WINNETOU III

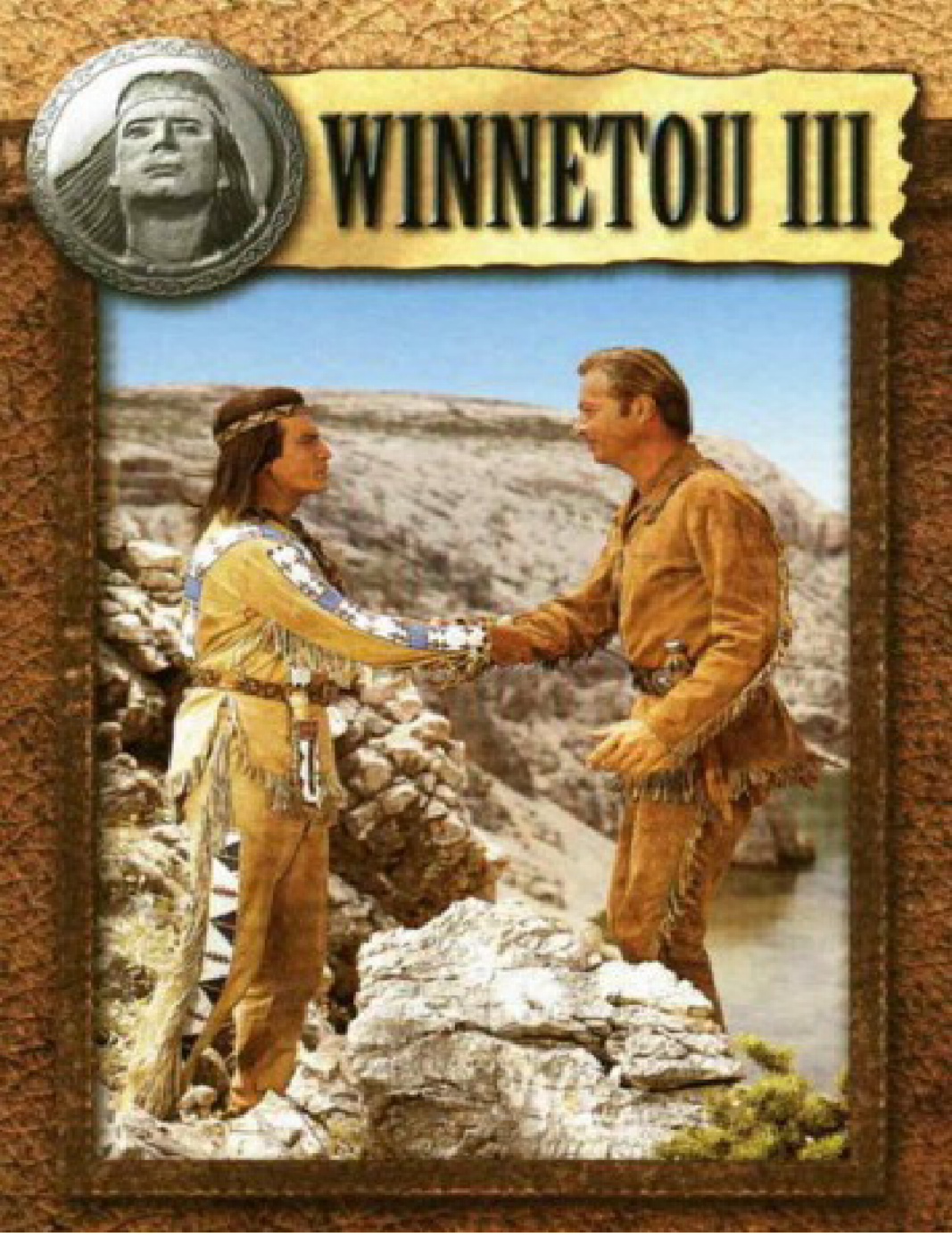

Capitolul XIV
PE MAREA LINIE FERATA A VESTULUI

Parcursesem de dimineaţă o bună bucată de drum. Eram obosit şi soarele urcînd spre amiază mă sîcîia cu dogoarea lui aprigă. Hotărîi deci să poposesc şi să mănînc. Preria, toată numai valuri şi coline, se întindea cît vedeai cu ochii. De cinci zile, de cînd grupul nostru fusese răzleţit de o ceată numeroasa a ogellallaşi-lor, nu-mi ieşise în drum nici un vînat mai acătării. De cinci zile nu dădusem peste vreo urmă de om. Simţeam nevoia să văd în sfîrşit un chip omenesc şi să mă conving că, în pofida îndelungatei mele izolări, nu-mi pierdusem cu desăvîrşire graiul.

Nicăieri nici un pîrîu, nici o gîrlă, nimic. Şi tot atît de puţin pădure sau tufăriş. Aşadar n-aveam de ales. Puteam să poposesc oriunde. Descălecai într-o văiugă, priponii calul cu ajutorul *lasso*-ului şi luînd cu mine pătura, urcai pe un dîmb ca să-mi aştern acolo culcuşul. Mustangul trebuia să rămînă jos, ferit de ochii eventualilor duşmani; mie, însă, îmi convenea locul cel mai înalt, pentru că, lungit pe pămînt, să nu fiu observat de nimeni, putînd însă îmbrăţişa cu privirea întreg ţinutul.

Aveam serioase motive să fiu prudent. Un grup de doisprezece inşi porniseră de pe malul lui La Plata pentru a coborî la est de Munţii Stîncoşi, spre Texas.

Tocmai atunci cîteva triburi ale siucşilor îşi părăsiseră aşezările pentru a răzbuna moartea unor războinici de-ai lor. Ştiam acest lucru şi totuşi, în pofida vigilenţei noastre, fuseserăm descoperiţi. După o luptă dîrză şi sîngeroasă, în care căzură cinci dintre noi, ne împrăştiarăm care încotro în largul preriei.

Indienii, observînd urmele pe care nu apucaserăm a le şterge cu totul, îşi vor fi dat desigur seama că ne îndreptam spre miazăzi. Era deci de aşteptat sa se ia după noi. Trebuia să fim cu ochii în patru, ca nu cumva, culcîndu-ne seara fără grijă sub păturile noastre, să ne pomenim dimineaţa fără scalp, în "veşnicile plaiuri ale vînătoarei".

Lungit pe jos, scosei din sacul de merinde nişte pastramă de bivol, cumplit de vînoasă şi frecînd-o cu praf de puşcă în loc de sare, mă apucai s-o sfîşii şi s-o macin între dinţi, ca s-o aduc în stare comestibilă, îmi aprinsei apoi o ţigară, de fabricaţie proprie, închipuind rotocoale măiestre şi trăgînd fumul in piept cu satisfacţia plantatorului din Virginia, care ar savura tabac din cel mai nobil, cules cu mănuşi *glacé*.

Fumam aşa, întins pe pătură, cînd, deodată, privind îndărăt, zării la orizont un punct care se apropia, mişcîndu-se oblic pe direcţia de unde venisem. Mă lăsai repede mai în jos, după dîmb, urmărind din

ochi arătarea. Curînd băgai de seamă că e vorba de un călăreţ care — potrivit obiceiului indian — se ţinea pe cal cu bustul mult aplecat înainte.

În clipa cînd îl descoperisem, călăreţul se afla cam la o milă engleză şi jumătate. Calul se mişca încet de tot. Ca să parcurgă astfel o singură milă, i-ar fi trebuit aproape o jumătate de ceas. Plimbîndu-mi ochii in direcţia aceea, avui surpriza să mai descopăr încă alte patru puncte care înaintau exact pe urmele celui dintîi. Faptul nu putea să mă lase nepăsător. Mă încordasem tot. Primul călăreţ, după cum îl arătau veşmintele, era un alb. Dar ceilalţi? Nu cumva indieni — care îl urmăreau? Privii prin lunetă. Într-adevăr, nu greşeam. După arme şi tatuaj, recunoscui că sînt indieni din neamul ogellallaşilor, cel mai războinic şi mai fioros trib al siucşilor. Aveau cai excepţional de buni, pe cînd albul călărea o gloaba. Se apropiase atît de mult, încît îl puteam studia în amănunt.

Era mărunţel de tot, foarte slab şi purta o pălărie veche de pîslă, fără boruri — fapt care în prerie nu prea bate la ochi, dar care de astă dată îmi atrase atenţia asupra unui beteşug extrem de ciudat; omul n-avea urechi. Cele două cicatrice arătau că urechile ii fuseseră tăiate. Pe umeri îi atîrna o pătură uriaşa, acoperindu-i o bună parte din trup şi lăsînd la vedere doar picioarele subţiri, vîrîte în nişte cizme atît de caraghioase, încît dincolo, în Europa, ar fi stîrnit hohote de rîs. Făceau parte din acel soi de încălţăminte pe care obişnuiesc să o confecţioneze şi s-o poarte aşa-numiţii *gauchos* din America de Sud. Procedeul e următorul: jupoi pielea de pe piciorul unui cal după ce i-ai scos copita, o tragi pe propriul picior cît mai e caldă şi o laşi să se răcească. Pielea ia forma piciorului şi a gambei, alcătuind astfel o foarte bună încălţăminte şi avînd particularitatea că-ţi îngăduie să calci pe propriile tale „pingele". De şa, străinul agăţase un obiect care s-ar fi zis că e puşcă, dar aducea mai curînd a ciomag găsit întîmplător prin pădure. Călărea o mîrţoagă cu picioare lungi ca de cămilă şi cu un ciot golaş în loc de coadă. Capul animalului era mult prea mare, urechile enorme şi în general, toată fiinţa părea un amestec de cal, măgar şi dromader. Mergea cu botul în pămînt şi urechile, parcă prea grele, îi atîrnau ca la prepelicar.

În alte împrejurări, sau dac-aş fi fost un nou venit în acele locuri, aş fi rîs de cal şi călăreţ. Dar aşa, cu tot ridicolul înfăţişării sale, omul îmi făcea impresia unuia din acei *westmen*-i care trebuiesc cunoscuţi îndeaproape înainte de a fi judecaţi într-un fel sau altul. Nici nu bănuia, probabil, că patru dintre cei mai crunţi duşmani ai vînătorilor de prerie mai că ajunseră să-i sufle în ceafă. Altminteri nu şi-ar fi continuat drumul cu atîta calm şi s-ar fi uitat cît de cît în jurul lui.

Omul se apropie de mine cam la o sută de paşi. Abia atunci îmi

descoperi urmele. N-aş putea spune cine le observase mai întîi — el sau iapa. Fapt e ca mîrţoaga se opri din proprie iniţiativă, se aplecă şi mai tare la pămînt şi după ce miroşi urmele mustangului meu, porni să-şi mişte urechile în sus, în jos, înainte, înapoi, de parca o mînă invizibilă le-ar fi acţionat dinlăuntrul capului. Călăreţul dădu să coboare din şa, ca să cerceteze mai îndeaproape urmele — ceea ce ar fi însemnat să întîrzie în mod inutil. De aceea îi strigai:

— Hai, omule! Opreşte puţin şi vino mai aproape! Îmi schimbasem poziţia, ca să mă poată vedea. Iapa îşi înălţă capul, îşi desfăcu urechile ca şi cînd ar fi voit să-mi prindă glasul ca pe o minge şi dădu vesel din ciotul ce-i ţinea loc de coadă.

— Alo, master, răspunse călăreţul, stăpîniţi-vă gura şi zbieraţi mai încet. În pajiştea asta bătrînă, ca să zic aşa, nu ştii niciodată dacă nu te pîndesc niscai urechi nepoftite. Hai, Tony !

La acest îndemn, iapa îşi puse în mişcare picioroangele şi se opri apoi de la sine lîngă mustangul meu, căruia — după o mîndră şi maliţioasă ochire — îi întoarse acea parte a corpului pe care marinarii o numesc pupa.

Era probabil unul din acei cai de prerie care, slujindu-şi exclusiv stăpînul, sînt atît de refractari faţă de străini, încît nici nu se lasă încălecaţi.

— Las' că ştiu eu cum să vorbesc! mă adresai ciudatului călăreţ. De unde vii, master şi încotro ai de gînd?

— Asta nu e treaba dumneavoastră! mi-o reteză el.

— Crezi? Nu eşti din cale afară de politicos. Deşi am schimbat cu dumneata mai puţin de două vorbe, aş, putea să te calific precis sub acest aspect. Dar ţin să-ţi declar că eu unul, sînt obişnuit să mi se răspundă la întrebări!

— Hm, da! În orice caz, îmi faceţi impresia unui foarte distins gentleman, rosti străinul în bătaie de joc. De aceea mă grăbesc să vă dau informaţia cerută.

Plimbîndu-şi braţul înapoi şi înainte, continuă:

— Vin de colo şi merg încolo.

Individul începea să-mi placă. Mă lua, desigur, drept un vînător de ocazie, rătăcit de ceata lui. Unui *westman* adevărat nu-i pasă de înfăţişarea lui exterioară. El manifesta un dispreţ făţiş pentru curăţenie. Cutreierînd ani de zile Vestul sălbatic, omul se sinchiseşte prea puţin de propria-i ţinută, iar cînd dă peste un ins îngrijit, îl ia drept *greenhorn* şi papă-lapte. Eu îmi procurasem în fortul Randall un rînd de haine noi şi în plus, obişnuiam să-mi ţin armele extrem de curate. Era deci firesc să nu-i inspir nici pe departe încredere unui vînător de savană.

De aceea purtarea lui nu mă revoltă. Îl avertizai doar, imitîndu-i gestul:

— Atunci ia-o cît mai repede, încolo şi păzeşte-te de cei patru indieni care vin din urmă! Probabil că nici nu i-ai văzut.

Mă fixă cu ochii lui limpezi, pătrunzători, intrigat dar şi amuzat în acelaşi timp.

— Nu i-am văzut? Ha-ha-ha! Să umble patru indieni după mine şi eu să nu ştiu! S-ar părea că sînteţi, ca sa zic aşa, un tip foarte nostim! Domnii aceştia se ţin după mine încă de azi-dimineaţă. Dar ce nevoie aş avea să mă holbez la ei? Parcă nu le cunosc eu metoda?! Cît mai e zi, vor păstra distanţa, iar seara, cînd va fi să poposesc, se vor aşeza la pînda. Dar îşi cam greşesc socotelile, ca să zic aşa. Mă gîndesc să fac un ocol şi să ajung în spatele lor. Numai că n-am dat pînă acum de terenul potrivit. Aici, între dîmburile astea, mi-aş permite, în fine, manevra. Dacă vă îmbie să vedeţi cum un *westman* experimentat îi bagă în cofă pe indieni, atunci n-aveţi decît să aşteptaţi aici zece minute. Dar îmi închipui că o să vă lăsaţi păgubaş: unui tip ca dumneavoastră, ca si zic aşa, nu-i prea place parfumul de indian. Come on, Tony! Hai, Tony!

Fără să-i mai pese de mine, o luă din loc şi după vreo jumătate de minut, dispăru pe după dîmburi dimpreună cu frumoasa lui iapa.

Planul lui mi se părea ingenios. Intr-o situaţie asemănătoare aş fi procedat la fel. Omul intenţiona sa descrie un arc care să-l ducă în spatele urmăritorilor şi să se apropie de ei înainte ca manevra să fie sesizată. Pentru a-şi atinge scopul, trebuia, bineînţeles, să călărească mereu pe după coline. Era mai avantajos să facă un scurt ocol, în aşa fel încît să nu ajungă în spatele indienilor, ci să-i lase pe ei să se apropie cît mai mult. Indienii, care îl urmăriseră tot timpul cu atenţie, credeau că el se află departe înaintea lor şi nu-l puteau bănui atît de aproape.

Erau patru contra unu. Exista posibilitatea să fiu nevoit a mă folosi de arme. De aceea, le luai la îndemînă şi aşteptai desfăşurarea evenimentelor.

Indienii se apropiau în şir, cîte unul. Mai să atingă locul unde urmele pirpiriului călăreţ se întîlneau cu ale mele, cînd indianul din fruntea şirului îşi struni calul şi se întoarse cu faţa la ai săi.

Păreau cu toţii cuprinşi de uimire: albul urmărit de ei nu se mai zărea. Se adunară tuspatru şi se sfătuiră. I-aş fi putut lovi în plin cu doborîtorul meu de urşi. Dar nu mai fu nevoie. Un foc de armă trosni numaidecît, urmat de încă unul şi doi dintre indieni se prăbuşiră de pe cai. În aceeaşi clipa izbucni un strigăt de triumf.

— O-hi-hi-hiiii! se înălţă acel chiot ascuţit, gutural, specific indienilor porniţi la atac.

Dar strigătul nu se datora vreunui indian, ci era opera mărunţelului vînător, care se ivi de după o colină apropiata.

Planul îi izbutise. Dispăruse în spatele meu, ca acum să apară

înaintea mea. După ce trăsese cele două focuri, se prefăcu a fugi şi iapa lui năstruşnică se transformă cît ai clipi. Zvîrlea din picioare de se cutremura pămîntul, pătimaşă, cu urechile ciulite, cu coama zbîrlită. Fiece fibră a trupului îi era încordată la culme. Cal şi călăreţ păreau un singur trup. Omul încarcă puşca din galop cu o siguranţă care demonstra că nu se află pentru întîia oară într-o astfel de situaţie.

În spatele lui detunară două puşti: trăseseră cei doi indieni rămaşi în viaţă, dar fără succes; scoaseră apoi un urlet de furie şi punînd mîna pe tomahawkuri, se repeziră la omuleţul nostru. Pînă atunci, acesta nici nu întorsese capul. Terminînd cu încărcatul îşi struni mîrţoaga. Părea că animalul îi ghiceşte intenţiile: se opri, se propti în cîteşipatru picioarele şi rămase aşa, nemişcat, crăcănat ca o capră de tăiat lemne. Atunci omul duse puşca la ochi şi trase două focuri la rînd, fără ca iapa să tresară măcar. Cei doi indieni se prăbuşiră, loviţi in cap.

Stătusem toată vremea cu degetul pe trăgaci, gata să intervin. Dar mărunţelul se descurcase şi fără ajutorul meu. Acum sări din şa şi se apucă să-i cerceteze pe cei căzuţi. Între timp. mă apropiai şi eu.

— Ei, *sir*, mă întîmpină el. Acum văzurăţi, ca să zic aşa, cum se face ca săi vîri în cofa pe mişei? Este?

— *Thank you*, master! Mulţumesc! Are omul ce învăţa de la dumneata!

Pesemne că zîmbetul meu i se păru echivoc, căci mă privi bănuitor.

— Ori aveaţi cumva altă idee?

— După mine, n-ar fi fost nevoie chiar de o asemenea manevră. Pe un teren ca ăsta, care-ţi îngăduie să dispari la adăpostul colinelor, e suficient să obţii un avans mare faţă de duşman şi apoi să te întorci

Fur şi simplu pe propriile talc urme. Ocolul, aşa cum ai făcut dumneata, e mult mai indicat în cîmp neted, deschis.

— Ia te uită! De unde o mai ştiţi şi pe asta? Şi, în fond. Cine sînteţi?

— Scriitor...

— Scrieţi... cărţi?... şi se dădu cu un pas înapoi, făcînd o mutră plină de compasiune. Sînteţi bolnav, *Sir*?

Îşi duse arătătorul la frunte, ca să înţeleg exact ce anume boală avea în vedere.

— Nicidecum! îl asigurai eu.

— Nu? Dracu să vă priceapă! Cînd vînez un bivol, ştiu că o fac pentru mîncare, dar cărţile astea pentru ce naiba le faceţi?

— Ca să fie citite de alţii.

— Scuzaţi, *sir*, dar prostie mai mare nici c-am auzit. Vrea cineva cărţi de citit? N-are decît să şi le scrie singur. E la mintea cocoşului, ca să zic aşa. Nici eu nu vînez pentru alţii!... Prin urmare,

sînteţi un *book-maker*, un făcător de cărţi? Păi atunci ce căutaţi în savană? Aveţi de gînd să scrieţi aici?

— Asta mai tîrziu, după ce mă voi întoarce în patrie. Atunci voi istorisi tot ce-am trăit şi am văzut.

Astfel, mii de oameni vor citi şi vor afla cum merg treburile în savană, fără ca piciorul lor să fi călcat vreodată prin aceste locuri.

— Adică, veţi scrie şi despre mine?

— Se-nţelege!

Mai făcu un pas înapoi, după care, apropiindu-se brusc de mine, trase cu dreapta cuţitul, iar cu stînga mă prinse de braţ.

— *Sir*, iată-vă calul! Urcaţi în şa şi plecaţi cît mai e vreme, ca să nu vă treziţi cu fierul asta tăios între coaste! Cu de-alde ăştia, scriitorii, nu poţi scoate o vorbă fără ca toată lumea să o afle! Duceţi-vă naibii! Hai! Repede!

Omuleţul, deşi abia îmi ajungea pînă la umăr, îşi lua rolul în serios. În sinea mea eram foarte amuzat.

— Îţi promit să scriu numai lucruri bune despre dumneata, căutai să-l liniştesc.

— Plecaţi! Ce-am spus rămîne spus!

— Ei bine, îţi dau cuvîntul meu că nici n-am să pomenesc de dumneata!

— Nu mai spune! Ca să scrii cărţi, trebuie să fii nebun. Or, nebunii nu se ţin de cuvînt. Aşadar, valea! Altminteri mă apucă, să zic aşa, mîncărimea de degete şi vă fac o figura de mai mare dragul!

— Ce figură?

— V-o arăt eu numaidecît!

Mă uitam calm şi zîmbitor în ochii lui aprinşi de mînie.

— Ei hai, dă-i drumul!

— Atunci, poftim! Vă place cuţitul ăsta?

— Nu e rău. Ţi-o demonstrez pe loc!

Cît ai clipi, îl înşfăcai răsucindu-i braţele şi încleştîndu-i mîna cu atîta putere, încît omul gemu şi scăpă jos cuţitul. Atacul îl surprinsese peste măsură. Pînă să se dezmeticească, îi şi legai mîinile la spate cu o curea.

— *All devils*! Pe toţi dracii! exclamă el. Ce v-a apucat? Ce-aveţi de gînd cu mine, ca să zic aşa?

— Master, stăpîneşte-ţi gura şi zbiară mai încet, îi întorsei propriile sale cuvinte de adineauri. În pajiştea asta bătrînă, ca să zic aşa, nu ştii niciodată dacă nu te pîndesc niscai urechi nepoftite!

Mă depărtai puţin şi ridicai de jos cuţitul, apoi puşca pe care o lepădase cînd cu examinarea indienilor ucişi. Omuleţul făcea eforturi disperate ca să-şi elibereze mîinile. Tot sîngele i se urcase în obraz. Cureaua îl ţinea însă strîns, aşa că nu avea succes.

— Degeaba, master! îi strigai. Aşa-mi rămîi pînă mi-o veni

pofta să-ţi dau drumul. Dovadă că un *book-maker* se pricepe să plătească cu aceeaşi monedă. Nu m-am atins de dumneata, nu te-am jignit. Şi, cînd colo, ai sărit la mine cu cuţitul. Acum, după legile preriei, eşti în puterea mea şi pot sa te tratez cum vreau. Nimeni nu mi-ar găsi vreo vină dacă, aşa cum ziceai adineauri, ţi-aş înfige fierul acesta tăios între coaste.

— Mă rog, loviţi! Altceva nici nu merit! răspunse el mînios. Auzi, să mă biruie un ins, unul singur, ziua-n amiaza mare! Să-mi lege mîinile şi eu să nu-i smulg măcar un fir de păr din cap! Ei bine, aşa nu se mai poate trăi! Ruşine, Sans-ear!

— Sans-ear ai spus? Dumneata eşti Sans-ear? Auzisem multe despre acest faimos *westman* care niciodată nu era văzut în tovărăşia cuiva, pentru că nu considera pe nimeni vrednic să şi-l apropie. Cu ani în urmă, îşi pierduse urechile la Navajos şi de atunci îşi luase acest nume confecţionat din două limbi diferite: Sans-ear, adică „Fără urechi", poreclă sub care devenise cunoscut pe tot cuprinsul savanei şi chiar dincolo de ea.

Omuleţul tăcu. Abia după ce repetai întrebarea, rosti:

— Numele meu nu vă priveşte! Dacă e păcătos, nu merită pronunţat, iar dacă e onorabil, ar trebui cruţat de umilinţă.

Mă apropiai şi îi scosei cureaua de la mîini.

— Ia-ţi cuţitul şi puşca. Eşti liber! Vezi-ţi de drum!

— Lăsaţi glumele proaste! Cum adică, să trec peste ruşinea de a fi fost înfrînt de un *greenhorn*? Dacă eraţi, ca să zic aşa, un flăcău ca lumea, un Winnetou, sau lunganul de Haller, sau chiar Old Firehand, sau Old Shatterhand, atunci, mă rog...

Îl priveam cu milă pe bătrîn. Mica mea „lovitură" îl afectase profund şi-mi părea bine că-mi oferea posibilitatea să-l consolez, legîndu-mă de faptul că pomenise numele sub care eram cunoscut atît printre albi cît şi în wigwamurile indiene.

— Un *greenhorn*, zici? Crezi dumneata că un *greenhorn* ar fi în stare să-i joace vestitului Sans-ear o asemenea festă?

— Dar ce altceva sînteţi? Arătaţi ca şi cînd aţi fi ieşit chiar acum de la croitor. Şi apoi, armele astea lucii! Parcă aţi merge la bal mascat!

— În schimb, sînt bune armele. Ai să vezi numaidecît! Fii atent!

Luai o piatră cam de două ori cît o piesă de un dolar, o aruncai în sus, dusei repede puşca la ochi şi în momentul cînd piatra — ajunsă la cumpăna dintre forţa de ascensiune imprimată şi forţa de atracţie a pămîntului — păru o clipă suspendată în aer, glonţul o lovi şi îi dădu un nou impuls.

Exerciţiul acesta îl încercasem de sute de ori pînă să izbutesc. Totuşi, nu-l socoteam cine ştie ce tur de forţă. Mărunţelul însă mă privi cu nişte ochi plini de admiraţie.

— *Heavens*, cerule! Asta zic şi eu lovitură! Vă reuşeşte întotdeauna?

— De nouăsprezece ori din douăzeci.

— Pai atunci sînteţi un fenomen! Cum vă cheamă, ca să zic aşa?

— Old Shatterhand!

— Imposibil! Old Shatterhand trebuie să fie mult mai bătrîn, altminteri nu i s-ar spune *old*.

— Uiţi că porecla are un alt sens şi nu se referă la vîrstă?

— Adevărat! Dar scuzaţi, vă rog, daca insist: Old Shatterhand a încăput odată în labele unui grizzly care, surprinzîndu-l în somn, l-a sfîşiat de la umăr pînă-n şold. Se zice că şi-a prins apoi la loc tot acest amestec, însă rana, ca să zic aşa, trebuie să se mai vadă.

Îmi descheiai vesta din piele de bivol, apoi cămaşa albă din piele de căprioară:

— Uite-aici!

— Măi, măi, grozav v-a mai lucrat bestia! Trebuie că v-a jupuit vreo şaizeci şi opt de coaste!

— Cam aşa ceva. Lucrurile s-au întîmplat jos, la Red River. Am zăcut aşa, rupt, însîngerat, lîngă leşul ursului, fără ajutor de nicăieri, pînă m-a găsit Winnetou, căpetenia apaşilor, de care ai pomenit adineauri.

— Va să zică, ce mai calea-valea: Old Shatterhand! Atunci să vă întreb: credeţi că sînt, ca să zic aşa, un prost atît de mare?

— Nu cred deloc. Ai greşit luîndu-mă drept un *greenhorn*, atîta tot. Doar nu te puteai aştepta ca un ageamiu să-ţi joace asemenea renghi. Aşadar nimic altceva decît surpriza e de vina.

— Oho! Pe cît se pare, dumneavoastră nici n-aveţi nevoie să apelaţi la surpriză. Nu prea cunosc mulţi inşi cu asemenea forţă de bivol. În sfîrşit... nu mi-e ruşine că am fost înfrînt. Numele meu adevărat e Sam Hawerfield. Dacă vreţi să-mi faceţi o plăcere, spuneţi-mi Sam.

— Şi dumneata mie Charlie, cum îmi spun toţi prietenii. Iată mîna!

— Bine, *sir*! Bătrînul Sam nu e dintre aceia care strîng mîna orişicui, dar în ce vă priveşte n-am nici o rezervă. Numai un lucru: fie-vă milă şi nu-mi striviţi degetele! Mai am nevoie de ele.

— Nici o grijă, Sam. Degetele dumitale or să-mi mai fie de folos, după cum şi ale mele îţi vor sta la dispoziţie. Şi-acum revin la prima mea întrebare: de unde vii şi încotro te duci?

— Vin tocmai din Canada, unde am ţinut de urît unor *lumberstriker*-i, unor tăietori de lemne. Acum, ca să zic aşa, vreau să trec în Texas sau în Mexic, unde ar fi, cică, atîţia criminali, încît îi rîde omului inima în piept de cîte gloanţe şi cuţite o pîndesc.

— Va să zică, avem aceeaşi ţintă. Eu tot în Texas şi California vreau să ajung şi nu prea contează dacă fac un mic ocol prin Mexic. Mă iei cu dumneata?

— Ce întrebare! Fireşte că vă iau. Doar veniţi din Sud, sînteţi omul de care am nevoie. Dar, ia spuneţi: eraţi serios în chestia aia cu scrisul?

— Bineînţeles!

— Hm! Dacă un Old Shatterhand se ocupă cu asemenea treburi, înseamnă că se schimbă socoteala, ca să zic aşa. Eu, unul, vă mărturisesc că prefer să cad cu dosul în vizuina ursului, decît să moi condeiul în călimară. Nu mi-ar ajunge o viaţă ca să aştern pe hîrtie un cuvînt. Mă rog, să trecem la altă chestiune: Ce-or fi căutînd indienii pe-aici? Sînt ogellallaşi, periculoşi ai dracului !

Îl informai asupra celor ştiute de mine.

— Hm! făcu el. Nu e prea bine să prindem rădăcini aici. Am întîlnit ieri o urmă, să-ţi scoţi pălăria, zău aşa: pe puţin şaizeci de călăreţi! Ăştia patru, cu care m-am socotit adineauri, trebuie că aparţin acelei trupe. Se aflau, probabil, în recunoaştere. Dumneavoastră aţi mai fost vreodată prin aceste locuri?

— Nu!

— La vreo douăzeci de mile spre vest preria devine absolut netedă şi la alte zece mile curge un pîrîu către care trebuie să se fi îndreptat indienii ca să-şi adape caii. Noi, fireşte, îi vom ocoli şi vom lua-o spre sud. Chiar cu riscul de a nu da de altă apă decît mîine după-amiază. Plecînd imediat, ajungem pînă în seară la calea ferată ce leagă statele din răsărit ale S.U.A. cu ţinuturile vestice şi dacă nu întîrziem, ne vom desfăta, ca sa zic aşa, privind cum trece trenul sub nasul nostru.

— Sînt gata. Dar ce facem cu indienii ucişi?

— Ce să facem? Nimic complicat. Îi lăsăm aici şi basta. Numai să le tai mai întîi urechile.

— Ar trebui îngropaţi. Dacă-i descoperă fîrtaţii, atunci trag imediat concluzia să ne aflăm aici.

— Las' să-i descopere, Charlie! Asta şi vreau.

Duse pe rînd cadavrele pînă pe creasta unei coline, le rîndui unul lîngă altul, apoi le tăie urechile şi le vîrî în propriile lor mîini.

— Aşa, Charlie! Vor veni, vor vedea şi vor recunoaşte imediat că isprava i se datorează lui Sans-ear. Ascultaţi ce vă spun: iarna e o senzaţie cît se poate de proastă să vrei să îţi îngheţe urechile şi să nu le ai. Am fost cîndva atît de tont, încît m-am lăsat prins de indieni. Lichidasem, ce-i drept, o seamă de inşi, dar unuia, în loc să-i crap capul cu tomahawkul, i-am retezat din greşeală o ureche. Drept răsplată, pînă să mă omoare, roşii mi-au tăiat ambele urechi. S-au ales ei cu urechile, dar nu şi cu hoitul lui Sam Hawerfield, care a şters-o

frumuşel. De atunci, pentru perechea mea de urechi, ei da, număraţi aici!

Scoţîndu-şi puşca de pe umăr, îmi arătă semnele crestate în patul ei. Apoi continuă:

— De fiecare indian omorît, un semn. Acum se mai adaugă patru.

Mai făcu patru crestături cu briceagul, apoi continuă:

— Vedeţi, aici sînt numai indieni; dincoace, sus, am opt albi care au gustat şi ei din gloanţele mele. Vă povestesc totul cu alt prilej. De fapt, erau zece cu toţii. Îmi mai lipsesc doi, tată şi fiu, cei mai mari ticăloşi de pe faţa pămîntului. Cînd voi termina şi cu ăştia, înseamnă că mi-am împlinit menirea.

Ochii i se tulburară; chipul i se învălui într-o umbră de tristeţe şi duioşie. Bănuiam că inima bătrînului vînător îşi primise cîndva partea ei de zbucium. Poate că suferinţa şi nevoia de răzbunare să-l fi îndemnat şi pe el, ca pe atîţia alţii, spre Vestul sălbatic, unde omul nu mai ţine cont de sublima poruncă „iubeşte-ţi duşmanii!"

Sans-ear îşi încărcă din nou puşca. Era una din acele vechituri, pe care nu rareori le întîlneşti în prerie. Patul, zgîriat, crestat peste tot, îşi pierde cu timpul forma iniţială. Fiecare semn aminteşte moartea cîte unui duşman. Ţeava se acoperă treptat de rugină groasă, parcă se strînge, se chirceşte de bătrîneţe. Nici un străin n-ar cuteza să apese pe trăgaciul unei asemenea arme, dar în mîna stăpînului, ea funcţionează perfect. Omul s-a obişnuit cu ea de o viaţă, îi cunoaşte firea, toanele, beteşugurile şi cînd sloboade un foc, poţi să pui rămăşag pe orice că loveşte în ţintă.

— Tony! chemă deodată Sam.

Pînă atunci iapa păscuse nu departe de noi. Auzindu-se strigată, veni săltînd şi se propti aşa fel lîngă stăpînul ei, încît acesta nu avea decît să întindă un braţ şi să urce în şa.

— Ce să spun, Sam, ai un cal admirabil! Cine-l vede numai în treacăt n-ar da pe el un cent; dar observîndu-l cu atenţie, îţi dai scama că nici o mie de galbeni n-ar fi un preţ exagerat.

— O mie? *Pshaw*! Puteţi să-mi daţi şi un milion! Eu unul cunosc dincolo, în Munţii Stîncoşi, nişte zăcăminte, să scoţi bănet cu lopata, nu altceva şi dacă voi da vreodată de un ins care să mi se lipească de suflet, am să-i arăt unde se află. Va să zică, ce nevoie aş avea s-o vînd pe Tony? Trebuie să ştiţi un lucru: Cel căruia i se spune astăzi Sans-ear a fost cîndva într-o cu totul altă situaţie, a fost un om pe deplin fericit şi mulţumit, aşa cum ziua e plină de lumină şi marea de apă. Era pe atunci un tînăr *farmer*, avea o soţie şi un copil pentru care şi-ar fi jertfit nu o viaţă, ci o mie, zece mii de vieţi. Nevasta şi-a adus-o la timpul său, călare pe cea mai splendidă iapă, una Tony. Iar cînd iapa a născut un mînz vioi şi deştept, cum rareori se întîmplă. de ce să nu-i fi

dat şi lui numele mamei, adică Tony? Aşa e?

— Ai dreptate — aprobai mirat oarecum de naivitatea lui copilărească.

— *Well!* Apoi au venit cei zece albi pomeniţi adineauri, o bandă fără căpătîi care teroriza întregul ţinut. Mi-au incendiat ferma, mi-au ucis nevasta şi copilul, mi-au împuşcat şi iapa după ce au văzut că nu se lasă încălecată de străini. Numai mînzul a rămas în viaţă: se rătăcise întîmplător şi n-au dat cu ochii de el. Întorcîndu-mă de la vînătoare, l-am găsit drept unică relicvă a fericirii distruse. Eh, ce rost mai au vorbele?... Pe opt dintre criminali i-am lichidat cu puşca asta. Ceilalţi doi au scăpat, dar trebuie să-i prind! Cînd Sans-ear se ţine de cineva, apoi nu-l scapă, de-ar fi să fugă şi în Mongolia. Iată ce mă mînă acum spre Texas şi Mexic. Tînărul şi veselul farmer a ajuns cu anii, vînătorul cărunt care cutreieră păduri şi savane, mistuit de un aprig foc al răzbunării: iar mînzul a devenii o făptură ciudată, semănînd mai degrabă cu un ţap decît cu un cal adevărat. Dar amîndoi sînt neînfricaţi, ca să zic aşa şi vor duce-o împreună pînă ce un plumb, o săgeată sau poate un tomahawk va scurta zilele unuia din ei. Atunci, cel rămas în viaţă, cal sau călăreţ, cine ştie, se va sfîrşi de singurătate, pustiit de dorul celuilalt.

Îşi trecu palma peste ochi, ca şi cînd ar fi voit să alunge o umbră, apoi continuă:

— Destul cu vechile mele poveşti, Charlie! Deşi nu vă cunosc mai demult, sînteţi primul om care le află din gura mea şi pesemne ca veţi rămîne şi ultimul. Îmi închipui că aţi mai auzit destule despre mine, după cum şi mie mi-a fost dat să aud o mulţime de lucruri despre Old Shatterhand cînd îmi îngăduiam cîte un mic popas pe la focurile altora. De aceea am ţinut să vă arăt că nu vă socotesc un străin. Dar faceţi-mi, vă rog, plăcerea şi uitaţi cum am picat în labele dumneavoastră! Am să vă dovedesc în viitor că bătrînul Sam Hawerfield, chiar dacă a păţit ce-a păţit adineauri, ştie să stea neînfricat la postul sau.

Îmi dezlegai mustangul şi încălecai. Iar Sam, deşi îmi spusese că vom merge spre sud, porni spre vest. De ce? Nu-l întrebai. Avea, probabil, o anume intenţie. Nu cerui lămuriri nici pentru faptul că luase cu el suliţele celor patru indieni ucişi. Omul acesta îmi amintea mult de bătrînul Sam Hawkens, mai ales că purta şi acelaşi prenume.

O bună bucată de timp merserăm aşa, fără să schimbăm o vorbă. La un moment dat, Sam îşi struni calul, sări din şa şi înfipse una din suliţe sus, pe o colină. Atunci pricepui şi eu ce urmăreşte. Folosea suliţele drept indicatoare pentru a-i îndruma pe indieni către cadavrele lăsate în urmă. Voia ca duşmanii să afle că Sans-ear, răzbunătorul, a mai făcut patru victime.

Apoi bătrînul desfăcu un cobur de la şa şi scoţînd opt bucăţi de

piele, îmi dădu şi mie patru.

— Poftim. Charlie, înfăşuraţi cu ele copitele mustangului. Astfel, pe terenul ăsta nu se mai imprimă nici o urmă, iar indienii n-au decît să creadă că am zburat pe sus, ca păsările. Va să zică, dumneavoastră o luaţi drept spre sud, pînă la calea ferată şi mă aşteptaţi acolo. Eu mai am de plantat, ca să zic aşa, trei suliţe, pe urmă vin la locul convenit. Ne întîlnim fără doar şi poate. Pentru cazul că totuşi ne-am rătăci niţel, reţineţi semnalul: ziua un ţipăt de vultur şi noaptea un lătrat de coiot.

După cinci minute, nici nu ne mai zăream unul pe celălalt. Cufundat în tot soiul de gînduri, călăream spre locul întîlnirii. Calul, avînd copitele înfăşurate, fugea mai greu ca de obicei; de aceea, după vreo cinci mile, descălecai şi-i scosei învelitorile. Doar nu avuseseră alt scop decît să evite orice semn în preajma suliţelor înfipte de Sam.

Acum mustangul îşi luă viteză. Preria devenea tot mai întinsă, mai netedă, punctată ici şi colo de cîte un corcoduş sau o tufă de alun. Soarele încă nu coborîse după orizont, cînd observai departe, în stînga mea, o dungă prelungită deopotrivă spre vest ca şi spre est.

Să fi fost linia ferată? Tot ce se poate.

Ţinui drumul înainte şi aşteptarea mea se împlini. În faţa ochilor mei apăru calea ferată. Şinele şerpuiau pe un terasament de înălţimea unui stat de om.

Atunci mă cuprinse un sentiment ciudat, oarecum confuz, dar explicabil: după multă vreme, luam din nou contact cu civilizaţia. Nu aveam decît să fac un semn la apropierea unui tren, să mă urc într-un vagon şi să mă călătoresc fie spre apus, fie spre răsărit.

După ce priponii calul cu *lasso*-ul, mă apucai să caut vreascuri pentru foc. Mă apropiai astfel de un tufiş ce se afla chiar lîngă rambleul liniei ferate. Aplecîndu-mă, după nişte crengi, dădui pe neaşteptate de un ciocan. Trebuie că unealta se va fi aflat acolo de puţină vreme, căci arăta ca nouă, fără urmă de rugină. Fusese folosită deci de către cineva care trecuse pe-acolo cel mult cu o zi înainte.

Cercetai mai întîi locul unde mă aflam, dincoace de rambleu, dar nu descoperii nimic deosebit. Mă urcai apoi sus, căutînd vreun semn, dar fără rezultat. Deodată mă întîmpină mirosul unui mănunchi de iarbă de Grama, cu firul scurt, des şi creţ, care-mi atrase atenţia, pentru că se găsea foarte rar prin partea locului. Nu încăpea nici o îndoială: mănunchiul fusese călcat. Urma era încă proaspătă, de cel mult două ore. Firele uşor îndoite pe conturul piciorului îşi reveniseră aproape cu totul, în timp ce partea călcată din plin mai păstra încă tiparul călcîiului şi al degetelor. Era limpede că omul purtase mocasini. Deci, indian? Să fi fost indieni pe aproape? În acest caz, ce legătură între ei şi ciocanul aceia părăsit? Şi parcă nu există şi albi care poartă mocasini? Nu cumva vreun cantonier a preferat această

încălţăminte comodă, pentru deplasarea de-a lungul liniei? Oricum, nu mă puteam mulţumi cu supoziţii liniştitoare. Îmi trebuiau certitudini.

O examinare a liniei implica primejdii serioase. De ambele părţi ale terasamentului, îndărătul oricărei tufe, putea să pîndească vreun duşman; iar dacă mă urcam sus, pe rambleul propriu-zis, era imposibil să nu fiu zărit de departe. În alte condiţii, descoperirea unui ciocan nu mi-ar fi dat prea multă bătaie de cap: aş fi cercetat de îndată împrejurimile. Dar acum, cînd ogellallaşii cutreierau regiunea, chiar şi cel mai mic semn chema la extremă prudenţă.

Cu puşca în spinare şi cu pistolul în mină, mă strecurai tîrîş pînă la tufă. Nimic, nici un rezultat. Făcui apoi calea-ntoarsă, dar pe alt traseu. Iarăşi nimic. Examinai astfel partea dinspre vest de locul unde păştea mustangul meu. Pe urmă o luai spre est. Nici aici nu găsii nimic suspect. În sfîrşit, cînd să trec în patru labe peste linia ferată, simţii în palme umezeală şi nisipul dedesubt începu să lunece. Observai că acolo nisipul era parcă anume presărat pe o porţiune în formă de cerc. Scormonii cu degetele şi mărturisesc, mă speriai. Mîna mi se înroşi toată! Nisipul era sîngeriu. Strîns lipit de pămînt, controlai locul mai de aproape şi-mi dădui scama că e vorba de o băltoacă de sînge acoperită cu nisip.

Aici fusese ucis un om; dacă ar fi fost omorît un animal, nimeni nu s-ar fi trudit să camufleze astfel băltoaca de sînge. Cine era victima şi cine ucigaşul? Terenul dimprejur fiind uscat şi tare, nu se întipărise nici o urmă, nici un semn. Dar aruncîndu-mi privirea sus, pe creasta rambleului acoperită cu iarbă, zării nişte urme de tălpi şi două dîre paralele, ca şi cînd victima ar fi fost tîrîtă de subsuori, cu picioarele atîrnînd.

Era cît se poate de primejdios să trec aici de partea cealaltă a liniei ferate. Pămîntul încă nu absorbise sîngele, urmele se păstraseră foarte bine — aşadar crima fusese săvîrşită de curînd şi făptaşii mai puteau fi prin apropiere. De aceea mă lăsai în jos şi abia după ce făcui o bună bucată de drum îndărăt, mă săltai dincolo de rambleu şi continuai să mă furişez spre est.

Toate acestea se petreceau foarte încet, deoarece, spre a nu fi cumva zărit, trebuia să recurg la tot soiul de vicleşuguri şi dibăcii. Noroc că tufele erau aici destul de dese. Ascunzîndu-mă îndărătul lor, scrutînd cu atenţie terenul înainte de a străbate cîte un interval, tîrîndu-mă ca şarpele, ajunsei cu bine pînă în dreptul locului acela însîngerat, situat sus, pe rambleu.

Un mărăcine stufos, încîlcit, se înălţa chiar în dreptul tufei după care mă pitisem, ca la vreo opt metri depărtare. Deşi rămurişul lui mă cam încurca la vedere, totuşi mi se păru că zăresc o umbră lungită sub el, ca un trup de om. O masă neagră care se distingea de mediul înconjurător, mai luminos. Să fi fost cadavrul? Sau poate unul din

făptaşi? Trebuia să mă lămuresc.

În fond, de ce mă expuneam primejdiei? Puteam foarte bine să-l aştept pe Sam şi să ne vedem apoi liniştiţi de drum împreună. Dar vînătorul de prerie trebuie să ştie în orice moment ce duşman are în faţă, în spate sau în flancuri. Nici un amănunt nu poate fi trecut cu vederea; orice semn îţi poate dezvălui un fapt sau întări o concluzie în legătură cu realităţi la care nici cel mai erudit profesor sau savant nu s-ar gîndi. *Westman*-ul trage adesea concluzii foarte serioase din cele mai mărunte indicii în care omul neiniţiat nu vede nici un fel de semnificaţie, sau care pur şi simplu îi provoacă rîsul. Într-o zi, de pildă, el străbate călare patruzeci sau cincizeci ce mile engleze, iar în ziua următoare nu face decît o jumătate de milă, fiind obligat să-şi cumpănească fiece pas. Şi chiar dacă prudenţa nu-i va aduce vreun folos personal, în schimb se va dovedi utilă pentru alţii: vînătorul îi va putea informa, sfătui, preveni. In general, omul e totdeauna dornic să se convingă asupra naturii oricărui pericol şi să lupte din răsputeri împotriva lui, fără a mai vorbi de tentaţia pe care o exercită asupra caracterelor puternice orice acţiune îndrăzneaţă.

Luai de jos o cracă uscată, îmi agăţai pălăria în vîrful ei şi înălţînd-o deasupra tufişului, făcui anume puţin zgomot, pentru ca insul de dincolo să creadă că aici se mişcă cineva. Dar umbra nu tresări deloc — fie că nici nu era vorba de vreun duşman, fie că aveam de-a face cu un individ prea şiret ca să se lase păcălit de o asemenea manevră.

Hotărîi să risc totul. Mă tîrîi încetişor, de-a-ndărătelea, apoi îmi luai avînt şi din două salturi ajunsei drept lîngă umbra aceea, gata să lovesc, la nevoie, cu cuţitul. Şi iată că sub crengile frînte, răsucite, zăcea un om. Constatai numaidecît că e mort. Dădui crengile în lături şi mă pomenii în faţa unui chip groaznic desfigurat de spasmele morţii, cu ţeasta însîngerată. Era un alb scalpat. O săgeată cu gheare îi găurise spinarea si se frînsese. Judecînd deci după felul săgeţii, făptaşii trebuie să fi fost indieni porniţi pe război.

Să fi plecat departe, sau mai erau prin preajmă? Trebuia s-o aflu negreşit. Urmele erau clare: duceau de la rambleul liniei ferate către prerie. Mă luai după ele, trecînd de la tufă la tufă şi aşteptîndu-mă din moment în moment la vreo săgeată sau la un atac pe care să-l parez cu cuţitul. Din tiparul tălpilor desluşeam că era vorba de patru bărbaţi, doi mai în vîrstă şi doi tineri. În timp ce mă tîram pe vîrful degetelor de la mîini şi de la picioare — treabă care presupune mult exerciţiu şi nu puţină forţă — dînşii nici măcar nu încercaseră să-şi ascundă urmele. Probabil că se simţeau în deplină siguranţă.

Vîntul îmi sufla în faţă dinspre sud-est. De aceea nici nu mă speriai prea tare cînd auzii fornăitul unui cal: doar nu mă putuse mirosi. Mersei tîrîş înainte pînă mă lămurii suficient ca să mă pot

retrage. În faţa mea, printre tufişuri, se aflau aproximativ şaizeci de cai, toţi, cu excepţia a doi, dichisiţi după obiceiul indian. Şeile le fuseseră scoase, probabil pentru a folosi în tabără drept scaune sau perne.

La cai nu erau decît doi oameni de strajă. Unul, foarte tînăr, purta o pereche de cizme grosolane, din piele de viţel, pesemne chiar încălţămintea celui ucis, pe care — am uitat să notez — îl găsisem golpuşcă. Hainele şi celelalte lucruri ale victimei fuseseră împărţite între ucigaşi. Deci, tînărul din post era unul din cei patru inşi pe ale căror urme mă deplasasem.

Indianul vine adeseori în contact cu albi care nu-i cunosc limba. De aceea, între cele două părţi s-a statornicit un fel de limbaj pantomimic, ale cărui semne şi înţelesuri trebuie să le cunoască orice om care se abate prin Vestul sălbatic. Din obişnuinţă, oamenii cu temperament vioi sau aflaţi în situaţii încordate, chiar dacă se înţeleg prin cuvînt, mai adaugă şi cuvenita pantomimă. Cele două străji discutau între ele şi subiectul părea atît de interesant, încît, crezîndu-se neobservaţi, gesticulau într-un chip care le-ar fi atras mai mult decît o mustrare din partea celor doi tovarăşi ai lor mai vîrstnici. Arătară spre vest, făcură semnul focului şi al calului, deci al locomotivei. Căreia indienii îi spun „calul de foc", îşi loviră arcurile de pămînt, ca şi cum ar fi imitat mişcarea ciocanului, îşi duseră puştile la ochi ca pentru tragere, făcură ca şi cînd ar mînui cuţitul ori tomahawkul. În sfîrşit, înţelesei destul ca să mă pot întoarce, nu fără a şterge însă pe cît posibil urmele.

Din pricina acestei operaţii, întîrziai cam mult pînă să ajung iar la mustangul meu. Swallow îşi găsise între timp societate: păştea lîngă iapa lui Sam. Acesta şedea calm îndărătul unei tufe şi muşca dintr-un hartan de pastrama.

— Cîţi sînt, Charlie? mă întrebă.

— Cine?

— Indienii.

— De unde ştii?

— Adică, vi se pare că bătrînul Sans-ear e un biet *greenhorn*, cum vă crezuse el pe dumneavoastră? Vă înşelaţi, ha-ha-ha!

Era rîsul lui semeţ, pe care îl mai afişase faţă de mine şi pe care, probabil, îl folosea, mai ales în situaţiile cînd se credea superior preopinentului său. Chiar şi în această privinţă omul îmi amintea de Sam Hawkens, care îşi avea şi el rîsul lui cu tîlc.

— Ce vrei să spui, Sam?

— Parcă mai e nevoie s-o spun? Ce-aţi fi făcut, de pildă, dacă eraţi dumneavoastră Sans-ear şi venind încoace, aţi fi găsit colea, lîngă calul lui Old Shatterhand, nu pe stăpînul acestuia, ci un ciocan?

— Aş fi aşteptat să se întoarcă stăpînul!

— Zău? Asta, ca să zic aşa, n-aş crede-o. Constatîndu-vă lipsa, m-am gîndit ca vi s-a întîmplat ceva şi m-am luat după dumneavoastră.

— Şi dacă aveam un plan pe care prezenţa dumitale mi l-ar fi zădărnicit? Şi apoi cred că Old Shatterhand nu întreprinde nimic fără precauţia necesară. Pînă unde m-ai urmărit?

— Peste tot şi aici şi dincolo, pînă la nenorocitul acela ucis de indieni. Puteam să va ajung numaidecît, căci ştiam că sînteţi înaintea mea; dar văzînd mortul, m-am gîndit ca v-aţi dus numai în recunoaştere şi m-am întors încoace. Aici v-am aşteptat în toată liniştea, ca să zic aşa. Ei cîţi sînt?

— Vreo şaizeci

— Ia te uită! Asta-i trupa ale cărei urme le-am mirosit încă de ieri. Sînt puşi pe război?

— Da.

— Un scurt popas?

— Au deşeuat caii.

— Hait! Înseamnă că pun ceva la cale chiar aici. N-aţi mirosit nimic?

— Bănuiesc că. Vor să scoată şinele, să provoace deraierea unui tren şi să-l jefuiască.

— Vorbiţi serios, Charlie? Atunci personalul si pasagerii se află în faţa unei catastrofe teribile. Dar de ce vă trece prin gînd tocmai aşa ceva?

— I-am spionat.

— Cunoaşteţi graiul ogellallaşilor?

— Îl cunosc, dar nici nu era nevoie. Străjile de la cai discutau într-o pantomimă foarte clară.

— Cu asta te poţi înşela uneori. Descrieţi-mi şi mie pantomima.

Îi făcui hatîrul. Sans-ear cel pirpiriu dădu să sară în sus, dar se stăpîni.

— I-aţi înţeles bine. Trebuie să venim în ajutorul trenului. Dar să nu ne pripim, ca să zic aşa. Asemenea lucruri importante trebuiesc chibzuite serios şi cu calm. Prin urmare, şaizeci? Hm, abia dacă mai am loc pentru zece crestături pe patul puştii! Unde să-i mai mai însemn şi pe ceilalţi?

Cu toată gravitatea situaţiei, era cît pe-aci să izbucnesc în rîs. Faţă-n faţă cu şaizeci de indieni, mărunţelul Sam — în loc să se sperie de-a binelea — avea grija răbojului!

— Pai, cîţi inşi ai de gînd să dobori? îl întrebai.

— Asta, ca să zic aşa, încă nu se ştie. Cred că cel mult doi sau trei, fiindcă restul or s-o şteargă repede cînd se vor trezi în faţa a douăzeci sau treizeci de albi.

Ne gîndiserăm deci la acelaşi lucru. Conta şi el pe sprijinul

personalului din tren şi pe călători.

— Principalul, judecai eu, ar fi să ştim care anume tren intră în vederile lor, din ce parte urmează să sosească. Grozav ne-am mai păcăli, dac-am apuca-o într-o direcţie greşită!

— După cît înţeleg din gesturile lor, e vorba de trenul Mountain, care vine dinspre vest. Şi tocmai asta mă miră, pentru că celălalt, dinspre est, e întotdeauna mai încărcat cu mărfuri necesare indienilor. Eu zic c-ar trebui să ne despărţim: unul s-o ia spre răsărit, celălalt spre apus.

— Oricum, vom fi obligaţi la aceasta dacă nu reuşim să aflăm exact intenţiile lor. Ei, de-am şti cum şi cînd circulă trenurile!

— Cine să ştie? De cînd trăiesc, n-am intrat măcar o dată în vreo drăcie de vagon, unde cică ţi-e teamă să-ţi întinzi picioarele. Mie, ca să zic aşa, îmi place preria şi Tony. Dar. Spuneţi, nu cumva s-au şi apucat indienii de treabă?

— Habar n-am. Le-am văzut numai caii. S-ar părea că ştiu cînd soseşte trenul şi pînă în seara nu vor face nimic. În curînd amurgeşte; să tot fie încă o jumătate de ceas. Atunci să ne furişăm pînă în preajma lor; poate aflăm ce ne trebuie.

— *Okay*, fie şi aşa!

— Numai că, în cazul acesta, va fi necesar ca unul din noi să se posteze aici, la rambleu. Te pomeneşti că indienilor le trece prin gînd să vină din cealaltă parte. Eu, unul, presupun ca vor demonta şinele venind în direcţia noastră, ca să-şi amenajeze astfel o bună poziţie de atac.

— N-avem nevoie de nici o măsură specială, Charlie. Uitaţi-vă niţel la iapa mea. N-o priponesc niciodată; e un animal foarte inteligent şi are un miros demn de toată încrederea. Aţi mai văzut cal care să nu fornăie cînd simte un duşman?

— Nu.

— Totuşi există unul şi acesta e Tony. Ce-i drept, fornăitul e un bun semnal, dar şi trădează două lucruri: mai întîi locul unde se află calul şi călăreţul, apoi faptul că acesta din urmă a fost avertizat. De aceea mi-am deprins iapa să tacă şi dînsa, deşteaptă, m-a înţeles. O las să pască în voie şi cînd simte primejdia, numai o văd că se apropie şi mă împinge cu botul.

— Şi dacă, de pildă, în cazul nostru n-ar simţi nimic?

— *Pshaw*! Vîntul bate din direcţia indienilor. Mă las împuşcat, dacă Tony nu-mi comunică de îndată ce vreun roşu se apropie de ea la o mie de paşi. De altfel, indivizii ăştia au ochi de vultur şi chiar dacă v-aţi culca de-a lungul rambleului, tot s-ar putea să vă zărească. Staţi deci liniştit, Charlie!

— Bun. Hai să mă încred în Tony a dumitale. Deşi o cunosc de puţină vreme, sînt aproape convins de vrednicia ei.

Scosei o ţigară de „fabricaţie proprie" şi-i dădui foc. Sam îşi holbă ochişorii pe cît putu de tare şi rămase cu gura căscată. Nările îi fremătau şi sorbeau lacom mireasma tutunului; chipul i se lumină de fericire.

Westman-ul, deşi nu prea are prilej să savureze tutun de bună calitate, e de obicei fumător pătimaş.

— O, *wonderfull*, minunat!... Charlie!... Aveţi ţigări?

— Se-nţelege, o duzină. Vrei una?

— Daţi-o-ncoace! Pentru asta meritaţi să-mi scot pălăria în faţa dumneavoastră.

Luă foc de la ţigara mea, înghiţi cîteva fumuri după obiceiul indienilor şi le suflă apoi cu voluptate afară. Obrazul i se transfigura, de parc-ar fi încăput în cel de-al şaptelea cer al lui Mahomed.

— Ce plăcere, Charlie! Te face să uiţi de griji! Ia să-i ghicesc soiul.

— Poftim. Eşti cunoscător?

— Cred şi eu!

— Ei?

— *Goosefoot* din Virginia sau Maryland.

— Aş!

— Cum? Ar fi sa mă-nşel pentru prima oara în viaţă. Totuşi, e cu siguranţă Goosefoot. Îl recunosc după gust şi parfum.

— Nu e *Goosefoot*.

— Atunci, la sigur, *Legitimo* brazilian.

— Nici.

— *Gorassao* din Bahia?

— Nu!

— Pai, atunci ce-i?

— Uită-te bine la ţigara !

Mai scosei încă una, o desfăcui şi-i arătai învelişul şi conţinutul.

— Aţi înnebunit, Charlie? Stricaţi bunătate de ţigară! Orice *westman* v-ar oferi pe ea, la nevoie, cinci pînă la opt piei de biber, mai ales dacă n-a mai fumat de multişor.

— Pînă-n două-trei zile am altele.

— În trei zile?!... De unde?

— De la fabrica mea.

— Oh! Aveţi fabrica de ţigări?

— Exact!

— Şi unde o aveţi _

— Uite colo!

Arătai în direcţia unde se afla mustangul meu.

— Charlie, ce-i cu glumele astea deplasate, ca să zic aşa?

— Nu glumesc de loc; spun adevărul.

— Hm! Dacă n-aţi fi Old Shatterhand, aş crede că vă lipseşte o

doagă sau că aveţi vreuna în plus.

— Examinează mai bine tutunul! Sam îl studie serios, cu toată atenţia.

— Nu mă dumiresc şi pace! Însă de bun, e bun, chiar excepţional.

— Atunci, haide să-ţi arăt fabrica!

Mă apropiai de mustangul meu şi scosei de sub şa un săculeţ. Îl dezlegai.

— Bagă mîna!

Sam se execută şi scoase la iveală un pumn de frunze.

— Charlie, mă credeţi idiot? Astea-s frunze de cireş şi alte alea.

— Da, da. Şi ceva cînepă sălbatică. Iar învelişul nu e decît o frunză dintr-un soi de limba-boului, plantă căreia voi aici îi ziceţi „verhally" Săculeţul asta e fabrica mea de tutun. Cînd dau de asemenea frunze, adun cît îmi trebuie, le vîr în săculeţ şi-l pun sub şa. Căldura face ca foile să fermenteze, asta-i toată arta!

— De necrezut!

— Dar adevărat! O asemenea ţigară nu e decît un surogat mizerabil; orice fumător destoinic, cu cerul gurii argăsit ca pielea de bivol, ar arunca-o după primul foc. Insa fumează dumneata drăcia asta după ceai cutreierat savana ani de-a rîndul! Să vezi atunci cum ţi se pare cel mai bun Goosefoot. De altfel. Te-ai convins personal!

— Charlie, aţi crescut în ochii mei!

— Numai nu mă trăda în faţa persoanelor care n-au mai fost prin Vest! Altminteri ne-ar lua drept tunguzi, kirghizi sau ostiaci care şi-au spălat gura şi nasul cu catran.

— Tunguz, ostiac, dacă ţigara îmi place, mi-e indiferent. De altfel, nici nu ştiu unde se află soiul ăsta de oameni.

Dezvăluirea secretului meu de fabricaţie nu-i tulbură de loc plăcerea. Fumă ţigara pînă la capăt, mai să-şi frigă buzele.

Între timp soarele asfinţi. Seara era atît de întunecoasă, încît puteam să pornim la executarea planului nostru.

— Mergem? întrebă Sam.

— Mergem.

— Şi cum procedăm?

— Ne apropiem amîndoi de caii indienilor; acolo ne despărţim, dăm fiecare ocol taberei şi ne întîlnim din nou în spatele ei.

— Bine! Şi pentru cazul că va trebui să fugim şi ne vom pierde unul de altul, fixăm întîlnirea la sud, lîngă malul apei. Acolo se întinde adînc în prerie capătul unei păduri virgine ce coboară din munţi. Către liziera de sud a pădurii, cam la vreo două mile distanţă, preria face un cot unde ne putem lesne regăsi.

— Am înţeles. Hai să mergem!

Nu credeam să ajungem în situaţia de a ne refugia pînă acolo,

dar era cuminte şi prudent să ne asiguram pentru orice eventualitate. Pornirăm deci.

Se întunecase bine de tot, aşa că trecurăm fără grija peste linia ferată. O luarăm apoi la stînga, de-a lungul terasamentului, ţinînd pentru caz de primejdie cuţitele pregătite. În prerie, ochiul se deprinde repede cu întunericul; puteam recunoaşte de la cîţiva paşi orice siluetă de indian. Trecurăm pe lîngă cadavrul albului şi ajunserăm la locul unde ştiam că se află caii. Erau tot acolo.

— De aici eu o iau la stînga, îmi şopti Sam şi se făcu nevăzut.

Eu ocolii pe dreapta, pe lîngă cai, apropiindu-mă de umbrele întunecate ale indienilor. Îşi amenajaseră tabăra într-un loc cam sterp şi nu aprinseseră nici un foc. Păstrau atîta linişte, încît s-ar fi auzit şi mersul gîndacului prin iarbă. Ceva mai la o parte şedeau trei inşi — singurii care păreau să discute între ei. Cu multă prudenţă, mă furişai pînă acolo.

Oprindu-mă la nici şase paşi în spatele lor, constatai cu mirare că unul dintre ei era alb. Ce treabă să fi avut acesta cu indienii? Să fi fost prizonier? Se vedea limpede că nu. Poate că era unul din acei vagabonzi ai savanelor care ţin ba cu indienii, ba cu albii, după cum le dictează interesele lor prădalnice. Se putea să fie şi unul din acei vînători albi care, căzuţi în mîinile roşilor, îşi salvează viaţa luînd de soţie o fată indiană şi intră astfel în comunitatea tribului respectiv. Dar în acest caz, îmbrăcămintea pe care, în pofida întunericului, i-o desluşeam destul de bine, ar fi trebuit să se apropie mai mult de cea a indienilor.

Ceilalţi doi aveau rang de căpetenii; chicile lor înalte erau împodobite cu pene de vultur. Păreau să fie războinici a două triburi sau aşezări diferite, aliate în vederea unei operaţii comune.

Şedeau tustrei lîngă o tufă, ceea ce îmi permitea să mă apropii pînă s-ajung a desluşi discuţia lor. Mă tîrîi încă o bucată. Mai că i-aş fi putut atinge cu mîna.

Tocmai atunci intervenise probabil o pauză în discuţie. Tăcerea dură cîteva minute. Apoi una din căpetenii îl întrebă pe alb în acel idiom alcătuit din expresii englezeşti şi indiene:

— Şi fratele meu e sigur că aurul vine chiar cu următorul cal de foc?

— Sigur, întări cel întrebat.

— Cine i-a spus-o?

— Un om care lucrează chiar la grajdul calului de foc.

— Aurul vine din ţara waikurilor sau, cum îi ziceţi voi, California?

— Da.

— Şi merge la marele părinte{1} al feţelor palide care face din el dolari?

— Chiar acolo.

— Tatăl feţelor palide nu va primi nici atîta aur cît să facă o monedă! Şi călăresc mulţi oameni pe calul de foc?

— Asta n-o ştiu, însă oricîţi ar fi, sînt sigur ca fratele meu roşu şi vitejii săi războinici îi vor învinge.

— Războinicii ogellallaşilor vor culege multe scalpuri; soţiile şi fetele lor vor juca de bucurie. Oare călăreţii calului de foc aduc cu ei destule lucruri din cele trebuitoare oamenilor roşii: haine, arme, pături?

— Aduc de toate, chiar mai multe decît îţi închipui. Dar voi primi şi eu cele cerute de la bărbaţii roşii?

— Fratele meu alb va primi tot aurul şi argintul din pîntecele calului de foc. Oamenii roşii n-au nevoie de aur. În munţii lor se găsesc nuggeţi cu grămada. Ka-wo-mien, căpetenia ogellallaşilor (şi se arătă cu degetul pe sine însuşi) a cunoscut cîndva un alb înţelept şi viteaz care spunea că aurul nu este decît *deadlydust*, pulberea morţii, născocită de spiritul cel rău al pămîntului pentru a face din oameni hoţi şi ucigaşi.

— Această faţă albă era un neghiob. Cum îi zicea?

— Nu era neghiob, era tare înţelept şi curajos. Fiii ogellallaşilor se aflau atunci sus, la apele lui Broad-fork, porniţi să ia scalpurile unor albi care vînaseră pe pămîntul nostru o mulţime de biberi. Printre vînătorii aceia era unul pe care toţi îl socoteau nebun, fiindcă venise numai să vadă savana şi să culeagă ierburi şi gîngănii. Dar în capul lui sălăşluia înţelepciunea şi în braţe puterea. Ţintea fără greş cu puşca, iar cu cuţitul îl înfrunta fără teamă pe ursul cenuşiu din Munţii Stîncoşi. A încercat omul să-i înveţe şi pe ceilalţi cum să se poarte cu noi, dar l-au luat în rîs şi pînă la urma au fost ucişi, cu toţii. Scalpurile lor împodobesc şi azi wigwam-urile ogellallaşilor. Omul acela n-a vrut să-şi părăsească fraţii albi şi a luptat şi a răpus mulţi războinici de-ai noştri, pînă ce, covîrşit de numărul lor, n-a mai avut încotro. Parcă era un stejar care, prăbuşindu-se sub secure, zdrobeşte totul în jur. A fost luat prizonier şi dus în satele ogellallaşilor. Acolo nu l-au ucis, fiindcă era un războinic mare şi multe fete de neam roşu ar fi vrut să-i fie squaw şi să-l urmeze în cortul lui. Ma-ti-ru, cea mai mare căpetenie a ogellallaşilor, voia să-i dăruiască wigwamul fiicei sale sau, dacă nu, să-l ucidă. El însă o dispreţuia pe “Floarea preriei”. Într-o zi i-a răpit căpeteniei calul şi-a luat armele, a ucis cîţiva războinici şi a fugit.

— E mult de atunci?

— De atunci soarele a biruit patru ierni.

— Şi cum îi zicea albului aceluia?

— Avea un pumn ca laba ursului. O mulţime de capete, chiar şi de albi, le-a sfărîmat numai cu pumnul. De aceea vînătorii albi îi spuneau Old Shatterhand.

Era, într-adevăr, una din aventurile mele mai vechi, de care pomenea acum Ka-wo-mien. Da, îl recunoscui, în sfîrşit şi pe el şi pe Ma-ti-ru, care şedea alături şi care mă luase cîndva prizonier.

Povestitorul spusese adevărul, dar în sinea mea nu puteam să nu-i reproşez că prea mă acoperise cu laude şi înflorise lucrurile.

— Old Shatterhand? Îl cunosc şi eu! sări albul. Se afla într-o *Hide-Spot*, în ascunzătoarea grupului de vînători a lui Old Firehand, cînd eu şi cîţiva oameni curajoşi am tăbărît ca să le luăm pieile de biber şi de vidră. Dar abia am putut scăpa împreuna cu doi oameni de-ai mei. Tare-aş vrea să mai dau o dată ochii cu nemernicul acela şi să-i plătesc cu vîrf şi îndesat!

Acum îl recunoscui şi pe alb. Era conducătorul unei bande care ne atacase la Saskatschawanul de sud; într-adevăr, din bandă ne scăpaseră numai trei inşi. Era unul dintre acei tîlhari de prerie mai sîngeroşi decît cei mai sălbatici indieni, pentru că reunesc în ei, la proporţii sporite, cele mai abjecte trăsături ale ambelor rase.

Ma-ti-ru. Care pînă atunci tăcuse, ridică un braţ:

— Vai şi amar dacă mai cade în mîinile noastre! L-am lega la stîlpul caznelor şi Ma-ti-ru i-ar rupe carnea de pe os, bucată cu bucată. Dînsul a omorît o mulţime de războinici, i-a furat căpeteniei cel mai bun cal şi a respins inima celei mai frumoase fiice a savanei.

De-ar fi bănuit cei trei fîrtaţi că omul pe care îl blestemau sta întins la numai trei palme în spatele lor!

— Oamenii roşii nu-l vor mai vedea niciodată, observă albul. S-a dus departe, peste apă, în ţara unde soarele arde ca focul şi pustiul e mai întins decît savana; acolo rage leul şi bărbaţii au mai multe femei.

Pomenisem ocazional, la cîte un foc de tabără, că am intenţia să plec în Sahara, ceea ce am şi făcut mai apoi. Şi iată că, spre marca mea surprindere, aflam acum — la întoarcerea în prerie — că vestea călătoriei mele ajunsese pînă la urechile indienilor. Se părea că, graţie cuţitului meu de vînătoare, izbutisem să cuceresc aici o mai mare faimă decît la mine acasă, cu ajutorul condeiului.

— Se întoarce el! vorbi Ma-ti-ru. Cine a gustat odată aerul preriei, acela îi duce dorul cîte zile i-au mai rămas de trăit din voinţa Marelui Spirit.

Aici avea dreptate. Ca şi munteanul care, stabilit la şes, nu mai poate de dorul înălţimilor, ca şi corăbierul care pentru nimic în lume nu s-ar despărţi de vuietul mării, tot astfel şi omul care a cunoscut o dată preria duce cu sine chemarea ei vrăjita. Nu degeaba mă aflam din nou aici!

Deodată, Ka-wo-mien arătă spre cer:

— Fratele meu alb să privească stelele! E timpul să ieşim în drumul calului de foc. Sînt oare destul de tari mîinile acelea de fier pe care războinicii le-au luat de la slujbaşul alb al calului de foc? Vor fi

în stare să rupă drumul?

Această întrebare mă lămuri în privinţa victimei. Pesemne că era un cantonier care, cu uneltele lui — căpetenia le numea "Mîini de fier" — făcuse revizia şinelor.

— Sînt mai tari decît mîinile a douăzeci de bărbaţi roşii la un loc, răspunse albul.

— Şi ştie fratele meu alb să umble cu ele?

— Da, fraţii mei roşii n-au decît să vină după mine. Pînă într-o oră trebuie să sosească trenul. Numai să nu uitaţi că tot aurul şi argintul mi se cuvin mie.

— Ma-ti-ru nu minte niciodată! îl asigura cu mîndrie căpetenia, ridicîndu-se de jos. Aurul e al tau, în schimb, toate celelalte avuţii împreună cu scalpurile feţelor palide rămîn pentru războinicii ogellallaşi.

— Dar catîri îmi daţi, ca să car de aici aurul ; oameni care să mă însoţească pînă la Canadian River?

— Vei avea catîri şi războinici ogellallaşi care te vor însoţi pînă la hotarele ţării Aztlan{2} . Iar în cazul cînd calul de foc va aduce multe lucruri care să placă lui Ka-wo-mien şi lui Ma-ti-ru, atunci războinicii te vor întovărăşii mai departe, pînă la marele oraş Aztlan unde, după cum spuneai, te aşteaptă feciorul tău.

Căpetenia strigă o dată şi numaidecît toţi indienii se ridicară în picioare. Eu mă trăsei îndărăt. Nu departe de locul unde mă pitisem se auzi un foşnet uşor, de parcă o pală de vînt ar fi trecut peste ierburi.

— Sam!

Abia de-i murmurasem numele şi totuşi, la cîţiva paşi de mine, se şi arătă pentru o clipă statura scundă a lui Sans-ear.

— Charlie!

Mă tîrîi uşurel în direcţia lui.

— Ce-ai observat? îl întrebai.

— Mai nimic; tot indieni, ca şi aici.

— Ai auzit ceva?

— Nici un singur cuvinţel. Dar dumneavoastră?

— Foarte multe. Hai să plecăm. Indienii o iau acum spre vest. Trebuie să ajungem cît mai repede la caii noştri.

Mă furişai înainte. Sam după mine. Ajunserăm la calea ferată şi trecurăm tîrîş dincolo de terasament.

— Sam, ia dumneata caii şi deplasează-te o jumătate de milă de-a lungul liniei. Aşteaptă-mă acolo. N-aş vrea să-i pierd pe indieni din ochi, înainte de a mă fi orientat exact.

— N-aţi putea să-mi încredinţaţi mie această sarcină? Pînă acum i-aţi tot spionat dumneavoastră. Eu ce ispravă am făcut? Nimic! Mi-e şi ruşine.

— Nu merge, Sam! Mustangul meu te ascultă şi pe dumneata,

dar Tony a dumitale poate să-mi joace renghiul.

— Aici aveţi, ca să zic aşa, perfectă dreptate. Ma duc.

Şi plecă hotărît, cu paşi apăsaţi. De data asta, ar fi fost într-adevăr inutilă străduinţa de a nu lăsa vreo urmă.

Abia dispăru Sam în întunericul serii, că, stînd aşa culcat sub rambleu, îi zării pe indieni tîrîndu-se în lanţ pe partea cealaltă a terasamentului.

Eu, dincoace, mă furişai neobservat, căutînd să fiu mereu în dreptul lor. Nu departe de locul unde găsisem ciocanul, indienii se opriră, apoi se urcară pe terasament. Mă pitii în spatele unor tufe şi peste puţin, auzii zdrăngănit de fier, apoi lovituri puternice de ciocan. Şeful alb al bandei se pusese pe lucru. Încerca să disloce şinele cu ajutorul sculelor luate de la cantonier.

Sosise momentul să intervin. Părăsii în grabă terenul viitoarei bătălii şi plecai după Sam. În cinci minute îl ajunsei din urmă.

— Strică şinele? mă întrebă el.

— Da.

— Am auzit. Dacă-ţi lipeşti urechea de şină, se aud perfect loviturile de ciocan.

— Acum, la lucru, Sam! Peste trei sferturi de ceas are să vină trenul. Trebuie să-l întîmpinăm înainte ca indienii să-i zărească farurile.

— Charlie, eu nu merg!

— De ce?

— Dacă plecăm amîndoi în întîmpinarea trenului, va trebui să pierdem pe urmă timp pentru o nouă recunoaştere; în schimb, întorcîndu-mă la indieni şi ţinîndu-i sub observaţie, vă pot da relaţii precise la înapoierea dumneavoastră.

— Ai dreptate. Şi cu Tony ce faci?

— O las aici. Nu se clinteşte ea din loc pînă nu mă întorc.

— Bine! Sper că n-ai să comiţi nici o imprudenţă.

— In ce mă priveşte, nici o grijă! Hai, căraţi-vă! Ne întîlnim tot aici.

Încălecai şi pornii cît putui mai repede în întîmpinarea trenului. Trebuia să-l opresc la o asemenea distantă, încît indienii nici să nu observe că s-a oprit.

Noaptea se lumina treptat. Stelele îşi revărsau strălucirea lină asupra preriei, astfel că vedeam înaintea mea la cîteva lungimi de cal. Gonii din ce în ce mai iute, fără răgaz, pînă străbătui vreo trei mile.

Acolo sării din şa, îmi priponii mustangul şi-l împiedicai ca să nu fugă cumva, speriat de zgomotul trenului. Pregătii apoi repede o grămadă de vreascuri şi în plus încropii o torţă din iarbă uscată împletită în jurul unei crăci. După aceea, mă pusei pe aşteptat. Şedeam pe o pătură întinsă chiar peste linia ferată, lipindu-mi in

răstimpuri urechea de şină şi scrutînd zarea in direcţia din care urma să vină trenul.

Să tot fi stat aşa vreo zece minute, cînd — la un moment dat — simţii un huruit abia perceptibil care se înteţea şi se apropia mereu. Apoi zării la mare depărtare un punct luminos, cît o gămălie de ac rătăcită printre stele. Luminiţa creştea văzînd cu ochii. Trenul se apropia.

Peste puţin, lumina aceea se despărţi în două. Sosise clipa decisivă. Dădui foc vreascurilor. Se iscă numaidecît o pălălaie pe care oamenii din tren nu puteau să n-o observe. Huruitul creştea din ce în ce. În sfîrşit, prin snopul de lumină al celor două faruri se contura trupul locomotivei. Încă un minut — şi trenul avea să ajungă la mine.

Repede, dădui foc şi "torţei". Jucînd-o în văzduh, pornii în goană înaintea trenului. Mecanicul, sesizînd probabil situaţia, frînă brusc. Locomotiva şuieră de trei ori ascuţit. Frînele scrîşniră. Un huiet agitat, asurzitor, un pîrîit prelung — şi locomotiva se opri exact în dreptul vreascurilor aprinse. Aplecat în afară, mecanicul întrebă nervos:

— Hei, omule, ce-i cu dumneata? Vrei să te urci în tren?

— Ba dimpotrivă, *sir*, vreau să coborîţi dumneavoastră!

-— Ei, las-o naibii!

— Totuşi. Trebuie! Nu departe de aici indienii au demontat linia.

— Ce vorbiţi?! Indienii? *'s death*! La dracu! E adevărat, omule?

— Nu vad de ce-aş minţi.

— Ce doriţi dumneavoastră? se amestecă şeful de tren, care între timp coborîse şi se apropiase de mine;

— Cică ar fi nişte indieni înaintea noastră, îl lămuri mecanicul.

— Zău? I-aţi văzut?

— Desigur, i-am şi auzit. Sînt ogellallaşi.

— Cei mai afurisiţi dintre toţi! Cîţi la număr?

— Vreo şaizeci.

— Mari bandiţi! Al treilea atac din anul acesta. Dar, las' că-i învăţăm noi minte! De mult aştept prilejul să le dau o lecţie! Sînt departe de-aici?

— La vreo trei mile.

— Mecanic. Camuflează imediat luminile! Roşii ăştia vad ca pisicile... Vă sînt recunoscător, master! Ne-aţi prevenit la timp. După îmbrăcăminte, pare că sînteţi vînător de prerie...

— Cam aşa ceva. Mai am un tovarăş care îi ţine pe indieni sub observaţie pînă sosim la faţa locului.

— Foarte inteligent din partea dumneavoastră. Dar nu vă mai înghesuiţi, oameni buni! Nu-i nimic grav. Din contra, tărăşenia promite să fie extrem de amuzantă.

Auzind discuţia, călătorii deschiseră uşile vagoanelor şi grămădindu-se în jurul nostru, nu mai conteneau cu întrebările. Dar la invitaţia şefului de tren calmul se restabili.

— Transportaţi aur şi argint? îl întrebai.

— Cine v-a spus?

— Am auzit de la indieni. Îi conduce un alb, şeful unei bande de tîlhari. Acesta urmează să capete aurul şi argintul, în timp ce indienii se vor mulţumi cu restul, dimpreună cu scalpurile dumneavoastră.

— Oh! De unde să ştie banditul ce încărcătură avem?

— Poate s-o fi aflat de la un feroviar, însă nu ştiu nimic precis.

— Lămurim noi. Bineînţeles dacă-l prindem viu, ceea ce mi-aş dori din tot sufletul. Dar ia spuneţi, master, cum vă cheamă? Să ştim şi noi cu cine avem de-a face.

— Tovarăşul care ne aşteaptă mai încolo e Sans-ear. Iar eu...

— Sans-ear? Formidabil! Asta om! Face cît doisprezece. Şi dumneavoastră?

— Mie mi se spune în prerie Old Shatterhand.

— Old Shatterhand, omul care, cu trei luni în urmă, hăituit de peste o sută de siucşi, a străbătut pe schiuri, în nici trei zile, toată întinderea Yellowstone, de la Munţii înzăpeziţi pînă la fortul Union?

— Exact!

— *Sir*, am auzit multe despre dumneavoastră şi mă bucur că în sfîrşit vă cunosc! Dar, lucru curios! Parcă tot dumneavoastră aţi salvat nu demult un tren pe care Parranoh, căpetenia albă a siucşilor, intenţiona să-l atace?!

— Într-adevăr. Eram atunci cu Winnetou, căpetenia apaşilor, cel mai vestit indian din toată preria.

Ei bine, *sir*, luaţi o hotărîre! Indienii ştiu cînd trebuie să sosească trenul. Dacă zăbovim prea mult, ar putea bănui o trădare.

— Aşa e. Dar mai întîi aş dori să cunosc poziţiile lor. Pentru orice bătălie trebuie să te informezi în prealabil asupra măsurilor luate de inamic.

— Vorbiţi ca un mare strateg, *sir*. Din păcate, nu vă pot da suficiente lămuriri. Trebuia să ies în întîmpinarea dumneavoastră şi n-am mai avut timp să aştept pînă ce indienii vor fi gata cu pregătirile. Dar tovarăşul meu ne va oferi, desigur, informaţiile necesare. Rugîndu-vă să luaţi o hotărîre, nu vreau decît să aflu dacă aveţi de gînd să atacaţi sau nu.

— Fireşte, fireşte că-i atac, răspunse cu însufleţire şeful trenului. Sînt chiar obligat sa le tai odată pofta de a ne jefui încărcăturile. Dumneavoastră, doi inşi, desigur că n-aţi putea ţine piept unei trupe de şaizeci de indieni. Nu e cazul să riscaţi, nu-i aşa, că...

— *Pshaw*! îi tăiai vorba. Ştim noi mai bine ce trebuie şi ce nu trebuie să riscăm. Azi, în plină zi, Sans-ear a lichidat în două minute patru indieni şi vă asigur că noi doi, fără nici un ajutor din partea dumneavoastră, putem expedia cîteva duzini de ogellallaşi în veşnicele plaiuri ale vînătorii. Aici nu e vorba atît de număr, cît de forţă şi de raţiune. Cînd eu trag, de pildă, pe întuneric, douăzeci şi cinci de focuri la rînd cu carabina Henry fără s-o încarc pe parcurs, de unde să ştie indienii că sîntem doi sau douăzeci?! Hei, domnilor, aveţi printre dumneavoastră oameni înarmaţi?

De fapt, întrebarea era de prisos. Ştiam că toţi oamenii aceştia trebuie să fie într-un fel înarmaţi. Dar şeful trenului se purta ca şi cînd ar fi vrut să ia în mîinile lui conducerea acţiunii, ceea ce nu era de acceptat. Să dirijezi un atac nocturn împotriva indienilor e o treabă care presupune mai multe cunoştinţe decît ar putea să le aibă un funcţionar al căilor ferate, chiar dacă e inimos şi îndrăzneţ.

Drept răspuns, răsună un „da" unanim, iar şeful trenului adăugă:

— Printre pasageri se află şi şaisprezece feroviari foarte pricepuţi în mînuirea puştilor şi cuţitelor, plus douăzeci de militari destinaţi fortului Niobara, înarmaţi cu flinte, pistoale şi cuţite. Pe deasupra, mai sînt aici cîţiva gentlemeni care se vor bucura să-i scarmene un pic pe bravii indieni. Hello, cine se înrolează, domnilor?

Toţi, fără excepţie, se declarară gata de luptă şi chiar dacă unora nu prea le da inima ghes, tot nu voiau să pară fricoşi. Fireşte că asemenea oameni nu-mi puteau fi de mare ajutor. Ba era chiar mai bine să rămînă pe loc. De aceea intervenii:

— Ascultaţi, domnilor, sînteţi, desigur, bărbaţi curajoşi, dar nu e bine ca toată lumea să participe la acţiune. Sper că-mi veţi da dreptate. Sînt aici cîteva doamne pe care nu le putem lăsa fără apărare. Chiar dacă învingem şi nu mă îndoiesc de acest lucru, e totuşi posibil ca indienii să năvălească din fugă asupra trenului părăsit. De aceea trebuie să lăsam aici, pentru pază, cîţiva oameni neînfricaţi. Cine doreşte să preia această sarcina, să se anunţe!

Într-adevăr, opt inşi îşi oferiră serviciile, gata să apere trenul cu preţul scumpei lor vieţi. Erau trei dintre soţii doamnelor de faţă şi alţi voiajori care făceau impresia că se pricep mai bine la preţul articolelor de fierărie, al vinului, ţigărilor şi sămînţei de cînepă decît la folosirea cuţitului de vînătoare.

Primilor trei nu le-o puteam lua în nume de rău; mai presus de toate, trebuiau să-şi îndeplinească datoria de soţi.

— Garnitura nu poate fi lăsată fără personal. Cine rămîne? îl întrebai pe şeful trenului.

— Mecanicul şi fochistul, răspunse el. Să preia şi conducerea acestor viteji gentlemeni, continua şeful. În ce mă priveşte, merg,

bineînţeles, la atac .Voi comanda eşalonul.

— Cum doriţi, *sir*! observai eu. Aţi mai luat, desigur, parte la bătălii împotriva indienilor?

— Ce nevoie? Aceşti yambarijos, indieni de strînsură, nu se pricep decît să atace şi să-şi masacreze adversarii prin viclenie. Cînd sînt însă atacaţi, la rîndul lor, în mod organizat, o iau la sănătoasa. Oricum, va fi o treabă uşoară.

— Nu prea cred, *sir*. Sînt ogellallaşi, cei mai sîngeroşi dintre siucşi, iar în fruntea lor se află vestitele căpetenii Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru.

— Adică vreţi să spuneţi că ar fi cazul să mă sperii? Sîntem aici peste patruzeci de bărbaţi. După mine, sarcina nu e deloc grea. Am camuflat farurile, pentru ca indienii să nu observe că sîntem preveniţi. Acum, însă, lepădăm masca: dumneavoastră vă urcaţi pe locomotivă şi ne apropiem de locul unde au fost dislocate şinele. Acolo ne oprim brusc şi ii căsăpim pe mişei pînă la unul. Reparăm pe urmă linia şi nu ne rămîne decît să recuperăm o întîrziere de cel mult un ceas.

— Trebuie să recunosc că aveţi aptitudini remarcabile pentru un colonel de cavalerie a cărui supremă satisfacţie e să-i mături pe duşmani printr-o şarjă cumplită. Numai că şarja cere alte condiţii decît cele de faţă. Cu un asemenea plan, îi duceţi pe cei patruzeci de oameni ai dumneavoastră la moarte sigură. De aceea mă văd nevoit să nu particip la executarea lui.

— Cum? Nu vreţi să ne sprijiniţi? Ce-i asta: laşitate sau invidie? Vă doare că nu veţi juca rolul de comandant?

— Laşitate? *Pshaw* ! Dacă într-adevăr aţi auzit de mine, cred că e o nesocotinţă să folosiţi acest cuvînt. Pumnul lui Old Shatterhand v-ar putea demonstra pe loc că stăpînul lui ştie să-şi poarte cu cinste numele. Cît despre invidie, vă asigur că ar putea să mi fie cu totul indiferent în mîna cui se vor găsi peste o oră trenul şi scalpurile dumneavoastră. Dar de propriul meu scalp nimeni, în afara mea, nu are dreptul să dispună. Am intenţia să-l mai păstrez cîtva timp. Good evening, domnii mei!

Mă pregătii să plec. Însă şeful trenului mă apucă de braţ.

— Stop, master! Nu merge aşa! Am preluat comanda şi trebuie să vă supuneţi. Cu nici un preţ n-am să consimt ca trenul să rămînă la o asemenea distanţă de locul bătăliei. Eu răspund aici pentru orice pagubă. Va să zică, am hotărît: ne conduceţi pînă acolo! Pe parcurs nimeni nu coboară din tren! Un bun conducător de oşti trebuie să prevadă totul, chiar şi o eventuală înfrîngere. Pentru acest din urmă caz, vagoanele ne oferă un adăpost sigur. Dinăuntru ne putem apăra pînă la sosirea unei alte garnituri, din vest sau din est. Nu-i aşa. Domnilor?

Toată lumea îl aprobă. Nu se afla printre ei nici un *westman*, de

aceea planul acesta li se părea realist şi ispititor. Şeful trenului, foarte satisfăcut de rezultat, mi se adresă scurt:

— Urcaţi, *sir*!

— Bine, dacă porunciţi, mă supun!

Dintr-un salt mă avîntai pe spinarea mustangului care în tot timpul discuţiei stătuse dezlegat.

— Nu aşa, *my dear*, dragul meu! Am vrut să spun: pe locomotivă!

— Iar eu am înţeles pe cal, *sir*. Părerile noastre diferă şi aici.

— Vă ordon să descălecaţi!

Mă apropiai călare de el, mă aplecai din şa şi-i spusei răspicat:

— Stimabile, se pare că n-aţi mai avut de-a face cu un adevărat *westman*, altminteri nu mi-aţi fi vorbit pe asemenea ton. Fiţi bun şi urcaţi-vă personal pe locomotivă.

Îl înşfăcai cu dreapta de piept şi-l ridicai în sus. La un îndemn al meu, calul aproape că se lipi de locomotivă. Cît ai clipi, feroviarul-strateg ateriza în cabină, iar eu mă depărtai în galop.

Stelele luminau acum atît de tare, încît puteam ocoli uşor orice obstacol. În mai puţin de un sfert de oră, ajunsei la Sam.

— Ei? întrebă acesta pe cînd descălecam. Mă aşteptam să aduceţi ceva oameni cu dumneavoastră!

Îi explicai de ce m-am întors singur.

— Bine-aţi făcut, Charlie, foarte bine! Un funcţionar ca ăsta se uită de sus la de-alde noi, fiindcă, să zic aşa, nu ne bărbierim de trei ori pe zi. Îşi vor pune, desigur, planul în aplicare, dar o să vadă ei, ha-ha-ha!

Şi rîzînd cu poftă, Sam sugeră cu un gest operaţia scalpării. Apoi adăugă:

— Dar nici nu mi-aţi spus ce-aţi aflat aici adineauri!

— Căpeteniile lor sînt Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru.

— Ah! Atunci, să vedeţi luptă! Un deliciu! O să-mi crească-n piept bătrîna inimioară.

— E şi un alb cu ei, care i-a informat că trenul transportă aur şi argint.

— Desigur că pe astea şi le-a rezervat lui. Indienii se vor alege cu scalpurile şi cu alte mărunţişuri.

— Întocmai.

— Mi-am închipuit. Trebuie să fie capul vreunei bande.

— Întîmplător îl ştiu. A tăbărît cîndva cu banda lui asupra adăpostului lui Old Firehand, dar a fugit ca iepurele prin porumbişte.

— Cum îi spune?

— Habar n-am. De altfel, n-are importanţă; oamenii de teapa lui îşi iau zilnic alt nume. Ai fost în recunoaştere?

— Da. Indienii s-au împărţit în două grupuri şi stau la pîndă de

ambele părţi ale liniei, cam la jumătatea drumului dintre porţiunea demontată şi locul unde îşi ţin caii. Animalele le-au lăsat în paza a doi oameni. Ei, ce facem, Charlie. Le dăm ajutor feroviarilor, sau ne vedem de drum, ca să zic aşa?

— Avem datoria să-i ajutăm, Sam. Ori eşti de altă părere?

— Nicidecum! Sînt perfect de acord în ce priveşte datoria. În plus, mă gîndesc şi la urechile mele, care încă nu mi-au fost pe deplin achitate. O dau pe Tony a mea în schimbul unei broaşte rîioase, dacă mîine în zori nu vor zăcea lîngă linie cîţiva indieni cu urechile lipsă! Dar acum ce facem, Charlie?

— Ne despărţim, la rîndul nostru. Ne postăm de ambele părţi ale rambleului, între indieni şi caii lor.

— *Well*! Dar mi-a venit o idee: ce părere aţi avea de un „stampedo" ? Să dezlegăm caii şi să rămînă dumnealor pe jos.

— Hm! N-ar fi rău, cu condiţia să fim în număr mai mare şi să putem conta pe înfrîngerea totală a indienilor. Dar în cazul de faţă procedeul nu mi se pare indicat. Cei din tren ar păţi-o rău, iar noi doi n-am putea decît să-i ţinem în loc pe indieni pînă la sosirea trenului următor sau să-i speriem cumva, determinîndu-i s-o ia la sănătoasa. În ambele cazuri, însă, e de preferat ca ei să se poată deplasa repede.

Lăsîndu-i fără cai, îi obligăm de fapt să rămînă în preajma noastră. N-ai auzit de vorba aceea înţeleaptă care spune că, în anumite împrejurări, e bine să arunci, punţi de aur în calea inamicului?

— Pînă acum n-am cunoscut, ca să zic aşa, decît punţi de lemn, de piatră sau de fier. Toată cinstea pentru argumentele dumneavoastră, Charlie, dar cînd îmi imaginez mutrele ce le-ar face indienii grăbindu-se să încalece şi negăsind nici un cal, zău că simt un fel de gîdilătură pînă în vîrful degetelor. Şi încă ceva important: nu credeţi că, lipsindu-i de cai, i-am băga în sperieţi?

— Desigur. Totuşi prefer să aşteptăm desfăşurarea evenimentelor.

— Mă rog. Să aşteptăm. Însă un lucru trebuie făcut.

— Ce anume?

— Să-i lichidăm pe cei doi străjeri. De acord?

— De fapt, nu sînt niciodată pentru vărsări de sînge inutile. Acuma, însă, îţi dau dreptate: e o brutală, dar legitimă apărare. Punem astfel stăpînire pe caii lor. Hai să-i priponim mai întîi pe-ai noştri şi pe urmă acţionăm.

Ne depărtarăm niţel călare. Acolo îmi legai mustangul aşa fel, încît să nu se poată deplasa decît vreo trei paşi. Sam o legă în acelaşi fel pe Tony. Deşi eram siguri de patrupedele noastre, totuşi, în cazul unui „stampedo", se putea foarte uşor întîmpla ca pîlcul celorlalţi cai să o ia la goană tocmai în direcţia lor şi să-i tîrască cu ei.

Făcurăm apoi un ocol care ne aduse iarăşi în spatele indienilor.

Farurile locomotivei încă nu se zăreau; fie că planul şefului de tren întîmpinase între timp opoziţie, fie că oamenii nu se hotărau să pornească fără prezenţa mea.

Ajunşi lîngă cai, desluşirăm uşor siluetele celor doi străjeri care patrulau fiecare în parte în jurul animalelor. Unul tocmai se apropia încet de tufa pe după care ne pitisem. Cînd veni în dreptul nostru, Sam sări şi-i înfipse cuţitul în inimă. Indianul se prăbuşi fără să zică nici pîs. Colegul lui avu parte de acelaşi sfîrşit...

Întorcîndu-mi instinctiv capul de la această sîngeroasă privelişte, dădui cu ochii de un cal care păştea în apropierea mea. Purta în spinare o şa spaniolă, confortabilă, cu scări mari, prevăzute cu tălpici, cum se obişnuieşte în America Centrală şi de Sud. Harnaşamentul nu avea nimic indian. Să fi fost acesta calul banditului alb? Mă apropiai şi mai mult de el. Pe amîndouă laturile şaua avea cîte un buzunar îngust. Le scotocii repede şi dădui peste nişte hîrtii şi două pungi. Neavînd vreme să le cercetez conţinutul, le luai cu mine.

— Şi acum ce facem? întrebă Sam.

— Eu o iau la dreapta, dumneata la stînga. Dar stai niţel! Observi?

—- Trenul, da, da, trenul! Vine, ca să zic aşa! Să mai zăbovim puţin, Charlie, să vedem cum se încurcă treaba.

Planul şefului de tren fusese, deci, acceptat. Locomotiva, cu farurile ei puternice, se apropia încet, foarte încet, ca să depisteze la timp locul unde fuseseră demontate şinele. Curînd, roţile scrîşniră prelung şi trenul se opri chiar în faţa spărturii.

Ce furioşi trebuie să fi fost indienii văzînd cum condiţia principală a izbînzii lor nu se realizase! Poate bănuiau chiar că însoţitorii trenului fuseseră preveniţi. Pentru aceştia, cel mai înţelept lucru ar fi fost acum să stea liniştiţi în vagoane. Speram, oarecum, că aşa vor face. Dar speranţa nu se împlini. Albii deschiseră larg uşile şi săriră jos, gata de luptă. Curînd aveau să-şi dea scama de neghiobia comisa. Înaintînd pînă în faţa locomotivei, ei ajunseră în bătaia farurilor şi astfel le oferita indienilor ţinte atît de sigure, cum aceştia nici în vis n-ar fi visat. Răsună o salvă şi încă una, după care izbucni un urlet si un vacarm înfricoşător.

Agitîndu-şi armele descărcate, indienii se repeziră înainte, dar nu mai dădură decît peste morţi şi răniţi, pentru că ceilalţi părăsiseră în goană terenul, ascunzîndu-se în vagoane. Cîţiva indieni se aplecară ca să scalpeze victimele, dar fură siliţi să renunţe, pentru că albii refugiaţi în primul vagon trăgeau asupra lor.

Acum cel mai bine ar fi fost ca locomotiva să dea repede înapoi. Dar ea nu se mişcă din loc. Poate că mecanicul şi fochistul nici nu se aflau la posturile lor, ci stăteau ascunşi într-unul din vagoane.

— Ce aşteaptă, ca să zic aşa, un asediu în toată regula?

comentă Sam.

— Nu cred. Indienii ştiu că nu au vreme decît pînă la sosirea trenului următor. De aceea vor încerca un asalt, deşi procedeul acesta nu prea intră în obiceiul lor.

— Şi noi? E cam greu să iei o hotărîre.

— Orice hotărîre trebuie luată repede şi aplicată imediat. Altminteri, n-are valoare. Cea mai bună soluţie ar fi focul. Mergem la caii noştri şi călărim apoi roată, fiecare în sens opus. Descriem astfel cîte un semicerc larg. Tot la cincizeci-şaizeci de lungimi de cal coborîm şi dăm foc preriei. Dar mai întîi să realizăm, vorba dumitale. Un „stampedo", împiedicîndu-i astfel pe indieni să atace rapid şi răpindu-le posibilitatea de retragere. In situaţia dată nu avem nimic mai bun de făcut.

— Drace! Cu planul ăsta îi băgăm în boală! Dar mă tem că şi trenul va lua foc.

— Ferească sfîntul! Ce-i drept, s-ar putea să transporte materiale inflamabile, de pildă, ulei sau păcură, nu ştiu. Dar lemnul vagoanelor e destul de tare ca sa reziste unui foc de ierburi. Şi nu uitaţi că singura scăpare a indienilor, dacă nu vor să fie fripţi de vii. E să aprindă contrafocuri, ceea ce cu siguranţă că o vor face cît mai aproape de vagoane. Eu, în locul lor, aş căuta să ajung sub vagoane, pe rambleu.

— Dar v-aţi gîndit si la timpul necesar pînă să aprindem preria cu scăpăratoarele astea leneşe? Că făclii nu putem folosi. Ne-ar trăda.

— Un om al preriei trebuie să fie pregătit pentru orice situaţie. Eu, de pildă, sînt oricînd aprovizionat cu chibrituri. Am destule. Ia şi dumneata!

— Bravo, Charlie! Va sa zică, "stampedo" şi pe urmă la caii noştri!

— Stai, Sam! Abia acum îmi dau seama că era sa fac o prostie. De fapt, ce nevoie avem de caii noştri? Nu sînt aici o mulţime de cai? Uite, eu îl iau pe murgul asta!

— Şi eu pe roibul de alături. Haide, să tăiem *Lasso*-urile

Ceea ce şi făcurăm, furişîndu-ne în grabă printre cai. Apoi dădurăm foc mărăcinişului şi încălecarăm. Flacăra nu se ridica decît la cîţiva ţoii înălţime. Indienii încă nu puteau s-o vadă, iar noi puteam trece la lucru neobservaţi.

— Unde ne întîlnim după ce facem ocolul? întrebă Sam.

Lîngă linia ferată, dar nu în lumina focurilor, ci între ele. Clar?

— Absolut! Aşadar, *go on*, roibule, vulpoi bătrîn!

Tăierea *lasso*-urilor provocă nelinişte printre cai. Acum adulmecau focul apropiat şi îşi zbîrleau coamele. Unii se şi cabrau ridicîndu-se in două picioare, gata-gata s-o ia din loc. Eu apucai la dreapta, în prerie. Descriind în galop un arc cu o raza de aproape o

mila engleză, sării pe parcurs de cinci ori din şa şi dădui foc ierburilor. În sfîrşit, ajuns din nou în apropierea terasamentului, îmi veni în minte că săvîrşiserăm amîndoi o mare nechibzuinţă: dînd urmare unei inspiraţii de moment, neglijaserăm a ne gîndi la propriii noştri cai.

Îmi întorsei numaidecît murgul şi mă repezii în linie dreaptă spre locul unde îi lăsaserăm priponiţi. Cercul de foc lumina totul în jur. Hăt-departe, în savană, tropoteau caii răzleţiţi ai indienilor, iar dincoace, în apropiere, se stîrni un urlet de spaimă şi furie, cum numai indienii îl ştiau lansa din gîtlejurile lor. Printre roţile trenului ardeau cîteva focuri cu flacără mică. Aşadar, după cum prevăzusem de altfel, roşii încercau să se salveze la adăpostul aşa-ziselor „contrafocuri". Dincolo, în stînga, mustangul meu aştepta lîngă Tony cea lungă de picioare. Şi spre surpriza mea, iată-l şi pe Sam venind în goană pe calul său de împrumut, care galopa de ziceai că matură pămîntul cu burta; în ultimul moment îşi dăduse şi el seama de neglijenţa ce o comisesem.

Dar între timp indienii ne zăriseră caii. O ceată întreagă venea în fugă spre ei. Doi, mai sprinteni, se şi aflau la cîţiva paşi depărtare. Îmi fixai mai strîns puşca la umăr, mă înălţai în şa şi apucai tomahawkul. În salturi ca de felină, calul se repezi înainte. Ajunsei la caii noştri o dată cu cei doi indieni. Dintr-o singură privire îi recunoscui. Erau căpeteniile.

— Înapoi. Ma-ti-ru! Caii sînt ai mei!

Întoarse capul şi mă recunoscu la rîndul lui.

— Old Shatterhand! Mori, broască albă!

Trase cuţitul şi dintr-o săritură ajunse lîngă mine. Dar în clipa cînd dădu să lovească, tomahawkul meu îl izbi, prăbuşindu-l. Celălalt între timp izbuti să-mi încalece mustangul, dar nu băgase de seama că acesta era împiedicat.

— Ka-wo-mien, vorbeai adineauri cu trădătorul alb despre mine; acum am să-ţi vorbesc eu!

Înţelese ca pe calul înţepenit era pierdut, sări jos şi încercă să dispară în tufiş. Îmi avîntai tomahawkul şi slobozindu-l, îl nimerii pe indian drept în creştetul împodobit cu pene de vultur. Căpetenia căzu numaidecît la pămînt. Atunci descălecai şi eu, apucai carabina Henry şi mă întorsei spre ceilalţi din ceată. Cu trei gloanţe doborîi trei indieni, dar cum focul ajunsese aproape de tot, nu mai avui timp să continui lupta. Îmi dezlegai repede mustangul şi sărind în şa, o luai la goana..

— Alo, Charlie, spre locul acela deschis! îmi strigă Sam.

Cît ai clipi ajunse la mine. Sări de pe roibul indian care o luă din loc ca apucat de streche, se urcă pe iapa lui şi aplecîndu-se, o slobozi din legături şi o îndemnă la galop. Astfel gonirăm alături către un petic de prerie, unde cercul de foc încă nu se închisese.

Trecurăm cu bine dincolo, cotirăm la stînga şi ne oprirăm îndărătul flăcărilor. Ne aflam acum în punctul unde aprinsesem cel de-al treilea foc. Pămîntul era negru, pîrjolit, dar se răcise între timp. În faţa şi înapoia noastră o fîşie de asemenea neagră, pustiita de foc, indica drumul pe care-l parcursese mai înainte. Pe margini, încă mai bîntuia marea de flăcări, răspîndind dogoarea şi absorbind tot oxigenul din aer. Respiraţia devenea aproape imposibilă.

Totuşi atmosfera aceasta sufocantă se îmblînzea pe măsură ce flăcările se depărtau de noi. În mai puţin de un sfert de oră, doar la orizont se mai zăreau flamurile roşii ale focului. În schimb, aici, în jurul nostru, sub stelele învăluite de fum, preria se întindea întunecată şi sumbră; abia de vedeai la trei paşi înaintea ta.

— *Bless me*, păzeşte-mă, Doamne! Parcă era focul gheenei! vorbi Sam. Mare minune ca trenul să nu fi suferit nici o pagubă!

— Ba eu cred că n-a suferit. Vagoanele sînt construite aşa fel, încît, să reziste în asemenea cazuri, pentru că se întîmplă adeseori ca trenurile să treacă prin păduri ori savane incendiate.

— Şi ce facem acum, Charlie? Indienii ne-au văzut, vor fi cu ochii în patru.

—- Ne văd ei şi acum, dacă stăm aşa profilaţi pe orizontul luminat de flăcări. Ar trebui păcăliţi, sa creadă că ne depărtăm. Poate că ne vor lua drept vînători care se grăbesc să-şi anunţe tovarăşii, să-i mobilizeze în ajutorul feroviarilor. O luăm la galop spre miazănoapte, cotim spre răsărit şi ocolind, ne întoarcem înapoi.

— Sînt de aceeaşi părere, ca să zic aşa. Pînă la urmă cred că afacerea îi va costa pe indieni cîteva urechi bunicele. De altfel tomahawkul dumneavoastră a lucrat frumos adineauri.

— Şi totuşi nu i-am omorît! răspunsei sec.

— Cum?! Nu pricep!

— I-am ameţit cu tomahawkul şi atîta tot.

— Atîta tot? Pai, sînteţi cu minţile acasă, ori...? Să-l loveşti pe indian cu securea numai aşa, ca să se trezească iar înseamnă că o sa vă dea iarăşi de furcă.

— Am eu nişte motive. Poate c-ai să înţelegi măcar unul dintre ele.

— Ba n-am sa înţeleg nimic, Charlie! Aici, după cum bănuiesc, e vorba de cele două căpetenii. Or, în cazul acesta, nu admit cruţare.

— Mă aflam cîndva în mîinile lor. Ar fi putut să mă omoare, dar n-au făcut-o. Iar eu am evadat, dovedindu-mă nerecunoscător faţă de bunătatea lor.

Iată de ce acuma nu mi-am folosit tomahawkul decît pe jumătate.

— Iertaţi-mă, Charlie, dar asta, ca să zic aşa, e o prostie uriaşă! Aş înţelege, mă rog, dacă pe urmă var fi recunoscători. Dar ce-or să-şi

spună indivizii? Că Old Shatterhand n-are forţă nici cît să scarpine bine o ţeastă de indian! Să sperăm că focul a reparat greşeala.

Discutînd aşa cu glas tare, galopam alături prin prerie. Bătrîna Tony îşi arunca voiniceşte picioroangele, ţinîndu-se de mustangul meu. În numai cîteva minute ajunserăm din nou la linia ferată, cam la o milă depărtare spre est de locul unde staţiona trenul. Priponirăm caii şi ne furişarăm apoi de-a lungul liniei spre locul respectiv.

Peste tot mirosea a ars şi cîmpul era acoperit cu un strat de cenuşă. Vîntul o răscolea, o spulbera, îngreuindu-ne respiraţia. Nu era uşor să-ţi stăpîneşti tusea şi să nu te trădezi. Vedeam desluşit farurile aprinse ale locomotivei. Dar în nici o parte a rambleului nu zăream vreun indian. Ne apropiarăm şi mai mult; îmi încordai privirea şi constatai că indienii, ferindu-se de foc, se adăpostiseră — aşa cum prevăzusem, de altfel — sub vagoane. Zăceau acolo claie peste grămadă şi nu se îndurau să iasă. Se temeau de gloanţele albilor.

Deodată mă fulgeră o idee. Aplicarea ei nu era uşoară, dar efectul avea să fie decisiv.

— Sam, întoarce-te la cai, nu cumva să ni-i fure indienii.

— *Pshaw*! Sînt mulţumiţi că şi-au găsit adăpost.

— Dar eu am să-i scot de acolo.

— Trăgînd în ei?.

— Nu.

Îi împărtăşii planul, iar el dădu din cap satisfăcut.

— *Well*, Charlie, ideea e cît se poate de fericită, numai că trebuie acţionat repede; nu cumva să va înşface de picioare în timpul săriturii. Eu am să stau, ca să zic aşa, prin apropiere cu caii, ha-ha-ha ... dăm iama în ei ca bizonul în coioţi.

Se retrase de-a-ndăratelea, în timp ce eu, lipit de pămînt, mă tîrîi înainte, strîngînd în dreapta cuţitul, gata de apărare. Ajunsei neobservat la piciorul rambleului, exact sub locomotivă.

Poziţia în care ma aflam, ca şi roţile mari din faţă ale locomotivei mă împiedicau să văd dacă indienii se adăpostiseră şi sub maşină. Mă ridicai încet, cu atenţie, apoi — din două sărituri — mă cocoţai pe „calul de foc".

Un strigăt puternic răsună sub mine, dar în aceeaşi clipă eu apucai manivela şi trenul porni îndărăt. Atunci izbucni un strigăt uriaş, colectiv, parte de durere, parte de groaza. După vreo treizeci de paşi, dădui presiune şi trenul o luă de astă dată înainte.

— Cîine! răcni cineva lîngă mine şi un ins cu cuţitul în mînă încerca să se salte pe locomotivă.

Era banditul alb care venise cu indienii. Îl izbii cu piciorul în piept şi-l dădui de-a berbeleacul.

— Încoace Charlie, mă auzii strigat. Repede!

În stînga mea, Sans-ear, călare pe Tony, ţinea cu mîna dîrlogii

mustangului meu, iar cu cealaltă respingea atacul a doi indieni. Drept înainte, indienii care scăpaseră teferi de sub roţi fugeau pe ruptelea spre locul unde îşi lăsaseră caii. De fapt, era o prostie să mai spere în regăsirea cailor după pîrjolul ce bîntuise acolo.

Oprii numaidecît locomotiva şi mă avîntai în direcţia fugarilor. Chemarea lui Sam atrase atenţia celor doi indieni care îl împresurau: zărindu-mă, o luară imediat la picior. Eu încălecai şi într-o clipă, mă şi năpustii pe urmele indienilor. Acţiunea nu era chiar atît de primejdioasă cum s-ar părea; indienii, speriaţi la culme după ce constatară dispariţia cailor, fugeau care încotro, ca sălbăticiunile surprinse de copoi.

Deodată îl auzii pe Sam strigînd:

— All devils, pe toţi dracii, dar ăsta-i Fred Morgan! Piei, satană!

Şi îl văzui, în lumina focului care mai ardea la orizont, cum se repede şi dă să-l lovească pe bandit. Dar acesta se feri cu dibăcie şi dispăru în gloata fugarilor.

Sam dădu pinteni iepei şi dintr-un salt ateriza în mijlocul indienilor. Eu însă nu mai putui urmări acest intermezzo; cîţiva roşii se iviră în calea mea şi dură cîtva timp pînă să-i pun pe fugă.

Nici nu mă mai luai după ei; cursese destul sînge şi eram sigur că, după această lecţie, indienii nu se vor mai întoarce. Pentru a-l face pe Sam să renunţe la urmărirea care nu putea fi decît primejdioasă, imitai tare de tot lătratul coiotului şi mă întorsei călare la locomotivă.

Feroviarii coborîseră din tren şi în timp ce mecanicul dădea drumul la aburi, se apucară să-şi caute morţii şi răniţii. Şeful trenului asista la operaţie şi înjura de zor. Cînd mă văzu, se repezi furios la mine:

— Cum v-aţi permis să vă atingeţi de maşină şi să-i goniţi pe indieni? Îi aveam în mînă, i-am fi putut decima pe toţi!

— Uşurel-uşurel, domnule! Fiţi bucuros că au plecat, altminteri s-ar fi putut întîmpla să vă judece ei şi nu invers. Aţi încurcat bine de tot lucrurile!

— Cine a dat foc preriei?

— Eu.

— Aţi înnebunit? Şi m-aţi bruscat şi pe mine! Ştiţi că vă pot aresta şi deferi justiţiei?

— Nu, n-am habar, dar vă invit cu plăcere să-l aruncaţi pe Old Shatterhand de pe cal, să-l încuiaţi într-un vagon şi să-l predaţi apoi justiţiei. Sînt foarte curios să văd cum veţi realiza acest lucru.

Şeful de tren parcă simţea că intrase în încurcătură...

— N-am gîndit aşa, *sir*! Aţi dat, ce-i drept, cu oiştea în gard, dar îmi place să v-o trec cu vederea.

— Mulţumesc, *sir*! Ţi se moaie inima, nu alta, cînd constaţi că puternicii lumii au atît de duioase înclinaţii spre milă şi mărinimie. Şi

acum ce aveţi de gînd?

— Ce pot face decît să iau măsuri pentru repararea liniei şi să ne continuăm călătoria? Ori e de aşteptat cumva un nou atac?

— Nu cred, *Sir*. Acţiunea dumneavoastră a fost atît de strălucit gîndită şi executată, încît le-aţi tăiat indienilor orice curaj.

— Nu cumva mă luaţi peste picior, *sir*? Asta v-o interzic cu toată seriozitatea! Nu e vina mea că erau atît de mulţi şi atît de pregătiţi în vederea atacului nostru.

— Vă prevenisem doar că ogellallaşii ştiu să-şi folosească excelent armele. Uitaţi-vă: din cei şaisprezece feroviari plus douăzeci de militari ai dumneavoastră, au căzut nu mai puţin de nouă. Răspunderea nu e a mea. Şi dacă judecaţi faptul că numai eu şi camaradul meu, adică doi inşi, am pus pe fugă întreaga ceată, atunci veţi deduce cum ar fi mers lucrurile în cazul că m-aţi fi ascultat pe mine şi n-aţi fi acţionat după capul dumneavoastră.

Omul parc-ar fi vrut să se ia în colţ cu mine. Dar între timp se apropiaseră şi alte persoane care îmi dădură dreptate. De aceea îmi vorbi mai potolit:

— Rămîneţi aici pînă placăm?

— Se-nţelege! Un adevărat *westman* nu face lucrul pe jumătate. Apucaţi-vă de treabă; aprindeţi cîteva focuri, ca să aveţi lumină, vreascuri sînt aici destule. Rînduiţi şi santinele pentru cazul puţin probabil că roşii ar mai reveni.

— N-aţi vrea să preluaţi sarcina, *sir* ?

— Care?

— Securitatea.

— Nici nu mă gîndesc! Am făcut şi aşa destule; pe mine ma pîndesc noi primejdii şi eforturi. În timp ce pe dumneavoastră vă aşteaptă un trai confortabil. De altfel, talentul dumneavoastră strategic vă va ajuta să organizaţi straja în condiţii optime.

— Dar ochii şi urechile noastre sînt mai puţin agere ca ale dumneavoastră!

— Încordaţi-le, *sir*, încordaţi-le! Atunci veţi vedea şi auzi ca şi mine. Am să v-o dovedesc numaidecît. Oameni buni. Ia tăceţi şi ascultaţi! Auziţi ceva în stînga noastră?

— Da. Se aude un călăreţ, un roşu, desigur.

— *Pshaw*! Credeţi că un indian ar face atîta zgomot, dacă ar vrea să vă surprindă? Acesta e camaradul meu şi vă sfătuiesc serios să-l primiţi cu toată politeţea. Sans-ear nu ştie de glumă.

Era într-adevăr Sam. Descălecă de pe Tony a lui şi făcu o mutră de parc-ar fi vrut să sugrume toată omenirea.

— Mi-ai auzit semnalul? îl întrebai.

Confirmă scurt din cap şi se adresă şefului de tren:

— Dumneavoastră sînteţi autorul acestor frumoase planuri

strategice?

— Eu, răspunse acesta cu o candoare care mă făcu să-mi stăpînesc cu greu rîsul.

— *Well*, *sir*, atunci primiţi complimentele mele. În orice caz, bătrîna mea Tony are mai multe grăunţe în cap. Aveţi şanse să faceţi carieră. S-ar putea să vă aleagă chiar preşedinte, mai ştii... Stai, Tony, mă-ntorc imediat!

Bravul funcţionar. Rămase perplex. Nu ştia ce să răspundă. Şi chiar dac-ar fi găsit un răspuns, tot n-ar mai fi avut cui să-l adreseze. Sans-ear dispăruse în întunericul nopţii. Mă întrebam, fireşte, ce anume îl scosese în aşa măsură din pepeni pe bunul meu Sam şi nu vedeam altă pricină decît acel Fred Morgan care era, desigur, una şi aceeaşi persoană cu banditul alb pe care îl îmbrîncisem de pe locomotivă. Îmi puteam lesne imagina încotro se dusese acum Sam. L-aş fi urmat şi eu, dar pînă să plec, Sam se şi întoarse iarăşi printre noi. Mă aşezai, urmărind preparativele în curs pentru repararea liniei ferate. Sam se aşeză alături. Nu se calmase de loc. Dimpotrivă, era şi mai furios.

— Ei? încercai să-l trag de limbă.

— Ce, ei? se răsti dînsul.

— Morţi?

— Care morţi? Ridicol! Cum să moară coşcogea căpetenii indiene, cînd abia îi gîdilaţi la ceafă ca şi cum i-aţi apăra de muşte! Aţi auzit ce i-am spus adineauri şefului de tren?

— Că Tony a mea are mai multe grăunţe în cap!

— Şi? Zii înainte! Judecaţi singur! Tony, de pildă, i-ar fi pocnit pe alde Ka-wo-mien şi Ma-ti-ru definitiv! Nu i-ar fi mîngîiat, ca să zic aşa. S-au dus!

— E mai bine.

— Cum?! Zău că-mi vine să vă plîng de milă! Să-ţi scape nişte tîlhari ca ăştia cînd poţi să-i scalpezi?!

— Ţi-am mai arătat odată motivele mele, aşa că lasă, te rog, comentariile. Mai bine spune-mi ce te-a enervat într-atît?

— *Well*! Ştiţi peste cine am dat?

— Fred Morgan.

— Da! De unde ştiţi?

— Chiar de la dumneata. Doar l-ai strigat pe nume după ce l-ai recunoscut.

— Aşa? Habar n-am. Dar ştiţi cine-i bestia? După această expresie ca şi după furia ce-l stăpînea, o bănuială îmi trecu prin minte.

— Nu cumva e asasinul soţiei şi copilului dumitale?

— Fireşte, cine altul!?

— Asta-i grozav! exclamai, sărind de la locul meu. E formidabil! L-ai prins?

— Mi-a scăpat, canalia! A fugit peste munţi şi văi. Of, mi-aş smulge urechile dacă le-aş mai avea.

— Dar te-am văzut cum te năpusteai după el călare, în mijlocul indienilor.

— N-a ieşit nimic. Mi-a tras clapa. Nici n-am mai dat de el! Poate s-a lipit de pămînt şi am trecut peste el din goana calului... Dar fie ce-o fi, tot îl găsesc! Ei n-au cai, merg pe jos. Ne putem lua după urmele tălpilor.

— Grea treabă! Ce-i drept, urmele unui alb pot fi uşor deosebite de cele ale unui indian, dar cine ştie dacă Morgan nu e atît de viclean, încît să imite călcătura indienilor? Şi afară de asta, crezi că terenul e destul de moale peste tot pentru ca urmele să fie vizibile?

— Aşa e, Charlie, dar altă soluţie nu văd...

Băgai mîna în buzunar şi scosei cele două pungi şi hîrtiile pe care le găsisem în şaua banditului.

— Poate că e aici vreun semn care să ne arate calea.

Desfăcui pungile. Chiar lîngă noi mai ardea unul din focuri şi la lumina lui desluşii conţinutul pungilor.

— Pietre scumpe, diamante! Exclamai în culmea surprizei. Sam dragă, ţin în mîinile mele o avere formidabilă!

De unde avea tîlharul diamantele şi cum de venise cu ele în sălbăticia savanei? Pe cale cinstită nu putea să le fi agonisit, asta era clar. Şi era de datoria mea să-l caut pe adevăratul lor stăpîn.

— Diamante? 's death, să leşini, nu alta! Ia să le văd! De cînd sînt n-am avut, ca să zic aşa, norocul să-mi cadă în mîini o astfel de comoară!

— Diamante de Brazilia, constatai, întinzîndu-i-le. Uită-te şi dumneata.

— Hm, ciudată făptură e omul, ca să zic aşa! În fond, astea nu sînt decît nişte sărmane pietre, nici măcar metal mai acătării. Aşa-i, Charlie?

— Cărbune şi atîta tot.

— Cărbune, fie şi cocs, mi-e indiferent. Eu, unul, n-aş da pe ele nici măcar rabla mea de puşcă. Şi ce-aveţi de gînd cu mizeriile astea?

— Le restituim stăpînului lor.

— Şi cine-i acela?

— De unde să ştiu? Să sperăm că voi afla. O pagubă atît de serioasă nu se suportă în tăcere; se publică în toate ziarele.

— Ha-ha-ha-ha! Va să zici, ar trebui să comandăm chiar mîine un ziar, să ne abonăm, aşa-i?

— Posibil să găsim altă cale; s-ar putea să găsim chiar în hîrtiile astea vreun indiciu.

— Atunci căutaţi!

Aşa şi făcui. Despăturind hîrtiile, găsii două hărţi foarte clare

ale Statelor Unite şi o scrisoare fără plic, cu următorul text:

„Calverston, în...

Draga tata!

Am nevoie de tine; vino cît mai repede, indiferent dacă lovitura cu pietrele ţi-a reuşit ori ba. Vom fi bogaţi în orice caz. Pe la mijlocul lui august mă găseşti la Sierra Blanca, acolo unde Rio Pecos trece printre Skettel-Pik ţi Head-Pik. Restul îţi voi comunica verbal.

Al tău Patrik."

Colţul unde fusese data era rupt, deci nu puteam stabili vechimea scrisorii. I-o citii şi lui Sam.

— *Behold* ! Ia te uită! făcu acesta după ce terminai. Se potriveşte, ca să zic aşa. Pe fiul lui îl cheamă Patrik. Şi chiar ăştia doi mi-au scăpat din zece cîţi erau! Ia mai citiţi odată: cum le spune la cei doi munţi?

— Skettel-Pik şi Head-Pik.

— Îi cunoaşteţi?

— Puţin. Am călătorit odată de la Santa Fe spre Munţii Organos şi aflînd că la Sierra Blanca si Sierra Guadelupa s-ar găsi urşi, m-am abătut pînă acolo.

— Cunoaşteţi şi Rio Pecos?

— Foarte bine.

— Atunci sînteţi omul potrivit. Tot aveam noi de gînd să trecem în Texas şi în Mexic. N-ar fi mare lucru să o cotim niţeluş spre dreapta. De altminteri, mă cam ispitea să dau o raită prin locurile alea. Bănuiam, nu ştiu cum, că acolo am să mă pot uita în ochii lor. Ei şi acum, cînd au avut bunătatea să-şi divulge adresa, dobitoc aş fi să nu le ofer prilejul ca să-l admire pe Sans-ear călare pe Tony. Veniţi şi dumneavoastră dacă mîine dimineaţă nu dăm de urma lui Morgan?

— Fireşte. Am şi eu interesul să-l prind. Cine altul mi-ar putea indica persoana căreia îi aparţin diamantele?!

— Atunci băgaţi-le în buzunar şi hai să vedem ce fac feroviarii!

Urmîndu-mi sfatul, şeful de tren rînduise santinelele. Personalul trenului şi lucrătorii de linie dădeau zor cu repararea şinelor, iar pasagerii fie că priveau la ei, fie că se ocupau de oamenii căzuţi în luptă. Cîte unii ne iscodeau, neîndrăznind să se amestece în discuţia noastră.

După ce ne ridicarăm de jos, cîţiva se apropiară de noi ca să ne mulţumească pentru ajutorul dat. Înţeleseseră situaţia mai bine decît şeful trenului. Voind să-şi arate recunoştinţa, ne întrebară cu ce ne-ar putea răsplăti. Îi rugai să ne vîndă pulbere, plumb, tutun, pîine şi chibrituri din prisosul lor. Oamenii scotociră numaidecît prin bagaje, oferindu-ne cele cerute, chiar mult peste nevoile noastre. De plată nici nu voiau sa audă şi nici nu era cazul să insist.

Trecu astfel puţinul timp trebuincios reparaţiei; uneltele fură

strînse şi şeful de tren veni spre noi întrebînd:

— Nu urcaţi şi dumneavoastră, domnilor? Vă duc cu plăcere pînă unde doriţi.

— Mulţumim, *sir*. Nu plecăm.

— Cum vreţi. Bineînţeles că voi întocmi un raport despre cele întîmplate şi nu voi uita să vă trec la loc de cinste; veţi fi fără îndoială, răsplătiţi.

— Foarte amabil din partea dumitale, *sir*, însă banii nu ne-ar folosi la nimic. Nu mai rămînem în aceste locuri.

— Şi trofeele? Cine le ia?

— După legile savanei, toate lucrurile celui învins aparţin învingătorului.

— Adică nouă! Prin urmare, luăm totul. Puneţi mîna, domnilor! Să ne alegem măcar cu cîte o amintire din bătălia de azi.

Dar Sam interveni.

— Binevoiţi, *sir*, de-mi arătaţi şi mie pe indianul ucis de dumneavoastră!

— Nu înţeleg, răspunse omul.

— Vreau să spun că, dac-aţi omorît vreun indian, îi puteţi lua lucrurile, altminteri nu.

— Sam, lasă-le plăcerea, căutai eu să-l temperez. Nouă şi aşa nu ne trebuiesc asemenea fleacuri!

— Dacă vreţi dumneavoastră, fie! Însă de scalpuri, domnilor, nu se atinge nimeni!

— Iar pe cantonierul ucis de indieni îl luaţi cu dumneavoastră, adăugai eu. E o datorie.

Această dorinţă a mea trebuia, fireşte, împlinită. Indienii omorîţi fură scotociţi bine de tot, li se luară armele şi celelalte lucruri. Apoi albii care căzuseră în luptă fură urcaţi într-un vagon. Un scurt rămas bun şi trenul porni pufuind. Mai auzirăm un timp huruitul din ce în ce mai slab al roţilor şi ramaserăm apoi singuri în preria nemărginită şi tăcută.

— Şi acum, Charlie? întrebă Sam.

— Să tragem un pui de somn.

— Nu credeţi că indienii s-ar putea întoarce, acum că "vitejii" s-au dus?

— Nu cred.

— Tare mă tem ca Fred Morgan să nu revină la faţa locului, să-şi caute calul şi diamantele!

— Posibil, dar nu cred că va veni. Cine mai speră să regăsească un cal fugit de spaima focului? Şi în plus, Morgan al dumitale ştie că în afara celor din tren se mai află aici şi alţii, de care trebuie să se ferească pentru a nu da de dracu.

— Banditul m-a recunoscut — cum l-am recunoscut şi cu — şi

m-ar mira să nu încerce a mă găuri niţeluş cu plumbul sau cu cuţitul.

— Rămîne de văzut. Oricum, pentru astăzi putem fi liniştiţi. E bine, totuşi, să ne depărtăm de calea ferată, atît cît să avem siguranţa ca nu vom fi tulburaţi.

— *Well*, să plecăm!

Încălecarăm amîndoi şi făcurăm aproximativ o milă spre nord. Acolo priponirăm caii şi ne culcarăm, înfăşuraţi în pături.

Eram tare ostenit. Somnul mă fură numaidecît şi mi se păru apoi că aud prin vis zgomotul unui tren trecînd dinspre est spre vest; dar nu mă trezii decît pe jumătate şi somnul mă cuceri pe deplin.

Cînd mă deşteptai şi mă dezvelii, abia se crăpa de ziuă. Totuşi Sam era în picioare şi trăgea tacticos dintr-o ţigară de foi primită în ajun.

— Good morning, Charlie! Cam diferă buruiana asta de ţigările „patent" pe care le „fabricaţi" sub şa. Aprindeţi un trabuc şi hai să ne apucăm de treabă. Pînă nu găsim apă, trebuie să renunţăm la dejun.

— Numai de-am da mai repede de un izvor! Mi-e de cai mai cu seamă, în definitiv, pot să fumez şi călare.

Aprinsei ţigara şi îmi dezlegai mustangul.

— Încotro apucăm? întrebă Sam.

— Călărim în spirală pînă la locul unde a staţionat trenul. Astfel nu vom scăpa din vedere nici o urmă.

— Dar nu mergem alături.

— Bineînţeles, lăsam o distanţă între noi. Haide!

Iniţial, cenuşa fină a ierbii păstrase foarte vizibil urmele ogellallaşilor fugari; însă vîntul din timpul nopţii le ştersese aproape cu totul. Ajunserăm astfel la locul convenit fără să fi obţinut nici un rezultat.

— Aţi descoperit ceva, Charlie? se interesă Sam.

— Nimic.

— Nici eu. Să-l ia dracu' de vînt! Se trezeşte tocmai atunci cînd nu trebuie. Dacă n-aţi fi găsit scrisoarea, habar n-am fi avut acum încotro s-o luăm.

— Ei, să pornim atunci spre Rio Pecos!

— *Well* ! Numai să le spun mai întîi indienilor cui datorează petrecerea de aseară.

În timp ce descălecai, lungindu-mă apoi pe rambleu, Sam se dedică operei la care eu nu voiam sa particip: peste puţin, indienii morţi zăceau înşiraţi unul lîngă altul, cu urechile tăiate şi vîrîte în propriile lor mîini.

— Gata, mergem! Rosti Sam. Ne aşteaptă drum lung pînă la cea mai apropiată sursă de apă; sînt curios cine rezistă mai bine: mustangul dumneavoastră, sau bătrîna mea Tony?

— Tony a dumitale nu duce în spinare greutatea ce o duce

mustangul meu.

— *Well*, Charlie, ceva mai puţin hoit; în schimb, mai multă minte. Eu, omule, n-am nici o vină ca mi-a scăpat Fred Morgan; dar că dumneavoastră nu i-aţi şters de pe faţa pămîntului pe cei doi şefi indieni, asta n-am să v-o iert, ca să zic aşa, decît dacă-mi ajutaţi să-l prind pe Morgan.

Capitolul XV
TILHARII PUSTIULUI

Între Texas, Arizona, New-Mexico şi teritoriul indienilor sau, altfel spus, între ramificaţiile munţilor Ozark, începînd de la Sierra Guadelupa superioară şi inferioară şi prelungindu-se către munţii Gualpa — înconjurată de înălţimile ce mărginesc cursul superior al lui Rio Pecos şi izvoarele lui Red River, Sabine, Trinidad, Brazos şi Colorado — se află o nesfîrşită întindere de pămînt pe care am putea-o denumi „Sahara Statelor Unite".

Terenurile pustii, aride, acoperite cu nisip arzător, alternează cu aglomerări de stînci golaşe, fierbinţi, incapabile să ofere o existenţă măcar efemeră unei vegetaţii cît de sărăcăcioase. Brutal şi fără tranziţie, frigul nopţii înlocuieşte dogoarea din timpul zilei. Nici un „gebel" — deal singuratic, nici un petec de verdeaţă nu întrerupe, ca în Sahara, acest deşert mort şi uniform; nici o fîntînă măcar, darnică şi tăcută, nu vesteşte apropierea vreunei oaze cît de mici; pînă şi stepa, care face de obicei trecerea de la ţinuturile muntoase, bogat împădurite, la sălbăticia fără viaţă, lipseşte aici cu desăvîrşire, iar moartea se arată pretutindeni în nuda ei grozăvie. Doar ici şi colo — nu se ştie prin ce miracol — răsare şi trăieşte cîte un boschet însingurat de "mezquito" ca o ironie pentru ochiul dornic de verdeaţă. Şi tot atît de surprinzător, întîlneşti pe alocuri un soi de cactuşi sălbatici, în cîte un singur exemplar, sau îngrămădiţi pe suprafeţe întinse, fără să-ţi poţi explica enigma existenţei lor. Dar nici „mezquito" şi nici cactuşii nu oferă o privelişte plăcută, reconfortantă; culoarea lor e un galben-murdar şi forma de loc simpatică; sînt acoperiţi cu o crustă groasă de nisip şi vai de animalul pe care un călăreţ imprudent l-ar vîrî într-o asemenea insulă de cactuşi! Ghimpii cu vîrful subţire ca firul de păr şi tare ca sîrma de oţel îi rănesc într-atît picioarele, încît nu mai poate alerga nicicum. Călăreţul e nevoit să-l abandoneze şi calul — dacă nu e împuşcat pe loc — va pieri de o moarte cumplită.

Cu toate grozăviile acestui deşert, omul a cutezat totuşi să-l înfrunte.

Şosele îl străbat pînă sus, către Santa Fe, în fortul Union, sau

dincolo, spre Paso del Norte, ca şi în jos, către fertilele prerii şi păduri din Texas. Dar denumirea „şosea" nu trebuie să ne ducă cu gîndul la construcţiile de acest fel din lumea civilizată. E drept că mai trece pe-acolo cîte un vînător sau cercetaş, vreun grup de aventurieri îndrăciţi sau o ceată dubioasă de indieni care străbat în mare grabă deşertul; mai scîrţîie prin pustietatea dezolantă cîte un car cu boi, mişcîndu-se în pas de melc; dar un drum propriu zis nu există, nici măcar acele făgaşuri răsfirate la cîte un sfert de oră depărtare unul de altul, cum se găsesc în bărăganul din Lüneburg sau în nisipăria brandenburgheză. Călătorul, calare sau pe jos, îşi taie drum atîta vreme cît întîlneşte puncte de reper către ţinta propusă. Dar treptat, aceste indicii naturale dispar chiar şi pentru ochiul cel mai ager; de aceea s-a luat măsura ca, de aci înainte, drumul să fie însemnat cu pari înfipţi în pămînt din loc in loc.

Totuşi pustiul îşi cere victimele, care, ţinînd seama de suprafaţa regiunii, sînt mult mai numeroase şi mai greu încercate decît cele pe care le reclamă ca tribut Sahara şi platourile din nordul Asiei. Cadavre omeneşti, stîrvuri de animale, resturi de şei. Care sfărîmate şi alte asemenea mărturii risipite în drum povestesc în graiul lor mut istorii lugubre pe care, chiar dacă urechea nu le aude, ochiul le desluşeşte cu atît mai uşor. Şi sus, în văzduh, plutesc vulturii negri, urmărind cu o răbdare teribilă orice semn de viaţă pe pămînt, ca şi cum ar şti că prada le e asigurată, neavînd nici o şansă de scăpare.

Şi cum se numeşte acest pustiu? Locuitorii teritoriilor învecinate îi dau tot felul de nume, cînd englezeşti, cînd franţuzeşti, cînd spaniole; dar cel mai răspîndit, pînă departe, e *Llano estacado*, ceea ce înseamnă Ţinutul marcat — referire la parii care indică drumul.

Venind dinspre izvoarele lui Red River şi îndreptîndu-se spre Sierra Blanca, doi oameni înaintau încet pe nişte cai frînţi de oboseală. Bietele animale slăbiseră aproape pînă la os şi arătau ca nişte păsări rebegite, gata să piară peste noapte în colivia lor. Poticnindu-se la fiece pas, abia îşi tîrau ciolanele; te aşteptai ca din clipă în clipă să se prăbuşească. Aveau ochii injectaţi, roşii ca sîngele; limba le atîrna uscată şi cu toată arşiţa cumplita a zilei, nici strop de sudoare nu răsărea pe trupurile lor sfîrşite; la zăbale nici urmă de spumă — semn că în afara sîngelui îngroşat, organismul nu mai dispunea de nici o rezervă de lichid din cauza fierbinţelii.

Caii aceştia erau Tony şi mustangul meu; aşadar, călăreţii nu puteau fi alţii decît Sans-ear şi cu mine.

De cinci zile călăream prin *Llano estacado*, găsind cu mare greu, ici şi colo. Cîte un firicel de apă; iar acum, cît vedeai cu ochii, totul era uscăciune şi mă gîndeam cît de practică s-ar dovedi introducerea în acest ţinut a unor cămile. Abia acum înţelegeai într-adevăr tîlcul

versurilor lui Uhland:

"Şi caii-s flămînzi, lihniţi peste poate,
Mai să-i care stăpînul în spate".

Dar performanţa din ultimul vers, chiar dacă îndeobşte ar fi fost posibilă, nu ne ispitea de loc în condiţiile date: călăreţii erau exact în aceeaşi jalnică stare ca şi caii lor. Sam, chinuit de sete, se mai ţinea ca prin minune în spinarea iepei sale; gura-i căscată, privirea fixă, aproape neînsufleţită, vestea apropierea unei totale apatii. Mie pleoapele îmi atîrnau grele, ca de plumb; de uscat ce-mi era gîtlejul, nici nu mai încercam să vorbesc; parcă orice sunet, cît de slab, mi l-ar fi rănit, zgîriat, spart. Prin vine părea că-mi curge metal topit. Presimţeam că nu va mai dura nici un ceas şi ne vom prăbuşi leşinaţi de pe cai.

— A... pă! gemu Sam.

Îmi ridicai anevoie capul. Ce-aş fi putut să-i răspund ? Tăcui.

Deodată calul meu se poticni şi rămase aşa, nemişcat. Îmi dădui toată osteneala să-l urnesc din loc, dar în zadar. Bătrîna Tony îi urmă şi ea exemplul.

— Să descălecam! îndrăznii să rostesc şi fiecare silabă îmi provocă o durere cumplită în gît. Ai fi zis că pe traiectul glasului, de la plămîni la buze, mă înţepau o mie de ace.

Coborîi de pe cal, îl apucai de dîrlogi şi pornii înainte, clătinîndu-mă; calul, eliberat de povara, mă urmă încet. Sam şi mai istovit decît mine, abia de-şi mai trăgea Rosinanta după el. Era pur şi simplu zdrobit şi ameninţa să cadă la fiece pas.

Făcurăm astfel, cu chiu cu vai, cam o jumătate de milă. Pînă auzii îndărătul meu un suspin prelung. Întorsei capul. Bunul meu Sam zăcea in nisip, cu ochii închişi. Mă apropiai şi mă aşezai lîngă el în tăcere. Cuvintele nu puteau să schimbe nimic.

Aşadar, acesta să-mi fie sfîrşitul, popasul final al peregrinărilor mele? Căutam să mă gîndesc la părinţi, la fraţii şi surorile mele din depărtata Germanie, să-mi adun gîndurile într-o rugă — dar nu era chip. Creierul parcă-mi fierbea în cap. Căzusem amîndoi victima unei teribile viclenii care costase înaintea noastră nenumărate vieţi.

De la Santa Fe şi trecînd prin Paso del Norte coboară adeseori în grupuri căutătorii de aur, cărora soarta le-a fost prielnică şi care se întorc spre est cu agonisita lor din minele şi zăcămintele Californiei. Ei sînt obligaţi să străbată *Llano estacado* şi tocmai aici îi aşteaptă marile primejdii care nu sînt legate doar de condiţiile specifice ale climei şi ale terenului. Oameni fără noroc în căutarea aurului şi care au pierdut gustul muncii cinstite, tot soiul de indivizi suspecţi, decăzuţi, de care Estul se leapădă, reprezentanţi ai tuturor viciilor, se trag încoace,

către hotarul lui Estacado, adulmecîndu-i pe căutătorii de aur. Cum însă aceştia din urmă sînt îndeobşte bărbaţi puternici, curajoşi, căliţi într-o mulţime de bătălii, nu e de loc uşor să-i înfrunţi făţiş. De aceea tîlharilor le-a trecut prin cap o idee cît se poate de crudă şi mişelească: ei scot parii de la locul lor şi-i înşiră pe o direcţie falsă, rătăcindu-i astfel pe călători, înfundîndu-i în cea mai primejdioasă parte a pustiului şi condamnîndu-i la moarte prin epuizare. Pe urmă fireşte că le vine uşor să-şi prade fără osteneală şi risc victimele, ale căror oseminte albesc întinsul dezolant al deşertului, în timp ce familiile îi tot aşteaptă zadarnic pînă la capătul vieţii, neştiind nici cum, nici unde au dispărut.

Noi urmaserăm lungă vreme, încrezători, drumul marcat de aceşti pari şi abia în ziua aceea către prînz, ne dădurăm seama ca apucasem o direcţie greşita. Nu ştiam cînd anume ne-am abătut de la drumul adevărat; de aceea n-avea rost să ne întoarcem, cu atît mai mult cu cît în situaţia noastră desperată orice minut era foarte preţios. Sam era cu totul sfîrşit, nu mai putea merge; iar eu — cu maximă încordare — poate că aş fi reuşit să mai străbat o milă. Era clar: intrasem de vii în mormînt. Numai o întîmplare fericită ne-ar fi putut salva. Şi asta cît mai repede.

Deodată răsună în văzduh un ţipăt puternic şî răguşit. Mă uitai în sus şi zării un vultur care, după toate aparenţele, se ridicase tocmai atunci de la pămînt, nu departe de noi. Pasarea zbura în cerc deasupra capetelor noastre, ca şi cum ar fi descoperit o pradă sigură. Trebuia să se afle prin preajmă vreo victimă a pustiului sau a *stakemen*-ilor, cum sînt denumiţi aceşti tîlhari din Estacado, care mută indicatoarele. Îmi rotii privirea în jur, pentru a descoperi o cît de mică urmă.

Deşi arşiţa soarelui şi febra îmi urcaseră sîngele la cap de vedeam totul ca prin ceaţă, totuşi observai la vreo mie de paşi depărtare nişte umbre care nu puteau fi nici bolovani, nici movile de pămînt. Apucai puşca şi căutai să mă apropii de ele.

Nu făcusem nici jumătate de drum, cînd zării un număr de trei coioţi şi ceva mai încolo, cîţiva vulturi. Fiarele stăteau în jurul unui trup pe care nu-l desluşeam decît foarte vag. Trebuie să fi fost vreun animal sau un om încă viu, altminteri făpturile acestea lacome şi-ar fi sfîşiat de mult prada. Oricum, descoperirea îmi dădu o rază de speranţă, deoarece coioţii, neputînd rezista mult timp fără apă, nu cutează să se afunde prea adînc în pustiu. Cînd să mă apropii şi mai mult, ca să văd cine-i victima, un gînd mă fulgeră şi-mi dusei repede puşca la ochi.

Nu lipsea mult să ne dam sufletul, mai ales din cauza lipsei de apă. Oare sîngele acestor animale n-ar fi putut să ne potolească setea cît de cît? Eram grozav de slăbit şi frigurile mă zgîlţîiau de nu mai puteam stăpîni arma. Mă lăsai la pămînt şi-mi rezemai cotul de

genunchi, ca să pot ochi cu mai multă siguranţa.

Trăsei două focuri la rînd şi doi coioţi se prăbuşiră în nisip; acest succes mă făcu să-mi uit slăbiciunea; dădui fuga într-acolo. Pe unul din lupi îl nimerisem in cap, dar a doua oară trăsesem atît de şcolăreşte, încît, dac-aş fi făcut abstracţie de situaţia în care mă găseam, m-aş fi ruşinat pînă la sfîrşitul zilelor mele. Glontele zdrobise labele dinainte ale fiarei, care urla şi se vînzolea pe nisip.

Îmi scosei cuţitul şi tăindu-i primului coiot artera de la gît, îi sorbii sîngele cu nesaţ, de parc-ar fi fost vorba de nectar zeiesc. Apoi umplui plosca de piele pe care o purtam la brîu şi mă apropiai de victima care zăcea in nesimţire. Era un negru. Cînd îmi aruncai cehii asupra chipului său întunecat şi plin de noroi, cît pe-aci să scap plosca din mină.

— Bob!

Auzindu-se chemat, nenorocitul întredeschise pleoapele.

— Apă! gemu el.

Îngenuncheai, îl aşezai în capul oaselor şi-i dusei plosca la gură.

— Bea!

Uscăciunea din gît nu-i permitea să înghită decît cu mare greutate. Dură mult timp pînă reuşi să bea greţosul lichid. Apoi omul se lăsa din nou pe spate.

În sfîrşit, trebuia să mă îngrijesc şi de Sam. Luasem anume mai întîi sîngele coiotului mort, căci s-ar fi scurs mai repede decît al celui rănit.

Acum mă apropiai de acesta din urmă. Deşi dădea să muşte, totuşi nu-l omorîi. Înşfăcîndu-1 de ceafă, îl tîrîi pînă la Sans-ear. Acolo îl ghemuii sub mine, ca să nu mişte şi-i tăiai vîna.

— Bea de-aici, Sam!

Sărmanul zăcuse într-o apatie totală; dar acum se însufleţi brusc:

— Să beau? Oh!

Apucă grăbit plosca şi o goli dintr-o răsuflare. I-o umplui din nou. Sam bău iarăşi pînă la fund.

— Bîrrr, sînge! Ptiu! Dar e mai bun decît s-ar crede!

Puţinele picături ce mai rămăseseră le sorbii eu, apoi mă ridicai în picioare. Al treilea coiot, care la început îmi scăpase, reveni între timp şi fără să ţină scama de vecinătatea lui Bob, sfîşia hoitul tovarăşului său ucis. Îmi încărcai din nou puşca, mă apropiai cu precauţie şi-l doborîi dintr-un foc. Cu sîngele acestuia reuşii să-l întremez pe Bob şi să-l pun pe picioare.

I se întîmplă uneori călătorului sa dea în chip cu totul neaşteptat peste un cunoscut al său. O astfel de întîlnire era aceasta cu negrul Bob, pe care îl cunoşteam foarte bine. Poposisem cîteva zile în casa stăpînului său, giuvaergiul Marshall din Louisville şi îl îndrăgisem

atunci pe slujitorul acesta credincios şi mereu bine dispus. Cei doi fii ai giuvaergiului luaseră parte împreună cu mine la o vînătoare în munţii Cumberlan şi mă însoţiseră pînă la Mississippi. Erau amîndoi nişte flăcăi admirabili, a căror companie îmi fusese foarte plăcută. Cum de-a ajuns bătrînul Bob tocmai aici, în *Llano estacado* ?

— Ţie mai bine? îl întrebai.

— Oh, bine, foarte bine!

Abia cînd se ridică în picioare, păru să mă recunoască.

— Massa Charlie? Mare, extra vînător? Oh, *nigger* Bob foarte bucuros; massa Charlie salvează massa Bern', altfel mort de tot.

— Bernard? Unde se află?

Negrul privi în jurul lui si arătă cu mîna către sud:

— Oh, unde sînt massa Bern'? Acolo sînt! Nu, nu, acolo... sau dincolo...

Vorbind astfel, se învîrtea în jurul propriei sale axe, arătînd în toate direcţiile. Bravul Bob nu ştia nici el în ce parte se afla tînărul massa.

— Şi ce caută Bernard aici, în *Llano estacado*?

— Ce căutăm! Bob nu ştim. Bob n-ai văzut massa Bern', care plecat cu alţi massa.

— Cu cine anume?

— Oameni vînător, negustor este... Bob nu ştim bine!

— Şi încotro se ducea Bernard?

— La Californ', la Francisco, la massa Allan tînăr.

— Va să zică, Allan e la San Francisco?

— Acolo este. Cumpără mult aur pentru massa Marshall. Dar massa Marshall aur nu mai trebuie, fiindcă mort.

— Cum, a murit Marshall?! întrebai mirat, ştiind ca bijutierul fusese încă în plină putere.

— Nu boală mort. Ucis bandit!

— Ucis? exclamai mişcat. Cine-i criminalul?

— Bob nu ştim, nimeni nu ştim. Bandit noaptea înfipt cuţit la inima lui massa Marshall şi luat tot, pietre, giuvaer, aur. Cine ucigaş şi unde plecat nu ştim nimeni, nici şerif, nici judecător, nici massa Bern', nici Bob.

— Cînd s-a petrecut crima?

— Trecut multe săptămîni, multe luni, trecut cinci luni. Massa Bern' rămînem sărac. Massa Bern' scris massa Allan la Californ' şi n-ai primit răspuns. De aceea mers singur Californ', căutam massa Allan.

Era, în orice caz, o ştire lugubră. Un act bestial pusese capăt fericirii acestei familii de oameni cumsecade, frînsese viaţa tatălui şi aruncase în sărăcie pe cei doi fii ai săi. Să fi dispărut oare cu acest prilej toate nestematele şi giuvaerurile? Gîndul mă duse imediat la diamantele pe care le găsisem în şaua lui Fred Morgan şi le purtam

încă la mine. Dar ce să-l fi mînat pe asasin de la Louisville pînă aici, în prerie?

— De unde veneaţi? continuai să-l descos pe Bob.

— De la Memphis spre fort Smith, apoi peste munţi la Preston. Bob mers în căruţă, pe jos, pe cal pînă la pustiu estaccad unde nimeni nu găsim apă. Cal şi Bob obosit: sete mare ca Mississippi. Bob căzut de pe cal şi cal plecat şi Bob rămas jos. Mult suferit Bob şi mort de sete dacă nu venit massa Charlie, dat băut sînge. Oh, massa, salvaţi massa Bern' şi Bob iubeşte cît lume şi pămînt!

Era o dorinţă pe care nu prea vedeam să i-o pot îndeplini. Pe ce se întemeia însă speranţa negrului? Nu ştiam. Eu, unul, nu-i puteam făgădui nimic. Îl întrebai totuşi:

— Cîţi oameni eraţi?

— Mult, foarte mult. Nouă massa şi Bob.

— Şi unde voiaţi să ajungeţi mai întîi?

— Asta Bob nu ştim. Bob călărit la urmă, nu auzit vorba la massa.

— Văd că ai cuţit şi sabie. Eraţi înarmaţi cu toţii?

— Nu avut tunuri sau grenad', dar mult puşti, carabin', cuţit, pistol, revolver.

— Cine vă conducea?

— Un massa Williams.

— Caută de-ţi aminteşte unde eraţi cînd ai căzut de pe cal.

— Asta nu putem. Acolo sau dincolo, nu ştim.

— Cînd s-a întîmplat, cam la ce ora?

— Aproape seara. Oh. Acum Bob amintim: massa Bern' călărit faţa la soare cînd Bob căzut.

— Bine! Te poţi ţine pe picioare?

— Bob poate fugim cum cerbul. Bun leac sînge la sete, bun.

Într-adevăr, neobişnuita băutură mă înviorase şi pe mine, alungîndu-mi febra din trup. Sam, care stătuse alături, parcă se întrema şi el. Cînd se apropie de noi ca să asculte discuţia, arăta cu mult mai bine. În mai puţin de cinci minute se limpezise la faţă.

Mă gîndeam acum că Bernard şi însoţitorii lui trebuie să fi fost la fel de istoviţi ca şi noi, altminteri tinărul Marshall nu l-ar fi lăsat în părăsire pe servitorul său devotat.

Poate că setea şi febra să-l fi măcinat într-atît încit nu mai era stăpîn pe propriile sale gînduri. Ultimul răspuns al negrului mă făcu să presupun că Bernard se îndrepta, ca şi noi, spre vest. Dar cum să-l ajung, ce sprijin să-i dau, cînd noi înşine aveam nevoie de ajutor, iar caii erau total epuizaţi?

Chibzuiam în toate felurile şi deşi eram aproape convins că grupul încă nu se depărtase prea mult, nu găseam vreo soluţie salvatoare. Totuşi — cum se face că nu se zărea nici o urmă?

Mă adresai lui Sam:

— Rămîi aici, la cai. Poate că-şi revin între timp, să mai poată face măcar o milă. Dacă nu mă întorc pînă în două ore, vii pe urmele mele.

— *Well*, Charlie! Departe tot n-ai să ajungi. Înghiţitura asta de suc de coiot, ca să zic aşa, nu poate să ne ţină prea mult.

Se-nţelege că, după atîta vreme de cînd ne cunoşteam, trebuia să-l părăsim, în sfîrşit, pe „dumneavoastră" şi pe „dumneata" în favoarea lui „tu".

Cercetai terenul si constatai că, de la punctul unde zăcuse Bob, urmele paşilor săi duceau către miazănoapte. Mergînd pe acest traseu, descoperii peste puţin o grămadă de urme de copite. Zece cai îşi continuaseră de aici drumul spre vest. Aici bietul Bob căzuse epuizat, fără să-l observe nimeni. Probabil, că rămăsese încă mai demult în urma grupului. Cercetînd mai departe, semnele îmi confirmară acest lucru. Calul lui Bob abia se mai tîrîse în urma celorlalţi. Se părea însă că şi restul cailor ajunseseră la extenuare. Animalele înaintaseră cu şovăieli şi poticneli. Din loc în loc, călcătura era strîmbă, pe muchia copitei.

Datorită acestui fapt, urmele se întipăriseră foarte clar, mă orientam deci fără osteneală şi înaintam destul de repede. Spun „repede" fără să exagerez cu nimic. Nu-mi dau scama dacă băutura aceea scîrboasă sau poate grija pentru soarta lui Bernard îmi dăruise puteri neaşteptate.

Să tot fi mers aşa preţ de o milă, cînd observai nişte arbuşti de cactus, izolaţi, veştezi, îngălbeniţi. Ici şi colo răsăreau în pîlcuri stinghere, îndesîndu-se treptat şi alcătuind în cele din urmă un hăţiş interminabil, prelungit pînă peste linia orizontului.

Fireşte că urmele după care mă luasem nu duceau prin această vegetaţie vrăjmaşă, ci se înşirau pe marginea ei. Îmi continuai astfel drumul, dar nu multă vreme, căci îmi veni deodată un gînd tonic, însufleţitor.

Cînd în şesurile fierbinţi ale peninsulei Florida dogoarea seacă toate apele, cînd oamenii şi vitele sînt gata să piară şi pămîntul rămîne totuşi ca „de plumb topit", iar cerul ca un mineral incandescent, fără petic de nor — atunci locuitorii greu încercaţi dau foc stufărişului, buruienilor, tufelor - si iată că ploaia vine, în sfîrşit, ca prin minune. Observasem personal în două rînduri acest fenomen care, pentru un om cît de cît familiarizat cu legile şi forţele naturii, e uşor explicabil.

Iată la ce mă gîndeam în clipa aceea. Şi abia ce-mi veni ideea, că şi îngenuncheai lîngă un arbust şi îmi preparai un mănunchi de fire uscate, uşor inflamabile Cîteva minute şi focul se înălţă, la început timid, apoi din ce în ce mai puternic. Se întindea mereu, pînă mă trezii ca în faţa unui front în acţiune. Oceanul de flăcări părea

nemărginit.

Contemplasem în viaţa mea nu o dată incendii în plină prerie. Dar niciodată nu văzusem o asemenea dezlănţuite a focului, cînd cactuşii plesnesc şi bubuie infernal, cînd fiece vrej detună ca o carabină şi totul parc ca o năvală năprasnică, fără noimă, a unui întreg corp de armată. Vîlvătaia se înălţa la cer, iar sus, deasupra ei, se învolburau, se frămîntau aburii încinşi, amestecaţi cu fărîme de cactus proiectate in văzduh. Pămîntul se cutremura şi în aer bîntuia ca un vuiet de bătălie.

Acesta era cel mai bun ajutor pe care — cel puţin deocamdată — îl puteam acorda lui Bernard Marshall şi grupului său. Făcui apoi cale-ntoarsă, fără să mă gîndesc dacă voi mai regăsi urma lor. Nădejdea mă întărise; nu mi-ar fi trebuit mai mult de o jumătate de ceas ca să parcurg drumul înapoi. Dar iată că la jumătatea drumului îmi şi ieşiră înainte Sam şi Bob împreună cu cei doi cai, care izbutiseră să se pună oarecum pe picioare.

— Zounds, ce naiba se petrece, Charlie? Întîi am crezut că se cutremură pămîntul, dar se pare că a luat foc nisipul, ca să zic aşa.

— Nu nisipul, ci cactuşii care acolo sînt nenumăraţi.

— Cum s-a întîmplat? Doar nu le-oi fi dat tu foc?

— Şi de ce nu?

— El a făcut-o, al naibii! Păi, ce vrei cu asta, omule?

— Vreau ploaie!

— Ploaie?! Iartă-mă, Charlie, cred că te-ai cam smintit la cap!

— Oare nu ştii că uneori scrîntiţii trec drept oameni foarte deştepţi?

— Şi pretinzi cumva că ai făcut o treabă deşteaptă? Păi, căldura e şi mai mare acum, s-a dublat.

— Într-adevăr, căldura a crescut şi se produce electricitate.

— Lasa-mă-n pace cu electricitatea! Ce, asta se mănîncă, se bea? În fond, nici nu ştiu ce creatură o fi, cum arată.

— Ai să vezi numaidecît. Vom avea o ploicică grozavă, poate şi trăsnete.

— Zău că ai luat-o razna, Charlie! Eşti bun de balamuc!

Mă privi cu atîta compătimire, încît îmi dădui seama că nu glumeşte. Arătai spre cer.

— Vezi cum se adună sus aburii?

— Formidabil, omule, te pomeneşti că n-ai înnebunit de tot!

— Uite că se formează un nor care va produce descărcări violente...

— Charlie, dacă treaba asta se adevereşte, atunci eu sînt măgar sadea, iar tu cea mai deşteaptă minte a Americii şi chiar a mapamondului.

— Nu exagera, Sam. Eu am mat văzut ploi din astea în Florida

şi nu fac decît să imit. Mă gîndesc că nu strică un pic de umezeală. Uite norul, s-a şi adunat! Cum se va stinge focul jos, cum va porni ploaia. Şi ca să te convingi de pe acum, priveşte-o pe Tony cum dă din ciotul ei de coadă şi cum adulmecă. Şi mustangul meu presimte ceva. De altfel, să ştii că ploaia nu se va întinde prea mult dincolo de porţiunea incendiată. Haide, s-o apucăm şi noi!

Ne deplasarăm pe jos, deşi de astă dată am fi putut folosi caii, care se înviorasră şi pe cît îi ţineau puterile, zoreau din instinct către multrîvnita răcoare.

„Profeţia" mea se adeveri. Nu trecu nici o jumătate de oră şi norul crescu acoperind cerul deasupra noastră şi întunecînd zarea. Apoi se porni ploaia, nu treptat ca în regiunile cu climă temperată, ci brusc, vijelios, de parcă s-ar fi răsturnat nişte găleţi uriaşe. Apa ne izbea umerii ca şi cînd zeci de pumni s-ar fi abătut asupra lor. În mai puţin de un minut eram uzi leoarcă; s-ar fi zis că înotasem îmbrăcaţi în valurile unui fluviu. Caii se lăsară la început în voia ploii, nechezînd de nesaţ. Apoi porniră să joace şi să zburde de mai mare dragul. Se vedea cît de colo că-şi reveniseră pe deplin. Iar noi, în culmea bucuriei, întinserăm păturile şi colectînd preţiosul lichid, băurăm pe săturate şi ne umplurăm burdufurile.

Cel mai entuziast se arăta Bob. Se tăvălea pe jos, se dădea peste cap şi croia nişte mutre care, datorită înfăţişării lui şi a contrastului dintre părul alb şi obrazul tuciuriu, apăreau cu totul năstruşnice.

— Massa, massa, oh, frumos apă, bun, mult apă! Bob sănătos, Bob puternic, Bob poate merge, călărim pînă la Californ'! Sînt oare apă şi la massa Bern'?

— Probabil. Nu cred că Bernard să fi trecut mult de cactuşi. Dar bea şi tu, Bob! Ploaia se opreşte îndată.

Negrul îşi ridica de jos pălăria cu boruri largi, o ţinu pînă se umplu cu apă, căscă gura pînă la urechi şi dîndu-şi capul pe spate, bău totul dintr-o răsuflare.

— Oh, bun, massa! Bob mai bem! Îşi sticli el dinţii şi întinse din nou pălăria cu gura în sus. Dar şi-o retrase dezamăgit: Oh, gata ploaie? Nu mai vinem?

Într-adevăr, după o ultimă salvă de tunete, ploaia încetă tot atît de brusc precum apăruse. De altfel, nici nu mai aveam nevoie de ea. Setea ne-o potolisem, iar burdufurile erau pline-ochi.

— Acum să îmbucăm ceva şi apoi, după Bernard, mă adresai celor doi tovarăşi.

Prînzirăm în cîteva minute: cîte o porţie de pastrama de vita. Apoi Sam şi cu mine încălecarăm şi porniram la trap, în timp ce Bob, dovedindu-se un excelent alergător, ţinu pas cu caii, fără prea mult efort.

Ploaia ştersese, ce-i drept, urmele, dar eu cunoşteam acum

direcţia. Nu dură mult şi întîlnii jos, în nisip, o tărtăcuţă, aruncată probabil de vreun călăreţ din grupul lui Bernard.

Cactuşii trebuie să se fi întins hăt-departe, dinspre est spre vest, deoarece porţiunea incendiată nu se mai isprăvea. Faptul mă bucura, de altminteri: va să zică, Bernard cu oamenii lui avuseseră şi ei parte de ploaie. Totuşi depăşirăm curînd locul incendiului şi peste puţin zărirăm în depărtare un grup de oameni şi animale. Dusei luneta la ochi şi numărai zece cai şi nouă oameni, dintre care opt şedeau jos, iar cel de al nouălea, călare, tocmai îşi lua avînt în direcţia noastră. Deodată, observîndu-ne, îşi struni calul. Îl privii atent prin luneta şi-l recunoscui pe Bernard Marshall.

Intenţia lui îmi era clară. Se aflase, ca şi ceilalţi, într-o asemenea stare de sfîrşeală şi depresiune, încît nici nu sesizase absenţa lui Bob. Acum, înviorat de ploaie, găsi de datoria lui să-l caute pe negru şi să-l readucă între ai săi. Nu întîmplător tînărul ducea de frîu un al doilea cal. Faptul că nimeni din grup nu i se alăturase îmi displăcea. Puteam să pariez că era vorba de nişte yankei pentru care viaţa unui *nigger* — şi nici măcar propriul lor servitor — nu valora o ceapă degerată.

Bernard ne scrută de la distanţă, striga ceva către ceilalţi din grup şi numaidecît îi văzui încălecînd, cu armele în mîini.

— Du-te tu înainte, Bob şi explică-le cine sîntem! îi poruncii negrului.

Acesta o luă în pas alergător, iar noi îl urmarăm la oarecare distanţa. Cînd Marshall îl recunoscu pe Bob, orice bănuială îi dispăru. Toată lumea descălecă din nou, aşteptînd apropierea noastră. Îi lăsasem lui Bob un mic avans, încît să putem auzi discuţia lui cu stăpînul regăsit:.

— Nu puşcaţi, massa, nu puşcaţi! Frumos oameni vine, buni oameni, massa Charlie, care omorîm tîlharii cu pumn, dar cruţăm gentleman şi *nigger* !

— Charlie?! E cu putinţă?! exclamă surprins Marshall şi mă fixă preţ de o clipă.

Acolo, în patria lui, arătasem cu mult mai *gentlemanlike* decît în savană. Un chip pe care îl ştiai abia umbrit de o bărbuţă delicată cu greu îl mai recunoşteai cînd, după luni de zile, apare năpădit de o barbă deasă şi sălbatică! Adăugaţi şi îmbrăcămintea în care omul nu mă mai văzuse nicicînd. Era deci firesc să nu fiu recunoscut imediat şi încă de la distanţă. Dar acum, cînd mă apropiasem la numai treizeci de lungimi de cal, tînărul giuvaergiu se convinse că Bob îi spusese adevărul. Într-o clipă se şi afla lîngă mine şi îmi întinse mîna.

— Charlie, formidabil! Chiar dumneata! Parcă intenţionai să mergi la fortul Benton şi în Munţii înzăpeziţi! Cum de-ai ajuns în sud?

— Am fost şi acolo, Bernard, dar era un frig crîncen şi m-am

întors pentru o vreme. Ei, bine te-am găsit în Estacado! Nu vrei să mă prezinţi camarazilor?

— Cum sa nu! Să-ţi spun drept, nici o mie de dolari nu m-ar face mai fericit ca prezenţa dumitale. Descalecă si vino mai aproape!

Mă recomandă celorlalţi pe numele meu adevărat şi-mi comunică, pe rînd, numele lor. Apoi mă copleşi cu o grămadă de întrebări, la care îi dădui lămuriri pe cît îmi stătea în putinţă. Toţi ceilalţi erau yankei — cinci voiajori ai companiei de blănuri, prevăzuţi cu echipament splendid şi trei persoane atît de împovărate cu arme, încît în nici un caz nu puteau fi *westmen*-i autentici. Erau. Desigur, negustorii de care îmi pomenise Bob, dar care-mi păreau mai curînd nişte aventurieri aciuaţi în Vest pentru a-şi căuta pe orice cale norocul. Cel mai în vîrstă dintre voiajori, care-mi fusese prezentat sub numele de Williams, era conducătorul grupului şi îmi făcea impresia unui urs spălător „cam aşa şi-aşa" cum se spune de obicei în Vest, După ce Bernard îşi epuizase întrebările, de altfel nu prea importante, acest Williams mi se adresă la rîndul lui. Se vede că Sam nu-i prea trezise interesul.

— Acum ştim oarecum cine sînteţi şi de unde veniţi, dar nu şi încotro mergeţi, rosti el.

— La Paso del Norte sau poate în altă parte, *sir*, depinde de împrejurări.

Găsii de cuviinţă să nu-i divulg deocamdată mai mult decît credeam necesar.

— Şi ce ocupaţie aveţi ?

— Cutreierăm şi noi lumea, să vedem cum arată.

— *Lack-a-day*! Nu mai spuneţi! E o ocupaţie plăcută şi nu cere eforturi prea mari. Sînteţi, probabil, bine situat, dacă nu chiar bogat de-a binelea. Se vede, de altfel şi după armele dumneavoastră!

Raţionamentul său în această chestiune era foarte greşit, căci, în afara acestor arme, nu posedam decît nişte fleacuri pe care le lăsasem acasă. Iar întrebarea ca atare nu-mi prea plăcuse. Şi încă mai puţin privirea omului şi intonaţia glasului său ironic, viclean, provocator. Procedase, de altfel, imprudent, reuşind ca în ciuda exteriorului său îngrijit, să-mi insufle neîncredere. Hotărîi deci să-l ţin la respect şi evitai un răspuns precis.

— Sărac sau bogat, mi se pare fără importanţă aici, în Estacado.

— Aveţi dreptate, *sir*. Numai cu o jumătate de oră mai înainte era cît pe-aci să murim. S-a petrecut aşa o minune cum nu cred să se mai fi întîmplat în aceste locuri.

— Ce fel de minune?

— Ploaia, domnule! Ori poate că veniţi dintr-o direcţie unde n-a plouat?

— Ba ne-a udat binişor. Dar noi înşine am provocat-o.

— Aţi provocat-o? Nu înţeleg!

— Adineauri, fiind şi noi sfîrşiţi de sete şi dogoare, am ajuns la concluzia că singurul mijloc de a ne salva e să preparăm nişte nori, fulgere şi tunete.

— Ia lăsaţi palavrele, *sir* ! Doar nu ne credeţi nătîngi şi nătărăi cărora le poţi vinde iepuri morţi drept urşi vii! Altminteri, zău că aţi lua-o pe cocoaşă! Te pomeneşti că aţi fost dincolo, pe la Lacul Sărat din Utah şi faceţi parte din secta „Credincioşii ultimelor zile", care cică fac asemenea minuni!

— Am fost într-adevăr cîndva pe-acolo, dar acum asta n-are importanţă. Ne permiteţi să vă însoţim, eu şi tovarăşul meu?

— De ce nu! Mai ales că vă cunoaşte master Marshal. Cum se face însă că v-aţi aventurat singuri în *Llano estacado*?

Din cauza neîncrederii pe care mi-o insuflase acest Williams, căutai s-o fac pe naivul lipsit de experienţă:

— Ce fel de aventură? Drumul e marcat. N-ai decît să te orientezi după indicatori şi ajungi drept la ţintă!

— *Good lack*, dar grăbit mai sînteţi! N-aţi auzit de *stakemen*-i?

— Nu. Despre cine-i vorba?

— Ei, poftim! Mai bine n-aş fi pomenit de ei! Nu cumva să se întîmple, vorba ceea: vorbeşti de lup şi lupul la uşă. Dar atîta vă spun: cine se încumetă numai aşa, în doi, prin Estacado, acela trebuie să fie ori un Old Firehand, ori un Old Shatterhand, ori un şmecher ca Sans-ear, bătrînul vînător de indieni. Nici de ăştia n-aţi auzit?

— S-ar putea să fi auzit, însă mi-a intrat pe o ureche şi mi-a ieşit pe alta. Mai e mult pînă ieşim din Estacado?

— Două zile călare.

— Ne aflăm, desigur, pe drumul cel bun?

— Şi de ce nu ne-am afla?

— Mi s-a părut că, la un moment dat, indicatorii se înşiră pe direcţia sud-est în loc de sud-vest.

— Vi s-o fi părut dumneavoastră, dar nu şi mie, care sînt un vechi şi încercat voiajor. Cunosc Estacado ca şi buzunarul meu.

Bănuiala mea spori. Dacă Williams era într-adevăr atît de versat, atunci trebuia să-şi fi dat seama că se abătuse de la direcţia justă. Mă hotărîi deci să-l supraveghez mai atent.

— Cum se face că firma dumneavoastră vă trimite atît de departe în sud? Cred că în nord se găsesc mult mai multe blănuri.

— Deştept mai vorbiţi, zău aşa! Păi, una e blana şi alta e pielea! În nord sînt, într-adevăr, foarte mulţi urşi negri, racooni, oposumi şi alte fiare cu blănuri scumpe; dar noi mergem în sud, pentru ca la migraţiunea de toamnă a bivolilor să facem rost de cîteva mii de piei.

— Aşa! Credeam că pe astea le puteţi obţine mult mai uşor sus, în rezervaţiile cu bivoli şi prin împrejurimi. De altfel, dumneavoastră,

ca voiajor, beneficiaţi de un avantaj: nu aveţi a vă teme de indieni. Mi s-a spus că firma dumneavoastră şi-ar folosi voiajorii şi ca poştaşi sau curieri şi că o scrisoare din partea companiei ar fi cel mai sigur scut împotriva indienilor. E adevărat?

— Întocmai. Nu numai că nu ne temem de ei, dar ne şi bizuim pe ajutorul lor.

— Înţeleg. Înseamnă că aveţi, desigur, vreo scrisoare de acest fel la dumneavoastră.

— Fireşte. Ajunge să arat sigiliul şi orice indian ne oferă sprijinul sau.

— Mă faceţi curios, *sir*. Nu-mi arătaţi şi mie un astfel de sigiliu?

Observai numaidecît că-l pusesem în încurcătură. El căută însă să pareze:

— N-aţi auzit, domnule, de secretul corespondenţei? Sigiliul nu se arată decît indienilor.

— Doar nu v-am cerut scrisoarea ca s-o citesc! În orice caz, se pare că nu v-aţi găsit niciodată în situaţia de a vă legitima în faţa unui alb.

— Atunci mă legitimez cu arma. Luaţi notă ! Făcui o mină de om intimidat şi tăcui. Sam cel pirpiriu clipi din ochi cu înţeles, dar aşa fel, ca şi cum s-ar fi adresat nu mie, ci bătrînei sale Tony.

— Am aflat de la Bob încotro te duci şi ce motive te-au determinat la această călătorie. Îmi îndreptai de astă dată vorba către Marshall. Nu aveţi nici un indiciu în legătură cu banditul care v-a jefuit toată averea?

— Nimic. De altfel, cred că trebuie să fi fost isprava mai multor persoane.

— Unde-i Allan?

— La San Francisco. Cel puţin aşa îmi indică în scrisori.

— *Well*, atunci va fi lesne de găsit. Mai continuaţi drumul astăzi, sau poposiţi aici?

— Ne-am înţeles să rămînem.

— Bine, să-mi deşeuez calul.

Luai şaua de pe mustangul meu, îi scosei frîul şi zăbala şi îi dădui să ronţăie cîţiva pumni de boabe de porumb. Sam procedă la fel cu iapa lui. Ne feream să schimbăm între noi vreo vorbă. De altfel, nici nu era necesar: ne înţelegeam fără cuvinte. Vînătorii, după ce au petrecut săptămîni întregi împreună, îşi citesc gîndurile din ochi. Nici cu Marshall nu discutai nimic pe ascuns. Astfel, în taifasuri fără însemnătate, trecu restul zilei şi se făcu scară.

— Rînduiţi străjile, *sir*, îl îndemnai pe Williams. Sîntem obosiţi, trebuie să dormim. El luă măsurile de rigoare, dar constatai că la nici unul din posturile duble nu ne programă nici pe mine, nici pe Sam, nici pe Marshall, ci numai pe cîte doi dintre voiajorii săi.

— Culcă-te printre ci, ca să nu se poată sfătui în taină! îi şoptii lui Marshall. Acesta, auzindu-mi îndemnul misterios, mă privi foarte mirat, dar se supuse.

Cum nu exista păşune prin apropiere, caii se lungiră pe jos. În timp ce fîrtaţii se culcară roată, eu mă tolănii lîngă mustangul meu, culcîndu-mi capul pe trupul lui. Ceilalţi îşi rezemară capetele de şei. Aveam motivele mele să-mi aleg această poziţie. Sam mă înţelese şi fără să mai aştepte vreun semn din partea mea, îşi potrivi culcuşul printre voiajori, în aşa fel, ca aceştia să nu poată vorbi între ei decît atunci cînd vor face de strajă.

Stelele răsăriră, dar — poate din cauza ploii ce o provocasem — plutea în văzduh un abur uşor, învăluind şi domolindu-le strălucirea. Doi negustori alcătuiră prima strajă; schimbul lor se consumă fără să remarc vreun fapt deosebit. Al doilea schimb Williams îl rezervase pentru sine şi cel mai tînăr dintre voiajori. Pînă să le vină rîndul, aceştia nu dormiră de loc. Se sculară, îşi luară în primire postul şi începură să patruleze fiecare pe semicercul lui. Reţinui exact ambele puncte unde se întîlneau de fiecare dată. Unul se afla în imediata vecinătate a calului de care se folosea Bob — şi acest amănunt mi se părea preţios — deoarece nu era de presupus ca negrului să i se fi încredinţat un cal de prerie dintre cei mai buni, al cărui instinct ager te poate pune în grea încurcătură.

Nu-mi dădeam seama dacă cei doi discută între ei ori de cîte ori se întîlnesc, dar mi se părea că paşii lor întîrzie oarecum la fiecare din aceste întîlniri. Viaţa în savană îmi ascuţise auzul. Dacă nu mă înşelam, aveam de-a face cu nişte indivizi extrem de rafinaţi.

Mă tîrîi uşurel pînă în preajma calului. Părea să fie o gloabă răbdătoare şi de nădejde, căci nu-mi trăda prezenţa în nici un fel; nici nu sforăi, nici nu tresări măcar. Astfel mă putui lipi strîns de trupul ralului, fără a mă teme că voi fi divulgat.

Williams venea dintr-o parte, tînărul din cealaltă parte. La întîlnirea lor, desluşii clar cuvintele:

— Tu sări pe el, cu negrul mă descurc eu! Vorbise Williams. Cînd se întîlniră a doua oara, auzii:

— Fireşte şi pe ei!

Probabil că la celălalt punct de întîlnire tînărul îl întrebase ceva în legătură cu mine şi cu Sam. La următoarea rundă prinsei alte cîteva cuvinte:

— *Pshaw*! Unul e mărunţel de tot. Iar celălalt... doar îl luăm din somn.

"Mărunţelul" era, desigur, Sam, iar.. "celălalt", eu. Deci voiau să ne omoare. Cu ce scop? Asta nu mi-o puteam explica. Cînd se întîlniră din nou, desluşii încă două vorbe:

— Tustrei!

Probabil că dincolo tînărul se interesase dacă şi cei trei negustori ar urma să împărtăşească soarta noastră. Era clar: voiajorii, cinci la număr, intenţionau să ne atace pe noi doi, pe Marshall. pe Bob şi pe negustori. Adică cinci contra şapte. Îşi făcuseră o socoteală foarte simplă. Dacă nu mi-ar fi venit ideea să-i spionez, ne-ar fi lichidat fără nici un risc. Mizerabilii se întîlniseră din nou.

— Cu nici un minut mai devreme. Gata! hotărî Williams, încheind convorbirea.

Prin urmare, pasionanta lor discuţie luase sfîrşit. Ultimele cuvinte se refereau, desigur, la momentul cînd vor trece la acţiune. Dar cînd anume aveau s-o facă? În timpul somnului — asta o aflasem. Totuşi nu ştiam dacă azi ori mîine. Azi, părea mai probabil. Şi cum cele două bestii mai aveau cel mult un sfert de oră pînă să iasă din schimb, trebuia să le-o iau repede înainte.

Stăteam încordat, gata să sar. Iată-i că se întîlnesc iarăşi, dar fără să mai schimbe nici un cuvînt. Fac amîndoi stînga-mprejur. Cîteva clipe şi Williams ajunge în dreptul meu. Mă salt fulgerător în picioare, îi vîr stînga în beregată ca să nu poată crîcni şi-l izbesc cu pumnul drept în tîmplă. Canalia cade ca o cîrpă la pămînt.

Îi iau repede locul şi fac pe santinela. Mă apropii calm de celălalt punct de întîlnire şi dau peste voiajorul cel tînăr, care habar n-are de nimic. Crede că sînt Williams. Îl prind şi pe acesta de beregată şi pînă să zică pîs, îl culc dintr-un pumn. Îmi fac socoteala că vor rămîne amîndoi în nesimţire cel puţin zece minute. Asta e sigur. Mă reped la grupul nostru. Toţi dorm, afară de Sam, fireşte şi de Bernard care, în urma avertismentului meu, n-a mai putut aţipi. Îmi scot *lasso*-ul de la brîu; Sam face la fel.

— Numai pe voiajori, îi şoptesc, pe tustrei! Apoi îmi înalţ glasul şi strig: Alo, voi ăştia, sus!

Într-o clipă toată lumea sare în picioare, chiar şi Bob. Şi în aceeaşi clipă *lasso*-urile noastre îi prind pe doi dintre voiajori. Mai facem cîte un nod şi îl strîngem atît de tare, încît nu se mai pot mişca. Bernard, mai mult bănuind decît înţelegînd situaţia, se aruncă asupra celui de-al treilea voiajor şi îl ţine în loc, pînă reuşim să-l legăm. Acum sînt tustrei la dispoziţia noastră.

Toată operaţia s-a desfăşurat uimitor de repede. Abia cînd eram aproape gata, unul dintre negustori se repezi la puşcă strigînd:

— La arme! Sîntem atacaţi! Sam rîse din toată inima.

— Las-o în pace de stropitoare, bre! S-ar putea să nu ia foc, ha-ha-ha!

Prevăzător, în timp ce mă aflam încă la pîndă, Sam scosese capsele de la cele trei puşti ale negustorilor — dovadă cît de bine acţionam împreună, fără a schimba măcar un cuvînt.

— Staţi fără grijă, oameni buni, nu vi se întîmplă nimic!

Adăugai eu, ca să-i liniştesc pe negustori. Stimabilii aceştia voiau să ne omoare. De aceea, pînă una-alta, i-am făcut inofensivi.

Cu tot întunericul, se putea observa panica pe care o semănaseră aceste cuvinte. Pînă şi Bob se apropie în mare grabă.

— Massa, voit omorît şi Bob?

— Da şi pe tine au vrut să te omoare.

— Atunci spînzurăm pe ei în Estaccad', sus la pari!

Cei prinşi tăceau mîlc. Sperau, pesemne, în ajutorul santinelelor.

— Ascultă, Bob, mă adresai negrului, acolo jos zace Williams, iar dincolo mai zace unul. Adu-i încoace!

— Mort sînt? se întrebă el.

— Nu, numai leşinaţi.

— Aducem, gata!

Uriaşul Bob îi cără cîte unul pe umerii lui laţi şi îi depuse în faţa noastră. Îi legarăm şi pe ei fedeleş. Acum puteam discuta, în sfîrşit, cu cei trei negustori ca să-i lămuresc asupra celor întîmplate. Ascultîndu-mă, o mînie fără margini îi cuprinse şi cerură ca voiajorii să fie pedepsiţi cu moartea. Trebuii să mă opun.

— Domnilor, preria îşi are tradiţiile şi legile ei. Dacă voiajorii s-ar fi năpustit înarmaţi asupra noastră şi ar fi încercat să ne ucidă, atunci se cădea să-i împuşcăm pe loc; dar aşa cum stau lucrurile, nu avem dreptul să-i omorîm, ar fi o crimă. Trebuie să alcătuim un complet de judecată.

— O, bun judecată! îşi dădu cu părerea negrul, bucuros să asiste la un asemenea spectacol. Apoi Bob spînzurăm la toţi cinci.

— N-o să-i judecăm acum. E noapte, nu avem lumină. Mai bine aşteptăm pînă dimineaţă. Sîntem şapte inşi. Cinci pot să doarmă liniştiţi, iar cîte doi vor sta de pază. În ce-i priveşte pe voiajori, n-o să ne dea nici o bătaie de cap în cursul nopţii.

Îmi impusei punctul de vedere cu oarecare greutate, dar în cele din urmă căzurăm cu toţii de acord. Cinci dintre noi se culcară, în timp ce eu şi unul din negustori preluarăm sarcina de santinele. După un ceas, furăm înlocuiţi. Sam luă asupră-şi ultimul schimb, de unul singur. Începea să se crape de ziuă; ajungea un singur om în post.

Noaptea, prizonierii nu suflară o vorbă. Dimineaţa însă constatai că Williams şi complicele său se treziseră la realitate.

Luarăm în primul rînd gustarea de dimineaţă şi ne ospătarăm caii cu cîte o porţie de grăunţe. Trecurăm apoi la dezbateri. Sam luă cuvîntul arătînd spre mine:

— Iată-l pe şeriful nostru! Dumnealui va deschide şedinţa, ca să zic aşa.

— Nu, Sam, eu nu prezidez. Rolul acesta îţi revine ţie.

— Mie? Ce-ţi veni? Sam Hawerfield şerif? La treaba asta se

pricep mai bine scriitorii.

— Eu nu sînt cetăţean al Statelor Unite şi am trăit în prerie mai puţin ca tine. Dacă nu vrei tu, atunci să conducă Bob!

— Bob? Şerif negru? Asta ar fi boacănă de tot! Ei, dacă insişti, ce să fac! Nu-mi rămîne decît să primesc, ca să zic aşa.

Îşi umflă pieptul şi luă o atitudine marţială, voind să sublinieze astfel că în acest tribunal al savanei vor domni aceeaşi nepărtinire şi acelaşi respect al adevărului ca la oricare for de justiţie dintr-un stat civilizat.

— Aşezaţi-vă roată, domnilor! Sînteţi juraţi. Negrul Bob rămîne în picioare în calitate de supraveghetor.

Bob îşi strînse şi mai bine sabia la şold şi se strădui să arate cît mai demn de acest titlu.

— Supraveghetor, scoate legăturile arestaţilor! Sîntem aici într-o lume liberă. Şi într-o asemenea lume chiar şi ucigaşii stau slobozi înaintea judecăţii.

— Dar daca fug toţi cinci..., încercă negrul să obiecteze.

— Executarea! tună Sans-ear. N-o să fugă nimeni, căci le-am luat armele şi pînă să facă zece paşi, gloanţele noastre i-ar domoli, ca să zic aşa.

Dezlegaţi, prizonierii se ridicară tăcuţi în picioare. Noi stăteam cu armele în mîini. O evadare ar fi fost cu neputinţă.

— Spui că te cheamă Williams, începu Sam adresîndu-se capului bandei. E numele dumitale adevărat?

— Nu răspund, făcu acesta îndîrjit. Voi înşivă sînteţi criminali! Voi ne-aţi atacat! Pe voi ar trebui să vă judece un tribunal al savanei!

— Faci cum vrei, băiete, treaba ta! Îţi atrag doar atenţia că refuzul de a răspunde echivalează cu o mărturisire. Aşadar: eşti într-adevăr voiajor?

— Da.

— Dovedeşte! Unde-ţi sînt scrisorile?

— N-am nici o scrisoare.

— Bine băiete, asta e de ajuns ca să ne lămurească asupra persoanei dumitale. N-ai vrea să ne spui ce ai discutat aseară cu camaradul tău cînd făceaţi de straja şi cam ce aţi hotărît?

— Nimic! N-am schimbat nici o vorbă!

— Acest bărbat demn de toată încrederea v-a ascultat şi a desluşit cuvînt cu cuvînt discuţia voastră! Voi nu sînteţi *westmen*-i. Un adevărat vînător de prerie ar fi lucrat cu mai multă isteţime.

— Nu sîntem *westmen*-i? *All devils*, pe toţi dracii, sfîrşiţi cu comedia şi atunci vă arătăm noi cît face vitejia voastră! Cine sînteţi, la urma urmei? Nişte *greenhorn*-i, care ne-au atacat în somn ca să ne omoare şi să ne jefuiască.

— Nu te aprinde aşa, fiule! Am să-ţi fac cunoştinţă cu

greenhorn-ii care vor hotărî aici asupra vieţii sau morţii voastre. Bărbatul acesta, după ce a înţeles ce puneţi la cale, v-a doborît de unul singur cu pumnul lui şi totul s-a petrecut, ca să zic aşa, atît de corect, încît nimeni nu 1-a observat, nici măcar voi înşivă. Şi iată că stăpînul acestui pumn faimos răspunde la numele de Old Shatterhand! Clar! Ei şi acum, uitaţi-vă niţel la mine! Are voie omul, după ce navajoşii i-au tăiat urechile, să se cheme Sans-ear? Va să zică, sîntem exact dintre cei puţini despre care ziceai că s-ar putea aventura şi singuri în *Llano estacado*. Iar afirmaţia că am provocat ieri ploaia corespunde perfect adevărului: cine altul ar fi putut s-o facă? Ori aţi auzit cumva ca în Estacado sa plouă de la sine?

Era vădit că numele noastre nu-i încîntaseră de loc pe cei cinci „voiajori". Williams luă cel dintîi cuvîntul. Cumpănise bine situaţia şi spera, probabil, că n-are a se aştepta tocmai din partea noastră la vreun act de violenţă.

— Dacă sînteţi într-adevăr aceia drept care vă daţi, atunci sperăm într-o judecată cinstită. Am să vorbesc sincer, fără ocol. Purtam înainte alt nume; dar nu văd ce crimă ar fi aceasta, de vreme ce nici dumneavoastră nu vă numiţi de fapt Old Shatterhand şi Sans-ear. Orice om e liber să şi spună cum îi place.

— *Well*, nici nu te acuzăm din cauza numelui!

— Şi nici pentru vreo crimă nu putem fi acuzaţi. N-am făcut nici un rău nimănui, n-am avut nici o intenţie de acest fel. Ce-i drept, aseară am discutat despre un omor. Dar am pomenit oare numele voastre?

Bravul Sam privi o vreme în gol şi rosti, în cele din urmă, cam supărat:

— Ei da, n-aţi pomenit, însă din vorbele voastre reieşea totul cît se poate de clar.

— Simpla deducţie după nişte vorbe nu înseamnă o dovadă, nu e un fapt dovedit, înţeleg, un tribunal de prerie e o instituţie onorabilă şi un asemenea for are obligaţia să judece după fapte, nu după simple presupuneri. I-am întîmpinat pe Sans-ear şi pe Old Shatterhand cu ospitalitate şi drept răspuns, ei caută să ne curme viaţa fără să fim cu nimic vinovaţi. Toţi vînătorii, de la Marele Ocean pînă la Mississippi, de la Golful Mexic pînă la Fluviul Sclavilor, toţi vor afla despre această faptă şi vor spune: „iată ce au devenit cei doi faimoşi *westmen*-i: nişte bandiţi, nişte asasini!"

Trebuia să constat în sinea mea că omul îşi susţinea apărarea cu multă pricepere. Sam fu atît de răscolit de vorbele lui, încît exclamă:

— *'s death*, nimeni n-are să spună aşa ceva, pentru că nici n-o să vă condamnăm! Din partea mea, sînteţi liberi! Dumneavoastră ceilalţi ce părere aveţi?

— Să-i punem în libertate! Sînt nevinovaţi! Aprobară cei trei

negustori, care nici înainte nu prea fuseseră convinşi de vinovăţia acuzaţilor.

— Nici eu, din cîte cunosc, n-am motive să-i condamn, adaugă la rîndul lui Bernard. Ce sînt şi cum îi cheamă nu ne priveşte pe noi. Iar dovezi pentru condamnare nu avem, doar bănuieli.

Bob, negrul, stătea pleoştit, uluit. Vedea cum deodată i se năruiesc toate nădejdile în legătură cu spînzurarea celor vinovaţi. În ce mă priveşte, eram oarecum satisfăcut de întorsătura pe care o luau lucrurile; de altfel, o şi prevăzusem şi nu degeaba insistasem în ajun pentru amînarea judecăţii. Tot din acelaşi motiv propusesem ca Sam să prezideze tribunalul. Ca vînător era deosebit de înzestrat, dar pentru interogarea şi demascarea unui "criminal" nu era nicidecum omul potrivit. În prerie nu poţi fi niciodată sigur de propria ta viaţă. De ce atunci să curmi cinci vieţi omeneşti, cînd, de fapt, nimic concret nu s-a săvîrşit împotriva ta? Ar însemna să condamni la moarte pe oricine numai pentru o simplă bănuială. Şi în fond, mă interesa mai puţin lichidarea acestor oameni şi mai mult siguranţa noastră. Or, în acest scop puteam lua măsurile de rigoare. Sam însă merita o papară pentru că lăsase să-i fie smuls un lucru pe care l-am fi putut oferi drept dovadă de milă şi mărinimie. De acea, cînd îmi ceru şi mie părerea, îi replicai:

— Mai ţii minte, Sam, în ce constă marea superioritate a bătrînei tale Tony ?

— În ce?

— Are grăunţe în cap.

— Da, îmi amintesc. Şi constat că nici ţie nu-ţi lipseşte memoria. Dar ce sînt eu de vină dacă, fiind vînător, nu am, ca să zic aşa, talent de jurist? Tu poate că ai fi scos de la ei ceva mărturisiri. De ce n-ai vrut să prezidezi juriul? Acuma oamenii sînt liberi: ce-am hotărît rămîne bun hotărît.

— Fireşte, părerea mea nu mai poate să schimbe nimic. Însă dumnealor au fost achitaţi numai în ce priveşte tentativa de omor, nu şi în alte privinţe. Master Williams, am să te întreb un lucru. Răspunsul dumitale vă va decide soarta. Spune-mi, pe ce drum se ajunge cel mai repede la Rio Pecos?

— Drept înainte, spre vest.

— În cît timp?

— În două zile.

— Eu vă socotesc *stakemen*-i, deşi ieri te-ai grăbit să ne previi împotriva acestor bandiţi şi în ciuda faptului că, după ce avuseşi grijă să-i storci de vlagă, păreai să-i conduci pe aceşti oameni în direcţia justă. Veţi rămîne prizonieri timp de două zile. Dacă pînă atunci nu ajungem la Rio Pecos, s-a terminat cu voi! Mă voi îngriji personal de judecarea voastră; ori vă fac să simţiţi curelele pe spinare, ori glonţul

în scăfîrlie. Acum ştiţi ce vă aşteaptă! Hai, legaţi-i şi urcaţi-i pe cai! Plecăm!

— Oh, asta bine! fu de părere Bob. Dacă la rîu n-ajungem, Bob spînzurăm la ei în pom!

După numai un sfert de oră ne aflam în mers. Prizonierii, legaţi pe şei, călăreau bineînţeles la mijloc. Bob părea că n-are de gînd să renunţe la slujba de supraveghetor; se ţinea scai de ei şi îi păzea cu străşnicie. El încheia coloana, iar Bernard şi cu mine călăream în faţă.

Natural că discutam despre întîmplarea de ieri, dar fără să-i dăm prea multă importanţă. În cele din urmă, ne distanţarăm mai mult de voiajori şi Bernard mă întrebă:

— E adevărat ceea ce susţine Sans-ear, cum că dumneata ai fi provocat ploaia?

— Da.

— Nu pricep, deşi ştiu prea bine că-ţi place să spui numai adevărul.

— Am provocat ploaia ca să ne salvăm cu toţi, atît noi cît şi voi.

Îi explicai procedeul atît de simplu prin care "făcătorii de ploaie" şi vracii triburilor indiene îşi dobîndesc printre credincioşii naivi un credit nelimitat.

— Prin urmare, îţi datorăm viaţa. Ne-am fi încheiat zilele chiar acolo unde ne-ai găsit.

— N-aţi fi murit de extenuare, aţi fi fost ucişi. Vezi numai ce cară cu ei aceşti "voiajori"! Burdufurile li-s pline cu apă! Nici n-au suferit măcar de sete, tîlharii. Dacă nu m-aş feri să vărs sînge omenesc, i-aş împuşca fără milă. Cum îi spune tînărului care a fost aseară în schimb cu Williams?

— Mercroft!

— Nume fals, desigur. În ciuda tinereţii sale, individul mi se pare cel mai suspect dintre toţi; parcă l-am mai văzut la faţă în împrejurări nu prea plăcute. Vai de pielea lor dacă nu ajungem la Rio Pecos în timpul fixat! Acum dă-mi, te rog, amănunte în legătură cu jefuirea şi asasinarea tatălui dumitale.

— Nu cunosc amănunte. Allan era plecat la San Francisco după achiziţii de aur. Rămăsesem cu Bob şi cu menajera noastră, deci patru la număr, avînd în vedere că lucrători şi calfele nu locuiau cu noi. Tata, după cum ştii, ieşea întotdeauna seara în oraş. Ei şi într-o dimineaţă l-am găsit mort în culoarul casei. Uşa era încuiată pe dinafară, iar atelierul şi magazinul vraişte. Dispăruse tot ce-ar fi avut oarecare valoare. Bătrînul purta de obicei la el o cheie care se potrivea la toate uşile. După ce l-au omorît, criminalii i-au luat cheia şi astfel au jefuit casa fără nici o greutate.

— Şi n-aveţi nici o bănuială?

— Amănuntul cu cheia nu-l cunoştea decît una din calfe, dar toate cercetările poliţiei au rămas fără rezultat. Calfele au fost eliberate şi au dispărut. Printre bijuteriile furate se aflau şi importante depuneri aparţinînd diverşilor clienţi. Am fost nevoit să-i despăgubesc pe toţi şi nu mi-au rămas decît mijloacele necesare acestei călătorii în California. Trebuie să-l caut pe Allan, de la care, în treacăt fie zis, n-am mai primit ştiri în ultima vreme.

— Aşadar, n-ai nici o nădejde să-i prinzi pe criminali şi să-ţi redobîndeşti măcar în parte averea?

— Nici una. Făptaşii trebuie să-şi fi trecut de mult prada peste frontieră. Nu-mi prea pun speranţe nici in faptul că, la cererea mea, toate ziarele mari din Europa şi America au relatat despre acest furt, dînd şi o descriere exactă a celor mai valoroase obiecte dispărute. Asemenea criminali rafinaţi au destule căi şi mijloace ca să se pună în siguranţă.

— Aş dori să văd şi eu un astfel de anunţ.

— Se poate. Am la mine un număr din Morning Herald. Îl păstrez pentru orice eventualitate.

Băgă mîna în buzunar, scoase ziarul şi mi-l întinse. Citii anunţul în timp ce ne urmam drumul şi mă izbiră din nou unele înlănţuiri de fapte cărora scepticul le spune coincidenţe. După lectură, împăturii ziarul şi-l înapoiai lui Marshall.

— Ce-ai zice dac-aş fi în măsură să-ţi indic pe unul din făptaşi?

— Dumneata, Charlie?! se miră el.

— Şi dacă te-aş ajuta să recuperezi o parte însemnată din pagubă?

— Lasă glumele, Charlie. Cînd s-a petrecut crima, dumneata crai în prerie. Cum să-ţi reuşească dumitale ceea ce nu le-a reuşit organelor competente venite la faţa locului?

— Bernard, eu sînt un om dur. Dar ferice de acela care îşi păstrează credinţele copilăriei pînă la vîrsta aspră a maturităţii! Eu cred că exista un ochi care veghează peste tot şi un braţ care schimbă în bine chiar şi cele mai crunte lovituri. Pentru acest ochi, pentru acest braţ, Louisville şi savana sînt totuna. Ia priveşte aici!

Scosei din buzunar pungile cu diamante şi i le dădui. Bernard le luă curios şi cînd le desfăcu, mîinile începură să-i tremure. Recunoscuse diamantele dintr-o privire şi exclamă fericit:

— Doamne, sînt ale noastre! Fără nici o îndoială! Cum se face?...

— Stop! îl potolii. Stăpîneşte-te! Indivizii din urma noastră nu trebuie să ştie despre ce discutăm.

Dacă e într-adevăr vorba de pietrele voastre, lucru de care nu mă îndoiesc, atunci păstrează-le. Şi pentru ca să nu crezi cumva că aş fi eu însumi hoţul, am să-ţi explic cum au ajuns în mîinile mele.

— Dar, Charlie, cum îţi trece prin minte aşa ceva?

— Pst, mai încet! Vorbeşti de parc-ai vrea ca discuţia noastră să se audă pînă în Australia!

Bernard se afla într-o explicabilă surescitare, iau eu — trebuie să recunosc — mă bucuram din tot sufletul de marea lui fericire. Regretam doar faptul că nu mai era nici o putinţă ca bietul său tată să-şi revadă comoara.

— Vorbeşte, Charlie! se rugă Bernard. Sînt nerăbdător să aud cum au ajuns diamantele la dumneata.

— N-a lipsit mult să pun mîna şi pe criminal. Eram atît de aproape unul de altul, încît i-am făcut vînt cu piciorul de pe o locomotiva pe care mă urcasem. Şi Sam l-a urmărit, dar fără rezultat. Sper totuşi să-l găsesc foarte curînd dincolo de Rio Pecos, unde s-a deplasat desigur în vederea unei noi tîlhării. Trebuie să-i dăm de urmă!

— Mai spune, Charlie! Zi-i!

Îi relatai amănunţit încercarea ogellallaşilor de a jefui trenul, apoi îi citii scrisoarea adresată de Patrik tatălui său Fred Morgan. Tînărul Marshall mă ascultă cu cea mai mare atenţie şi în cele din urmă rosti entuziast:

— Îi prindem, Charlie! Îi prindem şi aflăm ce s-a făcut cu restul bijuteriilor.

— Dar nu mai vorbi aşa de tare, Bernard! Nu, sîntem decît la cîteva lungimi de cal înaintea lor şi aici, în Vest, trebuie să păstrezi secretul chiar şi cu privire la cele mai neînsemnate lucruri. Uşurinţa nu foloseşte la nimic.

— Bine-bine! Şi ai de gînd să-mi înapoiezi diamantele fără nici o condiţie sau pretenţie ?

— Desigur, doar sînt ale dumitale!

— Ascultă, Charlie, eşti... dar stai...

Băgă mîna într-una din pungi şi scoase un diamant dintre cele mai mari:

— Fă-mi plăcerea şi ia-l ca amintire.

— *Pshaw*! Ferească Sfîntul! Nici n-ai măcar dreptul să înstrăinezi vreo piatră din acestea, nimic, absolut nimic! Diamantele nu-ţi aparţin numai dumitale, ci şi lui Allan.

— El va fi de acord cu mine.

— Se poate, sînt chiar convins că va fi de acord, par nu uita că pietrele astea sînt numai o mică parte din cît aţi pierdut. Păstrează-le deci şi cînd va fi odată să ne despărţim, dăruieşte-mi un obiect oarecare. Te asigur că-mi va fi tot atît de drag şi de scump ca şi diamantul. Şi acum, ia-o dumneata înainte, că eu îl aştept pe Sam.

Îl lăsai cu bucuria lui şi strunindu-mi calul, aşteptai ca grupul să treacă înainte şi Sans-ear să ajungă în dreptul meu.

— Ce secrete grozave aţi discutat acolo, Charlie? întrebă Sam. Vă agitaţi mîinile, ca să zic aşa şi băteaţi cu ele aerul ca într-o scenă de balet.

— Ştii tu cine 1-a omorît pe tatăl lui Bernard?

— Ei, doar nu-l vei fi dibuit!

— Ba da!

— *Well*, frumoasă treabă! Charlie, ţie toate îţi merg în plin. Unul se zbate ani şi ani de-a rîndul, alergînd să-şi împlinească o dorinţă, iar tu n-ai decît să întinzi mîna în vis şi gata, s-a făcut! Ei, cine-i banditul? Sper că nu te înşeli!

— Fred Morgan!

— Fred Morgan... tocmai ăla! Charlie, cred eu multe, dar pe asta nu! Morgan e o canalie a Vestului, dar în Est nici nu i-a călcat piciorul!

— Crede ce vrei. Totuşi, diamantele sînt ale lui Marshall. I le-am înapoiat.

— Păi, deh, dac-ai făcut asta, înseamnă că eşti sigur de tot. Ce bucurie pe bietul băiat! Da, da, va să zică avem acum un motiv în plus să schimbăm o vorbuliţă cu acest Morgan. Sper să mai crestez un semn pe răbojul meu.

— Şi pe urma, după ce terminăm cu el, ce mai facem?

— Ce facem? Hm, eu numai din cauza lui am venit în sud; m-aş fi dus şi în Mexic, în Brazilia, în Ţara de Foc, orişiunde. Ei şi dacă-l găsesc, mi-e totuna încotro şi pe unde o iau. Posibil, ca să zic aşa, să mă apuc de vînat prin bătrîna Californie unde, cică, ar fi rost de aventuri excepţionale.

— Atunci te însoţesc. Mai am cîteva luni de răgaz şi n-aş vrea să-l las pe Bernard singur în această lungă şi primejdioasă călătorie.

— *Well*, sîntem înţeleşi. Vezi numai să ieşim cu bine din deşertul ăsta şi din societatea indivizilor, mă-nţelegi. Acuma mi-s şi mai antipatici ca azi-dimineaţă. Mai ales mutra tînărului nu-mi place de loc; parcă cere palme. De altfel, îmi face impresia ca l-am mai văzut undeva şi încă în timp ce săvîrşea o faptă urîtă.

— Am şi eu aceeaşi impresie. Poate să-mi amintesc pînă la urmă unde şi cînd l-am întîlnit.

Drumul continuă aproape fără întrerupere pînă seara, cînd făcurăm un popas. Îngrijirăm de cai, îmbucarăm nişte pastrama tare şi uscată, apoi ne dădurăm odihnei. Prizonierii fură legaţi pe timpul nopţii şi santinela îi păzi ca nu cumva să-şi desfacă legăturile. În zori pornirăm mai departe şi către prînz observarăm că regiunea se schimbă la faţă, devenind din ce în ce mai fertilă. Cactuşii erau mai zemoşi; ici-colo, fire de iarbă sau cîte o tufă galben-verzuie se iveau din nisip spre delectarea cailor noştri. Treptat, iarba şi tufele se îndesiră. Deşertul luă tot mai mult înfăţişarea unei pajişti.

Descălecarăm pentru a da posibilitate cailor să-şi potolească foamea. Dar trebuia, fireşte, să luăm măsuri ca să nu se îndoape peste măsură; de aceea îi legarăm, lăsîndu-i să pască doar cît îngăduie *lasso*-ul. Fiind sigur că vom găsi în curînd apă, nu prea făcurăm economie cu rezervele rămase pe fundul burdufurilor.

Pe cînd ne bucuram că vom ieşi, în sfîrşit, din această pustietate, Williams se apropie de mine şi rosti:

— Cred că acum v-aţi convins, *sir*, în ce priveşte adevărul spuselor mele.

— M-am convins.

— Atunci restituiţi-ne caii, armele şi daţi-ne drumul. Nu v-am făcut nici un rău ca să ne trataţi ca pe nişte duşmani.

— S-ar putea. Însă eu nu hotărăsc de unul singur. Am să-i întreb şi pe ceilalţi.

Ne aşezarăm la sfat şi făcui o scurtă introducere:

— Domnilor, deşertul a rămas în urmă şi în faţa noastră se întinde pămînt roditor. Vă întreb, deci, dacă mai e cazul să rămînem împreună, ori ne despărţim.

Şi, adresîndu-mă negustorilor, întrebai:

— Dumneavoastră unde vreţi să ajungeţi?

— La Paso del Norte.

— Noi patru o luăm în sus, spre Santa Fe. Aşadar, drumurile noastre se despart. Şi acum, încă o întrebare: ce facem cu aceşti cinci voiajori?

După o scurtă dezbatere, se ajunse la concluzia ca voiajorii să fie eliberaţi şi aceasta nu a doua zi, ci chiar imediat. Hotărîrea nu venea de loc în contradicţie cu intenţiile mele.

Voiajorii îşi recăpătară deci lucrurile reţinute de noi şi porniră numaidecît. La întrebarea mea, Williams ne informase că aveau să urmeze cursul lui Rio Pecos pînă la întîlnirea acestuia cu Rio Grande, şi că acolo au de gînd să vîneze bizoni. După nici o jumătate de ceas, plecară şi negustorii. Ambele grupuri dispărură pe rînd după linia orizontului.

Stăturăm o vreme liniştiţi, pînă ce Sam mi se adresă:

— Ei, Charlie. Să-ţi aud părerea?!

— Cred că nu se duc la Rio Grande. Vor să ne taie drumul spre Santa Fe.

— *Well*, aşa cred şi eu. Deştept ai procedat informîndu-1 asupra ţintei noastre. Acum toată chestia e dacă mai întîrziem aici sau pornim imediat.

— Cred că e mai bine să rămînem pe loc. De urmărit tot nu-i putem urmări, pentru că, aşteptîndu-se la una ca asta, vor fi cît se poate de vigilenţi. Pe de altă parte, drumul nostru va cere probabil eforturi, cărora caii încă nu sînt în stare să le facă faţă. Mai bine stăm

aici pînă mîine. Lăsînd caii să pască şi să prindă puteri.

— Dar dacă indivizii se întorc şi ne atacă? interveni Marshall.

— Atunci vom avea, în sfîrşit, motive să discutăm cu ei cum se cuvine! De altfel, eu plec în recunoaştere; mă duc chiar eu pentru că mustangul mi-e mai zdravăn decît caii voştri. Mă întorc probabil către seară. Voi staţi aici şi mă aşteptaţi.

Fără să întîmpin vreo opoziţie din partea lui Sam, pornii pe urmele voiajorilor. Aceste urme duceau în direcţia sud-vest, către prerie, în timp ce negustorii o luaseră spre sud.

Călăream la trap. Voiajorii se deplasaseră mai întîi fără grabă, dar pe urmă trebuie să-şi fi accelerat mersul, căci trecu mai bine de o jumătate de oră pînă să-i zăresc. Ştiam că ei nu dispun de nici o lunetă; puteam deci să-i urmăresc îndeaproape şi să-i ţin mereu sub observaţie cu ajutorul lunetei mele.

După un timp, constatai cu surprindere că unul dintre voiajori se desparte de ceilalţi şi o apucă spre vest. În acea direcţie, hăt-departe, creşteau o seamă de desişuri intrînd ca nişte peninsule în largul preriei. Curgea pe acolo, desigur şi vreo apă. Cum trebuia să procedez? După cine să mă iau? După cei patru, sau după al cincilea, care călărea de unul singur? O presimţire îmi spunea că acesta urmăreşte un plan care ne vizează pe noi. În ce-i priveşte pe ceilalţi, putea să-mi fie indiferent încotro se duc — destul că se depărtau de tabăra noastră. În schimb, mi se părea mai important să aflu intenţiile călăreţului aceluia izolat. Apucai deci pe urmele lui.

După vreo trei sferturi de oră, îl văzui dispărînd printre arbuşti. Îmi îndemnai mustangul la galop şi făcui un ocol ca să nu-mi trădez prezenţa în cazul că individul s-ar întoarce pe acelaşi drum. Trecui prin desiş, foarte aproape de punctul unde dispăruse călăreţul, pînă descoperii un locşor neted, frumos înverzit, înconjurat de tufe. Spre bucuria mea, văzui ţîşnind dintre ierburi un izvor cu apă limpede. Descălecai şi îmi priponii mustangul lîngă izvor, ca să poală bea şi paşte. Băui şi eu cu nesaţ din apa aceea proaspătă, dăruitoare de puteri, apoi o luai pe jos, căutînd urmele misteriosului călăreţ.

Le găsii foarte curînd şi spre mirarea mea, constatai că pe acolo nu trecuse numai unul, ci mai mulţi oameni călare. Ba descoperii chiar şi o potecă mai demult bătucită de pasul cailor. Mă ferii, bineînţeles, de acest drum, poate supravegheat — ca să nu mă trezesc cumva cu un glonţ în cap. Mă furişai paralel cu poteca, tot pitulîndu-mă după tufe, pînă ce un nechezat puternic mă ţintui locului.

Tocmai dădui să mă dumiresc ce cal nechezase, cînd o descoperire făcu să mă ascund din nou, în cea mai mare grabă. Înaintea mea stătea lungit un om care îşi iţea capul de după o tufă, ţinînd sub observaţie poteca. Era, desigur, un om de strajă, a cărui

prezenţă dovedea că prin apropiere trebuie să fi fost mai mulţi camarazi de-ai săi.

Omul nu văzuse şi nu simţise nimic. Făcui cîţiva paşi îndărăt şi îl ocolii. Totul îmi reuşi perfect. În cinci minute mă lămurii asupra situaţiei terenului. Poteca ducea spre o rarişte la mijlocul căreia un mărăciniş stufos, năpădit de hamei sălbatic, îţi închidea orice perspectivă. De acolo venise nechezatul. Mă furişai pe marginea rariştei, căutînd să pătrund cu privirea prin mărăciniş, dar în zadar: era ca un perete impenetrabil. De fapt însă, părea să fie numai un camuflaj, pentru că de dincolo străbătu pînă la mine mai întîi o voce, apoi alta, demonstrînd prezenţa unor bărbaţi.

Să mă strecor pînă acolo? Era extrem de periculos, dar mă hotărîi să încerc. Din cîteva salturi intrai în rarişte, într-un loc ferit de ochii străjerului. Înaintai aşa, ascuns după mărăciniş, căutînd în zadar o deschizătură prin care să trec. Nu exista decît un singur ochi, jos, chiar la rădăcina tufelor, prin care lipindu-mă cu burta de pămînt, aş fi putut să încerc trecerea.

Mersei încet, foarte încet, dar pînă la urmă izbutii şi abia atunci constatai că dincolo, în inima rariştei, terenul era curăţit, netezit, pe un spaţiu cam de treizeci de coţi diametru, complet camuflat de jur-împrejur. Am numărat acolo optsprezece cai, legaţi strîns unul de altul; nu departe de mine zării şaptesprezece bărbaţi, care lungiţi în iarbă, care şezînd. În rest, spaţiul era ocupat cu tot soiul de calabalîc clădit în grămezi şi acoperit cu piei crude de bivol.

Totul făcea impresia unei vizuini în care tîlharii îşi depozitau marfa.

Tocmai atunci unul dintre indivizi îşi înălţă glasul. Îl recunoscui pe Williams. El era călăreţul care se despărţise de grup. Desluşeam fiecare cuvînt:

— Cred că am fost spionat. M-am pomenit cu un pumn în cap, de-am căzut ca buşteanul...

— Cum spionat, bre! se răsti la el un ins îmbrăcat într-un frumos costum mexican. Eşti un nătărău! Va trebui să ne lipsim de tine. Cum adică, să te spioneze tocmai în Estacado, unde nu există măcar vreun ascunziş?!

— Nu fi atît de sever, *capitano*! se apără Williams. Dacă ai şti cine a fost, ţi-ai da seama că nici ţie nu ţi-ar fi mers mai bine.

— Mie? Vrei să-ţi găuresc scăfîrlia? Şi nu numai că te-a spionat, dar te-a şi doborît cu pumnul ca pe un ţînc, ca pe un papă-lapte!

De ciudă, lui Williams i se umflară vinele de pe frunte.

— Ştii bine, *capitano*, că nu sînt laş. Omul care m-a culcat la pămînt te-ar da gata şi pe tine dintr-un pumn.

Capitano rîse cu zgomot.

— Dă-i înainte!

— Şi Patrik, adică, să-i zic şi cu Mercroft, a păţit la fel.

— Patrik? Cu ţeasta lui de taur Şi pe urmă? Williams povesti toată întîmplarea pînă în momentul eliberării "voiajorilor".

— *Carajo*, nemernicule, te împuşc ca pe o potaie! se înfurie *capitano*. Te laşi tu bătut împreună cu patru din cei mai buni oameni ai mei, de către două lepre pripăşite de aiurea?... Te laşi prins şi legat ca un mucos ce se ţine de fusta maică-sii?

— *Thunder-storm*, mii de trăsnete, *capitano*! Vrei să ştii cine sînt cele două lepre ce-şi zic Charlie si Sam Hawerfield? Dac-ar apărea ei acum singuri-singurei, cu puştile în mîini şi cu cuţitele la brîu, mulţi dintre noi nici n-ar şti ce să facă: să se apere sau să se predea. Află că e vorba de Old Shatterhand şi de Sans-ear I

— Mincinos ordinar! sări în sus şeful. Vrei să-ţi scuzi laşitatea!

— *Capitano*, poftim, vîra cuţitul în mine! Să ştii că nici n-am să clipesc.

— Va să zică, spui adevărul?

— Numai adevărul.

— Dacă-i aşa, *por todos los santos*, pe toţi sfinţii, trebuie să-i ucidem pe amîndoi! Şi yankeul trebuie omorît împreună cu negrul lui. Altminteri, perechea asta de vînători nu se astîmpără pînă nu ne distrug.

— N-or să ne facă nimic; au hotărît să plece imediat la Santa Fe.

— Ţine-ţi clonţul! Eşti mai tîmpit de o mie de ori decît ei şi tot nu le-ai spune adevărul, dacă te-ar întreba încotro mergi. Îi cunosc eu pe vînătorii ăştia din nord. Dacă vor să ne ia urma, ne-o găsesc şi de-ar fi să zburăm. Nici măcar aici nu am siguranţa că nu ne pîndeşte careva din tufiş.

La aceste cuvinte, mă simţii destul de prost. Capitano continuă:

— Da, le cunosc eu felul. Am lucrat un an întreg cu vestitul Florimont, supranumit *Track-smeller*, omul care miroase urmele, căruia indienii îi spuneau As-ko-lah, adică Inimă-de-urs. De la el am învăţat toate manevrele şi trucurile lor. Ascultaţi ce vă spun: ăştia nu se duc la Santa Fe şi nici nu-şi părăsesc tabăra. Ştiind că şi mîine vă pot da de urma, se vor îngriji mai întîi de odihna cailor. Abia mîine, refăcuţi şi cu mintea limpede, se vor lua după noi. Şi atunci, chiar daca i-am birui, tot ar cădea barem jumătate dintre ai noştri. Old Shatterhand cică ar avea o armă cu care trage şapte zile în şir fără s-o mai încarce. I-o fi dat-o dracul, luîndu-i în schimb sufletul. Deci, va trebui să-i atacăm încă în seara asta, să-i luăm din somn. Ei sînt numai patru la număr, va să zică nu pot rîndui pe schimb decît un singur om. Ştii bine locul unde se află?

— Da, răspunse Williams.

— Atunci, pregătirea! Trebuie să-i atacăm la miezul nopţii. Dar

mergem pe jos, fără cai. Ne strecurăm pînă la ei şi-i luăm prin surprindere.

Se vede că bravul *capitano* nu ne cunoştea chiar atît de bine cum credea că ne cunoaşte; altminteri ar fi luat şi alte măsuri. Oamenii din prerie, ca şi cei din regiunile civilizate, suferă nu odată de mania exagerării care face din ţînţar armăsar. Cînd se întîmplă ca un *westman*, într-o împrejurare sau alta, să se comporte bărbăteşte în faţa duşmanului, dovedindu-şi totodată isteţimea, i se duce faima din tabără în tabără, umflîndu-se mereu. Pînă la urmă, omul ajunge un erou fără pereche, supranatural, de al cărui nume tremură toţi, ca şi cînd s-ar afla aievea în faţa puştii sale. Astfel ajunsesem şi eu posesorul unei arme miraculoase care cică mi-ar fi fost dăruită de însuşi diavolul şi cu care puteam trage o săptămînă în şir, fără răgaz — cînd de fapt nu era vorba decît de carabina Henry care, ce-i drept, avea un încărcător cu douăzeci şi cinci de cartuşe.

— Unde-i Patrik cu ai lui? se interesă acum *capitano*.

— S-a dus la Head-Pik. După cum ţi-a raportat, ca să-l aştepte pe taică-su. Pe drum o să „lămurească" şi chestiunea cu cei trei negustori, care au arme excelente şi o mulţime de bani. Poate că, între timp, a şi terminat cu ei; doar era grăbit.

— Şi prada mi-o trimite încoace?

— Da, cu doi oameni. Pe al treilea îl reţine ca însoţitor.

— Armele cele mai bune tot de la ăştia doi *westmen*-i le vom lua. Sans-ear are, cică, o puşcă grozavă: bate la o mie două sute de paşi.

În clipa aceea se auzi de departe lătratul unui cîine de prerie. Semnalul era destul de prost ales, deoarece pe-acolo nici nu există asemenea cîini.

— E Antonio, cu parii pentru Estacado, constată şeful. Să nu-i descarce afară, să-i aducă aici! De cînd cu vînătorii ăştia, trebuie să fim foarte atenţi.

Acum mă convinsei pe deplin că aveam de-a face cu o bine organizată bandă de *stakemen*-i şi că sub pieile acelea de bivol se aflau mormane de lucruri jefuite de la victimele care pieriseră în pustiu.

Deodată, drept înaintea mea, se dădu la o parte desişul care închipuia în acel loc un fel de perdea de plante agăţătoare, uşor de ridicat sau de tras în lături şi în tabără intrară trei călăreţi, trăgînd după ei o sumedenie de pari legaţi cu curele de ambele părţi ale şeilor, aşa cum îşi transportă indienii materialul lemnos pentru corturi.

Călăreţii atraseră asupra lor întreaga atenţie a celorlalţi indivizi, încît mă puteam retrage fără a fi observat. Avui însă grijă sa iau cu mine un semn, o dovadă a prezenţei mele acolo. Şeful îşi lepădase cuţitul şi cingătoarea în care odihneau două pistoale cu ţeava dublă, bătute în alamă. Le aşezase la spatele său. Dacă întindeam

mîna, puteam să iau unul din pistoale. Aşa şi făcui. Apoi mă strecurai îndărăt, ştergînd cît mai bine toate urmele. La fel procedai şi dincolo de cercul mărăcinişului; mă îndepărtai apoi către rariştea unde îmi lăsasem mustangul. Mergeam tîrîş de-a-ndăratelea şi pentru a nu lăsa nici un semn, mă sprijineam doar în vîrful degetelor de la mîini şi de la picioare. În sfîrşit, distanţa îmi îngădui să mă ridic în picioare şi să-mi continui drumul în mod normal. Dezlegai calul, încălecai şi făcui un ocol mare de tot, ca să mă asigur ca *stakemen*-ii nu vor simţi nimic care să aibă darul de a-i pune pe gînduri.

Ajuns spre seară la tovarăşii mei, citii pe feţele lor îngrijorarea cu care mă aşteptaseră.

— Asta massa Charlie! exclamă Bob, pe un ton care trăda bucurie şi ataşament faţă de mine. Bob avut frică, toţi avut frică pentru massa Charlie!

Ceilalţi erau mai reţinuţi. Aşteptară să descalec şi să mă aşez lîngă ei, apoi Sam începu cu întrebările.

— Ei?

— Negustorii sînt pierduţi!

— Mi-am închipuit. Voiajorii ăia, care sînt de fapt *stakemen*-i şi-au schimbat direcţia şi se vor răfui la noapte cu negustorii, dacă n-au şi făcut-o cumva în plină zi.

— Ghici cine-i Mercroft!

— Ţi-am spus-o şi altădată că mai curînd mă iau la trîntă cu ursul decît să mă obosesc cu ghicitorile cînd, de fapt, o vorbuliţă poate lămuri totul.

— Mercroft e un nume fals şi...

— Nu sînt chiar atît de prost ca să fi crezut că e numele lui adevărat!

— Şi iată că individul se cheamă, de fapt, Patrik Morgan! continuai eu.

— Pa... trik... Mor... gan! exclamă Sam şi rămase, pentru prima oară de cînd îl ştiam, absolut perplex. Patrik Morgan? Cum aşa?... Ai, Sam Hawerfield, urs bătrîn şi idiot! Îţi pică bestia în mîini şi tu o faci pe şeriful şi-i dai drumul! Charlie, eşti convins sută-n sută?

— Foarte convins. Acuma ştiu şi de ce-mi părea cunoscut: seamănă leit cu tată-său.

— *All right* ! Acu' m-am lămurit şi eu de ce-mi făcea impresia că l-aş mai fi văzut cîndva. Unde-i? Sper că nu ne mai scapă!

— După ce-i lichidează pe negustori, pleacă numai în doi la Skettel-Pik şi Head-Pik, ca să-l întîlnească pe tată-său.

— Atunci sus, oameni buni, să-i ajungem din urmă!

— Stop, Sam! E aproape seara. Cum vrei să le desluşim urmele? Şi apoi, trebuie să ne pregătim pentru o vizită simandicoasă.

— Vizită? Cine?

— Patrik face parte dintr-o bandă de *stakemen*-i care-şi au tabăra nu departe de-aici. Şeful lor e un mexican, *capitano*, cum îi spun ei, care pare să fi luat lecţii serioase cu bătrînul Florimont. I-am spionat la vizuina lor: Williams le-a istorisit toată păţania. Ei şi se pregătesc să ne atace la miezul nopţii.

— Va să zică, ştiu că am rămas aici?

— Păi da, au ghicit.

— *Well*, facă-se voia lor! Îi aşteptăm şi le spunem frumos *good-evening*. Sînt mulţi?

— Douăzeci şi unu.

— Oho, cam multişori pentru noi patru! Tu ce crezi, Charlie? Eu zic să încingem un foc şi să ne atîrnăm hainele roată, ca să pară că şedem în jurul focului. Iar noi, de fapt, să ne postăm mai încolo, afară şi să-i prindem pe bandiţi la mijloc, între flacăra focului şi armele noastre. Aşa îi pocnim la sigur.

— Planul e bun, aprobă Bernard Marshall şi cred că e unicul realizabil în condiţiile date.

— Bine! Să adunăm repede vreascuri pînă nu se întunecă, conchise Sam, ridicîndu-se de jos.

— Stai, nu te pripi, îl oprii eu. Crezi într-adevăr că putem înfrunta în felul acesta douăzeci şi unu de inşi?

— De ce nu? La primul foc o şterg cu toţii! Doar n-au de unde să ne ştie numărul.

— Şi dacă, de pildă, *capitano* e destul de deştept ca să ghicească şiretlicul? Ne-ar lovi atunci de ne-ar năuci. Tot planul s-ar duce de rîpă.

— La o asemenea surpriză trebuie să se aştepte orice vînător, ca să zic aşa.

— Atunci amîndoi Morgani ţi-ar scăpa din mîna şi de astă dată.

—- Behold, aşa e! Prin urmare, vrei s-o tundem de-aici, să-i lăsăm în pace şi să nu le dam peste cap socotelile? Ar fi să ne asumăm o grea răspundere în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor cinstiţi care vor trece prin Estacado!

— Nici vorbă să plecăm aşa, omule! Am eu un alt plan, bun de tot.

— S-auzim!

— În timp ce bandiţii ne caută aici, noi ne strecurăm în tabăra lor, le luăm caii şi proviziile.

— *Good-lack*, bună idee! Dar cum să le luăm caii? Crezi că vor veni încoace pe jos?

— Da. Şi asta înseamnă că vor porni de-acolo cu vreo două ore înainte de miezul nopţii; dar e o distanţă de parcurs.

— Eşti sigur că vor face aşa?

— Se-nţelege! Dacă stăm aici. ne punem viaţa în primejdie; în

schimb, dacă-i lăsăm pe bandiţi fără alimente, muniţii şi cai, vor fi obligaţi să renunţe măcar temporar la noi fărădelegi. Şi bagă de seamă că obţinem totul fără un foc de armă.

— Nu se poate să nu lase străji.

— Cunosc eu posturile.

— Dar ne vor urmări, ce zici?

— Parcă dacă am rămîne aici ne-ar lăsa în pace? Oricum, tot va trebui să fugim.

— Bine, sînt de acord! Cînd plecăm?

— S-ar putea chiar peste un sfert de oră; pînă atunci, se întunecă binişor.

— Oh, asta frumos! se bucură negrul. Bob călărim cu massa şi luăm tot, tot de la tîlhari. Asta mai bun, nu rămîne aici şi împuşcat la Bob!

Peste puţin se întunecă de-a binelea. Nu se vedea la zece paşi. Pornirăm deci călare, eu înainte, ceilalţi înşiraţi cîte unul în urma mea.

Fireşte că n-o luarăm drept spre vizuina tîlharilor, ci făcurăm un ocol larg care ne aduse la marginea mărăcinişului, cam la o mila de *Hide-Spot*. Priponirăm caii şi ne continuarăm drumul pe jos.

Deşi Marshall şi negrul nu prea aveau antrenament la furişat, ajunserăm totuşi neobservaţi la hotarul rariştei, exact în dreptul potecii supravegheată mai înainte de străjerul pitulat în tufiş.

O lumină palidă, abia strecurată în văzduh, ne vesti că bandiţii aprinseseră un foc de tabără sau cel puţin o faclă; în preajma noastră însă era atît de întuneric, încît ne puteam deplasa fără grijă mergînd normal. Revenii astfel la locul unde ascultasem discuţia tîlharilor şi pînă să mă pitulez, auzii iarăşi vocea şefului.. Mă strecurai printre mărăcini şi văzui toată banda adunată în jurul rariştii, înarmată pînă-n dinţi şi gata de plecare. *Capitano* îşi continua vorbirea începută mai demult:

— Dac-am fi găsit cît de cît vreo urmă, aş fi zis că a fost pe-aici unul dintre vînători şi ne-a spionat. Dar aşa, unde să fi dispărut pistolul? Poate l-oi fi pierdut pe cînd călăream azi-dimineaţă şi mi-am scos centura. Ei, Hoblyn, i-ai văzut tu cu ochii tăi pe tuspatru şezînd?

— I-am văzut: trei albi şi un negru. Caii păşteau alături, unul fără coadă. Parc-ar fi ţap; numai coarnele îi lipsesc.

— Asta-i hodoroaga de iapă a lui Sans-ear; e vestită ca şi stăpînu-său. Dar pe tine nu cumva te-au simţit?

— Nu. M-am apropiat împreună cu Williams, călare, doar atît cît eram sigur că nu vom fi zăriţi, apoi am luat-o tîrîş pînă am văzut totul foarte limpede.

Elevul bătrînului Florimont fusese deci destul de prevăzător ca să trimită o patrulă în recunoaştere. Din fericire, aceasta s-a petrecut

abia după ce mă întorsesem la ai mei.

— Atunci o să meargă strună! chibzui *capitano*. Tu, Williams, eşti cam obosit, rămîi aici. Iar tu, Hoblyn, preiei paza la potecă. Voi, ăştilalţi, după mine!

În lumina săracă a focului văzui cum perdeaua de crengi de la intrare se dădu în lături. Nouăsprezece inşi părăsiră tabăra. Rămaseră numai cei doi pomeniţi mai sus. Abia dispărură bandiţii după un cot, că mă şi aflam iarăşi lîngă Sam..

— Cum stăm, Charlie? Mi se pare că au plecat.

— Da. Doi au rămas aici; unul de pază la potecă, iar celălalt, adică Williams, în tabără. Acesta din urmă nu e înarmat: santinela, în schimb, are puşcă. Să stăm deocamdată pe loc, să nu întreprindem nimic; posibil ca vreunul din cei plecaţi să fi uitat ceva şi să se întoarcă. Între timp însă, să ne pregătim. Hai cu mine, Sam! Iar voi staţi aici pînă vă chem ori vin personal.

Ne strecurarăm pînă la potecă si aşteptarăm acolo vreo zece minute pînă să se ivească santinela. Omul patrula foarte calm şi nepăsător, simţindu-se în toată siguranţa. Să fi trecut poate vreun sfert de ceas cînd ajunse iarăşi cam în dreptul nostru. Acum nu mai era de temut că s-ar întoarce cineva din drum. Puteam acţiona.

Mă ghemuii de o parte şi Sam de cealaltă parte a tufişului. În clipa cînd banditul dădu să treacă printre noi, Sam îi sari în gît, iar eu, rupînd o fîşie din haina lui ponosită, o făcui căluş şi i-o îndesai în gura. Îi prinserăm apoi mîinile şi picioarele în propriul său *lasso* pe care îl purta la şold şi-l legarăm de o tufă solidă.

— Hai, continuăm!

Ne apropiarăm uşurel de intrare şi desfăcurăm niţel perdeaua de hamei sălbatic. Williams şedea lîngă foc şi frigea un hartan de carne. Stătea întors cu spatele la noi; mă furişai pînă la el fără să simtă nimic.

— Ţine carnea mai sus, master Williams, că se arde! îi rostii în ceafă.

Se întoarse fulgerător şi recunoscîndu-mă, împietri de groază.

— Bună seara! Mai că era să uit reverenţa ce se cuvine unui gentleman ca dumneata!

— O... O... Old Shat... Shatterhand! gîngăvi el cu ochii holbaţi. Ce vreţi aici?

— Nimic deosebit. Trebuie doar să-i restitui lui *capitano* pistolul pe care i l-am luat pe cînd îi povesteai păţaniile dumitale.

Banditul îşi încorda un picior, ca şi cum ar fi voit să sară şi scormoni cu privirea în jurul său, căutîndu-şi puşca. Dar nu avea la îndemîna decît cuţitul.

— Fii calm, master *stakeman*, cel mai mic gest ar putea să te coste viaţa. Întii de toate, află că pistolul şefului dumitale e încărcat şi

apoi, dacă priveşti niţeluş spre intrare, vezi numaidecît că te poate trăsni şi de-acolo un glonţ!

Omul privi spre intrare şi văzu într-adevăr puşca lui Sam aţintită asupra lui.

— *Thunder-storm*, mii de trăsnete, m-am ars!

— Poale că mai ai oarecare şanse de scăpare dacă te supui şi nu ne faci greutăţi. Bernard, Bob, veniţi încoace!

La chemarea mea, cei doi tovarăşi apărură şi ei la intrare.

— Bob, uite colo, lîngă şei, sînt nişte *lasso*-uri. Ia unul şi leagă-l pe dumnealui!

— Nu, mai bine moartea! izbucni Williams.

Şi tîlharul se ţinu de cuvînt. Cît ai clipi, îşi înfipse cuţitul în inimă şi se prăbuşi fără viaţă.

— Dumnezeu să-l ierte! rostii.

— Canalia! Va fi avut poate sute de vieţi pe conştiinţă, vorbi Sam cu scîrbă. Nicicînd cuţitul nu şi-a făcut mai bine datoria.

— S-a osîndit singur, dragă Sam. Bine că ne-a scutit pe noi de o faptă sîngeroasă.

Îl trimisei apoi pe Bob după Hoblyn. Peste puţin, individul zăcea jos, în faţa noastră. Îi scosei din gură căluşul. Prizonierul răsuflă adînc, apoi privirea i se opri îngrozită asupra complicelui său mort.

— Dacă nu ne răspunzi la întrebări, ajungi cadavru ca şi ăsta! îl avertizai.

—- Spun totul! făgădui Hoblyn înspăimîntat.

— Aşadar: unde aţi ascuns aurul?

— L-am îngropat colo, sub sacii de făină. Dădurăm la o parte pieile de bivol şi ne apucarăm să cercetăm depozitul. Era o adevărată colecţie de tot ce fusese cîndva transportat prin Estacado: arme de cele mai diverse tipuri şi calibre, pulbere, plumb, cartuşe, *lasso*-uri, şei, pungi, pături, echipamente complete de voiaj şi de vînătoare, stofe şi pînzeturi, imitaţii de coral, giuvaeruri şi salbe de perle, mult căutate de indience, tot soiul de alte mărfuri, instrumente şi unelte, o mulţime de cutii cu pemmican — carne conservată — apoi mari cantităţi de alte alimente. Nu era greu să-ţi dai seama ca totul provenea din jaf.

Bob arunca la o parte sacii grei de parc-ar fi fost pachete de tutun. Marshall scotoci printre unelte şi gasi un hîrleţ şi o lopata. Începurăm a săpa. În scurt timp, puserăm stăpînire pe o asemenea cantitate de grăunţe de praf de aur, încît am fi gheboşat sub ele un cal de povară solid. Mă înfioram la gîndul cîţi bieţi căutători de aur îşi vor fi pierdut viaţa pentru ca să se îngrămădească aici atîta *deadly dust* — praf al morţii — cum pe drept cuvînt îi spun indienii. Cînd se întorc în patrie, oamenii transportă cu ei numai o mică parte din aurul agonisit; restul îl schimbă în bancnote sau în cecuri. Cu siguranţă că victimele au avut şi ele asemenea valori. Dar unde s-or fi aflînd acum?

Mă adresai din nou lui Hoblyn;

— Spune-mi unde sînt banii şi cecurile jefuite de la călători!

— Departe, într-o altă ascunzătoare. *Capitano* nu vrea să le ţină aici. Nu are încredere în toţi oamenii lui.

— Aşadar, nimeni nu cunoaşte ascunzătoarea în afară de dînsul?

— O ştie şi locotenentul.

— Cum îl cheamă?

— Patrik Morgan.

Mă fulgeră un gînd. „Vom fi bogaţi în orice caz", îi scrisese el tatălui său. Nu cumva acest Patrik are intenţia să-l jefuiască pe propriul său şef?

— Şi nu ştii de fel unde se află ascunzătoarea?

— Ştiu ceva, dar nu sînt sigur. *Capitano* pare să nu aibă încredere nici în locotenent. Acesta din urmă a plecat azi împreună cu un însoţitor la Head-Pik şi la Rio Pecos; eu trebuia să pornesc mîine pe acelaşi drum şi să-l ţin sub observaţie.

— Aha! Deci *capitano* ţi-a dat indicaţii precise, ţi-a descris locul!

Hoblyn tăcu încurcat. Se codea.

— Spune adevărul! Dacă taci, moartea te paşte! Vorbeşte sincer şi te cruţăm, deşi meritaţi cu toţii ştreangul.

— Aţi judecat bine, *sir*!

— Ei, unde e ascunzătoarea?

— Mîine urma să merg încolo şi să-l împuşc pe locotenent, dacar încerca să se apropie! E o mică vîlcea; o cunosc foarte bine, am văzut-o cu ochii mei. Însă descrierea nu v-ar folosi prea mult; tot n-aţi găsi ascunzătoarea.

— Nu ţi-a indicat *capitano* precis locul ei?

— Se fereşte să dea amănunte. Mi-a poruncit doar să mă ascund în vîlcea şi să-l împuşc pe locotenent în clipa, cînd ar pătrunde acolo.

— Bun! Îţi cruţ viaţa, dacă ne conduci la vîlceaua aceea.

— Sînt gata să vă conduc.

— Dar, ţine minte: dacă încerci să ne înşeli, îţi pierzi capul! N-ai să mergi liber; te legăm pe cal şi vii cu noi.

— *Well*, făcu Sam, deci treaba s-a cam terminat. Ce urmează?

— Luăm numai aurul şi alte cîteva lucruri folositoare: arme, muniţii, tutun, alimente, plus nişte mărunţişuri, daruri pentru indienii care ar fi să ne iasă în drum. Hai, alegeţi ce vă trebuie! Între timp, eu mă duc să examinez caii.

Găsii acolo patru cai de povară excelenţi din Michigan şi vreo trei mustangi care meritau toată atenţia. Erau, în orice caz, de preferat gloabelor lui Bernard şi Bob. Aşadar puteam să le schimbăm cu doi mustangi, iar pe-al treilea să-l repartizăm lui Hoblyn.

Erau aici şi samare, pe care le alezai în spinarea cailor de povară. Apoi, din toate lucrurile alese, făcurăm opt baloturi, cîte două de fiecare cal. Tot restul prăzii îl adunarăm grămadă şi puserăm dedesubt pulberea ce ne prisosea, laolaltă cu lucrurile cele mai inflamabile.

— Ce facem cu caii ceilalţi? Întrebă Sam.

— Să-i dezlege Bob şi să-i gonească în prerie. Nu e prea convenabil, dar mă doare inima să-i omor. Tu, Sam, preia conducerea convoiului. Eu rămîn să dau foc mormanului ăsta.

— Păi, de ce nu i-am da foc imediat? întrebă Marshall.

— Flăcările ar lumina pînă departe. Or, *stakemen*-ii după ce nu ne vor fi găsit la tabăra noastră, se vor întoarce, desigur, în mare grabă şi atunci focul îi va ajuta să ne dibăcească. De aceea e mai bine să vă depărtaţi cît mai mult, iar eu vă ajung mai tîrziu din urmă.

— *Well*, ai dreptate! La drum, *boys* ordonă Sam. Porni cel dinţii, ducînd de frîu pe unul din caii de povară şi urmat de ceilalţi trei. Marshall, Bob şi Hoblyn legat pe un mustang — încheiau convoiul. Eu cu calul meu rămăsei să aştept pînă se va fi stins orice zgomot. Trecu astfel mai bine de un sfert de ceas. Zăbava nu mai trebuia prelungită: ma puteam pomeni cu *stakemen*-ii. Intrai deci în ascunzătoare, ca să dau foc prăzii.

Dintr-o pătură ruptă îmi confecţionasem din vreme un fitil lung, care îmi îngăduia să mă depărtez suficient înainte ca pulberea să ia foc. Cum vîrîsem sub grămadă şi o mulţime de cartuşe, era de prevăzut o explozie puternică.

Aprinsei capătul fitilului, luai calul de frîu şi ieşii pe potecă în direcţia preriei. Dincolo de mărăciniş mă avîntai în şa.

Atunci izbucni un bubuit şi o pălălaie grozave. Focul făcuse să explodeze cartuşele. Dădui pinteni calului şi mînai cît putui de tare, ca să ies din raza luminii. Flăcările se înălţau sălbatice. Focul mistuia toată averea strînsă de bandiţi prin jaf şi omor...

Capitolul XVI
PRINTRE COMANSI

Acolo unde se întîlnesc statele Texas, Arizona şi New Mexico, aşadar în ţinutul străbătut de afluenţii lui Rio Grande del Norte, se înalţă munţii Sierrei şi Los Organos, Rianca şi Guadelupa, alcătuind un vălmăşag cu înălţimi sălbatice, răspîndite fără noimă. Munţii aceştia seamănă uneori cu nişte cetăţi de piatra, uriaşe, despuiate, alteori cu fantastice bastioane învăluite în codri seculari, străbătute ici-colo de trecători abrupte sau despărţite de văiugi uşor înclinate. Coloşii par să

stea de cînd lumea într-o superbă şi deplină izolare. Şi totuşi vîntul aduce polen şi seminţe pînă sus, pe coamele şi piscurile lor, asigurînd dezvoltarea vegetaţiei. Ursul negru şi cel cenuşiu se caţără pe stînci şi coboară de cealaltă parte, în împărăţia singurătăţii, iar turmele de bizoni, numărînd mii de capete, trec şi ele prin cîte o strunga în migraţiunile lor de toamnă şi de primăvară. Apar aici chiar şi oameni, fie albi, fie arămii, sălbatici ca însăşi natura acestor locuri. Cînd aceştia se retrag şi dispar, nimeni nu ştie ce vor fi făcut acolo, căci uriaşii de piatră nu vorbesc, pădurile tac şi nu s-a găsit încă omul care să înţeleagă graiul animalelor.

Aici, pe culmi, urcă vînătorul temerar, bizuindu-se doar pe sine şi pe arma lui; aici se refugiază insul care fuge de civilizaţie; aici se adăposteşte indianul care a declarat război întregii lumi, fiindcă lumea toată îi vrea pieirea. Aici răsare din rămuriş ba căciula de blană a vreunui vînător, ba *sombrero*-ul cu boruri largi al vreunui mexican, ba chica împletită a indianului.

Ce caută aceşti oameni, ce-i mînă tocmai pe înălţimile acestea izolate? Nu există decît un singur răspuns: vrăjmăşia faţă de om sau animal, lupta pentru o existenţă care nu merită totdeauna osteneala unei asemenea lupte.

Jos, la şes, terenurile de vînătoare şi pămînturile apaşilor se învecinează cu cele ale comanşilor; pe aici, la graniţă, se consumă fapte eroice neconsemnate în nici o istorie. Bătăliile dintre aceste puternice seminţii împing uneori cîte o ceată izolată sau risipită pînă sus, în munţi, unde la fiece pas oamenii au de luptat cu moartea, cu forţele naturii ce par de neînvins.

Rio Pecos izvorăşte din Sierra Jumanez, coboară spre sud-est şi ceteşte apoi către Sierra Blanca, drept spre sud. Nu departe de ieşirea sa din munţi, fluviul face un arc mare spre vest, mărginit pe ambele părţi de înălţimi. Intre albia fluviului şi acest lanţ muntos care străjuieşte amîndouă malurile, ici şi colo răsare cîte o mică prerie, cînd foarte îngustă, cînd mai largă, acoperită cu ierburi bogate şi pierzîndu-se în codrii străvechi ce coboară pînă la poalele munţilor.

E un teren cît se poate de periculos. Munţii îngemănaţi lasă arareori să se strecoare printre ei vreun drum, vreun defileu pe care să poţi trece de cealaltă parte şi cine întîlneşte aici un duşman n-are cum să-l ocolească decît abandonîndu-şi calul, ceea ce iarăşi îi poate aduce pieirea.

Ajunserăm, aşadar, în această vale, pe care eu o mai străbătusem odată călare, dar într-o companie, mai numeroasă şi mai sigură. Acum nu eram decît patru inşi şi pe deasupra, obligaţi să-l supraveghem cu atenţie pe prizonier care, deşi se arăta extrem de docil, putea totuşi să urzească în taină planuri viclene. Hoblyn călărea la mijloc, alături de Bob; în fruntea grupului era Sam; pe urmă

veneam eu şi Bernard Marshall care, în cursul marşului nostru îndelungat, se dovedi un bun călăreţ.

Era înainte de amiază şi soarele atinsese culmile munţilor înşiraţi pe partea cealaltă a fluviului. Deşi ne aflam la mijlocul lui august, totuşi prezenţa soarelui ne provoca o vădită plăcere, căci aici, printre înălţimile acestea întunecate, se înserează repede, nu mult după prînz. Nopţile erau atît de reci, dimineţile atît de jilave, încît mergeam mai tot timpul înfăşuraţi în paturi.

Ziua, Hoblyn călărea liber, îl legam numai pe timpul nopţii. Doar răspundea cu propria-i viaţă pentru adevărul mărturisirilor sale.

— Mai e mult pînă la Skettel-Pik şi Head-Pik? mi se adresă Marshall.

— Poate că am atinge munţii chiar mîine, dacă, potrivit spuselor lui Hoblyn, n-am fi obligaţi să cotim spre dreapta.

— Oare n-ar fi mai bine să mergem de-a dreptul în munţi, ca să dăm de Fred Morgan?

— În orice caz, de-a dreptul nu e bine; s-ar putea să fim observaţi. Morgan e cu siguranţă acolo: calendarul arată paisprezece august. Patrik, însă, cred că a luat-o către vîlceaua unde *capitano* îşi ţine banii. Şi acolo unde e fiul, s-ar putea să vină şi tatăl. De altfel, Patrik n-are decît un avans de cel mult cîteva ore; doar ne-am ţinut strîns pe urmele lui. Astă-noapte a poposit la şase mile de aici; va să zică, dacă a pornit în zori, odată cu noi, trebuie să fie acum la cel mult trei ore înaintea noastră.

— *Have care*! Atenţie! exclamă deodată Sam, care călărea în faţă. Colo, la marginea pădurii, văd o creanga verde pe jos. Înseamnă că a fost ruptă de curînd; a trecut cineva nu demult pe-aici.

Ne apropiarăm şi sărirăm din şa. Sam ridică de jos creanga, o examina, apoi mi-o întinse şi mie.

— Ia uită-te, Charlie, la drăcia asta, ca să zic aşa.

— Hm, pun prinsoare că a fost ruptă abia acum un ceas.

— Exact, aşa cred şi eu. Iată şi urme de paşi, observi?

Mă aplecai să le examinez mai îndeaproape.

— Doi bărbaţi. Stai sa le măsurăm!

Scosei din buzunar două beţişoare pe care însemnasem măsura urmelor lăsate de Patrik şi de însoţitorul său pe locul primului popas.

— Ei sînt! Exact tălpile lor! Nu mai înaintăm!

— Ai dreptate. Să nu simtă că ne ţinem după ei. Dar dacă au descălecat aici, înseamnă ca au un anume plan, un scop. Iată, colo şi-au lăsat caii: pămîntul e scormonit cu copitele. Iar dincoace urme de paşi care duc în pădure. Hai să vedem!

Ceilalţi trei rămaseră să ne aştepte, iar noi pătrunserăm sub bolţile pădurii. Făcurăm o bună bucată de drum pînă cînd Sam, care mergea în faţă. se opri. Dăduse de un strat de muşchi călcat şi

bătătorit. Parc-ar fi săpat cineva pămîntul dedesubt, apoi l-ar fi netezit şi acoperit cu muşchi. Mă aplecai şi dădui muşchiul la o parte.

— Un tîrnăcop! constată Sam cu uimire.

— Da, da, aici a stat un tîrnăcop.

Sub stratul de muşchi, pe fundul unei adîncituri, se vedea conturul exact al uneltei.

— Va să zică, l-au scos de aici. Dar cine l-o fi ascuns? cugetă cu glas tare Sam.

— E lesne de dedus. După ce *capitano* şi locotenentul au îngropat banii şi au părăsit vîlceaua, tîrnăcopul trebuie să-i fi incomodat; de aceea l-au ascuns aici. In orice caz trebuie să găsim la marginea pădurii vreun semn pe care l-or fi lăsat pentru orientarea lor la o eventuală întoarcere; vor avea nevoie de tîrnăcop ca să dezgroape comoara.

Aşezai muşchiul la loc şi mă dusei să examinez copacii de la liziera pădurii. Într-adevăr, doi copaci, unul pe dreapta, celălalt pe stînga urmelor purtau fiecare cîte trei crestături în cruciş, iar cîte trei crengi de jos fuseseră rupte.

— Ce concluzie tragi de-aici? Te ajută capul, Charlie?

— Ca şi pe tine şi pe oricare altul. Problema e uşor de rezolvat: Patrik are într-adevăr intenţia să se ducă în vîlcea.

— Trebuie să i-o luăm numaidecît înainte. Mă întreb însă dacă se îndreaptă direct spre vîlcea, sau îl caută mai întîi pe tată-său.

— Asta putem s-o aflăm imediat.

— Mai e mult pînă cîrmeşte drumul vostru de la fluviu şi dă în vîlcea? mă adresai lui Hoblyn.

— Cel mult două ore, dacă mi-aduc bine aminte.

— Atunci poate că ar fi nimerit să mergem pînă acolo. Dacă o ia pe drumul din dreapta, înseamnă că se duce dea dreptul la ascunzătoare; în schimb, daca ţine direcţia pe care a pornit, atunci vrea să-l caute mai întîi pe taică-său. Iar noi va trebui să ne orientăm după ceea ce face. De altfel, se pare că a stat multişor în acest loc; probabil că nu mai are nici măcar o oră avans faţă de noi. De aceea, nu strică să ne odihnim şi noi puţintel! Dintr-o pricină sau alta. Patrik poate să se fi oprit undeva, înaintea noastră şi atunci ne observă la sigur.

— *All right !* Să mai stăm. Dar să nu comitem imprudenţa pe care a comis-o el şi să lăsăm caii de capul lor. Ia, mînaţi-i după copaci! Şi să mai îmbucăm ceva, că tot n-am pus nimic în gură de la răsăritul soarelui.

Îi făcurăm pe plac şi ne aşezarăm pe muşchiul moale. Dar nici nu apucarăm să ne scoatem merindele, că Hoblyn tresări şi arătă cu mîna printre copaci.

— Domnilor, vedeţi strîmtoarea de colo? Parc-am zărit sus de

tot ca un vîrf de suliţă lucind la soare, un vîrf de oţel.

— Imposibil, protestă Sam. Cum să observi vîrful unei suliţe de la o asemenea distanţă?

— Şi totuşi, Sam, intervenii eu, nu-i deloc imposibil, dacă privirea cade întîmplător exact pe punctul cu pricina, fie el cît de mic. Dar asemenea suliţe nu poartă decît indienii... Va să zică, ar trebui ca...

În acel moment zării şi eu două puncte scînteietoare, unul sus, celălalt puţin mai jos.

— Oameni buni, ăştia nu pot fi decît indieni, făcui eu. Mare noroc că ne-am adăpostit aici! Dacă mai mergeam, ne prindeau în toată legea; doar ne bătea soarele în faţă.

Îmi pusei luneta la ochi şi cercetai strîmtoarea. Tabloul ce mi se oferi nu putea decît să-mi stîrnească cea mai gravă îngrijorare.

— Priveşte şi tu, Sam! Uită-te atent: sînt cel puţin o sută cincizeci de inşi.

Sam apucă luneta, o duse la ochi, apoi o trecu lui Bernard.

— Poftim, master Marshall! Admiraţi-i pe roşii ăştia! Aţi mai întîlnit vreodată comanşi?

— Încă nu. Sînt comanşi?

— Da, răspunse Sam hotărît. Judecînd după regiune, ar putea să fie şi apaşi; numai că aceştia poartă chica într-alt fel. Observaţi ca sînt vopsiţi în roşu şi albastru? Ei, asta înseamnă că se duc la război. De aceea şi-or fi ascuţit vîrfurile suliţelor. Fiecare războinic va fi avînd în tolba lui cîteva săgeţi otrăvite cu care eu nu simt nici o nevoie să fac cunoştinţă, ca să zic aşa. Tu ce crezi, Charlie? Ce se întîmplă dacă trec pe-aici?

— Ne observă, fără doar şi poate.

— Măi, de-am putea să ştergem cît de cît urmele, să dăm la o parte creanga aceea ruptă şi s-o tulim! Dar nu văd cum!

— Nici nu ne-ar fi de prea mare folos, pentru că mai îndărătul nostru tot ne-ar descoperi urmele şi ar face cale-ntoarsă.

— Ştiu, ştiu. Însă am cîştiga timp şi pînă să se întoarcă ei, ne-am pune la adăpost.

— Ai şi tu dreptate. Urmele copitelor sînt pe margine. Poate reuşim să le ştergem.

În spatele meu se afla un lăstar de molift, subţire, uscat. Îl retezai şi-mi făcui un fel de undiţă cu care pescuii creanga buclucaşă. Adunai apoi ace uscate de brad şi le presărai pe locul unde stătusem, deşi urmele erau şi aşa foarte puţin vizibile; numai un ochi de indian ar fi fost în stare să le observe.

— Să vedem dacă ne ajută la ceva. Pe mine, unul, nu m-ai îmbrobodi cu asemenea procedee, vorbi Sam fălos.

— Şi de ce?

— Păi, de cînd produce arţarul, ca să zic aşa, ace de molift ?

Într-adevăr, chiar în locul cu pricina creştea un arţar; dar nu mai aveam ce face. Indienii îmi absorbeau toată atenţia. Ajunseseră tocmai la capătul de jos al strîmtorii, se opriră acolo şi trimiseră trei călăreţi în recunoaştere.

— *High-day*, slavă Domnului, nu vin spre noi! exclama Sam plin de bucurie.

— De unde ştiţi? se amestecă Bernard.

— Explică-i tu, Charlie, că tot îţi place să-l instruieşti.

— Foarte simplu. Din grupul lor de recunoaştere, doi au luat-o paralel cu fluviul, în jos, iar cel de-al treilea se îndreaptă spre albia apei. Aşadar au intenţia să treacă pe malul celălalt. Pe aici, însă, nu se vor abate, altminteri n-ar fi luat-o în jos, ci în sus. Primii doi au sarcina să controleze dacă totul e în regulă, dacă nu se văd ceva urme, iar al treilea va stabili dacă Rio Pecos poate fi traversat în acest loc.

Curînd, cei trei indieni se întoarseră din misiunea lor; păreau să fi adus veşti bune, deoarece trupa porni numaidecît în direcţia fluviului. Acum îi puteam număra cu ochiul liber şi se dovedi că le apreciasem forţele mai curînd în minus decît în plus. Erau nişte flăcăi sănătoşi, zdraveni, care păreau să facă parte din două triburi sau aşezări diferite, deoarece erau conduşi de două căpetenii.

— Aia doi cu pene de vultur sînt şefii? întrebă Bernard.

— Da.

— Auzisem că şefii lor nu călăresc decît pe cai albi.

— Albi? Ha-ha-ha! rîse cu poftă Sam.

— Eşti prost informat, îl lămurii eu pe tînărul Marshall. La noi, în lumea veche, se găseşte, într-adevăr, cîte un general care nu încalecă decît favoritul său alb. Aici, însă, nu e aşa. Indianul nu prea ţine la caii de culoare deschisă. Calul alb, putînd fi lesne observat, îndepărtează vînatul, iar în caz de război te trădează inamicului. Doar iarna cînd zăpada serveşte de camuflaj, se întîmplă să fie folosiţi şi caii bălani, în care caz călăreţul se acoperă şi el cu o pînză albă. Am încercat personal trucul acesta sus, la Nord-Park şi am avut succes.

Între timp, caii indienilor coborîseră de pe mal şi deşi apa era repede, călăreţii ţinură atît de precis direcţia, încît ajunseră dincolo cu o abatere de numai cîţiva coţi. Se procedă apoi la o nouă recunoaştere, după care întregul detaşament se puse în mişcare.

Acuma puteam să respirăm uşuraţi; scăpasem de o primejdie destul de serioasă. Sam îşi mîngîie iapa.

— Ei, bătrîne, ce-ai fi zis dacă roşii ţi-ar fi tăiat ţie coada şi mie urechile? Ha-ha-ha! Noroc că treaba asta sa petrecut mai demult! Dar, Charlie dragă, ce se întîmplă acum cu Patrik şi cu *stakeman*-ul lui, ca să zic aşa? Indienii or să le descopere cu siguranţă urmele.

— N-or să se atingă de el, răspunse în locul meu Hoblyn.

— Nu? Păi de ce?

— Fiindcă se cunosc. Aceştia sînt comanşi din tribul Raccurroh cu care Patrik şi *capitano* au fumat pipa păcii. Ştiţi, multe din lucrurile acelea le cumpărau ei...

— Asta-i rău, ar putea să facă front comun împotriva noastră, se îngrijoră Sam.

— Mă rog. Aşteptăm şi vedem, îl îmbărbătai eu. Patrik se va feri să-i aducă în vîlcea. Cel mult va întîrzia din politeţe cîteva ceasuri ca să fumeze calumetul cu căpeteniile lor. Apoi îşi va vedea de drum.

Mă lipii de un copac şi privii în zare, ca să văd ce fac indienii. Aceştia dispăruseră la cotul fluviului, după munţi. Dar cînd îmi aruncai privirea în susul apei, mă trăsei repede îndărăt. Sam observase mişcarea şi întrebă:

— Ce-i? Mai vin şi alţii?

— Se pare că da! În orice caz, am văzut unul la strunga de colo.

Sam, care păstrase la el luneta, o duse repede la ochi.

— La naiba! izbucni el. Ai dreptate. Dar nu văd decît un singur om. Poate că ceilalţi stau în spatele lui. Aha, ce văd? Un apaş, ca să zic aşa!

— Zău?

— Exact! Şi încă o căpetenie! Are părul lung de-i cade pînă pe spinarea calului. Iată-l!, se îndreaptă spre fluviu, vrea să treacă dincoace.

— Dă-mi luneta!

Mi-o dădu, însă, din păcate, nu mai văzui nimic; călăreţul coborîse în apă şi o ridicătură de pămînt mi-l acoperea cu totul.

— Ştii tu, Charlie, cum vine asta? chibzui Sam. Comanşii, fără să ştie, sînt urmăriţi de apaşi, iar conducătorul apaşilor a luat-o înainte ca să nu-i piardă din ochi pe adversari. Dar e deştept, al dracului! N-a apucat-o chiar pe urmele lor, ci alături, pe strungă. Daţi-vă, bre, mai înapoi! Apaşii ăştia au nişte ochi teribili. Şi astupaţi nările cailor, să nu sforăie cînd îl vor simţi pe indian! Că de venit, vine cu siguranţă. Cît despre Tony a mea, nici o grijă: are ea destule grăunţe în cap! Ei, linişte!

Nu-l vedeam pe apaş; terenul ne împiedica vederea. Dar nu trecură nici cinci minute, că şi auzirăm tropotul calului său.

Ceilalţi se traseră repede îndărăt; eu însă mă pitii după o tufă mare. Apaşul venea încet, examinînd cu atenţie pămîntul dedesubt. Observase cumva nişte fire de iarbă călcate sau vreun alt semn? Aşa se părea. Şi iată că se opri chiar în dreptul meu studiindu-mi opera — stratul din ace de brad improvizat adineauri — şi cuprins de bănuiala, sări de pe cal cu tomahawkul în mînă.

— Trage, Charlie! mă îndemnă în şoaptă Sam. Eu însă, pe cît de iute descălecase indianul, pe atît de repede ieşii din ascunziş. Braţul

lui se înălţă, gata să izbească necruţător.

— Winnetou! strigai eu apropiindu-mă. Vrea oare marele conducător al apaşilor să-l omoare pe fratele său?

Braţul îi căzu şi ochii lui noptatici se luminară duios.

— Şarli!

Nu-mi rosti decît numele, dar în glasul lui simţii o mare bucurie, pe care indienii şi-o stăpînesc de obicei cu discreţie.

Apoi viteazul apaş mă strînse în braţe şi mă lipi de pieptul său.

Fireşte că şi eu mă bucuram nespus de această întîlnire. După ce ne privirăm cîteva clipe în tăcere, întrebai:

— Ce caută fratele meu tocmai aici, lîngă Rio Pecos?

Winnetou îşi vîrî tomahawkul în brîu şi răspunse:

— Puricii au părăsit tabăra comanşilor ca să le dea apaşilor sîngele acestora. Marele Spirit spune însă că Winnetou le va trage pielea de pe cap! Şi fratele meu alb ce face pe-aici? Doar îmi spunea acum cîteva luni că se întoarce peste apa cea mare, la wigwamul său părintesc, pentru ca apoi să plece în deşertul acela mai mare şi mai crunt decît Mapimi şi Estacado?

— Am şi fost acasă. Am fost şi în Sahara. Dar duhul preriei mă cheamă şi ziua şi în visurile nopţii. I-am ascultat glasul şi m-am întors.

— Fratele meu alb a făcut bine! Inima preriei e largă şi darnică; viaţa şi moartea se cuprind în ea. Cine a simţit o dată bătaia acestei inimi, chiar de-ar pleca, tot va fi să se întoarcă. *Howgh!*

Îşi luă calul de căpăstru şi veni cu mine pînă sub copaci. Abia aici dădu cu ochii de însoţitorii mei. Dar în ciuda faptului că nu-i pomenisem de prezenţa lor, nu se arătă de loc surprins, ci se făcu că nu-i observă. Băgă mîna sub oblîncul şeii, scoase pipa şi punga cu tutun şi se aşeză cu gravă demnitate.

— Winnetou a fost departe, în miazănoapte, la apa cea mare, ca să aducă humă sfîntă pentru calumet. Şarli e primul om care va fuma cu Winnetou din această pipă.

— Mai sînt aici şi alţii care ar vrea să fumeze cu fratele meu roşu.

— Winnetou nu fumează decît cu bărbaţii viteji, care nu ascund viclenia în inimă şi minciuna in cuvînt. Dar el ştie că fratele său alb n-are legături cu oameni netrebnici.

— A auzit oare căpetenia apaşilor de Sans-ear, iscusitul şi neînfricatul vînător?

— Winnetou îl ştie din auzite, dar la faţă nu l-a văzut. Sans-ear e viclean ca şarpele, isteţ ca vulpea şi viteaz ca jaguarul. El îi omoară pe indieni şi-i înseamnă pe răbojul puştii! Dar eu ştiu că nişte indieni i-au ucis soţia şi copilul şi că el nu-i omoară decît pe cei ticăloşi. Îi văd aici iapa. De ce nu se arată Sans-ear ca să fumeze cu Winnetou pipa păcii?

Sam se ridică de la locul lui şi se apropie de Winnetou. Se vedea că e oarecum tulburat în faţa bărbatului pe care îl ştia drept cel mai vestit, mai netemător şi mai drept războinic al savanelor.

— Fratele meu roşu a rostit adevărul: eu nu-i omor decît pe cei rai, pe cei buni ii ajut, spuse el cu modestie.

Îi făcui semn şi lui Bernard Marshall.

— Căpetenia apaşilor să binevoiască a lumina cu ochiul său si pe acest războinic. A fost, pînă nu demult, un om foarte bogat; clar bandiţii i-au ucis tatăl şi l-au jefuit de diamante şi dolari. Ucigaşul e un alb şi se află aici, lîngă Rio Pecos. El va fi să piară chiar de mîna acestui tînăr!

— Winnetou îi e frate şi îl va ajuta să-l prindă pe ucigaş. *Howgh!*

Acest ultim cuvînt echivala cu un angajament solemn pe care avea să-l respecte cu sfinţenie. Cîştigasem deci pentru Bernard un ajutor cum nu se poate mai preţios.

Apaşul îşi umplu pipa şi-i dădu foc. După ce suflă de cîte trei ori fumul spre cer şi spre pămînt, îndreptă calumetul către cele patru puncte cardinale şi apoi mi-l întinse mie. Împlinii şi eu ceremonialul şi-i trecui pipa lui Sam. După ce fumă şi Marshall, pipa reveni la Winnetou. Atunci Sam îl întrebă:

— Are tratele meu roşu mulţi războinici cu el?

— Iuf!

Aceasta e, după cum se ştie, o exclamaţie de mirare.

Sam însă nu cunoştea pe-atunci modul de exprimare al apaşilor şi bănuind că nu fusese înţeles, repetă întrebarea.

— Ziceam dacă fratele meu roşu are mulţi războinici cu el.

— Iuf! Fratele meu alb ar putea să-mi spună de cîti urşi e nevoie ca să strivească un muşuroi cu o mie de furnici?

— Păi, ajunge şi un urs!

— Şi de cîţi crocodili ca să înghită o sută de broaşte?

— Ajunge un crocodil.

— Şi de cîte căpetenii ale apaşilor e nevoie ca să ucidă un roi de ţînţari Racurroh? Cînd Winnetou dezgroapă securea războiului, el merge de unul singur, fără alţi oameni după el. Căci Winnetou nu e capul unui trib singuratic, ci regele tuturor apaşilor. Ori-încotro şi-ar întinde braţul, mii de războinici zoresc să-i împlinească poruncile; o mulţime de glasuri aleargă spre el ca să-i spună ce fac fiii comanşilor; sumedenie de cuţite şi tomahawkuri vin să-l doboare pe duşman.

Apoi tînărul şi viteazul şef al apaşilor mi se adresă mie.

— Bărbatul adevărat vorbeşte cu pumnul, Şarli! Dar, te rog, spune-mi ce urmăreşti aici împreună cu aceşti oameni ai tăi?

Îi înfăţişai pe scurt dar exact motivele care ne aduseseră la Rio Pecos. Winnetou ascultă atent şi stătu o vreme cu ochii în jos. Trăgînd ultimul fum, îşi prinse calumetul la gît şi se sculă în picioare.

— Fraţii mei albi să binevoiască a veni după mine! Îşi scoase calul din pădure şi sări în şa. Încălecai şi eu şi plecarăm în trap rapid. Apaşul călărea un murg osos, costeliv, pe care îl cunoşteam mai demult. Arăta ca o gloabă de ham muncită, prăpădită şi numai un cunoscător ca Winnetou s-ar fi putut hotărî să-l folosească la călărie. Calul acesta era neîntrecut la galop, statornic la trap, răbdător, neobosit la pas şi avea un suflu inepuizabil. Ca inteligenţă, nu era cu nimic mai prejos decît iapa lui Sam, iar cu copitele-i tari ca oţelul punea nu o dată pe goană sălbăticiuni primejdioase ca lupul sur sau puma. Cînd îl încăleca, Winnetou şi murgul lui păreau un trup şi un suflet, o singură voinţă şi hotărîre. Nicicînd animalul acesta deosebit de curajos, puternic şi iute, nu a ostenit să-şi slujească stăpînul în cele mai grele situaţii.

Dînd de urmele comanşilor, înţeleserăm că hoarda se simţise aici sigură şi la largul ei; nu făcuse nici cel mai mic efort să le şteargă.

Călărirăm aşa preţ de un ceas, oprindu-ne la fiece cot, ca să scrutăm împrejurimile. Eram tocmai pe punctul de a cîrmi iarăşi pe după un pîlc de arbori, cînd apaşul trase puternic de frîu.

Arătă cu dreapta înainte, iar cu stînga ne făcu semn să tăcem din gură, să fim atenţi. Îmi încordai privirea, dar nu văzui nimic neobişnuit.

Winnetou însă îşi atîrnă puşca de oblîncul şeii, scoase cuţitul de vînătoare, descălecă şi fără a rosti măcar un cuvînt, dispăru în pădure.

— Ce să fie, Charlie? întrebă Sam nedumerit.

— Habar n-am.

— Original tip Winnetou ăsta! Nu putea să ne spună şi nouă despre ce-i vorba?!

— N-ai auzit ce zicea adineauri: bărbatul adevărat vorbeşte cu pumnul. Adică prin faptă. Zărind ceva suspect, s-a dus să cerceteze mai îndeaproape situaţia. Ce nevoie să-ţi dea lămuriri verbale, de vreme ce acţionează sub ochii tăi!...

— Totuşi, ar fi putut să ne spună măcar cu aproximaţie ce a observat!

— O să aflăm în curînd.

— Da, am fi ştiut şi noi, ca să zic aşa, cum să ne orientăm şi ce să facem.

— Ştim şi aşa: trebuie să aşteptăm aici, după colt, pînă se întoarce sau pînă dă vreun semn. Simplu de tot.

— Massa, oh, auzit, massa? interveni Bob.

— Ce?

— Strigat om!

— Unde?

— Aici. După colţ asta.

Mă uitai întrebător la ceilalţi, dar nimeni nu auzise nimic. Se putea, totuşi, ca negrul să aibă dreptate.

Deodată răsuna — îl auzirăm acum cu toţii — glasul ciudat al unui wipp-por-will. Oricare altul ar fi fost convins că e într-adevăr glasul acestei păsări, dar eu ştiam ca nu era decît o imitaţie perfectă realizată de Winnetou. De acest semnal ne folosisem cîndva în expediţiile noastre comune.

— Un wipp-por-will, spuse Sam. Aş fi curios, ca să zic aşa, pe unde nu se găseşte soiul ăsta de gaiţe.

— Ba te înşeli, Sam. E pentru întîia oară că auzi asemenea glas: ne cheamă Winnetou. Uite-l colo, la cîteva sute de paşi în marginea pădurii. Haidem!

Luai de căpăstru murgul apaşului şi pornii călare, însoţit de ceilalţi. După ce se convinse că i-am auzit chemarea, Winnetou dispăru imediat după copaci. Ajuns la locul cu pricina, descălecai şi

intrai după el în pădure. Îl găsii stînd în picioare, iar jos, pe pămînt, zăcea un tînăr legat cu propria lui cingătoare. Gemea şi privea în sus la Winnetou, cu nişte ochi îngroziţi.

— Fricosule! rosti cu dezgust apaşul.

Şi, fără să adauge alt cuvînt, îi întoarse spatele.

Tînărul capturat era un alb. Văzîndu-mă pe mine — tot alb — se însenină puţin la faţă. O undă de nădejde îi răcori sufletul, mai ales cînd se ivi şi Sam.

— Un alb, un yankeu! exclamă acesta din urmă. De ce fratele meu roşu îl tratează ca pe un duşman?

— Ochi rău! răspunse scurt Winnetou.

Atunci un strigăt se auzi în spatele meu. Întorsei capul şi-l văzui pe Marshall cum se uită stupefiat la prizonier.

— Holfert! Pentru Dumnezeu, ce cauţi aici?

— Marshall! Master Marshall! ee miră prizonierul la rîndul său.

Era deci o cunoştinţă de-a lui Bernard. Se părea însă că apariţia prietenului meu nu-i provoca o deosebită plăcere.

— Cine-i tînărul? întrebai.

— E din Knoxville, îl cheamă Holfert. A lucrat în magazinul nostru, ne lămuri Bernard.

Cum de ajunsese aici un fost angajat de-al lui Marshall? Ce căuta tocmai în aceste locuri, unde speram să-l găsim pe Morgan? Îmi veni o idee.

— Era în serviciul dumneavoastră cînd aţi lichidat întreprinderea?

— Da.

Mă adresai atunci prizonierului:

— Master Holfert, te căutăm demult. N-ai vrea să ne spui unde se află bunul dumitale amic Fred Morgan?

— Sînteţi detectiv, *sir*? izbucni acesta speriat.

— Profesia mea vei afla-o la timp. Dar pot să-ţi spun că n-am intenţia să mă ocup de dumneata în mod oficial, deoarece înclin să cred că ai căzut victimă unei momeli. Răspunde aşadar: unde-i Morgan?

— Dezlegaţi-mă şi vă voi spune totul, *sir*.

Bernard asista la discuţie ca un martor cu totul uluit.

— De dezlegat nu poate fi vorba, dar o să-ţi slăbim niţel legăturile. Bob, ia vezi!

Negrul ieşi în faţă şi se aplecă.

— Bob şi tu eşti aici?! exclamă Holfert.

— *Yes*! Unde massa Bern' acolo Bob. De ce nu rămînem massa Holfert la Lu'ville şi venit la munţi? De ce trebuim legat massa Holfert?

Negrul desfăcu puţin legăturile, încît prizonierul reuşi să se

salte în şezut. Eu continuai interogatoriul:

— Deci, pentru a treia oară: unde se află Morgan?

— În Head-Pik.

— Ai fost mult timp acolo, împreună cu el?

— Mai mult de o lună.

— Unde v-aţi întîlnit?

— Îmi poruncise să vin la Austin.

— Îţi poruncise? Prin urmare, sînteţi cunoştinţe vechi.

Holfert tăcu. Eu scosei pistolul.

— Fii atent la jucăria asta, master Holfert! Deşi sînt lămurit în ce te priveşte, ţin totuşi să-mi spui cîte ceva în legătură cu asasinarea şi jefuirea patronului dumitale. Dacă nu răspunzi sau încerci să minţi, îţi trîntesc un glonţ în cap. Aici, în Vest, criminalii nu sînt judecaţi cu atîtea formalităţi ca dincolo, în statele răsăritene!

— Nu sînt un criminal! bîigui Holfert în culmea spaimei.

— Ţi-am mai spus că sînt pe deplin lămurit în legătură cu dumneata! Problema ar fi numai dacă e cazul sa te tratam ca pe un înrăit fără leac sau ca pe un păcătos care se pocăieşte. Aşadar, îl cunoşti mai demult pe Morgan?

— Mi-e rudă.

— Şi te-a vizitat la Louisville?

— Da.

— Mai departe! N-am chef să te tot întreb: poţi vorbi şi singur. Gîndeşte-te la pistolul meu!

— Dacă master Marshall se retrage, vă povestesc totul.

Trebuia să ţin seama de starea de spirit, de tulburarea în care se găsea criminalul văzîndu-se încolţit pe neaşteptate.

Fie pe voia dumitale.

Îi făcui semn lui Bernard, care se depănă ca sa se întoarcă însă pe ocolite şi să se posteze la adăpostul unui copac, în spatele prizonierului. În clipa aceea parcă citeam în inima lui ca într-o carte deschisă.

— Dă-i drumul! îi or*doña*i lui Holfert.

— Morgan mă vizita adeseori, stăruind să joc cu el cărţi. Pînă la urmă m-a convins.

— Venea în locuinţa dumitale?

— Da. La magazin nu mă căuta niciodată. Tot cîştigînd la joc, am dat în patimă. Pe urmă, am început să pierd şi am tot pierdut pînă i-am rămas dator cu cîteva mii de dolari. N-aveam de unde să-i plătesc. Atunci m-a ameninţat cu denunţul, căci îi dădusem poliţe falsificînd semnătura patronului meu. Cum era să mă salvez? I-am indicat locul unde se află cheile de la magazin.

— Ştiai ce avea de gînd să facă?

— Da. Urma să împărţim între noi prada şi să fugim în Mexic.

Dar, din prevedere, pentru a nu fi descoperiţi de poliţie, trebuia să ne despărţim pentru un timp şi sa ne dăm întîlnire la Austin.

— I-ai spus că patronul poartă întotdeauna la el o cheie cu care descuie toate uşile?

— Da, i-am spus. Însă nu credeam că-l va ucide, zicea că are intenţia să-l năucească şi atît. L-am pîndit amîndoi, iar Morgan, nici una nici două, l-a înjunghiat. Apoi am deschis uşa locuinţei şi am scos mortul pe culoar. Prada am împărţit-o pe loc.

— El a luat diamantele şi dumneata restul?

— Da. Fiind din branşă, nu mi-a fost greu să vînd partea mea, fireşte, sub preţ... şi acum...

— Şi acum... da, da, înţeleg ! Ţi-a luat Morgan banii!

— Mi i-a luat.

— Va să zică, ai fost atît de naiv încît să-ţi închipui că un tîlhar ca Morgan se va purta corect cu dumneata? Nu ţi-ai dat seama că te ademeneşte în pustietatea asta ca să te jefuiască de bani? Cum ţi i-a luat ?

— Aseară era rîndul lui la strajă. Eu adormisem, dar deodată mă deşteptai. Morgan îmi luase armele şi portofelul şi se aplecase să mă înjunghie. Spaima mi-a înzecit puterile: l-am aruncat de pe mine, am sărit în picioare şi am luat-o la fugă. Dînsul m-a urmărit, dar mulţumită întunericului am scăpat. Apoi am alergat toată noaptea, temîndu-mă să nu mă descopere în zorii zilei. Abia de curînd m-am ascuns aici, să-mi trag puţin sufletul şi să dorm. Dar n-a fost chip: au trecut călăreţii indieni. Tocmai voiam să-mi continui drumul, cînd l-am văzut pe acest roşu. Am încercat să mă feresc de el, dar m-a prins.

Holfert era frînt de oboseală. Poate că şi aceasta stare îl determina să vorbească atît de franc şi deschis, căci altminteri glasul lui nu prea trăda căinţă sau regret.

Mă adresai lui Bernard.

— E omul dumitale. Ce ai de gînd cu el?

Marshall nu răspunse. Pesemne că şovăia între răzbunare şi milă. În sfîrşit, îi puse prizonierului cîteva întrebări suplimentare, după care se hotărî:

— S-ar putea ca ticălosul să merite moartea, dar ducă-se în plata Domnului!

— În condiţiile de aici, asta e şi mai rău ca o moarte imediata, îi atrasei eu atenţia. Fără experienţă şi ajutor, fără armă şi cal, nu va ajunge prea departe.

— Atunci să vină cu noi pînă găsim un prilej să ne scăpăm de el.

— Ne-ar incomoda prea mult, doar mai avem un prizonier. Şi apoi, nu e deloc exclus să se înţeleagă amîndoi împotriva noastră.

— Tot am fi patru contra doi.

— Nu mă gîndesc că ne-ar covîrşi ca forţă; s-ar putea ivi însă momente grele, situaţii încurcate. Mă rog, nici eu nu sînt setos de sînge. Am putea să-i dăm, de pildă, un cal de povară şi o arma. Consultă-te şi cu Winnetou!

Indianul stătuse deoparte, urmărind discuţia noastră. Acum se apropie de Holfert şi-l dezlegă.

— Ridică-te!

Prizonierul se sculă în picioare. Winnetou întinse arătătorul spre el.

— Ţi-ai spălat mîinile de sîngele victimei?

— Da, răspunse Holfert smerit.

— Asta înseamnă că aveai într-adevăr mîinile pătate cu sînge! Or, sîngele, ca să-l speli, cere sînge, nu apă! Aşa vrea Manitu şi Marele Spirit al savanei. Vezi ramura aceea chiar pe marginea apei, lîngă mal?

— Da.

— Du-te şi ad-o încoace! Dacă izbuteşti s-o smulgi de-acolo, rămîi în viaţă, căci ramura e semnul păcii şi-al iertării.

Noi, ceilalţi, eram întrucîtva surprinşi de acest ciudat procedeu. Holfert se duse pînă la marginea apei, cam la patru sute de paşi depărtare de noi. Condiţia nu era greu de îndeplinit: ramura se afla foarte aproape de mal. Întinse mîna şi o ajunse. Dar în aceeaşi clipă, Winnetou duse la ochi puşca lui de argint. Focul scapără şi Holfert, lovit la cap, căzu in apă, cu faţa în jos.

Calm, fără să se grăbească, apaşul îşi încarcă din nou puşca.

— Omul alb nu s-a întors cu ramura, deci a trebuit să moară! Spiritul savanei e drept milostiv: el nu iartă ca să te ducă la pieire. Ucigaşul alb ar fi fost ucis la rîndul lui de comanşi sau de *stakemen*-i şi leşul lui l-ar fi mîncat coioţii.

Acestea spuse, Winnetou încalecă şi porni la drum fără altă vorba.

Îl urmarăm în tăcere, tulburaţi pînă în adîncul sufletului.

Comanşii lăsaseră urme peste tot. Era clar că mergeau Ia război; o dovedeau, de altfel şi culorile cu care îşi vopsiseră faţa. Dar se vede că ţinta lor era cam departe, altminteri ar fi fost mult mai precauţi.

Winnetou le cunoştea, desigur, intenţiile, dar era de felul lui un taciturn: nu vorbea decît strictul necesar. Tocmai voiam să mă apropii de el, cînd răsunară înaintea noastră trei focuri de armă.

Ne struninăm numaidecît caii. Winnetou, făcîndu-ne semn să aşteptăm, porni iarăşi înainte şi cîrmi pe lîngă un cot al pădurii. Noi stăturăm pe loc. Apaşul descăleca, se furişă printre tufişuri, apoi apăru din nou şi ne chemă printr-un gest al braţului.

— Comanşii şi două feţe palide, ne informă el în grabă.

Şi numaidecît se retrase iar în tufiş. Eu, Sam şi Bernard ne

luarăm după el, în timp ce Bob rămase cu caii, păzindu-l şi pe Hoblyn.

Terenul închipuia la un moment dat un fel de tăpşan larg şi de acolo ne izbi o privelişte neaşteptată. Cele două căpetenii ale comanşilor îşi înfipseseră suliţele în pământ şi îşi agăţaseră scuturile in ele. Şedeau şi fumau împreună cu doi albi care se instalaseră unul în dreapta, celălalt în stînga lor. Tuspatru caii păşteau în apropiere. Pe tăpşanul din faţa lor se desfăşura un exerciţiu de luptă, sălbatic şi paşnic în acelaşi timp: comanşii organizaseră unul din acele spectacole prin care obişnuiesc sa-şi arate măiestria de călăreţi şi de mînuitori ai armelor. Aflîndu-se prea departe ca să le putem desluşi feţele, făcui apel la lunetă şi surprins, mă adresai lui Sans-ear:

— Formidabil! Priveşte, Sam! Cine-i tipul de acolo?

Sam luă luneta şi o duse la ochi:

— *S'death*, Fred Morgan cu fiul său! Cum de s-au întîlnit aici, ce-or fi căutînd printre indieni?

— Uşor de dezlegat, dragul meu: Patrik călărea înaintea noastră, iar tatăl sau venea dinspre Head-Pick, urmărindu-l pe Holfert. Şi s-au întîlnit aici. Cu indienii, după cum ştii, se află în raporturi bune, n-au de ce să se ferească.

— O fi, dar nu-mi convine deloc.

— De ce?

— Cum îi mai scoatem, ca sa zic aşa, din mijlocul roşilor?

— Sper să nu stea mult timp împreună. Oricum, nu aceasta poate fi intenţia lor. N-au nici un interes să împartă comoara cu indienii..

— Atunci cel mai bun lucru e să rămînem pe loc şi să nu-i slăbim din ochi.

— Se pare că aici sîntem puşi la adăpost, nu cred ca vreun comanş să vină încoace.

— Dar Morgan? interveni Bernard. N-o să treacă pe-aici în căutarea lui Holfert?

— Văzînd că nici fiu-său, nici comanşii nu l-au întîlnit, va presupune că acesta a luat-o pe alt drum. Hai să ne punem caii în siguranţa.

Winnetou aprobă din cap şi eu mă depărtai pentru a lua măsurile cuvenite. Era de prevăzut că popasul nostru va dura cîteva ore. Scosei samarele de pe cai şi intrarăm cu toţii mai în adîncul pădurii.

Dînd cu ochii de tăpşanul cu pricina, Hoblyn mi se adresă:

— *Sir*, acolo sus. pe dreapta, e drumul spre ascunzătoare.

— Acolo? Proastă afacere!

— De ce, Charlie? se vîri în vorbă Sam.

— Fiindcă n-avem cum ajunge acolo înaintea celor doi Morgan. Îţi dai seama: după plecarea comanşilor, bandiţii vor lua-o imediat

încolo.

— Nu vă faceţi griji, *sir*! interveni Hoblyn. Drumul acesta nu-l cunoaşte decît *capitano* şi cu mine. Locotenentul Patrik o ia pe altă parte, către un afluent al lui Rio Pecos.

— Bine, atunci să urmărim liniştiţi spectacolul comanşilor.

Războinicii se împărţiseră în două tabere „inamice". Părea că se înfruntă cît se poate de serios. În lupta corp la corp oamenii se arătau atît de sprinteni şi neosteniţi, încît ar fi cucerit admiraţia oricărui spectator european. Caii lor nu au şei, nici căpăstru obişnuit, ci poartă fixată pe spinare fie o pătură, fie o piele sau rogojină. De ambele laturi o curea solidă, groasă, e petrecută pe grumazul calului, servind de sprijin pentru braţul călăreţului cînd acesta se apleacă pe o parte sau alta, agăţat numai cu un picior de spinarea bunului său tovarăş. Acest soi de echipament, ca şi exerciţiul îndelungat permit călăreţului să se folosească de calul său ca de o pavăză, avînd în acelaşi timp destulă libertate de mişcare şi expediind săgeţile sau gloanţele cînd peste capul, cînd pe sub burta calului. Războinicii aceştia sînt deosebit de ageri. Dacă e nevoie, aproape că se culcă la pămînt fie pe dreapta, fie pe stînga calului şi acţionează cu atîta viteză şi dibăcie, încît ar face cinste celei mai înalte scoli de călărie artistică. Caii au pas atît de regulat, încît arareori glontele sau săgeata lansată de călăreţ nu-şi atinge ţinta. Chiar şi cînd cade pătura călăreţul îşi «menţine echilibrul, dat fiind că fîşia de piele care îi cuprinde braţul aproape de umăr este fixată de greabănul calului. Un călăreţ destoinic strînge bine gaica şi atunci nu mai are nevoie nici de pătură, nici de şa, în timpul demonstraţiei. Piciorul, încălţat în mocasin se lipeşte, de parcă ar face corp comun cu coapsa calului. Aceşti extraordinari călăreţi sînt în stare să arunce săgeata ori să tragă cu arma de pe spinarea calului, dar şi pe sub gîtul lui, mînuind arcul în poziţia atîrnat ca şi din poziţia obişnuită, atît sînt de instruiţi şi exersaţi.

Toată atenţia noastră era îndreptată spre acest spectacol războinic, plin de ciudăţenii şi frumuseţi, semănînd cu o „Phantasia" arabă. Doar o singură dată şi spre norocul nostru, îmi aruncai privirea îndărăt, spre desişul de unde venisem. Şi atunci zării cu spaimă doi călăreţi venind spre noi, pe hotarul pădurii şi cercetînd cu atenţie urmele comanşilor. Îi avertizai pe ceilalţi:

— *Have care*, atenţie! Călăreţi!

Îşi întoarseră cu toţii capetele şi Hoblyn exclamă: *Capitano* cu Conchez!

— Exact, aşa e! Repede, în pădure! Ştergeţi orice urmă!

În două minute se făcu totul. Oamenii se retraseră mai în adîncul pădurii, în afară de mine şi de Winnetou, care, rămaşi mai în faţă, îi observam în ascuns pe noii veniţi.

Călăreţii se apropiau din ce în ce şi desigur că ar fi cîrmit spre

noi, dacă în acel moment războinicii comanşi n-ar fi scos un urlet ca de fiare sălbatice. Era semnalul lor de luptă. Călăreţii tresăriră, se uitară o clipă pieziş pe după colţul pădurii şi îşi mînară caii către locul unde stătuseră adineaori caii noştri. Atunci ne înfundarăm şi noi în pădure.

Chiar îndărătul noilor veniţi creşteau doi arţari alăturaţi. Acolo reuşii să ajung şi sa trag cu urechea la discuţia bandiţilor. Stăteam cu tomahawkul pregătit pentru orice eventualitate.

— Sînt comanşi, vorbi *capitano*. Prin urmare, n-avem de ce ne teme. Dar trebuie sa dibuim cine sînt cei doi albi.

— E prea departe, nu le vedem feţele.

— Poate să-i recunoaştem după îmbrăcăminte. Cel din faţă, nu... nu-l ştiu... Celălalt... eh, drăcie, mi-l acoperă cele două căpetenii!

— *Capitano*, ia vedeţi caii ăia patru! E şi un roib printre ei. Nu vi se pare că şaua e cam ciudată?

— Carajo, ăsta e roibul locotenentului!

— Cred şi eu. Înseamnă că unul din albi nu poate fi decît locotenentul Patrik.

— Aşa e! Uite că s-a aplecat. Poarta haina aceea pestriţă. Ce-i de făcut?

— Dac-aş şti ce intenţii aveţi cu el, poate că mi-ar veni vreo idee.

— Acum e într-adevăr cazul să-ţi spun. Am îngropat aici cea mai însemnată parte din averea noastră. Nu o puteam ţine dincolo, în Hide-Spot, fiindcă se află printre noi unii oameni care nu-mi inspiră încredere. Locul unde am ascuns comoara nu-l ştie nimeni în afară de mine şi de Patrik care, ciudat lucru, în loc să se întîlnească cu tat-su în tabăra noastră, a preferat să fixeze întîlnirea aici, la Rio Pecos. Asta m-a făcut să îl bănuiesc. Iar faptul că, după ultima lui misiune în Estacado, a venit direct încoace, fără să treacă mai întîi pe la mine, mi-a întărit convingerea că are de gînd să ne fure comoara. Cu indienii ăştia cred că s-a întîlnit întîmplător. Acuma, mă întreb cum e mai bine: să-l pedepsim chiar aici, pe loc, sau să ne ţinem de el şi să-l prindem asupra faptului?

— Cred că a doua cale e mai sigură. Acum n-am putea încă să-i dovedim nimic. Va spune că n-a avut alt scop decît să se întîlnească cu tat-su. Şi pe urmă, cine ştie ce-o să mai facă pentru a-şi atinge ţelul! Sîntem numai doi contra doi, iar cu indienii putem să dăm de bucluc. Nu-s oameni de nădejde.

Era clar că acest Conchez dorea ca şeful să renunţe la planul lui iniţial. Probabil că-l trăgea şi pe el aţa să afle locul ascunzătorii.

— Ai dreptate, aprobă *capitano*. Comanşii ăştia Racurroh merg la război, deci nu vor zăbovi aici decît un ceas ori două. Pe urmă, Patrik va pleca şi el; pînă la ascunzătoare nu mai are mult. Cunosc eu

insa un drum şi mai scurt, ca să i-o luăm înainte. Numai de-ar fi încă acolo comoara, că nu pupă el nimic !

— Cum adică „de-ar fi încă acolo"? Cine s-o fi luat? Doar nimeni altul nu cunoaşte taina!

— Hm, Sans-ear şi Old Shatterhand ne-au mai jucat o dată renghiul...

— Ei? Păi cum să fi aflat?

— Foarte simplu. Eu voiam să-l trimit pe Hoblyn ca să-l urmărească pe locotenent şi am făcut o mare prostie: m-am grăbit să-i descriu locul ascunzătorii şi uite că Hoblyn a dispărut şi de atunci nu-mi iese din gînd bănuiala că, pentru a se salva, le-o fi vîndut vînătorilor secretul.

— Hm, în cazul acesta poate c-ar fi mai bine să...

— Ce vrei să spui?

— Să ne adresăm comanşilor.

— Adică, să-i punem în curent cu situaţia şi să le întindem comoara pe tavă?! Nu, asta în nici un caz. De altfel, mai avem timp să chibzuim. După cîte văd, roşii şi-au scos sacii cu merinde. Să îmbucăm şi noi ceva. Adu pastrama!

Mergînd spre cai, Conchez m-ar fi zărit, fără îndoială; de aceea mă trăsei repede îndărăt şi dispărui la timp din cîmpul lui vizual.

Întors la tovarăşii mei, le comunicai cele auzite.

— Dar în legătura cu cei trei „voiajori" care au plecat atunci cu „locotenentul" pe urmele negustorilor, n-ai auzit nimic? întrebă Sam. Unul din ei parcă trebuia să-l însoţească pe Patrik!

— Nu, n-am auzit. Poate că Patrik i-a ucis ca să aibă mîna liberă. Ei, Sam, ce facem cu ăştia doi?

— Îi lăsăm să-şi continue drumul, ca să zic aşa. Winnetou însă clatină din cap, arătîndu-şi dezacordul.

— Fraţii mei albi să nu uite că au numai cîte un singur scalp.

— Şi cine o să ni-l ia? replică Sam.

— Şerpii de Racurroh.

— N-o să le meargă! De altfel, ei se grăbesc la război şi vor pleca de aici cît de curînd.

— Fratele meu alb e un vînător vestit şi un războinic viteaz, dar nu cunoaşte obiceiurile comanşilor. Ei se vor duce în munţi, la mormîntul căpeteniei lor Ciu-ga-ciat, adică „Fumul negru". Aşa fac ei o dată pe an, în ziua cînd Ciu-ga-ciat a căzut ucis de Winnetou, căpetenia apaşilor.

Acum înţelegeam, în sfîrşit, de ce Winnetou pornise pe urmele lor.

— Ce are a face?! raţionă cu glas tare Sam. Daca au de făcut asemenea drum, de-abia n-o să le ardă de noi, ca să zic aşa şi nici de bandiţi.

— Şi eu înclin să rezolv lucrurile fără vărsare de sînge, îl susţinui pe Sam.

— Fraţii mei albi facă după voia lor, rosti ferm Winnetou. Cruţîndu-l pe duşman, pe tîlhar şi ucigaş ei vor plăti greşeala cu propriul lor sînge. Apaşul a vorbit. *Howgh!*

N-aş fi vrut să-l contrazic; dar numai cu puţin înainte căzuse ucis un om si mă durea gîndul că va fi să mai ucidem unul, fie şi un criminal, fară sa ne aflăm în legitimă apărare.

Pe cînd chibzuiam astfel, deodată tabăra comanşilor se umplu de strigăte şi de larmă, care păreau sa se fi dezlănţuit dintr-o pricină neaşteptată. Văzînd ca şi *capitano* cu, însoţitorul său deveniseră foarte

Atenţi, mă furişai pînă la liziera pădurii, ca să mă

Lămuresc despre ce-i vorba.

Ajunsei într-un loc sigur, de unde puteam să urmăresc situaţia. Comanşii se înghesuiau pe mal, privind la o descoperire a lor, poate un cadavru sau un obiect neobişnuit. Îl împinseră apoi iarăşi în apă, si, făcînd roată în jurul căpeteniilor şi al celor doi albi, încălecară şi porniră cu toţii la drum.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Bernard după ce revenii.

— Au găsit ceva în apă. S-ar putea sa fie cadavrul lui Holfert. În cazul acesta sîntem descoperiţi. Winnetou ascultă atent, apoi mă întrebă:

Crede fratele meu că un hoit poate pluti atît de departe?

— Uneori da. Apa e iute şi adîncă, malurile netede, cadavrul n-are de ce să se agate; merge slobod la vale.

Fară să-mi dea vreo replică, Winnetou se sculă de jos şi dispăru în stînga, pe după copaci. Ştiam ce vrea să facă. Mergînd în sus, prin pădure, paralel fluviul, voia să coboare apoi în apă şi să înoate pînă la faţa locului, ca să se convingă ce anume atrăsese atenţia comanşilor.

Deşi îl ştiam un înotător admirabil, încercarea mi se păru foarte primejdioasă. În primul rînd, se putea întîmpla ca şi *capitano* cu Conchez, mînaţi de aceaşi curiozitate, să se apropie de locul cu pricina.

În al doilea rînd, comanşii puteau să-şi spună că acolo unde se găseşte cadavrul unui om recent omorît, trebuie să se găsească şi autorul faptei. Or, în acest caz, plecarea lor nu era decît simulată şi s-ar fi putut întoarce ca să se convingă de adevăr. Aşa cum într-o campanie militară se cere să nu laşi niciodată înapoia ta un bastion necucerit sau măcar neîmpresurat, tot aşa şi în Vestul sălbatic se cere sa ştii întotdeauna exact pe cine ai în spate. Altminteri e foarte primejdios.

Distanţa pe care urma Winnetou s-o parcurgă înot, dus şi întors, era de aproximativ o jumătate de milă. Socotind şi cele zece minute de drum pe uscat şi avînd în vedere calităţile lui de înotător, realizarea

planului i-ar fi cerut o jumătate de ceas. Dar nu trecu nici un sfert de oră şi *capitano* cu însoţitorul său porniră în aceeaşi direcţie. Fireşte că nu-i puteam împiedica.

Presupunerea mea se împlini: cei doi călăreţi se îndreptau spre fluviu. Trebuia să întreprind ceva, să-l ajut pe Winnetou, care îşi lepădase, desigur, hainele şi armele, păstrînd asupra lui cel mult cuţitul Trebuia să acţionez repede şi fără să fiu zărit. Îmi luai puşca.

— Voi staţi pe loc!

Şi fără să dau alte lămuriri, ieşii din ascunziş şi alergai într-un suflet pe hotarul pădurii pînă ajunsei într-un punct de unde se vedea lămurit locul unde „obiectul" misterios fusese împins din nou în apă. Dar tocmai atunci văzui cum *capitano* îşi duce arma la ochi. Trase, dar nu nimeri. Ştiam cu cîtă dibăcie înoată Winnetou sub apă. Nici cinci secunde nu cred, să fi trecut — şi-l zării pe apaş săgetînd apa ca peştele, sărind pe mal şi aruncîndu-se asupra lui *capitano*. Atunci Conchez îşi ridică repede carabina Nu mai aveam încotro. Mă pregătii sa trag şi să-l rănesc. Iată însă că Winnetou se desprinse de *capitano* şi se năpusti asupra lui Conchez, exact în clipa cînd acesta dădu să apese pe trăgaci. Carabina se descarcă în gol, glonţul se pierdu în văzduh. Winnetou îi smulse arma din mînă, o prinse ca pe-o măciucă şi tocmai bine se feri printr-un salt de *capitano* care, revenindu-şi la timp, era gata să-l lovească cu patul puştii.

Neistovit, apaşul dădu să-i înfrunte pe amîndoi deodată, cînd văzduhul se cutremură de un urlet puternic. Nu mă înşelasem deci nici în privinţa comanşilor: ei se depărtaseră puţin şi auzind împuşcătura, se întorceau acum în mare grabă.

Înţelegînd situaţia, Winnetou îi zbură lui *capitano* puşca din mînă — din fericire era o puşcă simplă, cu o singură ţeava — zvîrli carabina hăt-departe în apă şi cu salturi ca de panteră hăituită, o luă la goană în susul malului.

Ştiam că în acest fel îl putea ţine la respect minimum zece minute pe cel mai rapid alergător.

Cîndva, tînărul apaş mă învăţase şi pe mine să realizez asemenea salturi, care, de fapt, nu mai înseamnă fugă, ci un fel de zbor, prin lansări consecutive avînd centrul de greutate mereu pe acelaşi picior, folosit şi la bătaia pentru saltul ce urmează; iar cînd piciorul oboseşte şi începe să tremure, schimbi pe partea cealaltă.

Într-adevăr, nu-i trebuiră decît vreo zece minute ca să ajungă la hainele sale. De-acolo, inteligent cum era, ştiam că o să mai alerge o bucată de drum pînă să dispară în pădure şi la adăpostul ei, să se întoarcă iarăşi la noi, pe ocolite.

Eu o luai într-un suflet îndărăt, spre ascunzişul nostru.

— Sus, băieţi! S-o ştergem de-aici!

— *All devils*! Încotro, ca să zic aşa? făcu Sam. Din partea asta

vin comanşii! Şi albii vin cu ei.

— Norocul nostru! Vor lua-o repede în sus şi-şi vor pierde timpul căutînd urmele lui Winnetou. Hai, scoateţi caii la marginea pădurii. Cum vedeţi că au trecut comanşii, mînaţi la galop în josul apei; dar aveţi grijă să călcaţi chiar pe urmele lor, ca să nu le poată deosebi mai tîrziu pe-ale voastre. Eu rămîn să vă acopăr retragerea şi să-l aştept pe Winnetou.

— Singur? întrebă Sam.

— Bineînţeles, întării eu, aruncînd o privire spre Hoblyn care nici acum nu-mi cîştigase încă încrederea. Bernard şi Bob au prea puţină experienţă; îi las în seama ta.

— *Well*! Atunci plecăm! Comanşii au şi trecut.

Într-adevăr, ultimul călăreţ indian tocmai ne depăşea. Acuma eram bine ascunşi de privirile lor, ne acoperea streaşina pădurii. În timp ce Sam ceilalţi se depărtau, mă apucai să şterg cît mai temeinic urmele. Abia sfîrşii cu treaba, cînd un foşnet se auzi printre copaci şi Winnetou apăru în faţa mea

— Iuf! Şacalii de comanşi caută urmele apaşului. Unde sînt celelalte feţe palide?

— Au luat-o înainte.

— Fratele meu ştie să fie înţelept în orice împrejurare. Prietenii lui nu trebuie să ne aştepte prea mult!

Se îmbrăcă repede cu hainele pe care şi le adusese de la mal şi-şi scoase calul din adăpost. Eu privii încă o dată în susul fluviului, ca să mă încredinţez că sîntem în siguranţă, apoi îl întrebai:

— Ce-a găsit fratele meu roşu în apă?

— Leşul albului. Winnetou s-a purtat azi în doua rînduri ca un copil neştiutor. A greşit, dar nu se teme. Iar fraţii lui albi îl vor ierta.

Era o mărturisire pe care Winnetou, atît de mîndru şi încrezător în sine, numai mie putea să mi-o facă. Pînă să-i dau vreo replică, apaşul porni în galop, ca împins de furtună. Abia de-l putui urma calare pe mustangul meu.

Oamenii noştri se opriseră la un cot, de unde drumul cîrmea la dreapta, spre munţi, depărtîndu-se de cel al comanşilor. Sam descălecase şi se trudea, împreună cu ceilalţi, să învelească cu cîrpe copitele cailor. În acest scop, rupserăm cîteva pături din cele aduse de la Hide-Spot. Apoi ne continuarăm drumul. Winnetou, ţinîndu-şi calul de frîu. Venea după noi pe jos, ştergînd urmele.

După ce trecurăm de prima buclă a trecătorii, eu mă oprii şi sării din şa.

— Bernard, du calul meu de frîu, pînă vă ajung din urmă.

— Ce ai de gînd? mă întrebă Sam.

— Vreau să aştept aici, să văd ce intenţii au comanşii.

— Prea bine. Sînt şi eu curios dacă o sa descopere sau nu

şiretlicurile noastre.

Grupul porni mai departe, în timp ce eu mă strecurai în desiş. Nu trecu decît foarte puţină vreme si auzii tropot de copite. Se întorceau comanşii. Dar nu toată ceata. Numai jumătate. Unde să fi fost ceilalţi? Îi recunoscui şi pe cei doi Morgan. *Capitano* si Conchez lipseau. Indienii veneau la pas, cu privirile aţintite in pămînt. Deodată, se opriră pe locul unde stătuserăm noi. Căpetenia, care se afla cu acest detaşament, sări repede de pe cal, se aplecă si culese ceva de jos, arătîndu-le şi celorlalţi. Numaidecît terenul fu cercetat cu toată atenţia. Apoi se ţinu o consfătuire, după care cei doi Morgan şi căpetenia se desprinseră de restul trupei şi o luară pe jos prin trecătoare.

Cei trei se apropiau examinînd amănunţit fiecare petic de pămînt. Erau clipe de mare primejdie pentru mine. Totuşi, datorita măsurilor pe care le luasem, nu desluşiră nici cel mai mic indiciu al prezenţei noastre. Cînd trecu pe lîngă mine căpetenia, zării în mîna lui semnul care îi stîrnise bănuiala. Era un fir de lînă desprins de la o pătură pe care o rupsesem pentru a înveli copitele cailor. Aşadar, viaţa noastră atîrna literalmente de un fir.

Mai merseră o bucată, dar negăsind nimic suspect, făcură calentoarsă. Convinşi ca nimeni nu trecuse pe acolo, cei doi Morgan îşi mai dezlegară limbile.

— N-a fost nimeni pe-aici, vorbi Fred Morgan.Urmele erau ale cailor noştri.

— Dar cine să fi fost indianul şi cei doi albi care au dispărut? întrebă fiul sau.

— Aflăm noi în curînd. N-au cum să ne scape. Păcat că n-am putut dibui din ce trib face parte indianul. Cum să-l recunoşti aşa, în pielea goală!

— Oricum, dacă mortul era Holfert, acela despre care mi-ai vorbit, atunci indianul ne-a făcut un bun serviciu.

— Holfert era! Dar ce căuta indianul tocmai acolo unde poposiserăm atîta vreme? Să fi venit înaintea noastră, sau mai tîrziu? Cred că...

Restul discuţiei îmi scăpă. Cei doi Morgan şi căpetenia se depărtară. Din cele auzite, puteam totuşi sa trag concluzia că deocamdată ne aflam în siguranţă şi că ceilalţi doi bandiţi — *capitano* şi Conchez preferaseră să nu apară în faţa comanşilor, probabil pentru ca să-l poată surprinde pe „locotenent" asupra faptului. Mi se părea însă destul de problematic daca acest *capitano* şi însoţitorul lui vor izbuti să se sustragă privirii veşnic treze a războinicilor comanşi.

Acum, tustrei ajunseră din nou grupul indienilor care, la ordinul căpeteniei, cotiră şi dispărură pe după pădure. Eu, realizîndumi astfel scopul, mă luai repede după tovarăşii mei care, între timp,

străbătuseră o distanţă serioasă. Îi ajunsei din urma abia după o jumătate de ceas. Winnetou mă privi întrebător si îi relatai toată istoria.

— *Well*, făcu Sam, care se apropiase să asculte. Am reuşit să le jucăm o festă, ca să zic aşa.

— Comanşii au ochi care nu văd şi urechi care nu aud paşii duşmanului. Fraţii mei albi pot scoate acuma „mocasinii" de pe copitele cailor!

Le scoaserăm bucuroşi, deoarece caii — cu copitele înfăşurate — biruiau cu greu obstacolele drumului.

Nu era de loc uşor să urci călare prin acest defileu neumblat, plin de bolovani şi arbori prăbuşiţi de bătrîneţe sau frînţi de furtuni. Cu cît înaintam, cu atît mai sălbatic devenea ţinutul. Pînă ce, în amurg, ajunserăm sus, pe lanţul de culmi care se înşiră de la nord la sud, paralel cu Sierra. Trecurăm de partea cealaltă şi pe cînd soarele asfinţea, coborîrăm într-un loc foarte prielnic pentru popas.

Seara şi noaptea se scurseră în linişte. Dimineaţa, o scurtă recunoaştere pe traseul străbătut mă convinse ca nu fuseserăm urmăriţi.

Ne continuarăm drumul pe un teren ce semăna mult cu cel întîlnit cîndva de mine în Colorado. Pădurea se rărea treptat, din pricina climei din ce în ce mai calde şi secetoase. O sumedenie de vaduri adînci şi seci aminteau de apele ce domniseră cîndva în acele locuri. Vadurile erau legate între ele; totul semăna cu o plasă şi dacă priveai de pe un mal pe celălalt al unui astfel de vad, constatai că straturile superioare de pămînt de pe ambele maluri sînt identice. Urcînd pe mal, te aflai dintr-odată pe marginea unei prăpăstii adînci, avînd un aspect poate mai puţin înfricoşător de cît te-ai fi aşteptat datorită faptului că jos era tot atîta lumină ca şi sus; însă pereţii abrupţi reprezentau un obstacol de netrecut pentru călători.

Privind cu atenţie relieful acestor vai, se poate deduce uşor că în sezonul ploios ele trebuie să fie complet acoperite cu apă; pe ambele maluri sînt foarte vizibile semnele pînă unde ajunge nivelul apei în timpul ploii. Pe toată întinderea se văd stînci cu contururi fantastic de pitoreşti, aruncate parcă unele peste altele, încît te îndeamnă să le desenezi, să nu laşi creionul din mînă. Mase enorme de granit, piramidale ori cubice, se ridică spre cer; stîlpi şi arcuri gigantice se înşiră ori se suprapun, iar apele au tăiat pe alocuri stranii rotunjiri, s-ar putea spune adevărate ornamente, pe care nici o mînă omenească nu le-ar putea imita.

Vadurile sînt netezite, puţin înclinate la mijloc şi foarte greu accesibile de pe malurile înalte chiar dacă eşti un alpinist încercat. În acelaşi timp, însă, terenul este atît de brăzdat în toate direcţiile încît, înaintînd pe malul unui astfel de rîu secat, poţi ajunge uşor într-o vale

lăturalnică, prin care cobori în albia principală. Această albie principală ţine loc de şosea, dat fiind că de obicei înaintează în acelaşi sens; iar adîncimea ei oferă călătorului avantajul de a nu putea fi zărit de nicăieri, în afară de mal. Există fireşte şi un dezavantaj: nici duşmanul nu poate fi zărit decît în momentul cînd te loveşti de el.

Merserăm în direcţia vest, urmînd o asemenea albie. Cu cît înaintam mai mult, cu atît adîncimea ei scădea şi tot mai puţine văi lăturalnice o însoţeau. În sfîrşit, desluşirăm în faţa noastră culmile împădurite ale lui Sierra Blanca.

La poalele muntelui dădurăm peste numeroase cursuri de apă, afluenţi ai lui Rio Pecos şi printre acestea identificarăm pîrîul care străbătea vîlceaua căutată de noi.

Ajunserăm acolo tîrziu după-amiază. Era o vîlcea lungă de aproximativ o milă şi jumătate şi largă cît s-o străbaţi în treizeci de minute. Jur împrejur se înălţau munţii împăduriţi, iar de-a lungul apei, pînă în inima vîlcelei, se întindea un covor de iarbă grasă, fragedă. Din păcate, nu puteam lăsa caii la păscut: ar fi însemnat să ne trădăm prezenţa.

— Asta-i vîlceaua? îl întrebai pe Hoblyn, ca să fiu sigur că nu greşesc.

— Sută-n sută, *sir*. Uitaţi-vă, sub stejarul acela de sus am poposit cu *capitano* cînd am fost prima oară aici.

— Propun să căutăm un loc de păşune într-o văiugă şi să lăsăm acolo caii, sub paza unuia dintre noi.

— Sună frumos, cuvîntă Sam, dar ce te faci dacă la un moment dat avem nevoie urgentă de cai, ca să zic aşa? Eu, unul, n-o duc pe Tony aşa de departe.

— *Well*, atunci să găsim un adăpost potrivit în pădure. Mă duc eu cu Bob în partea asta, iar Winnetou să caute în cealaltă parte. Restul aşteptaţi pînă venim înapoi!

Descălecai, îmi luai puşca la umăr şi împreună cu Bob, dispărui în pădure. Aceasta se revărsa parcă, asemenea unei cascade verzi, pe coasta prăvălatică a văii. Datorită arborilor răsturnaţi peste tot şi blocurilor mari de piatră, nu era uşor să ne aducem acolo caii. Exploram astfel pădurea, mergînd la o oarecare distanţă unul de celălalt, cînd, la un moment dat, auzii glasul îngrozit al lui Bob:

— Massa, venim! Oh, Massa!

Alergai în direcţia lui şi îl văzui agăţat cu desperare de craca unui fag mărunt.

— Ce-i cu tine, Bob?

— Venim, massa! Ajutăm! Ba nu! Nu venim! Fugim şi aducem lume tot, ucidem dihania!

Nu era nevoie să-l mai întreb la ce anume se referă, deoarece dihania se afla lîngă copac. Era un urs. Unul din urşii aceia amabili pe

care vînătorul ii numeşte „grizzly".

Auzisem şi leul scoţînd acel răcnet rostogolit căruia arabii îi spun *rad*, adică tunet. Ascultasem cu inima cît un purice — chiar dacă mîna nu-şi permitea nici un tremur — glasul înfricoşat al tigrului din Bengal. Dar mormăitul acestui urs — gros, răguşit, demonic, sunînd a batjocură — îţi pătrunde toată fiinţa şi oricît de curajos ai fi, parcă-ţi îngheaţă şi sîngele în vine şi dinţii în gură.

Fiara se găsea cam la opt paşi de mine; căscase botul şi se ridicase pe labele dindărăt. Unul din doi — ursul sau eu — avea să piară. Ţintii un ochi al bestiei şi apăsai pe trăgaci. Gît ai clipi, mai trăsei un foc în regiunea inimii. Apoi aruncai puşca, scosei cuţitul şi sărind mai în lături, pregătii lovitura. Ca şi cum cele două gloanţe nici nu l-ar fi atins, ursul venea spre mine, uriaş, ridicat în două labe. Trei, cinci, şase paşi... Tocmai ridicasem cuţitul ca să lovesc — cînd, deodată, colosul se muie, îşi aplecă labele din faţă, scoase un fel de grohăit sinistru şi stătu aşa nemişcat preţ de un minut. Apoi se prăbuşi ca trăsnit.

Unul din gloanţe îi găurise capul, celălalt inima. Deci ambele pătrunseseră în plin centru vital. În asemenea condiţii pantera sau jaguarul ar fi căzut ca nişte pisoi. Dar grizzly-ul meu îşi continuase liniştit drumul: încă doi paşi, atît şi m-ar fi strivit!

— Oh, massa, bun, frumos! se bucură Bob de sus, de pe cracă. Urs mort bine, massa?

— E mort dea binelea. Poţi să cobori.

— Sigur mort, massa? Nu mîncăm la Bob?

— Nici o grijă.

Pe cît de repede se căţărase pe cracă, pe atît de repede coborî la pămînt. Dar de urs se apropie cu mare teamă. De fapt şi eu mă aplecai cu destulă prudenţă ca să-i aplic două lovituri de cuţit între coastele a doua şi a treia.

— Oh, mare dihania, mai mare ca om! Avem voie şi Bob să mîncăm urs?

— Desigur. Labele şi şuncile sînt foarte bune.

— Oh, massa, dam la Bob labe şi şunci! Asta place mult dacă foarte bun.

— Împărţim carnea între noi şi ai să-ţi primeşti porţia. Deocamdată stai aici că eu mă întorc imediat.

— Bob stăm aici? Oh, dacă urs face iar viu?

— Atunci sari din nou pe cracă.

— Dacă massa plec, mai bine sărim chiar acum. Şi nici una, nici două, negrul se caţără iarăşi pe cracă. Bietul de el — de fapt, nu era fricos. Înfrunta cu vitejie orice duşman biped. Dar un grizzly încă nu-i ieşise în drum; de aceea nici nu-i luai în nume de rău caraghioasa prudenţă.

Examinai apoi împrejurimile, pentru a stabili dacă nu aveam cumva de-a face cu o întreagă familie de urşi. Nu găsii însă decît urmele celui doborît. Aşadar, nu mai era primejdie. De altfel, nici nu ramaserăm prea multă vreme singuri. Winnetou şi ceilalţi, auzind împuşcăturile şi neştiind ce anume se întîmplase, alergară cu toţii în ajutorul nostru.

Toată lumea se miră de neobişnuita mărime a ursului, iar Winnetou îşi muie punga cu „medicamente" în sîngele fiarei.

Fratele meu alb a ochit bine. Sufletul ursului îţi va mulţumi că a fost eliberat fără chinuri ca să ajungă la strămoşii săi, în veşnicele plaiuri ale vînătoarei.

După credinţa indienilor, fiecare urs cenuşiu poartă în sine cîte un suflet de vînător, care îşi ispăşeşte astfel păcatele.

Winnetou îmi ajută să jupoi ursul şi să aleg carnea cea mai gustoasă. Restul îl acoperirăm cu crengi, pietre, muşchi şi pămînt, ca să nu atragă vulturii, a căror năvală ar fi putut să stîrnească atenţia şi bănuiala duşmanilor.

Între timp, Winnetou descoperise de cealaltă parte a vîlcelei un loc potrivit pentru a pune caii la adăpost. Aflîndu-ne în plină zi, nu ne sfiirăm să aprindem focul şi să frigem labele ursului. Avurăm astfel un prînz copios şi mîncarăm cu poftă.

Seara, după ce organizarăm schimburile de strajă, ne învelirăm în pături, dîndu-ne odihnei. Dormirăm netulburaţi toată noaptea şi apoi o bună parte a dimineţii se scurse fără nici un eveniment deosebit.

La intrarea în vîlcea stabilirăm un post de observaţie. Sam, preluînd la un moment dat schimbul, nici nu apuca să se instaleze, că se şi întoarse în fuga mare.

— Vin! anunţă el.

— Cine?

— Asta încă n-o ştiu exact, ca să zic aşa, pînă nu se apropie.

— Cîţi sînt?

— Doi călăreţi.

— Ia să-i vedem!

Alergai pînă acolo şi cu ajutorul lunetei, îi recunoscui pe cei doi Morgan. Mai aveau cam un sfert de ceas pînă să ajungă în vîlcea. Şterserăm cu grija orice semn care le-ar fi putut da de gîndit şi avînd în vedere că eram mai numeroşi decît ei, socotirăm că-i putem întîmpina fără teamă.

Dădui tocmai să mă întorc împreună cu Sam, cînd auzii în spatele meu trosnind tufişul. Să fi fost încă un urs? Ascultarăm atenţi, ţinîndu-ne răsuflarea şi ajunserăm Ia concluzia că e vorba de doua făpturi care se apropiau de noi dinspre munţi.

— *All devils*, pe toţi dracii! Cine să fie?

— Vedem noi. Hai în tufiş!

Ne ascunserăm bine de tot, pitulaţi pe după crengi şi gata de apărare pentru cazul că ar fi dat peste noi nişte sălbăticiuni. Dar după cîteva minute constatarăm că nu e vorba de nici un fel de fiare, ci de doi bărbaţi care veneau cu caii de căpăstru. Şi bărbaţii aceştia nu erau alţii decît *capitano* şi Conchez. Caii păreau sleiţi de puteri, dar nici călăreţii nu arătau ca după o plimbare de agrement.

Se opriră nu departe de noi. De acolo aveau o perspectivă largă.

— În sfîrşit! rosti *capitano*, respirînd uşurat. Un drum ca ăsta n-aş mai vrea să fac prea curînd. Bine c-am sosit barem la timp; încă n-a fost nimeni pe-aici.

— De unde ştiţi? se îndoi oarecum Conchez.

— Ascunzătoarea e neatinsă. Înseamnă că alde Morgan n-au fost. Iar altcineva ce să caute tocmai în locul ăsta sălbatic?

— S-ar putea, nu zic, să aveţi dreptate. Deci, nu vă mai sinchisiţi de Sans-ear şi Old Shatterhand?

— Nu, nu mai vin în considerare. Dacă s-ar fi luat după Morgani, atunci s-ar fi izbit de trupa comanşilor.

— Dar cine să fi fost indianul care înota gol-goluţ în Rio Pecos? Şi mortul?

— Nu ne priveşte. Bine că sîntem asiguraţi. Pavăză ne sînt comanşii care vin din urmă. Nimeni nu poate să treacă de ei.

— Credeţi că vin într-adevăr?

Mai mult ca sigur. Pe roşul acela l-au lichidat dacă era vreun duşman de-al lor (ceea ce însă nu cred, pentru că apaşii nu se aventurează acum pînă aici) şi s-au luat cu siguranţă pe urmele noastre. Din cauza grabei, le-am oferit la urme, de parc-ar fi trecut o cireada de bizoni.

— Şi dacă ne descoperă aici?

— Nu-i nimic. Sîntem prieteni. Cel mult or să se mire că i-am ocolit, dar îi lămuresc cu. Le spun că locotenentul... dar, ia vezi! Mă las spînzurat dacă unul din călăreţii de colo nu e Patrik!

— Într-adevăr!

— Tocmai bine îmi pică-n labă! Îl învăţ eu minte ce înseamnă să-ţi trădezi căpitanul şi camarazii!

— Sînt singuri! Asta e o dovadă că trupa comanşilor vine într-adevăr încoace, în urma noastră. Dar să vă întreb ceva, *capitano*: vreţi să scoateţi comoara chiar azi, în prezenţa mea?

— Fireşte.

— Şi ce-o să faceţi cu ea?

— O împarţim.

— Ce înseamnă asta? O împărţim cu toţii, sau numai cu mine?

— Cum preferi?

— Asta e mai uşor de gîndit decît de rostit, *capitano*. Dar ştiind

cum stau lucrurile la Hide-Spot, zău că ar fi bine să nu mai dăm pe-acolo. După ce ţi-ai cheltuit anii în osteneli, te cam trage inima spre tihnă şi confort. Or, eu cred că din comoara asta, chiar dacă-mi pică şi mie o parte, veţi putea trăi fără grijă.

— Vorbeşti ca din carte, Conchez. N-aş putea să nu fiu de acord cu tine. Dar deocamdată, să le dăm o lecţie măgarilor ăstora. Haidem! Uite colo un locşor minunat, chiar lîngă comoara după care li se scurg balele.

Nu cumva *capitano* viza chiar locul unde se aflau oamenii noştri? În orice caz, apucară amîndoi în direcţia respectivă. Sam şi cu mine ne luarăm tiptil după ei. Erau atît de siguri pe situaţie, încît nici nu dădură atenţie urmelor pe care le lăsasem venirii încoace. Ce-i drept, ca să le descopere ar fi fost nevoie de un ochi ager, experimentat.

Ai noştri sesizară, fireşte, că se apropie cineva, străin şi luară poziţie de apărare. Îmi amintesc şi acum mutrele celor doi onorabili cînd, depăşind ultimul rînd de tufe, dădură cu ochii de indianul pe care îl căinaseră la Rio Pecos. Era cît pe-aci să explodez în rîs.

— Hoblyn! exclamă Conchez, recunoscînd pe fostul său tovarăş de crime.

— Hoblyn? făcu fîstîcit *capitano*. Hoblyn, pe legea mea! Ce cauţi în Sierra Blanca? Cine sînt oamenii aceştia?

Mă strecurai în spatele lui şi-l bătui uşurel pe umăr.

— Cunoştinţe vechi, *capitano*! Vă aflaţi între cunoscuţi. Poftiţi mai aproape, luaţi loc, simţiţi-vă ca acasă!

— Cine sînteţi dumneavoastră, *señor*? întrebă el.

— Întîi de toate, îngăduiţi-mi să vi-i prezint pe domnii aceştia. Iată-l pe master Bob, negrul şi prietenul unui anume master Williams, pe care l-aţi cunoscut foarte bine. Acest gentleman alb e domnul Marshall din Louisville, care are cîte ceva de vorbit cu alde Morgan, tatăl şi fiul, care la rîndul lor umblă să vă fure ouăle din cuib. Acest monsenior indian e Winnetou, despre care aţi mai auzit, desigur şi nu e cazul să adaug amănunte. Iar celălalt gentleman e, ca să zic aşa, Sans-ear. În ce mă priveşte, mie mi se spune uneori Old Shatterhand.

Pe *capitano* îl trecură toate năduşelile. Bîlbîi:

— Să fie cu... cu putinţă?

— Ba bine că nu! Ei hai, staţi jos, faceţi-vă comod ca şi mine cînd v-am spionat la Hide-Spot. Am stat atunci chiar în spatele dumneavoastră şi v-am luat pistolul drept amintire. Alaltăieri iarăşi, în timp ce-i supravegheaţi pe comanşi şi vă făceaţi destăinuiri reciproce. Bob, dezarmează-i, te rog, pe aceşti domni şi leagă-i frumos de mîini şi de picioare.

— *Señor*!... protestă *capitano*.

— Calm, stimabile! Vorbim cu dumneavoastră cum se cuvine să

vorbeşti cu nişte *stakemen*-i. Deci, nu vă osteniţi degeaba. Pînă să ajungă domnii Morgan în vîlcea, veţi sta amîndoi legaţi şi cu căluşul în gură, sau poate... morţi!

Toate acestea se desfăşurară atît de repede şi neaşteptat, încît *capitano* şi Conchez nici nu reuşiră să schiţeze măcar un gest de apărare.

— Ia spune, *señor capitano*, unde se află ascunzătoarea după care tînjesc cei doi Morgan?

— Lucrurile de acolo nu vă aparţin!

— Mă rog, s-ar putea totuşi să ne aparţină. Nu vreau să te oblig să-mi dezvălui secretele, dar am o întrebare la care trebuie să-mi răspunzi: Ce s-au făcut aşa-zişii voiajori care au plecat cu „locotenentul" dumitale şi mai ales negustorii pe care aceştia îi urmăreau?

— Negustorii... hm, nu ştiu...

— *Well*, e clar. Şi voiajorii?

— Doi dintre ei trebuie să se fi întors la Hide-Spot. Pe al treilea l-a ucis locotenentul în drum. L-am găsit mort.

— Mi-am închipuit. Acum deschideţi frumos guriţele, să vi le astupam. E o măsură de prevedere, ca nu cumva să ne trădaţi celor doi *carajos*.

Tocmai terminasem cu operaţia, cînd Fred Morgan şi fiul său apărură la intrarea în vîlcea. Se opriră pentru o clipă şi cercetară cu ochii terenul. Apoi Patrik dădu pinteni calului şi porni la trap, urmat de tatăl său. Părea că au de gînd să termine totul repede, să nu piardă mult timp. Drept în faţa noastră, cam la douăzeci de paşi, creştea tufăriş de mure. Într-acolo se îndreptară amîndoi.

— Aici, tată!

— Aici? Bun loc! Nu i-ar trece nimănui prin minte să caute aici o comoară.

— S-o dezgropăm repede şi să plecăm. Naiba ştie cine or fi fost cei doi albi şi dac-au încăput sau nu pe mîinile comanşilor!...

Descălecară şi-şi priponiră caii lîngă apă. În timp ce animalele se adăpau însetate, bandiţii îngenuncheaseră, puseseră armele deoparte şi începuseră să taie tufărişul cu cuţitele. Scurmară apoi adînc în pămîntul negru, afînat.

— Iată! exclamă Patrik după o vreme şi scoase la iveală un balot cusut cu grija într-o piele păroasă de bivol.

— Asta-i tot?

— Tot, dar ne ajunge: bancnote, cecuri şi aşa mai departe. Hai să astupăm la loc şi s-o ştergem!

— Poate mai rămîneţi niţel, ca să zic aşa!

Le vorbise Sam — în timp ce eu, dintr-un salt, mă aşezai între bandiţi şi armele lor. Ceilalţi duseră puştile la ochi.

Sam stătea înaintea celor doi Morgan ca un tigru gata să sară asupra prăzii. În primul moment aceştia ramaseră cu gurile căscate, dar, revenindu-şi curînd, dădură să apuce armele.

— Staţi aşa! îi ameninţai cu pistolul. Un pas şi va împuşc!

— Cine sînteţi dumneavoastră? întrebă Fred Morgan.

— Întreabă-l pe fiul dumitale, aşa-zisul master Mercroft.

— Cu ce drept ne ameninţaţi?

— Cu acelaşi drept cu care aţi atacat, de pildă, pe master Marshall din Louisville, apoi pe călătorii din tren, sau, cu mult înainte, ferma unui oarecare Sam Hawerfield, aici de faţă. Făceţi-ne, vă rog, plăcere şi culcaţi-vă jos!

— Preferăm să stăm în picioare!

— O sa vă culcaţi, totuşi, după ce veţi afla numele noastre. Iată-l aici pe Winnetou, căpetenia apaşilor; iată-l şi pe Sans-ear, fostul fermier Sam Hawerfield; iar despre mine îţi va fi vorbit desigur fiul dumitale. Număr pînă la trei. Dacă nu vă culcaţi, adio viaţa! Atenţie: unu... doi...

Se supuseră amîndoi scrîşnind din dinţi de ciuda.

— Bob, leagă-i!

— Bob bine legăm, frumos legăm, făgădui negrul şi făcu tot cei stătea în putinţă ca să se ţină de cuvînt.

Bernard Marshall îi păzise pînă atunci pe ceilalţi prizonieri. Acum Bob îi luă locul şi tînărul se apropie de noi. Recunoscîndu-l, Fred Morgan holba ochii cît cepele, ca în faţa unui strigoi.

— Marshall!

Acesta îl fulgeră doar cu privirea şi nu rosti nici un cuvînt, dar ochii lui spuneau mai mult decît ar fi spus vorbele. Stăruia în el hotărîrea fermă, calma a dreptei răzbunări.

— Bob, adui şi pe ceilalţi! porunci Sam. Nici noi nu avem chef, ca să zic aşa, să întîrziem multă vreme pe aici. Vom proceda scurt şi expeditiv.

Negrul îi aduse pe *capitano* şi pe Conchez. Hoblyn veni şi el. Se comportase în orice caz mai corect decît era de aşteptat din partea unui tîlhar.

— Cine ia cuvîntul? întrebă Bernard.

— Tu, Charlie! fu de părere Sam.

— Ba nu. Sîntem aici toţi cointeresaţi. Numai Winnetou poate fi obiectiv, imparţial. Dînsul e căpetenia preriei. Să i se dea lui cuvîntul!

Ceilalţi căzura de acord, iar apaşul încuviinţă din cap.

— Căpetenia apaşilor aude vorbind Spiritul savanei. Îi va judeca, deci, cu dreptate pe fiii feţelor palide. Fraţii mei să-şi ia armele în mîini, pentru că numai bărbaţii întregi au dreptul să-i judece pe prizonieri!

Aceasta e tradiţia indienilor şi ne supuserăm. Winnetou vorbi:

— Ce nume poartă acest alb?

— Hoblyn, răspunse Sam.

— Ce vină are?

— A fost şi el *stakeman*.

— Au văzut fraţii mei ca el să fi ucis pe vreun alb?

— Nu.

— A mărturisit de buna voie că e ucigaş?

— Nu.

— Pe cine i-a ajutat pînă acum: pe *stakemen*-i sau pe fraţii mei?

— Pe noi.

— Atunci fraţii mei să-l judece cu inima, nu cu arma. Winnetou doreşte ca acest om să fie liber, dar să nu se mai întoarcă printre *stakemen*-i!

Îl aprobarăm cu toţii. Sentinţa apaşului corespundea într-atît propriei mele păreri, încît luai puşca şi cuţitul lui Fred Morgan şi le dădui lui Hoblyn.

— Poftim! Eşti liber şi ai, prin urmare, dreptul să dispui iarăşi de arme.

— Mulţumesc, *sir* ! spuse Hoblyn în culmea bucuriei. Vă asigur că n-am să vă dezamăgesc.

I se citea pe faţă că-şi va ţine făgăduiala. Winnetou continuă:

— Cine-i această faţă palidă?

— Şeful *stakemen*-ilor.

— Ajunge atît! Să piară! E cineva de altă părere? Nimeni nu scoase vreun cuvînt. Era deci o confirmare a sentinţei.

— Şi pe omul acesta cum îl cheamă?

— Conchez.

— E un nume pe care-l poartă oamenii vicleni şi făţarnici ai sudului. Ce-a fost, cu ce se ocupă?

— *Stakeman*.

— Şi ce căuta aici? Voia să-i înşele pe propriii lui tovarăşi, să pună mîna de unul singur pe comoară. E un om cu două suflete şi cu două limbi. Să piară!

Nici acum nu interveni nimeni în apărarea acuzatului. Winnetou adaugă:

— Dar nu de mîna unui om cinstit să piară, ci de mîna unuia condamnat ca şi el. Cum îl cheamă pe ăstălalt?

— Patrik.

— Să fie dezlegat şi să-i arunce pe *stakemen*-i în apă. Nici o armă să nu se atingă de trupurile lor! Să piară înecaţi!

Bob îl dezlegă pe Patrik şi sub paza puştilor noastre, acesta execută ordinul cu un zel de care numai criminalii înrăiţi sînt capabili. Se ştia pierdut şi-şi manifesta deschis satisfacţia de-a fi el călăul foştilor săi complici. Aceştia erau atît de strîns legaţi, încît nu puteau

să se apere în nici un fel...

În două minute totul se isprăvi. Patrik se lăsă iarăşi legat. Altă alegere nu avea.

— Şi acum, cine sînt aceste două feţe palide? întrebă Winnetou, arătînd spre cei doi Morgan.

— Tată şi fiu.

— Ce vină le găsesc fraţii mei albi?

— Eu îi învinuiesc de moartea soţiei şi copilului meu, vorbi Sam.

— Iar eu îl acuz pe bătrînul Morgan pentru tîlhărie şi asasinarea tatălui meu, adăugă Bernard.

— La rîndul meu, îl acuz pe Fred Morgan pentru atacarea unui tren de călători, cu care prilej a omorît pe un slujbaş al Căilor ferate, întregii eu rechizitoriul. Pe fiul său Patrik îl acuz pentru tentativa de omor împotriva mea şi a voastră. Atît ajunge. Restul nu mai contează!

— Fratele meu alb a vorbit bine: atît ajunge. Să piară! Să fie ucişi de omul negru!

— Un moment! interveni Sam. Nu sînt de acord. Eu i-am urmărit pe aceşti doi nemernici ani şi ani de-a rîndul. Familia mea a fost una din primele lor victime. De aceea nu-i las pe mîna nimănui. Dreptul de a dispune de viaţa lor mi se cuvine mie! Trebuie să adaug cuvenitele crestături pe răboj! Numai atunci Sans-ear va fi mulţumit şi împreuna cu bătrîna lui Tony, îşi va găsi tihna în vreo văgăună din munţi sau undeva, în prerie, unde albesc ciolanele atîtor mii de vînători!

— Dorinţa fratelui meu e dreaptă. Să-i ia dînsul în primire pe cei doi ucigaşi!

— Sam, nu-ţi pata mîinile cu sînge, chiar dacă e vorba de ucigaşi, îi şoptii lui Sans-ear. Nu trage cu sînge rece în nişte oameni fără apărare. O asemenea faptă dezonorează şi e păcat.

Sam, vînătorul dîrz, se întunecă la faţă şi tăcu privind în gol. Pentru a-i da timp de gîndire, îl luai cu mine pe Bernard şi ne duserăm amîndoi la calul lui Fred Morgan. Mai găsirăm prin coburi cîteva perle pe care Bernard le recunoscu ca fiind ale sale. Altceva nimic. Îi făcurăm apoi lui Fred Morgan o percheziţie corporală şi descoperirăm, în fine, un pacheţel prins cu o vînă de cerb în căptuşeala cămăşii sale de piele de bizon. Conţinea bancnote în valoare considerabilă. Era, de bună seamă, partea răpită lui Holfert. Bernard vîrî pacheţelul în buzunar.

În clipa aceea auzii din direcţia unde staţionau caii noştri un fornăit speriat, care părea al mustangului meu. Mă dusei repede la faţa locului. Calul, cu coama zbîrlită şi ochii scînteietori, se smucea să scape de strînsoarea curelei. Fie că se apropia vreun animal, fie că vreun indian pîndea prin preajmă. Strigai, dînd semnalul de alarmă

tovarăşilor mei. Dar, din păcate, oamenii nu mă auziră, deoarece în aceeaşi clipă se înălţă un urlet îngrozitor.

Dădui fuga pînă la marginea desişului şi mă uitai printre crengi spre locul nostru de popas. Înspăimîntătoare privelişte! Un furnicar de indieni! Trei sau patru inşi tăbărîseră asupra lui Sam, ţinîndu-l sub genunchi; alţi doi îl prinseseră cu *lasso*-ul pe Winnetou, culcîndu-l la pămînt; Hoblyn zăcea cu ţeasta sfărîmată, iar pe Bernard nu-l zăream deloc — era împresurat de o mulţime de indieni. Bob, nicăieri.

Aşadar, comanşii Racurroh îl urmăriseră într-adevăr pe *capitano* şi în timp ce-i judecam pe criminali, se furişaseră în apropierea noastră şi se năpustiseră apoi atît de repede asupra tovarăşilor mei, încît orice încercare de a-i înfrunta era sortită eşecului. Cum să-i ajut pe oamenii noştri? Ce să întreprind în astfel de condiţii? Nu-mi rămînea decît să mă salvez pe mine însumi. Puteam să împuşc, ce-i drept, vreo cinci, şase indieni, dar cui i-ar fi folosit? În afară de Hoblyn, ceilalţi prizonieri mai erau în viaţă şi comanşii, după obiceiul lor, aveau să-i ducă acasă şi să-i condamne la moarte prin tortură.

Mă întorsei deci la mustangul meu, îl dezlegai şi luîndu-l de căpăstru, pornii în grabă spre creasta muntelui. Să mai salvez pe cineva, nu era timp. Desigur că indienii mă observaseră cînd am intrat în desiş şi aveau să mă urmărească.

Urcuşul cu calul pe o pantă atît de abruptă era cît se poate de greu. Dar sus, pe creastă, drumul fiind mai liber, încălecai şi o luai la goană, de parcă toată hoarda de indieni s-ar fi ţinut după mine.

De cealaltă parte a muntelui, mă lăsai din nou în jos. Nu-mi dădeam nici o osteneală să-mi ascund urma, dimpotrivă, ştiam că o să fie descoperită şi vroiam să-i duc de nas pe următori.

Astfel, o bună parte de zi am mers fără oprire, mereu spre apus, pînă am ajuns la un rîu, care se potrivea scopurile mele. Apa curgea pe un teren stîncos, în care copitele calului nu lăsau nici o urmă; îndemnai calul să intre în apă şi mersei o bucată de drum împotriva curentului, oprindu-mă într-un loc pînă unde, după părerea mea, urmăritorii s-ar fi plictisit să continue cursa. Ieşind din apă, înfăşurai copitele calului în nişte bucăţi de pătură şi pornii înapoi, spre punctul de unde îmi începusem fuga.

Soarele asfinţise cînd, după un galop de cîteva ore, lăsai în urma mea lanţul de înălţimi în spatele cărora se ascundea vîlceaua fatală. Mai departe nu era cazul să cutez în acea zi. Căutai deci în pădure un loc aşternut cu muşchi şi potrivit pentru popas. Din cauza învelitorilor de la picioare, mustangul era atît de obosit, încît nici de păscut nu-i ardea. Dornic de odihna, bravul animal se lungi alături de mine.

Cît de brusc se schimbase situaţia! Dar nu trebuia să mă las în voia gîndurilor sumbre. Numai o acţiune concretă putea să salveze

ceva. Or, pentru a fi capabil de acţiune, aveam nevoie în primul rînd de odihnă şi somn. Mă încredinţai deci pazei Celui de Sus coborîi pleoapele şi... nu mă trezii decît tîrziu dimineaţa. Dormisem buştean.

Sculîndu-mă, căutai mai întîi un petic de păşune bine camuflat. Îmi legai acolo mustangul şi mă pregătii să fac o recunoaştere pe locul catastrofei din ajun. O astfel de operaţie era, fireşte, plină de riscuri, dar trebuia să mă încumet dacă voiam să fiu de folos tovarăşilor mei. Metru cu metru mă strecuram tîrîş spre creastă. Pentru o distanţă pe care un pieton mergînd la pas ar fi străbătut-o în cel mult zece minute, eu consumai doua ore în cap. Pe urmă, la vale merse mai uşor, deşi cu înzecită prudentă. Dădui tocmai sa trec de un stejar bătrîn, cînd auzii un sunet ciudat:

— Pst!

Privii atent în jurul meu, dar nu observai nimic

— Pst!

Abia atunci îmi dădui scama că sunetul venea de undeva, de sus. Îmi ridicai ochii.

— Pst, massa!

De sus, dintr-un copac, dintr-o uriaşă scorbura, îmi zîmbea fericit Bob, cu gura pînă la urechi, sticlindu-şi dinţii.

— Aşteptam, massa! Bob venim aproape!

Urmă un hîrîit asemenea celui pe care-l auzi stînd in casă pe cînd homarul curăţă coşul vetrei: apoi joardele de alun înălţate în jurul arborelui foşniră sec.

— Venim înăuntru, massa, la odaie! mă pofti negrul în şoaptă. Atunci indian nu găsim Bob şi massa!

Mă căţărai pînă sus şi mă pomenii într-un interior complet învelit cu crengi de alun.

— Lack-a-day, măi al dracului, cum ai descoperit asemenea adăpost? Îl întrebai.

— Văzut un animal cum fugim de Bob, urcam pom şi uităm pe fereastră. Facem şi Bob la fel.

— Ce animal era?

— Bob nu ştim. Sîntem aşa, mare, cu patru picior, doi ochi şi un coadă.

Această descriere, pe cît de amănunţită pe atît de, sugestivă, mă făcu să bănuiesc că era vorba de un urs spălător.

— Cînd ai ajuns la copacul ăsta?

— Îndată cum venim roşii.

— Va să zică, stai ascuns aici de ieri. Ai prins ceva cu urechea? Ai văzut ceva?

— Bob auzit şi văzut indieni mulţime.

— Încolo nimic?

— Asta nu destul?

— N-au venit comanşii încoace?

— Fost aici, căutat, dar nu găsit Bob. Apoi aprins foc seara şi fript carne de urs care ai tăiat massa. Mîncat urs al nostru, tîlhari!

Indignarea bravului Bob era, ce-i drept, foarte întemeiată dar nimic nu mai putea fi schimbat.

— Spune mai departe!

— Dimineaţa indieni dus.

— Aha, s-au dus! Încotro?

— Nu ştim. Bob n-ai putut mergem după ei, dar văzut mult indieni ieşit afară din vale. De la fereastră vedem tot. Ai fost acolo şi massa Winnetou şi massa Sam şi massa Bern'. Mult funii şi curea legat la ei.

— Şi pe urmă?

— Pe urm'? Pe urm' indian căutat încolo, încoace, voit prindem Bob, dar Bob deştept.

— Cîţi mai sînt pe-aici?

— Cîţi nu ştim Bob, dar ştim unde.

— Ei, unde?

— Acolo, la urs. Bob vedem de sus prin fereastră.

Mă uitai la ceea ce Bob numea fereastră. Din scorbură te puteai sălta pînă acolo. Bob o şi demonstrase. Încercai la rîndul meu şi reuşii. Ajuns la deschizătura cu pricina, putui să-mi arunc într-adevăr privirea pînă spre fundul văii; vedeam panorama cum o vede pasărea din zbor. Lîngă trunchiul acelui fag în care Bob se cocoţase de teama ursului, şedea acum ghemuit un indian. Prizonierii erau duşi. Rămăsese acolo numai un grup restrîns de indieni, însărcinaţi, probabil, să ne prindă, pe mine şi pe Bob, dacă ne-am fi întors cumva la locul catastrofei.

Ce era de făcut? Coborîi din copac.

— Bob, aşa-i că nu vezi acolo decît un singur indian?

— Altă parte sîntem încă unul şi încă; dar Bob nu ştim loc.

— Aşteaptă-mă aici!

— Vrem plecat? Oh, mai bine rămînem massa la Bob!

— Trebuie să văd cum am putea să-i salvăm pe-ai noştri.

— Salvăm? Massa salvăm Bern'? Oh, asta frumos, foarte bun! Bob salvăm şi el massa Bern', massa Sam, massa Winnetou!

— Atunci stai liniştit, să nu te simtă nimeni! Plecai luminat în sinea mea de o mare mulţumire, pentru faptul că mai scăpase unul dintre noi, chiar dacă acesta nu era decît Bob. De altfel, comanşii, trebuie s-o recunosc, procedaseră foarte deştept instalînd o santinelă tocmai lîngă rămăşiţele ursului. Carnea, nădăjduiau ei, putea să constituie o momeala care să ne ducă la pierzanie.

Peste un ceas mă aflam de cealaltă parte a văii, la nici trei coţi depărtare de indianul care şedea nemişcat ca o stană de piatră,

jucîndu-şi doar degetele mîinii drepte pe fluieraşul ce-i atîrna de gît. Ştiam că sunetul fluierului putea servi ca semnal. Să fi avut vreun consemn în privinţa aceasta?

Era un războinic tînăr, de vreo optsprezece ani Poate că lua parte pentru prima oară la o campanie. Avea un cap foarte expresiv. Veşmintele sale îngrijite, ca şi arma Iui bogat ornamentată, mă făceau să bănuiesc că era fiu de căpetenie. Să-l omor? Să distrug această viaţă tînără, plină de nădejdi? Nu.

Mă apropiai lin, lin de tot şi apucîndu-l cu stînga de gît, îl lovii cu dreapta în aşa fel, ca nu cumva să-i fac vreun rău. Un bărbat în plinătatea vîrstei poate nici nu s-ar fi resimţit, dar flăcăiandrul se prăbuşi pe loc. Îi legai apoi mîinile şi picioarele, îi astupai gura cu un căluş şi-l imobilizai de trunchiul unui arbore mascat de tufăriş.

Dusei apoi la gură fluierul pe care-l luasem de la indian şi scosei un sunet scurt. Aproape în aceeaşi clipă foşni desişul din faţa mea şi un indian mai vîrstnic se apropie grăbit. Îl culcai şi pe acesta dintr-o lovitură cu patul puştii, dar fără să-l omor — căci nu aveam alt scop decît să-l fac inofensiv.

Trebuie că prin preajmă se mai aflau vreo trei sau patru indieni... Era necesar să descopăr locul unde îşi adăpostiseră caii, acţiune legată de mari primejdii. Imitai deci un nechezat de armăsar şi iată că dinspre locul unde apăruse indianul cel vîrstnic şi unde stătuseră în ajun caii noştri răsună un răspuns pe mai multe voci.

De-acum, ce-o da norocul! Îl legai pe indianul vîrstnic cu propria lui cingătoare, pe cel tînăr îl aburcai în spate şi la adăpostul arborilor, cotii scurt prin fundul văii spre locul de unde îmi răspunseseră caii. Erau în număr de şase — dovadă că se mai aflau la pîndă patru indieni. Aceştia se instalaseră desigur ceva mai departe, către intrare, fapt care-mi dădea putinţa să-mi pregătesc lovitura în mod serios.

Înainte de toate mă căţărai iarăşi sus, lîngă Bob. Negrul, ascuns în scorbura copacului, mă tot aşteptase pîndind la „fereastră". De cum mă zări, coborî mai jos şi-şi iţi capul prin „draperia" de aluniş.

— Massa, oh, prins indian, omorît indian?

— Nu e mort. Vreau numai să-l ţinem prizonier. Ce zici, mă ajuţi să-l salvăm pe massa Bernard?

— Oh, Bob tare vrem salvăm massa Bern'! Cum trebuie facem ?

— Îl iei pe indian şi-l duci mereu la vale, pînă dai de un copac uriaş, un hickory. Acolo îl lepezi jos şi mă aştepţi.

— Aşa facem, massa!

— Dar să nu-i slobozi cumva legăturile. Dacă se desface, o păţeşti rău de tot!

— Bob nu vrea păţim!

— Foarte bine. Hai!

Atleticul Bob îşi săltă povara pe spate şi porni cu paşi mari în direcţia indicată, dispărînd pe după povîrniş.

Eu mă întorsei la caii comanşilor. Era, fireşte, greu ca, de unul singur, să scoţi de-acolo toţi cei şase cai, să-i mîi în sus, spre creastă şi să-i scobori de cealaltă parte. Şi, totuşi, mai bine singur decît cu ajutorul lui Bob — deoarece caii indieni nu se împacă de loc cu mirosul specific al negrilor. De încălecat se mai lasă încălecaţi, dar cînd negrul îi ia de căpăstru şi merge înaintea lor — nici vorbă să-l urmeze.

Ceea ce bănuisem se adeverea acum: toate lucrurile — atît cele aduse de noi de la Hide-Spot, cît şi pachetul găsit la cei doi Morgan — erau pierdute. Iată că aurul e într-adevăr *deadly dust* — praf ucigător! Dintr-o sută de inşi care aleargă şi-l caută prin Vestul sălbatic, nouăzeci sînt sortiţi pieirii. Luciul ispititor şi sunetul vrăjelnic al acestui metal trezesc din adînc forţele întunecimii. Acţiunea lui, spre a fi pozitivă, se cere îngrădită de legi.

Desfăcui chingile şi legai cu ele caii cap la coada într-un şir lung. Apucai calul din faţă de dîrlogi şi-i trăsei pe tusşase după mine în sus, pe povîrniş. Uşor nu era. Caii, cam îndărătnici, îmi dădură mult de furcă. Cei patru indieni vor fi fost la mare distanţă, de nu auziră fornăitul şi tropotul animalelor. Ajunsei totuşi cu bine sus, apoi dincolo, la vale. Echipa comanşilor rămăsese deci fără cai; nu mai aveau cum să ajungă şi să anunţe grosul trupei. Totodată, planul lor de a ne prinde — pe mine şi pe Bob — sau de a ne omorî, fusese zădărnicit.

Negrul şedea, sub copacul acela măreţ supraveghind pe tînărul indian. Aşteptînd aşa, de unul singur, cu duşmanul lîngă el, trebuie că nu se simţea tocmai bine, căci, la ivirea mea, parcă-i căzu o piatra de pe inimă şi faţa-i neagră se lumină de bucurie.

— O, frumos venit massa! Indian deschidem ochi cum dracul, facem mîrîit, grohăit cum fiară. Dar Bob ai dat palmă una peste bot şi tăcut.

- Nu trebuie să baţi, Bob, nu-i cavalereşte. Şi apoi, e o jignire pe care indienii o plătesc cu moartea. Dacă tînărul acesta scapă, e din nou liber şi dă cumva de tine, atunci te-ai ars!

- Negru Bob ars? Oh, massa! Mai bine omorîm acum indian, să nu mai fim liber!

Îşi trase cuţitul de la brîu şi-l sprijini cu vîrful de pieptul comanşului.

— Stai, Bob, nu te apuca să verşi sînge! Dacă-l lăsăm în viaţă, ne-ar putea fi de mare folos. Ajută-mă să-l leg bine pe cal!

Îi scosei prizonierului căluşul din gură.

— Fratele meu roşu să răsufle în voie, dar să nu vorbească neîntrebat.

— Ma-ram vorbeşte cînd îi place, răspunse tînărul. Şi dacă n-ar vorbi, faţa palidă tot l-ar ucide şi i-ar lua scalpul.

— Ma-ram va rămîne în viaţă şi-şi va păstra scalpul, căci Old Shatterhand nu-i ucide pe duşmani decît în luptă.

— Cum, Old Shatterhand? Iuf!

— Da, da, eu sînt. Ma-ram nu va fi duşmanul, ci fratele meu şi am să-l duc la wigwamul părintesc.

— Tatăl lui Ma-ram e To-kei-hun, „Taurul cu coarne", marea căpetenie a comanşilor care-i călăuzeşte pe războinicii Racurroh. El îl va ucide pe Ma-ram pentru că a căzut prizonier în mîinile unui alb.

— Ar dori fratele meu să fie iarăşi liber? Tînărul mă privi mirat.

— Poate Old Shatterhand să lase liber pe un războinic, să nu-i ia scalpul, nici viaţa?

— Dacă tînărul meu frate îmi făgăduieşte că nu va fugi şi că va merge cu mine pînă la wigwamul lui, atunci îl dezleg numaidecît şi-i dau un cal. Îşi poate lua şi armele care atîrnă de oblîncul şeii.

— Iuf! Old Shatterhand are pumn de fier şi inima bună. El nu seamănă cu celelalte feţe palide. Dar nu cumva limba lui vorbeşte cu două înţelesuri?

— Eu nu spun decît adevărul. Vrea fratele meu să-mi urmeze cuvîntul pînă vom ajunge înaintea lui To-kei-hun?

— Ma-ram se învoieşte.

— Atunci treacă focul păcii din mîna mea într-a ta şi să te mistuie dacă ai să-ţi calci cuvîntul.

Mustangul meu se afla într-un ascunziş prin apropiere. Îl adusei de acolo şi scotocind în cobur, scosei la iveală două ţigări de foi din cele pe care le luasem din vizuina *stakemen*-ilor. Chibrituri aveam. După cel dezlegai pe indian, aprinsei cele două „havanos" subţirele şi ne apucarăm de fumat cu obişnuitul ritual.

— Oare albii nu au şi ei un Mare Spirit care să facă argilă pentru calumete? întrebă Ma-ram.

— Avem şi noi un spirit, chiar mai mare decit celelalte. Avem şi argilă din belşug. Numai că feţele palide trag din pipă doar acasă, în wigwamurile lor. Altminteri, s-au deprins să „bea fumul păcii" din aceste ţigări, care ocupă mai puţin loc decît pipele.

— Iuf! Si-karr? Marele Spirit al feţelor palide e înţelept. Aceste si-karr sînt, într-adevăr, mai uşor de purtat.

Bob se uita nedumerit cum fumam fără griji tocmai aici, în vecinătatea unor duşmani atît de primejdioşi şi în compania unui indian pe care cu cîteva clipe mai înainte hotărîsem să-l leg pe spinarea calului.

— Massa, vrem şi Bob fumăm la pace! se rugă el.

— Ia şi tu o ţigară! Dar fumeaz-o pe drum, că nu mai e vreme: plecăm imediat.

Comanşul îşi căută calul şi încalecă. Din cît învăţasem să-i cunosc pe indieni, nu aveam motive să-l suspectez. După multă osteneală, negrul reuşi să se salte şi el în cele din urmă pe un cal. Pe ceilalţi îi legarăm laolaltă, ca să-i putem trage după noi. În sfîrşit, încălecai şi eu pe mustang şi marşul începu.

Între noi şi nenorocita aceea de vîlcea terenul cobora mereu în pantă. O luarăm pe lîngă un greabăn şi făcurăm un ocol pentru a ajunge pe urmele trupei comanşilor. Mîna de indieni rămaşi în vale, fără cai, ne văzu, bineînţeles şi se porni pe un urlet nemaipomenit, care însă nu ne sperie de loc. Ma-ram se stăpîni şi fără să clipească măcar, nu schiţă nici un gest, nici o intenţie de a privi înapoi.

Ne continuarăm drumul pînă în amurg, într-o tăcere deplină. Ajunşi la Rio Pecos, aleserăm un loc potrivit pentru popas. Sub şeile cailor luaţi de la indieni găsirăm pastrama din belşug, ceea ce ne scuti de foame şi de osteneala vînatului. De comanşii rămaşi in vîlcea nu aveam ce ne teme: ne depărtasem atît de mult încît nu mai puteau să ne ajungă din urmă in cursul nopţii.

Ma-ram se lungi imediat şi adormi. Bob şi cu mine făcurăm toată noaptea de strajă cu schimbul. Cînd miji de ziuă scosei harnaşamentul de pe cei patru cai indieni neutilizaţi şi-i mînai spre apă. Animalele trecură fluviul înot şi dispărură curînd dincolo, în pădure. Ma-ram asistase la toate acestea fără să scoată un cuvînt.

Urmele după care ne orientam acum erau perfect vizibile, dovadă că trupa comanşilor se simţea în siguranţă. Coborîse de-a lungul malului drept al lui Rio Pecos, pînă la vărsarea lui în Sierra Guadelupa superioară. Aici, spre surpriza mea, urmele se despărţeau. Majoritatea indienilor cotise către munţi, restul îşi continuau drumul pe direcţia iniţiala.

Descălecai pentru a cerceta urmele. Printre acestea desluşii clar copitele bătrînei Tony. Le cunoşteam atît de bine forma şi dimensiunile, încît era cu neputinţa să mă înşel. Puţin mai încolo dădui de urmele] unei tabere de noapte.

— Fiii comanşilor s-au dus in munţi, la mormîntul marii lor căpetenii? îl întrebai pe Ma-ram.

— Fratele meu a ghicit.

— Şi ceilalţi, continuai arătînd în direcţia opusă! Au plecat cu prizonierii la wigwamurile voastre?

— Aşa le-au poruncit cele două căpetenii.

— Oare au luat cu ei şi comorile feţelor palide?

— Le-au luat ca să le păstreze, fiindcă nu ştiu care dintre albi e stăpînul lor.

— Şi unde şi-au ridicat comanşii corturile?

— În savana ce se întinde pînă la apa căreia feţele palide îi spun Rio Grande.

— Adică în savana dintre cei doi munţi?

— Da.

— Atunci vom părăsi aceste urme şi ne vom abate spre miazăzi.

— Fratele meu va face cum crede de cuviinţă, dar să ştie că acolo nu va găsi apă.

Îl privii stăruitor în ochi.

— Oare fratele meu a mai văzut vreodată munţi care, învecinaţi cu un mare fluviu, sa fie lipsiţi de apă? Toate rîurile îşi scot apa tocmai din adîncul munţilor.

— Fratele meu va vedea mai tîrziu cine are dreptate: comanşul sau el.

— Eu însă ştiu de pe acum de ce comanşul nu vrea s-o apucăm spre munţi.

— De ce? Fratele meu să mi-o spună şi mie.

— Fiii comanşilor îi duc pe prizonieri de-a lungul apei care face un mare ocol. Ori eu, dacă o iau drept spre miazăzi, îi ajung din urmă înainte ca ei să fi sosit în wigwamurile lor.

Indianul tăcu. Îi citisem gîndurile.

Mă apucai apoi să număr urmele copilelor. Erau de şaisprezece ori cîte patru; ceea ce însemna că escorta lui Winnetou, Sam şi Bernard era compusă din treisprezece comanşi. Cu siguranţă că prizonierii erau cît se poate de bine legaţi. Astfel, chiar dacă i-aş fi ajuns din urmă, nu i-aş fi putut salva cu forţa. Trebuia găsit un vicleşug.

Pornirăm deci spre sud cu toată viteza de care erau in stare caii. Drumul se dovedi greu, întortocheat şi obositor. Mie regiunea îmi era necunoscută, iar Ma-ram nu-mi dădea decît sumare indicaţii. Totuşi, o scosei la capăt. Chiar a doua zi dimineaţa, după ce trecusem munţii, văzui preria desfăşurată în adînc şi învecinîndu-se la stînga cu apele argintii ale lui Rio Pecos. Pădurea coborîse parcă din munţi împreună cu noi, însoţindu-ne încă o bucată bună de drum de-a lungul apei, în savană. Lîngă un mic afluent al lui Rio Pecos, dădurăm iarăşi de urmele comanşilor. Aceştia trecuseră pe-acolo în ziua precedentă, cam pe la ora prînzului, pentru ca apoi, pe malul unui pîrîiaş învecinat, să se adăpostească un timp de soarele arzător al amiezii.

Hotărîi şi eu să ne odihnim puţin, dar alesei un loc mai depărtat de apă, mai dosnic, într-un desiş care ne oferea oarecare siguranţă. Această măsura de precauţie se dovedi curînd extrem de utilă, căci abia mă aşezasem alături de Ma-ram, că-l şi văzui pe Bob venind în goană dinspre pîrîu, unde se dusese la scaldă împreună cu calul său.

— Oh, massa, strigă el, venim călăreţi! Unu, doi, cinci, şase! Fugim, massa, ori ucidem la călăreţi?

Alergai spre marginea desişului şi zării într-adevăr şase cai, în două grupuri de cîte trei, suind din josul malului. Cîte un cal, ultimul

din fiecare grup, părea încărcat cu poveri, iar în faţă venea cîte un om călare. Nu aveam de-a face, aşadar, decît cu doi vrăjmaşi — aceasta în cazul că indivizii făceau într-adevăr parte dintr-o asemenea categorie; pentru că, de fapt, în ciuda depărtării, îmi dădeam seama că nu sînt indieni, ci albi.

Iată însă ca, îndărătul lor, veneau în goana mare încă cinci călăreţi care nu puteau fi decît roşii. În cel mult cinci minute aveau să-i întreacă. Totul arăta ca o cursă de urmărire. Ca să desluşesc şi mai bine situaţia, îmi dusei luneta la ochi.

— *Zounds*! îmi scăpă fără voie de pe buze, constatînd uimit că primii doi nu erau alţii decît Fred Morgan şi fiul său Patrik.

Să-i omor, sau să-i prind de vii? Nu, nu voiam să-mi mînjesc mîinile cu sîngele acestor tîlhari. Îmi pregătii puşca şi stătui în aşteptare. Se apropiau tot mai mult de apă, cu indienii la nici cinci sute de paşi în urma lor. Auzeam de-acum gîfîitul cailor; cît pe-aci să treacă prin faţa mea. Atunci trăsei două focuri la o fracţiune de secundă unul de altul. Ochisem în capetele celor doi cai. Bietele dobitoace se prăbuşiră. Caii de povară, legaţi de cei dintîi şi cuprinşi de spaimă, se smuciră sălbatic, încercînd să fugă. Cei doi Morgan zburară cît colo şi se izbiră de pămînt. Mă încordai, gata să sar asupra lor.

— O-hi-hi-hiiii! răsună atunci strigătul de luptă al urmăritorilor, la care se asocie şi glasul lui Ma-ram.

Şi într-o secundă mă trezii împresurat. Trei tomahawkuri şi două cuţite scînteiau deasupra capului meu.

— Cha! Staţi! strigă Ma-ram ocrotindu-mă cu trupul lui. Această faţă palidă mi-e prieten!

Comanşii mă lăsară numaidecît în pace, dar consecinţele atacului lor nu mai puteau fi evitate: cei doi Morgan avură timp să se reculeagă şi să dispară prin desiş, iar caii lor, cabrîndu-se din răsputeri la strigătul indienilor, rupseră legăturile şi se aruncară orbeşte în apă. Recunoscui din primul moment că erau cei patru cai de povară ai noştri. Supraîncărcaţi, ei se scufundară imediat.

Patru dintre indieni se năpustiră în căutarea celor doi fugari. Pe al cincilea reuşii să-l opresc.

— Fratele meu roşu să fie bun şi să-mi spună de ce războinicii comanşi îi urmăresc pe prietenii lor albi?

— Oamenii albi au gură de şarpe cu limba în doua vîrfuri. Peste noapte ne-au ucis straja şi au fugit cu comorile lor.

— Cu aurul?

— Şi cu aurul, şi cu hîrtiile lor vrăjite, cusute în piele.

Comanşul ne părăsi şi dădu fuga după camarazii lui. Aşadar, temîndu-se că nu vor mai primi înapoi valorile din mîna comanşilor, cei doi Morgan hotărîseră să le şterpelească şi s-o ia din loc. Prin

„hîrtiile vrăjite" trebuia să înţeleg, desigur, bonurile de tezaur şi bancnotele după care umblaserăm noi. Exact în locul unde se scufundară caii, fluviul făcea o buclă şi vîrtejul iute ne lua orice nădejde de a mai salva din valuri încărcătura de *deadly dust*, de „praf ucigător*.

Ce mai puteam face? Dorinţa de a-mi ajuta prietenii era, fireşte şi mai mare decît aceea de ai prinde pe cei doi tîlhari şi asasini. De altfel, puteam să-i las în grija celor cinci comanşi care-i urmăreau.

— De ce fratele meu alb a tras în cai şi nu în călăreţi? se interesă Ma-ram. Oare Old Shatterhand nu prea ştie să ochească?

— De ce nu te-am ucis pe tine cînd îmi rezemasem vîrful cuţitului de pieptul tău? La fel şi acum: m-am mulţumit să dobor numai caii pentru că mai aveam o vorbă cu călăreţii.

— Old Shatterhand îi poate urmări împreuna cu fraţii mei roşii. Astfel, îi va prinde şi le va spun vorba cuvenită.

Mai că-mi venea să rîd de strădania lui Ma-ram de a mă abate de la urmărirea grupului care escorta prizonierii.

— Nu mă ţin eu de ei! îl lămurii. Războinicii comanşi sînt înţelepţi şi viteji. Ei vor pune mîna singuri pe albii aceia ticăloşi şi-i vor duce in wigwamurile lor. Ma-ram binevoiască să încalece şi să pornim.

Cele întîmplate îmi tăiaseră pofta de odihnă, apoi, mai era un motiv ce mă îndemna la drum Escorta prizonierilor fusese alcătuită iniţial din treisprezece călăreţi — acum, însă, cei doi Morgan plus cinci comanşi şi străjerul ucis nu mai intrau în socoteală; rămăseseră deci în escortă numai cinci inşi care ii păzeau pe cei trei prizonieri. În asemenea condiţii era mult mai uşor să-i eliberăm.

Dădurăm aşadar pinteni cailor. Pînă spre asfinţit făcurăm o distanţă serioasă şi examinînd urmele apreciarăm că mica trupă trebuie sa fi trecut pe acolo abia către prînz. Fuga celor doi Morgan, moartea santinelei, ca şi convingerea că nimeni nu le calcă pe urme — toate acestea îi făcuseră să întîrzie destul de mult.

Deşi Ma-ram ne tot îmbia la odihnă şi-şi rotea ochii în căutarea unui loc de popas, a trebuit, vrînd-nevrînd, să mai facă aproximativ patru mile engleze, pînă ce întunericul ne împiedică să mai desluşim vreo urmă. Abia atunci hotărîi să ne oprim. Dar a doua zi o pornirăm iarăşi la drum dis-de-dimineaţă.

Acum urmele duceau în jos, spre sud, în largul savanei. Treceam ici-colo peste cărări tăiate de bivoli si urmele după care ne dirijam ne arătau că depărtarea pînă la călăreţii din faţa noastră se scurtează treptat. Începui să nutresc chiar speranţa de a-l ajunge pînă la amiază — cînd un amănunt veni să ma dezamăgească. Şi anume: dădurăm peste un loc bătucit de numeroşi cai, dintre care-cel puţin zece se îndreptau spre sud.

— Iuf! făcu Ma-ram.

Apoi tăcu. Dar în ochii lui voit nepăsători se aprinse un licăr de bucurie. Situaţia mi se lămuri numaidecît. Micul grup se întîlnise, desigur, cu o ceată de comanşi sub ocrotirea căreia îşi continuau acum drumul.

— Cît mai e pînă la tabăra voastră?

— Nu e tabără! Comanşii Racurroh şi-au ridicat în savană o aşezare mal întinsă chiar decît oraşele albilor. Dacă fratele meu îşi îndeamnă bine calul, poate să ajungă acolo înainte ca soarele să se culce in ierburile preriei.

La prînz făcurăm o scurtă haltă, iar spre seară zării într-adevăr nişte dungi negre la orizont. Prin lunetă constatai numaidecît că e vorba de corturi dispuse în şiruri lungi.

Comanşii se instalaseră aici, pe o mare întindere, în vederea vînătorii de bizoni. Păreau toţi atît de preocupaţi de sosirea grupului cu prizonierii, încît nimeni nu ne aţinu calea. Ajunserăm astfel nestingheriţi chiar în preajma corturilor.

În sfîrşit, îmi strunii mustangul şi-l întrebai pe Ma-ram:

— Acestea sînt wigwamurile comanşilor?

— Da.

— Oare îl găsim aici şi pe To-kei-hun, marea căpetenie?

— Tatăl lui Ma-ram se află totdeauna lîngă copiii lui.

— Poate fratele meu să-l anunţe că Old Shatterhand vrea să vină la el în ospeţie?

Tînărul mi privi oarecum mirat, apoi spuse:

— Şi nu-i e teama lui Old Shatterhand de atîţia duşmani? Doboară el şi bizoni şi urşi, dar fiii comanşilor sînt mulţi ca şi arborii pădurii.

— Old Shatterhand ucide fiarele, dar nu şi pe fraţii lui roşii. El nu se teme nici de sioux, nici de kiowaş, apaş sau comanş, pentru că e prietenul tuturor bărbaţilor viteji. Glonţul lui nu loveşte decît în ucigaşi, în tîlhari şi trădători. Aşadar, du-te! Eu aştept aici.

— Dar Ma-ram e prizonier! Dacă Old Shatterhand nu-l mai găseşte pe urmă?

— Ma-ram e liber, nu-l mai socot prizonier. Doar ne-am împărtăşit împreună din fumul păcii!

— Iuf!

Şi dînd pinteni calului, tînărul porni la galop. Negrul şi cu mine lăsarăm caii slobozi şi ne aşezarăm în iarbă. Bravul Bob avea o mutră cît se poate de acră.

— Massa, ce facem indian la Bob dacă mergem acolo?

— Asta se va vedea.

— Vedea rău, nu plăcere. Indian frigem Bob la stîlp şi mort de tot.

— Poate că n-o să fie chiar aşa de rău. Oricum, dacă vrem să-l salvăm pe massa Bernard, trebuie să mergem.

— Oh, negru Bob vrem salvăm massa Bern'! Bob lăsăm fript, mîncat, numai indian lăsăm liber massa Bern'!

Îşi însoţise această eroică declaraţie cu o grimasă care, mai mult ca sigur, le-ar fi tăiat indienilor pofta să-l mănînce. Apoi apucă o halcă de pastrama pentru ca, înaintea morţii, să se bucure barem de plăcerile vieţii.

Nu aşteptarăm prea mult răspunsul la mesajul meu. Peste puţin, un numeros grup de călăreţi, strigînd şi agitîndu-şi armele, veniră către noi, executară o manevră şi ne împresurară din toate părţile, strîns de tot, mai să ne calce sub copitele cailor. Patru căpetenii, venind *ventre a terre*, îşi struniră caii drept în nasul nostru. Bob se răsturnă pe spate; eu însă rămăsei calm şi neclintit la locul meu.

— Oh, indian omorît Bob şi massa! se tîngui negrul în timp ce-şi înălţa ochii să vadă ce se mai întîmplă.

— Nici prin gînd nu le trece! îl liniştii eu. Ne pun numai la încercare; vor să ştie dacă ni-e teamă sau nu.

— Încercare? Oh, indian facem cît vrea! Bob curaj, nu temem.

Se ridică iarăşi în şezut, sforţîndu-se să pară cît mai fioros cu putinţă. Căpeteniile descălecară. Cel mai în vîrstă luă cuvîntul.

— De ce omul alb nu stă în picioare în faţa unor căpetenii ale comanşilor?

— Omul alb vă arată astfel că sînteţi bineveniţi, îi dădui replica. Rog pe fraţii mei roşii să se aşeze.

— Căpeteniile comanşilor nu se aşază decît lîngă o altă căpetenie. Unde îşi are omul alb wigwamul şi războinicii?

Atunci apucai hotărît tomahawkul.

— Un conducător trebuie să fie puternic şi viteaz. Dacă oamenii roşii nu cred că sînt căpetenie, n-au decît să lupte cu mine şi se vor convinge că nu mint!

— Care este numele omului alb?

— Toţi vînătorii, ca şi războinicii, fie albi sau roşii, îmi spun Old Shatterhand!

— Pesemne că omul alb şi-a luat singur acest nume.

— Căpeteniile comanşilor să se măsoare cu mine dacă vor! Ei cu tomahawkul şi cuţitul, iar eu cu mîna goală. *Howgh* !

— Omul alb rosteşte vorbe trufaşe. Să ne arate însă că e într-adevăr curajos pe cît se laudă a fii. Să încalece şi să vină cu războinicii Racurroh!

— Vom fuma împreună calumetul?

— Războinicii vor ţine sfat şi se va vedea

— Bine, merg cu gînduri de pace.

Urcai în şa. Bob se caţără şi el pe calul său nărăvaş. Părea că

nimeni nu-l ia în seamă. Indianul îi dispreţuieşte pe negri mai mult chiar decît unii albi. Pe mine, însă, căpeteniile mă luară la mijloc şi pornirăm cu toţii în galop spre tabără. Trecurăm printre corturi şi oprirăm în faţa unuia mai mare şi mai arătos. Căpeteniile descălecară. Făcui la fel.

Pe Bob nu-l zăream nicăieri. Eram singur, înconjurat de toată ceata de războinici. Căpetenia care vorbise adineauri puse mîna pe puşca mea.

— Faţa palidă să ne dea armele!

— Ba le păstrez! N-am venit încoace ca prizonier, ci de bună voie.

— Totuşi, omul alb trebuie să ne dea armele pînă ce războinicii roşii se vor convinge cu ce gînduri a venit.

— Cum aşa? Oamenii roşii se tem de mine? Dacă îmi cereţi armele, înseamnă că v-aţi speriat.

Indianul se simţi atins în prestigiul lui de războinic, îşi plimbă privirea întrebătoare către ceilalţi şi înţelegînd pesemne că aceştia înclină să-mi lase armele, hotărî:

— Războinicii comanşilor nu cunosc teama. Omul alb să-şi păstreze armele!

— Cum îi spune fratelui meu roşu?

— Old Shatterhand vorbeşte cu To-kei-hun, căpetenia de care tremură toţi duşmanii.

— Îl rog pe fratele meu To-kei-hun să-mi dea un cort unde să stau pînă ce căpeteniile vor ţine sfat şi vor socoti să-mi vorbească.

— Spusa ta e bună. Vei aştepta într-un cort pînă ce războinicii Racurroh vor hotărî dacă fumăm calumetul sau nu.

Îmi făcu semn cu mîna şi se depănă. Eu îl urmai cu calul de căpăstru. Dîndu-se în lături, indienii ne lăsară loc de trecere. Observai cu acest prilej o mulţime de femei, tinere şi bătrîne, zgîindu-se curioase din corturi la omul alb care îndrăznise să pătrundă în peştera leilor. Din fericire, comanşii aceştia nu făceau parte din tribul cu care Winnetou se războise la Mapimi.

Corturile, sau să le zicem colibele, arătau la fel ca şi la indienii din nord. Erau rodul exclusiv al muncii femeilor, bărbaţii ocupîndu-se numai cu războiul, cu vînătoarea şi pescuitul şi lăsînd toate celelalte corvezi pe umerii sexului „slab", cum îl numim noi de obicei.

Femeile sînt acelea care cară piei pentru pereţii corturilor sau colibelor, le întind la soare şi desenează cu o bucală de cărbune forma necesară. Pe urmă pieile sînt tăiate şi prinse în cureluşe subţiri. Se aduc parii împreună cu toate obiectele destinate noii locuinţe. Pe locul ales în acest scop, cu ajutorul unor unelte foarte primitive, se face o groapă rotundă, adîncă de circa două picioare, fixîndu-se jur-împrejur un număr mai mare sau mai mic de pari, în funcţie de dimensiunea

locuinţei. Parii trebuie să aibă cel puţin lungimea egală cu diametrul gropii. Împreunaţi la vîrf, ei sînt legaţi cu nuiele de alun sau de salcie. Femeile şi fetele trebuie să se caţere pe pari şi să facă legăturile, susţinîndu-se numai cu ajutorul picioarelor, ceea ce nu-i deloc o treabă uşoară. Eşafodajul acesta reprezintă scheletul locuinţei. Partea cea mai complicată a construcţiei este însă aşezarea pe schelet a pieilor care atîrnă deosebit de greu. Parii verticali sînt sprijiniţi la mijloc cu proptele bifurcate în vîrf şi fixate tot cu cureluşe. Astfel, în interior se formează două încăperi concentrice. Amîndouă şirurile de pari sînt acoperite cu piei, lăsîndu-se sus o deschizătură pe unde iese fumul cînd arde focul în mijlocul cortului. Cele două încăperi pot fi mascate cu piei sau împletituri, după dorinţa proprietarului.

Cortul în care fusei condus era mic şi pentru moment, neocupat. Îmi pironii calul afară, dădui la o parte cele două piei ce mascau intrarea şi păşii înăuntru fără să mă sinchisesc de căpetenia care nici nu avea intenţia, de fapt, să mă urmeze...

Nu trecură nici două minute că se ivi în cort o indiană foarte bătrînă, cu o legătură de vreascuri în spinare. Lepădă vreascurile şi ieşi, ca să se întoarcă apoi cu un vas de lut, mare şi cam hîrbuit. Aprinse focul şi aşeză oala la fiert.

Eu mă lungisem jos şi o priveam în tăcere. Ştiam că după mentalitatea indienilor mi-aş fi pierdut mult din prestigiu, dacă intram în vorbă cu ea. De altfel, pentru mine era clar că mă aflam aici de fapt sub supraveghere şi că, pe ascuns, ochii gazdelor mă spionau prin nu ştiu ce spărturi nevăzute.

Mîncarea dădu în clocot şi mirosul mă anunţă că e vorba de carne de vită. Într-adevăr, după vreun ceas, bătrîna îmi aşeză la picioare oala fierbinte şi plecă iar, lăsîndu-mă să mănînc în toată voia. Ceea ce şi făcui. Mărturisesc că pulpa de bivol îmi plăcu foarte mult; nici zeama n-o găseam de lepădat; doar că vasul nu prea strălucea de curăţenie şi-mi lipsea sarea, de care indienii nu vor să audă.

La drept vorbind, mă bucuram de un tratament excepţional, iar în ce priveşte vasul, pot paria şi azi că era singurul disponibil din toată tabăra.

Mă ospătai deci şi întins pe jos cu pătura strînsă sub cap, dădui frîu liber gîndurilor. Stînd aşa, îl auzii de afară pe mustangul meu, care se ospăta. Va si zică, gazdele se îngrijiseră şi de cal. în acelaşi timp, auzeam cum doi indieni patrulează neîncetat în jurul cortului. Ceva mai tîrziu, focul se stinse şi adormit. Mă aflam, desigur, în pragul unor evenimente serioase — şi oboseala nu-mi putea fi de folos. Un foşnet mă trezi în zori. Ridicîndu-mi pleoapele, o văzui iarăşi pe bătrînă aprinzînd focul şi aşezînd oala la fiert.

Îşi făcea datoria fără să mă privească, fără să-mi acorde cea mai mică atenţie; ceea ce nu însemna însă nici o jignire la adresa mea.

Consumai carnea cu aceeaşi poftă ca în ajun, după care hotărîi să ies puţin din cort. Dar numai ce scosei capul afară, că una din străji se şi repezi la mine cu suliţa.

Această comportare n-o puteam tolera fără să-mi pierd pentru totdeauna autoritatea în ochii comanşilor. Apucai deci suliţa cu amîndouă mîinile, aproape de vîrf şi împingînd repede înainte, o smucii apoi cu atîta putere, încît bietul indian o scăpă din mîini şi căzu lat.

— Iuf! răcni el, ridicîndu-se şi smulgîndu-şi cuţitul de la brîu.

— Iuf! mă strîmbai, trăgînd la rîndul meu cuţitul şi aruncînd suliţa în cort.

— Faţa palidă să-mi dea suliţa!

— Pielea-roşie n-are decît să intre înăuntru şi s-o ia!

Judecînd după mutra lui, invitaţia nu părea să-l ispitească. Dar iată că răsări celălalt străjer.

— Omul alb să intre în cort! îmi porunci pe un ton categoric.

Vîrful suliţei sale mai că-mi atingea faţa, încît nu putui rezista ispitei de a repeta experimentul de adineauri. Cît ai clipi, căzu şi acest de-al doilea comanş cu nasul în pămînt, iar suliţa lui urmă drumul celei dintîi.

Lucrul acesta li se păru prea de tot; strigară amîndoi, alarmînd întreaga tabără.

Exact în dreptul cortului meu se afla un alt cort mult mai arătos şi cu trei scuturi agăţate la intrare. La strigătul paznicilor, perdeaua de piele se dădu la o parte şi un cap oacheş de fată se ivi ca să afle pricina tărăboiului. Doi ochi negri, focoşi, stăruiră o clipă asupra mea. Apoi căpşorul dispăru. Două secunde mai tîrziu se arătară cele patru căpetenii şi veniră spre noi. La un semn al lui To-kei-hun, străjile se retraseră.

— Ce caută faţa palidă aici, în faţa cortului?

— Aud bine? Pesemne că fratele meu vrea să ştie ce caută aici cei doi paznici roşii.

— Ei fac de strajă pentru ca omului alb să nu i se întîmple nimic. Deci, stai înăuntru!

— Oare printre războinicii lui To-kei-hun se află oameni răi şi păcătoşi care nu ascultă de poruncile căpeteniei, că se simte nevoia de paznici ca să-i ocrotească pe musafiri? Old Shatterhand se lipseşte de pază! El va zdrobi cu pumnul său ţeasta oricărui mişel şi fătarnic. Fraţii mei să se întoarcă fără grijă la wigwamul lor; vreau să mă plimb puţin. Pe urmă mă întorc şi stăm de vorbă.

Intrai în cort şi-mi luai armele care, fireşte, nu era cazul să rămînă acolo. Dar cînd să ies din nou, mă pomenii cu o duzină de suliţe îndreptate asupra mea. Eram, deci, prizonier. Să-i înfrunt? Să aleg calea luptei? Nu, îmi veni altă idee. Mă trăsei către fundul

cortului şi cu tomahawkul despicai pielea groasă ca să mă strecor afară.

Ieşii astfel prin dos, în timp ce comanşii păzeau cu străşnicie intrarea. Văzîndu-mă, îşi holbară mai întîi ochii de uimire. Apoi se stîrni un vacarm, de parcă le-ar fi scăpat din lanţuri o sută de urşi. Căpeteniile, care între timp se întorseseră la corturile lor, reveniră într-o goană deloc potrivită cu ţinuta mîndră de pînă atunci. Îşi făceau loc cu coatele printre războinici, alergînd să mă prindă.

Să mă fi opus cu arma? Nu era posibil. M-ar fi omorît şi pe mine şi pe tovarăşii a căror salvare o urmăream. Hotărît, scosei din buzunar luneta şi o îndreptai asupra lor, strigînd cît se poate de crunt:

— Staţi, că vă curăţ pe toţi!

Se traseră înapoi speriaţi. Ori nu cunoşteau deloc asemenea instrument, ori poate îl mai văzuseră aiurea, dar nu ştiau ce nefaste puteri o fi ascunzînd.

— Ce vrea omul alb? vorbi To-kei-hun. De ce nu şade în wigwamul lui?

— Old Shatterhand e mare vraci printre oamenii albi, îl lămurii eu. Am să vă dovedesc că pot nimici întregul neam al comanşilor.

Băgai luneta la loc în buzunar, apucai în schimb carabina Henry şi arătai spre unul din corturile mai depărtate:

— Oamenii roşii să se uite la prăjina aceea din faţa cortului!

Dusei arma la ochi şi apăsai pe trăgaci. Glonţul nimeri exact în vîrful prăjinii. Un murmur de admiraţie se făcu auzit peste tot. Indienii preţuiesc îndemînarea şi curajul chiar şi al celui mai neîmpăcat duşman al lor.

Al doilea glonţ nimeri mai jos, la o distanţă de jumătate de ţol, al treilea şi mai jos, la aceeaşi distanţă. Acum murmurul încetă. Indienii, necunoscînd decît puşca obişnuită cu două încărcături, rămaseră perplecşi în faţa carabinei mele cu repetiţie. La cel de-al patrulea foc, mulţimea înmărmuri. Apoi, cu al şaselea şi al şaptelea, uluirea comanşilor crescu fără margini şi groaza se desenă pe chipurile lor. Trăsei astfel de nu mai puţin de douăzeci de ori, găurind prăjina în tot atîtea locuri şi mereu la aceeaşi distanţă. Apoi, cu cel mai firesc aer posibil, îmi agăţai carabina de umăr si, pe un ton flegmatic, rostii:

— Ei, s-au convins bărbaţii roşii că Old Shatterhand e un vraci neîntrecut? Cine va încerca să-i facă vreun rău se va alege cu moartea! *Howgh!*

Îmi văzui astfel de drum fără să întîmpin nici o împotrivire. În faţa corturilor înşirate de ambele părţi, femei şi fete se uitau la mine ca la o fiinţă cu puteri supraomeneşti. Puteam să fiu satisfăcut de impresia ce o lăsase scamatoria mea.

La unul din corturi stătea o strajă, ceea ce mă făcu să bănuiesc

că se află un prizonier. Dar cine anume? Să-l întreb pe paznic, să nu-l întreb? Cînd, deodată, aud un glas cunoscut:

— Massa, oh, lăsăm negru afară! Indian prins la Bob, vrem tăiem şi mîncăm.

Cîrmii spre intrare, dădui Ia o parte pieile şi-l scosei afara pe Bob. Înspăimîntat, străjerul nici nu încercă să se opună, iar în rîndurile celorlalţi nu se auzi nici un protest.

— Te-au închis aici chiar după sosire? îl întrebai pe negru.

— Da, massa. Luat Bob de la cal şi băgat cert. Aşa stam Bob pînă acum.

— Va să zică, nu ştii unde se află massa Bernard?

— Oh, massa Bern' n-ai văzut, n-ai auzit.

— Vino ! Ţine-te după mine!

Trecurăm astfel de cîteva corturi, cînd ne aţinură iarăşi calea cei patru şefi, urmaţi de o suită numeroasă. Ieşiseră prudenţi din dosul corturilor pentru a-mi tăia drumul. Dusei repede mîna la puşcă, dar To-kei-hun îmi făcu semn că nu vine cu gînduri rele. Mă oprii, deci şi-l aşteptai.

— Încotro se duce fratele alb? Să vină la sfatul căpeteniilor, să stăm de vorbă!

Pînă atunci fusesem „omul alb" sau „faţa palidă". Acum mă transformasem în „fratele alb". Se vedea deci că le impusesem oarecare respect.

— Vor fuma fraţii roşii calumetul cu mine?

— Vom sta mai întîi de vorbă şi dacă spusa ta se va dovedi dreaptă, vei fi privit ca un fiu al comanşilor.

— Atunci fraţii mei să se întoarcă! Old Shatterhand va veni în urma lor.

O luarăm iarăşi îndărăt şi trecurăm de cortul meu. Ceva mai încolo, în susul uliţei, o zării pe Tony, bătrînă iapă a lui Sam, iar alături, priponiţi unul lîngă altul, caii lui Winnetou şi Bernard. Prizonierii însă nu erau acolo; altminteri aş fi văzut afară străjile.

În cele din urmă, ajunserăm într-un fel de piaţă aproape circulară, înconjurată de mai multe rînduri de indieni. Aici era, desigur, locul tradiţional al sfatului.

Căpeteniile păşiră în mijloc şi se aşezară. O seamă de războinici, privilegiaţi din cine ştie ce motive, se apropiară şi ei, luînd loc în semicerc dinaintea căpeteniilor. Fără să aştept o invitaţie specială, mă aşezai la rîndul meu, ba îi făcui semn şi lui Bob să se ghemuiască mai în spate. Atitudinea mea nu le conveni deloc căpeteniilor.

— De ce omul alb se aşază cînd e vorba să-l judecăm? întrebă supărat To-kei-hun.

Făcui un gest de om sigur şi stăpîn pe sine:

— Şi mă rog, oamenii roşii de ce se aşază cînd e vorba să-i judece Old Shatterhand?

În ciuda feţei lor ca de piatră, descifrai totuşi că replica mea îi surprinsese.

— Omul alb are o limbă cam glumeaţă, dar fie, să stea jos. Totuşi, pe negru de ce 1-a scos din cortul lui şi ni-l aduce acum şi la sfat? Nu ştie Old Shatterhand că negrii n-au dreptul să şadă în faţa omului roşu?

— Omul acesta se află în slujba mea. Cînd eu îi poruncesc să şadă, atunci se aşază chiar şi în faţa căpeteniilor roşii! Hai, să înceapă sfatul!

Uram convins că numai cu acest mod impertinent de a mă purta îmi pregăteam oarecum salvarea. Cu cît mai îndrăzneţ mă arătam, fireşte, fără a-i ofensa direct, cu atît mai mult creşteam în ochii lor. O supunere pasivă ar fi echivalat cu moartea.

To-kei-hun aprinse calumetul şi-l trecu din mînă-n mînă. Mie nu mi-l oferi. Ceremonia încheiată, căpetenia se sculă şi se porni pe cuvîntat. Indienii sînt îndeobşte foarte tăcuţi şi rezervaţi faţă de străini. Dar cu anumite prilejuri ei demonstrează un debit verbal care în nici un caz nu rămîne în urma celui european. Există chiar căpetenii care şi-au cucerit faima prin talentul şi elocinţa lor, asemenea marilor oratori ai lumii antice sau moderne. Limbajul lor colorat, înflorit, aminteşte parcă poezia graiurilor orientale.

Căpetenia începu cu obişnuita introducere ce se face la judecarea unui alb, de fapt un rechizitoriu adresat întregii rase:

— Omul alb să asculte! Vorbeşte To-kei-hun, căpetenia comanşilor! Multe ocoluri a făcut soarele din vremea cînd oamenii roşii erau singurii stăpîni ai pămîntului dintre cele două ape mari. Ei au ridicat oraşe, au sădit pomi, au vînat bizoni. Ale lor erau şi raza soarelui şi ploaia; ale lor pădurea, muntele şi savanele fără sfîrşit. Aveau neveste şi fiice, fraţi şi feciori. Şi erau fericiţi! Dar au venit oamenii cu faţa ca zăpada şi cu sufletul negru ca fumul. Nu erau mulţi la număr şi oamenii roşii i-au găzduit în wigwamurile lor. Dar ei aveau arme necunoscute şi apă de foc; ei au adus alţi zei şi alţi preoţi, au adus trădarea, molima şi moartea. Şi veneau din ce în ce mai mulţi de dincolo de marea apă. Limba lor era vicleană şi cuţitul tăios. Oamenii roşii s-au încrezut în ei, dar au căzut pradă înşelăciunii. Au fost nevoiţi să le dea pămîntul unde odihnesc părinţii lor; au fost izgoniţi din wigwamurile şi din ţinuturile lor de vînătoare şi la orice împotrivire, erau ucişi fără milă. Pentru a-i doborî, feţele palide au semănat zîzanie între triburile oamenilor roşii, care au prins să se bată între dînşii, murind ca şi coioţii în deşert. Blestem albilor, blestem lor! Cadă asupra lor nenorociri cîte stele pe cer şi cîtă frunză pe arborii pădurii!

Un strigăt unanim de aprobare sublinie alocuţiunea şefului al cărui glas tunător răsuna pînă departe. Apoi To-kei-hun reluă:

— Şi iată că un astfel de om cu obrajii, palizi a venit încoace, la wigwamurile comanşilor. Culoare de mincinos şi limbă de trădător! Dar războinicii roşii îl vor asculta şi-l vor judeca după dreptate. Vorbească deci!

Se aşeză la loc. În schimb, îi urmară la cuvînt alte trei căpetenii, rostind fiecare cîte un discurs asemănător şi cerîndu-mi să vorbesc la rîndul meu. In timpul discursurilor, eu îmi scosei caietul de schiţe şi încercai să desenez căpeteniile din faţa mea, ca şi mulţimea de războinici şi corturile din jurul pieţei.

După ce şi al patrulea orator îşi încheie cuvîntarea în uralele asistenţei, To-kei-hun mi se adresă arătînd cu degetul:

— Ce tot face omul alb acolo, în timp ce conducătorii comanşilor vorbesc spre a fi ascultaţi?

Rupsei fila din caiet, mă sculai in picioare şi i-o dădui.

— Iată, marea căpetenie poate să vadă ce fac!

— Iuf! exclamă indianul după ce-şi aruncă ochii pe schiţa mea.

— Iuf! Iuf! Iuf! făcură şi celelalte trei căpetenii văzîndu-mi opera.

Iar To-kei-hun adaugă:

— Mare minune! Omul alb vrăjeşte pe pielea asta albă sufletele comanşilor! Uite, aici e To-kei-hun, aici tustrei fraţii lui, căpeteniile, dincoace războinicii şi corturile! Ce-o fi vrînd omul alb?

— Omul roşu va vedea imediat.

Îi luai hîrtia din mînă şi o arătai şi altor războinici din spatele meu; toţi rămaseră uluiţi ca şi căpeteniile lor. Se uitau la schiţa mea ca la o minune. Făcui apoi din ea un cocoloş şi-l băgai pe ţeava carabinei.

— To-kei-hun, ziceai adineauri că pe această hîrtie v-am vrăjit sufletele. Iată-le acum în ţeava. Vrei să le împrăştii în cele patru vînturi pentru ca nimeni dintre voi să nu ajungă vreodată în veşnicele plaiuri ale vînătoarei?

Efectul acestei farse îmi întrecu aşteptările. Şefii săriră în sus ca arşi. De jur împrejur se ridică un strigăt de groază.

Văzînd ce se întîmplă, mă grăbii să-i liniştesc.

— Oamenii roşii să se aşeze şi să fumeze cu mine calumetul păcii. Dacă se vor purta cu mine ca fraţii, le voi înapoia sufletele.

Se aşezară în mare grabă şi To-kei-hun scoase pipa. Îmi veni atunci o idee năstruşnică prin care să-i fac şi mai docili. Unul din şefi purta la haină doi nasturi mari de alamă, socotindu-i, pesemne, podoabe de preţ. Mă apropiai de acesta:

— Fratele roşu să-mi împrumute podoabele! Am să i le dau repede înapoi.

Şi, nici una, nici două, smulsei nasturii, întorcîndu-mă foarte calm, fără să-i iau în seamă uluirea.

— Fraţii mei roşii văd aici, între degetele mele, aceste podoabe, cîte una în fiecare mînă. Acum, băgaţi de scamă!

Mă prefăcui că le arunc în sus şi le arătai apoi mîinile goale.

— Fraţii mei să se uite bine! Unde sînt nasturii?

— Au zburat ! exclamă cu ciudă păgubitul.

— Da, au zburat departe, spre soare. Fratele meu roşu să tragă după ei şi să-i aducă iar pe pămînt!

— Asta n-o poate nimeni, nici măcar vraciul!

— Atunci trag eu! Fraţii mei să fie cu luare-aminte ca să vadă cînd vor cădea podoabele.

Nu folosii carabina, în care se afla cocoloşul de hîrtie, ci puşca mea cea veche, cu două ţevi, gata încărcată. O ridicai de lîngă To-kei-hun şi trăsei un foc în sus. Cîteva secunde şi se auzi căzînd ceva lîngă noi. Proprietarul preţioasei podoabe se repezi la locul cu pricina şi cu ajutorul cuţitului, dezgropa din pămînt un nasture.

— Iuf, e al meu!

Pe cînd toţi se îmbulzeau să vadă minunea, eu băgai nasturele celălalt pe cea de-a doua ţeava şi trăsei din nou. Indienii stăteau toţi cu ochii în sus. Deodată, Bob strigă, frecîndu-şi umărul şi ţopăind într-un picior:

— Oh, massa, nimerim Bob! Puşcat umăr!

Într-adevăr, cel de-al doilea nasture căzu pe umărul lui şi se rostogoli la pămînt. Indianul îl ridică şi pe acesta şi prinzîndu-şi

împreună la piept, făcu o grimasă care să arate clar că de aci încolo nu va mai permite să fie proiectaţi în soare.

Această şmecherie, dintre cele mai simple, făcu o impresie de necrezut. Aruncasem doi nasturi în soare şi-i adusesem iarăşi pe pământ cu cîte un foc de armă! Şi nasturii fuseseră într-adevăr sus, altminteri cum s-ar fi îngropat unul atît de adînc în ţărînă şi cum ar fi căzut celălalt drept pe umărul negrului, provocîndu-i şi o vînătaie respectabilă?! Şefii şedeau gînditori, tăcuţi; nici nu mai ştiau ce să facă, iar războinicii din jur aşteptau intimidaţi desfăşurarea evenimentelor.

Încercai atunci să risipesc încordarea, ce-i drept, într-un fel destul de riscant. Lîngă To-kei-hun se afla calumetul şi punga de oposum în care indienii îşi ţin tutunul amestecat cu foi de cînepă. Ridicai de jos calumetul şi-l umplui. Apoi, luînd un aer solemn, cuvîntai:

— ... Fraţii roşii să se uite la Old Shatterhand, care stă aici, în faţa lor! Văd ei oare la cingătoarea mea vreun scalp de indian, sau măcar un smoc de păr care să-mi împodobească încălţările? Unde e dovada că mi-aş fi pătat vreodată mîinile cu sîngele comanşilor? Mă aflam cu prietenii mei în pădure pe cînd războinicii Racurroh fumau calumetul cu cei doi duşmani ai noştri. Şi totuşi nu m-am atins de ei. Apoi, prinzîndu-l pe Ma-ram, fiul marei căpetenii To-kei-hun, nu l-am ucis, ci, înapoindu-i armele, l-am adus încoace, la wigwamul tatălui său. Oare mi-ar fi fost greu să omor şase războinici de-ai voştri? Şi totuşi nu le-am făcut nici un rău, mulţumindu-mă să leg pe unul din ei, pentru ca apoi să poată fi găsit şi eliberat de ai săi! N-aş fi putut oare să-i urmăresc pe războinicii care mergeau în munţi, să semăn moarte printre ei şi să pîngăresc mormîntul slăvitei voastre căpetenii? N-am tras eu în cei doi albi care v-au răpus straja şi au fugit cu aurul? Nu port eu aici, în ţeava puştii, sufletele voastre şi totuşi nu le spulber în vînt? N-aş fi în stare, credeţi, să arunc în soare toate pungile voastre cu „medicamente" fără să le mai aduc înapoi? Şi totuşi nu fac nimic din toate acestea, pentru că doresc să fiu frate cu comanşii, să fumez cu ei calumetul! Conducătorii voştri sînt viteji şi înţelepţi. Ei urăsc nedreptatea. Dar cel care nu crede ce-am spus va cădea trăsnit de puşca asta cu care eu, Old Shatterhand, trag cîte o mie de gloanţe la rînd! E timpul deci să fumăm pentru pace!

Aprinsei pipa — şi suflînd fumul spre cer, spre pămînt şi în cele patru vînturi, o trecui în mîna lui To-kei-hun. Izbutisem să-l supun voinţei mele. Omul luă calumetul, suflă la rîndul lui şase fumuri şi-l dădu mai departe. Ultimul dintre şefi mi-l înapoie şi abia atunci mă aşezai din nou, de data asta chiar în mijlocul lor.

— Fratele alb ne va întoarce acum sufletele? întrebă îngrijorat unul din şefi.

Trebuia să răspund cu mult tact diplomatic.

— Dar mă privesc oare bărbaţii roşii ca pe un fiu al comanşilor?

— Old Shatterhand e fratele nostru şi e liber. El va primi un cort şi va trăi după pofta inimii lui.

— Şi ce cort îmi daţi?

— Old Shatterhand e un mare războinic. El îşi va alege singur cortul.

— Atunci fraţii mei să mă însoţească! Vreau să mi-l aleg.

Se ridicară şi pornirăm împreună.

Luai la rînd toate corturile pînă ajunserăm în faţa unuia păzit de patru străji. Acolo îmi făcui mîinile pîlnie la gură şi imitai urletul coiotului. Numaidecît veni dinăuntru răspunsul aşteptat. Dintr-un salt mă postai la intrare.

— Old Shatterhand va locui aici!

Şefii se uitară ca prostiţi unul la altul; nu prevăzură deloc această situaţie.

— Aici nu se poate.

— De ce, mă rog?

— Aici stau duşmanii comanşilor.

— Care duşmani?

— Două feţe palide şi un om roşu.

— Cum îi cheamă?

— Roşul e Winnetou, căpetenia apaşilor, iar unul dintre albi e Sans-ear, care îi omoară pe indieni.

Să nu-şi fi dat ei oare seama că făceam parte din acelaşi grup? Ce-i drept, lui Ma-ram nu-i pomenisem nimic. Ar fi putut s-o afle însă de la Patrik Morgan.

— Old Shatterhand vrea să-i vadă pe prizonieri! Şi, fără să aştept răspuns, intrai în cort. Căpeteniile mă urmară în mare grabă.

Prizonierii zăceau la pămînt, legaţi de mîini şi de picioare, prinşi în acelaşi timp de proptelele cortului, îmi recunoscuseră, fireşte, glasul, dar tăceau cu toţii mîlc. Nimeni nu-şi trăda cu vreun gest bucuria.

— Dar ce-au făcut aceşti oameni? mă adresai căpeteniilor.

— Au omorît războinici de-ai noştri.

— Fratele meu a văzut cu ochii lui cum îi omorau?

— Au văzut ceilalţi războinici.

— Atunci vor trebui să aducă dovezi! În orice caz, eu rămîn aici, iar oamenii aceştia vor fi musafirii mei!

Scosei cuţitul şi dădui să tai legăturile care îi imobilizau pe prizonieri, dar unul din capii indienii mă apuca de braţ.

— Oamenii aceştia trebuie să moară. Fratele alb nu are dreptul să-i socotească musafiri.

— Şi cine poate să mă oprească?

— Cele patru căpetenii Racurroh!

— Poftim, să încerce!

Mă intercalai între indieni şi prizonierii lor. În afară de cele patru căpetenii, nu mai intrase înăuntru decît negrul Bob.

— Bob, taie curelele! Începe cu Winnetou! Negrul se apropiase între timp de stăpînul său

Dar ordinul era ordin şi pe urma va fi chibzuit şi că Winnetou ne poate fi de mai mare folos decît Bernard.

— Omul negru să bage cuţitul la loc! izbucnii unul din şefii comanşilor.

Dar, pînă una alta, Winnetou se şi eliberase.

— Iuf! exclamă căpetenia văzîndu-se neluat în seamă. Şi dădu să se arunce asupra lui Bob, care tocmai se pregătea să taie legăturile lui Sam.

Îi tăiai calea indianului, dar, sesizîndu-i intenţia sării repede într-o parte. Totuşi cuţitul lui mi se înfipse sus, în braţ, pentru care îl pocnii numaidecît de căzu ca o bucată de lemn. Nici nu avu timp mai scoată cuţitul din rană. Cu încă o lovitură, scăpai de alt indian, apoi sării în gîtul celui de-al treilea în timp ce Winnetou — deşi cu mîinile umflate - îl apucă de beregată pe To-kei-hun.

Nu se auzise decît un iuf! şi atît. Străjile stăteau fără grijă afară, în timp ce noi, aici, puneam stăpînire pe cort, iar tuspatru căpeteniile zăceau legate cobză, cu căluşe în gură.

— Heavens, cerule! Asta înseamnă, ca să zic aşa, ajutor la mare ananghie! se bucură Sam frecîndu-şi mădularele amorţite. Dragă Charlie, tare sînt curios, ca să zic aşa, cum ai făcut şi ai dres toate astea?

— Las' că afli mai tîrziu. Acum faceţi-vă rost de arme! Luaţi de la şefii ăştia, că au destule.

La rîndul meu, desfăcui punga cu muniţii şi-mi încărcai carabina ca să fiu pregătit pentru orice eventualitate. Între timp, le dădui celorlalţi instrucţiunile necesare, recomandîndu-le să ucidă pe loc cele patru căpetenii în cazul că vom fi atacaţi. Apoi, ca şi cînd nimic nu s-ar fi întîmplat, ieşii afară. Din respect faţă de căpeteniile lor, străjile se mutaseră la oarecare distanţă. Mai încolo aşteptau o mulţime de comanşi, care se adunaseră din curiozitate. Mă dusei întîi de toate la străjeri.

— Ştiu războinicii comanşi că Old Shatterhand a devenit frate cu căpeteniile lor?

Oamenii îşi plecară ochii în pămînt. Ceea ce ar fi voit sa însemne: da.

— Fraţii mei să păzească bine cortul, să nu lase pe nimeni înăuntru pînă nu vor primi alte porunci din partea căpeteniilor.

Apoi mă adresai mulţimii:

— Plecaţi şi chemaţi pe toţi războinicii la sfat! Se Împrăştiară numaidecît, iar eu o luai singur spre locul sfatului. Cine nu e familiarizat cu uzanţele indienilor mi-ar atribui, desigur, un curaj fără seamăn. Aprecierea însă ar fi exagerată. Indianul nu e nicidecum „sălbaticul" drept care trece. El are legile şi datinile lui neclintite. Cine ştie să se folosească de ele nu prea are motive de teama. Şi, în fond, aici totul era, încă de la început, o chestiune de viaţă sau moarte. Mai mult decît viaţa nu-mi puteam risca.

Pe cînd mergeam spre locul întrunirii, reuşii să-mi leg rana de la braţ, de altfel neînsemnată. Mă aşezai apoi exact în locul pe care-l ocupasem cu cîtva timp înainte. Nu dură decît zece minute şi piaţa se umplu de războinici, în afară de centrul unde şezuseră adineauri războinicii favoriţi. Oriunde în altă; parte un asemenea miting n-ar începe fără forfotă şi gălăgie. Aici însă, printre aşa-zişii sălbatici, nu se auzea o şoaptă. Oamenii veneau solemni şi tăcuţi, îşi alegeau locul şi aşteptau apoi nemişcaţi ca nişte statui.

Făcui semn celor mai aleşi dintre războinici să se apropie. După ce aceştia se aşezară în semicerc în faţa mea, rostii:

— Old Shatterhand a devenit frate cu căpeteniile comanşilor. Ştiaţi acest lucru?

— Ştiam! răspunse un războinic în numele celorlalţi.

— Prin urmare, trebuie să-şi aleagă un cort pe placul lui şi i-a plăcut cortul unde stau prizonierii! Oare cortul ales i se cuvine ori ba?

— I se cuvine!

— Şi totuşi căpeteniile n-au vrut să ţină seama de dreptul lui. Sînt oare căpeteniile comanşilor nişte mincinoşi? Prizonierii au cerut ca Old Shatterhand săi ocrotească. Să le fi respins cererea?

— Nu!

— Deci Old Shatterhand i-a luat sub scutul său socotindu-i oaspeţi. Avea el acest drept?

— Avea şi dreptul şi datoria, întări acelaşi războinic. Dar nu are voie să-i scape de judecată. Poate să-i ocrotească şi să moară laolaltă cu ei.

— Dar dacă se pune chezaş pentru ei, are voie să-i dezlege?

— Asta da.

— Înseamnă că n-a făcut decît ceea ce se cuvine! Totuşi unul din şefii comanşilor a încercat să-l omoare şi l-a rănit la braţ. Ce face un comanş cînd cineva încearcă să-l ucidă în propriul său cort?

— Îl omoară el.

— Şi ce face cu ceilalţi, care dau ajutor ucigaşului?

— Îi omoară pe toţi!

— Fraţii mei sînt înţelepţi şi cîntăresc lucrurile după dreptate. Cei patru şefi ai comanşilor au vrut să mă omoare. Totuşi eu nu i-am

ucis. I-am doborît cu pumnul şi atîta tot. Acum zac legaţi în cort şi păziţi de oaspeţii mei. Sînge pentru sînge, iertare pentru iertare! În schimbul libertăţii celor care au vrut să mă ucidă, vă cer eliberarea prizonierilor! Fraţii mei să se sfătuiască. Am să aştept aici răspunsul. Dar nu cumva oaspeţii mei să fie tulburaţi! Dacă cineva dintre voi pătrunde în cort, oamenii mei vă vor ucide căpeteniile.

Nimic pe chipurile lor nu trăda grava impresie pe care cuvintele mele trebuie s-o fi făcut. Eu mă depărtai cîţiva paşi, ca să nu asist la dezbateri.

Războinicii din centru alcătuiau, aşa cum mă aşteptam de altfel, un soi de consiliu ajutător. La un semn ieşiră, din rînduri cîţiva bărbaţi, cărora sfetnicii parcă le dădură instrucţiuni spre a fi transmise mulţimii. În sînul războinicilor se produse oarecare animaţie, dar fără să-mi pricinuiască neplăceri. Apoi se desfăşurară discuţii îndelungate, pînă ce, în sfîrşit, trei bărbaţi veniră spre mine şi unul dintre aceştia vorbi:

— Fratele alb îi ţine prizonieri pe şefii Racurroh ?

— Da.

— El trebuie să-i predea războinicilor comanşi pentru judecată.

— Fraţii mei uită, pesemne, că nu au voie să-şi judece conducătorii decît în cazul că s-ar dovedi laşi în luptă. Căpeteniile comanşilor, încercînd să-l ucidă pe Old Shatterhand, se află acum în wigwamul şi în puterea lui. Singur el are dreptul să-i judece.

— Şi ce are de gînd fratele alb?

— Dacă musafirii mei nu vor fi eliberaţi, am să-i omor pe şefii voştri!

— Oare Old Shatterhand ştie cine sînt musafirii lui?

— Desigur.

— Unul din ei e Sans-ear, cunoscut ucigaş al indienilor.

— L-au văzut oare fraţii mei omorînd vreun comanş?

— Nu. Dar cîinele de Winnetou, care a ucis sute de fii ai comanşilor?!

— Ştiu cumva fraţii mei că Winnetou ar fi răpus măcar un singur comanş Racurroh?

— Nu. Dar al treilea?

— E un om de sus, din miazănoapte, care în viaţa lui nu s-a atins de vreun indian.

— Dacă fratele alb ne ucide căpeteniile, va pieri si el, vor pieri şi oaspeţii lui!

— Fraţii mei glumesc? Cine ar putea să-l omoare pe Old Shatterhand? Nu ţine el în puşcă sufletele comanşilor?

Oamenii se aflau într-o mare dilemă şi statură mult pe gînduri. Dar nu puteau să-şi lase căpeteniile în voia soartei!

— Fratele alb să aştepte pînă venim înapoi!

Se depărtară şi luară dezbaterea de la capăt. Pe cît îmi dădeam seama, nu erau stăpîniţi de furie împotriva mea. Mă apărasem cu bărbăţie şi le arătasem încredere. A trata cu mine nu însemna, deci, a te umili. După vreo jumătate de oră, cei trei delegaţi se înapoiară.

— Old Shatterhand şi oaspeţii săi vor fi liberi cît durează o pătrime din drumul soarelui pe cer.

Aşadar, indienii îşi pregăteau obişnuita lor desfătare. Dîndu-ne drumul, aveau să ne hăituiască apoi ca pe nişte fiare, salvîndu-şi în acelaşi timp căpeteniile! Ne ofereau deci un avans de şase ore. Era puţin. Dar dacă porneam exact cu şase ore înainte de asfinţit, termenul se prelungea, practic, pînă în zori: noaptea, pe întuneric, nu puteau să ne urmărească, în această situaţie, refuzul ar fi fost o greşeală de neiertat. Se cerea totuşi prudenţă.

— Old Shatterhand se va învoi numai daca oaspeţii lui îşi vor primi înapoi armele.

— Le vor primi.

— Şi toate celelalte lucruri? Mă gîndeam mai ales Ia valorile pe care le avusese Bernard asupra sa; nu ştiam dacă indienii i le lăsaseră ori ba.

— Vor primi totul!

— Oaspeţii mei au fost luaţi prizonieri, deşi nu făcuseră nici un rău comanşilor Racurroh. În schimb, căpeteniile voastre au încercat să mă omoare. Şi acum vreţi să-şi recapete libertatea? Schimbul nu e drept!

— Ce mai vrea fratele alb?

— Rana pe care mi-au făcut-o la braţ să fie plătită cu trei cai aleşi de mine! Dau în schimb trei din caii noştri.

— Fratele alb e viclean ca vulpea; el ştie că bieţii lui căişori sînt istoviţi. Dar împlinească-i-se voia! Cînd vor putea să iasă căpeteniile din wigwam?

— Cînd vom pleca de aici.

— Dar cum rămîne cu sufletele noastre?

— N-am să le mai spulber in vînt.

— Atunci Old Shatterhand să plece cînd vrea. El e un mare războinic şi un şacal şiret. Căpeteniile vor fi fost cu mintea înceţoşată cînd au fumat cu el pipa păcii. *Howgh!*

Tîrgul se încheiase. Puteam pleca. Indienii mă lăsară să trec nestingherit şi mă îndreptai agale spre cortul meu. Fireşte că acolo eram aşteptat cu multă nerăbdare. Văzînd că intru neînsoţit de nimeni, tovarăşii înţeleseră că lucrurile nu s-au terminat tocmai prost.

— Ei? sări cel dintîi Bernard. Nu-l răbda inima să mai aştepte.

— Ţi-au luat cumva diamantele şi hîrtiile?

— Nu. De ce?

— Fiindcă altminteri ar fi trebuit să le primeşti înapoi. Sîntem

liberi, pentru un răstimp de şase ore!

— Liber, massa? se bucură Bob. Oh, liber Bob, liber massa Bern'! Dar puţin şase ore. Vinem indian, iar prindem...

— *Well*, făcu Sam, mai mult n-am fi putut să ne dorim. Doar intrasem aici, ca să zic aşa, într-o belea grozavă! Şi Tony? Ce se întîmplă cu Tony?

— O capeţi înapoi, ca de altfel toate lucrurile ce-ţi aparţin. Şi Winnetou îşi căpătă calul. Ceilalţi însă sînt prea obosiţi; deşi mă doare sufletul, am hotărît să-l înlocuiesc pe mustangul meu; am să aleg trei dintre caii căpeteniilor.

— High-day, ura! izbucni Sam. Şase ore avans şi cai odihniţi! Asta ajunge, ca să zic aşa, pentru nişte vînători bătrîni ca noi. Doar n-o să alegi nişte gloabe!

Acum mă apucai în sfîrşit sa le povestesc pe scurt cele întîmplate din clipa dramaticei noastre despărţiri. Dar nici nu-mi terminai bine „raportul", că mă auzii strigat. Ieşti din cort şi mă pomenii cu bătrîna care mă ospătase în două rînduri.

— Faţa palidă să poftească!

— Încotro?

— La Ma-ram.

Era o invitaţie ciudată. Îmi înştiinţai tovarăşii şi o urmai pe bătrînică pînă la cortul care-mi servise de adăpost în cursul nopţii. Acolo aşteptau doi cai. Pe unul din ei încălecase Ma-ram.

— Fratele meu alb să meargă să-şi aleagă caii! Aşadar, asta era! Ieşirăm amîndoi în prerie, unde păştea un număr considerabil de animale. Tînărul indian mă conduse la un armăsar murg.

— Acesta e cel mai bun dintre caii comanşilor! Ma-ram îl are de la tatăl său şi-l dăruieşte lui Old Shatterhand ca răsplată că nu i-a luat scalpul!

Mă surprinse acest dar preţios, care dovedea mărinimia lui Ma-ram faţă de mine. Avînd un asemenea cal, nu mai puteam fi ajuns din urmă. Fireşte că acceptai. Apoi mă îngrijii de Bernard şi de Bob, alegîndu-le doi cai de nădejde.

La întoarcere, Ma-ram opri în faţa cortului său.

— Fratele meu alb binevoiască să descalece şi să intre!

Nu se putea, fireşte sa refuz invitaţia. Tînărul mă introduse în cort şi fui tratat cu „kammas", un soi de turtă căreia comanşii ştiu să-i dea un gust foarte plăcut. După care îmi luai rămas bun.

Cînd ieşii din cort, o văzui iarăşi pe fata cu ochi negri, lucitori, care îmi atrăsese atenţia de dimineaţă, îşi făcea de lucru pe lîngă caii noştri. Îmi pregătise nişte merinde şi la apariţia mea, se îmbujora toată.

— Cine-i această fiică de Racurroh? îl întrebai pe Ma-ram.

— Este Hil-lah-dih, „Izvorul limpede", fata căpeteniei To-kei-

hun. Te roagă să-i primeşti darul, pentru că l-ai cruţat pe Ma-ram, fratele ei.

Îi întinsei fetei mîna.

— Manitu să-ţi dăruiască multă fericire şi multe veri însorite, floare gingaşă a preriei! Ochiul tău e limpede şi fruntea senină. Fie-ţi şi viaţa curata, netulburată de furtuni!

Încălecai şi mă dusei să prezint prietenilor mei caii aleşi de mine. Toţi se arătară încîntaţi, în special de armăsarul meu.

— Charlie, exclamă Sam, ăsta face aproape cît Tony, numai că a mea are coada mai scurtă şi urechile mai lungi. În sfîrşit, totul e în regulă. Pramatiile astea roşii ne-au servit cît se poate de bine. Pînă-n seară mai avem exact şase ore. Propun să plecăm. Pe urmă să-i vedem dacă mai pun mîna pe noi, ca să zic aşa.

Ne pregătirăm tot calabalîcul. Apoi dezlegarăm pe cei patru şefi ai comanşilor.

— Massa, trebuie grăbim! ne îndemnă Bob. Foarte mult trebuie repede grăbim, ca indian să nu prindem iar massa Bern',Sam, Charlie şi Winnetou!

Cît mai întîrziarăm în cort, căpeteniile nici nu se clintiră de la locurile lor. Urcarăm apoi în şa şi... la drum! Uliţa dintre corturi era pustie. Nici picior de indian. Fără îndoială că ne urmăreau cu toţii pe ascuns. Numai la cortul lui To-kei-hun mi se păru că stăruie două perechi de ochi de după perdea. O sută de inimi băteau în aşteptarea momentului cînd vom fi poate iarăşi prinşi. Aici însă, în acest cort, două inimi ne doreau salvarea...

Capitolul XVII
IN CALIFORNIA

Trecurăm peste Rio Colorado, lăsarăm în urmă ţinutul Pahuta şi speram să atingem curînd flancul răsăritean al munţilor Nevada şi să poposim cîteva zile lîngă lacul Mono. Drumul de la aşezările comanşilor pînă aici e un drum lung şi greu. Străbaţi savane nesfîrşite, munţi uriaşi şi pustietăţi de nisip. Şi oricît de zdraveni ar fi cal şi călăreţ, totuşi eforturile îi fac să se resimtă.

Dar cine ne determina, de fapt, să batem atîta drum pînă în California? Întîi de toate Bernard, care voia să-şi găsească acolo fratele; în al doilea rînd, presupunerea că cei doi Morgan, după ce şi-au pierdut toată prada la Rio Pecos, se vor fi îndreptat spre ţara aurului. Aveam destule temeiuri să bănuim acest lucru.

Plecînd atunci din satul comanşilor, călărisem fără popas seara şi toată noaptea, încît ajunserăm a doua zi către amiază lîngă Sierra

Guadelupa superioară. Iapa lui Sam şi calul ciolănos al lui Winnetou rezistau cît se poate de bine, în ciuda uriaşelor greutăţi ale drumului, iar caii primiţi de la comanşi nu ne provocau nici un fel de griji. Trecurăm şi de Guadelupa fără ca nimic să ne dea de bănuit că am fi urmăriţi. Iar cînd, după cîteva zile, traversarăm Rio Grande, orice teamă de comanşi, dispăru.

La vest de Rio Grande se înşiră către nord, ca o salbă de piscuri, Cordilierii din Sonora, la care ajunserăm fără vreo păţanie deosebită. Aici însă interveni un eveniment important.

Poposeam la ora prînzului pe coasta unui defileu. Winnetou, cocoţat mai sus, pe o stîncă, supraveghea drumul din faţa şi din urma noastră.

— Iuf! făcu el deodată pe tonul acela gutural, propriu indienilor.

Şi, lipindu-se de pămînt, coborî tîrîş pînă la noi. Bineînţeles că apucarăm numaidecît armele şi sărirăm în picioare.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Marshall.

— Oameni roşii.

— Cîţi?

— Atîţia!

Ne arătă cele cinci degete de la mîna dreaptă şi trei la mîna stîngă.

— Opt? Din ce trib?

— Winnetou nu i-a putut recunoaşte; nu au nici un semn.

— Sînt puşi pe război?

— Nu sînt vopsiţi cu albastru şi roşu, dar poartă arme.

— Unde se află? Departe de noi?

— Cam într-un sfert din ceea ce albii numesc o oră vor fi aici. Fraţii mei să se despartă. Sans-ear să vină cu mine, iar Marshall şi omul negru sa meargă pe acelaşi drum şi să se ascundă în dosul stîncilor. Fratele Şarli va rămîne aici lîngă calul lui.

Îi prinse pe ceilalţi patru cai de dîrlogi şi-i duse după o stîncă, unde erau bine camuflaţi. Apoi indică locul fiecărui om din grup. Eu rămăsei singur: stăteam pe jumătate întors spre direcţia de unde aveau sa apară necunoscuţii. Puşca mi-o ţineam pregătită.

Nu trecu bine sfertul de oră, că şi auzii tropot de cai. Făcui de parcă n-aş bănui nimic, dar trăgeam cu coada ochiului spre cei opt călăreţi care, zărindu-mă la rîndul lor, se opriră locului. După un scurt schimb de cuvinte, îşi continuară drumul, apropiindu-se de mine. Terenul era atît de pietros, încît trecerea cailor noştri nu lăsase nici un semn. Drept urmare, străinii nu aveau de unde să ştie ca sîntem mai mulţi.

Mă ridicai liniştit, cu puşca în mînă. Indienii îşi struniră caii cam la zece paşi de mine. Cel din frunte întrebă:

— Ce face faţa palidă aici în munţi?

— Mă odihnesc după atîta drum.

— De unde vine faţa palidă?

— De la malul lui Rio Grande.

— Şi încotro merge?

— Iuf! exclamă un alt indian înainte ca eu să răspund. Războinicii comanşilor l-au văzut pe omul acesta lîngă apa lui Rio Pecos. Era împreună cu Ma-ram, fiul căpeteniei, şi a tras cu puşca după cei doi albi urmăriţi de fraţii mei.

Aşadar, indianul făcea parte din grupul celor cinci comanşi care mă atacaseră, dîndu-le, din păcate, răgaz lui Fred Morgan şi fiului său să spele putina. De recunoscut nu-l recunoşteam, pentru că atunci apăruse vopsit în culorile războiului; de altfel, nici timpul nu-mi îngăduise să-i reţin figura.

— Încotro a plecat atunci faţa palidă cu Ma-ram? mi se adresă iarăşi şeful micului eşalon.

— La wigwamurile comanşilor.

— Şi cum de s-a întîlnit omul alb cu Ma-ram?

— L-am prins în valea aceea unde rămăsese după ce războinicii comanşilor i-au atacat pe Winnetou, pe Sans-ear, pe încă un alb şi pe un negru.

Auzindu-mi răspunsul, comanşii puseră mîna pe cuţite.

— Iuf! strigă şeful. L-a luat prizonier pe Ma-ram! Şi cu ceilalţi oameni roşii ce s-a făcut?

— Nimic rău. Pe unul l-am legat, iar ceilalţi patru nici că au simţit cînd l-am prins pe fiul căpeteniei şi l-am dus cu mine.

— Dar Ma-ram, cînd l-am văzut, nici nu era legat! interveni indianul, care se amestecase şi adineauri în vorbă.

— L-am lăsat liber, după ce-mi făgăduise ca mă va însoţi liniştit pînă la wigwamurile comanşilor.

— Iuf! Şi ce voia omul alb acolo?

— Să-i eliberez pe Winnetou, căpetenia apaşilor şi pe Sans-ear. Acolo i-am prins pe cei patru şefi Racurroh şi apoi i-am eliberat în schimbul tovarăşilor mei. Ni s-a îngăduit să plecăm împreună. Avem un sfert de zi pentru salvarea noastră.

— Va să zică prizonierii au scăpat?

— Fireşte!

Îmi plăcea să-i scot din sărite, povestindu-le întîmplarea cu toate amănuntele ei.

— Atunci omul alb trebuie să moară! hotărî şeful grupului şi apucă puşca.

Era, de fapt, singura de care dispuneau. Ceilalţi aveau numai arcuri şi săgeţi.

— Oamenii roşii ar pieri înainte de a-şi îndrepta armele asupra

mea! Nu mă sperii eu de opt indieni! Dar ştiu ca n-o să vă atingeţi de mine, dacă am sa vă spun că-i puteţi prinde chiar azi pe Winnetou şi pe ceilalţi doi.

— Iuf! Unde?

— Aici, pe loc! rostii, arătînd spre tovarăşii mei pitulaţi după stînci. Acolo e Winnetou şi Sans-ear, vînătorul de indieni, iar dincolo e încă un alb şi negrul!

În aceeaşi clipă, de o parte şi de alta răsăriră cei vizaţi, înaintînd cu puştile îndreptate asupra călăreţilor, iar eu — dîndu-mă un pas înapoi — îl luai la ochi pe şef.

— Oamenii roşii sînt prizonieri! Să descalece imediat! le poruncii.

Faţă de noi erau cu trei mai mult la număr, dar cele cinci puşti ale noastre ne dădeau superioritate. Văzîndu-se împresurat, nu-i de mirare că şeful îşi coborî numaidecît puşca şi întrebă:

— Oare fratele alb nu vede că oamenii roşii nu sînt porniţi pe război?

— Şi cu toate astea voiau să mă omoare! Eu însă nu rîvnesc la sîngele fraţilor roşii. Poftim, descălecaţi şi să fumăm pipa păcii.

Călăreţii cam şovăiau să-mi urmeze invitaţia, se temeau să nu fie vorba de vreun vicleşug.

— Cum îl cheamă pe fratele meu alb? întrebă şeful.

— Mi se spune Old Shatterhand.

— Iuf! Atunci vorbele lui pot fi crezute. Fraţii mei roşii să descalece!

Pregăti pipa şi se aşeză. Însoţitorii lui făcură la fel. Se apropiară şi ai noştri, luînd loc pentru ceremonial. Pipa, umplută şi aprinsă, trecu din mînă-n mînă. Bernard făcu greşeala de a o întinde lui Winnetou. Acesta refuză.

— Căpetenia apaşilor şade aici, lîngă comanşi, numai pentru că Old Shatterhand vrea să încheie pace cu ei, dar de fumat nu va fuma din calumetul lor. N-au decît să vorbească şi să se înţeleagă cu prietenii mei albi, însă pe urmă, să se ferească din drumul meu, că de nu, vor pieri ca şacalii în deşert!

Bernard ar fi trebuit să prevadă acest lucru. Comanşii se prefăcură a nu fi auzit cuvintele lui Winnetou. Mă adresai şefului lor.

— Oamenii roşii i-au urmărit pe cei doi trădători albi?

— Doar am spus-o şi adineauri.

— Şi nu i-aţi prins?

— Nu. Au fugit la duşmanii comanşilor şi a trebuit să ne întoarcem.

— Cum de-au putut scăpa pe jos, fără cai?

— Ei au furat caii comanşilor!

— Cum, n-au comanşii ochi să-i vadă pe tîlhari? N-au urechi să

le audă paşii?

— Fiii comanşilor se adunaseră la mormîntul căpeteniei şi, cînd s-au întors la cai, au găsit straja omorîtă şi doi cai dintre cei mai buni lipsă.

Aceasta fusese, într-adevăr, pentru Fred Morgan şi fiul său singura posibilitate de a se salva. Dar ce curaj să te aventurezi — cu urmăritorii în spatele tău — tocmai în munţi, la comanşi şi să le furi caii! Cei doi bandiţi dovedeau, orice s-ar spune, multă cutezanţă şi, ca adversari, nu trebuiau dispreţuiţi. Eram însă hotărît să-i prind chiar dac-ar fi fost sa ocolim pămîntul. Şi, în vederea acestui scop, întîlnirea cu comanşii era chiar binevenită.

Indienii nu mai zăboviră mult. Cînd să plece, îi întrebai:

— Unde-au văzut fraţii mei roşii ultima oară urmele celor doi albi?

— La două zile călare de aici. Vrea fratele meu să-i găsească?

— Da. Şi dacă-i prindem, s-a terminat cu ei!

— Iuf! Omul alb parc-ar scoate vorbele din inima comanşilor. S-o ia deci călare spre asfinţit. După un ocol al soarelui, va ajunge într-o vale ce se întinde de la miazăzi spre miazănoapte. Ţinîndu-se mereu pe vale, va găsi un loc unde cei doi albi s-au odihnit şi au aprins focul. Să treacă apoi muntele pînă la apa ce curge spre apus şi, tot mergînd de-a lungul ei, va mai întîlni în două rînduri cenuşa focurilor aprinse de albi. Mai încolo comanşii n-au mers, ci s-au întors, pentru că dăduseră de hotarul unde începe ţinutul navajoşilor.

— Cît mai era pînă cînd fraţii mei au fost nevoiţi sa se întoarcă?

— Nici jumătate de zi. Războinicii roşii s-ar fi ţinut de ei şi mai încolo, dar se vedeau în vale wigwamurile duşmanilor şi era primejdie de moarte.

— Războinicii comanşilor pot spune lui To-kei-hun şi celorlalte trei căpetenii că Winnetou, Sans-ear şi Old Shatterhand îi vor prinde pe trădători. Iar Ma-ram să nu-l uite pe Old Shatterhand, după cum nici acesta nu-l va uita!

— Dar Winnetou, apaşul, nu-i va urmări oare pe războinicii comanşilor?

— Nu. Deşi li-i duşman, nu se va atinge de ei, pentru că au încheiat pace cu fraţii lui.

Comanşii săriră pe cai şi plecară. Făcurăm şi noi la fel. Ei duceaţi spre răsărit vestea neaşteptatei întîlniri, iar noi ne îndreptam spre apus, cu nădejdea că-i vom prinde pe cei doi Morgan.

Indicaţiile primite de la ei se dovediră întru totul exacte. Cum apaşii şi navajoşii trăiau în bună prietenie, puturăm trage cu Winnetou la aceştia din urma. Aflarăm că cei doi bandiţi poposiseră acolo doar cîteva ceasuri şi că se interesaseră de drumul cel mai scurt

spre Colorado. Pomeniseră şi de lacul Mono. Deşi ne despărţea de ei o distanţă de cîteva zile, urmele lor erau încă foarte clare, ceea ce ne întări speranţa că vom putea să le dăm de urmă.

Ne ţineam aşadar pe lîngă Sierra Nevada, călărind întins prin preria semănată cu numeroase urme de bivoli. Doream din toată inima să ne iasă în cale un exemplar şi să-l vînăm. Nu mai mîncasem de mult decît pastrama tare şi, chiar dacă proviziile ne mai ajungeau pe cîteva zile, totuşi o fleica sau un muşchiuleţ proaspăt nu ne-ar fi stricat deloc.

Iată de ce mă abătui niţel din drum. Luîndu-l cu mine pe Bernard care pînă atunci nu vînase bizoni, făcurăm un arc pe dreapta, spre un zăvoi cu apă şi verdeaţă multă, unde presupuneam că într-o amiază ca aceasta, dogoritoare, vor veni bizonii în turmă ca sa se scalde şi sa rumege în tihnă.

Şi într-adevăr, speranţa se împlini. În zare îşi făcură apariţia un grup de patru bizoni. Pornirăm în întîmpinarea lor. Din păcate, vîntul bătînd din direcţia noastră, animalele ne simţiră imediat. Ne văzurăm siliţi să angajăm caii într-o cursă foarte rapidă. Murgul meu se ţinea formidabil. Zbura de parc-ar fi purtat în spinare un jocheu mărunţel. În schimb, Bernard rămăsese serios în urmă. Agerimea calului mă ispiti să-l supun unei probe a cărei reuşită contează în mod deosebit aici, în Vest. Hotărîi ca, în locul puştii, sa mă folosesc de *lasso*. Al meu era prevăzut cu un inel prin care laţul lunecă mai uşor decît prin urechiuşa de piele a *lasso*-urilor indiene.

Îi ajunsei din urmă pe bizoni, nu departe de un grup de sălcii. Era un taur masiv cu trei bivoliţe. Îmi alesei dintre acestea una cu pielea netedă, lucioasă — ceea ce înseamnă de obicei carne fragedă. O izolai printr-o manevră şi, galopînd pe lîngă ea, zvîrlii *lasso*-ul. În acele clipe, murgul meu se comportă minunat. Cum auzi şuierul *lasso*-ului, se şi întoarse fără nici un îndemn şi se propti amarnic, cu trupul încordat şi aplecat înainte. Laţul se strînse de gîtul bivoliţei. Urmă o smucitură puternică, mai-mai să ne răstoarne, dar murgul se ţinu zdravăn de tot, în timp ce la capătul celălalt bivoliţa se prăvăli la pămînt. Atunci sării repede din şa şi împlîntai cuţitul adînc în grumazul vitei. Murgul îmi urmări din ochi mişcările şi abia cînd văzu că totul e gata slobozi *lasso*-ul. Mă apropiai de bravul animal şi-l mîngîiai drăgăstos cu palma, iar el — drept recunoştinţă — îşi frecă botul de umărul meu.

Scosei apoi laţul de la gîtul bivoliţei şi mă pregătii să despic mormanul de carne. Tocmai atunci veni şi Bernard într-un suflet.

— Am întîrziat! regretă el. Mai vînăm?

— Las' că ne ajunge. Dă-mi o mîna de ajutor! Bernard descălecă, iar eu, întorcînd bivoliţa pe partea cealaltă, constatai, surprins, că era însemnată cu fierul roşu.

— Aoleu, sa ştii că e proprietatea unei *estanzia*, a unei *hacienda* sau a unui *rancho*!

— Şi aveam oare dreptul s-o vînăm?

— Da. Fermierii aceştia nu preţuiesc vitele decît pentru pielea lor. Orice trecător poate vîna cît pofteşte, cu condiţia ca pielea vitei să i-o lase proprietarului. Aşa e uzul pe-aici.

— Atunci va trebui să-i ducem pielea, nu-i aşa?

— Ba, deloc. Dacă întîlnim prin preajmă vreo gospodărie, n-avem decît să anunţăm unde a rămas pielea. Avînd în vedere mulţimea de bizoni ce se vînează aici în fiecare an, e practic imposibil ca fermierul să nu doboare din greşeală vreun exemplar al vecinului său. De aceea, la urmă ei schimbă între ei pieile, orientîndu-se după semnul pe care-l poartă.

Bivoliţa zăcea la cel mult cinci paşi de sălciile pomenite mai sus. Abia terminai cu explicaţiile, cînd auzii un şuier ascuţit şi, în aceeaşi clipă, Bernard strigă ca în ghearele morţii. Îmi ridicai repede privirea: tînărul meu prieten se zbătea dus de un *lasso* aruncat dintre sălcii. Apucai puşca şi mă năpustii în direcţia respectivă, sărind orbeşte peste tufele ce-mi închideau drumul. Un călăreţ în port mexican se depărta la galop, tîrîndu-l pe tînărul Marshall după el.

Aici nu mai încăpea zăbava. Bernard putea sa moară jupuit şi sfîşiat. Dusei arma la ochi, ţintii calul şi trăsei. Acesta mai făcu cîţiva paşi şi se prăbuşi. Alergai într-acolo. Călăreţul venise de-a berbeleacul. Cînd mă văzu, ţîşni în picioare şi, lăsînd totul baltă, o zbughi din loc.

Să-l urmăresc nu era vreme: mă interesa în primul rînd Bernard. *Lasso*-ul îi strînsese braţele atît de tare, încît bietul băiat nu se putea mişca defel. Îl eliberai şi, spre bucuria mea, văzui că era aproape nevătămat. De altfel, se şi ridică imediat în picioare.

— Extraordinar, Charlie, ce mai lunecuş am tras! vorbi el răsuflînd fericit. Ce-o fi vrut individul de la mine?

— Habar n-am!

— Dar dumneata de ce ai tras în cal şi nu în călăreţ?

— Mai întîi, fiindcă omul e totuşi om, în timp ce calul e animal. În al doilea rînd, fiindcă moartea călăreţului nu ţi-ar fi folosit la nimic. După cum vezi, *lasso*-ul e agăţat de şa, deci calul te-ar fi tîrît mai departe chiar şi în lipsa stăpînului.

— Exact! Trebuia să mă gîndesc şi eu la una ca asta! vorbi Bernard ruşinat, pipăindu-şi mădularele ca să se încredinţeze că e într-adevăr întreg.

— Acuma, haidem la bivoliţă! Trebuie să ne grăbim. Se pare că nu prea sîntem în siguranţă aici.

— N-aş crede să ne mai pîndească vreun necaz. Doar ţinuturile indienilor au rămas departe în urmă.

— Ba te înşeli. Ne aflăm aici într-o regiune plină de primejdii.

Ce-i drept, nu mai avem de-a face cu *indios bravos*, cum le spun spaniolii, în schimb ne putem pomeni cu tot soiul de tîlhari mexicani de drumul mare şi escroci yankei, care îşi fac de cap pe aceste meleaguri. Ai să-i vezi şi ai să-i auzi în curînd.

Aleserăm carnea cea mai bună, legarăm hartanele de şei şi mînarăm după tovarăşii noştri. Cum aceştia făcuseră între timp un popas, îi ajunserăm repede din urmă. Bob, care observă primul că venim cu vînat proaspăt, ne întîmpină strigînd de departe:

— Oh, massa cu biftec! Nigger Bob ducem după lemn, foc facem. Bob pulpa fript!

Îl lăsai să facă pe bucătarul, în timp ce eu povestii camarazilor toată aventura. Cînd carnea se rumeni Bob căscă o gură enormă şi începu să înfulece de-ţi era mai mare dragul. Mă şi miram unde încăpeau atîtea hălci! Era atît de preocupat de această masă regească, încît nici nu dădu atenţie exclamaţiei lui Sam:

— *Behold*, ia te uita, nişte călăreţi! Ori sînt numai cai?

Îmi dusei luneta la ochi:

— Călăreţi! Trei, cinci, opt... Exact, opt!

— Ne vor fi văzut oare?

— Fireşte! Au observat încă de departe fumul.

— Cine naiba or fi?

— Judecînd după pălăriile largi şi şeile înalte, cred că sînt mexicani.

— Atunci să ţinem, ca să zic aşa, degetul pe trăgaci! Vizita lor poate fi în legătură cu individul care a fugit, ăla cu *lasso*-ul.

Grupul de călăreţi se apropia mereu. În sfîrşit, se opriră la oarecare distanţă de noi. Erau mexicani, un fermier si şapte oameni din serviciul lui — cum se părea. Iar unul din aceştia era chiar individul căruia îi împuşcasem calul. Oamenii se sfătuiră un timp, apoi se despărţiră în două grupuri şi ne înconjurară.

— S-ar zice că au chef de discuţie cu noi domnii ăştia, ha-ha-ha! rîse Sam într-un fel din care se vedea că e bine dispus. Zău că m-aş ocupa de ei singur-singurel, ca să zic aşa !

Cercul se strînse treptat, pînă ce diametrul măsură cel mult douăzeci de lungimi de cal. Apoi conducătorul mai înainta cîţiva paşi şi ni se adresă într-un amestec de spaniolă şi engleză, obişnuit prin acele părţi:

— Cine sînteţi dumneavoastră? Sam se grăbi să răspundă pentru noi:

— Sîntem mormoni din marele oraş de la lacul sărat. Mergem în California ca misionari.

— Nu-i nici o afacere. N-o să vă alegeţi cu nimic, atîta vă spun! Dar cine e indianul?

— Nu e indian, ci eschimos din New-Holland. Dacă vedem că

nu ne merg afacerile, îl expunem la panoramă contra bani.

— Şi negrul?

— Păi, nu e negru! E *lawyer*, avocat, va sa zică, din Kamciatka. Are de pledat într-un proces la San Francisco.

Era evident că mexicanul nu se avea tocmai bine cu geografia...

— Frumoasă familie! rosti el. Trei misionari mormoni, plus un avocat de nu ştiu unde îmi fură o bivoliţă şi încearcă să-l omoare pe *vaquero*. Las' că vă învăţ eu minte! Vă declar prizonieri! Mă urmaţi la *rancho*-ul meu!

Sam se întoarse spre mine şi făcu o mutră de şmecher.

— Ce zici, Charlie, mergem? Poate găsim la *rancho*-ul dumnealui nişte mîncărică mai gustoasă decît aici.

— Să încercăm! Dacă nu e un *haciendero* cu sute de slugi, ci numai un modest *ranchiero*, atunci nu prea văd de ce ne-am speria.

— *Well*, ne vom distra un pic! se bucura Sam.

Apoi se adresă din nou mexicanului:

— Vreţi într-adevăr, *señor*, să vă daţi atîta osteneală pentru un lucru de nimic?

— Nu sînt *señor*! Sînt don, sînt grande! Mă cheamă don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo. Băgaţi la cap!

— High-day, că mare domn mai sînteţi! Înseamnă că trebuie să ne supunem la ordinele dumneavoastră. Sper însă că veţi fi delicat cu noi.

Nu făcurăm nici un gest de împotrivire. Stinserăm focul şi ne săltarăm pe cai. Bob rîdea cu gura pînă la urechi:

— Oh, asta frumos! Nigger Bob sîntem *lawyer* din... din... Bob nu mai ştim de unde! La *rancho* bun mîncare pentru Bob şi băut şi stat frumos casa!

Furăm încadraţi din toate părţile şi pornirăm toţi într-un galop frumos, specific mexican. În drum avui răgazul să examinez mai atent îmbrăcămintea călăreţilor.

Mexicanii poartă veşminte de un romantism rar întîlnit în portul altor popoare. Întîi de toate, pălăria joasă cu boruri foarte largi, aşa-numitul *sombrero*, din pîslă neagră ori cafenie, sau din acea împletitură de pai subţire, pe care şi Europa o cunoaşte din import sub numele de „panama". Pălăria unui *señor*, deci a unui domn, fie el *haciendero*, *ranchero*, sau bandit, e totdeauna îndoită pe o parte în sus, prinsă cu o agrafă de aur sau de alamă, încrustată la rîndul ei cu pietre preţioase sau cu sticlă colorată. Agrafa menţine borul pălăriei ridicat şi în acelaşi timp fixează o pană, mai aleasă sau mai de rînd, după averea posesorului — dar care nu lipseşte în nici un caz.

Un fel de jachetă scurtă, fără nasturi, cu mînecile larg răscroite, acoperă bustul. La mîneci, pe spate, pe piept — o bogăţie de

ornamente din fir subţire de lînă, bumbac sau mătase, din metal ieftin, lucitor sau din aur şi argint.

Gîtul e înfăşurat într-o basma neagră, lungă, înnodată în faţă. Capetele ei, dac-ar fi lăsate în voie, ar ajunge pînă mai jos de brîu — dar nu se poartă aşa, ci se aruncă înapoi, peste umeri, ceea ce dă costumului un plus de pitoresc.

Pantalonii, sînt cu totul originali. Strînşi pe talie şi întinşi pe şolduri, ei se lărgesc treptat, ajungînd ca jos să fie de două ori mai largi. Unde mai pui că sînt şi spintecaţi pe partea dinafară, încărcaţi cu trese şi cu broderii late, iar şliţul e tighelit cu mătase de o culoare care distonează cît se poate de viu cu stofa pantalonului.

Pînă şi cizmele de lac fin sînt bogat împodobite şi bineînţeles prevăzute cu pinteni uriaşi, de argint sau din oţel frumos lucrat, dacă nu din alamă sau corn. Pintenii aceştia întrec cu mult în mărime pe cei ai cavalerilor împlătoşaţi din evul mediu..,

“Roata” acestor pinteni, împreună cu, “furca”, ajung pînă la zece ţoli lungime. Ceea ce la noi se numeşte „rotilă", avînd mărimea unui bănuţ, la mexicani arată ca o stea în douăsprezece colţuri, avînd un diametru de şase ţoli. Greutatea unor astfel de pinteni ajunge la doi pfunzi şi uneori chiar mai mult.

Mexicanii, care merg aproape numai călare, au caii bine dresaţi, foarte agili şi rezistenţi. În acelaşi timp, mexicanii mînuiesc cu foarte multă pricepere tot felul de arme, de care nu se despart nici noaptea, fiind oricînd gata să le folosească.

Ei mai dovedesc o mare abilitatea în mînuirea unui pistol lung cu ţeava trasă şi în aşa fel construit încît poate fi uşor fixat, pe un pat de armă, transformîndu-se astfel într-o puşcă cu ţeava scurtă — instrument cu care mexicanul nimereşte ţinta la sigur şi de la o distanţă de o sută cincizeci de paşi. Arma are ghiventuri foarte dese, ceea ce dă glontelui o mişcare de rotaţie rapidă în jurul axei şi îl menţine pe direcţia iniţială. Datorită construcţiei sale arma nu consumă decît puţină pulbere şi reculează destul de slab. Într-o mînă experimentată ea reprezintă o adevărată comoară; iar caii sînt atît de bine dresaţi, încît călăreţul poate să tragă asupra duşmanului atît înainte cît şi înapoi, dar nu şi din lături. Totuşi, cînd calul stă pe loc, arma poate fi folosită în orice direcţie; ajunge să-i arăţi calului arma, ca inteligentul animal să se transforme pentru cîteva clipe într-o adevărată statuie de piatră sau bronz.

O armă aproape mai periculoasă decît cea de foc este *lasso*-ul. Cu ajutorul lui un bărbat cu experienţă, poate să prindă taurul din goană, pantera neagra în timpul săriturii, omul alergînd la atac sau fugind de primejdie. *Lasso*-ul este o curea lungă de vreo treizeci de coţi, avînd la capăt un laţ. El este lansat către om sau animal din fuga calului şi abia dacă din zece mii de cazuri se ratează o singură dată.

Exerciţiile de aruncare a *lasso*-ului încep din copilărie şi pînă la urma instrumentul devine parte din omul care-l mînuie: *lasso*-ul nu ascultă numai de mîna omului, ci şi de gîndurile lui; el zboară exact la ţintă, indiferent că e aruncat în joacă, în arenă sau în lupta necruţătoare pentru existenţă.

Mexicanul călare poartă pe el un *poncio*, o pătură cu care se poate înveli complet; cînd o îmbracă el îşi trage capul printr-o deschizătură, astfel că jumătate din pătură îi acoperă spatele, cealaltă jumătate pieptul.

Dar costumul călăreţului este deosebit de costisitor. Şaua şi căpăstrul poartă tot felul de podoabe de argint, cîteodată chiar de aur. Caii bogătaşilor au zăbale din argint greu, iar lănţugurile nu sînt nicidecum goale pe dinăuntru, ci pline şi din aur masiv. O asemenea zăbală costă în jur de cincizeci de escudos, dar poate să ajungă, împreună cu lănţugurile, la suma de cinci sute de escudos de aur.

Şaua folosită în Mexic este şaua spaniolă, neobişnuit de înaltă, din care — dacă te-ai aşezat cum trebuie — nu mai cazi cu una cu două. Chiar dacă nu e mare meşter, odată aşezat în şa, călăreţul nu mai poate fi trîntit decît cu greu. Spătarul îţi cuprinde spinarea pînă aproape de coaste; în faţă şaua este la fel de înaltă, cu oblînc de bronz, reprezentînd de obicei un cap de cal, numărînd vreo şase ţoli şi ajungîndu-ţi pînă la osul pieptului.

De la şa pînă la coadă o piele de talpă apără ca o platoşă crupa şi şoldurile animalului. Pentru călăria de agrement nu e nevoie de o asemenea platoşă, dar pentru drumurile lungi e de obicei scoasă la iveală, în primul rînd pentru că are o sumedenie de buzunare şi buzunăraşe, foarte utile. Această platoşă poartă numele caraghios de *cala de pato*, adică coadă de raţă.

Scările, adeseori prinse cu lanţ de argint, sînt îndeobşte de lemn; pe vremuri erau chiar nişte ghete de lemn, menite să apere piciorul călăreţului de orice rănire sau vătămare. Ghetele acestea au fost părăsite, s-au păstrat însă scările de lemn, iar pentru ocrotirea piciorului, partea din faţă a scării e prevăzută cu o apărătoare de piele, tapageros, cum o numesc spaniolii, ornată cu împletituri de sîrmă. Oamenii foarte bogaţi au scări de fier forjat, cu ornamente preţioase, întru totul asemănătoare celor din vechile armuri. Pentru apărarea călăreţului de intemperii, de ambele părţi ale şeii se află acele *armas de pelo*, nişte piei grosolane, de capră, aşezate cu partea păroasă în afară şi care se trag pe timp de ploaie peste coapse şi genunchi. De altfel, pieile acestea îl apără pe călăreţ şi de mărăcinii ghimpoşi prin care, eventual, e nevoit să treacă.

Dar să revin la peripeţiile noastre. După aproape o jumătate de ceas. ne răsări în faţă o clădire, probabil *rancho*-ul mexicanului. Intrarăm din goană în curtea vastă şi sărirăm de pe cai.

— *Señora* Eulalia, *señorita* Alma! Strigă fermierul înspre clădirea principală. Ia poftiţi încoace să vedeţi pe cine am adus!

La chemarea lui, cele două făpturi apărură cu atîta grabă, încît, fără să vreau, gîndul mă duse la versurile lui Schiller:

„Şi uşa, deschizîndu-se lată,
Scuipă două doamne deodată".

Da, erau *señora* şi *señorita*, cum s-ar spune — dar grăjdăriţele din Lüneburg ar fi arătat pe lîngă ele ca nişte doamne de elită. Desculţe, cu capul descoperit — nici nu-mi dădeam seama dacă ciudăţenia de cîlţi din capul lor era păr sau nu. Fustele le ajungeau doar pînă la genunchi, iar jegul de pe pulpe, gros, lucios, ar fi putut trece drept carîmb de cizmă. Sus, pînă la brîu, purtau cămăşi care, cu ani în urmă, trebuie să fi fost albe, dar care păreau să fi servit între timp la curăţatul hornurilor.

Ţîşniră deci pe uşă şi se zgîiră la noi cu gurile căscate.

— Pe cine ne-aţi adus, don Fernando de Venango e Colonna? cîrîi cea mai în vîrstă. Ia te uită ce de treabă pe capul nostru! Cinci deodată, cinci musafiri! Să le dai de mîncare şi de băut... Pe urmă or vrea să şi joace, să fumeze, să doarmă! Asta e prea de tot! Mai bine vă las aici şi fug unde mi-or vedea ochii din *rancho*-ul ăsta păcătos. Ah, cum de m-am lăsat convinsă, de mi-am părăsit frumosul San José şi...

— Dar, mămico, uită-te la domnul acela! Seamănă leit cu bunul nostru don Allano! interveni *señorita*, arătînd spre Marshall.

— N-are decît să-i semene, că tot nu-i el! O repezi mama supărată, văzîndu-se întreruptă din năvalnicul ei şuvoi de vorbe. Ce-i cu bărbaţii ăştia şi cine să le poarte de grijă? Eu şi iarăşi eu! Frumoasă surpriză, cînd ai treburi pînă peste cap cu o gospodărie atît de mare! Eu nu mai ştiu cum s-o scot la capăt şi cînd colo îmi veniţi cu musafiri, cinci deodată, ce să zic...

— Dar *señora* Eulalia, ăştia nu sînt musafiri! o linişti bărbatul.

— Nu? Atunci ce sînt, stimate don Fernando de Venango e Colonna?

— Prizonieri, *señora* Eulalia.

— Prizonieri? Şi ce-au făcut, stimate don Fernando de Venango de Molynares?

— Ne-au omorît o bivoliţă şi trei *vaqueros*, dragă *señora* Eulalia.

Era, într-adevăr, pasionant cu cîtă neobrăzare înmulţea dumnealui isprăvile noastre.

— O bivoliţă şi trei *vaqueros*! Exclamă femeia plesnindu-şi palmele murdare, încît caii, speriaţi, îşi ciuliră urechile. Dar e groaznic! E strigător la cer! I-aţi prins asupra faptului, don Fernando e Colonna de Gajalpa?

— Nu numai asupra faptului, ci asupra tuturor faptelor, *señora* Eulalia. Mai întîi au ucis, pe urmă au fript şi au mîncat!

Doña Eulalia îşi holbă şi mai crunt ochii.

— Fript şi mîncat? Pe cine? Pe bivoliţă sau pe cei trei *vaqueros*, stimate don Fernando de Gajalpa y Rostredo?

— Au început cu bivoliţa, dragă *señora* Eulalia.

— Şi pe urmă? Pe urmă ce-au făcut, stimate don Fernando Rostredo y Venango ?

— Pe urmă? N-au mai avut timp. I-am surprins, arestat şi uite-i aici, *señora* Eulalia.

— Arestat şi uite!... O, toată lumea vă ştie de viteaz fără pereche! Dar cine sînt, de fapt, oamenii aceştia, stimate don Fernando de Molynares e Colonna?

— Albii sînt misionari din oraşul mormonilor şi se duc la San Francisco să convertească poporul din California!

— Ferească Sfîntul! Misionari care fură bivoliţe şi ne omoară slugile ca să le mănînce! Povestiţi mai departe, don Fernando de Rostredo y Venango!

— Cel smolit, care arată ca un negru, e avocat în... în fine, în Ţara-de-Foc. Merge şi el la San Francisco ca să pună mîna pe o moştenire, *señora* Eulalia!

— Va să zică, vrea să pună mîna! O, atunci nu-i de mirare că a pus mîna şi pe bivoliţele noastre şi pe *vaqueros*! Şi ultimul cine-o fi, stimate don Fernando de Colonna y Gajalpa?

— Seamănă cu un *indio bravo*, dar e hotentot din... din Groenlanda. Vrea să-i expună la circ pe misionari ca să adune bani de la curioşi, *señora* Eulalia!

— O-o-o! Şi ce-o să faceţi cu ei, scumpe don Fernando de Molynares y Gajalpa e Venango?

— Am să pun să-i spînzure şi să-i împuşte. Chemaţi toată lumea încoace, *señora* Eulalia!

— Ce lume? Păi sîntem aici cu toţii, afară de Betty, negresa... uite că vine şi ea!... Dar bine, staţi un pic, văd că nu lipseşte nimeni, deşi ziceaţi că au fost omorîţi trei *vaqueros*! Cum vine asta, don Fernando e Rostredo de Colonna!

— Las' ca o descurcăm mai tîrziu, *señora* Eulalia. Încuiaţi porţile şi uşile, *señores*, ca să nu scape cumva prizonierii! Am să-i judec imediat şi cît se poate de aspru.

Nu exista, de fapt, decît o singură poartă, care fu zăvorită bine de tot — ceea ce însemna că-i şi aveam practic în mînă atît pe stimabilul *don*, cît şi pe *señorii* lui.

— Aşa! făcu mexicanul mulţumit. Aduceţi-mi un scaun! Legaţi caii de stîlp, dincolo, inclusiv pe-ai prizonierilor şi să începem judecata.

Nu protestarăm în nici un fel. De altminteri, prin îndepărtarea cailor ni se crea tocmai bine spaţiul necesar. Nu aveam nici cel mai mic trac înaintea „spectacolului".

Dar iată că fură aduse trei scaune în loc de unul. La mijloc se aşeză don Fernando, iar la dreapta şi la stînga lui, *señora* Eulalia şi *señorita* Alma în „robele" descrise mai sus. Noi stăteam tuscinci mai la o parte, supravegheaţi de slujitori.

— În primul rînd, să auzim cum vă cheamă, începu don Fernando. Ia spune tu!

— Bob, răspunse negrul, căruia îi fusese adresată întrebarea.

— Aha, nume de pungaş! Şi tu?

— Winnetou.

— Winnetou! Nume fals! Aparţine, de fapt, celui mai mare şi mai vestit conducător al indienilor. Dar tu?

— Marshall.

— Vezi, pînă şi numele e acelaşi! sări bucuroasă *señorita*, adresîndu-se mamei.

— Nume de yankeu, stabili don Fernando. Indivizii ăştia nu fac doi bani. Şi ţie cum îţi spune?

— Sans-ear.

— Iarăşi fals! Adevăratul Sans-ear e un vînător de seamă, cunoscut în lungul şi în latul preriei. E cel mai teribil duşman al roşilor. Şi ultimul?

—- Old Shatterhand.

— Sînteţi voi tîlhari, dar şi mincinoşi fără pereche! Şi ăsta e nume de furat!

Atunci făcui un pas înainte şi mă postai chiar lîngă ticălosul de *vaquero* care-l prinsese pe Bernard. Individul merita o lecţie.

— Nu minţim, rostii hotărît. Vreţi dovezi?

— Poftim!

În aceeaşi clipă, pumnul meu căzu ca o măciuca în capul văcarului, care se prăbuşi fără să crîcnească.

— Ei, ce pumn e ăsta, dacă nu al lui Old Shatterhand?

— Ah, Alma, îmi vine rău, mă apucă pandaliile, mă loveşte damblaua! izbucni desperată *doña* Eulalia, desfăcîndu-şi larg braţele şi căzînd la pieptul viteazului don Fernando.

Acesta dădu să sară de pe scaun, dar nu se putu debarasa de dulcea povară care-l ţinea încleştat. Strigă şi el ca din gură de şarpe, iar *señorita* Alma îi ţinu isonul.

Cînd e călare, mexicanul se arată foarte cutezător şi iute, în schimb, fără cal, e neputincios. Văcarii nu făceau nici ei excepţie de la aceasta regulă. Văzîndu-ne pe toţi cinci cu armele aţintite asupra lor — după ce-l năucisem pe nevrednicul lor camarad — bieţii oameni nu mai ştiură ce să facă.

— Să n-aveţi teamă, *señores*! îi liniştii eu. Nu vi se întîmplă nimic, fireşte, dacă sînteţi oameni de înţeles. Vrem numai să vă atragem atenţia asupra unei mici greşeli. Pe urmă trataţi-ne cum veţi crede mai potrivit.

Şi, spunînd acestea, mă îndreptai spre cele trei scaune şi făcui cea mai adîncă şi respectuoasă reverenţă.

— *Doña* Eulalia, îmi place nespus frumuseţea şi ador virtuţile femeii. Vă rog din suflet, alungaţi-vă spaima şi dăruiţi-mi o privire a ochilor dumneavoastră fermecători!

— A-a-ah!

Un lung suspin de uşurare şi ochii aceia mici, de scorpie, se întredeschiseră. Femeia se sili să-şi ascundă obrajii galbeni sub o mască languroasă, pudică. De fapt însă, părea mai mult îngrozita.

— Frumoasă *doña*, veţi fi auzit, desigur, de acele *Cours d'am*our din alte vremuri cînd cea mai admirată dintre doamne ocupa scaunul judecăţii şi toată lumea trebuia să-i împlinească hotărîrile. Judecata la care don Fernando vrea să ne supună nu poate fi dreaptă, el însuşi fiind parte în cauză. De aceea îl rugăm să-şi treacă puterea în gingaşele dumneavoastră mîini. Sîntem convinşi că astfel sentinţa va lovi în adevăratul vinovat!

— Doriţi, într-adevăr asta, *señor*? făcu ea cu un glas fîstîcit, ce părea că se strecoară printre două perii de duşumea.

— Vorbesc foarte serios, *doña* Eulalia! E drept că ţinuta noastră nu prea corespunde unui asemenea moment solemn, cînd avem cinstea de a prezenta omagii unei doamne ca dumneavoastră, dar gîndiţi-vă că ne aflăm de luni de zile în Vestul sălbatic. Şi cum bunătatea e cea mai de preţ podoabă a femeii, sperăm să ne ascultaţi dorinţa şi să ne-o împliniţi.

— Sînteţi oare într-adevăr cei care v-aţi dat adineauri?

— Bineînţeles.

— Auziţi, don Fernando de Venango y Gajalpa? Aceşti faimoşi señores m-au ales pe mine să judec şi să hotărăsc. Ştiţi că nu permit vreo împotrivire! De acord?

Don Fernando se acrise la faţă, dar nu îndrăzni s-o înfrunte pe *doña* lui. Şi, în fond, nici nu găsea că e rău să scape de buclucul în care intrase.

— Preluaţi funcţia, *señora* Eulalia! Sînt convins că-i veţi spînzura.

— După merit, totul după merit, don Fernando de Colonna e Molynares!

Apoi femeia mi se adresă mie.

— Aveţi cuvîntul, *señor*! Vorbiţi!

— Să presupunem, *doña* Eulalia, că aţi fi un călător flămînd şi ostenit şi aţi întîlni în savană o bivoliţă cu a cărei carne v-aţi putea

potoli foamea. Aţi fi oare în drept să doborîţi animalul, urmînd, fireşte, ca pielea s-o capete proprietarul?

— Desigur, aşa e uzul la noi.

— Nu peste tot... dădu să intervină bărbatul, dar *doña* Eulalia i-o reteză scurt:

— Vă rog, don Fernando! Eu dispun aici! Nu îngădui să vorbiţi neîntrebat!

Mexicanul se aşeză la loc, resemnat şi respectuos. De altfel şi atitudinea smerită a văcarilor sublinia faptul că *doña* Eulalia e suverana fermei.

— Asta-i toată crima noastră, *señora*, urmai eu. Deodată, acest *vaquero*, pe care l-am sancţionat adineauri, îl înhaţă cu *lasso*-ul pe *señor* Marshall, tîrîndu-l după el. Şi l-ar fi omorît, cu siguranţă, dacă nu-i împuşcam eu calul.

— Marshall! E un nume drăguţ. Un *señor* Marshall adică Allano Marshall, a locuit la soră-mea, în San Francisco.

— Allan Marshall? Nu cumva din Louisville, din Statele Unite? exclamai eu surprins.

— Chiar aşa? Îl cunoaşteţi?

—- Cum să nu! Acest Allan Marshall, bijutier din Louisville, e frate cu Bernard Marshall aci de faţă.

— Santa Lauretta! Exact! Era bijutier şi avea un frate pe nume Bernard. Vezi, Alma, inima nu te-a înşelat! Fii binevenit, *señor* Bernardo. Vino în braţele mele!

Această explozie de bucurie părea oarecum inexplicabilă şi Bernard — deşi fericit să capete aşa, deodată, veşti despre fratele său — preferă să ducă doar mîna *señor*ei pînă în dreptul buzelor, renunţînd politicos la îmbrăţişare.

— Am călătorit încoace, vorbi el, cu unicul scop de a-l găsi pe fratele meu. Puteţi să-mi spuneţi unde se află în prezent, stimată *doña* Eulalia?

— Alma a fost în vizită la soră-mea. Înainte de întoarcerea ei, *señor* Marshall tocmai se pregătea să plece la minele de aur. Dar, vă rog, toţi aceştia sînt prieteni de-ai dumneavoastră, *señor* Bernardo?

— Toţi! Şi le datorez foarte mult. Ei mi-au redat libertatea şi m-au salvat de la moarte. *Señor* Old Shatterhand m-a scăpat de la pierzanie sigură, m-a scos din mîinile *stakemen*-ilor şi ale comanşilor.

Doña îşi plesni din nou palmele a mirare.

— Vai-vai! Aţi trăit asemenea aventuri? *Señor* Bernardo, vă implor să ni le povestiţi şi nouă! Dar cum se face că dumneavoastră sînteţi mormon, iar fratele nu?

— Nu sîntem nici unul mormon, *doña* Eulalia. N-a fost decît o glumă.

Femeia se întoarse brusc către soţul ei.

— Aţi auzit, don Fernando de Venango e Gajalpa, nu sînt nici mormoni, nici tîlhari, nici asasini! I-am achitat! Vor fi oaspeţii noştri şi vor sta la noi cît le va pofti inima. Alma, dă fuga la bucătărie şi adu o sticlă de basilikiulep! Să bem de bun sosit.

La cuvîntul basilikiulep, chipul lui don Fernando se lumină. Probabil că numai la ocazii foarte rare venea domnia-sa în contact cu o asemenea sticlă. Era deci explicabilă satisfacţia pe care, în cele din urmă, prezenţa noastră i-o dădea, prilejuindu-i acest contact îndelung rîvnit. Alcoolul era cel mai bun mijloc de a statornici pacea între noi.

Señorita Alma dădu fuga — mai să-i crape jegul gros de pe pulpe — şi reveni în pas alergător, aducînd o sticla pîntecoasă şi un pahar de dimensiuni corespunzătoare. Cine cunoaşte otrava asta răspîndită aici de americani va fi, desigur, convins că n-am băut mai mult de un strop şi ca doamnele nici nu s-au încumetat s-o ducă la gingaşa lor gură. În ce ne priveşte, ar avea dreptate; femeile însă au dat de duşcă cîte un cogeamite pahar, plescăind din limbă de parc-ar fi fost ambrozie. Winnetou nici nu se atinse de băutură, cum făcea, de altfel, întotdeauna cînd era vorba de „apa de foc". În schimb, don Fernando îşi tot umplu pahar după pahar pînă ce energica lui nevastă îi smulse sticla din mîini.

— Ajunge, don Fernando de Venango e Rostredo y Colonna! Ştiţi că nu mai, avem decît două sticle! Conduceţi-i pe *señores* în odaie. Noi, doamnele, ne facem mai întîi toaleta şi pe urmă vă pregătim ceva de-ale gurii, că, deh, sînteţi desigur înfometaţi. Hai, Alma! La revedere, *señores*!

„Doamnele" dispărură într-o firidă îndărătul căreia se afla, probabil, garderoba sau bucătăria, dacă nu ambele la un loc. Pe noi mexicanul ne conduse în încăperea pe care seniora Eulalia o numise „odaie", dar căreia în alta parte i ş-ar fi spus probabil „şopron". Se aflau înăuntru o masă şi cîteva bănci grosolane, negeluite pe care ne aşezarăm. Observînd că văcarii îşi cam fac de lucru pe lîngă caii noştri şi scotocesc prin coburi — ieşii afară ca să pun totul în siguranţă.

Nu degeaba se spune că cel mai bun *vaquero* e în acelaşi timp cel mai mare pungaş. Lui Bob îi poruncii să stea de pază la caii ce păşteau lîngă poartă, ceea ce îl făcu să se tînguie amar:

— Massa mîncăm mult, bun, frumos la odaie. De ce nigger Bob să stăm la cai?

— Pentru că tu eşti mai puternic şi mai curajos decît Winnetou şi Sans-ear, deci n-o să mai am nici o grijă în privinţa cailor.

— Oh, este drept! Bob sîntem tare şi n-avem frică: nu se atingem nimeni de cai!

Îl împăcai deci cu soarta. Reîntors în „odaie", îi găsii pe ceilalţi discutînd rece şi monosilabic pînă ce, în sfîrşit, apărură şi doamnele. Faţă de cum arătaseră mai înainte erau acum cu totul schimbate. Se

gătiseră ca nişte dudui de pe Allameda de Mexico.

Îmbrăcămintea doamnelor mexicane aminteşte doar pe ici, pe colo moda actuală din Europa. Pălăria şi boneta sînt absolut necunoscute chiar şi celor mai cochete dintre femei. În schimb, nici una nu se lipseşte de *rebozo*, un şal lung de patru coţi care, la nevoie, le acoperă şi capul. Cînd se află în societate, în casă, ele îl poartă de obicei pe umeri, ca la noi. Dar cînd se duc în vizită pe la prietene sau ies seara la plimbare, îşi trag şalul peste cap, lăsîndu-şi doar faţa neacoperită. Fiind de regulă subţire şi transparent, *rebozo* poate fi folosit şi ca văl, îmbrăcînd nu numai capul şi umerii, dar şi întregul corp. *Rebozo*-ul unei mexicane de rang e întotdeauna ţesut de o meşteră indiană. Şi cum aceasta necesită o muncă de cel puţin doi ani, preţul de optzeci de piaştri e, bineînţeles, extrem de mic. Dar sînt şi cazuri cînd costă de două ori pe atît.

Învelite în astfel de şaluri îşi făcură acum apariţia gazdele noastre. Îşi spălaseră faţa şi mîinile; se încălţaseră cu ghete şi ciorapi. Dacă nu le-aş fi văzut mai înainte, murdare, în hainele lor de lucru, mi-ar fi făcut acum — îndeosebi fata — o impresie destul de bună.

Doamnele luară loc la masă pentru a „face onorurile", lăsînd serviciul exclusiv pe seama bătrînei negrese. Ceea ce mă intrigă era faptul că vorbeau necontenit de „*señor* Allano". Pesemne că mica *señorita* Alma se cam îndrăgostise de fercheşul bijutier şi că inima continua să-i ardă de dor.

Bucatele erau specific mexicane: carne de vită cu orez, scăldată în piper roşu, spaniol, făinoase cu usturoi, legume reci cu ceapă, friptură de berbec înnegrită cu piper obişnuit, pui împănat cu ceapă şi usturoi şi, la urmă, coastă de vită, iarăşi cu ceapă şi usturoi şi cu toate piperurile la un loc. Îmi simţeam gura arsă, gîtlejul fript, înţepat, stomacul argăsit, încît aş fi putut să improvizez şi versuri:

„Şi totul cu sila în gura-am vîrît,
Mai-mai să m-apuce plînsul,
De parcă tot iadu-l băgasem pe gît,
Cu toată drăcimea dintr-însul".

În schimb, gingaşele doamne, mai puţin sensibile ca un Old Shatterhand, îşi sporeau plăcerea cu generoase raţii de basilikiulep, după care urmă inevitabila ţigara. Şi pentru ca Bob să nu fie păgubit, unul dintre slujitori îi duse demîncare pe o împletitură veche de pai, împreună cu porţia de basilikiulep servită într-un borcănaş de pomadă. Poate că pe drum alcoolul, amestecîndu-se cu resturile cosmetice, se va fi transformat într-o licoare parfumată şi tămăduitoare.

Să pornim din nou la drum în aceeaşi zi nu mai era cazul.

Señorita Alma nu se mai dezlipea de lîngă Bernard, iar eu — *westman* nenorocit — îmi ispăşeam curtoazia de adineauri prin stăruitoarea vecinătate a *señorei* Eulalia. Pe cît de greţoasa — ca să vorbesc pe şleau — se arătase la prima ei apariţie, pe atît de dulce îşi picura acum cuvintele din gură. De la titulatura simplă „Old Shatterhand", mă avansa la cea de „*señor* Carlos", apoi la „don Carlos". Şi pe cînd Bernard îşi povestea păţaniile, doamna mă atacă subit cu „bravul şi nobilul Carlos". În cele din urmă, după ce ne ridicarăm de la masă, îl întrebă pe „dragul ei" Carlos ce suvenir are de gînd să-i ducă logodnicei sale în Germania. Fireşte că nu putui minţi în faţa unei atît de abile întrebări şi declarai sincer că nu e cazul să duc vreun suvenir, avînd în vedere faptul că în registrul stării civile figurez drept celibatar. Pentru a nu o mai reţine de la treburile gospodăriei, mă scuzai şi plecai afară, la Bob.

Îl găsii culcat pe burtă, agitîndu-şi mîinile şi picioarele într-un chip cu totul ciudat şi rostogolind pe gură nişte sunete de parcă repeta la un „ankleny" japonez — instrument compus din 24 de ţevi de bambus şi greu de 25 de kilograme — o nouă compoziţie de tip wagnerian.

— Bob! îl strigai.

Auzindu-mi glasul, îşi ridică ochii dilataţi.

— Oh, masa... massa...

— Ce-i cu tine?

— Oh, massa-a-a! Bob înghiţit mîncare tot şi foc ardem! Bob ca sobă foc. Ajutăm, massa, să nu murim!

Erau efectele celor două soiuri de piper, ale cepei şi usturoiului, dar şi ale borcănaşului pe care Bob îl golise. Bietul negru se schimbase la faţă de parcă dădea să moară. Trebuia ajutat.

— Îţi trebuie o băutură calmantă, că de nu, te-am pierdut de muşteriu! Ce preferi: lapte, apă sau basilikiulep?

Se ridică şi mă privi cu recunoştinţa.

— Oh, massa, lapte şi apă ce folosim? Poate rachiu salvăm sărman Bob!

— Atunci fugi la *doña* Eulalia şi spune-i că mori dacă nu-ţi mai dă nişte basilikiulep!

Alergă glonţ şi după un timp se întoarse într-adevăr — nici nu-mi venea să cred ochilor! — cu o jumătate de sticlă de rachiu. Femeia îi dăruise toată poşirca rămasă de la prînz.

— Miss Eula' n-am vrut dam, dar Bob deştept spunem massa Charlie trimis. Atunci miss Eula' dăm tot „julep" repede.

— Hai, bea. O să-ţi facă bine.

Cina o luarăm de asemenea în odaie. *Señora* se aşezase lîngă mine. La un moment dat, îmi suflă la ureche:

— Don Carlos, vreau să vă dezvălui un secret.

— Ce anume?

— Nu aici! După cină veniţi afară, la cei trei platani!

Un rendez-vous! Nu puteam s-o refuz. Poate avea să-mi comunice un lucru important. În timpul mesei caii fură aduşi în curte, dar poarta rămase deschisă. Ieşii după cină şi mă lungii sub platani. A trebuit să-mi schimb însă repede plăcuta poziţie, fiindcă *señora* Eulalia nu se lăsă de loc aşteptată.

— Vă mulţumesc, don Carlos, începu ea. V-am rugat să-mi acordaţi această întîlnire pentru că am să vă împărtăşesc o taină. Aş fi putut s-o spun şi celorlalţi, dar v-am ales pe dumneavoastră, fiindcă...

— Fiindcă am stat la masă alături şi eram cel mai uşor de convocat. Nu-i aşa, *doña* Eulalia?

— Cam aşa. Uitaţi-vă ce-i: *señor* Bernard spunea că dumneavoastră aţi fi urmărit doi bandiţi. Ei bine, bandiţii au fost aici, în *rancho*.

— Ah, cînd?

— Au plecat alaltăieri dimineaţă.

— Încotro?

— Peste Sierra Nevada, la San Francisco. Am discutat mult cu ei despre *señor* Allano. Cică vor să-l viziteze.

Era o informaţie de mare preţ pentru mine şi îmi imaginai numaidecît cum se desfăşuraseră lucrurile. *Señora* Eulalia, gata oricînd să aducă vorba despre Allan, îl pomenise şi în discuţia cu cei doi Morgan. Iar aceştia, după ce s-au informat mai îndeaproape, socotiră că au o bună ocazie de a se răzbuna pe Bernard, jefuindu-l pe fratele său care purta asupră-şi valori considerabile.

— Sînteţi sigură, *doña* Eulalia, că erau chiar bandiţii?

— Da, erau ei. Se potriveşte totul, deşi s-au prezentat sub alte nume.

— V-au cerut amănunte în legătură cu sora dumneavoastră şi cu *señor* Allan?

— Da. A trebuit chiar să le dau un semn de recunoaştere ca să poată dovedi că au fost la noi.

— Ce fel de semn?

— O scrisoare pe care cumnatul meu mi-a trimis-o cîndva la San José.

— Trăieşte cumnatul dumneavoastră?

— Bineînţeles. E patronul hotelului, "Valladolid" din strada Sutter. Îl cheamă Henrico Gonzales.

— Cînd a plecat *señorita* Alma de la ei?

— Acum trei luni.

— N-aţi vrea să-mi descrieţi exact pe cei doi indivizi cărora le-aţi dat scrisoarea?

Femeia îmi făcu descrierea cuvenită. Era limpede că fuseseră

într-adevăr Fred Morgan şi fiul său Patrik. Lucrul acesta ar fi putut să mi-l spună şi în timpul mesei, în public, dar ţinînd seama de cele comunicate şi de importanţa lor, nu puteam sa fiu supărat pe ea pentru faptul că a preferat o mică plimbare. De aceea îi mulţumii din inimă, după care *doña* Eulalia se înapoie în casă.

Cînd revenii ceva mai tîrziu în aşa-zisa odaie, toţi mă aşteptau. Tovarăşii mei voiau să se culce. Trebuia rînduită straja în locul lui Bob, căci şi aici, în *rancho*, se cuvenea să fim vigilenţi. Apoi ne culcarăm, după indicaţiile gazdei.

Pentru a vă da seama de condiţiile în care am dormit, e bine să ştiţi cît de cît cum arată interiorul unui *rancho*. Casa n-are, de obicei, decît o singură încăpere de locuit, în speţă aceea pe care *señora* Eulalia o numea odaie. Acolo vieţuieşte şi doarme patriarhal toată lumea din fermă, laolaltă cu eventualii musafiri. Dar din această lume fac parte adeseori şi vacile cu lapte, caii de călărie, oile, porcii, orătăniile, cîinii, pisicile. Podeaua e din lut bine bătătorit, tare ca piatra şi aşternut cu iarbă sau muşchi, adăpost permanent de scorpioni, păianjeni, miriapozi şi alte gîngănii. Drept învelitoare se foloseşte pătura de la şa.

La fel arăta şi acest *rancho*. Don Fernando de Venango, *señora* Eulalia, *señorita* Alma, bătrîna negresă, toţi *vaquero*s şi, în sfîrşit, noi, musafirii, ne lungirăm pe jos, claie peste grămadă, ca în vechile hanuri germane unde, în schimbul a trei pfennigi, te poţi odihni pe o rogojină rezemîndu-ţi capul de speteaza unui scaun răsturnat. M-aş fi culcat bucuros afară, în aer liber, dar trebuia să-mi îndeplinesc obligaţiile de musafir, pentru a nu jigni gazdele în chipul cel mai grav.

Dimineaţa pornirăm la drum, însoţiţi de urările prieteneşti ale tuturor. Pînă şi păcătosul de *vaquero*, care îmi simţise pumnul, se văzu obligat — pentru a face pe plac *señor*ei Eulalia — să ne ureze călătorie bună.

Don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo ne conduse călare o bună bucată de drum. Către prînz se întoarse acasă. Părea să regrete sincer despărţirea de misionarii mormoni, deşi aceştia îi consumaseră toată rezerva de basilikiulep.

În urma informaţiei confidenţiale primite de la *señora* Eulalia, nu mai era nevoie să ne ţinem strict de itinerarul nostru iniţial. Ajunşi la lacul Mono, făcurăm un popas mai scurt decît fusese prevăzut. De altfel, caii noştri se odihniseră aproape o zi întreagă la fermă.

Coborîrăm apoi în marş rapid dincolo de Sierra Nevada, către Stockton şi, în sfîrşit, spre San Francisco — ţinta călătoriei noastre.

Oraşul e situat la capătul unui promontoriu, mărginindu-se la vest cu Oceanul Pacific şi la est cu un golf de o magnifică frumuseţe. Intrarea în golf se află la miază-noapte. Portul e, cred, cel mai frumos şi mai sigur dintre toate porturile lumii şi are o suprafaţă care i-ar

îngădui să adăpostească în el flotele tuturor naţiunilor. Pretutindeni domneşte o activitate din cele mai vii, un vălmăşag de nedescris şi un amestec de populaţie de toate culorile imaginabile. Europenilor de tot felul li se adaugă indieni sălbatici sau semicivilizaţi, care îşi aduc aici spre vînzare vînaturile, primind — poate pentru întîia oară de cînd se ocupa cu acest negoţ — un preţ care nu e chiar derizoriu. Întîlneşti aici şi pe mexicanul plin de sine, îmbrăcat în costumul său pitoresc şi pe şvabul simplu şi pe englezul plicticos şi pe francezul exuberant. Iată-l, în veşmînt alb de bumbac, pe un culi din Indii lîngă un biet evreu polonez, umblînd să-şi caute norocul în lume; iată-l şi pe domnişorul elegant, spilcuit, din regiunile muntoase ale Americii, lîngă tirolezul harnic sau căutătorul de aur bronzat, nepieptănat şi cu o barbă care fi acoperă tot ce se înţelege prin „fizionomie". Iată-l şi pe mongolul de pe platourile înalte ale Asiei, pe persanul din Asia Mică, pe pakistanez, pe malaiezul din arhipelagul Sunda sau pe chinezul de lîngă Jangtze.

Acesta din urmă, fiul „împărăţiei de mijloc", reprezintă tipul cel mai pregnant străin al populaţiei de aici. Chinezii par să fie toţi, fără excepţie, făcuţi pe aceeaşi măsura şi croiţi pe acelaşi calapod. Toţi au nasul scurt şi cîrn. Maxilarul inferior îl întrece pe cel superior. Toţi au buzele răsfrînte, pomeţii ieşiţi în afară, ochii oblici, tenul galben-verzui închis, fără vreo altă nuanţă pe obraji sau pe frunte.

Din trăsăturile feţei, care pentru noi par a fi urîte şi inexpresive, nu se poate desluşi nimic, în afară de o anume şiretenie.

Chinezii sînt oamenii cei mai harnici, cei mai muncitori din San Francisco. Aceste făpturi mici, rotunde, bine hrănite şi în acelaşi timp extraordinar de sprintene, posedă aptitudini rar întîlnite şi o mare pricepere în efectuarea oricărei munci care presupune îndemînare şi răbdare. Sculptează în fildeş sau în lemn, strunjesc metalul, brodează pe pînză, piele, postav şi mătase; tricotează şi ţes, desenează, zugrăvesc, decupează flori de hîrtie, confecţionează dantele şi şnururi, combină şi împletesc materiale aparent inflexibile şi produc obiecte rare ce stîrnesc admiraţie şi le asigură clientela tuturor colecţionarilor de curiozităţi. Se mai adaugă şi faptul că sînt puţin pretenţioşi şi se mulţumesc cu un cîştig minim. E drept ca cer mai întîi nişte preţuri neruşinate, dar toată lumea ştie că cedează apoi la nesfîrşit şi că acceptă pînă la urmă o treime sau chiar un sfert din preţul iniţial. De altfel şi simbria ce o primesc e mai mică decît a albilor; numai că şi aşa, redusă, e totuşi înzecit mai mare decît cea din patria lor. Cheltuind foarte puţin, trăind neînchipuit de modest, ei o scot bine la capăt. Toate micile meşteşuguri se află în mîinile lor, iar femeile se ocupă cu spălatul rufelor, cu gătitul şi cu alte munci gospodăreşti.

Dar nu numai chinezii sînt activi. Toţi locuitorii oraşului sînt cuprinşi de neastîmpăr. Oamenii nu urmăresc decît un singur ţel: să

cîştige cît mai repede şi mai mult. Toţi îşi dau seama că timpul înseamnă bani şi ca, ţinîndu-l în loc pe altul, te păgubeşti şi pe tine. Şi, de fapt, nimeni nu se lasă reţinut şi toată lumea se agită, aleargă fără întrerupere. Fiecare caută să-l ocrotească pe celălalt şi să-şi asigure cale liberă.

Aşa stau lucrurile în case şi curţi, ca şi pe străzi şi în pieţele oraşului. Americanca palida, înaltă, spaniola cu ochi negri, nemţoaica blondă, franţuzoaica elegantă şi „doamnele" de culoare, toate umblă, plutesc, se agită, se grăbesc încoace şi încolo. Bancherul plin de bani, îmbrăcat în frac cu mănuşi şi joben, duce într-o mînă un jambon şi în cealaltă un coş cu zarzavaturi. Fermierul îşi aruncă pe umăr o plasă cu peşti şi astfel îşi petrece ziua de odihnă. Un ofiţer ţine prizonier un clapon îndopat. Un quaker şi-a adăpostit cîţiva raci respectabili în poalele hainei transformate în şorţ — şi toţi aceştia se mişcă înainte, înapoi, laolaltă şi printre, fără să se deranjeze.

Sosirăm cu bine în această capitală a Ţării Aurului şi ne strecurarăm prin furnicarul de oameni pînă în strada Sutter, la hotelul „Valladolid". Era, de fapt, un han în stil californian, o clădire din scînduri, cu un singur cat, lungă, aidoma barăcilor efemere care apar la noi cu ocazia serbărilor vînătoreşti.

Lăsarăm caii în seama *horsekeeper*-ului, a îngrijitorului, care-i adăposti într-un mic şopron, iar noi intrarăm în restaurantul hotelului. În ciuda dimensiunilor lui uriaşe, localul era atît de plin, încît abia de găsirăm o masă liberă. Un *barkeeper*, un chelner, se apropie imediat. Comandarăm fiecare după pofta lui, apoi — după ce furăm serviţi — începurăm investigaţiile.

— Am putea vorbi cu master sau cu *señor* Henrico Gonzales?

— *Yes*, *sir*! Vreţi să-l chem?

— Dacă nu te superi.

Curînd, un spaniol înalt si grav veni la masa noastră şi se prezentă drept *señor* Henrico.

— Ne-aţi putea spune dacă un domn Allan Marshall locuieşte la dumneavoastră? îl întrebai.

— Nu ştiu, *señor*, nu-l cunosc, nu cunosc pe nimeni, nu mă interesez niciodată de numele oaspeţilor mei. Asta e treaba *señor*ei.

— Putem vorbi cu dumneaei?

— Nu ştiu nici asta. Întrebaţi pe una din fete! Şi zicînd acestea, se depărta. Părea că se află cu s*eñora* cam în aceleaşi raporturi ca *señor* Fernando de Venango cu sora ei, *doña* Eulalia. Mă ridicai de la masă, îndreptîndu-mă spre un anume „punct cardinal" de unde năvălea peste întreg restaurantul un miros îmbietor de friptură. Şi pe acest drum mă întîlnii cu o femeiuşcă mlădioasa, care, cu mîinile încărcate, dădu să se strecoare pe lîngă mine. O apucai de braţ.

— Unde e *señora*, micuţo? Ochii ei negri mă fulgerară mînioşi.

— *Vous êtes un âne*! Sînteţi un măgar!

Aha, o franţuzoaică! Se smuci indignată şi trecu înainte. Mă apropiai atunci de o alta nimfă care trebăluia într-un colţ.

— *Mademoiselle*, sînteţi bună să-mi spuneţi unde o pot găsi pe *señora*?

— I am not mademoiselle! Nu sînt mademoiselle! Şi plecă numaidecît. Aşadar, englezoaică sau americană! Dacă trebuia să iau astfel la rînd toate naţionalităţile, nu ajungeam nici pînă seara la *señora* mea. Observai însă o altă fată care mă tot urmărea din ochi şi... da, într-adevăr, parcă o cunoşteam de undeva! Înfruntînd din nou valurile mulţimii, îmi croii drum către ea. Dar pînă să ajung, fata îşi împreună mîinile a surpriză şi se năpusti spre mine, mai să mă răstoarne.

— Domnule, vecine, ce-mi văd ochii?! Cît pe-aci să nu vă recunosc cu barba asta, zău aşa!

— Ei drăcie, tu eşti, Gustel? Gusta lui Eberbach! Ce mare ai crescut! Aproape să nu te recunosc nici eu. Dar cum de-ai ajuns tocmai în California?

— Puţin după ce v-aţi călătorit a doua oară, am pierdut-o pe biata maică-mea. Într-o zi a trecut pe la noi un agent şi tata s-a lăsat convins să-şi încerce norocul. Acum e sus, la zăcăminte, împreună cu fraţii mei. Cică ar fi acolo aur berechet. Iar eu... eu am rămas aici şi-i aştept. O duc binişor.

— Mai vorbim noi despre asta, Gustel. Deocamdată, spune-mi unde o găsesc pe *señora*? Am întrebat şi pe doua colege de-ale tale, dar m-au cam repezit fetele.

— Nici nu-i de mirare, pentru că Madame, ne-a dat dispoziţii să i se spună.. „*doña”* şi mai ales “*doña* Elvira”.

— Bun, am să ţin scama. Dar unde o găsesc?

— Mă duc să văd. La ce masă staţi?

— Uite colo, masa a doua.

— Luaţi loc, îi dau eu de ştire.

Era iarăşi una din acele întîlniri neaşteptate de care avusesem parte nu rareori. Părinţii noştri erau vecini şi cumetri. Acum, bătrînul tîmplar se afla sus, la zăcămintele de aur. Amîndoi feciorii, dintre care cel mai vîrstnic îmi fusese coleg de şcoală, se trudeau şi ei să găsească metalul vrăjit. Şi iată că în prima cîrciumă din San Francisco dau de Gustel, mezina casei, care pe vremuri îmi juca pe genunchi, îmi zburlea părul şi se bucura şi îşi freca născiorul de obrazul meu! Cine să-şi fi închipuit atunci că ne vom întîlni cîndva în California?! Fata se întoarse repede.

— *Señora* vă aşteaptă, deşi nu e ora ei de primire.

— Oră de primire... la o hangiţă?! Gustel ridică din umeri.

— Ei da, primeşte de două ori pe zi: dimineaţa de la unsprezece

la douăsprezece şi după-amiaza de la şase la şapte. Cine vine la alte ore trebuie să aştepte, afară de cazul că prezintă o recomandaţie specială.

— Îţi mulţumesc, dragă Gustel, zîmbii eu. Nici nu-ţi închipui ce noroc e să dai de o vecină amabila.

— Nu-i aşa? Haide, poftiţi!

Totul se petrecea ca şi cînd aş fi cerut audienţă nu ştiu cărei somităţi politice sau de altă natură. Fata mă conduse într-o mică anticameră şi mă povăţui să aştept pînă ce va suna clopoţelul dindărătul unei portiere.

Nostimada începea să mă intereseze, mai ales că trebuii să aştept o jumătate de ceas pînă să aud semnalul. Intrai şi mă pomenii într-o încăpere cu tot soiul de mobilier şi puzderie de mărunţişuri. O „*doña* Elvira" nu se putea să nu epateze prin bogăţie! De aceea îşi aranjase astfel odaia, încît să nu rămînă nici un colţ de perete gol. Şedea pe o sofa, cu o mînă rezemată de o hartă întinsă peste spătar; în poală îi odihnea o chitară, alături o broderie neterminată, iar dinaintea ei — vezi bine, tocmai în faţa geamului — stătea un şevalet. Nici vorbă deci de lumină! Pe şevalet — un carton alb cu două schiţe încă în lucru. Una se străduia să înfăţişeze un chip de motan, dacă nu cumva de bătrînă care încă nu şi-a pus pe cap scufiţa de dimineaţă; a doua reprezenta în orice caz un exemplar dintr-o specie zoologică, numai că nu ştiam din cate. Putea să fie şi un caşalot stors, diluat la maximum, ca şi o tenie hipertrofiată prin procedee ştiinţifice.

Ma înclinai adînc şi cît se poate de smerit. Doamna păru să nu mă observe. Se uita fix în tavan, într-un anume punct care nu-mi spunea nimic. Deodată, smulgîndu-se parcă dintr-o profundă meditaţie, îşi zvîrli capul în lături şi întrebă:

— Ce distanţă e între pămînt şi lună? Întrebarea nu mă surprinse pe cît s-ar crede. Mă aşteptam, de fapt, la vreo trăsnaie. De aceea dădui o replică pe măsura ei.

— Cincizeci şi două de mii de mile, asta în zi de luni! Sîmbăta seara, numai cincizeci de mii!

— Just!

Îşi pironi din nou ochii în tavan. Apoi, repetînd gestul de adineauri, întrebă iar:

— Din ce se produc stafidele?

— Din struguri..

— Foarte just!

Pentru a treia oară îşi înfipse privirea sus, în acelaşi punct de pe tavan, după care mă ferici cu o nouă întrebare:

— Ce înseamnă *poil de chèvre*?!

— E un material de îmbrăcăminte. Preţul: un scud de aur pentru cincisprezece coţi. Dar nu se mai poartă.

— Just! Şi acum, *señor*, fiţi binevenit! Augusta m-a rugat să vă acord o audienţă. Eu însă nu-mi prea risipesc favorurile pentru oricine şi oricînd. De aceea îl supun pe solicitator unui scurt examen. Dumneavoastră v-am adresat cele mai grele întrebări din diferite domenii ale ştiinţei şi aţi răspuns excepţional, deşi arătaţi mai mult a urs decît a savant. Dar m-a informat Augusta că aţi fi trecut prin multe şcoli şi că aţi cunoaşte toate ţările şi popoarele lumii. Poftim, *señor*, luaţi loc!

— Mulţumesc, *doña* Elvira de Gonzales! făcui cît se poate de modest, aşezîndu-mă pe marginea unui scaun.

— Doriţi să vă găzduiesc în casa mea?

— Desigur, *doña* Elvira.

— Se aprobă! Cum constat, sînteţi un bărbat politicos, iar în ce priveşte aspectul, aţi putea să vi-l schimbaţi cu puţină osteneală. Aţi vizitat Spania?

— Da.

— Ce părere aveţi de această hartă a Spaniei elaborată de mine?

Îmi întinse coala. Era o copie realizată cu ajutorul hîrtiei de mătase şi încă după un foarte prost original.

— Extrem de precisă, *doña* Elvira de Gonzales! Acceptă lauda ca pe un lucru de la sine înţeles.

— Da, noi, doamnele, ne-am emancipat, în sfîrşit. Şi marele nostru triumf îl constituie faptul că am pătruns în profunzimile ştiinţei şi ale artei luînd-o chiar înaintea bărbaţilor. Uitaţi-vă la aceste două schiţe! N-au seamăn în ce priveşte grandoarea obiectului. Linie subtilă, nuanţe, reflexe de lumini!... Deşi sînteţi cunoscător, îmi permit să va pun la încercare: ce reprezintă asta de aici?

Aş fi suferit un eşec lamentabil, dacă însăşi „grandoarea obiectului" nu mi-ar fi venit în ajutor. Declarai deci cu tupeu:

— Un şarpe marin, fireşte!

— Just! La drept vorbind, un asemenea exemplar nu 1-a văzut nimeni de aproape, dar daca savantul cercetează spaţii pe care omul nici nu le va străbate vreodată aievea, atunci şi ochiul artistului poate imagina făpturi pe care încă nu le a văzut... Dar aici, în acest desen?

— E gorila celebrului Du Chailly.

— Minunat! Sînteţi cel mai cult dintre bărbaţii ce i-am întîlnit vreodată! Pînă azi nimeni n-a recunoscut atît de repede şarpele marin şi gorila. Vă găsesc demn de orice rang academic.

Această sublimă recunoaştere a meritelor mele îmi făcea o plăcere aproape identică cu aceea provocată de piperurile şi usturoiul *doñei* Eulalia. Acum geniala soră îmi atrase atenţia asupra mesei de lîngă uşă:

— Eu îmi conduc totdeauna şi casa, fără să mă ating,

bineînţeles, de obiectele materiale ale gospodăriei. Pe masă găsiţi toc şi cerneală. Înscrieţi-vă numele în registru, vă rog!

Făcui întocmai, după care întrebai cu respect:

— Să trec şi numele însoţitorilor mei?

— Nu sînteţi singur?

— Nu.

— Cine sînt ceilalţi?

Începui cu Bob cel credincios şi tuciuriu.

— Mai întîi servitorul meu. Bob, un negru.

— Natural. Cineva care recunoaşte de prima clipă şarpele marin nici că se poate să nu aibă servitor. Dar pe ăsta nu-l înregistrăm. Alţii?

— Winnetou, căpetenia apaşilor.

Doña Elvira de Gonzales tresări surprinsă.

— Cum, celebrul Winnetou?

— Chiar el!

— Trebuie să-l cunosc personal! Vă rog să mi-l prezentaţi. Înscrieţi-l în registru.

— Apoi Sans-ear, care...

— Vînătorul de indieni?

— Exact.

— Notaţi-l, mai încape vorbă! Cum văd, călătoriţi într-o companie cu totul aparte. Mai sînt?...

— Al patrulea şi ultimul e master Bernard Marshall, bijutier din Louisville, statul Kentucky.

De data asta, nu-i lipsi mult să sară de pe sofa.

— Ce vorbiţi? Marshall din Louisville? Bijutier?

— Da, fratele său, Allan, s-a bucurat de cinstea de a fi găzduit de dumneavoastră, *doña* Elvira de Gonzales.

— Ah, va să zică nu m-am înşelat! Treceţi-l repede, *señor*! Veţi primi cele mai bune locuri. De fapt, hotelul propriu-zis nu are camere, dar voi face ca să vă simţiţi cît se poate de bine. Iar pentru deseară, vă invit pe toţi în sufragerie, la supeu!

— Încîntat, *doña* Elvira! Vă asigur de toată recunoştinţa mea. Obişnuiesc să-mi public impresiile de călătorie şi nu voi omite să recomand cu multă căldură hotelul „Valladolid".

— S-o faceţi, *señor*, deşi nu-mi prea imaginez făptura dumneavoastră aplecată pe masa de scris. Mai aveţi vreo dorinţă? Vă ascult.

— Mi-aş permite să cer o informaţie.

— Vă rog.

—- Allan Marshall nu mai stă la dumneavoastră!

— Nu. A plecat acum vreo trei luni.

— Încotro?

— La minele de la Sacramente.

— Aţi primit vreo ştire de la el?

— Da, una singură. Mi-a indicat adresa unde să-i trimit corespondenţa sosită eventual pe numele lui.

— V-o mai amintiţi?

— Fără îndoială. E, de fapt, adresa unui bun cunoscut al nostru, master Holfey din Yellow-Water-Ground, un comerciant la care căutătorii de aur se aprovizionează cu de toate.

— Şi au mai sosit, între timp ceva scrisori pe numele lui Allan Marshall?

— Doar cîteva. I le-am expediat cu prima ocazie. Şi apoi, da, nu demult, au trecut pe-aici doi bărbaţi, prieteni de afaceri cu *señor* Allan. Aveau de discutat cu el o chestiune importantă. Le-am dat şi lor adresa.

— Cînd au plecat?

— Staţi să-mi amintesc, da, ieri dimineaţă. Erau călare.

— Un bărbat mai în vîrstă şi unul tînăr?

— Exact. Păreau să fie tată şi fiu. Trecuseră pe la sora mea, care le-a dat o recomandaţie pentru mine.

— Vorbiţi de ferma lui don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa Rostredo?

— Cum, îl cunoaşteţi?

— Foarte bine. Ca, de altfel şi pe *doña* Eulalia, de a cărei ospitalitate ne-am bucurat acum cîtva timp. Nu i-am cerut însă nici o scrisoare de recomandaţie.

— Adevărat, *señor*? Povestiţi, povestiţi!

Îi relatai întîmplarea, fireşte, fără prea mult exces de sinceritate. *Señora* mă ascultă cu viu interes, apoi rosti:

— Vă mulţumesc, *señor*! Sînteţi cel dintîi german care ştie să se poarte cu o doamnă spaniolă. Mă bucur că ne vom reîntîlni deseară la supeu. Vă înştiinţez din timp. La revedere!

Făcui o plecăciune extrem de graţioasă, care distona cumplit cu ţinuta mea vestimentară şi mă retrasei de-a-ndăratelea pînă după uşă. În restaurant, chelneriţele mă măsurară cu priviri pline de respect. Gustel Eberbach se înfăţişă neîntîrziat.

— Zău, domnule vecin, aveţi noroc! Nu s-a mai pomenit să discute cineva atîta timp cu *doña*. Se vede că i-aţi plăcut tare mult.

— Dimpotrivă! O liniştii rîzînd. Dumneaei mă acceptă ca locatar numai cu condiţia să-mi schimb înfăţişarea. Cică arăt ca un urs.

— Hm! N-a prea exagerat. Las' că vă duc sus, în odaia mea şi vă fac rost de tot ce vă trebuie; brici, apă, săpun.

— Nu e nevoie. Primim camere în curînd.

— Ba o să mai aşteptaţi destul. Repartiţia se face abia la opt fix, nici un minut mai devreme.

— După cum mi-a promis *doña* Elvira, urmează să căpătăm cele mai bune locuri. Unde or fi astea?

— Toţi clienţii dorm sus, sub acoperiş. Probabil că veţi fi plasaţi în locuri cu o mai bună aerisire.

În clipa aceea se auzi sunînd tare un clopoţel.

— Dumneaei! recunoscu Gustel semnalul. Mă duc. Trebuie să se fi întîmplat ceva de mă cheamă tocmai acum.

Fata plecă, iar eu luai loc lîngă tovarăşii mei care, deşi prezenţa unui *westman* sau a unui indian la San Francisco nu produce de obicei nici o senzaţie, atrăseseră totuşi asupra lor privirile întregii clientele. Îndeosebi statura maiestuoasă şi aerul cu totul aparte pe care îl avea Winnetou aţîţaseră curiozitatea tuturor. Şi apoi, lipsa urechilor lui Sam trebuie să fi trezit bănuiala că acesta trecuse prin nenumărate aventuri, care de care mai palpitante.

— Ia s-auzim! mă iscodi Bernard după ce luai loc.

— Allan a plecat de trei luni. A scris o singură data de la Yellow-Water-Ground. Scrisorile dumitale i-au fost expediate pe adresa de acolo.

— Unde-i asta?

— După cîte îmi amintesc, e vorba de o vale de lîngă Sacramente, unde s-a găsit cîndva foarte mult aur. Se spune că acolo veneau înainte o mulţime de săpători, acum cică s-ar fi mutat mai sus, de-a lungul fluviului.

— O fi depus oare Allan unele valori la San Francisco?

— Despre asta n-am discutat.

— Ar trebui s-o întrebăm pe *doña* dumitale.

— Vom avea foarte curînd prilejul. Afla că sîntem invitaţi la supeu!

— O, amabil din partea ei! Dar pînă atunci am să mă interesez la bancă. Poate se ştie ceva de Allan.

Gustel, tînăra mea vecină din patrie, se apropie din nou.

— *Doña* m-a chemat în legătură cu dumneavoastră, raportă ea. Supeul are loc la nouă, iar camerele vi le pot arăta chiar acum.

— Camere? Parcă era vorba că hotelul n-are camere, că toată lumea doarme în pod...

— În spate mai e un pavilion cu cîteva odăi, dintre care două rezervate pentru eventuale vizite ale rudelor.

— Acolo a stat, probabil şi *señorita* Alma.

— Da, ştiu din auzite. Atunci încă nu mă aflam aici.

— Nu cumva ştii şi dacă *señorita* Alma 1-a cunoscut pe un domn Allan Marshall care locuia în hotel?

— Ba da! S-a făcut mult haz pe chestia asta. Cică *señorita* s-a ţinut scai de dînsul; abia a scăpat, bietul om. Dar acum poftiţi: cheile sînt la mine.

O urmarăm pînă la pavilionul din spate. Cele două odăi destinate nouă s-ar putea spune că erau „elegante" în raport cu restul hotelului. Într-una din ele se instala Winnetou împreună cu Sans-ear, în cealaltă eu şi Bernard, iar bravul Bob avea să doarmă separat.

Serviabila mea vecină ne ajută să căpătăm o înfăţişare mai civilizată şi astfel, în scurt timp, ne-am putut îngădui să ieşim în oraş. Winnetou însă rămase la hotel. Nu răbda să fie privit ca la circ de mulţimea trecătorilor. Se simţea lezat în mîndria lui. Sam preferă şi el să se întindă pe pat.

— La ce bun plimbarea? bombăni el. De umblat, slavă Domnului, ştiu să umblu. N-am nevoie de antrenament, ca să zic aşa. Case şi oameni am mai văzut, mi se pare. Abia aştept să plecăm din bîrlogul ăsta nesigur şi să ne întoarcem în prerie! Altminteri, de plictiseală, îmi cresc urechile la loc şi s-a terminat cu Sans-ear!

Sam se afla aici numai de cîteva sferturi de oră, dar îl şi măcina dorul după savană. Mă întreb ce vor fi îndurînd bieţii „sălbatici" cînd, spre a fi „reeducaţi", sînt zăbreliţi în celula strîmtă, singuratică a vreunei fortăreţe din Philadelphia sau Auburn — doar pentru faptul că şi-au apărat glia străbună care îi hrăneşte şi păstrează în adîncul ei mormintele celor dragi!

Ne prezentarăm — eu şi Marshall — la patronul băncii cu care acesta se afla în legături de afaceri. Allan trecuse într-adevăr de cîteva ori pe acolo pînă ce, într-o bună zi, luîndu-şi în grabă rămas bun, plecă la minele de aur. Prefăcuse toate valorile în numerar ca să cumpere „nuggeţi". Mai mult nu se ştia.

După această vizită aproape infructuoasă mai cutreierarăm cîtva timp străzile oraşului pînă cînd, la un moment dat, Bernard mă trase într-un „store", un magazin, ticsit cu haine de tot felul. Găseai aici de toate, de la cel mai scump costum mexican pînă la şorţul ieftin, din pînză de in, al hamalului chinez. Fiecare gen de veşminte îşi avea raionul lui special şi fiecare costum era complet, cu tot dichisul corespunzător.

Intenţia lui Bernard nu era greu de ghicit. Costumele noastre, deşi foarte trainice, suferiseră atîta în cursul lungilor călătorii, încît arătau sub orice critică. De bărbierit ne bărbierisem, nu-i vorbă — ba ne şi tăiasem reciproc părul — dar îmbrăcămintea arăta într-un hal fără de hal. Ne puserăm deci pe tîrguieli, cu care prilej constatai că Bernard era un om de gust.

Îşi alese un costum jumătate indian, jumătate vînătoresc, care-i venea destul de bine. Numai că preţul era şi el bine pipărat, pe măsura condiţiilor din San Francisco.

— Acum treci dumneata, Charlie şi alege-ţi un costum, mă îndemnă el după ce se echipase. Te ajut eu să găseşti ceva potrivit.

Mă rog, nevoie aveam — şi încă serioasă — dar pentru

preţurile de aici nu mă ţinea cureaua. N-am făcut nicicînd parte din acel soi nefericit de oameni care, cum întind mîna, se şi trezesc cu un sutar între degete, iar la primul pas dau peste o pungă cu galbeni. Mă număr în schimb printre oamenii demni de invidie care trăiesc cu plăcuta conştiinţă că pot agonisi azi ceea ce le trebuie pentru mîine. Iată de ce nu arătam prea entuziast cînd Marshall se apucă să-mi aleagă costumul.

Tînărul meu amic se opri la un echipament alcătuit din următoarele piese: o cămaşă vînătorească din piele de căprioară tăbăcită, albă ca zăpada şi cu broderii roşii, indiene; leggin-uri din spate de cerb cu ciucuri pe margini; surtuc de vînătoare din piele de bivol, dar moale ca pielea de veveriţă; cizme din piele de urs cu carîmbi pe care îi puteam trage mult peste genunchi, cu pingele din cel mai bun material, adică piele de pe coada unui aligator matur; în fine, o căciuliţa de biber cu marginile şi calota din piele de şarpe bine argăsită.

După exemplul lui Bernard, mă retrasei şi eu într-o cabină, să probez costumul. Cînd ieşii, dînsul îl şi achitase. Poate ar fi trebuit să protestez cu mai multă tărie, dar, sincer vorbind, nu prea izbutii s-o fac.

— Lasă, Charlie, stărui el, îţi sînt atît de îndatorat, încît nici acum nu mă consider pe deplin achitat faţă de dumneata. De aceea voi trece lucrurile astea în cont pînă la socoteala finală.

Ar fi vrut să-i cumpere şi lui Sam cîte ceva, dar l-am sfătuit să n-o facă. Ştiam cît de mult ţine Sam la străvechea lui îmbrăcăminte. Şi apoi, degeaba am fi căutat haine pentru statura lui scundă.

Cînd ne întoarserăm la hotel, cea mai mare bucurie în ce priveşte transformarea mea o manifestă Bob.

— Oh, massa, frumos arătăm! Oh, frumos cum Bob dac-ar căpătăm şi el haină nou cu căciul!

Mă simţii, fireşte, dator să primesc cu recunoştinţă amabila comparaţie, ştiind bine că negrul îmi adresa astfel, sincer şi generos, supremul compliment.

Între timp lui Sam îi devenise totuşi odaia prea strimtă. Coborîse în restaurant şi se aşezase singur cuc la o masă. Cînd ne văzu apărînd în uşă, ne făcu semn să venim lîngă el.

— Fiţi atenţi! ne şopti. În spatele meu se desfăşoară o discuţie care ne interesează, ca să zic aşa.

— Despre cei vorba?

— Cică se petrec sus, la minele de aur, nişte chestii intolerabile. Mişună pe-acolo puzderie de bravos, dar nu indios, ci albi, cum s-ar părea. Îi pîndesc pe căutătorii de aur cînd aceştia iau drumul spre casa, îi omoară şi nu ştiu ce alte năzbîtii mai fac. Aici e unul care a scăpat, cu chiu cu vai din ghearele lor. Ascultaţi, că tocmai povesteşte!

La masa din spatele nostru şedeau cîţiva inşi ce arătau a fi trecut în viaţă prin multe primejdii şi greutăţi. Unul din ei vorbea ascultat cu încordare.

— *Well*, eu sînt din Ohio. Va să zică, am învăţat cîte ceva pe apă şi în savane, în munţi şi jos, în văile Vestului. I-am cunoscut şi pe piraţii de pe Mississippi şi pe tîlharii din Woodland, ba uneori m-am şi încăierat cu ei. Ştiu destule fapte pe care altul nici nu le-ar crede posibile. Dar ca asemenea orori să se întîmple pe o şosea atît de circulata şi ziua-n amiaza-mare, asta întrece pînă şi basmul cu bătrîna gun, puşca aceea cu care trăgeai, cică, în unghi de după colţ.

— Şi mie parcă tot nu-mi vine sa cred, observă unul dintre comeseni. Doar eraţi cincisprezece inşi contra opt! Ar fi ruşinos dacă s-a întîmplat precum spui!

— S-ar părea că judeci bine dumneata. Dar sa te fi văzut acolo, la faţa locului! Eram, ce-i drept, cincisprezece inşi, adică şase tropeiros, catîrgii şi nouă mineri. Pe catîrgii, degeaba, n-ai cum să te bizui. Iar dintre noi ceştilalţi, trei se îmbolnăviseră de friguri; abia dacă se mai ţineau pe catîri, se bălăbăneau de ziceai ce-i aia. Nici pomeneală să tragă cu puşca ori să dea cu cuţitul. Ei, judecaţi acum şi dumneavoastră! Mai eram cincisprezece, ai?

— Dacă-i pe-aşa, se mai schimbă socoteala. Totuşi e şosea, domnule! Circulaţie mare, călăreţi, pietoni, în orice moment se află pe-aproape oameni care pot alerga în ajutor.

— Crezi? Şi ce-i împiedică, mă rog, pe bandiţi să aştepte un moment potrivit, cînd sînt siguri pe situaţie?

— Ei, hai, povesteşte la rînd, cum se cuvine! Dar amănunţit, să ne lămurim şi noi!

— Bu-un! Găsisem, va să zică, sus, la lacul Piramidelor, un zăcămînt cum nu se poate mai bogat. Puteţi să mă credeţi dacă va spun că numai în opt săptămîni adunasem toţi patru cîte un chintal de aur de căciula. Mai departe nu mergea: aurul secase şi doi din echipa noastră se îmbolnăviseră; li se umflaseră încheieturile şi aveau febră marc. Vedeţi că nu e floare la ureche să stai toată ziua vîrît în apă pînă la brîu şi să tot clăteşti batea, adică vasul cu pămînt aurifer. Am hotărît deci să ne cărăm de-acolo..

Ne-am întors la Yellow-Water-Ground şi am vîndut aurul unui yankeu ce plătea incomparabil mai bine decît porcii de speculanţi care pentru o uncie de aur curat îţi oferă o jumătate de kil de făina proastă sau un sfert de tutun şi mai prost. Şi totuşi yankeul făcea afaceri bune. Îi zicea mi se pare Marshall şi era din Kentucky, sau...

Auzind acestea, Bernard îşi întoarse repede faţa spre povestitor.

— Şi mai e acolo?

— Nu ştiu şi nici nu mă interesează. Dar vă rog, nu mai puneţi întrebări fără rost! Dacă e să istorisesc lucrurile amănunţit, cum vrea

omul ăsta, păi atunci să nu fiu tulburat. Va să zică Marshall, se pare că-i spune Allan Marshall, ne-a cumpărat toată agonisita. Ei, să fi avut atunci minte, o ştergeam numaidecît. Dar nu, socoteam să ne odihnim după atîta tăvăleală, iar bolnavii aveau nevoie de îngrijiri. Şi apoi, nici ocazie bună n-am găsit pentru plecare. Se vorbeau vrute şi nevrute despre nişte atacuri banditeşti, ba se pomeneau chiar numele unor nefericiţi care, după ce au părăsit minele, n-au mai ajuns nicicînd la Sacramente sau la San Francisco.

— Şi era adevărat?

— Staţi să vedeţi! Am aşteptat aşa cîteva săptămîni. Dar viaţa, acolo sus, e a dracului de scumpă şi, în plus, ştiind ca dispunem de bani, o droaie de trişori şi alţi pezevenghi se ţineau de capul nostru, între timp, bolnavii se mai înzdrăveniseră puţin, încît am hotărît să nu mai întîrziem şi ne-am întovărăşit cu încă cinci inşi care erau şi ei gata de drum. Număram, va să zică, nouă persoane. Tocmind catîrii necesari, ni s-au adăugat şi cei şase tropeiros. Toţi erau înarmaţi cum trebuie, chiar şi catîrgiii care păreau, de altfel, că ar fi în stare să se bată cu zece adversari. Am pornit la drum şi totul a mers cum s-ar spune, normal. Doar că ploua într-una, iar febra apăru din nou. Drumul era numai noroi şi bălţoace, înaintam anevoie. Abia dacă făceam opt mile pe zi. Nici corturile, noaptea, nu erau în stare să ne apere de potopul cerului. Astfel şi febra bolnavilor creştea mereu, de-am fost nevoiţi pînă la urmă să-i legăm de şei ca să nu cadă în drum.

— Urîtă istorie! exclamă unul dintre ascultători. Am trecut şi eu prin asemenea plăceri, ştiu ce înseamnă!

— *Well*! Făcusem, care va să zică, vreo două treimi din drum şi spre seară ne-am ales un loc de popas. Am ridicat corturile şi am încins un foc mărişor ca să lumineze împrejurimile. Cînd, deodată, a răsunat o salvă. Eu tocmai îngenuncheasem lîngă un cort ca sa strîng mai bine funia în jurul ţăruşului şi ăsta mi-a fost norocul, de n-am fost zărit. Cînd m-am ridicat în picioare, catîrgiii noştri încălecau, adică voiau s-o şteargă, dar se mişcau aşa de încet, încît ar fi putut încasa nu cîte un glonţ, ci cîte zece. Am dat să pun mîna pe armă, dar cînd am văzut ce-am văzut, m-am lăsat păgubaş. Cei opt bandiţi, căci opt erau, ochiseră atît de bine, încît oamenii noştri teferi, pe care salva i-a surprins lucrînd pe la corturi în lumina focului, zăceau tuscinci împuşcaţi! Şi chiar atunci, sub ochii mei, bandiţii îi împuşcară şi pe cei trei bolnavi. Eram, deci, singurul supravieţuitor. Ei, ce-aţi fi făcut dumneavoastră în locul meu?

— Ei! Fir-ar să fie de treabă ! M-aş fi năpustit asupra bandiţilor şi aş fi dat în ei cît m-ar fi ţinut puterile! răspunse unul.

— Ba nu, interveni altul, eu aş fi împuşcat barem pe cîţiva.

— Frumos, n-am ce zice! făcu ironic povestitorul. Din gură e uşor, dar la o adică, n-aţi fi obţinut mai mult ca mine. Să sar la ei? Păi

ce, eram nebun?! Să trag? M-ar fi zdrobit ca pe un nimic! Doar n-aveau nici un interes să rămînă vreun martor în viaţa! M-ar fi urmărit pînă aş fi căzut de oboseală. Şi de scăpat, tot n-aş fi putut să scap decît de unul sau doi.

— Ei, ce-ai făcut?

— Banii îi aveam în buzunar, catîrul stătea priponit nu departe. Aşa că, în timp ce bandiţii cotrobăiau prin corturi, m-am strecurat pînă la catîr şi l-am dezlegat. Deodată, însă, am auzit un şuier, apoi tropot de copite şi, ce credeţi că era?

— Ce?

— Se întorceau, catîrgiii. Ne vînduseră tîlharilor şi veneau să-şi încaseze partea lor. Acum opt şi cu şase făceau la un loc paisprezece. Am încălecat si am mînat cu desperare. Noroc că aveam un catîr înţelegător, nu se încăpăţîna ca alţii din neamul lui. Am mai auzit, ce-i drept, larmă şi înjurături în urma mea, ba chiar tropot de copite, dar am scăpat mulţumită întunericului.

— Şi apoi?

— Ce apoi? Am făcut ce-am făcut ca să ajung la San Francisco şi iată-mă aici viu şi bucuros la un pahar de Porter..

— N-ai recunoscut pe vreunul din bandiţi?

— Purtau măşti negre. Numai o dată unul, pesemne şeful lor, voind să-şi vîre degetele în gură ca să fluiere şi-a scos o clipă masca de pe faţă. Dacă l-aş vedea, l-aş recunoaşte imediat. Era un mulatru şi avea pe obrazul drept o cicatrice, probabil tăietură de cuţit.

— Şi catîrgiii?

— I-aş recunoaşte pe toţi. Dar cît oi trăi nu mă mai întorc în iadul acela unde necuratul fierbe aurul şi-l topeşte ispitind sufletele oamenilor şi ducîndu-le la pierzanie.

— Dar pe *mulero*, pe conducătorul catîrgiilor, cum îl chema ? Nu strica să ştii pe nume asemenea pramatii.

— Îşi spunea Sanchez, dar trebuie că se chema altfel. Cred că majoritatea lor fac parte din *hounds*, bandele de tîlhari şi ucigaşi care, la San Francisco, ajunseseră să terorizeze toată lumea, iar după ce populaţia i-a izgonit din oraş, s-au apucat să lucreze mînă-n mînă ca agenţi, *tropeiros*, *muleros* şi jefuitori la drumul mare. Bine-ar fi dacă minerii, ca pe vremuri la San Francisco, ar forma un comitet de apărare şi ar prelua urmărirea şi stîrpirea bandei, ca să facă, în sfîrşit, ordine pe la zăcăminte. Ei, asta-i lot. V-am povestit de-a fir-a-păr întîmplarea.

— Dac-aţi terminat, îndrăzni din nou Bernard, atunci îngăduiţi-mi să va mai întreb odată în legătură cu Allan Marshall de care aţi pomenit adineauri. Sînt fratele lui.

— Frate? Într-adevăr, parca-i semănaţi. De fapt, ce vă interesează?

— Tot ce ştiţi în legătură cu el. Cînd l-aţi văzut ultima oară?

— Păi, să tot fie vreo cinci săptămîni.

— Credeţi că se mai află la Yellow-Water-Ground?

— Habar n-am. Acolo, la zăcăminte, chiar dacă intenţionezi să stai pe loc, azi eşti aici, mîine cine ştie unde.

— I-am scris, dar nu mi-a răspuns, deşi a primit scrisorile.

— În privinţa asta nu fiţi chiar atît de sigur. Gîndiţi-vă chiar la povestea mea! Merge poşta de aici pînă la zăcăminte? Veţi spune că da. Numai că ăsta nu prea e serviciu de poştă. Eu, unul, vă declar că multe scrisori nu ajung niciodată în mîna adresantului. Intri acolo într-un birt şi afli că birtaşul face parte din *hounds*; cauţi un magazin şi negustorul e *hound*; joci „monta" să zicem cu trei inşi şi doi din ei, dacă nu chiar toţi, sînt *hounds*; lucrezi alături de un om, sapi şi asuzi lîngă el şi cînd colo, fie că-ţi jefuieşte toată agonisita, fie că, ştiindu-te prea vînjos şi treaz, te vinde unui *bravos* ca să-şi asigure măcar o parte din avutul tău, dobîndit cu trudă şi sudoare, în administraţia locală sînt *hounds*, pretutindeni *hounds*! De ce n-ar fi şi în serviciul poştei, cînd au tot interesul ca anumite scrisori să nu ajungă la destinatar?

Erau, fără îndoiala, nişte amănunte puţin îmbucurătoare în legătură cu situaţia ce domnea la zăcămintele de aur.

— Aveţi, cumva, de gînd să-l căutaţi sus pe fratele dumneavoastră?

— Bineînţeles !

— *Well*, atunci vă dau un sfat. Dacă-l urmaţi sau nu, vă priveşte. Există două drumuri care duc către diferitele districte miniere. Unul spre sud, pînă la aşa-numiţii munţi New-Almaden, unde se găsesc mari cantităţi de mercur şi de crom natural; celălalt, drept spre nord, cu o uşoară abatere spre est, pînă la vestitele regiuni aurifere de la Sacramento. Ştiţi unde se află Yellow-Water-Ground?

— Ştiu doar că acolo e o vale laterală a lui Sacramento, atîta tot.

— Trei sferturi din drum îl faceţi ocolind golful Francisco, pe urma sau traversaţi Rio San Joaqîin, sau o luaţi în sus, spre Sacramento. De aici, urcînd mereu, vă puteţi informa la orice trecător sau zăcămînt cum şi încotro s-o apucaţi. Dacă nu vă încărcaţi cu prea mult bagaj, călătoria poate să dureze cinci zile. Dar eu, unul, nu v-aş sfătui sa alegeţi acest drum.

— De ce?

— În primul rînd, pentru că, deşi cel mai comod, nu e şi cel mai scurt. Şi apoi, e foarte primejdios din cauza bandiţilor de care vorbeam. Fireşte că ei atacă în special pe cei care se întorc de la zăcăminte, dar te pomeneşti că le vine pe căciulă să facă şi invers. Şi, pe urmă, nu uitaţi că drumul acesta e, ca să spun aşa, pavat cu dolarii călătorilor pe care îi speculează toţi şi în tot felul. Prin hanuri s-ar zice

că e civilizaţie grozavă: vi se prezintă socoteala în scris. Dar e mai uşor s-o citeşti decît să plăteşti. Camera te costă un dolar şi dormi afară, în curte; pentru pat mai scoţi un dolar şi ţi se aşterne un braţ de paie; lumina, un dolar şi te alegi cu luna de pe cer; serviciul alt dolar şi nu se ocupă nimeni de tine, batîr de-ai trage cu puşca; pentru chiuvetă un dolar şi te speli în Sacramento; pentru prosop încă un dolar şi te ştergi cu mîneca. Singurul lucru pe care îl capeţi într-adevăr e socoteala scrisă pe hîrtie; mai costă şi ea un dolar! Ei, cum vă place, master Marshall?

— Hazliu de tot!

— Cred şi eu. De aceea vă sfătuiesc să apucaţi pe alt drum. Dacă aveţi un cal zdravăn, ajungeţi la Yellow-Water-Ground în patru zile, treceţi golful pe bac, o luaţi de-a dreptul spre San John, cotiţi către est şi daţi de Sacramento. Acolo sînteţi ca şi ajuns la ţintă. Cursuri de apă după care să vă orientaţi există destule.

— Mulţumesc, *sir*! Am să vă urmez sfatul.

— *Well* ! Şi dacă întîlniţi la Sacramento sau în altă parte un mulatru cu o cicatrice pe obrazul drept, faceţi-l să guste cuţitul sau plumbii dumneavoastră! Veţi săvîrşi o faptă bună, vă asigur.

Între timp, se făcuse de cină şi Gustel veni să ne cheme. Furăm conduşi într-o odaie izolată unde ne aştepta masa, gătită ca pentru nişte nobili spanioli.

Doña Elvira ne întâmpină singură; hotelierul nu se arătă deloc. Făcui, bineînţeles, prezentările cu toată grandezza, iar dumneaei ne primi ca o regină ce acordă audienţe de favoare. Făcu onorurile mai solemn decît un principe hindus.

Cum ţinea să ne impună în totul, gazda dirijă dintru început conversaţia către cele mai înalte sfere ale artei şi ştiinţei; dar mai tîrziu, cînd, fără a neglija cu nimic formele politeţei, ne arătarăm oarecum sătui de asemenea subiecte, *doña* îşi îndreptă atenţia către persoanele noastre. Către viaţa şi întîmplările trăite de noi, încît ne văzurăm obligaţi să-i povestim o seamă de aventuri.

Cînd ne ridicarăm de la masă, *doña* Elvira rosti:

— *Señores*, sper că v-am dovedit înalta simpatie ce v-o port prin comparaţie cu alţi musafiri şi că veţi avea plăcerea de a rămîne la noi cît mai mult timp.

— *Doña* Elvira de Gonzales, cuvîntai cu, vă mulţumesc pentru amabilitate. Am fi rămas, într-adevăr, mai mult timp în ospitaliera dumneavoastră casă, acum însă e cu neputinţă. Mîine plecăm într-o mică escapadă.

— Încotro, *señor*?

— Spre Sacramento. Vrem să-l găsim pe Allan şi să vi-l aducem încoace.

— Foarte frumos, *señores*! Aprovizionaţi-vă aici cu tot ce vă

trebuie pentru drum. Socoteala o facem pe urmă. Şi dacă mai aveţi vreo dorinţă, adresaţi-vă Augustei. Sper că mîine, înainte de plecare, veţi mai trece să-mi uraţi *àdios*.

Părăsi odaia în foşnet de mătăsuri. Ieşirăm şi noi şi, după ce văzurăm de cai, ne culcarăm. A doua zi dimineaţa, trecînd cu bacul peste apele golfului, coborîrăm pe limba de pămînt din dreptul oraşului San Francisco.

Urmarăm exact direcţia indicata de povestitorul din restaurant şi în seara celei de-a treia zile atinserăm munţii de la San John, cotind apoi spre vest. Pe la amiaza următoare intrarăm în valea lui Sacramento. La fiece pas întîlneam semnele acelei febrile munci ce răscolea pămîntul în căutarea „prafului ucigător", a cărui strălucire orbeşte ochiul, rătăceşte simţurile şi corupe inima.

S-a scris şi s-a vorbit atît despre această muncă, încît mă abţin să mai adaug ceva; dar trebuie să subliniez că febra aurului îl subjugă şi pe omul cel mai lucid cînd se abate prin acest ţinut şi se vede înconjurat de oameni care — adeseori cu obrajii supţi si cu hainele numai petice — îşi pun în joc sănătatea şi viaţa în nădejdea unei îmbogăţiri rapide pentru ca, îndată ce au dat de „noroc" să-şi risipească şi mai rapid averea trudnic dobîndită. De multe ori aceşti oameni muncesc luni de-a rîndul irosindu-şi ultimele forţe fără să obţină vreun rezultat mai acătării. Fiecare gest al lor e însoţit de blesteme şi înjurături; fantoma lividă a foamei, a mizeriei şi desperării se apropie de ei; mîna istovită tremură, şovăie şi e gata să renunţe, cînd, deodată, se iveşte zvonul despre nu ştiu ce zăcămînt formidabil, descoperit sau pe cale de a fi descoperit undeva de către cineva. Şi iată-i apucînd din nou *batea* — acel ciur pentru spălat nisipul — şi căzînd iarăşi în ghearele cumplitei boli.

Ajunserăm către seară la Yellow-Water-Ground, o vale îngustă, lungă, prin care şerpuieşte un pîrîiaş către Sacramento. Pămîntul răscolit de la un capăt la celălalt al văii indica limpede fiece exploatare în parte. Bordeie şi corturi erau destule; se vădea însă că epoca de prosperitate a acestui ţinut aurifer trecuse de mult.

Cam pe la mijlocul văii ne întîmpină o baracă de scînduri întinsă, spaţioasă, la intrarea căreia scria cu cretă: „Store and boardingbouse of Yellow-Water-Ground", magazinul şi hanul din Yellow-Water-Ground. Proprietarul acestui amestec de hotel, prăvălie şi cîrciumă era, fără îndoială, cel mai în măsură să ne dea informaţiile necesare. Lăsarăm deci caii în paza lui Bob şi intrarăm în baracă.

Mesele şi băncile grosolane, negeluite, erau ocupate în parte de nişte indivizi care ne priviră curios şi provocator.

— Muşterii noi la săpat! rîse unul. Te pomeneşti c-or să aibă mai mult noroc decît noi. Ia vino-ncoa', măi piele-roşie, trage aici o duşcă!

Winnetou se prefăcu că nu aude. Atunci tipul se ridică de la locul lui, apuca un pahar cu rachiu şi se apropie încruntat.

— Măi păcătosule, tu nu ştii că cea mai mare ofensă pentru un om ca mine e să-i refuzi băutura! Te întreb: bei şi faci cinste la rîndul tău?

— Războinicul roşu nu bea apă de foc, dar prin aceasta nu vrea să-l jignească pe omul alb.

— Atunci du-te dracului!

Străinul îi zvîrîi paharul cu rachiu în obraz, trase cuţitul şi dădu să i-l înfigă în piept, dar în aceeaşi clipă se clătină pe picioare şi se prăbuşi gemînd. Doar Winnetou avea şi el cuţit! Îl ţinea acum în mînă, cu lama curată, strălucitoare. Nu-i trebuise decît o zecime de secundă ca să-l împlînte în inima agresorului.

Imediat săriră şi ceilalţi de la locurile lor. Le scînteiau cuţitele în mîini. Noi însă duserăm repede puştile la ochi. Pînă şi Bob, care apăruse întîmplător, se propti în cadrul uşii ţinînd degetul pe trăgaci.

— Stop! porunci atunci, hangiul. Staţi liniştiţi! Chestia nu vă priveşte pe voi. N-a fost decît o răfuială între Jim şi indian. Gata, s-a terminat! Rell, scoate mortul!

Oamenii se aşezară. În orice caz, replica noastră îi temperase nu mai puţin decît vorbele hangiului. Din spatele bufetului se ivi barmanul, săltă mortul pe un umăr şi-l duse afară. Prin uşă văzui cum aruncă leşul într-o groapă şi o astupă cu pămînt. Nenorocitul acela de Jim venise şi el în căutarea aurului, dar îşi căutase parcă dinadins sfîrşitul. Cine ştie cîte scene de acest fel se vor fi petrecut acolo!

Ne aşezarăm şi noi la o altă masă.

— Ce beţi, domnilor? se interesă birtaşul.

— Bere, hotărî Bernard.

— *Porter* sau *Ale*?

— Ce-i mai bun.

— Atunci luaţi *Ale*, domnii mei! E bere Burton veritabilă, Burton din Staffordshire.

Eram curios să încerc băutura asta, care, cică, ajungea în Sacramento venind tocmai din Anglia, de la cea mai vestită fabrică de bere. Cîrciumarul ne aduse cinci sticle, din care una i-o dusei afară lui Bob. Negrul îşi vîrî gura sticlei pînă în gîtlej, gata parcă s-o înghită cu totul, şi-o goli dintr-o suflare. Dar instantaneu dădu ochii peste cap şi, căscînd gura pînă la urechi, scoase un strigăt de naufragiat ce se iveşte pentru ultima oară la suprafaţa apei.

— Ce-ai păţit? îl întrebai bănuind că şi-o fi zgîriat gîtlejul cu sticla.

— Massa, oh, massa, murim Bob, otravă bem!

— Otravă? E *Ale* englezesc!

— *Ale*? Nu, asta nu *Ale*! Bob ştim. Bob băut *Ale*. Asta otravă. Bob simţim şoricioaică, mătrăgun!...

Bietul negru, deşi obişnuit cu tot felul de poşirci, nu reuşise să suporte lichidul băut, darămite un om cu gust rafinat!

Revenii în baracă tocmai cînd birtaşul întrebă:

— Aveţi cu ce plăti, domnilor?

Bernard făcu o mină de ofensat şi băgă mîna în buzunar.

— O clipa, master Bernard! interveni Sam. Eu plătesc. Cît face?

— Trei dolari sticla, total cincisprezece dolari.

— Ieftin, domnule, mai ales că ne daţi şi sticlele. Ori nu?

— Ba da.

— Ba păstraţi-le dumneavoastră. Oameni ca noi, care ştiu unde se găseşte aurul cu grămada, ca să zic aşa, n-au ce face cu nişte biete cioburi de sticlă. Aduceţi un cîntar!

— Plătiţi în aur?

— Păi cum?

Sam îşi desfăcu punga şi scoase cîţiva nuggeţi din care unul cît oul de porumbiţă.

— Măi-măi, unde le-aţi găsit? se minună birtaşul.

— Am eu un locşor!

— Unde?

— Pe undeva, prin America. Memoria mi-e cam slabă, ca să zic aşa. Nu-mi amintesc de numele localităţii decît atunci cînd îmi mai trebuie ceva aur.

Omul înghiţi în sec. Ochii îi scînteiară de lăcomie, cînd Sam puse pe cîntar un bob de aur pentru care mai încasă şi rest. De fapt, birtaşul îl evaluase la un preţ foarte scăzut şi nici cîntarul nu excela prin onestitate. Sam însă vîrî banii în buzunar cu aerul unui ins căruia puţin îi pasă de o uncie în plus sau în minus. Fără s-o bănuim, el purta în punga lui o avere frumuşică. Şi eu îmi amintii cum, la prima noastră întîlnire, omul îmi declarase că ştie în munţi destul aur pentru ca, la o adică, să-l pricopsească pe un bun amic.

Gustarăm, în sfîrşit şi noi din bere. Dac-am fi picat atunci direct din savană, poate că am fi izbutit s-o dăm pe gît; aşa însă, după ce ne dreseserăm la hotelul „Valladolid" al ospitalierei *doña* Elvira, poşirca era imposibil de înghiţit. Fără îndoială că birtaşul prepara el însuşi acel Ale din cine ştie ce chimicale şi buruieni, ca să-l vîndă apoi cu trei dolari sticla, încă una din multele dovezi că acolo cel ce caută aur nu-i întotdeauna şi cel care-l găseşte.

De altfel, birtaşul nu părea demobilizat de replica ce i-o dăduse Sam. Se aşează la masa noastră şi continuă să-l tragă de limbă.

— Departe o fi locşorul acela, *sir*?

— Care locşor? Eu cunosc vreo patru sau cinci.

— Patru sau cinci? Nu se poate! Altminteri, ce-aţi căuta în nenorocitul ăsta de Yellow-Water-Ground, unde aurul aproape că a secat!

— N-aveţi decît să nu credeţi, vă priveşte personal, ca să zic aşa.

— Şi vă aprovizionaţi de-acolo, de fiecare dată, cu cît aveţi trebuinţă?

— Bineînţeles.

— Ce lipsă de prevedere! Ce vă faceţi dacă, în absenţa dumneavoastră, vin alţii şi vă şterpelesc toată averea pe care aţi fi putut-o pune în siguranţă?

— Asta nu se întîmplă, master *ale-man*.

— V-aş cumpăra eu unul din zăcăminte, *sir*!

— N-aţi avea cu ce. Ori vă simţiţi cumva în stare să plătiţi cu dolari sau cu cecuri vreo cincizeci-şaizeci de chintale de aur?

— Vai-vai, chiar aşa de mult? Asta n-ar merge decît cu un asociat, dacă nu cu doi sau trei. De pildă unul ca Allan Marshall, care a venit încoace cu cîteva mii de dolari şi a plecat cu o avere serioasă de tot. Ştia omul meserie!

— Cum adică, ştia meserie?

— Cum vă spun. Avea el şi un ajutor de care s-a despărţit mai apoi, pentru că l-a prins furînd. Ei şi asta mi-a povestit totul. Cică praful şi boabele mici le-a schimbat pe bani jos, la Sacramento, iar nuggeţii mari i-a îngropat sub cortul lui. Pe urmă a şters-o fără ca nimeni să ştie cînd şi încotro.

— Avea şi cai sau alte dobitoace?

— N-avea decît un cal. Chiar alaltăieri au fost pe-aici nişte oameni de l-au căutat.

— A! Cine?

— Doi albi şi un mulatru. Mi-au cerut unele informaţii. Nu cumva îl ştiţi şi dumneavoastră?

— Mda, puţin. Am fi vrut să-l întîlnim şi noi, dacă se poate. Şi încotro au plecat ăia trei?

— S-au dus să caute locul unde fusese cortul lui Marshall. Pe urmă au revenit şi s-au apucat să studieze o hîrtie pe care au găsit-o probabil acolo. După cît am dibuit eu, e vorba de o hartă sau un plan.

— Şi apoi?

— M-au întrebat cam pe unde vine valea Short-Rivulet. Le-am dat amănuntele necesare, le-am arătat drumul şi au plecat iar.

— Cam greu să nimerească numai după o simplă descriere.

— Cunoaşteţi regiunea aceea?

— Am fost cîndva pe-acolo. N-aţi putea să ne arătaţi şi nouă unde se afla cortul lui Marshall?

— Nu departe, uitaţi-vă: la dreapta, pe coastă, lîngă mărăciniş. Acolo veţi observa imediat urme de foc.

— Şi cum îi zice ajutorului de care s-a descotorosit?

— Fred Buller. Cum cobori în vale, al doilea zăcămînt pe stînga.

Îi făcui semn lui Bernard şi părăsirăm împreună baraca. O luarăm de-a lungul pîrîului pînă la zăcămîntul ca pricina, unde găsirăm la lucru, vîrîţi în apă, doi inşi.

— *Good-day*, bună ziua, domnilor! Se află aici un master pe nume Buller? întrebai.

— Eu sînt, răspunse unul.

— Aveţi cumva timp să-mi daţi cîteva lămuriri?

— Poate, dacă rentează. Aici, la noi, orice minut înseamnă bani.

— Cît pretindeţi pentru zece minute?

— Trei dolari.

— Poftim! interveni Marshall şi-i întinse suma.

— Mulţumesc, *sir*. S-ar părea că sînteţi nişte gentlemeni generoşi.

— Şi s-ar putea să mai profitaţi binişor, cu condiţia să răspundeţi sincer la cîteva întrebări! Căutai eu să-l ispitesc.

— *Well*, *sir*. S-auzim!

Omului îi juca viclenia în ochi. De unde să-l apuc? Mă hotărîi să fac şi eu o data pe şmecherul.

— Vreţi să ne retragem un pic?

— Pe toţi dracii, *sir*! Mi se pare că sînteţi cam bine înarmaţi!

Aha, individul nu se avea tocmai bine cu propria conştiinţă!

— Arme bune pentru duşmani, bani buni pentru prieteni, îl liniştii eu. Veniţi?

— Haide!

Ieşi din apă şi veni cu noi mai la o parte.

— Alaltăieri au fost pe-aici trei vizitatori. Adevărat?

— Au fost.

— Doi albi şi un mulatru.

— Da. Şi?

— Albii erau tată şi fiu?

—- Da. Iar mulatrul e o cunoştinţă comună.

Nu ştiu cum de-mi veni ideea să afirm fără şovăială:

— Pe mulatru îl cunosc. Are o tăietură de cuţit pe obrazul drept.

— Exact, îl cunoaşteţi va să zică pe Cap... nu-i aşa... pe *sir* Shelley? Unde l-aţi întîlnit?

— Am fost în legături de afaceri. Încotro a plecat?

— Asta n-o ştiu, *sir* !

Se vedea pe el că spune adevărul.

— Şi ce căutau oamenii aceia la dumneavoastră? continuai să-l descos.

— *Sir*, mă tem că au trecut cele zece minute.

— Încă nu. Dar vă spun eu ce căutau: îi interesează fostul dumneavoastră patron, master Marshall. De altfel, ca să ducem discuţia pînă la capăt, veţi mai primi încă cinci dolari!

Bernard scoase suma din buzunar şi i-o întinse.

— Mulţumesc, *sir*, văd că am de-a face cu altfel de oameni decît Shelley sau Morganii ăia. Sînt gata să vă dau informaţii mai exacte decît cele pe care i le-am furnizat dumnealui. Dacă aţi fost cu el în legătură de afaceri, atunci ştiţi cît de hapsîn poate fi. Va să zică... adică un camarad din Sid...

Se opri brusc, parcă speriat de ceea ce urma să rostească.

— Sidney-Coves, îl ajutai eu. Curaj, dom'le! Nu e nimic nou pentru mine.

— Ştiţi şi asta? Ei, atunci veţi fi ştiind şi cît preţuiesc uneori

micile servicii. Încotro au luat-o nu ştiu, dar pînă să plece au cotrobăit multă vreme dincolo, unde fusese cortul. Au găsit o hîrtie. Mă rog, dacă *sir* Shelley s-ar fi purtat cu mine altfel, atunci s-ar fi ales şi cu alte documente.

— Şi cum ar trebui să ne purtăm cu dumneavoastră ca să le primim noi?,

Buller rîse neruşinat şi răspunse:

— Ca şi pînă acum!

Aşadar, dolari! Individul era un pungaş şi jumătate.

— Despre ce fel de hîrtii e vorba? Mă interesai.

— Scrisori.

— Ale cui şi către cine?

— Zău, *sir*, cum să v-o spun aşa, fără...?

— Ei, cît pretinzi?

— O sută de dolari.

— Bună afacere! Sustragi scrisorile patronului, ca să le vinzi „căpitanului" de bandiţi şi, cum acesta nu-ţi oferă preţul cerut, le ascunzi, gîndindu-te că ceea ce poate fi de folos lui *sir* Shelley n-are ce să-ţi strice nici dumitale. Ascultă însă ce-ţi spun: s-ar putea ca hîrtiile acelea să nu-ţi fie de nici un folos. Cincizeci de dolari primeşti?

Nu făcusem decît să exprim o bănuială născută din simpla confruntare a celor auzite pînă atunci; dar după expresia ochilor lui Buller, îmi dădui seama că nimerisem în plin. Şi, într-adevăr, individul se grăbi să accepte oferta:

— Acum sînt convins că-l cunoaşteţi pe căpitan, prea le ştiţi pe toate! Hai, să nu mai fac greutăţi. Primesc cincizeci.

— Unde sînt hîrtiile?

— Veniţi în coliba noastră.

Făcurăm o bucată de drum înapoi pînă la ceea ce Buller numea „coliba noastră": patru pereţi de lut, iar drept acoperiş — o pătură de cai găurită peste tot. În cele patru colţuri cîte o nişă, servind probabil de ascunzătoare. Buller vîrî mîna într-una din ele şi scoase o boccea veche, îndesată cu diverse lucruri. O desfăcu şi-mi întinse două scrisori. Dar cînd dădui să le apuc, îşi retrase repede mîna.

— Un moment, *sir*. Banii înainte!

— Nu înainte de a vedea măcar adresele de pe plic.

— Bine! Eu vi le ţin sub ochi şi dumneavoastră citiţi.

Ni le arătă şi le cercetarăm amîndoi în acelaşi timp.

— În regulă. Dă-i banii, Bernard!

Scrisorile erau adresate bătrînului Marshall, bijutierul — Allan neştiind că tatăl său fusese ucis. Bernard scoase banii, deşi i se părea cel puţin straniu ca un furt care-i provocase grave prejudicii să-l mai şi coste pe deasupra atît de mult. Buller, satisfăcut, băgă banii în buzunar şi dădu să înnoade bocceaua la loc. Deodată, observarăm

amîndoi un mic obiect lucitor şi Bernard puse imediat mîna pe el. Era un ceas cu frumoase capace de aur.

— Ce-aveţi cu el? protestă Buller.

— Vreau să văd cît e ora, răspunse Marshall.

— Nu e întors, zise individul şi întinse repede mîna. Daţi-l încoace, *sir*!

— Stai! intervenii eu apucîndu-l de braţ. Chiar şi neîntors, tot ar putea să arate dacă nu cumva ţi-a sunat dumitale ceasul!

— E al lui Allan! exclamă Bernard.

— Zău? Cum de-a ajuns la dumneata, stimabile? mă adresai lui Buller.

— Ce treabă aveţi? se răsti acesta, încercînd să se desfacă din strînsoarea mea.

— Păi, uite că ne interesează: acest gentleman e frate cu proprietarul ceasului! Prin urmare, fii bun şi lămureşte-ne cum ai ajuns în stăpînirea unui lucru aparţinînd lui Allan Marshall?

Omul se simţi strîns cu uşa.

— Mi l-a dăruit, răspunse el cam şovăielnic.

— Minţi! replică Bernard. Uită-te la pietrele astea Charlie! Cine face cadou slujitorului său un ceas de trei sute de dolari?

— *Well*, mai caută, Bernard! Eu îl ţin deocamdată pe acest domn.

Îi încleştasem lui Buller ambele braţe. Dădea să se smulgă, dar în zadar.

— Adică, cine sînteţi dumneavoastră?! se răsti el. Cu ce drept îmi faceţi percheziţie? Am să strig după ajutor şi veţi fi linşaţi!

— Lasă-te de glume şi vezi ca master Lynch să nu se ocupe de persoana dumitale. Dacă strigi, să ştii că-ţi astup gura!

Cu stînga îi imobilizasem braţele şi dreapta i-o vîrîsem sub bărbie. Omul înţelese că nu-i nimic de făcut şi că trebuie să se supună.

— N-am mai găsit nimic, mă informă în cele din urmă Bernard.

— Ei, vedeţi? Daţi-mi ceasul şi lăsaţi-mă în pace! se rugă Buller.

— Încet, nu te grăbi! Te mai ţin pînă luăm o hotărîre. Bernard, dumneata ce părere ai?

— Ceasul a fost furat, răspunse acesta.

— Bineînţeles.

— Trebuie, deci, să-l restituie.

— Natural.

— Dar cum să-l pedepsim?

— Eu zic să fim indulgenţi. Linşarea n-ar avea nici un rost. Ca pedeapsă, să ne dea gratuit scrisorile şi ceasul.

— Păi, cum?...

— Foarte simplu. Îi luăm înapoi dolarii: cincizeci plus cinci, plus trei. Asta înseamnă că-l tratăm cît se poate de blînd. Bagă-i mîna

în buzunar, eu îl ţin!

Cu toată rezistenţa opusă de Buller, îi luarăm banii înapoi, după care îi dădui drumul. Cum se văzu liber, escrocul o zbughi afară şi fugind de-a lungul pîrîului, se refugie în han.

Noi ne luarăm încet după el şi încă de departe furăm întîmpinaţi de strigăte mînioase. Grăbirăm paşii. Caii stăteau în faţa intrării, dar Bob nicăieri. Intrarăm repede în local şi ne pomenirăm în plină arenă de luptă. Într-un colţ, Winnetou îl strîngea de gît pe Buller, iar cu cealaltă mînă îi altoia pe cei din jur cu patul puştii. Alături, Sans-ear se apăra, împotriva cîtorva inşi care-l împresuraseră. În alt ungher, Bob, care în încăierare îşi pierduse puşca, rezista voiniceşte numai cu pumnul şi cuţitul.

Cum aflarăm mai tîrziu, Buller îi mobilizase pe oameni împotriva mea şi a lui Bernard, dar Sam le-o luase înainte. Aceştia, îndîrjiţi de păţania lui Jim şi susţinuţi de cîrciumar care vedea că nu e rost să facă vreo afacere, i-ar fi măcelărit pe tustrei dacă nu apăream noi la timp.

Winnetou şi Sam se mai puteau descurca o vreme; trebuia să-l ajutăm în primul rînd pe Bob.

— Să tragem numai în caz extrem, Bernard! Loveşte cu patul puştii!

Acestea zise, mă aruncai în luptă şi, în mai puţin de un minut, negrul — din nou liber şi cu arma în mină — se repezea asupra duşmanilor ca un tigru scăpat din cuşcă. Spre norocul nostru, agresorii nu aveau arme de foc.

— Hei, Charlie! îl auzii pe Sam. Să le mai dăm dracului de puşti şi să izbim, ca să zic aşa, cu tomahawkurile! Dar nu cu tăişul, bre !

Făcurăm întocmai. Acum nu mai era luptă, ci o adevărată comedie. Cum îi izbirăm pe cîţiva în cap, toată gaşca năvăli pe uşă afară. Nici două minute nu trecuseră de la sosirea noastră şi iată-ne faţă-n faţă numai cu birtaşul şi cu Buller.

—- E adevărat, Charlie, că i-ai luat ăstuia ceasul şi banii? mă întrebă Sam.

— Poveşti! Dînsul 1-a furat pa Allan, i-a sustras scrisorile şi ceasul.

—- Şi nu l-aţi pedepsit ? Dar asta e altă treabă! Fapt e că i-a aţîţat pe gîndacii ăştia care scurmă prin aur.

— Doar n-ai de gînd să-i scurtezi zilele, Sam!

— Nici nu merită, măgarul ! Ia ţine-l, Winnetou! Apaşul îl ţinea pe Buller ca în cleşte, încît acesta nici nu se putea mişca. Sam scoase cuţitul şi ţinti pe îndelete. O fulgerare scurtă, un ţipăt — şi Buller se pomeni cu vîrful nasului tăiat.

— Aşa, şmechere! Ca să ţii minte că nu prea merge să linşezi *westmen*-i ca noi! Cum îţi bagi nasul în asemenea treburi, ca să zic aşa,

cum te trezeşti cu el lipsă. Ei, să trecem şi la domnul cîrciumar. Ia poftim, puişor, să vedem cu cît îţi prisoseşte nasul!

Prea puţin încîntat de amabila invitaţie, cîrciumarul nu îndrăzni să se apropie decît un pas.

— Gentlemeni, vorbi el milog, doar n-o să-mi plătiţi astfel ospitalitatea!

— Aşa îi zici dumneata, ospitalitate, cînd pretinzi trei dolari pentru o sticlă de leşie?

— Vă restitui banii, domnilor!

— Păstrează-i şi să-ţi fie de cap! Cine să mai prepare bere *Porter* şi *Ale*, dacă-ţi scurtăm noi zilele? Şi acum, oameni buni, să plecăm de-aici! Te pomeneşti că gîndacii ar dori să ni se urce iar pe ceafă, ca să zic aşa.

Bob însă nu prea era dispus să plece.

— Massa Sam vrem plecăm? Oh, de ce plecăm şi nu pedepsim birtaş pentru otravă dat şi aur luat? Nigger Bob arătăm la el!

Apucă una din sticle şi i-o întinse birtaşului.

— Bem asta la stomac! Repede, dacă nu, Bob puşcam mort!

Negustorul se văzu nevoit să ia sticla şi să bea tot conţinutul. Dar Bob îi mai întinse una.

— Mai bem!

Înspăimîntat, omul bău astfel cinci sticle la rînd strîmbîndu-se ca o biată paiaţă de circ.

— Aşa, acum băut birtaş cinci ori trei dolari şi avem la burtă mult frumos piatră vînătă !

Încheiasem în sfîrşit toate socotelile. Winnetou îi dădu drumul lui Buller care, strîns pînă atunci de beregată, tăcuse mîlc — pentru ca acum sa se pornească pe un urlet grozav. Ieşirăm afară şi, sărind în şa, o luarăm din loc. Era şi timpul, deoarece clienţii alungaţi din cîrciumă începuseră să se adune iar, înarmaţi cu puşti. Din fericire, încă nu veniseră decît prea puţini şi ajunserăm la Sacramento în bună pace.

— Unde-o fi Short-Rivulet? întrebă Bernard.

— Deocamdată să mergem în susul apei, răspunse Sam.

Merserăm astfel în trap susţinut, punîndu-ne la adăpost de orice primejdie din partea eventualilor urmăritori.

— Acum hai să ne oprim! propuse Bernard. Vreau să citesc scrisorile.

Descălecarăm. Bernard desfăcu plicurile şi citi.

— Da. Sînt ultimele două scrisori trimise de Allan, constată el. Se plînge că nu i-am răspuns, iar în asta din urmă e un pasaj foarte important pentru noi. Iată:

„... de altfel, afacerile îmi merg aici mai bine decît mă aşteptam. Praful şi grăunţele de aur le-am trimis prin oameni siguri la Sacramento şi

chiar la San Francisco, unde obţin preţuri mult mai ridicate în raport cu cele pe care le plătesc eu. În felul acesta mi-am dublat capitalul. Acum, însă plec din Yellow-Water-Ground, deoarece n-a mai rămas aur nici pe sfert cît era la început şi afară de asta, drumul a devenit atît de nesigur, încît nu mai pot risca nici un transport. După unele semne bănuiesc chiar că nişte bravos vor să-mi calce cortul. De aceea trebuie să dispar de aici subit, fără să las nici o urmă, pentru ca bandiţii să nu se ţină de capul meu. Aşadar, îmi iau nuggeţii, peste o sută de funzi şi plec spre valea Short-Rivulet, unde am fost descoperite zăcăminte foarte bogate şi unde sper să realizez într-o lună cît aici în patru. Apoi, peste Lynn, mă îndrept spre portul Humboldt, unde nu se poate să nu găsesc un vapor care sa mă readucă la San Francisco..."

— Aşadar, chestia cu Short-Rivulet se confirmă, spuse Sam. Nu-ţi pare curios, Charlie? Cei doi Morgan o ştiau şi pe-asta. Dar cum de-au aflat?

— Păi, din hîrtiile pe care le-au găsit sub cortul lui Allan; trebuie să fi dat acolo de nişte indicaţii.

-— Posibil, întări Bernard. Uite aici încă un pasaj care poate să ne lămurească. Ascultaţi!

„... mai ales că nu-mi trebuiesc prea mulţi însoţitori. Nici de călăuză n-am nevoie. Mi-am întocmit, după cele mai noi hărţi, o schiţă de itinerar, după care mă pot deplasa în toată siguranţa..."

— Să fi pierdut cumva schiţa, sau s-o fi aruncat din nebăgare de seamă? Meditai cu cu glas tare..

— Tot ce se poate, consimţi Sam. *Westman* nu era şi nu prea învăţase, ca să zic aşa, că viaţa depinde uneori de cele mai neînsemnate lucruri. Iar dacă, a ajuns totuşi la ţintă, mă întreb cum se va fi descurcînd cu indienii snake, adică şerpi, care-şi au acolo sus, către Lewis-South Fork, terenurile de vînătoare?

— Sînt mai periculoşi decît comanşii? se interesă îngrijorat Bernard.

— Toţi sînt la fel: generoşi cu prietenii şi necruţători cu duşmanii. În ce ne priveşte, n-avem motive să ne temem de ei. Am stat acolo destulă vreme. Orice snake îl ştie pe Sans-ear; dacă nu personal, atunci măcar din auzite.

— Snake? interveni Winnetou. Căpetenia apaşilor îi cunoaşte şi e frate cu Shoshones, aşa le spunem noi celor din tribul Snake. Războinicii lor sînt viteji şi credincioşi. Ei vor fi bucuroşi să-l revadă pe Winnetou care a fumat cu ei în cîteva rînduri calumetul.

Eram aşadar de două ori asiguraţi. Atît Winnetou cît şi Sam cunoşteau pe aceşti indieni, ca şi ţinutul unde se află Short-Rivulet.

Amîndoi aveau să ne călăuzească deci mai departe.

Regiunea din faţa noastră era în întregime muntoasă. Părăsisem valea lui Sacramento şi ne îndreptam acum spre munţii San Jose. Drum dificil — în schimb cel mai direct şi mai scurt. Ceea ce ne dădea speranţa ca, eventual, să putem trece înaintea celor doi bandiţi. Aceştia beneficiau de un avans de două zile, dar apucaseră, desigur, pe un drum mai lung, altminteri am fi dat de urmele lor.

De la munţii San Jose cotirăm spre nord-est şi, la o săptămînă de la plecarea noastră din Yellow-Water-Ground, atinserăm un impunător masiv care, avînd un diametru de peste cincisprezece mile, se înălţa printre semenii sai ca un con uriaş, teşit. La poale cresc păduri dese, cu frunziş bogat, iar sus codri de conifere, străvechi şi nepătrunşi. Acolo sus, în centrul podişului, se află un lac căruia, datorită apelor sale întunecate şi peisajului sumbru din jur, i se spune black-eye, adică Ochiul-negru. În lacul acesta se varsă, venind dinspre vest, apele lui Short-Rivulet.

Cum se face că acolo sus erau zăcăminte de aur? Nu puteau fi opera vînturilor. Mai degrabă erau de origine tectonica. Forţele din adînc, concomitent cu formarea acestui enorm masiv, vor fi scos la suprafaţă uriaşe comori de aur ale pămîntului. Aşa se explică de ce, în locul nisipului aurifer, se aflau acolo adevărate vine şi vetre compacte de aur, permiţînd o exploatare mai vastă chiar decît cea din faimoasa vale Sacramento.

Urcînd în munţi, dădurăm la început peste un peisaj atît de sălbatic, încît aproape că ne pierdurăm curajul de a înfrunta vălmăşagul acela de stînci şi copaci. Dar, treptat, haosul se destrămă, se limpezi, pînă ce ajunserăm în sfîrşit într-un fel de catedrală enormă, a cărei cupolă de frunziş părea că se reazemă pe mii şi mii de coloane, la distanţă de doisprezece şi chiar mai mulţi coţi una de alta şi atît de groasă fiecare, încît nici trei oameni la un loc n-ar fi putut s-o cuprindă cu braţele.

Într-un asemenea codru secular te simţi ca şi copilul care calcă pentru întîia oară sub bolta unui dom copleşitor prin măreţia sa... Totul vibrează de jur împrejur, iar inima îţi creşte în piept şi se umple de smerenie...

Urcînd călare, încet, fără popas, ajunserăm în cele din urmă pe podiş. Aici ne puturăm deplasa mai uşor şi mai repede, încît atinserăm spre seară ţărmul sudic al lacului, care ne întîmpină cu apele sale adînci, încremenite şi licărind enigmatic. Jos, în vale, soarele apusese, dar aici, sus, amurgul abia îşi revărsa primele umbre. Ni se oferea deci posibilitatea să mai cercetăm o parte a ţărmului la lumina zilei.

— Continuăm drumul? întrebă Marshall, dornic să-şi revadă cît mai curînd fratele.

— Fraţii mei să poposească aici, ne sfătui Winnetou, în felul său

scurt şi categoric.

— *Well*, se învoi Sam. Ia te uită ce strat de muşchi pe jos, pentru odihna oaselor! Apă şi iarbă se găsesc berechet. Dacă găsim şi un loc ferit, acum, cît mai e lumină, atunci ne-am putea permite să încingem un focşor indian şi să punem la fript curcanul sălbatic vînat de Bob.

Într-adevăr, Bob doborîse pentru întîia oară în viaţa lui un vînat ca lumea şi se fudulea grozav cu curcanul lui; îşi dovedise astfel incontestabil aportul la existenţa întregului grup.

Găsirăm într-adevăr un loc ferit cum îl dorea Sam şi ne instalarăm acolo. Peste puţin, focul ardea şi Bob jumulea de zor pasărea aceea specific nord-americană. Între timp, întunericul coborî din plin şi se făcu noapte neagră ca smoala. Flacăra nestatornică a focului transforma parcă arborii în nişte fiinţe groteşti. În cele din urmă, Bob reuşi să frigă curcanul şi ne ospătarăm excelent. Dormirăm apoi adînc pînă dimineaţa.

Reluîndu-ne drumul, atinserăm curînd valea lui Short-Rivulet — un curs de apă modest, după cum îl arată şi numele: „Rîuleţul scurt". Alimentat cu zgîrcenie de nişte afluenţi prizăriţi ce coboară de pe marile înălţimi din jur, rîul seacă probabil complet în timpul verii.

Acolo dădurăm peste corturi sfîşiate, pămînt răscolit, bordeie dărîmate şi, peste tot, semne ale unei teribile ciocniri.

Nu încăpea îndoială: căutătorii de aur fuseseră atacaţi de bandiţi. Cadavre însă nu erau nicăieri.

După multe căutări, descoperirăm departe, printre copaci, un cort mai arătos. Era şi acesta sfîşiat, zdrenţuit. Nici o urmă, nici cel mai mic obiect nu trăda identitatea fostului stăpîn.

Uşor de înţeles cît de amărît era Bernard, care venise încoace convins că-şi va regăsi fratele.

— Aici a stat Allan, spuse el.

Era o deducţie conformă cu realitatea. Ocolirăm călare valea împresurată de păduri şi deterăm peste urmele bandiţilor: duceau spre povîrnişul vestic al masivului muntos.

— Allan intenţiona să treacă de aici peste Lynn către portul Humboldt, comentă Bernard amintindu-şi rîndurile respective din scrisoare. Se vede că s-au luat după el.

— Desigur, dar numai în cazul că a plecat teafăr de aici, explicai eu. Faptul că nu vedem nici un mort încă nu înseamnă că oamenii au reuşit să scape. Eu unul cred că morţii au fost aruncaţi în lac.

În adînc, sub apele lui Black-eye, zăceau probabil cadavrele celor ce visaseră bogăţii, satisfacţii, fericire. Aurul, sinistrul demon, i-a smuls din visurile lor şi i-a năruit în neant.

— Şi cine să fi fost criminalii? întrebă Bernard, cuprins de

revoltă.

— Mulatrul şi cei doi Morgan, ticăloşii aceia care ne-au scăpat din mîini, în ciuda stăruinţei noastre de a-i face inofensivi.

— Acum nu mai scapă, ne asigură Sans-ear. Eu, Sam Hawerfield, am să mă răfuiesc cu dumnealor. Eu personal. Avem o veche socoteală.

— Atunci haidem, să ne continuă drumul! Urmele nu se întipăriseră destul de adînc ca să le putem desluşi pe toate, îngrămădite cum erau. Dar mai încolo, prin pădure, se vede că grupul se răzleţise şi numărarăm astfel urmele a douăzeci de animale. Cercetîndu-le atent pe parcursul drumului, ajunserăm la concluzia că era vorba de şaisprezece cai şi patru catîri de povară. Catîrii lăsaseră urme mai adînci, ceea ce făcu să-i putem recunoaşte cu uşurinţă. Apoi, îndărătnici ca tot neamul lor, se mai şi opriseră din loc în loc. Aşadar, bandiţii nu aveau posibilitatea să se deplaseze cu viteza noastră. De aci şi speranţa ce o nutream de a-i ajunge din urmă înainte ca ei să-l prindă pe Allan.

După-amiaza dădurăm de locul unde netrebnicii îşi instalaseră prima lor tabără de noapte. Mai merserăm o bucată pînă se întunecă de tot, apoi ne odihnirăm cîteva ore. Cînd miji de ziuă, pornirăm iar şi încă înainte de prînz descoperirăm cel de-al doilea loc de popas al bandiţilor. Recuperasem aşadar o zi întreagă din avansul lor.

Nădăjduiam să atingem seara Sacramento-de-Sus, care curge dinspre Shasta şi să-i ajungem pe bandiţi chiar a doua zi. Ne lovirăm însă de un obstacol foarte neplăcut; la un moment dat, urmele se despărţeau. Sacramento descrie aici un arc întins şi noi ne aflam tocmai la jumătatea lui. Aici urmele a patru catîri şi a şase cai se abăteau spre stînga, tăind arcul, în timp ce restul se menţinea pe direcţia iniţială.

— Fir-ar al dracului, nu e bine! Rosti Sam cu năduf. Să fie oare o manevră premeditată, sau numai o întîmplare, ca să zic aşa?

— În raport cu noi, e o simplă întîmplare, observai cu.

— De ce s-or fi despărţit? întrebă Bernard.

— E uşor de ghicit. Catîrii încărcaţi cu prada de la Black-eye îi împiedică pe bandiţi să ajungă mai repede la ţintă; de aceea au trimis caravana cu poveri înainte, în timp ce ceilalţi gonesc după Allan. După ce aceştia din urmă îl vor jefui de toată agonisita, se vor întîlni, probabil, cu toţii la Sacramento, într-un anume loc.

— *Well*, atunci lăsăm catîrii să-şi vadă de drum, ca să zic aşa şi tragem o goană pe urmele ăstorlalţi. Şi aşa Tony a mea e cam supărată că ne mişcăm în pas de melc.

— Frumos pas de melc, n-am ce spune! Dar să ştii, Sam, că mai avem ceva de stabilit: cu care din cei doi Morgan ţi-ai pus în gînd să te răfuieşti personal?

— Zounds, asta-i acum! Mă mir cum mai întrebi. Cu amîndoi, fireşte!

— Hm! Asta nu prea e posibil.

— De ce?

— Păi, catîrii sînt încărcaţi cu aur. Dacă Fred Morgan a luat-o pe urmele lui Allan, atunci cui să-i fi încredinţat transportul aurului?

— Cui?

— Normal că lui Patrik, fiu-său.

— Just. Atunci ce facem?

— Pe care din doi îl preferi?

— Pe bătrîn.

— Păi, vezi? Atunci o luăm drept înainte! Trecurăm în timpul prevăzut peste Sacramento şi făcurăm dincolo un popas. Dimineaţa ne reluarăm drumul, orientîndu-ne după urmele care continuau să se vadă clar. Pe la prînz ajunserăm în cîmp deschis. Aici urmele erau foarte proaspete. Călăreţii se aflau la cel mult cinci mile înaintea noastră.

Acum dădurăm pinteni cailor pentru un ultim efort. Trebuia să ne apropiem de bandiţi în aşa fel, încît noaptea să ne putem strecura la tabăra lor. Eram cu toţii stăpîniţi de nervozitate; doar nu mai lipsea mult pînă să ne răfuim cu ticăloşii aceştia pe care-i urmăream de atîta vreme fără rezultat. Murgul meu zbura înaintea tuturor; la un pas de mine alerga calul lui Winnetou. Dar deodată — ce-o mai fi şi asta? O grămadă de urme! De la cel puţin o sută de cai! Pămîntul păstra semne de bătălie şi pe frunza lată a unei buruieni descoperirăm pete de sînge.

Examinarăm în amănunt locul. Spre stînga, în cîmp deschis, duceau urmele a trei cai, în timp ce mulţimea celorlalţi o luase drept înainte.

Fără zăbavă, pornirăm pe acest din urmă drum. Călăreţii din faţa noastră erau fără îndoială indieni. Cum Allan avusese un avans destul de mic, nu era de loc exclus să fi căzut în mîinile lor. Galoparăm astfel cel mult o milă şi iată că, înaintea noastră, răsăriră corturile unei tabere indiene.

— Shoshones! exclamă Winnetou.

— Da, da, „şerpii"! întări Sam şi fără nici o ezitare mînarăm caii spre tabără.

Acolo, în jurul unei căpetenii, se strînseseră roată peste o sută de războinici. Observînd apariţia noastră, puseră cu toţii mîna pe puşti şi tomahawkuri.

— Ko-tu-ho! strigă Winnetou repezindu-se călare de parc-ar fi vrut să-l zdrobească pe şef.

Dar nu! Apaşul îşi struni calul exact la un pas de acesta.

Căpetenia nici nu clipi barem din ochi. Senin, îi întinse mîna.

— Winnetou, căpetenia apaşilor! Ce bucurie pentru războinicii shoshones şi pentru căpetenia Ko-tu-ho! Mult a tînjit „Fulgerul nimicitor" după viteazul său frate!

— Dar pe Sans-ear oare nu-l recunoaşte căpetenia războinicilor shoshones? întrebă Sam anunţîndu-şi prezenţa.

— Ko-tu-ho îi recunoaşte pe toţi prietenii şi fraţii săi. Bine-aţi venit în wigwamurile noastre!

În clipa aceea răsună un strigăt sfîşietor. Întorsei capul şi-l văzui pe Bernard îngenunchind şi aplecîndu-se peste trupul cuiva. Mă repezii la el. Acolo, lîngă un cort, zăcea un alb împuşcat în piept. Şi mortul semăna cu Bernard... înţelesei totul...

Se apropiară şi ceilalţi. Îngenunchiat, Bernard îşi sărută fratele pe frunte, pe obraz, îi mîngîie părul răvăşit şi-l ţinu cuprins pe după gît. Apoi se ridică în picioare.

— Cine l-a ucis?

Căpetenia veni mai aproape şi răspunse:

— Ko-tu-ho i-a trimis pe războinicii săi să-şi mai pună caii la încercare. Deodată, au răsărit trei albi urmăriţi de alţi paisprezece din neamul lor. Cînd trei inşi sînt fugăriţi de paisprezece, înseamnă că aceştia din urmă nu sînt oameni cumsecade şi curajoşi. De aceea războinicii roşii au alegat în autorul celor dintîi. Dar urmăritorii au tras şi l-au rănit pe omul acesta. Atunci războinicii roşii au prins unsprezece din ei şi i-au făcut prizonieri. Trei însă au scăpat. Omul rănit şi-a dat apoi sufletul, iar cei doi însoţitori ai lui se odihnesc în wigwam, pe rogojini.

— Trebuie să-i văd imediat! Acesta mi-e frate. Adică e fiul tatălui meu, completă Bernard, gîndindu-se la sensul mai larg pe care indienii îl dau cuvîntului „frate".

— Fratele meu alb a venit împreună cu Winnetou şi cu Sans-ear, prietenii shoshonilor. De aceea Ko-tu-ho îi va împlini dorinţa. Să mă urmeze!

Furăm conduşi într-un cort spaţios unde zăceau prizonierii, legaţi la mîini şi la picioare. Mulatrul cu cicatricea pe obrazul drept era printre ei. Cei doi Morgan, însă, lipseau.

— Ce au de gînd să facă fraţii mei roşii cu aceşti albi? îl întrebai pe Ko-tu-ho.

— Oare fratele meu îi cunoaşte?

— Da, îi cunosc. Sînt bandiţi şi au pe suflet moartea multor oameni.

— Atunci să-i judece fraţii mei albi.

Mă înţelesei din ochi cu ceilalţi, apoi rostii:

— Ar merita să-i omorîm, dar cum noi nu avem timp de judecată, îi lăsăm în seama războinicilor roşii.

— Fratele meu face bine ce face !

— Unde sînt cei doi albi care au venit împreună cu victima?

— Poftim după mine!

Ne introduse într-un alt cort, în care găsirăm doi oameni dormind. Erau îmbrăcaţi ca nişte tropeiros. Îi trezirăm din somn. Din răspunsurile lor, nu aflarăm decît că fuseseră năimiţi de Allan ca însoţitori. Încolo, nu ştiau nimic. Ne întoarserăm deci la căpătîiul mortului.

Bernard trecuse în ultimele luni prin grele încercări, care îi călieseră trupul şi sufletul. Totuşi mîinile îi tremurau cînd se apucă să cerceteze bagajele fratelui său. Le desfăcu şi privi înduioşat lucrurile atît de cunoscute. Iar cînd deschise carnetul cu însemnări şi revăzu scrisul atît de familiar şi de drag, nu se putu reţine şi sărutînd filele, izbucni într-un hohot de plîns. Stăteam lîngă el şi de compasiune, lacrimile îmi şiroiau pe obraz.

Indienii erau şi ei de faţă şi ochii lui Ko-tu-ho trădau dispreţ pentru slăbiciunea noastră. Winnetou, care observase aceasta, îi vorbi:

— Căpetenia shoshonilor să nu creadă că aceşti bărbaţi sînt slabi ca muierile. Fratele mortului s-a bătut fără teamă cu *stakemen*-ii şi cu comanşii; cît despre celălalt, desigur că vei fi auzit multe: îi zice Old Shatterhand.

Un murmur străbătu rîndurile indienilor. Căpetenia se apropie de noi şi ne întinse mîna.

— Aceasta zi va fi sărbătorită în toate wigwam-urile. Îi vom găzdui pe fraţii albi, îi vom ospăta cu vînat, vom fuma cu ei calumetul şi le vom arăta jocul războinicilor.

— Oamenii albi, vorbii eu, sînt bucuroşi să petreacă aci ca oaspeţi ai fraţilor roşii, dar nu acum, ci la întoarcere. Vă vom lăsa trupul şi avutul fratelui nostru ucis şi vom pleca deîndată pe urmele ucigaşilor.

— Chiar aşa! întări Bernard. Să rămînă aici bietul Allan şi slujitorii săi, iar noi plecăm imediat. Nu trebuie să pierd nici un minut. Cine mai vine?

— Toţi, fără excepţie, îl asigurai eu.

Winnetou şi Sam se şi pregăteau să încalece. Ko-tu-ho dădu alor săi un ordin şi numaidecît i se aduse un splendid cal indian, gata înşăuat.

— Ko-tu-ho merge şi el cu fraţii lui. Avutul mortului va fi păstrat în wigwamul căpeteniei, iar femeile vor cînta şi-l vor jeli!

Astfel se încheie scurta noastră vizită la vitejii snakes. Şi grupul nostru se întări cu încă o forţă capabilă să ne ajute la prinderea bandiţilor. Urmele acestora se vedeau clar; ne despărţea o distanţă de aproximativ două ore. Caii, parcă înţelegînd situaţia, zburau ca vîntul peste şesul întins. Dacă terenul ar fi fost pietros, desigur că ar fi sărit scîntei în urma noastră. Numai roibul lui Bob dădea semne de

oboseală, dar negrul îl îndemna de zor, obligîndu-l să ţină pas cu ceilalţi.

— Ho, hi, hi-i-i! făcea Bob. Fuga cal, fugim cal!! Bob trebuiem prindem ucigaşi lui massa Allan!

Galopam vijelios.

După-amiaza trecea şi noi trebuia să-i ajungem pe fugari pînă la căderea întunericului. Călătorirăm astfel peste trei ore, după care descălecarăm pentru a cerceta mai îndeaproape urmele. Acestea se vedeau foarte bine, deşi cîmpul tot era un covor de iarbă deasă şi măruntă. Firele călcate nu-şi reveniseră încă la normal. Deci bandiţii se aflau la cel mult o milă înaintea noastră.

Mă foloseam acum de lunetă ca să scrutez din timp în timp depărtarea. Şi, într-adevăr, la un moment dat descoperii trei puncte care se deplasau încet.

— Iată-i!

— Halo-o-o, pe ei! strigă Bernard şi-şi grăbi calul.

— Stai niţel! îl domolii eu. Aşa nu iese nimic. Trebuie să-i împresurăm. Eu şi căpetenia Ko-tu-ho avem caii cei mai rezistenţi. Va să zică, eu o iau la dreapta, dînsul la stînga. În douăzeci de minute îi ajungem pe bandiţi din ambele laturi, fără ca ei să observe, trecem înaintea lor, iar voi veniţi peste ei din spate.

— Iuf! făcu căpetenia shoshonilor şi, ca împins de un resort, ţîşni în direcţia ce-i indicasem.

Eu o luai în ocol spre dreapta.

După vreo zece minute nu-i mai puteam zări pe ai noştri, cu toate că nici ei nu stăteau pe loc. Trebuia să fi ajuns de-acum în poziţie paralelă cu cei pe care îi urmăream. În ciuda eforturilor din ultimele zile, armăsarul meu nu dădea semne de oboseală. Nici spumă în jurul gurii, nici cea mai mică urmă de transpiraţie pe pielea lui netedă. Gonea cu atîta supleţe şi elasticitate încît ai fi zis că e de cauciuc.

După vreo cincisprezece minute de galop întins, cotii mai spre stînga şi după alte cinci minute îi şi zării prin lunetă pe cei trei bandiţi care rămăseseră în urmă, ca şi pe Ko-tu-ho, care le ieşise şi el înainte, deşi nu chiar în dreptul meu. Indianul se îndrepta acum spre fugari. Eu la fel.

Ieşindu-le astfel în drum, fireşte că furăm curînd observaţi. Bandiţii îşi aruncară privirea îndărăt şi se văzură ameninţaţi şi din spate de restul grupului nostru. Nu le mai rămînea decît o singură alternativă: să spargă împresurarea. Se avîntară deci în direcţia lui Ko-tu-ho.

— Acu-i acu', murgule, ţin'te bine!

Scoţînd un chiot ascuţit — semnal din care caii indieni înţeleg că trebuie să-şi încordeze toată puterea şi să alerge cu maximum de

viteză -~ mă ridicai vertical în scări ca să-i uşurez animalului povara şi respiraţia. Felul acesta de călărie se practică în cazuri extreme ca, de pildă, atunci cînd savana incendiată îşi rostogoleşte flăcările în spatele călăreţului.

Deodată, unul din bandiţi, în care recunoscui imediat pe Fred Morgan, îşi struni calul şi duse puşca la ochi. În clipa cînd arma scapără, Ko-tu-ho — ca lovit de trăsnet — căzu odată cu calul. Crezui că fusese lovit fie omul, fie calul de sub el — dar mă înşelam. Cît ai clipi, căpetenia era din nou în şa şi avîntîndu-şi tomahawkul, se năpusti asupra celor trei bandiţi. Era unul din trucurile pentru care indienii îşi dresează caii ani de-a rîndul. Calul, la un anume semn, se culcă fulgerător la pămînt şi glonţul trece pe deasupra.

Indianul tocmai îl lovise cu securea pe unul din bandiţi, cînd mă repezii şi eu la Fred Morgan. Trebuia să-l prind de viu. Nici nu-mi păsa de faptul că-şi îndreptase asupră-mi arma în care mai avea un glonţ. El trase, dar, din pricina calului care n-avea astîmpăr, glonţul devie şi-mi trecu prin mînecă surtucului.

— Hei! strigai eu. Aici Old Shatterhand!

Lasso-ul meu şuieră prin aer, murgul se cabră, apoi alergă îndărăt, pînă simţii o zdruncinătură serioasă, dar nici pe departe atît de tare ca în cazul cu bivoliţa stimabilului don Fernando de Venango e Colonna de Molynares de Gajalpa y Rostredo. Îmi întorsei privirea. Laţul îi cuprinsese pieptul şi braţele. Astfel, Fred Morgan, răsturnat de pe cal, venea după mine măturînd pămîntul cu trupul sau. Între timp, Sam şi ceilalţi doi ajunseră şi ei la faţa locului. Cel de-al treilea tîlhar trase asupra lui Bernard, dar în aceeaşi clipă căzu împuşcat de Sam şi lovit de tomahawkul lui Winnetou.

În sfîrşit, pusesem mîna pe Fred Morgan! Era buimac din cauza căzăturii de pe cal. Sării din şa, desfăcui *lasso*-ul meu şi-l legai pe bandit cu propriul său *lasso*. Se apropiară şi ceilalţi camarazi, privind la captura ce o făcusem. Bob descălecă cel dintîi şi trase cuţitul:

— Oh, aici sîntem nigger Bob şi cuţit! Tăiem încet pînă dat ochii peste cap afurisit tîlhar şi ucigaş!

— Stop! îl opri Sam, prinzîndu-l de mîna. Pe asta îl năşesc eu!

— Ceilalţi doi au murit? întrebai.

— S-a terminat cu ei! răspunse Bernard. Atunci văzui ca sîngerează din şoldul drept.

— Eşti rănit?

— O zgîrietură.

— Nici asta nu-i bună. Mai avem cale lungă de bătut. Trebuie să ajungem din urmă şi convoiul de catîri. Ce facem cu Morgan?

— Eu i-s stăpînul! mai sublinie odată Sam. Aici nu hotărăsc decît eu. Master Bernard şi Bob îl vor duce în tabăra shoshonilor şi-l vor păzi cu străşnicie pînă ne întoarcem. După cum văd, Bernard e

rănit şi pe urmă are să se ocupe, ca să zic aşa, de bietul frate-său. Să rămînă deci Bob cu el. Noi, ăştialalţi patru sîntem destui ca să o scoatem la capăt cu cei şase însoţitori ai convoiului.

— Planul e bun, facem aşa!

Morgan fu legat cu grijă pe calul său. Bernard si Bob îl luară la mijloc şi porniră înapoi către tabăra shoshonilor. Noi însă mai ramaserăm pe loc, ca să dăm cailor un scurt răgaz de odihnă şi să-i lăsăm să pască.

— Prea mult timp de zăbavă nu avem, judecai eu. Trebuie să folosim lumina zilei ca să ajungem cît mai departe.

— Încotro au de gînd fraţii mei? se interesă Ko-tu-ho.

— Către rîul Sacramento, între munţii de la San John şi San José, îl lămuri Sam.

— Atunci să nu-şi facă nici o grijă. Căpetenia shoshonilor cunoaşte drumul ca-n palmă. Lăsaţi caii să pască liniştiţi. Putem călători şi noaptea.

— Prea l-am expediat repede pe Morgan îşi aminti Sam. Ar fi trebuit să-l luăm mai întîi la întrebări.

— Pentru ce?

— Poate aflam cîte ceva.

— Las' c-o facem mai tîrziu sau, la drept vorbind, nici nu va fi nevoie. Crimele lui sînt mai mult decît dovedite.

— Poate aflam încotro a trimis convoiul cu catîri şi unde avea să aibă loc întîlnirea cu restul bandei.

— *Pshaw*! Crezi că ne-ar fi spus adevărul?

— Probabil.

— Ba nicidecum! Doar n-o să ni-l ofere plocon pe fiul său cu pradă cu tot, mai ales acum cînd ştie că e iremediabil pierdut.

— Fratele Şarli are dreptate! întări Winnetou. De altfel, ochii vînătorilor roşii şi albi sînt destul de ageri ca să descopere urmele catîrilor.

Cam aşa era, deşi n-ar fi stricat să cunoaştem dinainte locul: am fi putut opera repede, cîştigînd timp.

— Pe cine vor să prindă fraţii mei? întrebă Ko-tu-ho, contrar obiceiului la indieni de a nu-şi manifesta niciodată curiozitatea în faţa străinilor. Aici se afla între oameni consideraţi de acelaşi rang cu el, ceea ce-l făcu să se abată de la discreţia pe care ar fi păstrat-o în altă împrejurare.

— Îi căutăm pe fîrtaţii bandiţilor pe care i-aţi prins.

— Cîţi la număr?

— Şase.

— Pe ăştia îi poate birui chiar şi unul singur dintre fraţii mei. Îi găsim noi şi-i aducem lîngă ceilalţi.

Pînă spre seară caii noştri se întremară atît de bine, încît îi

puteam supune la noi eforturi. Pornirăm deci la drum călăuziţi de căpetenia shoshonilor. Seara şi noaptea toată Ko-tu-ho călări în fruntea grupului cu o siguranţă care dovedea pe deplin faptul că ştie drumul ca-n palmă. Şesul rămase mult în urmă. Acuma ba urcam pante muntoase, ba tăiam vîlcele, mici savane sau păduri. După un scurt popas în zori, ne continuarăm drumul în aceeaşi direcţie, pînă ce răsări în faţa noastră valea lui Sacramento.

O străbăturăm şi pe aceasta mergînd în josul apei. Drept în faţă, unde o vale lăturalnică se desfăşura către munţi, dădurăm peste o casă de lut cu acoperiş de scîndură şi purtînd la intrare inscripţia „Hotel". Probabil că negustorul găsise aici un vad cît se poate de bun, deoarece în faţa casei staţionau mulţime de căruţe, precum şi cai de călărie sau de povară. Ne-încăpînd pesemne în local, numeroşi muşterii şedeau în jurul meselor înşirate afară.

— Ce ar fi să ne apropiem şi să luăm ceva informaţii? propuse Sam.

— Mai ai încă ceva nuggeţi pentru licoarea faimosului Burton din Staffordshire? îl întrebai rîzînd.

— Se mai găsesc.

— Atunci, hai!

— Dar să nu intrăm. Mergem numai pînă acolo, dacă eşti de acord. Ştii doar că nimic nu mă atrage mai mult ca o gură de aer proaspăt, ca să zic aşa.

Ne îndreptarăm spre „hotel", priponirăm caii şi ne aşezarăm într-un fel de colivie de lemn, deasupra căreia trona inscripţia „Veranda".

— Domnii doresc să bea? se interesă chelnerul apropiindu-se grăbit.

— Bere. Cît costă?

Bravul Sam devenise mai prudent după lecţia ce-o primise la Yellow-Water-Ground.

— *Porter* sau *Ale*, jumătate de dolar.

— Bine, adu *Porter*!

Chelnerul aduse patru sticle şi Sam, deşi îl vedea grăbit, încerca să-l descoasă. Dar eu îl oprii printr-un semn discret. Întîmplător, îmi aruncasem ochii prin deschizătura dinspre drum a „Verandei".

Dinspre valea aceea lăturalnică se apropiau şase călăreţi, dintre care doi duceau de căpestre patru catîri, iar cel din fruntea convoiului nu era altul decît Patrik Morgan. Opriră lîngă „Hotel", priponiră animalele, apoi luară loc afară la o masă, chiar sub ferestruica prin care îi urmăream. Mai mult nici că ne-am fi putut dori!

Dar de ce catîrii nu erau încărcaţi? Cu siguranţă că bandiţii ascunseseră undeva prăzile şi se duceau acum la întîlnirea convenită cu fraţii lor.

Comandară brandy şi se porniră pe taifas. Noi, de sus, auzeam fiece cuvînt.

— Oare o să-i găsim în curînd pe tatăl dumitale şi pe căpitan? întrebă unul, adresîndu-se lui Patrik.

— Aşa cred, răspunse acesta. Doar aveau posibilitatea să mîie mai repede ca noi. Trebuie să fi terminat uşor cu Marshall. Ştiţi că nu avea decît doi însoţitori...

— Măi, ce uşuratic! Să cari asemenea comoară numai cu trei inşi!

— Ce vrei, ne-a făcut un serviciu! Uşuratic cred că a fost dintotdeauna, altfel nu ar fi aruncat la Yellow-Water-Ground schiţa cu itinerarul. Dar stai, asta ce dracu' o fi?

- Ce?

— Vezi caii ăia patru?

— Trei sînt într-adevăr splendizi. În schimb ultimul, ce să zic, e o piesă rară. Mă întreb ce om cu scaun la cap ar încăleca o asemenea caricatură!

Auzind aceste vorbe, Sam strînse pumnii furios.

— Las' că-ţi arăt eu caricatură de o să-ţi meargă fulgii! bombăni el.

— Da-da, chibzui Patrik, n-ai spus rău. E, într-adevăr, o piesă rara. Cu tot aspectul lui caraghios, e unul din cei mai buni cai din Vestul sălbatic. Ştiţi al cui e?

— Ei?

— Al lui Sans-ear!

— Ptiu, trăzni-l-ar! Auzisem şi eu c-ar călări un fel de ţap.

— Va să zică Sans-ear e aici. Hai să bem repede! Ne-am mai întîlnit odată şi nu-mi convine să fiu recunoscut.

— Degeaba, puiule! sîsîi Sam printre dinţi.

Cei şase se ridicară de la masă, încălecară şi porniră în josul văii.

— Vezi, pe ăştia îi căutăm, îl făcui atent pe Ko-tu-ho. Amîndoi fraţii mei roşii să le iasă înainte, iar Sam şi cu mine le vom cădea în spate. Aşa îi prindem la mijloc.

— Iuf! făcu căpetenia shoshonilor, se ridică de la masă şi ieşi ca să încalece.

Winnetou sări şi el în şa. Sam achită costul berei care de astă dată nu fusese chiar atît de proastă şi pornirăm călare după cei şase bandiţi, avînd grijă să nu ne simtă.

Solul devenea din ce în ce mai pustiu, mai monoton. La un moment dat nu mai era nici un tufiş, nici un cot după care să ne ascundem. Atunci dădurăm frîu liber cailor şi-i ajunserăm din urmă pe bandiţi înainte ca ei să-şi dea seama ce se întîmplă. Iar dincolo, la cîţiva paşi în faţa lor, răsăriră dintr-odată Winnetou şi Ko-tu-ho.

— *Good-day*, bună ziua, master Mercroft! salută Sam. Caii ăştia sînt de furat? I-aţi luat de la comanşi?

— *'s death*! blestemă banditul şi duse mîna la puşca, dar se prăbuşi de pe cal înainte de a apăsa pe trăgaci.

Cei doi indieni răsăriră, cum spuneam, la cîţiva paşi în faţa bandiţilor şi *lasso*-ul lui Winnetou se încolăci ca un şarpe în jurul umerilor lui Patrik. Într-o clipă, ceilalţi cinci tîlhari o şterseră care încotro. Sam şi Ko-tu-ho traseră după ei şi dădură săi urmărească.

— Staţi! le strigai eu. Bine că l-am prins pe cel mai important!

Dar ei nu mă ascultară. Mai traseră două focuri, ultimul fiind al lui Ko-tu-ho.

— Ce v-a apucat? îl certai pe Sam. Urmele lor ne-ar fi dus cu siguranţă la locul întîlnirii şi apoi la ascunzătoarea unde şi-au adăpostit prăzile.

— Las' că ne spune Morgan unde le-au ascuns. —- Va căuta să păstreze secretul.

Şi, într-adevăr, foarte curînd se dovedi că avusesem dreptate. În ciuda ameninţărilor, Patrik refuză să răspundă la întrebări. Aurul, care făcuse atîtea victime omeneşti, era pierdut. *Deadly dust*, praf ucigător!

Îl legarăm fedeleş, cum făcuserăm şi cu tatăl lui, îl urcarăm pe cal şi, pentru a ocoli „hotelul", traversarăm Sacramento, care în acel loc era puţin adînc. Astfel ajunserăm în munţi nestînjeniţi de nimeni.

Nici în cursul lungii noastre deplasări nu puturăm stoarce măcar un cuvînt din gura lui Patrik. Tăcea ca un mut. Abia cînd intrarăm în tabăra shoshonilor şi-l văzu pe Bernard ieşindu-ne în întîmpinare, banditul înjura furios. Îl duserăm în cortul unde se aflau ceilalţi prizonieri împreună cu tatăl său.

— Master Morgan, mă adresai acestuia, vi-l prezint pe fiul dumneavoastră căruia desigur că i-aţi dus dorul.

Fred Morgan mă privi cu ochi turbaţi, dar nu răspunse nimic. Era spre seară; judecata trebuia deci amînată pentru a doua zi. Ca oaspeţi ai căpeteniei, luarăm cina în cortul lui şi fumarăm calumetul. Apoi ne retraserăm fiecare în adăpostul ce-i fusese destinat.

Ultimele zile sfîrşiseră prin a mă obosi, încît adormii buştean, lucru posibil aici în tabără, dar nu şi în prerie. Visam, sau lucrurile se petreceau aievea? Se făcea că lupt cu nişte făpturi crîncene, nemiloase, care mă încolţeau din toate părţile. Loveam ca turbat în jurul meu şi totuşi duşmanii se înmulţeau într-una ca scuipaţi din teribile muşuroaie subpămîntene. Sudoarea îmi şiroia pe frunte, simţeam că se apropie ceasul din urmă şi mă încercau pentru prima oară spaimele morţii. Visam, desigur — dar atît de autentic părea totul, atît de fioros, încît sării din somn ca nebun. Şi iată că de afară veneau o larmă şi un huiet îngrozitoare.

Pe jumătate dezbrăcat, apucai armele şi ieşii din cort.

Prizonierii îşi desfăcuseră (niciodată n-am aflat cum) legăturile şi fugiseră din cortul lor încercînd să suprime străjile. Noroc că acestea erau destul de numeroase.

Din toate părţile alergau acum indienii, parcă turnaţi în bronz. Care venea cu cuţitul, care cu securea sau cu puşca. Apăru şi Winnetou, rotindu-şi ochii peste acest spectacol desfăşurat la lumina focului.

— Încercuiţi tabăra! tună el sfîşiind larma din jur şi, cît ai clipi, vreo şaizeci-optzeci de indieni se furişară printre corturi.

Îmi dădeam seama că participarea mea la această operaţie nu era necesară. Prizonierii nu aveau arme de foc; totodată, indienii erau de zece ori mai mulţi ca număr. Cînd şi glasul lui Sam răzbătu pînă la mine, mă liniştii pe deplin. Şi într-adevăr, nu dură mai mult de zece minute, că şi auzii răcnind a moarte pe ultimul bandit răpus. Îl recunoscui: era Fred Morgan. Cuţitul lui Sam îşi făcuse datoria.

Acum autorul isprăvii se întorcea agale dintre corturi.

— Charlie! De ce-ai stat deoparte?

— Mi-am zis că sînteţi destui.

— Chiar aşa. Însă dacă nu mă aflam eu în faţa cortului bandiţilor, mare minune să nu ne fi scăpat, ca să zic aşa. Mă culcasem chiar lîngă cort şi, la un moment dat, numai ce aud nişte zgomote. Bineînţeles că am atras imediat atenţia străjilor.

— A fugit totuşi careva?

— Nici unul. I-am numărat. Dar, la drept vorbind, eu îmi imaginasem răfuiala cu Morgan într-alt chip.

Se aşeză turceşte lîngă mine şi crestă pe răbojul puştii ultimele două semne atît de rîvnite.

— Aşa. De-acum i-am răzbunat pe-ai mei, dragă Charlie. Pot să mor oricînd, nu-mi mai pasă. Azi, ' mîine, tot un drac!...

Se îndepărtă cu paşi înceţi şi se strecură în cortul lui.

A doua zi avu loc ceremonia înmormîntării lui Allan Marshall. În lipsa coşciugului, fu înfăşurat în piei de bivol. Shoshonii zidiră din piatră un fel de ţarc în care fu culcat mortul. Apoi, tot din piatră, înălţară o piramidă, iar eu îi aşezai în vîrf o cruce de lemn. Bernard mă rugă să ţin o scurtă cuvîntare la mormînt. Ceea ce făcui cu adîncă emoţie...

Ceremonia încheiata, indienii snake nu-i mai dădură lui Bernard răgazul ca să se lase în voia durerii. O săptămînă întreagă ne văzurăm de vînătoare, asistarăm la exerciţii de luptă şi la tot soiul de distracţii, încît timpul trecu pe nesimţite. Apoi luarăm drumul îndărăt spre San Francisco.

Capitolul XVIII

„Senatul şi Camera Reprezentanţilor din Statele Unite hotărăsc:

1. Regiunea situată în teritoriile Montana şi Wyoming, aproape de izvoarele lui Yellowstone-River, este prin prezenta exceptată de la orice luare în posesie, colonizare sau vînzare în cadrul legilor Statelor Unite şi se declară parc naţional public sau loc de amuzament pentru cetăţeni. Oricine, nerespectînd dispoziţiile de faţă, se va stabili acolo sau va lua în posesie vreo parte din acest ţinut, va fi considerat contravenient la această lege şi expulzat.

2. Parcul este pus sub controlul exclusiv al Secretarului Afacerilor Interne, a cărui primă sarcină va fi să elaboreze cît mai curînd posibil instrucţiunile şi dispoziţiile pe care le va considera necesare pentru paza şi întreţinerea parcului."

Căzîndu-mi sub ochi textul acestei legi, mă bucurai din toată inima. Iată cu cîtă generozitate Congresul Statelor Unite punea la dispoziţia populaţiei această minune a naturii, mult prea valoroasă pentru a se îngădui specularea ei de nişte indivizi lacomi de cîştig.

Mii şi mii de oameni vor fi citit acest text fără să bănuiască măcar ce anume le-a fost oferit. Mulţi, foarte mulţi vor fi zîmbit, probabil, aflînd că guvernul Statelor Unite rezervă un parc de 9500 kilometri pătraţi, o regiune sălbatică, inaccesibilă, situată tocmai în Munţii Stîncoşi, pentru odihna şi distracţia cetăţenilor. Viitorul însă avea să demonstreze — a şi demonstrat, de altfel — că acest act constituie unul din acelea pe care, mai tîrziu, milioane de oameni le binecuvîntează.

Parcul acesta, de fapt, nu are pereche în lume. Primele ştiri fabuloase despre acest ţinut i-au parvenit în 1856 generalului Warren, care se simţi îndemnat să organizeze o expediţie. Aceasta însă nu-şi atinse ţinta. Abia după un deceniu au izbutit alţii să înlăture oarecum vălul şi să ofere oamenilor o imagine a nebănuitului belşug de minuni ale naturii din acest colţ de lume. În vara lui 1871, profesorul Hayden a pătruns acolo cu succes şi rapoartele lui, deşi succinte şi rezervate, au impresionat profund Congresul, determinîndu-l să ia măsuri pentru apărarea acestor imense avuţii de mîna hrăpăreaţă a speculanţilor.

Dincolo de preriile vestice, mult în spatele masivului muntos Blanckhill, se înalţă giganţii Munţilor Stîncoşi. S-ar părea că aici nu a lucrat mîna, ci pumnul Creatorului. Unde vor fi fiind ciclopii care au durat asemenea cetăţi? Unde titanii care au urcat asemenea poveri pînă hăt, deasupra norilor? Care meşter le-a încununat culmile cu zăpezi şi gheţuri nepieritoare? Nicăieri nu există o mai impunătoare şi mai copleşitoare îngrămădire de „minuni" ca în acel loc.

Şi după acele ziduri uriaşe, fierbe, clocoteşte, se zbuciumă străfundul pămîntului, năzuind spre afara. Atunci coaja subţire se

băşică, aburi încinşi de pucioasă ţîşnesc din adînc şi, detunînd ca o salvă de artilerie, gheizerii enormi şi fierbinţi năvălesc în văzduhul tremurător. Forţe vulcanice şi tectonice ascunse înfruntă puterile ce se află la lumina zilei. Din minut în minut, lumea subterană îşi cască gura enormă pentru a scuipa focul adîncurilor şi pentru a înghiţi lumea de sus, cu toate făpturile ei.

Aici orice pas e legat de primejdia morţii. Piciorul poate să se înfunde în scoarţa înşelătoare, cataracta învăluită în aburi îl poate înghiţi pe drumeţul ostenit, stîncă scobită dedesupt se poate prăbuşi odată cu omul în abis. Dar acest ţinut năprasnic de primejdios va găzdui cîndva miile de pelerini veniţi să-şi aline suferinţa la izvoarele sale fierbinţi şi în aerul său ozonat. Şi toi atunci se vor descoperi, probabil, acele grote şi văgăuni fermecate unde avariţia singurătăţii a strîns şi îngrămădit în cursul vremii indescriptibile comori...

O oarecare chestiune de afaceri mă chemase la Hamburg unde dădui peste o cunoştinţă la vederea căreia toate amintirile înviară parcă din trecutul lor. Era un cetăţean originar din Saint-Louis cu care vînasem nu odată prin mlaştinile de lîngă Mississippi. Bogat, chiar foarte bogat, acesta se oferi să-mi plătească drumul dacă i-aş face plăcerea să-l însoţesc pînă la Saint-Louis. Simţii numaidecît cum mă cuprinde iarăşi irezistibila chemare a preriei şi căzui de acord. Expediai o depeşă acasă, cerîndu-le alor mei să-mi trimită de urgenţă armele şi întreg echipamentul. La numai cinci zile de la revederea noastră, pluteam amîndoi în blînda legănare a Elbei. Ne îndreptam spre ocean.

Ajunşi în America, hoinărirăm cîteva săptămîni prin pădurile din josul fluviului Missouri. Apoi prietenul trebui să se întoarcă, pe cînd eu o luai în sus, către Omaha City, pentru ca de acolo să-mi continui călătoria spre vest, pe marea linie Pacific.

Aveam motivele mele să mă folosesc de această rută. Cunoscusem Munţii Stîncoşi de la izvoarele rîului Fraser pînă la trecătoarea Hell Gate, de la Nordpark pînă jos, în deşertul Mapimi — dar ţinutul dintre pasul Hell Gate şi Nordpark, aşadar o porţiune de peste şase grade latitudine, îmi rămăsese încă străin. Şi tocmai acolo se întîlnesc cele mai interesante imagini ale acestui superb colţ de lume: cei trei Tetoni, munţii Windriver, pasul South şi mai ales izvoarele lui Yellowstone, Fluviului Şarpe şi Columbia.

În afară de unii indieni sau de cîte un vînător rătăcit, nimeni nu se abătuse pe acolo şi mă ispitea pur şi simplu perspectiva de a cuceri acele locuri neprimitoare care, după credinţa pieilor-roşii, erau bîntuite de spiritul cel rău.

Fireşte că lucrul e mai uşor de povestit decît era de realizat. Cîte pregătiri, care de care mai complicate, se cer, de pildă, pentru escaladarea Alpilor. Şi ce înseamnă, de fapt, o astfel de excursie în

raport cu performanţa *westman*-ului singuratic, neajutorat de nimeni, bizuindu-se doar pe sine şi pe arma lui şi expunîndu-se unor primejdii cu totul necunoscute blajinului turist european! Dar tocmai primejdiile acestea îl atrag şi-l farmecă.

Are muşchi de fier şi tendoane de oţel. Corpul său nu cunoaşte epuizarea din cauza efortului şi a lipsurilor. Simţurile i s-au ascuţit şi dezvoltat prin exerciţii neîntrerupte ajutîndu-i să găsească o cale de ieşire chiar din cele mai grele situaţii. Tocmai de aceea un *westman* refuză să trăiască în ţinuturi civilizate, unde nu-şi poate fructifica talentul. El este mereu atras de savana sălbatică, de munţii cu prăpăstii abrupte; şi cu cît primejdiile sînt mai mari, cu atît se simte mai la largul său, cu atît îi creşte curajul şi încrederea în propriile forţe.

În ce mă priveşte, eram gata să întreprind o asemenea încercare. Un singur lucru îmi lipsea — deşi problema nu era imposibil de rezolvat. Ca să mă pot aventura în *the dark and bloody grounds*, în acele tărîmuri de întuneric şi sînge, îmi trebuia un cal bun, de nădejde. Dar lipsa unui asemenea cal nu mă prea îngrijora. La Omaha vîndui armăsarul bătrîn ce mă adusese pînă acolo şi luai trenul, ferm convins că, de îndată ce va fi nevoie, voi găsi şi calul potrivit.

Pe atunci, linia ferată mai era pe-alocuri provizorie; ici şi colo echipe de lucrători construiau poduri ori viaducte, sau reparau porţiuni de terasament. Cînd nu se aflau în preajma unor colonii, care pe-atunci răsăreau din pămînt ca ciupercile, lucrătorii feroviari îşi ridicau barăci şi corturi, organizîndu-şi tabere întărite şi apărate împotriva indienilor care vedeau în construcţia de căi ferate o încălcare a dreptului lor strămoşesc şi se străduiau să împiedice sau măcar să îngreuieze şi să întîrzie realizarea lor.

Dar existau pe acolo şi alţi vrăjmaşi, mai teribili decît pieile-roşii. Mişunau prin prerie mulţime de inşi fără căpătîi, recrutaţi dintre elementele izgonite din ţările civilizate, făpturi sfîrşite, nemaiaşteptînd de la viaţă decît ceea ce ar fi putut dobîndi în Vestul sălbatic prin jaf şi omor. Aceşti indivizi, organizaţi în bande de criminali, erau mai periculoşi decît cele mai crunte hoarde de indieni. Atacurile lor vizau mai ales tinerele colonii şi aşezările provizorii ale feroviarilor. Nu e deci de mirare că aceste tabere erau întărite şi că muncitorii umblau înarmaţi chiar şi în timpul lucrului.

Datorită atacurilor pe care le dezlănţuiau asupra taberelor de feroviari şi a transporturilor de materiale — cu care prilej smulgeau şine şi traverse ca să provoace oprirea trenului — păcătoşii aceştia fuseseră denumiţi *railtroublers*. Ştiind că toţi ochii sînt aţintiţi asupra lor, ei nu atacau decît în grupuri mari şi puternice. De altfel, îşi agonisiseră atîta ură din partea oamenilor cinstiţi, încît orice

railtroubler prins putea să-şi ia rămas bun de la viaţă. Asemenea nelegiuiţi care ucideau fără alegere, fără să ţină seama de vîrstă sau de sex, nu se puteau aştepta la nici o milă.

Era într-o duminică după-amiază cînd trenul nostru porni din Omaha. Printre călători nu era nimeni care să-mi trezească mai mult decît în treacăt interesul. Abia a doua zi se urcă la Fremont un bărbat a cărui înfăţişare îmi atrase din prima clipă atenţia. Omul se aşeză chiar în faţa mea, încît avui prilejul să-l examinez de aproape.

Înfăţişarea lui era de un asemenea comic, încît orice om neavizat şi-ar fi stăpînit cu greu rîsul. Eu însă, deprins cu astfel de apariţii, mă păstrai serios. Omul era scund şi gras să-l dai de-a rostogolul. Purta pe el o bluză de oaie cu partea miţoasa în afară. De fapt, blana se jerpelise toată de-a lungul vremii; ici şi colo mai răsărea cîte un smoc, asemenea unei oaze pe întinderea pustie a Saharei. Cîndva, se prea poate să fi fost pe măsura stăpînului, dar intemperiile, ploaia, zăpada, căldura o chirciseră în aşa hal, încît nu-i mai ajungea nici pînă la genunchi. De încheiat nu se mai putea încheia ca lumea, iar mînecile se terminau pe la coate. Sub aşa-zisa blană apărea o flanelă roşie şi un pantalon de piele, pe vremuri negru, acum însă tăvălit în toate culorile curcubeului şi făcînd impresia că ar servi de la caz la caz drept prosop, faţă de masă sau batistă. Mai jos se iveau gleznele goale, învineţite de frig, apoi nişte ghetoaie vechi, menite să ţină o veşnicie, confecţionate dintr-o pereche de cizme de toval şi prevăzute cu tălpi duble amarnic ţintuite, capabile să strivească un crocodil. Omul purta o pălarie care nu-şi pierduse numai forma, ci şi o parte din boruri. În jurul acelei regiuni a trupului care, cu ani înainte, trebuie sa se fi numit talie, dar care între timp luase nişte proporţii gigantice, se înfăşură un şal gros, vechi, total decolorat, în care odihneau un strămoşesc pistol de călăraş şi un cuţit de vînătoare. Lîngă aceste arme atîrnau două pungi — una pentru plumbi, alta pentru tutun — o oglinjoară din acelea ce se vînd cu zece pfennigi la tîrgurile nemţeşti, o ploscă cu învelitoare şi patru „potcoave-patent", care se trag ca o încălţăminte pe piciorul calului şi se fixează cu şuruburi în copită. Mai purta omul la brîu şi o cutie de metal al cărei conţinut îmi era deocamdată necunoscut. Aflai abia mai tîrziu că e vorba de un serviciu complet de bărbierit, ceea ce în prerie mi se părea cu totul de prisos.

Dar ceea ce mă amuza într-adevăr erau obrajii lui raşi ca în palmă. Parcă ieşise chiar atunci de la bărbier, între obrajii aceştia trandafirii, bucălaţi, revărsaţi în rotunjimi gata să plesnească, nasul mic şi cîrn abia de-şi puncta prezenţa, iar privirile ochilor căprui şi neastîmpăraţi cu greu îşi croiau o potecă spre larg. De după buzele-i mai mult decît pline se iţeau două şiruri de dinţi orbitor de albi, dar care, din păcate, deşteptau bănuiala de a nu fi tocmai originali. Pe

partea stînga a bărbiei îi atîrna o excrescenţă ca un castravete care, deşi părea să nu-l jeneze nicicum, sporea şi mai mult, comicul întregii sale făpturi.

Şedea aşa şi ţinea strîns între picioarele-i boante de elefant puşca străveche, semănînd aproape leit cu flinta bătrînului meu Sam Hawkens. De altfel omul îmi amintea de Hawkens mai mult decît de Sans-ear.

După ce se aşeză, adresîndu-mi un simplu „good-day, *sir*" păru să nu se mai sinchisească de mine. Abia după vreun ceas îmi ceru voie să-şi aprindă pipa, ceea ce îmi atrase în special luarea aminte, căci vînătorului adevărat prea puţin îi pasă dacă deranjează sau nu pe vecin.

— Fumaţi după pofta inimii, master! îl îndemnai. De altfel, am să vă ţin de urît. Poate încercaţi un trabuc dintr-ale mele?...

— Mulţumesc, *sir*! Ţigările de foi nu prea sînt de nasul meu. Prefer pipa.

Purta la gît, legată cu şnur, după obiceiul vînătorilor de prerie, o lulea scurtă şi înnegrită de fumul anilor. Şi-o îndesă cu tutun, iar eu mă grăbii să i-o aprind. Dar omul refuză clin cap, vîrî mîna în buzunar şi-şi scoase cremenea şi amnarul — acel „punk" cum i se zice în prerie.

— Chibritul nu e bun în savană, ţinu el să-mi explice. Invenţie de salon! Prea te-nvaţă cu răsfăţ!

Astfel se încheie scurta noastră convorbire şi omul nu dădu de loc semne că ar avea chef de vreo vorbă în plus. Fuma o buruiană al cărei miros amintea frunza de nuc şi îşi dirija toată atenţia către peisajul de afară.

Ajungînd în staţia North Platte, punct de întîlnire North şi South Platte River, călătorul rotofei coborî pentru un moment, făcîndu-şi de lucru la vagonul din faţă. Observai că în acel vagon se afla un cal, de bună seamă al tovarăşului meu de călătorie.

După ce-şi reluă locul în compartiment şi trenul se puse în mişcare, omul căzu din nou în tăcerea lui. Abia după amiază cînd oprirăm la Cheyenne, la poalele lui Black Hill, mi se adresă:

— Luaţi aici trenul de Colorado către Denver?

— Nu.

— *Well*, atunci rămînem împreună.

— Mergeţi pînă departe cu Pacificul? mă interesai la rîndul meu.

— Hm! Da sau nu, după cum m-o tăia capul. Dar dumneavoastră?

— Pînă la Ogden City.

— Aha, vă interesează oraşul mormonilor?

— Şi asta, dar pe urmă vreau să urc în munţii Windriver şi pe Tetoni.

Omul mă cîntări din ochi neîncrezător.

— Sus? Asta n-o poate decît un *westman* tare ca oţelul. Sînteţi cumva în grup?

— Nu, singur.

De astă dată ochii lui ca două gămălii mă priviră cu un zîmbet.

— Singur spuneaţi? Şi vreţi să ajungeţi la cei trei Tetoni, printre siucşi şi urşi cenuşii? *Pshaw*! Aţi auzit vreodată ce-i aia un sioux sau grizzly?

— Cred că da.

— Zău, zău! Îmi daţi voie să vă întreb ce profesie aveţi?

— *Writer*, scriitor, *sir*!

— Aşa, scrieţi cărţi, va să zică?

— Da, scriu.

Se porni pe rîs de-i săltară toate cărnurile. Ca şi altădată lui Sans-ear, i se părea şi lui nespus de caraghios ca tocmai un scriitor să se aventureze singur singurel în cea mai periculoasă regiune a Munţilor Stîncoşi.

— Bine! făcu el. Înseamnă că vreţi să scrieţi o carte despre cei trei Tetoni, preaonorate master. Nu-i aşa?

— Poate.

— Şi aţi răsfoit probabil vreun album cu poze de indieni şi de urşi?

— Fireşte, îl asigurai cît se poate de serios.

— Şi credeţi că veţi face faţă, dacă nu greşesc?

— Fără-îndoială.

— Şi aveţi, pesemne şi o flintă în învelitoarea aia?

— Exact.

— Atunci vă dau un sfat, *sir*! Coborîţi la prima staţie şi ştergeţi-o acasă! Sînteţi, ce-i drept, un vlăjgan şi jumătate, totuşi cred că nu ştiţi doborî o veveriţă, darămite ursul! V-aţi ameţit cu lecturi şi ar fi păcat ca, la tinereţea dumneavoastră, să vă lovească damblaua din cauza vreunui pisoi sălbatic. L-aţi citit, probabil, pe Cooper?

— Am bănuit. Şi aţi ascultat poveşti despre faimoşii eroi ai preriei?

— Desigur, făcui cu toată naivitatea.

— Despre Winnetou, Old Firehand, Old Shatterhand, despre Walker bondocul şi Hilbers lunganul?

— Da, da, despre toţi, confirmai eu.

Grăsunul nici nu bănuia că mă distrez cel puţin la fel ca dînsul.

— Deh, urmă el, asemenea cărţi şi istorii te dau gata, te molipsesc. Totul pare cît se poate de frumos şi uşor. Îngăduiţi-mi totuşi, master, să vă exprim sincera mea compătimire. Winnetou. de pildă, căpetenia apaşilor, e în stare să lupte cu o mie de diavoli; Old Firehand nimereşte dintr-un foc pînă şi un ţînţar din mijlocul roiului;

iar Old Shatterhand, ce să zic, loveşte totdeauna în plin: dintr-un pumn îl face zob pe cel mai al dracului indian. Dacă vreunul din aceştia mi-ar spune că vrea să urce pe Tetoni, încă m-aş gîndi că e foarte riscant, dar la urma urmei, nu chiar imposibil. Însă dumneavoastră... autor de cărţi... *Pshaw*! Unde vă e calul?

— N-am cal.

Cînd mai auzi şi asta, grăsunul izbucni într-un rîs homeric.

— Cu-u-um? N-aveţi cal şi vreţi sa urcaţi la Tetoni? Aţi înnebunit de-a binelea, *sir*?

— Nu cred. Chiar dacă nu-l am deocamdată, pot să-mi cumpăr sau să prind unul.

— Aha! Şi unde?

— Unde-mi convine.

—- Adică, vreţi să-l prindeţi cu mîinile dumneavoastră?

— De ce nu!

— Asta-i bună! Văd eu că aveţi un *lasso* pe umeri; însă cu ăsta, *sir*, nu prindeţi nici muşte, darămite mustangi!

— De ce?

— Păi, uitaţi-vă de ce: pentru că sînteţi ceea ce la dumneavoastră, în lumea veche, se cheamă vînător de duminică.

— Şi ce vă face să mă consideraţi astfel?

— Răspunsul e foarte simplu: sînteţi mult prea îngrijit şi curat. Priviţi un vînător adevărat şi faceţi comparaţie! Ce-i cu cizmele astea nou-nouţe, lustruite ca oglinda? Dar cu jambierele astea din cea mai fină piele de elan? Cămaşa e cusută cu meşteşug de o femeie indiană, pălăria v-a costat cel puţin doisprezece dolari, iar cuţitul şi pistolul nici gînd să fi atins vreodată pe cineva. Ştiţi să trageţi cu arma, *sir* ?

— Da, niţeluş. La un concurs am cîştigat chiar titlul de rege al ţintaşilor, făcui eu dîndu-mi oarecari aere.

— Rege al ţintaşilor? Nu cumva sînteţi german?

— Aţi ghicit.

— Da-da-da! Va să zică, sînteţi german. Aţi tras, nu-i aşa, într-o pasăre de lemn şi v-au şi proclamat rege al ţintaşilor! Aşa sînt nemţii. E drept că şi Old Shatterhand cică ar fi neamţ, dar asta e o excepţie, domnule. În sfîrşit, daţi-mi voie să vă rog ceva! Căraţi-vă acasă cît mai curînd. Altfel aici vă putrezesc oasele!

— Vedem noi!... Dar pe unde va fi umblînd Old Shatterhand de care îmi tot pomeniţi?

— Cine să ştie?! Cînd am urcat ultima oară sus, la Fox-Ridge, l-am întîlnit pe faimosul Sans-ear, cu care Old Shatterhand se însoţise o bucată de vreme. Zicea că ar fi plecat din nou în Africa, prin tîmpita aia de Sahara, unde se bate, probabil, cu indienii aceia supranumiţi arabi. Apropo, sper că ştiţi de ce-i spune „Shatterhand"? Fiindcă îşi doboară adversarul dintr-un pumn. Nu odată a făcut-o. Ci uitaţi-vă la

mînuţele dumneavoastră! Gingaşe, albe, ca de domnişoară! Se vede imediat că ştiţi să umblaţi doar cu hîrtia şi cu pana de gîscă. De aceea, repet sfatul, *sir*: duceţi-vă acasă, în Germania. Vestul sălbatic nu e pentru cuconaşi.

Şi cu aceasta încheie discuţia, iar eu nu-mi dădui de loc osteneala să o reiau. Într-o singura privinţă îi dădeam dreptate: vorbisem, într-adevăr, cu Sans-ear despre intenţia de a pleca mai tîrziu în Sahara.

Trecurăm de staţia Sherman. Apoi se înseră. Prima gară de care dădurăm cu ochii a doua zi era Rawlins. Dincolo, în spatele acestei localităţi, se întinde un ţinut muntos, arid, aproape pustiu, a cărui unică vegetaţie constă din tufe de artemisia. E un enorm bazin fară viaţă, fără apă, o Sahara a munţilor, lipsita însă de orice oază. Curînd ochii încep să te doară din cauza albului obsedant, orbitor, solul fiind îmbibat cu materii alcaline. Apoi deşertul se schimbă treptat într-o imensitate sumbră, apăsătoare, datorita povîrnişurilor golaşe, rîpelor de piatră şi pereţilor abrupţi, mîncaţi, sfîşiaţi de vînturi, de trăsnete şi ploi.

În această regiune dezolantă se află staţia „Pîrîul-amar", deşi nici pomeneală nu e de pîrîu, apa fiind adusă de la o distanţă de şaptezeci de mile. Şi totuşi se va naşte şi aici cîndva o viaţă activă, poate chiar deosebit de efervescentă, stimulată de nesecatele rezerve de cărbuni ale acestei pustietăţi.

Ne continuarăm călătoria trecînd prin staţiile Carbon şi Green-River, ultima situată la 846 de mile vest de Omaha. Tristeţea peisajului dispăru; vegetaţia intra din nou în drepturile ei; şiragul de munţi se colora din ce în ce mai viu. Lăsarăm tocmai în urmă o vîlcea superbă, după care începea şesul întins, larg, odihnitor — cînd, deodată, şuierul ascuţit al locomotivei, repetat la scurte intervale, ne atrase atenţia asupra unui pericol iminent. Sărirăm cu toţii de la locurile noastre, frînele scrîşniră lung, roţile la fel, trenul se opri şi iată-ne coborînd în grabă din vagon.

Jos, ne aştepta o privelişte de coşmar. Un tren cu lucrători şi provizii fusese obiectul unui atac banditesc. Atacul trebuie să se fi produs în timpul nopţii. *Railtroublers*-ii demontaseră şinele şi trenul a deraiat şi s-a prăbuşit de pe terasamentul foarte înalt. Ce-a mai fost nu e greu de ghicit. N-a mai rămas decît scheletul de fier al trenului. După ce-au prădat totul, bandiţii au dat foc garniturii, vagon cu vagon. În mormanul de cenuşă găsirăm rămăşiţele multor oameni care fie că au murit la prăbuşirea trenului, fie că au fost omorîţi de bandiţi. Părea că nimeni n-a scăpat cu viaţă.

Noroc că ne aflam în plin şes şi că perspectiva largă îi îngăduise mecanicului să observe din timp pericolul; altfel, ne-am fi prăbuşit şi noi de pe terasament. Locomotiva se oprise la cîţiva paşi de locul

catastrofei.

Neliniştea de care fură cuprinşi călătorii şi personalul trenului era fără margini şi este aproape imposibil să redau cuvintele tari, interjecţiile care se încrucişau de jur-împrejur. Unii se apucară să scormonească prin cenuşa fierbinte, doar-doar să mai salveze ceva. Trudă zadarnică! Nu mai era nimic de făcut decît să se constate situaţia şi, cu uneltele de care dispune orice tren american, să se procedeze la repararea liniei. Cît priveşte crima săvîrşită, şeful trenului declară că n-are altceva de făcut decît să raporteze la prima staţie. Restul, deci şi urmărirea criminalilor, rămînea în sarcina unui comitet care avea să se formeze acolo imediat.

În timp ce pasagerii mai scormoneau zadarnic prin dărîmături, găsii că cel mai bun lucru ce-mi rămîne de făcut e să cercetez urmele lăsate de bandiţi. Terenul era întins, crescut cu iarbă şi presărat pe alocuri cu tufe.

Mă întorsei o bună bucată de drum pe linia ferată, apoi, mă deplasai într-un semicerc, a cărui bază o forma rambleul. În felul acesta, dacă eram cît de cît atent, nu-mi putea scăpa nimic.

La vreo trei sute de paşi de locul catastrofei, iarba era strivită, ca şi cum ar fi stat pe ea un mare număr de oameni. Urmele, încă vizibile, mă dirijară spre un alt loc, unde staţionaseră caii. Examinai cu grijă terenul ca să stabilesc numărul şi felul acestora, apoi îmi continuai cercetările.

Lîngă linie mă întîlnii cu grăsunul din compartiment care, se vede treaba, pornise şi el în control pe partea stînga a terasamentului. Mă privi mirat.

— Dumneavoastră, *sir*? Ce căutaţi aici?

— Ceea ce orice *westman* ar căuta într-o asemenea situaţie: mă interesează urmele *railtroublers*-ilor.

— Ia te uită! Veţi găsi pe dracu'! Ăştia s-au grăbit să şteargă totul. Eu unul n-am descoperit nimic. Şi mă întreb ce-ar putea sa descopere un *greenhorn*?

— S-ar putea ca *greenhorn*-ul să aibă ochi mai buni ca dumneavoastră, îl înţepai zîmbind. De ce căutaţi, de pildă urmele tocmai acolo, pe stînga? Vă pretindeţi vechi cunoscător al savanei şi nu sesizaţi că dincoace, pe dreapta, terenul e mai potrivit pentru instalarea unei tabere şi pentru camuflaj? Pai, dincolo nu e o tufă barem!

— Hm, nu e rău, spuse el, privindu-mă cu oarecare surprindere. Uite că şi un scriitor poate avea uneori idei. Şi aţi găsit ceva?

— Da.

— Ce anume?

— Tabăra lor a fost aici, în spatele corcoduşilor, iar caii au staţionat dincolo, după aluniş.

— Aha! Ia să văd şi eu. Că dumneavoastră n-aveţi cum să descurcaţi urmele şi să stabiliţi numărul cailor.

— Ba le-am descurcat, au fost douăzeci şi şase de cai.

Mă măsură din nou, încă şi mai surprins, clar şi bănuitor.

— Douăzeci şi şase? Din ce aţi dedus?

— Vă asigur că nu din poziţia norilor, master! Este vorba de opt cai potcoviţi şi optsprezece nepotcoviţi. Iar călăreţii: douăzeci şi trei albi şi trei indieni. Conducătorul trupei e un alb care şchioapătă de piciorul drept şi călăreşte un armăsar roib, un mustang. Şeful indian care se află cu ei posedă un armăsar murg şi e probabil sioux din neamul ogellallaşilor.

De nedescris mutra ce o făcu de astă dată grăsunul. Mă privi îndelung, cu ochişorii căscaţi, de parcă i-ar fi răsărit dinainte o vedenie.

— *All devils*! exclamă el în cele din urmă. Ce aiureală-i asta, *sir*?

— Mergeţi şi controlaţi! făcui nepăsător.

— Dar de unde naiba ştiţi cîţi anume sînt albi şi cîţi roşii? Cum adică, să citiţi care cal e murg şi care negru, care călăreţ şchioapătă şi cărui trib aparţin indienii?

— V-am poftit să controlaţi şi apoi se va vedea cine are ochi mai buni: *greenhorn*-ul sau dumneavoastră, *westman* experimentat:

— *Well*, veniţi cu mine! Auzi, un *greenhorn* să ghicească cine au fost bandiţii!

Îl urmai la oarecare distanţă, încet şi rîzînd în sinea mea.

Pînă să ajung şi eu la locul respectiv, grăsunul se şi scufundase în studierea urmelor. Timp de vreo zece minute le cercetă cu cea mai mare atenţie. În sfîrşit, veni spre mine şi rosti:

— Pe cuvîntul meu că aveţi dreptate! Douăzeci şi şase în cap, dintre care optsprezece nepotcoviţi. Dar, în rest, mi-aţi înşirat braşoave. Da, într-adevăr, au poposit aici şi apoi au plecat în aceeaşi direcţie. Mai mult nu se vede nimic.

— Atunci poftim, *sir*, să vă arăt ce braşoave poate să înşire un *greenhorn*!

— *Well*, sînt curios! acceptă el sigur pe sine.

— Uitaţi-vă bine la urmele cailor. Trei dintre aceştia au stat izolaţi şi priponiţi nu în faţă, ci curmeziş: erau deci cai indieni.

Grăsunul se îndoi din şale ca să măsoare exact distanţa dintre copite. Pămîntul fiind umed, un ochi experimentat putea să recunoască urmele destul de uşor.

— *By God*, pe Dumnezeul meu, aşa-i! rosti el uluit. E vorba de trei cai indieni.

— Poftim acum la băltoacă. Aici indienii s-au spălat pe faţă, apoi s-au vopsit în culorile războiului. Vopselele se prepară cu grăsime de urs. Iată şi cerculeţele astea întipărite în noroi: aici au stat

borcanele cu vopsea. Fiind cald, grăsimea s-a topit şi a picurat pe jos. Uite o mică pată roşie, una neagră, alte două albastre!

— Exact, pe legea mea!

— Ei, nu sînt negrul, roşul şi albastrul culorile ogellallaşilor?

Se mulţumi să aprobe din cap. Dar faţa lui, scăldată de admiraţie, spunea tot ceea ce gura nu izbutea să articuleze. Continuai:

— Haidem mai departe! Chiar de la început trupa s-a oprit lîngă băltoacă. Asta se vede după urmele pline cu apă. Doi călăreţi s-au desprins venind mai în faţă, restul au stat respectuoşi în spatele lor. Înseamnă că aceştia doi erau şefii; s-au dus să recunoască locul. Uitaţi-vă la urmele cailor: unul potcovit, celălalt nu. Al doilea, după cum vedeţi şi-a înfundat copitele dinapoi mai adînc decît pe cele dinainte, dovadă că purta în spinare un indian. În schimb, primul călăreţ era un alb: calul său potcovit călca mai apăsat cu picioarele din faţă. Cunoaşteţi, probabil, diferenţa dintre felul de a călări al indienilor şi al albilor?

— *Sir*, aş vrea numai să ştiu de unde...

— Bun, îi tăiai vorba, să continuam! La şase paşi mai încolo, caii s-au luat la harţă şi s-au încolţit reciproc. Or, după atîta drum obositor, numai armăsarii mai au chef să se ia la bătaie. Aţi înţeles?

— Dar cine vă spune că s-au bătut şi s-au muşcat, ai?

— Mai întîi, poziţia copitelor. Calul indianului a sărit asupra celuilalt. E limpede, nu? Şi pe urmă, uitaţi-vă la firele astea de par ce le ţin în palma.

Le-am găsit adineauri, pînă a veni dumneavoastră. Patru fire cafenii smulse de calul indianului din coama colegului său. Dar mai încolo am găsit şi aceste două fire negre de la coadă. După poziţia copitelor văd totul foarte exact: calul indianului l-a prins pe celălalt de coamă, dar stăpînul l-a pus la respect mînîndu-l înainte. Atunci celălalt, rămînînd în urmă, l-a ciupit de coadă şi, după cîţiva paşi, a lăsat să-i scape firele din bot. Calul indianului e, prin urmare, murg, iar al albului roib. Veniţi mai departe! Aici, albul a descălecat şi s-a urcat pe rambleu. Urma se mai vede în nisip. Observaţi că un picior călca mai apăsat decît celalalt. Va să zică, unul şchioapătă. De altfel, călăreţii s-au dovedit cît se poate de imprudenţi. Nu şi-au dat nici cea mai mică osteneală să şteargă urmele. Şi în această privinţă sînt două ipoteze.

— Anume?

— Fie că erau grăbiţi să se distanţeze cît mai mult de eventualii urmăritori, lucru de care însă mă îndoiesc, avînd în vedere starea de oboseală a cailor vizibilă după urme; fie că prin apropiere se afla o trupă mai numeroasă ca a lor, pe al cărei sprijin se bizuiau, ştiindu-se, deci, în siguranţă. Aceasta a doua ipoteză mi se pare mai plauzibilă, mai ales că trei indieni izolaţi nu s-ar fi asociat cu atîţia albi fără să

aibă acoperire. Presupun deci că mai încolo, la nord, sînt numeroşi ogellallaşi către care s-au îndreptat cei douăzeci şi trei de *railtroublers*-i.

Acum era pur şi simplu amuzant să vezi cu ce ochi mă măsura grăsunul.

— Omule! exclamă el, în sfîrşit. De fapt, cine sînteţi dumneavoastră?

—- Păi v-am spus.

— *Pshaw* ! Nu sînteţi nici *greenhorn*, nici scriitor, deşi cam aşa arătaţi, echipat şi lustruit ca de sărbătoare. Cu înfăţişarea asta de sclivisit s-ar părea că nu sînteţi bun decît să jucaţi roluri de *westmen*-i pe scenă. Şi, totuşi, dintr-o sută de *westmen*-i adevăraţi abia dacă se găseşte unul care să descifreze urmele cu atîta iscusinţă. Păi, mă credeam şi eu un cineva în domeniul ăsta şi acuma văd că nici nu începe comparaţie între noi.

— Şi totuşi sînt scriitor. Am cutreierat, ce-i drept, pe vremuri, bătrîna prerie în lung şi-n lat. Aşa se face că mă pricep binişor în citirea urmelor.

— Şi chiar aveţi intenţia să urcaţi pe munţi, pe Windriver?

— Desigur.

— Ei bine, *sir*, pentru aşa ceva, iertaţi-mă că vorbesc deschis, nu vă cred destul de priceput. Nu ajunge să citeşti urmele.

— Şi de ce credeţi că nu m-aş pricepe?

— La un asemenea drum primejdios nu porneşti pe fie ce-o fi. Înainte de toate, se cere să ai un cal bun. Înţelegeţi?

— Îmi fac eu rost.

— De unde?

— Ei, în orice staţie se găseşte vreun cal de vînzare, fie şi o mîrţoagă de ham. Şi odată călare, prind eu un exemplar pe placul meu din vreo turmă de mustangi sălbatici.

— Dumneavoastră? Păi sînteţi călăreţ de mare clasă? Ştiţi să îmblînziţi mustangul? Şi credeţi că-l găsiţi acolo sus?

—- Uitaţi, pesemne, că acum e anotimpul cînd bizonii şi mustangii migrează spre nord. Sînt convins că pînă în Tetoni întîlnesc o herghelie.

— Hm! Va să zică, sînteţi şi călăreţ. Dar cum staţi cu tragerea la ţintă?

— Vreţi să mă supuneţi la examen, *sir*? îl întrebai rîzînd.

— Cam aşa, răspunse el serios. Am eu o intenţie.

— Aş putea să aflu care anume?

— Mai tîrziu! Pînă una alta, vreau să văd cum trageţi. Aduceţi puşca!

Acest scurt intermezzo mă înveselea. I-aş fi putut dezvălui pur şi simplu faptul că mă numesc Old Shatterhand, dar preferam s-o trec

sub tăcere.

Mă dusei deci la vagon ca să-mi aduc armele înfăşurate în învelitoare. Pasagerii, bănuind despre ce e vorba, se strînseră imediat în jurul meu. Aşa sînt americanii, în special cei din Vest: nu scapă nici o ocazie să asiste la un exerciţiu de tir.

Desfăcui învelitoarea. Grăsunul, care mă asista, făcu ochii mari exclamînd:

— *Behold*! O carabină Henry! Cîte focuri?

— Douăzeci şi cinci.

— Mult! Grozavă armă! Pentru asta, domnule, vă invidiez.

— Prefer, totuşi, cealaltă puşcă, rostii calm, scoţînd la iveală doborîtorul de urşi.

— *Pshaw*! O plesnitoare de rînd. Numai lustru-i de ea, vorbi cu dispreţ grăsunul. Mai multe parale face o puşcă de Kentucky, acoperită de rugină, sau bătrîna asta cu care mă ajut de obicei.

— N-aţi vrea să vedeţi inscripţia, *sir*? îl ispitii, arătîndu-i numele lui Henry gravat pe puşcă.

Omul aruncă o privire şi exclamă surprins:

— Scuzaţi, *sir*, asta-i cu totul altceva. Asemenea puşti sînt o raritate în ziua de azi. Mi s-a spus ca Old Shatterhand ar deţine una. Dar cum de-a ajuns în mîinile dumneavoastră un exemplar atît de preţios? Nu cumva inscripţia e contrafăcută? Hm, da, chiar aşa trebuie să fie, mai ales că puşca nici nu prea pare să fi fost folosită ca lumea.

— Să încercăm. Daţi-mi o ţintă, *sir* !

— Păi, încărcaţi-o mai întîi!

— Ei, aş! E încărcată gata.

— *Well*, atunci ochiţi păsărica de colo, din tufiş.

— E prea departe, interveni unul dintre pasagerii strînşi în jurul nostru.

— Să vedem, răspunsei flegmatic, punîndu-mi tacticos ochelarii ce-i purtam legaţi cu şnur.

Dolofanul izbucni într-un hohot de rîs.

— Ha-ha-ha-ha! Ochelari! Ia te uită ce-i trăsneşte prin cap unui scriitor: se duce în savană ca să vîneze cu ţvicărul pe nas! Ha-ha-ha-ha!

Rîdeau cu toţii. Eu, însă, mă făcui foarte serios:

— Ce-aţi găsit de rîs, domnilor? După ce stai treizeci de ani cu ochii în cărţi, te mai lasă niţel vederea. E un fenomen cît se poate de normal. Şi apoi, cred că e preferabil să nimereşti ţinta cu ajutorul ochelarilor decît s-o ratezi fără.

— Foarte just, *sir*! se veseli grăsunul. Dar ia să vă atace prin surprindere nişte indieni! Pînă să vă ştergeţi ochelarii şi să vi-i aşezaţi pe nas, v-ar jupui ţeasta de vreo zece ori. Vedeţi, nici măcar pasărea n-aţi apucat s-o loviţi: a şi zburat în altă parte!

— Atunci să mai căutăm o ţintă, făcui la fel de serios şi de calm.

Pasărea stătuse pe o cracă la vreo două sute de paşi depărtare; ar fi fost deci o ţintă cît se poate de obişnuită. Auzii însă în sus, în văzduh, o ciocîrlie şi-mi ridicai ochii spre ea.

— Vedeţi ciocîrlia, domnilor? O dau jos.

— Imposibil, lăsaţi-vă păgubaş! Vorbi bondocul. O să găuriţi cerul şi atîta tot. Asemenea treabă n-o izbuteşte nici Sans-ear sau Old Firehand.

— Mă rog, nu strică o încercare. Dusei puşca la ochi şi trăsei.

— A fost şi nu mai e! rîse iarăşi grăsunul. S-a speriat niţel şi-a zburat!

— Da? Atunci urcaţi pe terasament ca să vedeţi la ce sînt buni ochelarii mei. Ciocîrlia a căzut cam la optzeci de paşi de aici.

Arătai în direcţia respectivă şi cîţiva pasageri, dînd fuga pînă acolo, aduseră într-adevăr pasărea moartă. O nimerisem în plin. Grăsunul se uită cînd la pasăre, cînd la mine, apoi exclamă:

— A reuşit, zău c-a reuşit! Şi nu cu alice, cu glonţ!

— Păi cum, aţi trage dumneavoastră cu alice la o asemenea distanţă, *sir* ? îl întrebai. Pentru un *westman* adevărat ar fi pur şi simplu ruşinos. Cu alice las' să tragă copiii sau vînătorii de stîrvuri.

— Domnule, dar aţi izbutit o performanţă, cum n-am mai văzut în viaţa mea! se minună sincer rotofeiul. Să fie o întîmplare, sau...

— Mai daţi-mi o ţintă!

— Lăsaţi, *sir*, că vă cred. Se pare că v-aţi cam bătut joc de mine. Dar nu-i nimic. Ia veniţi un pic!

Mă trase la o parte pînă într-un loc unde urmele cailor erau foarte clare. Scoase din buzunar o bucată de hîrtie tăiată în formă de copită şi o aplică pe una din urme.

— *Well*, aceeaşi măsură! rosti el îngîndurat. *Sir*, vreau să vă întreb ceva: sînteţi absolut stăpîn pe timpul dumneavoastră? Ţineţi neapărat să urcaţi chiar acum pe Tetoni, sau aţi fi dispus să vă abateţi în altă direcţie?

— Pot să fac orice.

— *Well* ! Atunci ascultaţi: îl ştiţi cumva, după nume, pe Fred Walker-cel-gras?

— Da. Cică ar fi un *westman* de seamă, unul din cei mai iscusiţi cercetaşi ai munţilor. Se zice că ar vorbi cîteva dialecte indiene.

— Ei bine, *sir*, iată-mă: eu sînt Fred Walker!

— Ar fi trebuit să-mi închipui. Permiteţi să va strîng mîna! Mă bucur nespus că ne-am întîlnit.

— Vă bucură într-adevăr? Atunci e cazul să ne cunoaştem mai îndeaproape. Aflaţi, de exemplu, ca aş avea o vorbuliţă de discutat cu un anume Haller. Acesta era în ultima vreme capul unor tîlhari de

codru şi hoţi de cai, ca să nu vorbim de ce mai are pe conştiinţă din anii trecuţi. Acum a pătruns cu banda lui în Vest şi eu îi calc pe urme. Hîrtia asta e tăiată exact pe măsura copitelor dinapoi ale calului său. Şi uite că se potriveşte. Or, avînd în vedere faptul că Haller e şchiop de piciorul drept, simt că el e şeful *railtroublers*-ilor de aici.

— Haller? Şi mai cum?

— Sam, Samuel. Dar îşi ia mereu alte nume.

— Samuel Haller? Pai de asta am mai auzit. Nu cumva e vorba de contabilul lui Rellow, marele petrolist? Cel care a dispărut într-o zi uşurîndu-l pe patron de o serioasă suma de bani?

— Exact. L-a convins pe casier sa golească seiful şi s-o şteargă împreuna cu el. Apoi l-a împuşcat. Urmărit de poliţie, a mai ucis şi doi sergenţi în momentul cînd erau să-l prindă. Au pus mîna pe el la New Orleans, cînd dădea să se îmbarce, dar a reuşit să scape şi atunci, omorîndu-l pe paznicul închisorii. Pe urmă a fugit în Vest. Altceva nu avea ce să mai facă: i se confiscase toată averea adunată prin jaf. De atunci o ţine numai în fărădelegi şi ar fi timpul să-l punem în sfîrşit cu botul pe labe.

— Vreţi să-l prindeţi?

— Trebuie să-l prind, mort sau viu.

— Aveţi o răfuială personală cu el? Coborî o clipă privirea şi apoi răspunse:

—- Nu-mi place subiectul, *sir*. Poate am să vă istorisesc mai tîrziu, după ce ne vom fi cunoscut în de-aproape, ceea ce, de altfel, sper că se va întîmpla. E o ciudată coincidenţă că m-am suit tocmai în acest tren. Şi, totuşi, în ce priveşte urma lui Haller, aş fi căutat-o mult şi bine dacă nu eraţi dumneavoastră, să-mi atrageţi atenţia. Că şeful bandei de aici şchiopătează şi călăreşte pe un armăsar roib, astea nu le-aş fi ghicit niciodată. Or, aceste detalii sînt de cel mai mare preţ. Eu unul mă lipsesc de tren şi plec în urmărirea lui Haller. Mă însoţiţi *sir* ?

— Eu? Un *greenhorn* ? zîmbii cu tîlc.

— *Pshaw*! Nu trebuie să mi-o luaţi în nume de rău. Înfăţişarea dumneavoastră aduce a bărbat de salon, nicidecum a *westman*. De cînd lumea n-am văzut om să-şi aşeze ţvicărul pe nas în plină prerie ca să împuşte pasărea din zbor. Şi uite că m-am înşelat. Vă cer scuze. Hai să ne lămurim, *sir*: veniţi cu mine?

— Hm! N-ar fi mai bine să vă alăturaţi oamenilor care vor sosi din staţiile învecinate ca s-o ia pe urmele bandei?

-— Nu. Mie să nu-mi vorbiţi de asemenea urmăriri, în cazul nostru un singur *westman* face mai mult decît un întreg popor de gură-cască. Pe de alta parte, vă spun deschis şi vă avertizez că nu e de loc lipsit de primejdii să te ţii după aceşti bandiţi. Viaţa îţi atîrnă de un fir de păr. Dar pentru un om ca dumneavoastră care, după cum văd, caută aventura, prilejul e cît se poate de atrăgător.

— Asta e adevărat. Numai că mie nu-mi place să mă amestec în treburile altora. Acest Samuel Haller mi-e cu totul indiferent. Şi pe urmă, nici nu ştiu dacă tocmai eu sînt omul potrivit pentru dumneavoastră.

Ochişorii lui îmi aruncară o privire isteaţă.

— Poate vreţi să spuneţi invers, că eu n-aş fi omul potrivit? Oricum, în privinţa dumneavoastră să nu vă faceţi griji. Walker-cel-gras nu se întovărăşeşte tam-nesam cu primul ins ce-i iese în cale. Vă asigur că nu. Mie îmi place să umblu singur şi dacă-mi iau odată un tovarăş de drum, apoi acela cred că-i om de nădejde, nu tîrîie-brîu. Limpede?

— Aici ne asemănăm amîndoi. Şi eu prefer să mă descurc cu propriile forţe. Nu poţi să fii niciodată destul de precaut în alegerea unui tovarăş. Dai de cîte unul cu înfăţişare de om onest, te culci, seara lîngă el şi dimineaţa, vorba ceea, te trezeşti mort, în timp ce dumnealui pleacă vesel mai departe.

— *Zounds*! Mă luaţi cumva drept un astfel de ticălos, *sir* ?

— Nicidecum! Ştiu că sînteţi un om de treabă, v-o citesc în ochi. Ba chiar mai mult: faceţi parte din tagma agenţilor secreţi şi acolo ticăloşii n-au ce căuta.

Grăsunul tresări şi făcu feţe-feţe.

— *Sir*! exclamă el. Ce vă trece prin cap?

— Fiţi calm, master Walker! E drept că nu aduceţi nici pe departe cu tipul poliţistului, dar poate că tocmai de aceea sînteţi apreciat ca detectiv. M-aţi, luat drept un naiv şi un credul. Eu, însă, v-am recunoscut imediat. Pe viitor să fiţi mai prudent. Dacă s-ar răspîndi ştirea că Walker-cel-gras e de fapt un agent al poliţiei trimis în Vest ca să-i facă inofensivi pe anumiţi „gentlemeni", apoi vi s-ar înfunda cît de curînd.

— Sînteţi complet greşit, *sir*, încercă el să nege.

— Nu vă mai ascundeţi după deget. Propunerea dumneavoastră mă atrage şi v-aş însoţi bucuros ca să le tăiem ghearele acestor *railtroublers*. Nu primejdia mă reţine. În fond aici, în prerie, unul ca noi nu e nicăieri sigur pe viaţa lui. Dacă ezit, e doar pentru faptul că vă jucaţi cu mine de-a v-aţi-ascunselea. Întovărăşindu-mă cu cineva trebuie să ştiu cine şi ce fel e omul.

Privi o vreme în pămînt, îngîndurat. Apoi îşi înălţă capul şi rosti ferm:

— Bine, *sir*, am să vă pun la curent în legătură cu persoana mea. Nu ştiu cum, dar în ciuda faptului că arătaţi ca un erou de operetă, reuşiţi să inspiraţi încredere chiar şi unui *westman* sadea. V-am tot studiat în tren şi mărturisesc că-mi place felul dumneavoastră de a fi. Eu unul sînt de obicei cam ursuz, dar în compania dumneavoastră m-aş simţi bine. De aceea vreau să vă vorbesc deschis.

Da, fac parte din corpul de detectivi particulari ai doctorului Sumter din Saint-Louis. Misiunea mea e să cutreier codrii străvechi în urmărirea răufăcătorilor. Bineînţeles că nu duc o viaţă uşoară. Lucrez însă cu pasiune şi cu zel. De ce? Asta v-o spun cu altă ocazie, cînd va fi vreme de taifas. E o poveste tragică. Şi acum, *sir*, mă însoţiţi?

— Da, master Walker! Iată mîna. Să fim tovarăşi devotaţi şi să împărţim pe din două toate necazurile şi primejdiile.

Omul se lumină la chip, bătu palma şi întări:

— Aţi vorbit frumos, *sir*! Vă mulţumesc. Sper să ne împăcăm ca fraţii. Şi mai lăsaţi-o încolo cu „master Walker"! Spuneţi-mi Fred. Scurt şi cuprinzător. Voi şti că de mine-i vorba. Dumneavoastră cum vă spune?

Îi spusei numele meu de acasă şi adăugai:

— Spune-mi simplu Charlie, atît. Ei şi acum... Iată că linia a fost reparată. Lumea o să se urce în tren.

— Bine, mă duc s-o scot afară pe Victory. Să nu te sperii la vederea ei. Arată de zici ce-i aia, dar e o iapă cu mari calităţi. Mă poartă în spinare de doisprezece ani şi n-aş da-o pe cel mai nobil cal de curse. Ai lăsat ceva în vagon?

— Nu. Stai puţin, Fred: să le spunem oare oamenilor ce scop urmărim?

— Nimic! Cu cît se va şti mai puţin despre noi, cu atîta vom fi mai în siguranţă.

Se duse la primul vagon în care călătorea iapa şi rugă să i se deschidă. Configuraţia terenului nu permitea de loc debarcarea unui cal, nici vreo instalaţie mecanică nu exista. Dar lucrurile se desfăşurară în chip cu totul neaşteptat.

— Victory, come on!

La îndemnul lui Fred, iapa îşi iţi mai întîi capul, cercetă terenul dedesubt, medita o clipă cu ambele urechi aduse pe spate şi dintr-un salt acrobatic, ateriza pe terasament. Toţi cei de faţă izbucniră în aplauze. Iapa, ca şi cînd ar fi înţeles că ea e obiectul admiraţiei, îşi flutură a mulţumire coada şi necheză politicos.

Aparent, calul acesta nu-şi justifica de loc numele de „Victory", adică izbîndă. Era un roib sfrijit, cu picioare de cocostîrc şi numărînd pe puţin douăzeci de ani. Timpul mai că-i mîncase toată coama, iar din coadă abia de-i lăsase cîteva fire. La urechi semăna cu un iepure uriaş. Şi, totuşi, animalul îmi impuse respect, mai ales cînd îl văzui zvîrlind şi dînd să-l muşte pe un pasager ce se apropiase prea mult. După cum veţi fi remarcat, Victory părea o copie fidelă a bătrînei Tony, iapa lui Sans-ear. Acum aştepta cu şaua în spinare şi frămîntînd zăbalele între dinţi.

Fără să spună o vorbă, Fred încalecă şi calul sări de pe terasament. De altfel, pasagerii nici nu se mai sinchisiră de persoana

noastră. Nu aveau nimic comun cu noi şi puţin le păsa că părăseam trenul.

Ajuns jos, Walker mi se adresă:

— Vezi, Charlie, ce bine-ar fi fost să ai şi dumneata un cal?

— Las' că-mi fac eu rost cît de repede. Îl prind cu ajutorul iepei dumitale.

— Nu zău? Poate că ţi-l prind eu, că Victory, s-o ştii de la mine, nu te rabdă nicicum în spinare. Sînt singurul călăreţ pe care-l accepta.

— Asta rămîne de văzut.

— Te asigur că nu exagerez. Altminteri, ţi-ar fi şi dumitale mai uşor, am călări cu schimbul. Aşa însă, eşti osîndit să mergi pe jos pînă întîlnim o herghelie de mustangi. Proastă afacere! O să ne mişcăm încet de tot. Pierdem timpul de pomană! Ei, uite că urcă lumea, pleacă trenul.

Într-adevăr, locomotiva strănută bufnind aburii afară şi trenul, urnindu-se greoi, porni spre vest. După cîteva clipe dispăru din ochii noştri.

— Atîrnă-ţi puşca aia mare de şa! mă îndemnă Walker.

— Mulţumesc, Fred. Un vînător adevărat nu se desparte nicicînd de arma lui. Haidem!

— Am s-o ţin la pas.

— Las-o să meargă cum îi place. Eu ştiu să alerg, sînt rezistent.

— *Well*, bine, să mergem!

Aruncai pătura pe spate, luai cele două puşti pe umăr şi, mergînd alături de călăreţ, pornii în urmărirea bandiţilor.

Lăsaseră o urmă atît de clară încît se vedea fără nici un efort. Ducea aproape exact spre nord şi am mers aşa fără oprire pînă către prînz, cînd ne-am oprit să mîncăm ceva şi să dăm puţin răgaz calului. Mîncare nu prea aveam, pentru că nu ne trecuse prin gînd să cerem celor din tren. Atîta timp cît omul savanei dispune de puşcă şi muniţii, nu suferă de foame. Şi în această privinţă eram bine aprovizionaţi. Centura mea de piele, în care nici apa nu putea să pătrundă, conţinea destule cartuşe, încît nu trebuia să-mi fac griji.

Înaintînd astfel pe urmele bandiţilor, ajunserăm după-amiază într-o regiune deluroasă şi destul de bogat împădurită. Drumul urca în pantă pe lîngă un rîuleţ cu malul în parte nisipos, în parte acoperit de iarbă fragedă în care copitele cailor se imprimaseră foarte clar. Aici împuşcai după-amiază un urs spălător, gras, dolofan, care ne făgăduia o cină bogată. Apoi, la lăsarea nopţii, poposirăm într-o mică peşteră, bine ascunsă de desiş. Fără teamă de a fi observaţi, aprinserăm focul şi puserăm carnea la fript. Simţindu-ne în cea mai deplină siguranţă, renunţarăm la gardă şi, după ce Fred se îngriji de calul său, ne aşternurăm somnului.

În zori plecarăm iar la drum, pentru ca după-amiază să dăm de

locul unde bandiţii făcuseră popas cu o noapte în urmă. Încinseseră acolo cîteva focuri, de parcă nici nu le-ar fi păsat de vreo urmărire. Către seară călăream prin prerie paralel cu pîrîul amintit. Bandiţii se aflau la aproximativ o zi călare înaintea noastră şi nimic nu vădea prezenţa vreunui alt călăreţ. Ajunşi la un cot de pădure, voiam tocmai să-l depăşim, cînd deodată, tresărirăm amîndoi. Înaintea noastră un indian cîrmea de după cot. Venea călare pe un murg şi ducea de frîu încă un cal încărcat cu poveri.

Cum ne zări, cum alunecă fulgerător la pămînt, pitulîndu-se îndărătul calului şi aţintindu-şi puşca spre noi. Totul se petrecu atît de repede, încît nu-l văzurăm decît o clipită.

La rîndul lui, Fred sărise cu aceeaşi iuţeală din şa, adăpostindu-se în spatele lui Victory. Eu însă o zbughii şi mă ascunsei în dosul unui fag uriaş. Chiar atunci fulgeră puşca indianului şi glonţul, şuierînd, pătrunse în trunchiul fagului. O zecime de secundă mai devreme şi m-ar fi nimerit. Omul îşi dăduse probabil seama că eram mai primejdios decît Fred pentru că, la adăpostul copacilor, puteam să mă strecor şi să-l împuşc pe la spate.

Ei bine, pînă în momentul cînd auzii împuşcătura îmi ţinusem arma gata de ripostă; acuma însă o lăsai în jos. De ce?

Orice *westman* ştie că puştile îşi au fiecare glasul ei aparte. Desigur, nu e uşor să identifici în acest fel două puşti diferite, dar viaţa în prerie îţi ascute pînă într-atît simţurile, încît, după ce ai auzit de mai multe ori aceeaşi armă, îi desluşeşti glasul dintr-o sută. Aşa se face că unii vînători, după ani de despărţire, se recunosc imediat numai după sunetul puştilor.

Şi tot aşa se petrecură lucrurile acum. Arma indianului îmi era cît se poate de cunoscută şi n-o uitam nicicînd. De multă vreme nu-i mai auzisem timbrul ascuţit şi sonor, dar îl recunoscui într-o fracţiune de secundă. Era puşca lui Winnetou, vestitul conducător al apaşilor, dascălul şi prietenul meu în cele mai grele împrejurări ale vieţii, pe cînd înfruntam sălbăticia codrilor şi a savanei. Dar să fi fost chiar el, sau poate puşca lui încăpuse în alte mîini? Pitulat pe după copac, strigai în idiomul apaşilor:

— *Toselkita, shi shtece* — nu trage, sînt prietenul tau!

— *To tiatsa tà ti. Ni peniyil* — nu te cunosc. Ieşi la vedere.

— *Ni Winnetou, natan shis inté* — eşti Winnetou, căpetenia apaşilor? Întrebai ca să mă asigur că nu greşesc.

— *Ha-au* — eu sînt! veni răspunsul.

Îmi părăsii în grabă adăpostul şi alergai spre Winnetou.

— Şarli! exclamă el în culmea bucuriei.

Îşi desfăcu larg braţele şi mă strînse la pieptul lui.

— Şarli, *si steke, si ntva-va* — Şarli, prietenul meu, fratele meu ! rosti el lăcrimînd de fericire. *Si inta ni inta, si ici ni ici* — ochiul meu e

ochiul tău, inima mea e inima ta.

Mişcat de această absolut neaşteptată revedere, mă pomenii şi eu cu ochii scăldaţi în lacrimi. Nu mi-aş fi putut dori mai mare noroc decît să-l întîlnesc aici pe bunul meu prieten. Winnetou mă privi îndelung şi cu dragoste, mă mai îmbrăţişă de cîteva ori, pînă ce-şi aminti că nu eram singuri.

— *Ti ti ute* — cine e omul acesta? se interesă el, arătînd spre Walker.

— *Aguan ute nşo, si steke ni steke* — e un om bun, mi-e prieten, aşadar ţi-e prieten şi ţie.

— *Ni tenlyé aguan* — cum îl cheamă?

— *The thick Walker* — Walker-cel-gras, îi comunicai porecla englezească a lui Fred.

Winnetou îi întinse mîna şi-l salută în felul său:

— Prietenul fratelui meu mi-e prieten şi mie! Cît pe ce să ne omorîm unii pe alţii. Noroc că Şarli m-a recunoscut după glasul puştii, cum de altfel l-aş fi recunoscut şi eu. Ce caută fraţii mei aici?

— Umblăm după nişte răufăcători ale căror urme se văd jos în iarbă.

— Le-am descoperit abia nu demult. Eu vin de la răsărit şi m-am ţinut mereu lîngă apă. Ce fel de oameni sînt aceia?

— Nişte albi şi cîţiva ogellallaşi.

Winnetou încruntă sprîncenele. Îşi sprijini mîna pe tomahawkul sclipitor atîrnat la brîu şi rosti:

— Fiii ogellallaşilor sînt ca broaştele rîioase. Cum vor ieşi la lumină am să-i strivesc. Se poate să merg şi eu cu fratele meu, Şarli, să-i văd pe ogellallaşi?

Nici că aş fi visat o propunere mai plăcută. Winnetou printre noi făcea cît douăzeci de *westmen*-i Bănuisem eu că, după o atît de lungă despărţire, nu mă va părăsi imediat, totuşi gestul lui atît de spontan dovedea că însăşi acţiunea noastră îl interesează, îi răspunsei:

— Marea căpetenie a apaşilor ne-a ieşit în drum ca raza soarelui în dimineţile reci. Tomahawkurile noastre să se unească.

— Mîna şi viaţa mea vor fi una cu ale voastre. *Howgh!*

În ce-l priveşte pe grăsanul de Fred, i se citea pe faţă cît de mult îl covîrşise apariţia lui Winnetou. De altfel, oricine în locul lui ar fi fost la fel de impresionat. Winnetou era într-adevăr un indian splendid, la care orice *westman* s-ar fi uitat cu încîntare.

Nu avea o statură prea înaltă şi masivă, dar tocmai formele suple şi totodată extraordinar de bărbăteşti ale corpului precum şi agilitatea mişcărilor ar fi cucerit pe cel mai experimentat şi puternic vînător.

Era îmbrăcat şi înarmat ca pe vremea cînd ne întîlnisem, La Rio Pecos, ca să ne despărţim apoi la tribul indienilor-şarpe. Aşa cum

stătea în faţa noastră, aşa îl văzusem întotdeauna: curat, îngrijit în toată înfăţişarea lui, avînd un aer cavaleresc, poruncitor, un bărbat din cap pînă în picioare, un erou.

Ceea ce îl surprindea îndeosebi pe Walker era faptul că indianul acesta strălucea pur şi simplu de curăţenie, că pe hainele lui în zadar ai fi căutat o pată cît de mică. Ochişorii lui Fred se plimbau atît de curioşi de la mine la Winnetou şi invers, încît nu-mi fu greu să ghicesc paralela ce o trăgea intre noi.

— Fraţii mei să ia loc, să fumăm pipa păcii! ne invită apaşul.

Se aşează în iarbă, băgă mîna în cingătoare şi, scoţînd dintr-o pungă tutun amestecat cu frunze de cînepă sălbatică, îşi umplu pipa împodobită cu pene. Ne aşezarăm şi noi alături. Ceremonia cu calumetul era inevitabilă, ea pecetluind legămîntul nostru, fără de care Winnetou nici nu s-ar fi interesat măcar de planul ce-l urmăream.

După ce dădu foc pipei, se ridică şi suflă o gură de fum spre cer şi una spre pămînt. Se înclină apoi către cele patru puncte cardinale, suflînd de fiecare dată cîte un fum. După care se aşeză la loc şi-mi întinse pipa.

— Marele Spirit îmi ascultă jurămîntul: fraţii mei sînt una cu mine şi eu sînt una cu ei. Sîntem prieteni!

Luînd calumetul, mă ridicai în picioare, suflai cele şase fumuri şi rostii:

— Marele Manitu, căruia ne închinăm, stăpîneşte pămîntul şi stelele. El e părintele meu ca şi al tău. Sîntem fraţi şi ne vom ajuta la orice greutate. Pipa păcii a înnoit legămîntul nostru!

Îi trecui pipa lui Fred care, ca şi noi, suflă cîte un fum în cele şase direcţii. Apoi jură:

— Ochii mei îl văd pe vestitul Winnetou, pe cel mai de seamă conducător al mescalerilor, mimbrenilor şi apaşilor. Trăgînd din pipa lui, mă leg să-i fiu frate. Prietenii lui sînt şi prietenii mei, duşmanii lui sînt şi duşmanii mei. Fie ca legămîntul nostru să dureze veşnic.

Luînd iarăşi loc, îi restituii apaşului pipa din care acesta continuă apoi să fumeze. Datina împlinită, ne puteam aşeza la sfat.

— Dragul meu frate Şarli binevoiască a-mi spune prin cîte a trecut de cînd ne-am văzut ultima oară şi cum de-a ajuns pe urmele ogellallaşilor, mă pofti Winnetou.

Îi satisfăcui dorinţa relatîndu-i totul foarte pe scurt. Amănuntele întîmplărilor trăite între timp puteam să i le povestesc mai tîrziu. Încheind, îl rugai la rîndul meu:

— Şi acum, fratele Winnetou să-mi spună şi mie ce-a mai făcut de la despărţirea noastră. Cum de umblă atît de departe de wigwamul strămoşilor săi, tocmai aici, pe meleagurile unde vînează siucşii?

Winnetou trase îndelung şi gînditor din calumet, apoi vorbi:

— Furtuna prăvăleşte la pămînt apa norilor, iar soarele o înalţă iarăşi spre cer. Aşa se întîmplă şi cu viaţa omului. Zilele vin şi trec. Ce să spună Winnetou despre zorii care s-au dus? O căpetenie a siucşilor-dakota m-a jignit. L-am urmărit pe nemernic şi i-am luat scalpul.

Atunci oamenii lui s-au luat după mine. Eu însă am şters toate urmele, m-am furişat înapoi în wigwamurile lor şi mi-am luat de acolo semnele izbînzii. Iată, le-am încărcat chiar pe calul căpeteniei!

În puţine şi modeste cuvinte, Winnetou ne relata de fapt o acţiune dintre cele mai temerare, pentru istorisirea căreia un altul ar fi consumat ore întregi. Dar aşa îi era felul. Îl urmărise pe duşman luni de-a rîndul, din sud, de la malul lui Rio Grande pînă sus la Milk-River, în nordul Statelor Unite; străbătuse păduri virgine şi prerii nemărginite pînă să-l ajungă pe vrăjmaş şi să-l doboare în luptă; cutezase apoi să intre chiar în tabăra inamică şi să smulgă de acolo preţioasele trofee. Realizase un tur de forţă de care numai un om ca dînsul era capabil. Şi totuşi cu cîtă discreţie vorbea!

— Fraţii mei, trecu el la alt subiect, vor să-i urmărească pe ogellallaşi şi pe oamenii albi numiţi, *railtroublers*. Pentru asta e nevoie de cai buni. N-ai dori, frate Şarli, sa te urci pe calul acesta al siucsului-dakota? E dresat de minune, iar tu l-ai stăpîni mai bine ca oricare altă faţă palidă.

Winnetou îmi mai dăduse cîndva un mustang admirabil, îmi venea deci greu să accept şi acest dar.

— Cu îngăduinţa fratelui meu am să prind mai bine un mustang. Calul siucsului trebuie să ducă povara.

Clătină din cap şi rosti stăruitor:

— De ce uiţi, dragă Şarli, că tot ce-i al meu e şi al tău? De ce să-ţi iroseşti timpul cu prinderea unui cal şi pe deasupra să te mai şi zărească ogellallaşii? Crezi că Winnetou va căra după sine povara asta cînd e vorba să-i urmărească pe duşmani? El o va îngropa şi calul va fi liber. *Howgh!*

Nu era cazul să mă mai opun. Acceptai darul. De altfel, calul îmi cucerise dintru început admiraţia. Era negru ca pana corbului, bine legat, zvelt şi totuşi puternic, vînjos. Numai gîndul că ai să-l încaleci îţi provoca o adevărată plăcere. Coama deasă îi atîrna pînă la piept, coada mai că atingea pămîntul. Nările îi scînteiau de roşeaţă, fapt foarte preţuit la indieni. Iar în ochii lui mari, focoşi, se citea totuşi un fel de calm şi cumpătare care anunţau că te poţi bizui pe cl, cu condiţia să fii călăreţ priceput.

— Dar şaua? observă Fred. Doar n-ai să încaleci pe samar!

— Asta-i floare la ureche, ripostai eu. N-ai văzut cum transforma indienii samarul în şa sau cum *westman*-ul îndemînatic îşi încropeşte la iuţeală o şa destul de bună din pielea vreunui vînat abia răpus? Rabdă pînă mîine şi ai să mă invidiez!!

Apaşul încuviinţă din cap şi zise:

— Nu departe de aici, lîngă apă, Winnetou a văzut urme proaspete de lup. E un lup mare de tot. Pînă în seară îi vom lua pielea şi coastele şi o sa meşterim o şa cumsecade. Au fraţii mei merinde?

La răspunsul meu afirmativ, Winnetou continua:

— Atunci veniţi! Punem mîna pe lup şi ne căutăm apoi un loc de popas. Acolo am să îngrop lucrurile luate de la siucşii-dakota, iar mîine în zori pornim pe urmele bandiţilor. Nemernicii aceştia au sfărîmat carele trase de calul de foc, au jefuit, au ars şi au ucis pe mulţi dintre fraţii lor albi. Marele Spirit e supărat pe faptele lor şi o să ni-i dea pe mînă. După legile savanei, asemenea mişei trebuie omorîţi.

Astfel părăsirăm acest loc al revederii noastre pe cît de neprevăzute, pe atît de fericite.

Curînd găsirăm vizuina lupului şi-l împuşcarăm. Era din acel soi de lupi cărora indienii le spun coioţi. După puţin, aşezaţi lîngă foc, ne apucarăm să confecţionăm şaua.

Dimineaţa Winnetou îşi îngropa trofeele constînd din arme indiene şi pungi cu „medicamente". Însemnarăm locul ca să-l putem găsi mai tîrziu şi pornirăm pe urmele bandiţilor. Aceştia ar fi făcut, desigur, mult haz aflînd că trei inşi, mari şi laţi, se aventurau să înfrunte liota lor atît de numeroasă...

Capitolul XIX
HELLDORF-SETTLEMENT

Chiar dintru început „corbul" meu se arătă a fi un cal minunat. Orice alt călăreţ, neiniţiat în dresura indiană, ar fi fost zvîrlit imediat din şa. Pe mine însă calul mă respectă din prima clipă, ceea ce făcu să cresc totodată în stima grăsanului de Fred. Acesta mă iscodea din cînd în cînd cu priviri ciudate, îi dăduse de gîndit probabil simpatia ce-mi arăta Winnetou. În mintea lui această caldă prietenie dintre gloriosul apaş şi un vînător oarecare luase proporţiile unui mister.

Victory, bătrîna iapă a lui Fred, se ţinea şi ea bine, încît înaintam într-un tempo destul de rapid. Către prînz, ajunserăm la ultimul loc de popas al bandiţilor. Nu ne mai despărţea de ei decît o jumătate de zi.

Aici urmele se abăteau de la rîuleţul amintit către o vale prin care curgea un alt pîrîu. Din ce în ce mai atent, Winnetou scruta mereu pădurea prelinsă de pe înălţimile laterale pînă în inima văii. În cele din urmă opri şi, cum eu călăream îndărătul lui, mi se adresă, întorcînd capul:

— Iuf! Ce crede fratele meu Şarli despre drumul acesta?

— Duce în sus, pe creastă.

— Şi apoi?

— S-ar putea ca dincolo, după povîrniş, bandiţii sa fi ajuns la ţinta lor.

— Ce ţintă?

— Păşunile ogellallaşilor.

Winnetou aprobă printr-o mişcare scurtă a capului şi rosti:

— Fratele meu Şarli vede şi acum ca vulturul şi simte ca vulpea. Aşa e cum a spus!

Îşi îndemnă calul şi porni prevăzător înainte.

— N-am înţeles. Ce-i cu păşunile ogellallaşilor? se interesă Fred.

— Ţi-am mai spus eu că trei indieni nu se întovărăşesc în mod normal cu o întreagă bandă de albi. În Vestul sălbatic indienii sînt incomparabil mai mulţi decît albii şi nu văd de ce în acest caz raportul s-ar inversa.

— *Pshaw* ! Nu pricep, Charlie.

— Omule, cei trei ogellallaşi au fost trimişi să-i călăuzească şi să-i supravegheze pe bandiţi. Asta e.

— Cum adică? Cine i-a trimis?

— Nu mi-o lua în nume de rău, dragă Fred, dar astăzi rolurile par să se fi schimbat. S-ar cădea să te fac eu *greenhorn*.

— Na-na!

— Crezi că vreo douăzeci şi, ceva de păcătoşi pot juca aici cum le place fără să-i dibuiască indienii?

— Desigur că nu.

— Şi atunci, ce le rămîne de făcut?

— Hm, da! Să se pună sub protecţia pieilor-roşii.

— Exact. Şi pieile-roşii îi vor ajuta din pura generozitate?

— Ba nu. Vor cere plată.

— Ce fel?

— O parte din pradă, fireşte.

— Bun. Acum înţelegi ce discutam adineauri cu Winnetou?

— Ah, va să zică asta e! Bandiţii au jefuit trenul, iar cei trei ogellallaşi îi însoţesc şi-i conduc la ai lor ca să-şi achite datoria.

— Da sau nu. Sigur e însă un lucru: onorabilii noştri fraţi albi se vor întîlni în curînd cu o mare trupă de ogellallaşi. Ţi-am mai spus-o asta cînd ne aflam la calea ferată. Şi mai departe: crezi că roşii şi albii s-au unit numai de florile mărului?

— În nici un caz!

— Sînt de aceeaşi părere. Fii sigur că pun la cale o nouă mîrşăvie, mai ales că ultima le-a reuşit atît de bine.

— Mă întreb ce planuri vor mai fi avînd?

— Bănuiesc eu ceva.

— Aş! De unde să ştii ce urmăresc nişte oameni pe care nici nu i-ai văzut la faţă? Ca să fiu sincer, Charlie, azi-dimineaţă ai reuşit să creşti oarecum în ochii mei, dar ca să te cred şi proroc ar fi prea mult!

— Vom vedea. În orice caz, eu am trăit destul printre indieni şi le cunosc obiceiul. Ascultă: Ştii care-i cea mai bună metodă ca să

ghiceşti intenţiile cuiva?

— Ei?

— Te transpui exact în caracterul şi-n situaţia lui. Vrei să mă fac forte şi să dezleg taina ce ne interesează?

— Aş fi tare curios.

— Bine. Cui crezi că a raportat mai întîi şeful trenului nostru despre catastrofa constatată pe traseu?

— Celei mai apropiate staţii, desigur.

— Aşadar, de acolo vor fi fost trimişi oameni ca să cerceteze împrejurările în care s-a întîmplat catastrofă şi să-i urmărească pe făptaşi. Nu?

— Fără îndoială.

— Dar în felul acesta, oamenii plecînd, staţia rămîne fără apărare şi un atac asupra ei n-ar prezenta prea multe riscuri.

— *Egad*! Aşa e! Acuma ghicesc şi eu ce-ţi umblă prin cap.

— Ei, după cum ştii, gările au aici încă un caracter provizoriu. Să ne întrebăm deci care anume staţie poate dispune de atîţia oameni încît să alcătuiască un detaşament. Pe mine mă duce gîndul la Echo-Cannon.

— Se poate, Charlie. În orice caz, bandiţii vor fi bănuind că staţia a rămas fără apărare.

— Judecînd după faptul că sînt porniţi pe război, putem trage concluzia că siucşii nu vor sta de loc cu mîinile în sîn. Aproape sigur că vor ataca staţia Echo-Cannon. Dar ia uitaţi-vă, am ajuns la izvoarele pîrîului. De acum încolo urcăm pieptiş; nu mai e timp de palavre.

Urcam pe sub arbori uriaşi. Terenul accidentat ne solicita multă atenţie. Sus, se făcea un podiş. De aci ne lăsarăm iar în vale, către un curs de apă ce călătorea spre est.

Acolo poposiseră bandiţii la prînz, cotind apoi odată cu pîrîul către miazănoapte.

Trecurăm cîteva rîpe şi văiugi. Urmele, din ce în ce mai proaspete, ne îndemnau la mare vigilenţă.

În sfîrşit, către seara, după ce atinserăm greabănul unei culmi şi eram gata să coborîm de cealaltă parte, Winnetou — care călărea în frunte — trase brusc de frîu.

— Iuf! făcu el, repezindu-şi braţul înainte. Ne strunirăm şi noi caii, privind în direcţia respectivă.

La dreapta noastră jos de tot, se întindea o mică păşune pe care o puteai înconjura în cel mult o oră. Păşune lină, bogată în ierburi dese. Se înălţau acolo o mulţime de corturi indiene. Printre corturi domnea o vie animaţie. Caii păşteau în voie, deşeuaţi. Sumedenie de oameni trebăluiau peste tot. Scheletele cîtorva bivoli odihneau la o margine a taberei, iar pe funiile întinse atîrnau hartane de carne pusă

la uscat.

— Ogellallaşi! constată Fred.

— Ei, vezi ca am avut dreptate?

— Treizeci şi două de corturi! preciza el. Winnetou măsură atent valea şi adăugă:

— *Naki gutesnontin nagoiva* — două sute de războinici.

— Dar mai sînt şi albi pe-aici — observai eu. Ia să numărăm caii; aşa ne lămurim mai precis.

Puteam cuprinde cu ochii întreaga tabără. Erau două sute cinci cai. Dacă ogellallaşii ar fi avut de gînd să plece de aici la vînătoare, atunci şi-ar fi pregătit desigur mai serioase provizii de carne. Şi apoi, n-ar fi ales tocmai acest ţinut destul de sărac în bizoni. Era vorba deci de altceva şi anume o operaţie de război. Dovadă şi scuturile. La vînătoare scutul mai mult te împiedică decît te ajută.

Oarecum izolat de celelalte se înălţa un cort mai mare, cu pene de vultur prinse în vîrf, ceea ce însemna că aparţine căpeteniilor.

— Ce crede fratele meu Şarli? mă consultă Winnetou. Oare broaştele astea vor mai zăbovi mult aici?

— Cred că nu.

— Şi din ce deduci asta, Charlie? se interesă Fred. E o problemă ce nu se rezolvă cît ai bate din palme şi în acelaşi timp, e mult prea serioasă ca s-o tratăm aşa uşurel.

— Uită-te la scheletele bivolilor şi ai să găseşti răspunsul, dragă Fred!

— Şi ce-i cu ele?

— Ciolanele sînt albe, va să zică au stat la soare pe puţin patru-cinci zile. Înseamnă că şi carnea trebuie să se fi uscat binişor. Nu-i aşa?

— Fireşte.

— Deci, pieile-roşii sînt gata de drum. Ori crezi că se vor mai întinde la cîte o partidă de şah sau de dame?

— Mă cam iei peste picior, stimate *sir*! Eu însă n-am vrut decît să te pun la încercare. Aha, uite că a ieşit unul din cort! Cine să fie?

Winnetou îşi vîrî mîna în buzunar şi scoase... un ochean. În mîinile unui indian instrumentul acesta era într-adevăr o raritate. Fred îl privi surprins. Şeful apaşilor îşi cumpărase ocheanul cu ocazia; vizitelor sale prin oraşele din est. Îl regla şi se apucă să-l studieze pe indianul care ieşise din cort. Apoi mi-l întinse mie. O umbră de scîrbă şi mînie trecu pe chipul său.

— Mincinosul şi trădătorul de Ko-it-se! scrîşni el. Winnetou îi va crăpa ţeasta cu tomahawkul.

Prin lentilele ocheanului îl examinai cu mare interes pe ogellallah. Ko-it-se înseamnă gură-de-foc. Omul acesta era cunoscut în întreaga savană şi în regiunile de munte drept un bun orator,

războinic extrem de curajos şi duşman neîmpăcat al albilor. O înfruntare cu el nu era lucru de şagă.

Trecînd ocheanul lui Walker, îi spusei:

— Fred, n-ar strica să ne ascundem. Acolo se văd cu mult mai mulţi cai decît oameni; probabil că unii vor fi stînd prin corturi, dar nu e de loc exclus ca alţii să patruleze în afara taberei.

— Fraţii mei să mai aştepte, interveni apaşul. Winnetou va căuta un ascunziş potrivit.

Dispăru printre copaci şi se întoarse abia după un răstimp destul de lung. Apoi ne conduse mai într-o parte, pe spinarea muntelui, pînă într-un desiş extrem de încîlcit prin care ne strecurarăm cu chiu, cu vai. Dincolo era destul loc pentru oameni şi cai. Legarăm animalele, în timp ce Winnetou se înapoia ca să şteargă urmele trecerii noastre.

Aici, în iarba răcoroasă, stăturăm pînă seara foarte atenţi la cel mai mic zgomot şi gata în orice clipă să alergăm la caii noştri, dac-ar fi dat semne de nelinişte. Mai tîrziu, ocrotit de întuneric, Winnetou se strecură din desiş şi constată că jos ogellallaşii aprinseseră cîteva focuri.

— Ăstora nu le pasă de nimic, comentă Fred ascultînd ştirea adusă de Winnetou. De-ar bănui cît de aproape sîntem!

— Bănuiesc ei, desigur, că sînt urmăriţi, îi explicai eu. Dar deocamdată se ştiu în siguranţă, pentru că detaşamentul de feroviari încă nu putea să ajungă aici. Eu presupun că vor pleca în zori. Ar trebui să-i spionăm.

— Merge Winnetou, se oferi numaidecît apaşuL

— Bine, te însoţesc. Fred, tu rămîi la cai. Puştile le lăsăm aici, n-ar face decît să ne stingherească. Tomahawkul şi cuţitul ajung. La o adică, avem şi pistoalele.

Grăsunul de Fred se declară imediat de acord să rămînă la cai. Deşi curajos din fire, prefera să nu se expună decît în caz extrem. Oricum, era riscant să cobori în vale şi să-i spionezi pe ogellallaşi. Dacă te prindeau, însemna ca ţi-ai încheiat socotelile cu viaţa.

Mai erau trei sau patru zile pînă la crai-nou. Pe cerul înnorat nu licărea nici o stea. Prielnic timp pentru acţiunea noastră! Ne furişarăm pe dibuite pînă în locul unde stătusem la pîndă toată după-amiaza.

— Winnetou o ia la dreapta şi fratele Şarli la stînga! îmi şopti apaşul.

Fără alt cuvînt, dispăru în bezna pădurii.

Eu, urmîndu-i sfatul, mă furişai pe stînga povîrnişului. Pitindu-mă mereu după tufe şi copaci, ajunsei neauzit pînă-n vale. Focurile de tabără se înălţau înaintea ochilor mei. Prinsei cuţitul de vînătoare între dinţi, mă lungii pe burtă şi pornii încet, tîrîş, către cortul căpeteniei, înălţat la vreo două sute de paşi. Focul din faţa cortului

nu-şi arunca lumina spre mine.

Nu puteam înainta decît centimetru cu centimetru. Vîntul îmi bătea în faţă. Deci nu trebuia să-mi fie teamă de cai, care încep să fornăie, de obicei cînd se apropie cineva străin. În această privinţă pe Winnetou îl aşteptau greutăţi mult mai mari decît pe mine.

Cam într-o jumătate de oră izbutii să parcurg cei două sute de paşi pînă la cortul căpeteniei, ajungînd numai la vreo opt coţi distanţă de oamenii care şedeau lîngă foc. Discutau foarte însufleţit în limba engleză. Încumetîndu-mă să ridic puţin capul, observai că erau cinci albi şi trei indieni.

Roşii şedeau liniştiţi. Numai un alb îşi permite să trăncănească cu glas tare lîngă focul de tabără; prevăzător, indianul discuta mai mult prin semne decît prin cuvinte. De altfel şi focul ardea cu flacără mare, nu înăbuşit ca la indieni.

Unul dintre albi, o namilă bărboasă, avea pe frunte o cicatrice ca de la o tăietură de cuţit. În gaşca lui părea o persoană de autoritate, al cărei cuvînt se cere respectat. Pitit în umbră, ascultai discuţia.

— Cît e pînă la Echo-Cannon? întrebă unul.

— Cam vreo sută de mile, răspunse omul cu cicatricea. Trei zile de trap uşor.

— Şi dacă greşim, dacă, de pildă, oamenii au rămas în staţie şi nu s-au luat după noi?

Lunganul cel bărbos rîse pe un ton superior.

— Prostii! E sigur că vin! Doar am făcut aşa fel ca să le sară urmele în ochi. Şi apoi, atacul asupra trenului s-a soldat cu vreo treizeci de morţi şi cu pradă bogată. N-or să înghită ei hapul fără a încerca măcar să ne-o plătească!

— În acest caz, avem şanse, se băgă în vorbă un al treilea. Rollins, ia spune, cîţi oameni lucrează la Echo-Cannon?

— Vreo sută cincizeci, toţi înarmaţi, răspunse cel interpelat. Dar să nu uităm că există acolo cîteva magazine şi baruri bine aprovizionate. Iar administraţia dispune de o casă de bani frumos garnisită! Am auzit că păstrează în ea suma destinată investiţiilor pe linia Green-River — Promontory, deci o distanţă de peste două sute treizeci de mile. Plăcută sumă, pe cît s-ar părea!

— High-day! Bravo, îmi place! Şi crezi că o să-i ducem de nas?

— Fără îndoială. Mîine după-amiază vor ajunge aici. Noi, însă, plecăm încă din zorii zilei. Mergem o bucată spre nord, apoi ne răzleţim în cîteva direcţii încît n-or să mai ştie cum şi încotro. După aceea, fiecare grup şterge cu grijă urmele şi ne întîlnim cu toţii jos, la Greenfork. De acolo, ferindu-ne de locurile deschise, intrăm frumos în Echo-Cannon. Tot drumul ne va lua vreo patru zile.

— Zici să trimitem cercetaşi înainte?

— Se înţelege. Cercetaşii vor pleca mîine direct la Echo-Cannon

şi ne vor aştepta lîngă Painterhill. Va să zică, s-a hotărît. Chiar dacă feroviarii au rămas toţi la Cannon, încă nu trebuie să ne facem griji. Sîntem superiori ca număr. Pînă să apuce ei armele, îi lichidăm.

N-aş fi putut găsi un moment mai prielnic ca să-i spionez. Ceea ce aflasem aici întrecea cu mult aşteptările mele. Să fi stat încă acolo? Nu avea nici un rost. Mai mult decît atît nu-mi trebuia. Pe de altă parte, primejdia mă pîndea la cea mai mică neatenţie. Mă retrasei deci cu mare băgare de seamă.

Mergeam aplecat şi de-a-ndăratelea, ştergînd cu grijă orice urmă care ar fi putut să fie descoperită a doua zi. Era un lucru extrem de anevoios, fiindcă trebuia să pipăi fiecare fir de iarbă şi pierdui astfel aproape o oră pînă să ajung iar la pădure şi să mă pun la adăpost.

Făcîndu-mi mîinile pîlnie Ia gură, imitai orăcăitul broaştei. Convenisem cu Winnetou acest semnal ca să ştie cînd să se retragă. Eram sigur că-l va auzi şi-i va da urmare. Indienilor acest semnal nu putea să le pară suspect, avînd în vedere că acolo, în ierburile umede, prezenţa broaştelor era firească şi seara era normal ca glasul lor să se facă auzit.

Considerai necesar să dau semnalul. Winnetou se afla în bătaia vîntului şi putea fi uşor descoperit. Aflasem destul şi era bine să-l înştiinţez că scopul nostru fusese atins.

Mai trebuii să şterg urmele în timp ce urcam povîrnişul. În sfîrşit, ajunsei cu bine la desişul nostru.

— Cum a fost? se interesă Fred.

— Mai rabdă pînă se întoarce Winnetou.

— De ce? Ard de curiozitate!

— N-ai decît să arzi! Doar palavragiii macină mereu din gură. Mie nu-mi convine să repet acelaşi lucru de două ori.

Fred trebui să se resemneze şi să aştepte răbdător, pînă cînd Winnetou apăru într-un tîrziu şi se aşeză lîngă mine

— Fratele meu Şarli m-a chemat? întrebă acesta.

— Da.

— Pesemne că fratele meu a avut noroc?

— Am avut. Dar Winnetou a aflat ceva?

— Nimic. Am pierdut mult timp pînă să trec de caii lor şi cînd să ajung la foc, se auzi orăcăitul broaştei. Am mai întîrziat apoi cu ştersul urmelor, de au răsărit şi stelele pe cer. Fratele meu ce a aflat?

—- Tot ce ne trebuie.

— Fratele meu alb are întotdeauna noroc cînd vrea să-l asculte pe duşman în taină. Povesteşte, te rog.

Le povestii cele auzite, drept care Fred mă felicită.

-—Aşadar, presupunerile dumitale, Charlie, s-au adeverit! Chestia cu atacul de la Echo-Cannon ai ghicit-o excepţional de bine.

— Nici nu era greu.

— Şi cum arată lunganul acela? Zici că are o tăietură pe frunte?

— Da.

— Şi e bărbos?..

— Exact..

— Înainte nu purta barbă. Dar nu mă îndoiesc că-i el. Cu tăietura s-a ales cînd cu atacul asupra unei ferme, jos, la Leawenworth. Şi cum îşi spune?

— Rollins.

— Da, da, să ţinem minte. Îşi schimbă numele pentru a patra oară. Şi acum? Nu văd cum l-am scoate azi de-acolo.

— E imposibil. Şi apoi, nu ne interesează numai el. Parcă ceilalţi sînt mai breji?! Îţi mărturisesc, dragă Fred, că, pe cît mi-a stat în putinţă, m-am ferit întotdeauna să ucid vreun semen al meu. Sîngele omului e cea mai preţioasă licoare din lume. Am preferat să îndur multe pînă a mă hotărî să trag în adversar şi atunci numai ca să mă apăr. Şi chiar într-un asemenea caz m-am străduit să-l scot din luptă fără să-l omor...

— Măi, făcu grăsunul, parc-ai fi Old Shatterhand! Nici dînsul nu ucide indieni decît în caz de forţă majoră. Cînd e vorba de vînat, nimereşte fiara drept în ochi, dar cînd are de-a face cu oameni, ba zdrobeşte un picior, ba un braţ, ba le repede cîte un pumn de-i năuceşte pentru cîteva ceasuri!

— Iuf! se miră Winnetou ascultîndu-l pe Fred. Abia acum îşi dădea seama că grăsunul nu mă ştie de Old Shatterhand.

Mă prefăcui că n-am auzit exclamaţia şi reluai:

— Totuşi, nu mi-aş îngădui vreodată să-l fac scăpat pe un bandit sau chiar o întreagă haită de asemenea fiare. Ar fi să ajung complicele lor şi să-i las pe oamenii cinstiţi în voia criminalilor. Acum, judecind situaţia, e imposibil să-l scoatem de acolo pe acest Haller care-şi zise Rollins. Aş fi putut, desigur, să-l împuşc. Dar crede-mă, eu nu procedez ca ucigaşii de rînd şi, în afară de asta, judecînd isprăvile lui, o moarte fulgerătoare ar fi cea mai uşoară dintre sancţiuni. Prefer să-l prindem împreună cu toată banda. Şi asta nu se poate realiza decît dacă-i lăsăm să se deplaseze la Cannon.

— Şi noi ce facem?

— Mai întrebi? Căutăm să ajungem înaintea lor şi-i prevenim pe oamenii din staţie.

— *Well*! Aşa mai zic şi eu. Poate izbutim să-i prindem pe toţi de vii. N-or fi însă prea mulţi?

— Păi, dac-am putut să-i urmărim numai noi trei fără să ne fie frică, nu văd de ce ne-am teme la Echo-Cannon, unde vom avea, desigur şi ajutorul localnicilor?!

— Mulţi nu cred să fie. Majoritatea vor fi plecaţi pe urmele

bandei.

— Avem noi grijă să-i vestim şi să-i întoarcem din drum.

— Cum să-i vestim?

— Ieşim în drumul lor şi fixam un bilet pe trunchiul unui copac.

— Şi or să se ia după informaţiile scrise pe bilet? N-or să creadă că e vorba de un vicleşug al bandiţilor?

— Nu se poate să nu fi auzit de la personalul trenului nostru că doi dintre călători au coborît. Şi apoi, or să ne vadă urmele. Iar răvaşul am să-l scriu aşa fel, încît să nu încapă nici o îndoială. Am să-i sfătuiesc să evite trecerea prin Greenfork şi Painterhill, primul fiind locul de adunare al grupurilor de ogellallaşi după ce se vor fi împrăştiat în scop de manevră, iar al doilea locul unde urmează a se instala cercetaşii. Aceştia nu trebuie în nici un caz să-i observe pe feroviari cînd vor reveni în staţie. De aceea am să recomand să se întoarcă la Echo-Cannon dinspre sud.

— Iuf! exclamă nerăbdător Winnetou. Să plecăm repede!

— Chiar acum?! se miră Fred.

— Răsăritul soarelui să ne apuce departe de aici.

— Şi dacă mîine bandiţii ne descoperă urmele ?

— Cîinii de ogellallaşi vor pleca numaidecît spre miazănoapte şi nimeni n-o să mai urce încoace. *Howgh!*

Se ridică şi plecă să-şi dezlege calul. Scoaserăm şi noi caii din desiş şi o luarăm înapoi pe drumul care ne adusese pînă acolo. Fireşte că de odihnă nu putea să mai fie vorba în acea noapte. Era la fel de întuneric ca şi înainte şi numai unui *westman* putea să-i treacă prin gînd să se ţină de o urmă pe un teren atît de dificil, în pădure. Un călăreţ european ar fi coborît din şa pentru a-şi duce calul de dîrlogi; omul obişnuit cu pădurea ştie că animalul vede mai bine decît el. Acum se dovedi marea pricepere a lui Winnetou. Fără să stea măcar odată la îndoială în privinţa direcţiei ce trebuia urmată, ne călăuzea peste ape şi stînci, peste orice obstacol. Murgul meu se comporta excelent, iar în ce-o priveşte pe bătrîna Victory, chiar dacă uneori mai fornăia nemulţumită, totuşi ţinea pasul cu noi.

Pînă în zori, ne depărtarăm cu vreo nouă-zece mile de ogellallaşi şi acum puteam lăsa caii să alerge în voie. Merserăm o bucată drept spre sud şi ne oprirăm într-un loc potrivit. Pe o foaie de carnet aşternui cu creionul mesajul nostru şi cu ajutorul unui beţişor fixai hîrtia de trunchiul unui copac, astfel ca să atragă atenţia trecătorului care ar veni dinspre sud. Cîrmirăm apoi la dreapta, în direcţia sud-vest.

Către prînz trecurăm de Greenfork, însă departe de punctul unde urmau să se întîlnească grupele ogellallaşilor. Aceştia erau

obligaţi sa se ferească de orice teren deschis, trebuiau să meargă mereu prin pădure, făcînd multe ocoluri. Noi puteam urma o linie cît mai dreaptă şi nu oprirăm caii pînă ce soarele nu ajunse la asfinţit.

Făcusem în cursul zilei peste patruzeci de mile engleze şi era de mirare că Victory nu rămînea deloc în urmă. Treceam printre două şiruri de munţi foarte apropiate şi tocmai eram preocupaţi să ne găsim un loc de popas. Atunci, deodată, munţii începură să se retragă şi ne pomenirăm într-o vîlcea destul de întinsă, adăpostind la mijlocul ei un lac modest, alimentat de un pîrîu ce venea dinspre răsărit şi-şi continua cursul spre apus.

Ne oprirăm surprinşi, dar nu atît de apariţia vîlcelei, cît de cu totul altceva. Sus, pe colina din faţă, despădurită, se întindeau ogoare cultivate, iar jos păşteau cai, cornute mari, capre şi oi. La poale se înşirau cinci clădiri spaţioase de lemn şi altele mărunte semănînd cu casele noastre ţărăneşti şi străjuite de silueta unui mic lăcaş de închinăciune cu o cruce în vîrf.

Lîngă capelă, un grup de oameni se tot uita către apus, unde soarele, atingînd parcă apele pîrîului, le dăruia cu fermecate culori. Oamenii păreau să nu ne observe. Un clopot răsună limpede şi chemător în duioasa pace a amurgului...

— *Ti, ti* — ce e asta? întrebă Winnetou.

— Un *settlement* — aşezare omenească, fireşte, îl lămuri Fred.

— Iuf! Winnetou vede că e o aşezare. Dar glasul?

— E clopotul care cheamă la slujba de seară.

— Iuf! se miră apaşul...

După ce se stinseră ultimele vibraţii ale clopotului, urcă în văzduh un cîntec pe patru voci. Îl ascultai fascinat de melodie, dar mai ales de textul lui... Erau propriile mele versuri! Cum de ajunseseră aici, în sălbăticia Munţilor Stîncoşi?...

Se întîmplase la Chicago, cu ani în urmă; un amic, dirijor de profesie, mă rugase să scriu un text de trei strofe pentru un *Ave Măria* compus de el. Bineînţeles că-i împlinisem dorinţa şi, mai tîrziu, ascultîndu-i lucrarea la un concert, îmi dădui seama că omul realizase o adevărată capodoperă. Auditoriul îl răsplăti cu aplauze entuziaste, iar bucata fu reluată de două ori.

Şi iată ca mă întîlnesc din nou cu compoziţia prietenului meu într-un loc unde nu m-aş fi aşteptat să descopăr nici picior de indian, darămite un dublu cvartet vocal!

Sfîrşindu-se cîntecul, luai puşca de pe umăr, trăsei două focuri consumînd încărcătura ambelor ţevi şi dădui pinteni calului. Mă repezii în vale ca vîntul, traversai apa şi mă îndreptai spre colonie, fără sa întorc măcar capul ca să văd dacă şi ceilalţi doi mă urmează.

Împuşcăturile cu ecoul lor prelung puseseră în mişcare colonia. Oamenii îngrijoraţi apăruseră în pragurile caselor, căutînd să se

dumerească cine şi de ce trăsese. Constatînd, în sfîrşit, că e vorba de un alb îmbrăcat destul de onorabil, se potoliră şi mă întîmpinară curioşi.

În faţa primei case de la margine stătea o bătrînică, simplă şi curata la port. Întreaga ei înfăţişare sugera hărnicie şi pe chipul ei încadrat de un păr alb ca neaua stăruia un zîmbet paşnic şi senin.

— *Good evening, grand-mother* — bună seara, bunicuţo! Nu te speria! Sîntem vînători de la munte, oameni civilizaţi. Ne îngădui să descălecăm?

Bătrîna încuviinţă, zîmbind cu blîndeţe.

— *Welcome, sir*! Bine-aţi venit, domnule! Pe oamenii cinstiţi îi primim întotdeauna cu plăcere. Uite că se întoarce şi moşneagul meu, împreună cu Willy! Poate să vă dea o mînă de ajutor.

Coriştii, tulburaţi de împuşcăturile mele, coborau în grabă spre casele lor. În frunte, un bătrîn robust şi un flăcău mîndru, voinic, urmaţi de alţi şase, unii mai tineri, alţii mai vîrstnici, precum şi de nişte băieţaşi — toţi în portul sobru şi trainic al muntenilor, între timp se apropiaseră persoanele pe care le zărisem pe lîngă celelalte clădiri. Bătrînul îmi strînse dreapta şi îmi vorbi amical.

— Bine-aţi venit, *sir*, în Helldorf-Settlement! Ne bucură să mai vedem din cînd în cînd şi altă lume. Poftim, descălecaţi!

Sării de pe cal şi vorbii la rîndul meu.

— *Thank you*, *sir*! Va mulţumesc, domnule! Nimic nu te bucură mai mult în viaţă decît o faţă de om limpede şi prietenoasă. Sîntem trei călăreţi osteniţi. Am putea să ne odihnim aici peste noapte?

— Cum de nu! Pentru oameni de treabă se mai găseşte cîte un locşor.

Vorbisem pînă acum în englezeşte. Deodată însă, unul dintre tineri, care mă tot studiase atent, ieşi mai în faţă şi se adresă bătrînului:

— Moş Hillmann, ai putea vorbi cu acest domn şi germana. Ura! Ia ghici cu cine ai onoarea!

Bătrînul Hilmann mă privi nedumerit şi întrebă:

— Vreun compatriot, cumva? îl cunoşti?

— Desigur. M-am tot căznit să-mi aduc aminte. Nu-i aşa, domnule, că sînteţi autorul versurilor pe care le-am cîntat adineauri?

Acum era rîndul meu să mă mir.

— Într-adevăr! Dar de unde mă cunoaşteţi?

— De la Chicago. Am fost membru al societăţii corale condusă de domnul Balding, cel care a compus *Ave Maria* pe versurile dumneavoastră. Vă amintiţi de concertul în care a fost executat pentru prima oară? Eu eram pe-atunci tenor doi; acuma am trecut la prim-bas. Mi s-a îngroşat vocea.

— E german... îl cunoaşte Bill... Da, da! E poet... Cel care a scris

Ave Maria.

Ascultam comentariile celor din jur — bărbaţi, femei, băieţi, fete. O, cîte mîini întinse, cîte glasuri repetînd acelaşi, bun-venit! Erau clipe de adîncă, răscolitoare emoţie, cum rareori ţi-e dat să trăieşti.

Între timp se apropiară Winnetou şi Fred Walker. La ivirea celui dintîi, oamenii se arătară cam tulburaţi, dar avui grijă să le risipesc imediat temerile.

— Faceţi cunoştinţă cu Fred Walker, vînător de prerie! Iar acesta e Winnetou, marele conducător al apaşilor, de care în nici un caz nu trebuie să vă speriaţi.

— Winnetou? Cum aşa? se minună bătrînul Hillmann. De nenumărate ori am auzit povestindu-se de el ! Numai laudă şi preţuire peste tot! Ei, la asta nu mă aşteptam! Ne onoraţi, domnule. Numele lui Winnetou se bucură de o faimă ce întrece pe a multor prinţi şi regenţi de pe la noi.

Îşi descoperi capul încărunţit şi, adresîndu-se lui Winnetou, îi întinse mîna:

— *I am your servant, sir* — sluga dumneavoastră, domnule!

Mărturisesc că acest gest plin de stimă şi supunere faţă de indian mi se păru oarecum comic şi exagerat. Dar simţeam că e sincer şi din toată inima. Winnetou, care înţelegea şi vorbea bine engleza, dădu prietenos din cap, strînse mîna bătrînului şi rosti:

— *Winnetou is your friend. He loves the whites if they are good* — Winnetou e prietenul vostru. El îi iubeşte pe oamenii albi cînd aceştia sînt de treabă.

Se stîrni apoi o dispută amicală între membrii coloniei. Problema era: Cine să ne găzduiască? Hillmann puse capăt disputei hotărînd:

— Domnii au descins la mine. Va să zică, e limpede: rămîn aici! Şi pentru ca dumneavoastră, ceilalţi, sa nu ieşiţi în pagubă, poftiţi cu toţii la mine deseară. După aceea, însă, lăsaţi-i în pace, că-s obosiţi.

Oamenii acceptară. Caii fură adăpostiţi în grajd, iar noi păşirăm pragul casei. Înăuntru ne primi tînăra şi frumoasa soţie a lui Willy, fiul lui Hillmann. Furăm înconjuraţi cu toată atenţia şi pe cînd serveau gustarea dinaintea cinei ce se anunţa un adevărat festin, aflarăm multe şi mărunte în legătură cu viaţa acestei modeste aşezări...

Oamenii veniseră de prin munţii bavarezi, unde multă lume se ocupă cu şlefuitul pietrelor. Se instalaseră mai întîi la Chicago, muncind laolaltă şi cu sîrguinţă ca să adune bani pentru achiziţionarea unei ferme. Erau cinci familii unite într-un acelaşi ţel. Dar cînd veni clipa să-şi aleagă un loc pentru colonie, lucrurile începură să se încurce. Auziseră ei din gura unui bătrîn *westman* despre măreţia munţilor Tetoni şi despre avuţiile de acolo încă neexplorate. Omul îi asigurase cu jurămînt că acolo, sus, vor găsi mari

zăcăminte de calcedonie, de opali, agate, cornalină şi alte pietre semipreţioase. Hillmann, care era şlefuitor de meserie, se entuziasma imediat. Îi convinse şi pe ceilalţi şi astfel hotărîră să plece în Tetoni. Numai că oamenii erau destul de prevăzători ca să nu-şi pună chiar toată speranţa în pietrele de acolo şi se apucară să caute prin preajma munţilor un teren de fermă, gîndind să-şi întemeieze mai întîi colonia şi abia pe urmă, după ce se vor fi gospodărit, să înceapă cu exploatarea zăcămintelor. Hillmann cu încă doi bărbaţi se duseră în cercetare şi descoperiră această vîlcea minunată, cu lacul ei limpede şi îmbietor. Terenul se potrivea tocmai bine pentru ce aveau de gînd. Fiind anunţaţi, sosiră apoi şi ceilalţi, iar acum — după trei ani de munca fără preget — oamenii îşi îngăduiau, în sfîrşit, prima lor zi de odihnă şi sărbătoare.

— Şi aţi fost vreodată sus, pe Tetoni? întrebai cu.

— Willy al meu şi Bill Meinert, băiatul care vă cunoaşte din Chicago, au încercat să urce odată pînă sus. Asta a fost în toamna trecută. Dar s-au oprit lîngă lacul lui John Gray. Mai încolo, cică, e sălbăticie grozavă şi urcuşul foarte greu. De aceea s-au lăsat păgubaşi.

— Vina lor, observai. Nu prea sînt *westmen*-i.

— Ba cred că sîntem, domnule, se apără Willy.

— Nu vă supăraţi, dar rămîn la părerea mea. Chiar după ce ai defrişat timp de trei ani un ţinut sălbatic, încă nu te poţi numi *westman*. Abia dacă eşti colonist.

Dumneavoastră voiaţi să urcaţi spre Tetoni în linie dreaptă, ceea ce n-ar încerca nici un *westman*, pentru simplul motiv că nu se poate. Nici acum cinci sute de ani n-aţi fi reuşit, darămite acum, cînd pădurile s-au îndesit şi au crescut uriaşe. Cum să treci codrii aceştia virgini, populaţi numai cu lupi şi urşi, plini de rîpe şi văgăuni, unde n-ai de ce să-ţi reazimi piciorul? Cum să te strecori prin defileurile acelea strîmbe şi întunecate ca noaptea, unde la tot pasul te poate pîndi de după stînci vreun indian? Trebuia s-o luaţi mai întîi spre Salt-River sau John Grays-River. Amîndouă se varsă nu departe unul de altul în Snake-River. De acolo, apucînd-o în susul rîului, aţi fi lăsat în stînga Snake-River Mountains, apoi Teton Pass Mountains, pe urmă trecătoarea Teton şi, în fine, aţi fi atins lanţul muntos al Tetonilor care se înşiră pe vreo cincizeci de mile engleze. Dar numai în doi o asemenea expediţie nu prea are şanse de reuşită. Ceva pietre n-aţi găsit?

— Cîteva bucăţi de calcedonie şi atît.

— Ia să le văd! Winnetou cunoaşte fiecare palmă de loc din Munţii Stîncoşi. Vreau să mă consult cu el.

Ştiind că indienii se feresc să discute de faţă cu albii despre aur şi celelalte comori ale Vestului, mă adresai lui Winnetou în graiul apaşilor, deşi nici aşa nu eram convins că îmi va da vreo informaţie.

— Oare fratele meu Şarli umblă după aur şi pietre scumpe? Mi-o întoarse el, măsurîndu-mă cu ochii săi negri şi gravi.

Îi explicai despre ce e vorba, iar el — după ce privi cîteva clipe în gol — îşi înălţă fruntea către cei de faţă, întrebînd:

— Oare oamenii albi îmi vor împlini o dorinţă, mie, căpetenia apaşilor?

— Ce dorinţă?

— Să mai cînte odată cîntecul ce l-am auzit la sosirea noastră. Dacă-mi făgăduiesc, atunci am să le spun unde se află pietrele.

Eram de-a dreptul uluit. Făcuse oare acest cîntec o atît de profundă impresie asupra lui, încît în schimbul unei repetări să se declare gata a dezvălui secretul munţilor?

— Bine, vor cînta, îl asigurai eu.

— Atunci să caute în munţii Ventra şi vor găsi multe grăunţe de aur. Iar în valea rîului Beaverdam, ce se varsă dinspre miazăzi în lacul Yellowstone, sînt multe pietre din acelea la care rîvnesc albii.

În timp ce traduceam aceste informaţii şi le explicam coloniştilor poziţia geografică a punctelor indicate de Winnetou, îşi făcură apariţia primii musafiri şi discuţia noastră încetă.

Casa se umplu treptat şi petrecurăm o seară cum nu mai apucasem aici, în Vest. Oamenii ţineau minte toate cîntecele îngînate cîndva în patrie sau, mai tîrziu, la Chicago. Le şi plăcea, de altfel, să cînte şi înjghebară imediat un cor aproape perfect. Însuşi bătrînul Hillmann slobozi o frumoasă voce de bas. Astfel, printre discuţii, ne delectarăm cu cîntece populare şi cu piese vocale pe patru voci.

Apaşul asculta în tăcere. La un moment dat mă întrebă:

— Şi cum rămîne cu făgăduiala?

Îi amintii lui Hillmann de promisiunea făcută şi, la un semn, toată lumea intonă Ave Măria. Dar încă la primul vers apaşul întinse mîna şi-i opri:

— Nu! În casă nu sună bine. Winnetou vrea să audă cum coboară cîntecul de sus, de pe colină.

— Are dreptate, aprobă Bill Meinert. Sună mai frumos sub cerul liber. Haidem afară!

Coriştii urcară pe colină, iar noi ceilalţi ramaserăm jos, la poalele ei. Winnetou stătu cîtva timp alături de mine, dar dispăru curînd. Lin şi armonios, cîntecul se revărsa în noapte...

Îl ascultam tăcuţi şi smeriţi. Întunericul ne învăluia pe toţi — cîntăreţi şi auditori — şi melodia parcă venea din înaltul cerului. Compozitorul nu născocise modulaţii şi efecte savante, nu apelase la repetări şi dezvoltări artificiale ale temei, nu-şi înecase motivul în preţiozităţi. Era o melodie frumoasă, simplă, de cîntec bisericesc. Dar tocmai această simplă şi firească succesiune armonică era de natură să mişte adînc inimile noastre.

Mai ramaserăm încă multă vreme tăcuţi la poalele colinei şi reintrarăm în casă abia după înapoierea coriştilor. Winnetou însă lipsea. Trecu un ceas sau poate mai mult, fără ca el să apară. Aflîndu-ne într-un ţinut atît de sălbatic şi străin, mă temeam să nu i se fi întîmplat ceva. De aceea îmi luai puşca şi ieşii să-l caut, lăsîndu-le vorbă celorlalţi să nu mă urmeze decît dacă vor auzi un foc de armă. Cam bănuiam eu ce-l reţine pe apaş în singurătate.

Mergînd în direcţia unde dispăruse Winnetou, ajunsei la malul lacului. O stîncă lucie, asemenea unei lespezi, ieşea din apa întunecată. Acolo şedea apaşul nemişcat ca o statuie. Mă apropiai cu paşi uşori şi mă aşezai lîngă el.

Se scurse apoi un foarte lung răstimp. Winnetou nu se clinti măcar. Abia într-un tîrziu îşi ridică alene un braţ şi, plimbîndu-l roată pe zarea lacului, vorbi ca obsedat de un gînd:

— *Ti pa-pu ji itci* — lacul acesta seamănă cu inima mea.

Nu răspunsei nimic şi el se adînci iar în tăcere. Apoi, după o lungă pauză, rosti:

— *Nci-nha Manitou njo, Ji aguan t'enese* — Marele Spirit e bun. Îl iubesc.

Ştiam că orice replică i-ar fi tulburat şirul gîndurilor. De aceea continuat să tac. El însă reluă:

— Fratele meu Şarli e viteaz în luptă şi înţelept la sfat. Sufletele noastre se înrudesc. Dar cînd voi ajunge cîndva în veşnicele plaiuri ale vînătoarei, n-am să-l mai văd.

Iată gîndul care-l mîhnea. Era şi aceasta o dovadă a prieteniei ce mi-o purta de atîta vreme. De data asta găsii de cuviinţă să vorbesc şi eu.

— Winnetou e stăpînul inimii mele şi sufletul lui trăieşte în faptele ce le săvîrşesc. Dar nici eu n-am să-l mai văd cînd voi ajunge în împărăţia cerurilor.

— Unde sînt cerurile fratelui meu?

— Şi unde sînt plaiurile veşnice ale vînătoarei?

— Manitu domneşte în lumea toată şi în toate stelele! Rosti el apăsat...

— ... Şi de ce Marele Manitu nu le-a dat fiilor săi roşii decît sălbăticia savanei, a munţilor şi a fiarelor. De ce îi aruncă pe unii împotriva celorlalţi ca să se sfîşie între ei făgăduindu-le pentru după moarte plaiurile acelea întunecate unde să se măcelărească din nou? Vracii vă spun că în veşnicile plaiuri ale vînătoarei indienii vor stîrpi toate sufletele albilor. Oare Winnetou, dac-ar fi să ne întîlnim acolo, mi-ar stîrpi şi mie sufletul, mie, Şarli, prietenul său?

— Iuf! exclamă apaşul hotărît. Winnetou ar apăra sufletul fratelui său împotriva tuturor oamenilor roşii.*Howgh!*

— Atunci să chibzuiască fratele meu dacă nu cumva vracii

voştri vă mint.

El tăcu, iar eu mă ferii să mai adaug ceva ca să nu stric efectul spuselor mele.

Ne cunoşteam de ani. Împărţeam între noi frăţeşte atît bucuriile cît şi suferinţele. Ne ajutam reciproc cu abnegaţie şi curaj. Dar întotdeauna i-am respectat dorinţa exprimată încă de mult de a nu discuta de religie. În această chestiune nu-l contraziceam cu nici un cuvînt. Ştiam că preţuieşte acest fel de a mă purta. De aceea spusele de acum trebuie să-l fi mişcat cu deosebire..

După ce stătu puţin pe gînduri, Winnetou rosti:

— De ce nu sînt toţi oamenii albi ca fratele meu Şarli?...

— De ce nu sînt toţi oamenii roşii ca fratele meu Winnetou? îi întorsei eu întrebarea. Există oameni buni şi răi peste tot, printre albi şi printre roşii...

— Fratele meu Şarli a rostit cuvinte care nu mor, încheie în cele din urmă apaşul ridicîndu-se de jos...

Ne înapoiarăm la gazdele noastre care între timp începuseră să se îngrijoreze de absenţa noastră. Discutarăm apoi despre *railtroublers* şi ogellallaşi. Eu îi sfătuii să-şi fortifice aşezarea care de fapt era un post înaintat, iar ei, însuşindu-şi ideea, hotărîră să ia grabnice măsuri în acest sens. Era limpede că pînă atunci colonia fusese cruţată numai datorită poziţiei ei excepţionale, în afara razei de acţiune a indienilor şi a bandiţilor. Ajungea însă ca un singur indian să o descopere, pentru ca traiul paşnic să ia sfîrşit. Cei paisprezece bărbaţi ai coloniei erau într-adevăr bine înarmaţi şi dispuneau de suficientă muniţie; în plus, femeile şi copiii mai măricei arătau mult curaj ca şi îndemînare în mînuirea armelor. Dar ce contează toate acestea în faţa unei hoarde dezlănţuite numărînd poate sute de inşi! Eu unul aş fi ridicat casele nu pe terenul acesta deschis, ci chiar pe marginea lacului, asigurîndu-mă astfel ca nu voi putea fi atacat decît dinspre uscat.

Drumul pe care urmau să se deplaseze bandiţii trecea în orice caz la mare depărtare de aici şi totuşi le recomandai coloniştilor să fie vigilenţi.

Era tîrziu noaptea cînd, după plecarea vecinilor, ne aşternurăm în sfîrşit somnului. Ne odihnirăm în paturile comode ale familiei Hillmann, puse ospitalier la dispoziţia noastră şi părăsirăm dimineaţa pe oamenii aceştia de omenie, nu înainte de a le promite o nouă vizită dacă am mai trece cumva prin apropiere...

Caii noştri îşi reveniseră după oboseala din ajun. Alergau acum de mai mare dragul. Locuitorii din colonia Helldorf-Settlement, denumită astfel după satul lor bavarez de unde erau de origine, fuseseră nu o dată la Echo-Cannon şi ca atare ne indicară drumul cel mai scurt. Avînd în vedere viteza cu care călăream, era de presupus că vom ajunge acolo cam spre seară...

După-amiază contururile munţilor se accentuară tot mai mult. Trecurăm printr-un labirint minunat de defileuri strîmte, întortocheate, pînă ce, către seară, de pe o înălţime povîrnită zărirăm în faţa noastră Echo-Cannon, cu linia ferată şi cu paşnica aşezare muncitorească pe care ne grăbeam să o salvăm de la pieire.

Capitolul XX
PE MUNTELE HANCOCK

Prin "canion" americanul înţelege o prăpastie abruptă printre stînci. Aceasta ne poate da o imagine succintă a locului unde ajunsesem. Trenurile circulau încă de mult prin Echo-Cannon, dar pe o linie provizorie. Terminarea şi definitivarea lucrărilor cerea multe eforturi şi numeroase braţe de muncă.

Coborînd pe o trecătoare îngustă, întîlnirăm jos pe cei dintîi lucrători ocupaţi să arunce în aer un bloc de stîncă. Oamenii ne priviră miraţi. Doi străini înarmaţi pînă-n dinţi şi un indian în fruntea lor — aceasta putea să însemne o primejdie. Părăsindu-şi uneltele, puseră repede mîna pe arme.

Le făcui semne liniştitoare şi ne apropiarăm tustrei în galop.

— *Good-day*! îi salutai pînă a ne opri. Lăsaţi puştile! Sîntem prieteni.

— Dar cine anume? se auzi un glas.

— Sîntem vînători şi venim cu o misiune foarte importantă. Cine comandă aici, la Echo-Cannon?

— De fapt, inginerul colonel Rudge. Dar dumnealui lipseşte momentan. Apelaţi la master Ohlers, administratorul antreprizei.

— Şi colonelul Rudge unde se află?

— Urmăreşte banda de *railtroublers* care ne-a distrus o garnitură de tren.

— Ah, va să zică au plecat! Şi pe master Ohlers unde îl găsim?

— Mai încolo, în tabără, la coliba aceea mare.

Pornirăm, însoţiţi de privirile curioase ale lucrătorilor. După vreo cinci minute ajunserăm la tabără, de fapt cîteva clădiri din bîrne, plus două de cărămidă, lucrate de mîntuială şi înşirate una lîngă alta. Jur împrejur, un parapet din bolovani, înalt de cel mult cinci picioare şi destul de solid; în faţă o poartă din lemn masiv şi deschisă.

Cum nu vedeam nici o colibă, apelarăm la serviciile unui lucrător care ne îndreptă spre una din cele două clădiri de cărămidă. Oameni nu se prea zăreau, în afară de cîţiva inşi care descărcau un vagon.

Clădirea, neavînd decît o singură încăpere, era burduşită cu lăzi, butoaie şi saci — semn că slujea ca magazie de alimente. Cînd ne

văzu intrînd, un omuleţ scund, slăbuţ se ridică de pe o ladă, întrebînd cu glas ascuţit:

— Ce doriţi dumneavoastră?

Dar observîndu-l pe Winnetou, se sperie rău de tot:

— Vai de mine, un indian!

— Nu vă temeţi, *sir*! îl liniştii eu. Căutam pe master Ohlers, administratorul.

— Eu sînt, răspunse omul, privind neîncrezător pe sub ochelarii lui mari cu ramă de oţel.

— De fapt, am fi vrut să discutăm cu colonelul Rudge, dar în absenţa lui îngăduiţi-ne să stăm de vorba cu dumneavoastră.

— Poftim! ne invită el aruncînd o privire nostalgică spre uşă.

—- Colonelul a plecat în urmărirea unei bande de *railtroublers*?

— Da.

— Cîţi oameni a luat cu dînsul?

— Vă interesează?...

— Ei bine, atunci cîţi oameni au mai rămas aici?

— Trebuie s-o ştiţi şi pe-asta?...

Şi omuleţul se tot muta într-o parte cu cîte un pas.

— În fond, putem renunţa deocamdată la aceste informaţii, cedai eu. Spuneţi-mi însă cînd a plecat colonelul?

— Şi asta vă interesează? mi-o întoarse el încă şi mai înfricoşat.

— Domnule, să vă explic de ce...

Dar tăcui. Nu mai aveam cu cine vorbi. Mic şi neajutorat cum părea, master Ohlers ţîşnise pe lîngă noi şi o zbughise afară, trîntind uşa. Barele de fier zăngăniră, zăvorul masiv scrîşni. Auzirăm şi închizătoarea unui lacăt. Eram prizonieri.

Mă uitai la tovarăşii mei. Winnetou, atît de grav de obicei, rîdea ca pentru sine, dezvelindu-şi dinţii luminoşi. Fred grăsunul arăta de parc-ar fi înghiţit zahăr amestecat cu piatră acră. Iar eu, amuzat de această nostimă întîmplare, izbucnii într-un adevărat hohot de rîs.

— Va să zică închişi, dar nu cu regim celular! glumi Fred. Omuleţul ne ia drept nişte terchea-berchea.

Afară răsuna sunetul strident al unui ţignal. Mă apropiai de fereastra în formă de crenel şi zării lucrătorii alergînd şi încuind poarta. Numărai şaisprezece inşi. Se strînseră lîngă parapet, în jurul administratorului care le dădea, probabil, instrucţiuni. Apoi se risipiră repede pe la clădirile de lemn ca să-şi ia armele.

— Ne aşteaptă execuţia! rostii bine dispus. Ce ne facem?

—- Fumăm cîte un trabuc, propuse Fred.

Vîrî mîna într-o cutie ce odihnea deschisă pe un balot, scoase o ţigară şi o aprinse. Luai şi eu una. Doar Winnetou nu se atinse de ţigări.

După puţin, uşa se întredeschise încet şi glasul piţigăiat al

domnului Ohlers ne somă de afară.

— Nu cumva să trageţi, vagabonzilor, că vă împuşcăm pe loc!

Strecurîndu-se în fruntea oamenilor care se postaseră la intrare cu armele întinse, îşi ghemui mica făptură în dosul unui cogeamite butoi şi, astfel baricadat, ne ameninţa cu flinta-i lungă de vînat păsări.

— Cine sînteţi? strigă el sever, ştiindu-se apărat de ai săi şi de butoiul cu pricina.

— Ce prostie! rîse Fred Walker. Adineauri ne-aţi făcut vagabonzi, iar acuma ne întrebaţi cine sîntem. Ieşiţi de după butoi şi stăm de vorbă!

— Aha, credeţi că am căpiat?! Răspundeţi: cine sînteţi!

— Vînători de prerie.

Cum Fred Walker avea chef să conducă tratativele, eu mă ţineam tăcut deoparte.

Administratorul continuă interogatoriul.

— Cum vă cheamă?

— N-are nici o importanţă.

— Aşadar, refuzaţi să răspundeţi! Las' că vă dezleg eu limba! Ce căutaţi la Echo-Cannon?

— Vrem să vă punem în gardă.

— Să ne puneţi în gardă?! Şi împotriva cui, mă rog?

— Împotriva indienilor şi a bandiţilor care au distrus trenul şi acuma vor să vă atace pe dumneavoastră.

— *Pshaw*! Ia lăsaţi-vă de bancuri! Faceţi parte din banda de *railtroublers* şi vreţi să ne duceţi de nas. Dar aţi dat de dracu'!

Şi, întorcîndu-se spre oamenii lui, ordonă:

— Pe ei! Legaţi-i!

— Ho, staţi un pic! îl opri Fred Walker băgînd mîna în buzunar.

Bănuind că vrea să scoată legitimaţia de detectiv, intervenii:

— Nu e nevoie? Fred. Lasă drăcia aia în buzunar! Să vedem cum o scot la capăt şaptesprezece feroviari cu trei *westmen*-i autentici. Care mişcă un deget, îi zbor creierii!

Făcui o mutra cît se poate de fioroasa, luai puşca la umăr şi, cu amîndouă pistoalele întinse, mă îndreptai spre ieşire. Winnetou şi Walker mă urmară.

Cît ai clipi, viteazul administrator dispăru din faţa ochilor noştri, pitulîndu-se şi mai adînc în spatele butoiului. Doar ţeava flintei, îndreptată spre tavan, mai indica locul unde la nevoie, master Ohlers putea fi găsit.

În ce-i priveşte pe feroviari, aceştia nu păreau să dispreţuiască exemplul şefului lor. Se dădură la o parte şi ne lăsară să trecem nestingheriţi.

Iată deci oamenii care urmau să ţină piept ogellallaşilor şi bandiţilor! Perspectiva nu era dintre cele mai roze.

Mă adresai acestora.

— De fapt, am putea să vă închidem la rîndul nostru, domnilor, dar n-o facem. Scoteţi-l pe bătăiosul master Ohlers la lumină ca să ne putem înţelege cu el. E absolut necesar, dacă nu vreţi ca siucşii să vă şteargă de pe faţa pămîntului!

După oarecari eforturi oamenii reuşiră să-l aducă pe administrator într-o poziţie normală. Le relatai toată povestea. Alb la faţă ca varul, master Ohlers după ce se lăsă moale pe un bloc de piatră — vorbi sughiţînd de frică:

— Acum vă cred, *sir*. Auzisem, într-adevăr, că la locul dezastrului doi călători ar fi coborît din tren, cică să împuşte o ciocîrlie. Prin urmare acesta
e master Winnetou? Am onoarea să vă salut, *sir*! şi se înclină în faţa indianului. Iar dumnealui e master Walker, supranumit Walker cel-gras? Vă salut cu tot respectul, *sir* ! Mi-ar face plăcere să aflu şi numele dumneavoastră! încheie el, adresîndu-mi-se mie.

Mă recomandai, bineînţeles cu numele meu de acasă, nu cu cel dobîndit în prerie.

— Toată stima, *sir* ! mă salută el înclinîndu-se. Va să zică, după părerea dumneavoastră, domnul colonel a găsit mesajul şi se va întoarce degrabă?

— Aşa cred.

— Asta mi-ar conveni şi mie; vă asigur că mi-ar conveni.

Îl crezui pe cuvînt. El reluă:

— N-am la dispoziţie decît patruzeci de oameni din care majoritatea lucrează pe linie. Poate ar fi bine să evacuăm imediat Echo-Cannon şi să ne retragem la staţia următoare?

— Ce vă trece prin gînd, *sir* ? Vă trageţi din neamul iepurilor? Cum v-ar judeca superiorii? V-ar scoate din slujbă numaidecît.

— Am să vă spun un adevăr, sir: mai scumpa mi-e viaţa decît slujba. Înţelegeţi?

— Înţeleg. Cîţi oameni au plecat cu colonelul?

— O sută în cap, cei mai destoinici.

— Asta se vede...

— Ştiţi cumva dumneavoastră numărul indienilor?

— Împreună cu bandiţii albi, sînt peste două sute.

— Aoleu! Ne curăţă! Nu vad altă scăpare decît să fugim.

— *Pshaw*! Care e staţia cea mai populată?

— Promontory. Are vreo trei sute de lucrători.

— Atunci telegrafiaţi la Promontory să vă trimită de urgenţă o sută de oameni bine înarmaţi!

Master Ohlers rămase mai întîi cu gura căscată, apoi îşi frecă palmele fericit.

— Zău dacă m-am gîndit la una ca asta!

— Păi sigur, doar sînteţi un strateg nemaipomenit! Oamenii să vină cu merinde şi muniţii, dacă nu aveţi destule. Şi încă un lucru: totul să se petreacă în cel mai desăvîrşit secret, altminteri iscoadele pieilor-roşii vor bănui că le-am descoperit planul. Telegrafiaţi şi asta. Cîte mile sînt pînă la Promontory?

— Douăzeci şi una.

— Vor fi avînd acolo o locomotivă şi vagoane disponibile?

— Totdeauna.

— Bine. Dacă telegrafiaţi chiar acum, detaşamentul poate sosi mîine la prima oră. Pînă atunci, ne rămîne timp sa mai fortificăm niţel tabăra. Mobilizaţi-i pe cei patruzeci de oameni ai dumneavoastră şi porunciţi să înalţe parapetul cu încă trei picioare. Mîine ne vor ajuta şi cei din Promontory. Trebuie să facem în aşa fel încît indienii să nu poată observa ce se petrece şi cîţi inşi se află dincoace de zid.

— Vor vedea de sus, de pe creastă, *sir*.

— N-or să vadă. Ies eu în întîmpinarea cercetaţilor şi vă anunţ de cum îi zăresc. Oamenii dumneavoastră se vor ascunde prin clădiri, iar indienii vor crede că nu sîntem decît foarte puţini la număr. Batem chiar azi nişte ţăruşi în pămînt, dincoace de zid, fixăm pe ei grinzi şi scînduri, ca să aibă pe ce sa urce oamenii cînd vor fi să tragă. După părerea mea, colonelul va fi aici mîine la prînz. Împreună cu cei de la Promontory vom fi atunci peste două sute patruzeci de inşi contra două sute şi ceva. În plus, sîntem apăraţi de zid. Pieile-roşii, în schimb, n-au nici o acoperire. Pe de altă parte, nici nu se aşteaptă la o ripostă serioasa. Aproape de neconceput ca, încă de la prima salvă, să nu-i punem pe fuga tăindu-le orice poftă de atac.

— Şi pe urmă ne aruncăm asupra lor! jubilă omuleţul, pe care măsurile schiţate de mine îl făcuseră grozav de viteaz.

— Asta se va vedea. Deocamdată daţi-i zor! Aveţi trei lucruri de făcut: să ne asiguraţi mîncarea şi cazarea, să telegrafiaţi la Promontory şi să daţi dispoziţii pentru înălţarea parapetului.

— Se face, *sir*, se face imediat. Doar n-am să fug eu de teama roşilor! Vă pregătesc şi o cină să va lingeţi buzele. O să vedeţi, am fost pe vremuri bucătar.

Pe scurt, toate dispoziţiile mele fură puse în aplicare. Caii primiră nutreţ îndestulător, iar noi mîncarăm pe cinste. Master Ohlers părea, într-adevăr, mai dedat cu cratiţa decît cu flinta. Oamenii lucrară ca nişte titani la înălţarea zidului. Nu se odihniră toată noaptea. Cînd mă trezii dimineaţa din somn, rămăsei uimit de progresul făcut.

Prin şeful unui tren de noapte Ohlers repetase cererea adresată telegrafic staţiei Promontory. Dar inutil, căci depeşa lui fusese recepţionată la timp şi se luaseră măsurile de rigoare. Într-adevăr, încă înainte de prînz, sosi un transport cu o sută de oameni, cu arme,

muniţii şi provizii de alimente.

Noii veniţi se puseră şi ei pe lucru: pînă la prînz, totul era gata. La sugestia mea, butoaiele disponibile fură umplute cu apă şi aduse lîngă parapet. Atîta omenire trebuia asigurata cu apă, nu glumă, ca să-şi poată stinge la nevoie setea; şi apoi nu era exclus să fim cîtva timp asediaţi, sau să izbucnească un incendiu.

Staţiile învecinate fuseseră puse la curent cu situaţia, dar trenurile circulau normal, spre a nu stîrni bănuieli.

După masa de prînz, Winnetou, Walker şi cu mine plecarăm din Cannon în cercetare. Luarăm sarcina asupra noastră pentru că preferam să ne bizuim pe propriile constatări. De altfel, nimeni dintre feroviari nu-şi oferise serviciile pentru această treabă periculoasă. Urma ca, de îndată ce unul din noi va fi adus ştirea că a descoperit iscoadele indienilor, la Cannon să se dea semnalul prin provocarea unei explozii.

Aceasta, pentru că trebuia să ne despărţim. Indienii aveau să apară dinspre nord. Asta era clar. Numai că, după spusele administratorului, trei drumuri veneau dintr-acolo. Eu preluai deci spre control partea de vest a preriei, Winnetou pe cea din mijloc, iar Walker pe cea de est, avînd să supravegheze drumul pe care venisem noi la Cannon.

Trecînd de nişte stînci, intrai în pădure şi, printr-o rîpă lăturalnică, mă îndreptai spre nord. După vreo trei sferturi de oră ajunsei într-un loc deosebit de prielnic scopurilor melc. Acolo, în pădure, se înălţa un stejar uriaş şi, lipit de el un brad zvelt. Mă căţărai pe cel din urmă şi apoi, cînd ajunsei în dreptul unei crengi mai puternice a stejarului, trecui pe acesta, continuînd să mă caţăr tot mai sus.

Peisajul se întindea atît de clar în faţa ochilor mei, încît vedeam de sus toate luminişurile şi toţi arborii în parte. Mă instalai foarte comod şi mă pusei pe pîndă.

Trecu astfel ceas după ceas fără să zăresc nimic. Dar trebuia să-mi continui veghea cu multă răbdare, în sfîrşit, zării la nord un cîrd de ciori înălţîndu-se din rămurişul copacilor. Ar fi putut să fie o simplă întîmplare. Dar păsările nu apucară, ca de obicei, o anume direcţie, ci se împrăştiară care încotro, rotindu-se cîtva timp neliniştite în văzduh şi reaşezîndu-se apoi cu băgare de seamă. Trebuie că se speriaseră de ceva.

După puţin, jocul se repetă. Apoi a treia şi a patra oară. Era limpede: venea cineva dinspre nord, se apropia prin pădure exact de locul meu de observaţie. Coborîi repede din copac şi, ştergînd orice semn în urma mea, mă furişai într-acolo.

Ajunsei astfel într-un huceag aparent de nepătruns: reuşii totuşi să mă strecor în el şi să mă întind cu burta la pămînt. Şi iată... unul,

doi, trei, cinci, şase indieni trecură pe lîngă ascunzătoarea mea ca nişte strigoi. Se fereau să nu calce vreun vreasc, să nu facă zgomot.

Erau iscoade şi aveau feţele vopsite în culorile războiului.

Cum se depărtară de mine, cum ieşii şi eu din huceag. Fără îndoială că aveau să meargă prin porţiunea de pădure cea mai deasă; în acelaşi timp erau nevoiţi să examineze fiecare locşor înainte de a face un pas. Toate acestea însemnau întîrziere. Pe cînd eu puteam să apuc drumul drept şi să alerg pînă la Cannon fără a fi descoperit. Eram deci în mare avantaj. Făcui repede cale-ntoarsă şi nu dură mai mult de un sfert de ceas că mă şi lăsai în jos de pe povîrniş spre tabăra din Cannon.

Jos, omenirea era şi mai multă ca înainte. Sosiseră noi întăriri. Treceam tocmai linia ferată cînd, spre mirarea mea, îl văzui şi pe Winnetou coborînd spre tabără.

— Văd că fratele meu roşu s-a întors o dată cu mine, îl întîmpinai eu. A văzut ceva?

— Winnetou s-a întors, pentru că nu mai avea nici un rost să aştepte. Doar fratele Şarli a şi descoperit iscoadele!

— Ah! De unde ştie Winnetou că le-am descoperit?

— Stăteam sus, într-un copac şi privind prin lunetă l-am zărit departe, la apus, pe fratele meu Şarli. Stătea lîngă un arbore înalt. Eram sigur că mintea lui deşteaptă îl va sfătui să se caţere sus. Apoi, după o vreme, un cîrd de păsări s-au ridicat în văzduh, speriate. Atunci, înţelegînd că fratele meu trebuia să fi observat iscoadele ogellallaşilor, m-am grăbit să mă întorc la tabăra noastră.

Iată, aşadar, un nou exemplu de perspicacitate din partea lui Winnetou.

Pînă a intra în tabără, ne ieşi înainte un bărbat pe care nu-l văzusem încă.

— Ei, v-aţi întors din cercetare, *sir*? întrebă el. Oamenii v-au văzut de departe şi m-au înştiinţat. Pe mine mă cunoaşteţi după nume: sînt colonelul Rudge. Permiteţi să vă mulţumesc!

— Pentru asta mai e timp, domnule colonel. Deocamdată, să dăm foc pulberii şi să-l avertizăm pe camaradul nostru Fred Walker. Porunciţi ca oamenii să intre toţi în adăposturi! În cel mult un sfert de ceas iscoadele ogellallaşilor vor şi scruta de sus tabăra.

— *Well*, se face! Poftim, intraţi. Eu mă întorc imediat.

Trecură cîteva clipe şi răsună o detunătură, destul de tare pentru a putea fi auzită de Fred. Apoi lucrătorii se adăpostiră în clădiri. Doar cîţiva oameni rămaseră afară: ocupaţi în aparenţă cu treburi gospodăreşti.

Colonelul Rudge veni după noi în magazie.

— Ei, spuneţi mai întîi ce aţi constatat, *sir*! mi se adresă el.

— Se apropie şase iscoade ale ogellallaşilor.

— *Well*! Vom avea grijă să-i păcălim. Ascultaţi-mă, *sir*, noi toţi vă sîntem profund recunoscători dumneavoastră şi camarazilor ce vă însoţesc. Mă întreb cum să vă mulţumim...

— Prin a nu mai vorbi de recunoştinţă, *sir*. Aţi găsit biletul?

— Desigur.

— Şi mi-aţi urmat sfatul?

— Păi da, am făcut imediat cale-ntoarsă. Altminteri n-am sta acum de vorbă aici. Se pare că am picat exact la timp. Cînd credeţi că vor apare ogellallaşii şi stimabilii bandiţi?

— Mîine noapte.

— Atunci avem răgazul să ne cunoaştem mai îndeaproape, *sir*, se bucură colonelul. Poftiţi-l şi pe camaradul indian. Îmi fac o plăcere din a vă considera invitaţii mei.

Ne conduse pe amîndoi la cealaltă clădire, de cărămidă, alcătuită din mai multe încăperi. Una din ele, destul de mare, îi slujea de locuinţă. Furăm poftiţi înăuntru. Acest colonel-inginer, bărbat solid şi hotărît, făcea impresia că nu se prea teme de indieni. Curînd reuşi să stabilească între noi relaţii de încredere reciprocă. De altfel şi Winnetou, despre care auzise încă de mult, i se făcu repede simpatic.

— Hai, domnilor, să frîngem deocamdată gîtul unei sticle, pînă vin pieile-roşii cu gîturile lor, glumi gazda. Simţiţi-vă ca la dumneavoastră acasă şi nu uitaţi ca vă sînt profund îndatorat. Cînd se întoarce domnul Walker, îl poftim, bineînţeles, să ne ţină tovărăşie.

Era sigur că iscoadele indienilor ne şi observau de sus, de pe stînci. De aceea ne comportam în aşa fel, încît să-i inducem în eroare în ce priveşte situaţia din tabără. Curînd se întoarse şi Fred. Nu descoperise nimic, dar auzise semnalul nostru.

Cum soarele mai lenevea pe cer, nici noi nu aveam ce face. Totuşi, timpul nu ni se părea prea lung. Rudge trecuse prin multe şi era un bun povestitor.

Dar cînd se lăsă seara şi cercetaşii ogellallaşilor căţăraţi pe stînci nu mai puteau vedea ce se petrece în tabără, dădurăm zor cu întăriturile, ca să le terminăm. Spre bucuria mea, colonelul Rudge se declară de acord cu toate măsurile preconizate de mine..

Astfel se scurse noaptea, ca şi ziua următoare. Apoi o seară de crai-nou îşi întinse pînzele tivite cu stele, luminînd destul de bine terenul de dincolo de zid.

Toţi oamenii noştri erau înarmaţi cu puşti şi cuţite. Mulţi aveau şi pistoale sau mici revolvere de buzunar. Ştiind că indienii nu atacă de obicei decît înainte de ivirea zorilor, lăsai la parapet numai străjile absolut necesare. Ceilalţi tolăniţi în iarbă, tăifăsuiau cu glas scăzut. Văzduhul părea încremenit: nici un freamăt, nici o pală de vînt. La miezul nopţii toată lumea puse mîna pe arme şi-şi luă în primire locurile dinainte stabilite. Eu şi Winnetou ne postarăm împreună cu

alţii la poarta de intrare. Renunţasem la puşca obişnuită şi luasem cu mine carabina Henry, care putea să-mi fie de mai mult folos.!

Ne rînduisem în număr egal pe toate cele patru laturi ale taberei — două sute şi zece bărbaţi. Restul de treizeci aveau să asigure paza cailor, pe care îi priponisem într-un loc mai izolat.

Timpul se tîra încet ca melcul. Poate că unii dintre noi îşi şi luaseră de grijă în ce priveşte atacul ogellallaşilor — cînd deodată se auzi o pietricică lovindu-se de şinele de fier. Apoi desluşii în văzduh acel freamăt abia perceptibil pe care orice neştiutor l-ar lua drept o boare lină de vînt... Veneau indienii. Se apropiau.

— Atenţie! îi şoptii vecinului meu.

Acesta transmise cuvîntul de ordine mai departe, astfel că în mai puţin de un minut toată lumea era pusă în gardă. Dincolo de zid, umbre fugare, fantomatice, lunecau prin noapte, care spre dreapta, care spre stînga, fără cel mai mic zgomot, indienii se desfăşurară jur împrejur împresurînd treptat întreaga tabără. Atacul era iminent.

Umbrele se apropiau încet, ameninţătoare. Nu le mai despărţeau de zid decît cincisprezece — doisprezece — zece — opt — şase paşi. Deodată izbucni în noapte un glas teribil de sonor:

— *Selkhi Ogellallah! Ntsagé sisi. Winnetou natan Apaches! Shne ko* — Piară ogellallaşii! Aici e Winnetou, căpetenia apaşilor! Foc!

Şi descărcîndu-şi puşca bătută cu ţinte de argint, Winnetou lumină ca un fulger întreaga tabără. Şi peste două sute de puşti detunară la rîndul lor. Numai eu nu trăsesem. Aşteptam să văd efectul salvei, abătută asupra duşmanilor ca într-un blestem neiertător. Cîteva clipe neînchipuit de lungi domni cea mai adîncă tăcere. Apoi se dezlănţui acel urlet îngrozitor care-ţi macină parcă nervii şi oasele. La început salva noastră îi făcu pe asediatori să încremenească. Acum însă urletul lor bîntuia întregul Cannon, ca rostogolit din gîtlejul a o mie de ciraci.

— Încă o salvă, foc! comandă de astă data colonelul sfîşiind cu vocea lui văzduhul saturat de strigăte.

Ordinul fu executat. Rudge lansă alt ordin.

— Pe ei, băieţi! Cu paturile puştilor!

Într-o clipă oamenii escaladară zidul împrejmuitor. Chiar dacă unii aşteptaseră poate bătălia cu oarecare teamă, acum se năpusteau cu toţii la luptă ca nişte lei. Nici un indian nu apucă să urce pe parapet.

Eu rămăsesem la postul meu. Afară se desfăşura o luptă aprigă nimicitoare. Mult nu putea să dureze, căci rîndurile agresorilor se răreau vertiginos. Cei ramaşi în viaţă nu aveau alta soluţie decît să dea bir cu fugiţii. Vedeam făpturile lor întunecate furişîndu-se, alergînd care încotro. Şi deodată, ei, da, un alb! Şi încă unul! Jefuitorii de trenuri, venind din cealaltă parte, fugeau desperaţi prin dreptul meu.

Acum abia îmi dusei carabina la ochi. Să poţi trage douăzeci şi cinci de gloanţe fără a mai încărca între timp arma! Înţelegeţi, desigur, ce atu aveam de partea mea. Trăsei opt focuri la rînd, după care trebuii să mă opresc, din lipsă de ţintă. În cine să mai trag? Cei scăpaţi neatinşi fugiseră; restul zăceau inerţi la pămînt sau se tîrau anevoie ca să iasă în afara cîmpului de luptă. Zadarnică trudă! Erau împresuraţi cu toţii. Iar cine nu se preda nu făcea decît să-şi grăbească sfîrşitul.

După puţin, cîteva focuri se aprinseră afară, dincolo de zid şi ochii putură măsura cumplita recoltă pe care moartea o secerase într-un interval atît de scurt. Priveliştea mă răscoli. Nu voiam să mai vad nimic, absolut nimic. O luai din loc şi intrai în locuinţa colonelului. Dar numai după cîteva secunde mă pomenii cu Winnetou. Îl întîmpinai mirat:

— Cum, fratele meu roşu a părăsit cîmpul de bătălie? Unde sînt scalpurile duşmanilor săi?

— Winnetou a hotărît să nu mai scalpeze pe nimeni! răspunse el. De atunci, de cînd cu cîntecul acela pe munte... îi va ucide pe duşmani, dar n-o si le mai tragă pielea de pe cap. *Howgh!*

— Pe cîţi a doborît căpetenia apaşilor? Winnetou nu i-a numărat. La ce bun să-i numere, cînd fratele lui alb nici măcar n-a căutat să ucidă pe careva?

— De unde ştii?

— Oare n-a tăcut arma fratelui meu Şarli pînă în clipa cînd bandiţii albi au trecut prin dreptul lui? Şi de ce a ochit numai la picioare? Pe aceştia i-am numărat. Sînt opt cu toţii. N-au putut fugi. Au fost prinşi şi zac afară.

Cifra era exactă. Aşadar, nimerisem exact şi-mi atinsesem scopul: imobilizasem pe cîţiva dintre bandiţi. Poate că şi Haller era printre ei. De ceilalţi îmi păsa mai puţin.

Nu dură mult pînă se ivi şi Fred grăsanul.

— Charlie, Winnetou, veniţi afară! Am pus mîna pe ticălos! Ne strigă el.

— Pe cine?

— Pe Haller.

— Ah! Cine l-a prins?

— Nimeni. E rănit, nu mai poate umbla. Minunat, nu-i aşa? Au fost împuşcaţi opt *railtroublers* şi toţi în acelaşi loc, în coapsă! Se vînzolesc pe jos de durere.

— Într-adevăr interesant.

— Dintre indieni nu s-a predat nici unul. Numai albii ăştia opt se roagă de iertare.

— E totuşi vreunul lovit mai grav?

— Nu ştiu. N-am avut timp să le văd rănile. Dar ce mai staţi? Haideţi afară! Din toată afacerea n-au scăpat teferi decît cel mult

optzeci de indivizi.

Era îngrozitor! Dar nu-şi meritaseră oare soarta? Desigur că multă vreme cei care au reuşit să scape din acest dezastru aveau să pomenească păţania de azi. Se petreceau nişte scene pe care pana refuză să le descrie.

Cînd, dimineaţa, la lumină, văzui mulţimea de cadavre stivuite din loc în loc, un fior rece mă cuprinse şi-mi întorsei repede capul. Fără să vreau îmi adusei aminte de afirmaţia unui contemporan că omul este uneori cea mai cumplită fiară.

Abia după-amiază sosi cu trenul un medic, care-i consultă pe răniţi. Dintre aceştia, Haller nu mai putea fi salvat. Rana lui era mortală. Dar nici acum, deşi aflase că va muri, Haller nu dădea nici cel mai mic semn de remuşcare. Fred grăsunul, care stătuse tot timpul lîngă el, veni fuga la mine, agitat, speriat.

— Hei, Charlie! Trebuie să plecăm!

— Încotro?

— La Helldorf-Settlement.

— De ce? îl întrebai cuprins de nelinişte.

— Ogellallaşii au de gînd să atace colonia.

— Dumnezeule! De unde ştii?

— De la Haller. Şedeam lîngă el şi vorbeam cu colonelul despre seara petrecută de noi la Helldorf-Settlement. Deodată Haller izbucneşte în rîs şi ce crezi că-mi spune? Cică n-o să mai apucăm acolo asemenea seri! Îl iau din scurt şi aflu că aşezarea va fi distrusă de ogellallaşi.

— Nemaipomenit! Fugi de-l anunţă pe Winnetou şi porunceşte să ni se aducă imediat caii. Între timp, vreau să stau şi eu de vorbă cu Haller.

Nu-l mai văzusem pe omul acesta din ziua cînd spionasem tabăra ogellallaşilor. În încăperea unde zăcea rănit de moarte, îl găsii şi pe colonelul Rudge. Prizonierul, întins pe o pătură plină de sînge, stors de vlagă şi livid, mă fixă cu nişte ochi crînceni.

— Cum te cheamă: Rollins sau Haller? îl întrebai.

— Ce te priveşte pe dumneata?! răspunse el răstit.

— Mă priveşte mai mult decît îţi închipui.

Era de prevăzut că nu-mi va răspunde direct la nici o întrebare. De aceea mă gîndisem să ating altă strună.

— Nu ştiu nimic! Cară-te! îmi strigă el.

— Nimeni nu e mai în drept ca mine să-ţi ceară un răspuns, stăruii eu apăsat. Doar eu, cu puşca mea, te-am rănit de moarte!

Haller făcu ochii mari. Sîngele, cît mai era în el, îi năvăli în cap, accentuînd şi mai mult cicatricea de pe frunte.

— Cîine, vorbeşti adevărat? scrîşni el.

— Da.

Atunci banditul se porni pe blesteme şi înjurături ce nu pot fi redate. Eu însă rămăsei calm în aparenţă.

— N-am vrut decît să te rănesc. Aflînd azi că nu ai nici o scăpare, am trăit sincere remuşcări. Acuma, însă, m-am liniştit, pentru că îţi văd ticăloşia. Împuşcîndu-te, n-am făcut decît să aduc un serviciu semenilor mei. N-o să mai faceţi nici un rău nimănui, nici dumneata, nici ogellallaşii dumitale!

— Asta s-o crezi tu! rînji el, dezvelindu-şi dinţii ca de fiară. Ia încearcă şi te mai du la Helldorf-Settlement!

— *Pshaw*! Colonia e bine apărată.

— Ce? Nu va rămîne piatră peste piatră acolo! Am cercetat personal locul şi m-am înţeles cu indienii ca, după ce vom ataca Echo-Cannon, să trecem pe la Helldorf-Settlement. Ne-aţi dat voi peste cap aici, dar dincolo, nici o grijă! Coloniştii vor plăti cu vîrf şi îndesat victoria voastră!

— Bine, asta-i tot ce voiam să ştiu! Dumneata, Haller, ai căpăţîna tare, dar eşti prost de dai în gropi. Vom pleca numaidecît la Helldorf-Settlement ca să salvăm ce mai poate fi salvat. Dacă ogellallaşii dumitale îi vor răpi cumva pe colonişti, află că-i vom scoate pe aceştia din captivitate. Şi asta mulţumită faptului că mi-ai trădat acum planul vostru.

— O să scoateţi pe naiba! striga Haller mînios. Atunci unul din răniţii care zăceau în aceeaşi încăpere, un fîrtat din banda lui, îşi înălţă capul şi rosti:

— Poţi să-l crezi., Rollins! Asta nu vorbeşte în vînt. Eu îl cunosc: e Old Shatterhand!

— Old Shatterhand! exclama Haller. Mii de trăsnete! De-aia am auzit opt focuri în serie!... înghiţi-l-ar iadul şi...

Îi întorsei spatele şi ieşii. Nu aveam chef să-i ascult blestemele spurcate. Colonelul Rudge veni după mine şi mă întreba surprins:

— Sînteţi, într-adevăr, Old Shatterhand, *sir*?

— Ei da, eu sînt. Haller m-a întîlnit cîndva la o vînătoare. Şi acum, colonele, aştept să-mi daţi cîţiva oameni. E absolut necesar să mă reped la Helldorf-Settlement.

— Asta, dragă domnule, nu se poate. Aş merge bucuros cu dumneavoastră împreună cu întreg detaşamentul, înţelegeţi însă că, fiind în serviciul căilor ferate, am anumite obligaţii.

— Atunci să-i lăsăm pe bieţii colonişti în voia agresorilor? Oamenii vor fi decimaţi. Cum veţi răspunde în faţa propriei conştiinţe?

— Vă rog, *sir*, n-am dreptul să plec de-aici decît în interes de serviciu. Şi nici nu am latitudinea să vă pun la dispoziţie oamenii mei. Dar într-un fel, pot să vă ajut: poftim, vorbiţi dumneavoastră cu ei! Cine, vrea să renunţe la lucru şi să vă urmeze, n-are decît. Eu n-am să-

l opresc. Ba îi voi repartiza şi un cal, arme, muniţii şi ceva de-ale gurii, cu condiţia ca armele şi caii să-mi fie înapoiaţi mai tîrziu.

— Bun, vă mulţumesc, *sir*! Cred că faceţi într-adevăr maximum posibil, dar să nu-mi luaţi în nume de rău dacă mă abţin de la complimente. Sînt tare grăbit. Cînd ne întoarcem, voi căuta să recuperez această lipsă.

Două ore mai tîrziu mărşăluiam cu Winnetou şi cu Fred Walker în fruntea unei coloane de patruzeci de călăreţi bine înarmaţi, întorcîndu-ne pe acelaşi drum pe care venisem atît de repede de la Helldorf-Settlement la Echo-Cannon.

Winnetou tăcea mereu, dar jarul din ochii lui spunea mai mult decît vorbele. Dacă această tînără colonie a fost într-adevăr distrusă, atunci va fi vai şi amar de făptaşi!

Nu ne îngăduirăm nici un popas, nici măcar noaptea. Drumul îl cunoşteam. Nu cred că în tot timpul deplasării să fi schimbat între noi barem o sută de cuvinte.

Era pe la amiaza zilei următoare cînd caii năduşiţi ne aduseră la marginea vîlcelei în care ştiam că e situată colonia Helldorf-Settlement. Şi iată, se dovedea că Haller nu minţise, iar ajutorul nostru venea, din păcate, prea tîrziu. Toate casele nu mai erau decît mormane de dărîmături fumegînde.

— Iuf! exclamă Winnetou. Am să-i sfîşii pe lupii de ogellallaşi!

Sus, pe colină, capela fusese şi ea incendiată, iar crucifixul zvîrlit undeva, în vale.

Ne apropiarăm în galop de ruine. Acolo dădui dispoziţii feroviarilor să se oprească pentru ca nu cumva să şteargă urmele lăsate de ogellallaşi. În ciuda căutărilor, nu reuşii să descopăr nicăieri vreo rămăşiţă de trup omenesc. Răscolirăm şi cenuşa încă destul de caldă, fără să găsim nimic. Faptul acesta ne consolă deocamdată.

Winnetou, care urcase între timp pe colină, coborî din nou, aducînd cu sine micul clopot al capelei.

— Căpetenia apaşilor a găsit *glasul de sus*, ne anunţă el. Am să-l îngrop aici pînă mă întorc biruitor.

Apoi Walker si cu mine făcurăm în mare graba înconjurul lacului, cercetînd dacă nu cumva coloniştii fuseseră înecaţi. Rezultatul se dovedi negativ. Un studiu atent al terenului ne conduse la concluzia că atacul se produsese în cursul nopţii şi se încheiase, de fapt, fără nici o luptă. Năvălitorii, împreună cu prada şi captivii lor, se îndreptaseră spre graniţa dintre Idaho şi Wyoming.

— Oameni buni, mă adresai întregului nostru grup. Orice clipă e de mare preţ. Nu avem timp de odihnă. Trebuie să pornim pe urmele ogellallaşilor cît mai e lumină. Abia seara ne vom permite un popas. Haidem!

Cu aceste cuvinte sării în şa. Ceilalţi la fel. Winnetou călărea în

frunte şi nu-şi lua o clipă ochii de la urmele ogellallaşilor. Ar fi preferat mai degrabă moartea decît să se abată de la hotărîrea lui. Şi noi ceilalţi eram stăpîniţi de o îndîrjire extraordinară. Eram doar patruzeci de inşi contra optzeci, dar în mînia noastră nu mai încăpeau asemenea socoteli.

În cele trei ore pînă la lăsarea serii străbăturăm un drum serios. Caii se comportau cît se poate de bine. În sfîrşit, o dată cu primele umbre ale nopţii, ne îngăduirăm un popas.

Dimineaţa constatarăm că ogellallaşii nu mai aveau decît un avans de trei sferturi de zi, deşi goniseră fără răgaz, renunţînd la odihnă şi somn. Motivul acestei. Grabe era uşor de ghicit. În noaptea bătăliei de la Echo-Cannon, Winnetou îşi anunţase cu glas tare prezenţa. Ogellallaşii îşi închipuiau deci ca acuma sînt urmăriţi şi ca atare zoreau să se pună la adăpost.

Caii noştri, care făcuseră aproape imposibilul, trebuiau acum menajaţi de prea mari eforturi, căci totul depindea la urma urmei de rezistenţa lor. Iată de ce în primele două zile aproape că nu scurtarăm de fel distanţa dintre noi şi ogellallaşi.

— Ne-o cam ia timpul înainte, rosti la un moment dat Fred Walker. Vom ajunge prea tîrziu.

— Ba deloc, îl liniştii eu. Prizonierii urmează a fi torturaţi; ori, aceasta se face abia după ce ogellallaşii vor fi ajuns la corturile lor.

— Şi unde-or fi corturile?

— Acuma sînt la Quacking-asp-Ridge, interveni în discuţie Winnetou, dar noi o să-i ajungem pe mişei mult mai încoace,

În cea de-a treia zi ne izbirăm de un obstacol cît se poate de serios; urmele se despărţeau în două, îndreptîndu-se unele spre nord şi altele spre vest. Mai importantă ni se păru prima direcţie.

— Vor să ne întîrzie! observă Walker.

—- Oamenii albi binevoiască a se opri aici, ne pofti Winnetou. Urmele nu trebuiesc atinse de nimeni.

Şi spunînd acestea, îmi făcu un semn pe care îl pricepui imediat: eu să controlez urma care duce înainte, iar el o va cerceta pe cealaltă care apuca spre stînga. Porniram deci călări, fiecare în direcţia lui. Coloana se opri pe loc să ne aştepte.

Să tot fi mers aşa vreun sfert de ceas. Numărul cailor care trecuseră pe acolo era greu de stabilit, întrucît fuseseră dispuşi în şir indian. Dar judecînd după adîncimea şi forma urmelor, s-ar fi zis că nu erau mai mult de douăzeci. Pe cînd examinam aceste urme, zării la un moment dat în nisip cîteva pete mici, rotunde, negricioase şi pe ambele părţi nişte dîre subţiri. Mai încolo fîşia de teren arăta ca şi cînd ar fi fost anume nivelată. Mă întorsei repede la ai noştri. Winnetou mă şi aştepta.

— Ce-a văzut fratele meu? îl întrebai.

— Urme de călăreţi şi atît.

— Hai după mine! poruncii eu şi o luai înapoi spre locul cu pricina.

— Iuf! făcu apaşul, surprins de hotărîrea din glasul meu şi presimţind că am găsit o dovadă certă a trecerii prizonierilor.

Ajunşi la faţa locului, mă adresai lui Fred:

— Master Walker, dumneata, ca *westman* încercat, studiază te rog urmele astea şi spune-mi ce vor fi însemnînd.

— Care urme? se foi el.

— Uite-le aici!

— Ah! Ce să fie? S-a plimbat niţeluş vîntul pe nisip, a dat cu mătura.

— Curios! Parcă odată se plimbă vîntul pe nisip, cum zici dumneata?! Eu însă pun rămăşag pe orice că Winnetou va ajunge la alta concluzie, adică la ceea ce cred eu. Îl rog pe fratele roşu să cerceteze!

Apaşul coborî de pe cal, se aplecă şi, privind cu atenţie semnele, stabili:

— Fratele meu Şarli a dat de drumul cel bun: pe aici au fost căraţi prizonierii.

— Şi care-i dovada? întrebă Fred neîncrezător şi în acelaşi timp contrariat de propria sa lipsă de orientare.

— Fratele meu să se uite bine, îl pofti Winnetou. Iată aici nişte stropi de sînge! Pe dreapta şi pe stînga sînt urmele unor mîini de copil, iar la mijloc şi mai în afară e pieptul...

— Prin urmare, căzînd de pe cal, copilul s-a lovit în nas şi i-a dat sîngele, explicai eu.

— Aha! exclamă Walker, luminîndu-se în sfîrşit.

— Ei, asta n-a fost greu de rezolvat. Sînt convins că vom întîlni mai încolo alte ciudăţenii, mult mai complicate. Hai!

Şi într-adevăr, după numai zece minute, ajunserăm pe un teren pietros unde urmele nu se mai vedeau deloc.

Eşalonul se opri mai în spate, ca să nu încurce cercetările şi peste puţin Winnetou îmi arătă triumfător un fir de lînă gros, galben.

— Ce spui de asta? mă adresai iarăşi lui Fred.

— E de la o pătură.

— Exact! Uite capetele firului: sînt tăiate. Va să zică, au tăiat fîşii ca să facă învelitori pentru copitele cailor. Ia să vedem, să căscăm bine ochii!

Ne puserăm din nou pe căutate. Şi iată, la vreo treizeci de paşi, descoperirăm în iarba ce răsărea pe alocuri din pămîntul arid urma ştearsă prea în grabă a unor mocasini. Poziţia tălpii ne indica direcţia de deplasare.

Mergînd pe acest drum, găsirăm curînd şi alte cîteva puncte de

reper care arătau toate că, de-aci încolo, ogellallaşii îşi încetiniseră neobişnuit de mult ritmul de deplasare. Abia după o bună distanţă urmele deveniră iarăşi mai vizibile. Indienii scoseseră cîrpele de pe copitele cailor şi îşi continuaseră drumul pe jos, lîngă patrupezii lor.

Lucrul mi se păru ciudat şi-mi dădu de gîndit. Winnetou, strunindu-şi calul, privi îndelung peisajul dinaintea lui ca şi cînd ar fi vrut să-şi amintească de ceva.

— Iuf! exclamă el într-un tîrziu. Acolo e peştera muntelui căruia albii îi spun Hancock!

— Şi ce-i cu peştera asta?

— Winnetou s-a lămurit pe deplin. În această peşteră siucşii ogellallaşi se închină şi-i jertfesc pe prizonieri Marelui Spirit. Va să zică, o mare parte din ogellallaşi au luat-o spre stînga, ca să adune cetele risipite ale tribului lor; ceilalţi, mai puţini, îi duc pe prizonieri la peşteră. I-au legat pe spinarea cailor, iar dînşii merg pe jos.

— Cînd am putea să ajungem la muntele acela?

— Cam spre scară.

— Nu se poate! După cîte îmi amintesc, Hancock se află între Snake-River şi Yellowstone-River.

— Fratele meu nu ştie că sînt doi munţi cu acelaşi nume?

— Aha! Şi Winnetou îl cunoaşte pe ăsta de aici?

— Da.

— Şi peştera?

— Asta e peştera în care Winnetou a făcut legămînt cu tatăl lui Ko-it-se, pe care acesta însă l-a călcat. Fraţii albi să lase în pace urmele şi să vină după mine!

Hotărît, sigur de sine, Winnetou dădu pinteni calului şi porni în galop, urmat de întreg eşalonul. Trecurăm în goană peste văiugi, peste ponoare şi coclauri pînă ce, la un moment dat, munţii se deschiseră larg, oferindu-ne priveliştea unui şes dăruit cu ierburi îmbelşugate şi întins pînă spre brîul de culmi pierdut la orizont.

— Aici e *J-akom akono*, cum îi spun tehuaşii, adică „Preria sîngelui", ne lămuri Winnetou fără a-şi încetini galopul.

Aşadar, aceasta era „Preria sîngelui", despre care auzisem atîtea grozăvii! Aici triburile Dakota reunite îşi aduceau prizonierii, le dădeau drumul şi se veseleau apoi hăituindu-i pînă la moarte. Aici pieriseră cu miile osîndiţii la stîlpul torturii, arşi, spintecaţi, sfîşiaţi, îngropaţi de vii. Nimeni, nici un indian din alt trib, nici un alb nu cuteza să se aventureze în acest ţinut blestemat. Şi iată că noi înaintam, sfidînd primejdia, ca într-o plăcută şi paşnică plimbare. Călăuză într-un astfel de loc nu putea să ne fie decît un Winnetou!

Caii începuseră să dea semne de oboseală. Înaintea ochilor noştri apăru un munte izolat, născut parcă din îngemănarea mai multor coloşi de pămînt. Ajunşi la poalele, lui, lăsarăm caii să se

odihnească lîngă desiş.

— Acesta e muntele Hancock, ne informă Winnetou.

— Şi unde-i peştera?

— E dincolo, pe partea cealaltă a muntelui. Pînă într-o oră fratele meu o va vedea. Haide, dar fără armă!

— Să merg numai eu?

— Da. Sîntem aici pe un tărîm al morţii. Numai bărbatul bine călit îl poate înfrunta. Ceilalţi să se ascundă prin desiş şi să ne aştepte.

Muntele din faţa noastră era de origine vulcanică, avînd o lăţime de circa trei sferturi de oră de mers. Îmi lepădai puşca şi carabina şi mă luai după Winnetou care şi începuse urcuşul pe latura dinspre vest a muntelui. Drumul era greu, şerpuia întruna, iar Winnetou mergea cu o prudenţă excepţională. Un ceas încheiat ne trebui pînă să ajungem astfel sus, pe creştetul muntelui Hancock.

— Fratele meu să nu facă zgomot şi să stea cu ochii treji, îmi şopti apaşul, culcîndu-se pe burtă şi tîrîndu-se printre tufe.

Eu îl urmai, însă tresării deodată speriat: abia îmi vîrîsem capul prin crengăriş, că văzui căscîndu-se sub mine o prăpastie ca o pîlnie uriaşă, de fapt gura unui crater stins. Mă aflam chiar pe marginea ei. Înconjurată sus de tufe răzleţe, prăpastia număra pînă jos cel puţin o sută cincizeci de picioare. Şi acolo jos, pe fundul neted şi rotund, cu un diametru de vreo patruzeci de picioare, zăceau bieţii oameni din Helldorf-Settlement, victimele căutate de noi. Zăceau legaţi de mîini şi de picioare. Îmi stăpînii emoţia şi mă apucai să-i număr. Erau toţi, supravegheaţi de un puternic grup de indieni.

Cercetai centimetru cu centimetru gura craterului, ca să văd pe unde s-ar putea coborî. Coborîşul nu era imposibil, cu condiţia să ai curaj, să dispui de o frînghie solidă şi să găseşti un mijloc de a sustrage atenţia străjilor. Pe alocuri ieşeau la iveala nişte colţi masivi de care puteai să te sprijini şi să te odihneşti.

— Aceasta-i peştera? îl întrebai pe Winnetou după ce ne retraserăm niţel de la marginea craterului.

— Asta e.

— Şi pe unde se intră?

— Dinspre răsărit. Dar nimeni nu poate intra pe acolo cu forţa.

— Atunci să coborîm pe-aici. Avem *lasso*-uri. Prietenii de la calea ferată au şi ei destule frînghii.

Winnetou aprobă în tăcere şi luarăm drumul înapoi spre oamenii noştri. Eu, unul, nu înţelegeam de loc de ce indienii nu păzeau şi partea dinspre vest a muntelui. Atunci ar fi fost imposibil sa te apropii neobservat.

Cînd ajunserăm iarăşi jos, ziua se apleca spre amurg. Începurăm deci imediat preparativele. Strînserăm toate frînghiile de rezervă şi le legarăm cap la cap, iar Winnetou alese pentru operaţie douăzeci de

oameni din cei mai sprinteni, restul urmînd să rămînă de pază la cai. Doi dintre aceştia primiră însă şi o altă misiune: cam la trei sferturi de oră după plecarea noastră, trebuiau să încalece, să ocolească muntele spre est, să se depărteze apoi cît mai mult posibil şi să aprindă cîteva focuri, avînd grijă să nu incendieze cumva preria. Apoi trebuiau să se întoarcă repede la ai lor. Urmăream sa distragem astfel atenţia străjerilor şi să le-o îndreptăm spre focurile din prerie.

Spre apus orizontul se coloră treptat în nuanţe din ce în ce mai stacojii, după care soarele se topi încet în cenuşiul serii. Winnetou se depărtase de noi. În ultimul timp mi se părea cu totul schimbat. Privirea lui sigură şi fermă plutea ca într-un foc straniu, neliniştit, iar pe fruntea lui întotdeauna netedă apăruseră cutele unei tainice îngrijorări sau poate ale unor gînduri deosebii de grave, care îi tulburau parcă admirabilul său echilibru lăuntric. Îl vedeam umbrit, apăsat şi mă credeam nu numai dator, dar şi în drept să-l determin la o mărturisire. De aceea mă dusei să-l caut.

Şedea la marginea pădurii, rezemat de un arbore, uitîndu-se ţinta spre apus, unde norii poleiţi de ultimele raze ale soarelui plăzmuiau fantastice figuri de peisaje. Deşi mă apropiai pe nesimţite şi în pofida gîndurilor ce-l absorbeau, Winnetou nu numai că-mi auzi, dar îmi şi recunoscu paşii. Fără să-şi întoarcă ochii spre mine, rosti:

— Fratele Şarli a venit să-şi vadă prietenul. Bine a făcut, căci în curînd nu-l va mai vedea.

— Nu cumva sufletul lui Winnetou e apăsat de umbre? Sa le gonească! Vorbii eu aşezîndu-i mîna pe umăr.

Atunci apaşul ridică braţul şi arătă spre apus.

— Acolo ardea pînă acum flacăra vieţii. Şi iată că s-a stins, s-a făcut întuneric. Du-te tu pînă acolo şi încearcă să alungi umbrele! Vei putea?

— Nu. Dar lumina se va întoarce mîine şi va începe o nouă zi.

— Pentru muntele Hancock va începe într-adevăr o nouă zi, dar nu şi pentru mine. Soarele meu se va stinge cum s-a stins şi soarele zilei, numai că al meu n-o să mai răsară nicicînd. Mîine, zorii îmi vor surîde în altă lume.

— Astea sînt gînduri negre cărora fratele meu Winnetou nu trebuie să le dea crezare! Într-adevăr, deseară vom avea de înfruntat primejdii mari; dar de cîte ori n-am biruit noi moartea, de cîte ori, hotărîţi şi neabătuţi, n-am silit-o să-şi retragă braţul sterp întins spre inimile noastre! Alungă tristeţea care te-a cuprins! Nu e decît urmarea oboselii din ultimele zile.

— Nu, Winnetou nu se lasă doborît de oboseală; oricît de mare ar fi, ea nu-i poate răpi pacea sufletului. Fratele meu Şarli ştie cît de însetat am fost întotdeauna după apa cunoaşterii şi a ştiinţei. Mi-ai dat să beau din ea şi am băut cu lăcomie şi am învăţat mai multe decît

oricare din fraţii mei roşii. Dar am rămas totuşi indian. Oamenii albi seamănă cu animalele domestice care şi-au pierdut treptat tăria simţurilor, pe cînd indianul e ca sălbăticiunea care simte totul şi al cărei suflet aude orice zvon. Ea ştie cînd îi vine sfîrşitul. Nu că-l bănuieşte doar, ci îl şi simte aievea şi se ascunde hăt în desişul pădurii, ca să moară în linişte şi singurătate. Vezi tu, Şarli, acest simţămînt, care nu minte niciodată, îl încearcă acum pe Winnetou.

Îl strînsei îndelung la pieptul meu şi vorbii:

— Totuşi fratele meu se înşală. N-ai mai simţit niciodată la fel?..

— Nu, niciodată.

— Aşadar e prima oară?

— Da.

— Atunci de unde ştii ce înseamnă şi că-ţi prevesteşte sfîrşitul?

— E foarte limpede, prea limpede! Winnetou va muri împuşcat, căci numai glonţul îl poate răpune. De cuţit sau tomahawk se apără el uşor... Fratele meu Şarli să-mi dea crezare: chiar azi mă voi duce în veşnicile... da, da...

Tăcu. „în veşnicele plaiuri ale vînătoarei" voia să spună... Dar nu-şi duse vorba pînă la capăt... Abia după un răstimp adăugă:

— Merg acolo unde... odată şi odată mă va urma şi fratele meu Old Shatterhand. Atunci ne vom revedea şi nu va mai fi nici o deosebire între oamenii albi şi cei roşii...

Mă strînse la piept şi tăcu din nou. Eram adînc mişcat. Un glas lăuntric îmi spunea că instinctul lui fără greş nu-l înşală nici de data asta. Încercai totuşi să-i alung gîndurile atît de sumbre şi de aceea i-am spus:

— Winnetou s-a crezut mai tare şi mai rezistent decît este aievea. Nu zic, Winnetou e într-adevăr cel mai neînfricat războinic al seminţiei sale, dar la urma urmelor nu e nici el mai mult decît un om. Şi dacă niciodată nu l-am văzut obosit, iată că astăzi dă totuşi semne de oboseală. Zilele şi nopţile din urmă au fost peste măsură de grele. De aici şi neîncrederea în sine şi gîndul amar. Ca să le alungi nu e nevoie decît de odihnă. Sa rămînă deci fratele meu aici şi să se culce pe lîngă oamenii care ne vor aştepta la poalele muntelui.

Îi înşirai toate acestea cu multă căldură şi convingere. Dar Winnetou clătină uşor din cap.

— Cred că fratele Şarli glumeşte.

— Ba nu. Am văzut adineauri cum arată peştera şi am măsurat-o bine din ochi. Mă prind deci să conduc de unul singur atacul.

— Adică să nu fiu şi eu de faţă? întrebă el, în timp ce o flacără ciudată îi învălui ochii.

— Doar ai făcut destul. Ai dreptul să te odihneşti.

— Şi tu? Eu cred că ai făcut mai mult decît mine şi decît toţi

laolaltă. Nu, nu rămîn!

— Nici dacă te rog în numele prieteniei noastre?

— Nici atunci! Vrei să se spună că Winnetou, căpetenia apaşilor, s-a speriat în faţa morţii?

— Nimeni n-ar îndrăzni să spună aşa ceva.

— Chiar dac-ar tăcea toată lumea şi nimeni nu m-ar lua drept fricos, încă s-ar găsi un om a cărui mustrare mi-ar urca sîngele în obraz!

— Cine să te mustre?

— Winnetou! El însuşi! Pe cînd fratele Şarli s-ar lua la trîntă cu moartea, Winnetou şi-ar spune mereu că, trecînd de partea laşilor, nu mai are dreptul să se cheme războinic, nicidecum căpetenia unui neam viteaz. Nu, nu! Nu-mi cere să rămîn! Adică să crezi chiar tu pînă la urmă că am ajuns să mă port ca un coiot, iar mie să-mi fie scîrbă de mine? Mai bine de o mie de ori moartea!

Acest ultim argument mă făcu să tac. Mîndrul Winnetou s-ar fi năruit sufleteşte şi trupeşte sub povara propriilor sale imputări.

După o scurtă pauză, apaşul reluă:

— Am văzut amîndoi de atîtea ori moartea cu ochii şi fratele meu a fost întotdeauna pregătit pentru cel clin urmă ceas. Ştiu că şi-a însemnat în carneţel ultimele lui dorinţe pentru cazul că ar fi căzut în luptă. Eu trebuia să i le împlinesc. În graiul feţelor palide aceasta se cheamă testament... Winnetou şi-a făcut şi el testamentul, dar nu ţi-a vorbit nimic pînă acum cînd îşi presimte moartea. Vrei să-mi împlineşti tu dorinţele?

— Sînt gata, deşi sper din toată inima că presimţirile tale nu se vor adeveri şi vei mai petrece pe pămînt multe ocoluri de soare. Dar dacă totuşi ai să cazi vreodată, te asigur că-ţi voi împlini cu sfinţenie porunca.

— Chiar dac-ar fi greu, foarte greu de împlinit?

— Winnetou ştie că întrebarea e de prisos. Trimite-mă în ghearele morţii şi mă duc!

— Ştiu, Şarli, ştiu. Pentru mine ai sări şi în focul cel mai crîncen. Vei face tot ce-ţi cer. Eşti singurul om în stare s-o facă. Mai ţii tu minte că odată, cînd nu ne cunoşteam încă prea bine, am vorbit amîndoi despre bogăţie şi aur?

— Da, îmi amintesc.

— Mi se părea atunci că ai gîndi altfel de cum vorbeai şi că aurul ar avea de fapt mare preţ în ochii tăi. Aveam dreptate?

— Nu te înşelai prea mult, mărturisii eu.

— Dar acum? Spune-mi adevărat.

— Orice alb preţuieşte averea. Eu însă nu mă gîndeam atunci la comori moarte şi la bucurii trecătoare. Adevărata fericire nu se află decît în comorile inimii.

— Ştiam că acuma vei vorbi aşa. Nu e o taină pentru tine că eu cunosc multe locuri pline cu nuggeţi sau cu praf de aur. Ar fi destul să-ţi arăt numai un singur zăcămînt din acestea şi ai ajunge un om bogat, chiar foarte bogat. Dar atunci n-ai mai fi fericit. Bunul Manitu nu te-a făcut să trîndăveşti şi să te îmbuibi cu bogăţii. Trupul tău semeţ şi sufletul tău curat merită ceva mai bun. Eşti om şi om trebuie să rămîi! De aceea încă demult m-am hotărît să nu-ţi spun unde se află acele vetre de aur. Mă vei condamna oare pentru acest lucru?

— Nicidecum! răspunsei cu deplină sinceritate.

Îl aveam în faţă pe cel mai bun prieten al meu. Presimţind că i se curmă firul vieţii, omul acesta îmi încredinţa ultimele lui dorinţe. Cum să mă fi coborît într-o asemenea clipă la josnicul gînd al înavuţirii?

— Şi totuşi ai să vezi mult, foarte mult aur, continuă Winnetou. Numai că aurul acela nu e pentru tine. După ce voi muri, du-te pînă la mormîntul tatălui meu. Îl ştii doar. Sapă dinspre apus la temelia mormîntului şi vei găsi acolo testamentul lui Winnetou, fratele tău plecat dintre cei vii. Acolo mi-am însemnat dorinţele şi te rog să le împlineşti.

— Mă leg cu jurămînt! îl asigurai eu şi lacrimile îmi scăldară obrajii. Nici o primejdie, oricît de mare, nu mă va împiedica să-ţi împlinesc voia, precum ai scris-o în testamentul tău.

— Îţi mulţumesc. De-acum, gata! Să ne pregătim ele atac. Eu am să mor. Să ne luăm deci rămas bun, dragul meu Şarli! Bunul Manitu să te răsplătească pentru tot ce mi-ai fost şi ai săvîrşit alături de mine! Prea sărac mi-e cuvîntul pentru cele ce simt. Să nu plîngem! Doar sîntem bărbaţi! Îngroapă-mă în munţii Ventre, pe malul lui Metsur, împreună cu calul şi cu toate armele mele. Nu uita nici puşca de argint; n-aş vrea să încapă pe alte mîini. Şi cînd te vei întoarce printre ai tăi, acolo unde nimeni nu te va iubi ca mine, aminteşte-ţi uneori de prietenul şi fratele Winnetou. Fii binecuvîntat, tu, care mi-ai fost binecuvîntare!

Şi apaşul îşi lipi palma de creştetul meu. Îi ascultai suspinul greu, înăbuşit şi, strîngîndu-l la piept, rostii printre lacrimi:

— Winnetou, scumpul meu Winnetou, nu e decît o părere, o umbră fugară! Tu trebuie să rămîi în viaţa. Nu veni la atac!

— Nu se poate! răspunse el încet dar hotărît şi, smulgîndu-se de lîngă mine, porni în direcţia taberei noastre.

Urmîndu-l, mă frămîntam zadarnic cum să-l feresc de primejdia ce-l aştepta. Nu vedeam nici o cale, nici una. Îmi amintesc şi azi, după atîta vreme, cum aş fi jertfit atunci orice pentru un singur cuvînt, pentru un argument salvator.

Eram răscolit pînă-n adîncul inimii. Şi Winnetou la fel — în ciuda sforţărilor sale de a se stăpîni. Îi desluşeam tremurul din glas pe

cînd vorbea cu oamenii noştri.

— S-a întunecat bine de tot. E timpul să pornim. Fraţii mei să se ţină după mine şi Old Shatterhand!

Căţărîndu-ne în şir cîte unul, urmarăm acelaşi drum pe care îl străbătusem mai înainte cu Winnetou. Urcuşul acesta încet şi tăcut se dovedea acum, din cauza întunericului şi mai anevoios. Abia după o ora şi ceva ne văzurăm ajunşi la marginea craterului. Pe fundul aşa-numitei peşteri ardea un foc mare, la lumina căreia vedeam prizonierii, ca şi paznicii, tolăniţi pe jos. Nici un cuvînt, nici un zgomot nu ajungeau pînă la urechile noastre.

Întîi de toate fixarăm frînghia de un colţ masiv de piatră, apoi stăturăm liniştiţi aşteptînd ca oamenii noştri să aprindă focurile în partea cealaltă a muntelui. Nu dură mult şi zărirăm în apus aprinzîndu-se pe rînd cinci flăcări, ca nişte focuri de tabără. Ascultarăm apoi atenţi, privind în acelaşi timp în adîncul prăpastiei. Controlul se dovedi foarte util: observarăm un indian ieşind dintr-un soi de tunel şi comunicînd ceva cu ceilalţi străjeri care, ridicîndu-se repede de jos, dispărură împreună cu el în deschizătura respectivă. Se grăbeau să vadă focurile aprinse de noi.

Acesta era momentul aşteptat. Apucai capătul frînghiei. Winnetou însă mi-l smulse din mînă.

— Căpetenia apaşilor va coborî primul! hotărî el. Fratele meu să mă urmeze.

Stabiliserăm dinainte ca oamenii să coboare la un anume interval unul de altul, încît atunci cînd capătul frînghiei va fi atins fundul prăpastiei, să nu fie agăţaţi de ea decît patru inşi. Winnetou coborî. Aşteptai pînă se creă distanţa cuvenită şi-l urmai. După mine venea Fred. Coborîşul se desfăşura mult mai repede decît ne-am fi aşteptat. Din fericire, frînghia rezista, iar oamenii de sus o manevrau în ritmul cuvenit.

Fireşte că se prăvăliră în adînc nu puţine pietricele şi sfărîmături de stîncă. Noaptea, pe întuneric, nici nu se putea altfel. Probabil că una din pietre lovi un copil, căci îl auzirăm ţipînd. Cît ai clipi, apăru prin deschizătură capul unui indian. Auzind cum se rostogolesc pietrele, îşi întoarse privirea în sus şi răcni lung, în semn de alarmă.

— Hai, repede! îl îndemnai pe Winnetou. Altminteri se duce de rîpă totul!

Ai noştri, observînd de sus ce se întîmplă, sloboziră funia cu şi mai mare viteză. În vreo treizeci de secunde atinserăm fundul craterului, dar în aceeaşi clipă cîteva gloanţe fulgerară prin deschizătura pomenită mai sus şi Winnetou se prăbuşi! Iar eu împietrii de groază.

— Winnetou, frate, te-au lovit? strigai.

— Winnetou va muri! răspunse el.

O mînie surdă, nemăsurată, mă potopi atunci. Fred Walker mă ajunse din urmă.

— Moare Winnetou! îl anunţai. Pe ei!

Nici nu mai scosei pistolul de la brîu. Cu pumnii goi mă năpustii asupra celor cinci indieni care ieşiseră din tunel. Cel din faţa era însăşi căpetenia. Îl recunoscui imediat.

— Ko-it-se, te zdrobesc! urlai nebuneşte şi-i repezii un pumn năprasnic în tîmplă.

Indianul căzu ca un butuc. Străjerul de alături tocmai ridicase tomahawkul asupră-mi, dar un mănunchi de raze venind de la focurile noastre îmi lumină o clipă faţa... şi omul scăpa din mînă unealta ucigătoare.

— *Kà-ut-skamasti* — pumnul care omoară! exclamă el îngrozit.

— După cum vezi: Old Shatterhand. Piei, fiară! tunai eu.

Nu mai reuşeam sa mă ţiu în frîu. Îl culcai la pămînt şi pe acesta.

— *Kà-ut-skamasti*! Urlau indienii speriaţi, năuciţi.

— Old Shatterhand! se miră la rîndul lui Fred Walker. Va să zică din ăştia-mi eşti, Charlie! Acuma înţeleg totul. Am cîştigat partida! Dăm iama în ei!

O lamă de cuţit mă fripse în umăr, dar nu-mi păsa. Alţi doi ogellallaşi căzură împuşcaţi de Fred, iar pe un al treilea îl lichidai eu. Între timp coborîră pe frînghie destui oameni de-ai noştri. Restul indienilor puteam să-i las în seama lor.

Alergai repede la Winnetou şi îngenuncheai lîngă el.

— Unde te-au rănit, frate?

— *Ntsàge-tche* — aici, în piept, răspunse Winnetou cu glasul stins, ducîndu-şi mîna spre partea dreaptă a pieptului.

Şi mîna se înroşi de sînge.

Scosei cuţitul şi-i despicai haina. Glonţul îi pătrunsese în plămîn. Toată fiinţa mea se cutremura de o durere nemaiştiută pînă atunci.

— Mai e nădejde, dragul meu, căutai să-l consolez.

— Fratele Şarli să mă ridice lîngă pieptul lui ca să pot urmări lupta, se rugă el.

Îi împlinii dorinţa. Astfel, Winnetou putu să vadă cu ochii lui cum ogellallaşii, de îndată ce apăreau prin deschizătură, cădeau sub loviturile oamenilor noştri, ce coborau din ce în ce mai mulţi pe frînghie. Coloniştii prizonieri fură dezlegaţi. Se auzeau exclamaţii de bucurie, cuvinte de recunoştinţă. Dar toate acestea nu-mi spuneau nimic. Nu-l vedeam decît pe Winnetou, pe prietenul muribund. Rana încetă să mai sîngereze. Bănuiam că se produsese o hemoragie internă.

— Are fratele meu vreo dorinţă? îl întrebai. Stătea tăcut, cu

ochii închişi, cu capul sprijinit de pieptul meu. Iar eu nu mă încumetam să fac cea mai mică mişcare.

Bătrînul Hillmann şi ceilalţi colonişti eliberaţi puseseră şi ei mîna pe armele împrăştiate pe jos şi se pregăteau să pătrundă în tunelul cu pricina. Dar nici asta nu mă mai interesa. Priveam neputincios chipul prietenului meu, chipul lui ca de aramă, cu pleoapele grele, lăsate.

După puţin, se ivi şi Fred Walker. Sîngera şi el.

— I-am lichidat pe toţi! mă anunţă bravul grăsun. Au pierit ca muştele.

— Dar şi omul acesta va muri, spusei cu glasul sugrumat. Toţi laolaltă nu valorează cît acest suflet ce se stinge în braţele mele.

Apaşul zăcea nemişcat. Feroviarii care, trebuie spus, se purtaseră vitejeşte în luptă, precum şi bieţii colonişti se adunară în jurul nostru, tăcuţi şi adînc îndureraţi, în cele din urmă, Winnetou deschise ochii.

— Are fratele meu vreo dorinţă? repetai întrebarea de adineauri.

Dădu din cap şi rosti încet:

— Fratele meu Şarli să-i conducă pe aceşti oameni în munţii Ventre-Mari. Lîngă pîrîul Metsur ei vor da de pietrele scumpe pe care le caută. Să le stăpînească sănătoşi.

— Altceva, Winnetou?

— Fratele meu Şarli să nu-l uite pe apaş... Pot oare coloniştii să se mai urce sus, aşa chinuiţi cum sînt?

— Da, îl asigurai eu, deşi vedeam cît de mult suferiseră bieţii oameni de pe urma curelelor care le intraseră în carne.

— Winnetou îi roagă să mai spună odată cîntecul acela...

Bătrînul Hillmann nici nu mai aşteptă îndemnul meu. Făcu semn celorlalţi şi urcară cu toţii pe un braţ de stîncă înălţat deasupra noastră pentru a îndeplini ultima dorinţă a lui Winnetou. Apaşul îi urmări din ochi pînă ajunseră sus.. Apoi îmi cuprinse mîinile şi ascultă...,

După ce ultimul acord se stinse, Winnetou încercă să-mi spună ceva. Dar nu mai avu putere. Îmi apropiai urechea de gura lui. Atunci, cu un ultim şi suprem efort, îmi şopti:

— Şarli... Rămîi cu bine!

Un tremur îl străbătu şi un val de sînge îi ţîşni pe gură. Marele conducător al apaşilor îmi mai strînse odată mîinile, crispat, convulsiv, apoi trupul i se destinse şi strînsoarea slăbi treptat. Winnetou murise!

Ce-aş mai putea spune? Marile dureri nu încap în cuvinte. O, de-ar veni totuşi timpul cînd astfel de întîmplări tragice să nu se mai petreacă decît în legendele străvechi!

Privisem nu o dată moartea în ochi. În Vestul sălbatic trebuie să fii oricînd pregătit de moarte. Şi totuşi acum, în faţa trupului neînsufleţit al celui mai drag şi mai devotat prieten al meu, inima mi se frîngea de durere. Mă găseam într-o stare de nedescris. Ce om minunat se stinsese! Şi cît de brusc, de nemilos îl lovise moartea! Aşa se vor stinge pe rînd oamenii rasei sale! Asemenea lui, cel mai nobil fiu al indienilor!

Întreaga noapte îl vegheai tăcut, cu ochii arşi de un foc lăuntric. Zăcea şi acum în braţele mele precum murise. Ce gîndeam? Ce simţeam? Ce sens ar avea întrebarea?! Dac-ar fi fost cu putinţă, o, cît de bucuros mi-aş fi dat o jumătate din viaţă pentru el! Dar iată-l mort şi destinul nu avea întoarcere. Aşa se stinsese cîndva în braţele mele bătrînul dascăl Klekih-Petra, iar mai tîrziu, propria-i soră, frumoasa Nşo-ci.

Presimţirea nu-l înşelase. Cu lucidă şi stranie prevedere, el îmi indicase şi locul unde dorea să fie înmormîntat. Cum pe colonişti îi aşteptau acolo, în munţi, mult rîvnitele pietre, aceştia se oferiră cu dragă inimă să apuce acelaşi drum cu mine. Astfel sarcina de a-l transporta pe Winnetou la locul de veci îmi fu simţitor uşurată.

A doua zi în zori ne depărtarăm de muntele Hancock. Hoardele ogellallaşilor puteau să apară în orice clipă. Pe Winnetou, învelit în pături, îl legasem pe spinarea unui cal. Pînă la munţii Ventre-Mari nu erau decît două zile de drum. Într-acolo mergeam, avînd grijă ca indienii să nu dea de urmele noastre.

În seara zilei următoare atinserăm valea lui Metsur. Acolo îl înmormîntarăm pe minunatul meu prieten, dîndu-i toate onorurile cuvenite unui mare şi viteaz conducător. Îl îngroparăm în ţinuta de război şi călare pe mustangul lui împuşcat anume în acest scop. Iar deasupra înălţarăm un gorgan masiv pe care nu-l împodobesc, după obiceiul indienilor, scalpurile duşmanilor răpuşi — ci trei cruci de lemn.

Solul nisipos al acelei văi nu conţinea doar făgăduitele pietre, ci şi mult praf de aur, care-i răsplăti din belşug pe feroviari pentru străduania lor. Cîţiva se hotărîseră chiar să întemeieze, împreună cu coloniştii, o nouă aşezare purtînd acelaşi nume: Helldorf. Ceilalţi se întoarseră la Echo-Cannon. Între timp, banditul Haller murise de pe urma rănii. Complicii lui fuseseră judecaţi şi pedepsiţi potrivit legilor.

Micul clopot îngropat de Winnetou fu iarăşi scos la iveală de colonişti şi folosit într-o nouă capelă. Iar cînd oamenii îşi împreunară din nou glasurile într-un cîntec smerit, gîndul lor se lumina întru amintirea preanobilului şi neînfricatului conducător indian...

Capitolul XXI

TESTAMENTUL LUI WINNETOU

Winnetou mort! Aceste două cuvinte sugerează starea în care mă aflam. Părea că nu voi reuşi să mă despart de mormîntul lui. Stăteam acolo zile întregi, mut de durere şi contemplînd forfota oamenilor care lucrau la noua lor aşezare. Mă uitam, dar de fapt nu vedeam nimic. Glasurile treceau pe lîngă mine ca un zvon depărtat. Eram ca şi absent. Parcă mă lovise cineva în moalele capului şi căzusem în acea stare de semi conştientă cînd sunetele se pierd undeva departe, iar imaginile joacă stranii ca după un geam aburit. Noroc că ogellallaşii nu dăduseră între timp de urmele noastre şi că nu mai puteau descoperi acum locul unde ne aflam. Altminteri n-aş fi fost în stare să le ţin piept. Sau, mai ştii, poate că primejdia m-ar fi trezit din apatie? Poate.

Bravii oameni încercau cu stăruinţă să-mi deştepte interesul pentru munca lor, dar nu reuşeau decît în foarte mică măsură. Mi-au trebuit cîteva zile ca să-mi revin şi să le dau în sfîrşit o mînă de ajutor.

Acţiunea reconfortantă a muncii nu întîrzie să-şi arate roadele. Ce-i drept, rosteam cu greu cîte un cuvînt, totuşi vechea mea energie începu să se manifeste din nou, încît ajunsei în curînd îndrumătorul activităţii pe şantier.

Toate acestea durară două săptămîni, pînă hotărîi să curm zăbava. Testamentul lui Winnetou mă chema spre Nugget-tsil, acolo unde îi înmormîntasem pe Inciu-ciuna şi pe minunata-i fiică Nşo-ci. În plus, mă simţeam dator să trec pe la Rio Pecos şi să-i înştiinţez pe apaşi despre moartea celui mai mare şi mai vestit dintre conducătorii lor. Ştiam că în prerie asemenea veşti se răspîndesc fulgerător (poate ca apaşii vor fi aflat totul încă înainte de sosirea mea), dar mă credeam obligat să-i informez în calitate de martor ocular, să le descriu tragica întîmplare cît mai fidel şi mai amănunţit. Coloniştii se puteau dispensa acum de mine; dacă simţeau cumva nevoia să se consulte cu un *westman* încercat, îl aveau pe Fred Walker, care hotărîse să mai rămînă cu ei.

Plecai aşadar, după o despărţire emoţionantă. Plecai la drum călare pe murgul meu credincios şi fortificat în urma zilelor lungi de odihnă.

Poate că altădată aş fi dorit să trec prin cît mai multe aşezări omeneşti; acuma însă, nu voiam să întîlnesc pe nimeni; trebuia să-mi port durerea în singurătate.

Şi, într-adevăr, nu văzui faţă omenească pînă la Beaver-Creek, din Canadienii nordici, unde îmi răsări în cale cruntul şi primejdiosul To-kei-hun, căpetenia comanşilor, din mîinile căruia scăpasem cîndva cu multă abilitate. Pe cînd noi ne băteam cu siucşii, la sud comanşii dezgropaseră din nou securea războiului şi To-kei-hun pornise împreună cu şaptezeci de supuşi spre sacrul Makik-Natum, muntele galben, unde se află mormintele căpeteniilor lor, ca să oficieze acolo dansul războiului şi să consulte „vracii". În drum ei capturaseră cîţiva albi şi hotărîseră să-i omoare la stîlpul torturii. Apariţia mea îi salvă pe aceşti oameni din ghearele morţii. Trec însă peste această întîmplare, ea neavînd legătură cu Winnetou. Am s-o povestesc cu altă ocazie. Pe albii eliberaţi îi călăuzii pînă la frontiera cu New Mexico, unde se aflau în siguranţă. De acolo m-aş fi putut duce direct spre Rio Pecos. Dar mă interesa în primul rînd testamentul lui Winnetou; trebuia să lămuresc totul cît mai repede. Mă îndreptai deci spre sud-est, către Nugget-tsil.

Drumul era primejdios, trecînd prin teritoriul ostil al comanşilor şi prin cel al kiowaşilor de care trebuia să mă feresc cu toată atenţia. Întîlnii şi o seamă de urme, dar, ţinîndu-mă cît mai departe de ele, sosii neobservat pînă în preajma lui Canadian-River. Acolo descoperii nişte urme de copite înşirîndu-se exact pe direcţia în care înaintam eu. Ca să nu mă pomenesc cu niscai indieni şi nici cu albi, ar fi trebuit să fac un ocol mare, ceea ce nu-mi prea convenea, în afară de asta, voiam să ştiu cine erau călăreţii din faţă: indieni sau albi. De aceea îmi continuai drumul în aceeaşi direcţie. Urmele nu erau mai vechi de o oră.

Curînd constatai că e vorba de trei călăreţi; întîlnii apoi şi locul unde se opriseră pentru un scurt popas. Unul descălecase, probabil pentru a mai strînge chinga şeii. Era încălţat cu cizme. Aşadar, un alb. Şi cum nu vedeam de ce un alb s-ar fi însoţit cu doi indieni, ajunsei la concluzia că tustrei călăreţii trebuie să fie albi.

Nici nu-mi trecea prin gînd să-mi schimb itinerarul din cauza lor. Îmi văzui mai departe de drum. De altfel, chiar dacă îi întîlneam, nimic nu mă obliga să rămîn cu ei. Călăreţii — era vizibil — se deplasau fără grabă. Astfel îi ajunsei din urmă în numai două ore. Nu departe se zăreau nişte coline printre care şerpuia în vale Canadian-River.

Era în asfinţit şi intenţionam să poposesc pe malul apei. Nu vedeam de ce prezenţa celor trei străini din faţa mea m-ar fi făcut să renunţ la acest plan. Chiar dacă-şi puseseră şi ei în gînd să poposească aici, nu eram deloc obligat să le ţin companie. După puţin, călăreţii dispărură în desişul ce acoperea colinele, iar cînd ajunsei şi eu acolo, îi văzui lîngă rîu ocupaţi cu priponirea cailor. Păreau să aibă cai şi arme bune. Dar înfăţişarea lor nu-mi inspira nici o încredere.

Zărindu-mă aşa, dintr-o dată, se speriară mai întîi, apoi însă se liniştiră şi-mi răspunseră la salut. Mă oprisem la oarecare distanţă de ei.

— Omule, ne-ai băgat în sperieţi! vorbi unul apropiindu-se de mine.

— Aveţi cumva conştiinţa încărcată ca să tresăriţi din te miri ce? îl întrebai.

— *Pshaw*! Cît despre asta, dormim liniştiţi! Fiindcă altcum, vei fi ştiind şi dumneata că o conştiinţă încărcată nu prea e pernă moale. Dar ţine cont, domnule, că aici, în Vestul plin de primejdii neaşteptate, apariţia unui străin te cam îndeamnă să pui mîna pe cuţit. Dar îmi dai voie să te întreb de unde vii?

— Dinspre Beaver-Fork.

— Şi încotro?

— Spre Rio Pecos.

— Atunci ai drum lung de făcut. Noi mergem numai pînă la Mugworthills.

Ciulii urechile. Mugworthills făcea parte din acelaşi lanţ de munţi pe care Winnetou şi tatăl său îl numeau Nugget-tsil. Ce interese vor fi avînd acolo aceşti trei oameni? Trebuia să le aflu intenţiile.

— Mugworthills? Unde vine asta? Întrebai, făcînd-o pe neştiutorul.

— E o regiune foarte frumoasă. Creşte acolo un soi de peliniţă căreia i se spune., "mugwort", de unde şi denumirea regiunii. Dar se mai găseşte şi altceva.

— Ce?

— Hm. Dac-ai şti!...Dar nu-ţi spun nimic. Altminteri te-ai grăbi să mergi şi dumneata cu noi.

— Gură-spartă! interveni mînios unul din ceilalţi doi călăreţi. Ce tot îndrugi acolo?

— *Pshaw*! Nu ştii că gîndurile plăcute îţi gîdilă limba? Dar, în definitiv, dumneata, domnule, cine eşti?

Fireşte ca aluzia ce-i scăpase de pe buze îmi stîrni interesul. Era, desigur, vorba de Nugget-tsil. Văzusem şi eu cu altă ocazie peliniţa ce creşte acolo pe întinderi mari. Cuvintele acestea învăluite în mister mă îndemnau să mă alătur grupului, fără a-mi declara însă identitatea. De aceea îmi dădui o meserie inventată ad-hoc.

— Sînt puitor de capcane, dacă n-aveţi nimic împotrivă.

— Nu ne deranjează. Şi numele? Sau preferi să ţi-l ascunzi?

— Ba de loc. Mă cheamă Jones.

— Rar nume, foarte rar, n-am ce zice! se veseli el. Mă întreb dacă o să-l pot reţine... Şi capcanele unde le-ai lăsat?

— Mi le-au luat comanşii împreună cu toată agonisita mea de două luni.

— Ghinion!

— Da, mare ghinion. Dar sînt bucuros că am scăpat teafăr.

— Te cred. Indivizii ăştia nu cruţă nici un alb, mai cu seamă acum.

— Parcă kiowaşii nu sînt la fel de răi?!

— Ba da.

— Şi cu toate astea, v-aţi încumetat prin teritoriul lor.

— Cu noi e altceva. Noi sîntem aici în siguranţă. Avem nişte recomandaţii clasa întîi. Mister Santer e prieten cu Tangua, şeful lor.

Santer! Vă puteţi imagina şocul ce-l produse asupra mea acest nume. Cu mare greu izbutii să mă prefac indiferent şi calm. Deci oamenii aceştia îl cunoşteau pe Santer! Acum eram hotărît să mă alătur grupului lor. Doar nu putea fi vorba de un alt Santer decît de banditul care ne scăpase de atîtea ori din mîini. Ştiam că e prieten cu Tangua, căpetenia kiowaşilor.

— Şi Santer al dumneavoastră e un om atît de influent? întrebai eu cu toată naivitatea.

— Ba bine că nu! Mai ales printre kiowaşi. Dar ia spune, dumneata n-ai de gînd să descaleci? Înserează şi-mi închipui că vrei să poposeşti aici. Uite apa, uite şi păşunea pentru cal!

— Hm, chiar dumneata spuneai adineauri că aici trebuie să fii prudent. Şi cum eu nu vă cunosc...

— Cum adică, avem noi mutre de bandiţi?

— Asta nu. Dar dumneata m-ai descusut în tot felul fără să-mi spui măcar cu cine am onoarea.

— Ţi-o spun imediat. Sîntem *westmen*-i şi ne îndeletnicim cînd

cu una, cînd cu alta. Omul se hrăneşte pe-aici cum poate. Mie îmi zice Gates; dincoace îl vezi pe mister Clay, iar dumnealui de dincolo e mister Summer. Acum eşti mulţumit?

— *Yes*!

— Atunci descalecă sau vezi-ţi de drum, după pofta inimii!

— Dacă-mi îngăduiţi, voi rămîne cu dumneavoastră. Pe meleagurile astea e de preferat să nu stai de unul singur.

— *Well*! Cît eşti cu noi, să n-ai nici o grijă. Numele lui Santer ne ocroteşte pe toţi.

— Dar ce fel de om mai e şi Santer ăsta? mă interesai eu, în timp ce descălecam.

— Un gentleman în toată puterea cuvîntului. O să-i fim foarte îndatoraţi dacă lucrurile vor ieşi aşa cum ne-a făgăduit.

— Îl ştiţi de multă vreme?

— Nu. L-am cunoscut acum cîteva zile.

— Da? Unde?

— La fortul Arkansas. Dar de ce te interesează? Nu cumva îl cunoşti şi dumneata?

— Păi dacă l-aş cunoaşte, ce rost ar avea să mai întreb? Nu-i aşa, mister Gates?

— Hm, asta cam aşa-i.

— Spuneai că numele lui Santer vă asigură împotriva kiowaşilor. Or, aflîndu-mă acum printre dumneavoastră, profit şi eu ca să zic aşa, de ocrotirea lui. E căzul deci să mă interesez, nu?

— *Yes*! Atunci ia loc lîngă noi şi fă-te comod. Ai demîncare?

— Doar o bucată de pastramă.

— Noi ne-am aprovizionat mai serios. Pofteşte şi dumneata, dacă vrei.

La început îi privisem cu suspiciune, crezînd că am de-a face cu nişte vagabonzi. Acuma însă înclinam să-i socotesc oameni de treabă, adică ceea ce — după normele specifice Vestului — s-ar putea numi oameni mai mult sau mai puţin cinstiţi.

Adusei apă limpede de la rîu şi ne aşezarăm pe frupt. Oamenii mă tot măsurau cu coada ochiului. După un răstimp Gates, care părea să vorbească şi în numele celorlalţi, mi se adresă din nou.

— Aşadar, ţi-au luat capcanele şi vînatul. Păcat! Cum ai să-ţi mai procuri demîncare?

— Dobor eu vreun animal.

— Văd că ai două puşti. Sînt bune?

— Bunicele. Asta mare e pentru gloanţe, cealaltă pentru alice.

Îmi înfăşurasem carabina într-o husă croită de mine. Dacă le pomeneam de doborîtorul de urşi şi de carabina Henry, se lămureau imediat cine sînt.

— Ciudat om! De ce să te cari cu două puşti, una pentru alice şi

alta pentru gloanţe, cînd ţi-ar ajunge una singură cu două ţevi, fiecare pentru alt soi de muniţie!

— E drept, dar m-am deprins cu arma asta veche.

— Şi ce-ai de gînd la Rio Pecos, mister Jones?

— Nimic deosebit. Cică se găseşte acolo vînat bunicel.

— Dacă te laşi în nădejdea că apaşii îţi vor da voie să vînezi pe teritoriul lor, atunci nu te văd bine. Cum să-ţi treacă prin gînd aşa ceva? Deocamdată n-ai pierdut decît nişte capcane şi cîteva piei de animal. Dincolo, însă, rişti să-ţi pierzi propria piele. Ţii neapărat să te duci la Rio Pecos?

— Nu. În fond, nu mă obligă nimeni şi nimic.

— Atunci hai cu noi!

— Cu dumneavoastră?! mă prefăcui eu mirat.

— De ce nu?

— Păi, ziceaţi că vă duceţi la Mugworthills!

— Ei da.

— Şi ce să caut eu acolo?

— Hm, ştiu eu dacă să-ţi spun sau nu? Voi ce părere aveţi, Clay, Summer?

Ceilalţi doi se priviră o clipă întrebător, apoi Clay răspunse:

— E o chestiune cam delicată. Ştii doar că mister Santer ne-a obligat să tăcem. Dar, pe de altă parte, tot dînsul spunea că ar mai fi nevoie de cîţiva oameni potriviţi. Aşa că procedează cum crezi.

— *Well*! se hotărî Gates. Dacă mister Santer mai angajează oameni, de ce nu l-am lua pe Jones cu noi? Va să zică, n-ai nici o altă obligaţie?

— N-am nimic, îl asigurai eu.

— Înseamnă că dispui de timp?

— Berechet.

— Ai vrea să te apuci de o treabă care ne-ar aduce bani serioşi?

— De ce nu? Orice om vrea să cîştige bani. Şi dacă afacerea promite, nu văd de ce aş sta pe gînduri. Fireşte că trebuie să aflu mai întîi despre ce e vorba.

— Păi altminteri cum! De fapt e un secret, dar dumitale am să ţi-l spun. Ai o mutră atît de cinstită şi sinceră, încît nu cred să ne tragi pe sfoară.

— Ei, în ce priveşte cinstea, te rog să n-ai îndoieli.

— Nici nu am. Ei bine, mergem la Mugworthills după nuggeţi.

— Nuggeţi! exclamai eu mirat. Se găseşte aur acolo?

— Nu ţipa aşa! Spune dacă te trage inima, că nuggeţi sînt, slavă Domnului!

— De unde ştiţi?

— Păi, de la mister Santer.

— I-a văzut el?

— Asta nu. Altminteri de ce ne-ar mai lua şi pe noi? Ar pune singur mîna pe comoară.

— Va să zică nu i-a văzut? E numai o presupunere. Hm!

— Ba nu e presupunere. E sigur. Omul cunoaşte regiunea, numai locul nu-l ştie precis.

— Pare cam ciudat.

— Pare, nu zic nu. Dar ăsta-i adevărul. Să-ţi spun exact cum stau lucrurile, cum ni le-a înfăţişat el. Ai auzit vreodată de Winnetou?

— Căpetenia apaşilor? Da, ştiu.

— Poate că vei fi auzit şi de un anume Old Shatterhand?

— Parcă.

— Bun. Află că ăştia doi, care sînt prieteni la cataramă, au urcat cîndva la Mugworthills, împreună cu tatăl lui Winnetou, cu o fata roşie şi cu încă un alb. Mister Santer îi spionase şi surprinsese tocmai momentul cînd Winnetou se sfătuia cu tatăl lui cînd şi cum să urce pînă sus şi să aducă nuggeţi. Era deci limpede. Însemna că nuggeţii zac pe-acolo cu grămada, nu?!

— Probabil.

— Ascultă mai departe: mister Santer a pîndit ce-a pîndit ca să vadă încotro apucă cei doi apaşi şi să afle unde anume e situat zăcămîntul. De fapt nu e nimic rău în asta. Şi aşa sălbaticii n-au ce face cu aurul. Nu-i cunosc valoarea, nu se pricep.

— Şi a reuşit mister Santer?

— Din păcate, nu prea. S-a luat după ei (urcase şi sora lui Winnetou), dar trebuind să tot cerceteze urmele, a pierdut o mulţime de timp şi a ajuns prea tîrziu. Apaşii terminaseră treaba şi coborau de pe munte. Ghinion, ce zici?

— Nu văd.

— Cum adică, nu vezi? Explică-mi şi mie.

— Apaşii n-aveau decît să coboare. Mister Santer putea să urce apoi liniştit, orientîndu-se după urmele lor. Acestea l-ar fi condus exact la nuggeţi.

— Formidabil! Văd că-ţi lucrează bine mintea. Poţi să ne fii într-adevăr de ajutor. Numai vezi că lucrurile s-au desfăşurat altfel. Santer, crezînd pe bună dreptate că apaşii se întorc cu pungile doldora, a tras în ei ca să le ia nuggeţii.

— Şi? I-a ucis?

— Doar pe bătrîn şi pe fată. Mormintele lor sînt chiar acolo sus. L-ar fi împuşcat el şi pe Winnetou, dar n-a mai fost chip pentru că apăruse ca din pămînt Old Shatterhand, care s-a năpustit să-l prindă şi 1-a tot fugărit împreună cu nişte cete de apaşi pînă ce cu marc greu omul a reuşit să se refugieze la tribul kiowaşilor, cu a cărui căpetenie a legat prietenie. Pe urmă, s-a mai urcat el la Mugworthills în repetate rînduri şi a căutat peste tot, dar degeaba. Abia acum i-a venit ideea să-

şi ia nişte oameni de ajutor. Mai multe perechi de ochi văd mai bine decît una singură. Ei şi oamenii aceia sîntem noi, trei la număr. Dacă vrei, poţi fi al patrulea.

— Şi credeţi că avem şanse de succes?

— Sută-n sută! Apaşii au coborît atunci atît de repede de la ascunzătoare, încît aceasta nu putea fi prea departe de locul unde i-a întîlnit apoi mister Santer. Nu vom avea deci de explorat decît o mică porţiune de teren. Numai dracu ne-ar putea încurca socotelile, că de timp nu ducem. Lipsă. Stăm oricît de mult, cîteva săptămîni sau chiar luni, pînă găsim aurul. Nu e nici ţipenie de om acolo. Ei, ce părere ai?

— Ca să fiu sincer, povestea nu-mi prea place.

— De ce, omule?

— Păi, s-a vărsat sînge, au fost victime omeneşti...

— Ia lasă prostiile! L-am vărsat eu sau dumneata? Ce vină avem? Nici una. Vrei să-i jelim acum pe indieni? În fond, asta e soarta lor: vor pieri cu toţii. Ce-a fost, nu ne priveşte. Noi să găsim aurul. Ne luăm fiecare partea şi huzurim ca domnul Astor sau ca alţi milionari.

Îmi dădui în sfîrşit seama cu cine am de-a face. Nu erau ce-i drept chiar lepădături de ultimă speţă, cum întîlnisem atîtea în peregrinările mele; totuşi viaţa unui indian nu preţuia în ochii lor mai mult decît aceea a unui vînat oarecare. Nici nu prea erau oameni încercaţi şi prevăzători. Altminteri nu s-ar fi încrezut atît de lesne în înfăţişarea mea onestă, iniţiindu-mă nitam-nisam în secretul lor, ba propunîndu-mi chiar participarea la acţiune.

De prisos să mai spun cît de mult îmi convenea această întîlnire. Iată că mă găseam din nou în preajma lui Santer. De astă dată, nu — cu siguranţă că nu avea să-mi mai scape din mîini. Mă arătam încă destul de indiferent şi sceptic în legătură cu propunerea lor.

— Mi-ar conveni, nu zic, nişte nuggeţi. Dar şi în cazul că i-am găsi, încă nu-mi vine să cred că vor fi ai noştri.

— Ce idee! Păi, dacă-i găsim, nu ne rămîn nouă?

— Da? Şi pentru cît timp?

— Pentru oricît. Doar n-o să-i aruncăm la păsări.

— Şi dacă ni-i ia cineva?!

— Cine?

— Santer. La el mă gîndesc.

— Măi, dumneata parcă n-ai fi în toate minţile!

— Parcă voi îl cunoaşteţi ca lumea?...

— În privinţa asta, da!

— Abia de curînd l-aţi întîlnit pentru întîia oară..

— Ascultă ce-ţi spun: e un om cinstit. Cine-l vede nu se mai îndoieşte de cinstea lui. Mai adaugă că, interesîndu-ne la fort în legătură cu persoana sa, nu ne-a fost dat să auzim decît laude.

— Unde-i acum?

— Ne-am despărţit ieri, urmînd ca noi s-o luam de-a dreptul spre Mugworthills, iar el să tragă o raită pînă pe Red River, unde se află Tangua cu kiovaşii lui.

— Şi ce caută acolo?

— Îi duce lui Tangua o veste foarte bună: a murit Winnetou.

— Cum? Zici că a murit?

— Păi da. L-au împuşcat siucşii. Tangua şi Winnetou erau duşmani de moarte. Îţi închipui ce bucurie va fi pe kiowaş. Tocmai de aceea mister Santer s-a grăbit să-i ducă vestea. Rămîne să ne întîlnim din nou la Mugworthills. Un gentleman Santer ăsta! Ţine să ne pricopsească, zău aşa. Îţi garantez că o să îţi placă şi dumitale.

-— Sper. Dar e bine să fim precauţi.

— În legătură cu el?

— Da.

— Eu te asigur ca nu e nici un motiv de bănuială.

— Iar eu ţi-o spun de pe-acuma că, deşi sînt hotărît să vă însoţesc, am să fiu cu ochii-n patru. Un ins care de dragul nuggeţilor omoară doi oameni paşnici e capabil să ne împuşte şi pe noi, după ce vom fi găsit aurul, ca să-l păstreze numai pentru el.

— Mister Jones, ce tot spui...

Se întrerupse şi mă fixă cam descumpănit. Clay şi Summer păreau de-a dreptul consternaţi.

— Da, da, continuai eu, nu e numai posibil, ci chiar probabil că v-a angajat ca să scotociţi peste tot, să găsiţi comoara şi apoi să vă mături din drum.

— Vorbeşti ca să te afli-n treabă!

— Ba nicidecum! Dacă veţi cumpăni lucrurile în mod serios şi fără nici o idee preconcepută, atunci cu siguranţă că-mi veţi da dreptate. Gîndiţi-vă mai întîi ca omul acesta e prieten cu Tangua, unul din cei mai fioroşi duşmani ai albilor. Cum de-a ajuns sa lege prietenie tocmai cu el?

— Asta n-o ştiu.

— Nici nu-i nevoie să ştii. Poţi să judeci, e cît se poate de simplu.

— Nu înţeleg, mister Jones!

— Ca să te împrieteneşti cu un asemenea mîncător de albi, trebuie să-i fi dovedit cumva că nici ţie nu-ţi pasă de soarta lor. Iată de ce trebuie să ne păzim de Santer. Just sau nu?

— S-ar parca că nu e chiar greşit. Ai şi alte argumente?

— Da, cel de adineauri.

— Că i-a împuşcat pe roşii aceia?

— Nu ajunge?

— Cît despre asta, repet că nu ţi-o iau în nume de rău. Nu e un

motiv de suspiciune.

— Nu-ţi dai seama, mister Gates, că te pui şi dumneata într-o lumină proastă?

— Eh, indienii sînt nişte sălbatici! Trebuiesc distruşi.

— Ba înainte de toate sînt oameni, au şi ei drepturile lor. Iar noi avem datoria să le respectăm.

— Ceea ce spui sună cît se poate de frumos. Dar şi aşa stînd lucrurile, încă nu văd de ce împuşcarea a doi indieni ar fi un act atît de reprobabil.

— Într-adevăr, nu vezi...?

— Deloc. Să luăm lucrurile pe partea lor practică. Poate înţelegi şi dumneata ca, de fapt, indienii sînt sortiţi pieirii...?

— Din păcate da, înţeleg.

— Ei, dacă tot trebuie să dispară, atunci ce importanţă are că unul sau altul o sfîrşeşte cu un ceas mai devreme?! Acesta-i punctul de vedere practic pe care-l susţin eu. Iar daca-i aşa, atunci omul care-i lichidează nu c de fapt un ucigaş. El nu face decît să anticipeze deznodămîntul.

— Curioasă teorie de „morală" practică!

— Poate. Însă nu ţi-ar strica nici dumitale dacă ţi-ai însuşi-o.

— *Well*, să judec şi eu niţel din punctul dumitale de vedere. Va să zică, mister Santer nu e de condamnat.

— Sigur că nu.

— Ba este. Dumneata susţii că, împuşcîndu-l pe bătrînul şef al apaşilor şi pe fata acestuia, Santer n-ar fi comis nici o crimă; să presupunem pentru moment că aş fi de aceeaşi părere. Urmează însă întrebarea practică: de ce i-a ucis?

— Ca sa afle unde au ascuns aurul.

— Nu, nu ăsta e motivul!

— Nu! Atunci care?

— Ca să afle ascunzătoarea nu era nevoie să-i ucidă. Să-i fi lăsat să treacă şi apoi urmele lor l-ar fi dus direct la ţintă. Singur ţi-a spus că s-au întors foarte repede. Nici nu şi-au permis răgazul să şteargă urmele. Dar nici nu găseau necesar să fie atît de prevăzători, fiindcă erau convinşi că nu mai era nimeni la Mugworthills. Urmele lăsate de apaşi l-ar fi condus cu siguranţă la locul dorit. Am mai spus acest lucru.

— Mă rog, n-are a face. Nu văd ce legătură au toate astea cu părerile mele, mister Jones.

— Hai să judecăm, mister Gates. Va să zică Santer nu i-a împuşcat ca să descopere ascunzătoarea, ci ca să-i jefuiască de nuggeţii pe care-i aveau asupra lor.

— Ceea ce nu schimbă nimic.

— Pentru victime şi pentru asasin e într-adevăr totuna. Nu însă

şi pentru noi.

— De ce?

— Ia spune, cît aur crezi că era acolo sus? Puţin?

— Ba mult, foarte mult. N-am nici o dovadă sigură, dar e uşor de presupus.

— Eu, însă, ţi-o pot dovedi.

— Dumneata.

— Fireşte, cu un pic de raţiune. Chiar şi necunoscînd regiunea, îţi poţi lesne închipui că la Mugworthills nu există aur. Aşadar, nuggeţii trebuie să fi fost aduşi din altă parte. Or, dacă indienii au făcut acolo un depozit, înseamnă că nu era vorba de un pumn de grăunţe.

— Într-adevăr.

— Ei şi din depozitul acela de aur Winnetou şi tatăl său n-ar fi putut lua cu ei decît o parte foarte mică. Nu-i aşa?

— De acord.

— Şi iată că pentru o bagatelă mister Santer a ucis doi oameni!.

— Hm, da! E un om practic. Voia să pună mîna şi pe punguliţele lor.

— Tot nu-ţi dai seama ce vreau să spun? Omul dumitale atît de practic poate constitui o mare primejdie pentru noi.

— Cum aşa?

— Păi gîndeşte, mister Gates: să zicem că am ajuns sus şi am dibuit depozitul. Şi pe urmă...

— Împărţim nuggeţii între noi, se grăbi el să completeze.

— Da, îi împărţim. Cam cît crezi că ne-ar reveni de căciulă?

— Cine să ştie? Ar trebui să aflăm mai întîi cît aur e în depozit.

— Chiar şi aşa, tot n-am putea să prevedem cîştigul nostru. Santer va da să-şi oprească partea leului şi nouă să ne arunce cîte un mizilic.

— Nu, asta n-are s-o facă. Te înşeli.

— Nu mă înşel, poţi să fii sigur.

— Ba da. Împărţeala va fi cinstită, toţi în mod egal.

— Nici chiar Santer n-o să apuce mai mult?

— Nici el.

— V-a promis că aşa o să facă?

— Nu ca a promis, a şi bătut palma cu noi.

— Şi v-a făcut impresia unui suflet generos?

— Fireşte. E un model de cinste şi nobleţe.

— Iar dumneavoastră, tustrei, sînteţi modele de naivitate!

— Cum aşa?

— Dacă-i daţi crezare !

— De ce nu i-am da?

— Vreţi să v-o spun deschis?

— Spune.

— Ei bine, un ins care nu se sfieşte să ucidă doi oameni de dragul cîtorva nuggeţi e un ahtiat nemaipomenit după avere. Nici prin gînd nu i-ar trece să împartă aurul cu voi.

— Dar atunci era vorba doar de nişte indieni.

— Totuşi erau oameni care nu-i făcuseră nimic. Şi nici cu albii nu s-ar fi purtat mai frumos.

— Hm! Mormăi el neîncrezător.

— Ascultaţi ce vă spun! Santer v-a promis să împartă aurul în părţi egale, iar eu susţin...

— Nici o grijă, se va ţine de cuvînt, mă întrerupse el.

— S-ar putea, pentru că ştie c-o să-l ia înapoi.

— Să ne ia înapoi aurul?

— Da, da. Partea noastră, a fiecăruia, va fi în orice caz însutit mai mare decît ceea ce duceau cu ei Inciu-Ciuna şi Winnetou. Şi totuşi Santer i-a omorît. Ei bine, pot să jur că din clipa cînd primiră aurul nu mai sîntem siguri de viaţa noastră.

— Să vedem, mister Jones, să aşteptăm.

— Eu oricum aştept.

— Chiar dac-ai avea dreptate în general, totuşi greşeşti în cazul de faţă. Mister Santer e un gentleman în toată puterea cuvîntului.

— M-ar bucura să nu aveţi deziluzii.

— Sînt sigur pe ceea ce spun, mister Jones. Mai întîi să-l cunoşti şi pe urmă să vorbeşti. Din prima clipă se vede că e un om integru.

— *Well*! Sînt curios să-l văd.

— Dumneata eşti plin de bănuieli ca balta de broaşte. Dacă te temi într-adevăr, n-ai decît să eviţi primejdia, să renunţi.

— Adică, să nu merg cu voi la Mugworthills?

— Păi! Doar nu te sileşte nimeni. Şi în fond nici nu ştiu dacă mister Santer va fi mulţumit de dumneata. Credeam că-ţi facem un hatîr...

De data asta Gates îmi vorbi aproape cu scîrbă. Îl iritase neîncrederea mea. De aceea căutai s-o dreg.

— Îmi faceţi într-adevăr un bine. Vă sînt sincer îndatorat.

— Atunci arată-ţi recunoştinţa în alt chip, nu ponegrindu-1 pe un om în necunoştinţă de cauză. Hai să lăsăm ciorovăiala! Vom trăi şi vom vedea.

Cu aceasta epuizarăm subiectul şi discuţia luă alt curs. Pînă la urmă izbutii să şterg proasta impresie ce le-o făcusem datorită neîncrederii mele.

Cîtă dreptate mi-ar fi dat oamenii aceştia dacă le-aş fi dezvăluit adevărul! Dar nu puteam să risc. Erau nişte gură-cască, nişte ageamii care, aflînd cine e Santer, mi-ar fi adus mai multă pagubă decît folos.

Între timp se făcuse destul de tîrziu şi urma să ne culcăm. Dar pînă atunci, deşi după părerea mea ne aflam într-un loc sigur, cercetai totuşi împrejurimile. Neobservînd nimic suspect, renunţai la ideea de a organiza straja. Cît priveşte pe naivii mei fîrtaţi, aceştia nici nu-şi puneau asemenea probleme.

Dimineaţa porniräm tuspatru spre Mugworthills. Gates şi ai lui nici nu bănuiau că aceasta fusese de fapt dintru început şi ţinta mea.

Toată ziua mi-o petrecui în nelinişte şi încordare. Ceilalţi nu-şi făceau nici un fel de griji. Erau siguri că, la o eventuală întîlnire cu kiowaşii, simpla referire la Santer ar fi făcut să fie trataţi cu prietenie. Pe mine însă, kiowaşii m-ar fi recunoscut imediat. În timp ce Gates şi ai lui nici nu se gîndeau la vreo măsură de prevedere, eu — deşi într-o cu totul altă situaţie — trebuia să accept această nepăsare ca să nu le trezesc neîncrederea sau antipatia. Noroc că nimeni, absolut nimeni nu ne ieşi în drum.

Seara poposirăm în preria deschisă. Ceilalţi ar fi vrut să aprindă un foc de tabără, dar n-aveau cu ce — lucru de care mă bucuram în sinea mea. De altminteri, focul n-ar fi avut nici un rost: vremea era destul de caldă, iar de fript nu aveam ce frige.

În zori, pînă a porni iar la drum, împărţirăm între noi ultima ciosvîrtă de pastrama. Trebuia, deci, să mai vînăm cîte ceva. În privinţa asta, Gates făcu o observaţie de natură să mă amuze.

— Vei fi fiind dumneata puitor de capcane, îmi spuse el, dar nu şi vînător, chiar dacă, precum ziceai, ştii să tragi cu puşca. Mie, unul, dă-mi voie să mă îndoiesc de priceperea dumitale. Ia spune, nimereşti de la o sută de paşi un iepure de prerie care trece prin faţa dumitale?

— O sută de paşi? Hm, cam mult, făcui eu.

— Te cred. Mai mult ca sigur că dai pe-alături. De altfel, nu ştiu de ce te cari cu bombarda aia cît toate zilele, că tot nu-ţi serveşte la nimic. Cu asemenea armă poţi să dărîmi o turlă de biserică, dar la vînat nu face două parale. În sfîrşit, las' că avem noi grijă şi de dumneata.

— Aveţi experienţă, nu-i aşa.

— Păi cum! Doar sîntem vînători de prerie, *westmen*-i. Înţelegeţi?

— Asta n-ajunge.

— Zău? Şi ce-ar mai trebui?

— Un fleac, adică să ai ce vîna! Degeaba toată măiestria, cînd n-ai în ce trage! O să cam înghiţim în sec.

— N-avea dumneata grijă! Găsim noi cîte ceva.

— Aici, în savană? Poate nişte antilope, dar astea sînt grozav de prudente, nu le poţi nimeri.

— Că deştept vorbeşti! Adică, de fapt, mi se pare că ai oarecum dreptate. În schimb, sus, la Mugworthills, e pădure, deci şi vînat mult.

Ne-a spus mister Santer.

— Cînd credeţi că ajungem sus?

— Poate către prînz, dacă mînăm bine şi ne ţinem vîrtos în şa.

Nimeni nu ştia mai sigur ca mine că, mînînd binişor caii, puteam ajunge la Nugget-tsil încă înainte de prînz. De fapt, eu îi conduceam pe domnii aceştia fără ca ei să-şi dea seama. Nu eu îi urmam pe ei, ci ei pe mine.

Nici nu se ridicase încă soarele în zenit, că şi apărură la sud nişte culmi împădurite, dominînd maiestuos cîmpia.

— Te pomeneşti că e Mugworthills? rosti Clay.

— Păi, sigur, confirmă Gates fără ezitare. Mister Santer ne-a descris foarte clar peisajul ce se oferă ochilor cînd vii dinspre nord. Priveliştea corespunde precis. Mai avem o jumătate de oră pînă la ţintă.

— Ba nicidecum! îl contrazise Summer.

— Ce vrei să spui?

— Ai uitat că pe munţii aceştia nu te poţi sui călare venind dinspre nord? E imposibil să treci dincolo.

— Las' că ştiu. Voiam doar să spun că într-o jumătate de oră atingem munţii. Apoi ocolim pe la sud pînă dăm în vîlcea.

Santer le descrisese deci foarte precis terenul. Pentru a mă lămuri totuşi cît de departe a mers banditul cu această descriere, întrebai:

— Şi în vîlceaua, aceea v-aţi dat întîlnire, mister Gates?

— Ba nu. Ne întîlnim sus.

— Şi urcăm călare?

— Da.

— E vreo potecă?

— Nu e nici una, dar e o albie de rîu. Fireşte că pe-acolo n-o să ne legănam toată vremea în şa. Mai mergem şi pe jos, ducem caii de căpăstru.

— La ce bun atîta trudă? E neapărat nevoie să ne căţărăm pînă sus? N-am putea rămîne în vale?

— Păi, nuggeţii sînt sus. Acolo trebuiesc căutaţi.

— Atunci să lăsăm măcar caii jos. Ne-am uşura urcuşul!

— Absurd Se vede că nu eşti decît puitor de capcane. S-ar putea să treacă săptămîni de zile pînă să dăm de nuggeţi. Cum să laşi caii atîta vreme singuri? Ar trebui să stea cineva cu ei, să-i păzească. Sus, însă, îi avem sub ochii noştri. Pricepi?

— Acuma pricep. Cînd nu cunoşti locul, e normal să-ţi răsară în minte asemenea întrebări.

— De altfel, cum ţi-am mai spus, avem şi cîte ceva de admirat: sus, pe creastă, se află mormîntul Căpeteniei apaşilor, precum şi al fiicei sale.

— Şi chiar acolo, la morminte, să ne instalam tabăra?

— Exact.

— Şi noaptea ce ne facem? întrebarea îşi avea tîlcul ei. După cum se ştie, eu trebuia să sap la mormîntul lui Inciu-ciuna ca să dau de testamentul lui Winnetou. Or, pentru asta nu aveam nevoie de martori şi nu-mi convenea deloc să stăm toată vremea împreună. Poate izbuteam să-i sperii, să nu stea noaptea lîngă morminte; mi-aş fi asigurat astfel libertatea de acţiune măcar pentru cîteva ceasuri. Şi chiar aşa, încă mi-ar fi fost greu. Pe întuneric nu te poţi orienta şi riscul de a greşi e cu atît mai mare. Şi apoi, chiar dacă lucrurile ar fi mers bine, cum să astup la loc groapa, aşa, orbecăind, fără să se observe nimic a doua zi?

— Şi ce-i cu noaptea? zîmbi ironic Gates. De ce te interesează?

— Hm, să dormi lîngă nişte morminte... nu prea convine orişicui.

— A, ţi-e frică!

— Asta nu.

— Ba ţi-e frică. Auziţi, Clay, Summer ! Mister Jones se teme de morţi! Te pomeneşti că se vor scula noaptea din somn şi-i vor sări în spate, ha-ha-ha-ha!

Rîdea cu poftă şi ceilalţi îi ţineau hangul. Eu tăceam. Doar asta îmi fusese intenţia: să-i conving că mi-e frică de morţi. Altminteri, ar fi putut crede că am alte planuri. În cele din urmă Gates vorbi în batjocură, căutînd să mă liniştească în acelaşi timp:

— Sînteţi superstiţios? Mare nerozie, zău aşa! Morţii, domnule, nu se mai întorc, iar ăştia doi se vor feri ca de dracu' să părăsească veşnicele plaiuri ale vînătoarei unde hălăduiesc fără grijă, înfulecînd carne de cerb şi de bizon. Ei şi dacă totuşi s-ar scula din mormînt, n-aveţi decît să ne chemaţi în ajutor, că-i fugărim noi să le scapere călcîiele...

Pe cînd discutam astfel, atinserăm poalele muntelui şi cîrmirăm spre vest, ocolind o bună bucată, pentru ca, după o nouă abatere la stînga, să intrăm în vîlceaua de care pomenise Gates. De aci urcarăm călare pînă într-un loc unde strunga de care am mai amintit în aceste rînduri se ramifica în două. Ne continuarăm apoi suişul pe jos, printr-o albie pietroasă, către creasta ce trebuia s-o depăşim.

Eu rămăsesem intenţionat în urmă. Gates era capul coloanei. De cîteva ori omul se opri ca să-şi amintească descrierea făcută de Santer. Avea memorie bună, se orienta repede. Luînd-o prin pădure, coborî în sfîrşit de partea cealaltă, unde copacii se răreau treptat. Acolo Gates se opri.

— Am nimerit cît se poate de precis, continuă el cu bucurie. Iată şi mormintele! Le vedeţi? De-acum nu rămîne decît să apară şi mister Santer.

Da, ne aflam la mormîntul lui Inciu-ciuna, fosta căpetenie a apaşilor, care, sub movila aceea de pămînt cu bolovani stivuiţi deasupra, odihnea pe calul său, cu toate amuletele şi armele sale, în afară de puşca de argint. Şi alături, la rădăcina copacului ce-şi înălţa coroana din vîrful piramidei de piatră, îşi dormea somnul de veci frumoasa Nşo-ci. În timpul peregrinărilor mele cu Winnetou mai trecusem nu odată pe acolo, pentru a cinsti memoria celor două fiinţe dragi. Şi iată-mă din nou — dar singur şi despărţit pentru totdeauna de bunul meu prieten! Venea şi el singur uneori, pe cînd eu cutreieram meleaguri depărtate. Ce gînduri va fi frămîntat în mintea lui, ce simţiri îi vor fi bîntuit sufletul? Santer! Dorinţa de răzbunare împotriva asasinului pusese cîndva stăpînire pe toată fiinţa nobilului apaş. Dar mai tîrziu?

Winnetou nu a reuşit să pună mîna pe făptaş şi să-l pedepsească. Acum eu stăteam aici şi-l aşteptam pe nemernic. Nu eram eu oare executorul său testamentar şi moştenitorul setei sale de răzbunare? Nu mă însoţise şi pe mine gîndul neostoit de a-l pedepsi pe Santer pentru odioasa lui crimă? Şi nu aş comite oare un păcat de neiertat dacă, prinzîndu-l în sfîrşit pe asasin, m-aş lăsa condus de milă?... Şi totuşi...

— Ce tot stai şi te uiţi la movilele alea? Mă trezi din gînduri glasul iui Gates. Ţi s-au năzărit cumva strigoii? Păi dacă tremuri de frică în miez de zi, atunci ce mai faci deseară, ca să nu zic la noapte?

Nu-i dădui nici un răspuns. Dusei calul în luminiş, îi scosei şaua şi-l lăsai să se bucure de libertate.

Apoi, după vechiul meu obicei, mă apucai să cercetez împrejurimile. Pînă să revin, Gates şi ai lui se lungiseră comod lîngă mormîntul căpeteniei, tocmai în locul unde trebuia să sap.

— Pe unde umbli? Mă luă acesta la rost. Te-ai şi apucat să cauţi comoara? Lasă-te de şotii, bre! Asta o facem împreună, ca nu cumva vreun deştept să pună mîna pe toţi nuggeţii şi să-i ascundă de ochii celorlalţi.

Tonul acesta nu-mi plăcea. E adevărat că oamenii nu ştiau cine sînt, dar nici, nu le puteam îngădui să-mi vorbească pe acest ton. De aceea replica mea fu aspră, fireşte, fără a jigni.

— Mă întrebi din curiozitate, *sir*, sau pentru că-ţi închipui că eşti în drept să-mi comanzi? Pentru ambele cazuri, te avertizez că am ajuns la o vîrstă cînd nu îngădui să fiu muştruluit!

— Cum, muştruluit? Ce vrei să spui cu asta, mister Jones?

— Vreau să spun că mă consider stăpîn pe toate actele mele.

—- Ei vezi, tocmai aici e baiul! Din clipa cînd te-ai asociat cu noi, ai devenit parte dintr-un lanţ. Nici o verigă nu se mai poate mişca după voia ei. S-a zis cu independenţa!

— Dar nici n-am să mă las dominat de altul!

— Ba da! Unul din noi trebuie să dirijeze întregul grup.

— Şi crezi că acela eşti dumneata?

— Fără discuţie.

— Atunci află că te-nşeli. Dacă e cineva căruia îi datorăm ascultare, acela nu poate fi decît Santer.

— El nu-i aici. Între timp, conduc eu.

— Dar nu şi pe mine! Uiţi că Santer încă nu m-a angajat? Aşadar, nu sînt încă „verigă", cum spui dumneata.

— Atunci nu te mai foi peste tot, pentru că nici n-ai dreptul, de vreme ce te consideri în afara grupului nostru.

— Să lăsăm cearta, *sir*! Am dreptul să mă mişc cum vreau. Adineauri m-am dus să văd dacă nu e vreo primejdie. Sînteţi doar *westmen*-i, parcă aşa v-aţi lăudat! Atunci, ar trebui să ştiţi că nu e bine să stai în pădure fără să-ţi iei mai întîi măsuri de siguranţă. Or, pentru că dumneavoastră aţi neglijat acest lucru, m-am dus eu să văd cum stăm. În consecinţă, aş merita mai curînd laudă decît răstelile dumitale.

—- Aha! Te-ai dus să cauţi niscai urme?

— Exact.

— Te pricepi în socotelile astea?

— Probabil.

— Credeam că umbli după nuggeţi.

— N-oi fi chiar atît de prost!

— Adică, de ce trebuie să fii prost pentru aşa ceva?

— Ştiu eu unde să-i caut? Singurul care ar putea să ştie ceva e Santer. Asta, presupunînd că se găseşte într-adevăr aur pe-aici. Pentru că eu, ca să fiu sincer, mă cam îndoiesc.

— Păi da, dumneata parcă eşti plămădit numai din bănuială şi neîncredere! Mai bine te lăsam să-ţi vezi de drum.

— Aşa? Aflaţi că eu aş fi singurul în măsură să descopăr nuggeţii, dac-ar mai fi aici. Dar nu mai sînt.

— Cum nu sînt? Cine ţi-a spus?

— Eu însumi mi-o spun.

— Ce tot vorbeşti! De unde să ştii dumneata că a dispărut aurul?

— E la mintea oricui şi mă miră că dumneavoastră nişte *westmen*-i încercaţi, nu v-aţi dat încă seama de realitate.

— Nu ne mai suci, omule! Vorbeşte pe şleau! A fost aici aur sau nu?

— A fost.

— Şi cine să-l fi luat?

— Winnetou.

— Ia te uită. Cum de ţi-a venit asemenea idee.

— Iar eu aş întreba cum de nu ţi-a venit dumitale şi celorlalţi.

Din cîte ştiu, Winnetou nu era numai cel mai viteaz dintre indieni, dar şi cel mai inteligent.

— Asta se ştie.

— Mă rog, atunci judecă niţel! Winnetou a urcat încoace după nuggeţi. Fiind atacat şi-a dat numaidecît seama că cineva caută să descopere depozitul. Era imposibil ca bănuiala lui să nu cadă pe Santer, care mai încercase odată să pună mîna pe nuggeţi. Ce-ai fi făcut dumneata, mister Gates, în locul apaşului? Ai fi lăsat aurul tot acolo?

— Ei, drace! făcu cel întrebat.

— Lasă-l pe dracu. Mai bine răspunde.

— E o părere, să zicem, dar nenorocită şi urîtă.

— Dacă socotiţi că Winnetou era un idiot, atunci poftim de căutaţi nuggeţii! Mie să nu-mi reproşaţi însă că aş umbla să-i iau fără ştirea voastră. Să nu-mi atribuiţi asemenea gugumanii.

— Şi crezi că n-o să găsim nimic?

— Sînt convins de asta.

— Păi atunci de ce-ai mai venit cu noi?

Fireşte că nu puteam să-i spun adevărul. De aceea minţii.

— Pentru că ideea mi-a venit abia acum.

— Aha! Va să zică pînă adineauri erai tîmpit ca şi noi. Să admitem că judecata dumitale nu e chiar de lepădat. Se pot găsi însă tot atîtea argumente împotrivă.

— Care anume?

— Să-ţi spun numai unul: poate ca aurul e atît de bine ascuns, încît Winnetou nu se temea deloc că va fi descoperit. Posibil?

— Da.

— Bine. Aş mai avea şi altele, dar pînă una alta e suficient. Să-l aşteptăm pe mister Santer şi si auzim ce spune.

— Cînd credeţi că va fi aici?

— Azi nu. Mîine, însă, cu siguranţă.

— Mîine? Nu se poate. Cunosc întîmplător Salt-fork-ul, unde ziceai că se află Santer. Chiar dac-ar călări cu toată viteza, încă n-ar ajunge aici decît poimîine seara. Mă întreb ce facem pînă atunci...

— Vînăm. Doar avem nevoie de hrană.

— Hm, credeţi că e cazul să merg şi eu la vînătoare? Pusesem întrebarea cu alt scop: nădăjduiam ca tustrei să plece la vînătoare şi să mă lase singur. Din păcate, răspunsul lui Gates nu mă satisfăcu.

— Mai bine nu. Ne-ai strica tot rostul. O să mergem numai eu şi Clay. Să sperăm că nu ne întoarcem cu mîinile goale. Iar dumneata rămîi cu Summer.

Cei doi îşi luară armele şi plecară. Nu cumva Gates căuta să mă ţină sub supraveghere? În cazul acesta, mă socotea într-adevăr un guguman. Pe de altă parte, dacă într-adevăr se temea să nu-i stric

vînătoarea, înseamnă că mă lua drept un ageamiu sută-n sută, fără să-şi dea seama ce greşeală comite astfel. Rostea „puitor de capcane" cu un vădit dispreţ, dovedind cît de puţin cunoaşte faptul că tocmai un puitor de capcane trebuie să fie şi bun ţintaş şi, în general, bun *westman*.

Cutreierînd toată pădurea, cei doi vînători emeriţi nu se aleseră decît cu un iepure mic şi prăpădit, din care ar fi trebuit să se sature patru guri.

A doua zi dimineaţă Gates îşi luă tovarăş de vînătoare pe Summer. Toată recolta se rezumă la cîţiva porumbei sălbatici, cu carnea bătrînă şi tare ca pielea de bocanc.

— Avem ghinion, mare ghinion! se scuză el. Nu răsare nici un vînat ca lumea.

— Bine măcar că ghinionul dumneavoastră nu se poate frige şi consuma, îi luai eu peste picior, că altminteri v-aţi aştepta şi la felicitări. Porumbeii ăştia sînt de pe vremea lui Matusalem. Au pierit de tineri, săracii!

— Ia ascultă, domnule, ne iei în băşcălie?

— Nicidecum. Cu stomacul gol nu-ţi arde de glume.

— Atunci poftim, arată dumneata ce poţi!

— *Well*, vă aduc eu o fripturică.

— Pe dracu ai să aduci!

— Vreun iepure sau porumbel de dinaintea potopului tot am să găsesc.

Îmi luai ambele puşti şi pornii spre pădure. În urma mea se auzi rîsul lui Gates:

— Ha-ha-ha, uitaţi-vă la el! Cu tunul ăla te pomeneşti că doboară niscai copaci, că de vînat, nici vorbă!

Restul nu mai auzii. Din păcate, nu-mi veni în gînd să mă opresc o clipă şi să trag cu urechea. Pentru că aş fi auzit şi alte vorbe, de mare importanţă pentru mine. După cum aveam să aflu mai tîrziu, oamenii erau sincer convinşi că n-am să vînez nimic. De aceea hotărîră să-şi mai încerce o dată norocul şi să-mi arate mie la întoarcere ce pot ci şi ce tîrîie-brîu sînt eu. Aveau poftă să-şi rîdă de mine. O luară deci şi ei spre pădure. Dac-aş fi ştiut de plecarea lor, m-aş fi putut întoarce să sap în linişte la mormîntul lui Inciu-ciuna. Astfel, găsind testamentul lui Winnetou, l-aş fi putut ascunde frumos în buzunar, rămînîndu-mi şi timp ca să vînez vreo sălbăticiune. Dar n-a fost să fie aşa.

Cum pînă atunci bravii mei vînători apucaseră în două rînduri spre sud, speriind, desigur, din calea lor vînatul, hotărîi s-o iau spre nord, să cobor povîrnişul şi să trec pajiştea în care altădată îi ademenisem pe kiowaşi, îngrămădindu-i la strunga ce se deschidea în faţă. Pe aici fără îndoială că nu mai călcase de ani de zile picior de om

şi se putea nădăjdui într-un vînat serios. Dar era către prînz, cel mai prost timp de vînătoare. De aceea mare îmi fu bucuria cînd, după vreun ceas de pîndă, mă alesei cu două curci grase, de toată frumuseţea. Drept care, făcui calea-ntoarsă spre locul nostru de popas.

Acolo însă — nimeni! Unde se vîrîseră oamenii? Să se fi ascuns undeva ca să mă pîndească, să vadă ce-am adus? Ori au plecat iar la vînătoare? Îi strigai pe nume. Nici un răspuns..

Ah, de-ar fi cît mai departe! Trebuia însă să fiu prudent. Îi căinai peste tot. Da, lipseau într-adevăr. Aşadar, la lucru! Repede!

Scosei cuţitul şi tăiai afară o brazdă de pămînt cu iarbă de pe marginea dinspre apus a mormîntului, ca să am cu ce masca locul după ce voi fi terminat de săpat. Îngrămădeam ţărîna pe o pătură întinsă alături. După plecarea mea, de acolo nu trebuia să se vadă nici un semn, nici un fir răscolit; groapa trebuia astupată la loc.

Lucram cu o grabă febrilă, căci Gates şi ai săi puteau să revină din moment în moment. Trăgeam mereu cu urechea ca să desluşesc la timp paşii sau vocile lor. Dar agitat cum eram, fireşte că auzul nu-mi funcţiona chiar atît de perfect ca în condiţii de calm.

Groapa se adîncea treptat. La peste un cot adîncime vîrful cuţitului se întîlni scrîşnind cu o piatră. 0 scosei repede afară, apoi dădui de încă una dedesubt şi, în fine, văzui un lăcaş pătrat, îngrădit cu pietre lucioase, netede. Pe fundul lui, o bucată de piele groasă, împăturită! Da, acesta era testamentul lui Winnetou! Îl băgai în buzunar şi, cu o viteză nebună, mă apucai să astup iarăşi groapa.

Treaba asta mergea mult mai repede decît săpatul. Răsturnai ţărîna la loc în groapă, o îndesai tare cu pumnii şi potrivii, tocmai bine deasupra brazda verde pe care o scosesem la început. Nimeni, oricît de ager la vedere, n-ar fi putut să descopere vreo urmă.

Slavă Domnului, izbutisem! Cel puţin aşa mi se părea. Ascultai atent; nu se auzea nicăieri nici un zgomot. Aveam deci tot timpul să desfac pielea îndoită în formă de plic. Înăuntru mai era încă un asemenea plic cusut pe margini cu coarde de cerb. Tăiai cusăturile. Testamentul lui Winnetou apăru sub ochii mei: cîteva foi de hîrtie scrise des şi mărunt.

Să-l ascund sau să-l citesc chiar acum? Ma întrebam în sinea mea. Adică de ce nu l-aş citi? Nu vedeam nici un motiv. Dacă Gates şi ai săi se întorc şi mă văd citind, cu ce-ar putea să-mi căşuneze? Doar nu ştiau despre ce e vorba. O scrisoare, nişte însemnări, atîta tot. În fond, cu ce drept şi-ar fi vîrît nasul în intimităţile mele?! Şi chiar dacă mi-ar fi cerut o lămurire, îi puteam îmbrobodi după plac.

Mă hotărî! Deci să citesc, mai bine spus să sorb din ochi rîndurile scrise de Winnetou. Căci el cu mîna lui trebuie să le fi aşternut. Klekih-petra îl învăţase să scrie, după cum îl instruise în atîtea alte domenii. Numai că viteazul apaş nu prea avusese ocazia să

se folosească de condei sau creion. Îi cunoşteam totuşi scrisul după nişte însemnări ce le făcuse în carnetul meu. Nu era un scris frumos, nici prea sigur, dar purta o amprentă personală. La prima vedere semăna cu caligrafia unui şcolar încă stîngaci.

Momentul mă copleşea. Mă aşezai şi despăturii foile. Da, nu încăpea îndoială, era scrisul lui. Literele aşternute cu grijă, la aceeaşi înălţime, păreau mai degrabă desenate. Cînd şi unde înşirase el toate aceste rînduri dese? Cît timp va fi închinat oare acestei migăloase munci? Ochii mei se împăienjeniră de lacrimi cînd începui să citesc:

„Dragul meu frate!

Tu trăieşti în timp ce Winnetou, care te-a iubit atît de mult, e mort. Dar sufletul lui se află acum în palma ta, pentru că e scris în aceste foi, Păstrează-le la piept, lîngă inimă.

Vei şti ultima dorinţă a fratelui tău roşu şi vei afla şi multe altele pe care nu trebuie să le uiţi. Dar mai întîi să-ţi spun ce-i mai însemnat. În faţa ochilor tăi nu se află singurul testament al lui Winnetou. El a mai lăsat unul în urechile şi în gîndul războinicilor săi. Acesta însă e numai pentru tine.

Vei găsi foarte mult aur şi vei face cu el ceea ce spiritul meu îţi porunceşte. Aurul a stat ascuns în Nugget-tsil, dar ucigaşul de Santer umbla să pună mîna pe el. De aceea Winnetou l-a luat de acolo şi l-a dus la Deklit-to, la apa întunecată, pe unde am trecut cîndva amîndoi. Caută de găseşte locul acela. Mergi călare prin Îndelcecil, prin pădurea de brazi, pînă la Te-şoş, la stînca ursului, unde apa se prăvale de sus. Acolo descaleci şi te urci..."

Pînă aici ajunsei cu lectura cînd, deodată, un glas răsună în spatele meu.

— *Good-day*, mister Shatterhand! Faci exerciţii de silabisire?

Mă întorsei şi-mi dădui imediat seama că făcusem cea mai mare prostie din viaţa mea. La vreo zece paşi înapoia mea îmi lepădasem neglijent puştile şi cele două curci. Şedeam sprijinit de mormînt, cu spatele către drumul ce urca din vale, poziţie cu totul neavantajoasă şi explicabilă numai prin tulburarea ce mă cuprinse gîndindu-mă la ultima dorinţă a lui Winnetou. Astfel nu observasem cum individul ce mi se adresa pusese mai întîi stăpînire pe armele mele, la care eu nici gînd să mai pot ajunge, cu atît mai mult cu cît noul venit stătea cu mîna pe trăgaci. Şi omul acesta nu era altul decît... Santer!

Dintr-un gest reflex îmi dusei repede mîinile la centură. Ei da, n-ar fi stricat să găsesc pistoalele la locul lor! Dar îngenunchind ca să sap groapa, mă despovărasem şi de centură şi de celelalte lucruri care ar fi putut să mă stingherească. Procedasem cu multă uşurinţă. Acum centura şi cuţitul odihneau alături în iarbă. Pentru moment, eram complet lipsit de apărare. Santer, observînd gestul meu inutil, rîse

ironic şi mă avertiză:

— Nici un pas, domnule şi lasă armele în pace dacă nu vrei să te împuşc imediat! Vorbesc foarte serios!

Ochii lui mă fixau cu atîta turbare, încît nu mă îndoiam că era gata să tragă în mine.

Deşi foarte surprins la început, redevenii totuşi stăpîn pe fiinţa mea. Şedeam nemişcat şi îl priveam în ochi cu sînge rece.

— În sfîrşit, eşti al meu! rosti Santer cu satisfacţie. Mă vezi cum stau cu degetul pe trăgaci? O scurtă apăsare şi-ţi zboară creierii! În privinţa asta n-ai ce te îndoi. Prin urmare, să nu minţi, că altminteri te expediez la naiba! Cu tine nu merge să te slăbească omul din ochi. Mă aşteptai, nu-i aşa?

— Deloc! răspunsei calm.

— Ei da, credeai că am sa vin abia mîine seară. Ai calculat greşit.

Ştia de calculul meu, deci vorbise între timp cu Gates şi ceilalţi. Dar unde întîrziau ei?... Oricum, nu erau nişte ucigaşi, iar prezenţa lor mi-ar fi fost de folos, căci Santer — chiar dacă l-aş fi provocat — n-ar fi îndrăznit să mă lichideze de faţa cu ei. Şedeam deci ţeapăn, în timp ce banditul mă lămurea pe un ton de batjocură şi ura:

— Mă duceam la Saltfork ca să-l informez pe Tangua în legătură cu pieirea cîinelui de Winnetou; dar întîlnind întîmplător o ceată de kiowaşi am luat-o mai repede încoace. Jos îl văd pe Gates şi aflu despre un anume Jones care ar fi venit cu el. Cică are două puşti,. Una mare cît toate zilele şi alta mica. Asta m-a făcut să intru la bănuieli. I-am cerut să mi-l descrie exact pe individul cu pricina şi am înţeles imediat.. O făcuseşi, ce-i drept, pe prostul cu el, jucaseşi teatru, dar am mirosit eu că „prostul" se cheamă Old Shatterhand. Am urcat încoace cu intenţia să mă ascund pînă te întorci de la vînătoare. Cînd colo, te găsesc aici. Straşnic mai săpai, stimabile! Te-am admirat cu toţii. Ce-i cu hîrtiile din mîna ta?

— O notă de plată a croitorului.

— Cîine, îţi permiţi să glumeşti cu mine?! Ce-i cu hîrtiile?

— Ţi-am mai spus: o notă de plată a croitorului. Vino şi vezi!

— Ţi-ar conveni! Dar las' că te fac eu inofensiv! Ce vrei aici, la Mugworthills sau Nugget-tsil, cum îi spun apaşii? Ce cauţi?

— Caut şi eu nişte comori.

— Aha, mi-am închipuit.

— Din păcate, însă, n-am găsit decît nota croitorului.

— O s-o cercetez. Dracu te pune să-ţi vîrî mereu nasul unde nu-ţi fierbe oala! Dar de data asta s-a terminat cu tine, s-a zis!

— Sau cu dumneata. Căci unul din noi tot trebuie s-o păţească. Asta e sigur.

— Potaie obraznică! Te pîndeşte moartea şi tot mai mîrîi? Dar

degeaba îţi arăţi colţii. Ţi-o repet:

S-a zis cu tine! Iar aurul după care umbli va fi al nostru!

— N-aveţi decît să-l luaţi şi să-l roadeţi pînă vi se tocesc dinţii.

— Nu-ţi bate joc! Spuneai tu că aurul nu mai e aici, dar hîrtiile. Astea or să ne informeze exact.

— Poftim, ia-le!

— Las' că le iau, n-ai grijă! Dar bagă la cap ce-ţi spun: cum te mişti într-aiurea sau încerci sa mi te opui, trag! Cu altul m-aş opri la ameninţări. Tu, însa, eşti un afurisit; am să te împuşc fără ezitare.

— Nu e nevoie s-o subliniez!. Sînt oricum convins.

— Bine că-ţi dai seama. Hei, voi de colo, veniţi şi legaţi-l!

Gates, Clay şi Summer se iviră de după nişte arbori unde stătuseră ascunşi pînă atunci. Se apropiară încet de mine. Scoţînd o curea din buzunar, Gates mi se adresă în chip de scuză:

— Spre surprinderea noastră, am aflat, *sir*, că nu vă cheamă Jones, ci Old Shatterhand. De ce ne-aţi minţit? Aţi vrut să ne trageţi pe sfoară. Acum trebuie să vă legăm. Mai bine nu vă opuneţi, că tot nu ajută la nimic. Mister Santer vă împuşcă pe loc, nu încape îndoială.

— Nu mai trăncăniţi! strigă Santer. Iar tu lasă hîrtiile jos şi întinde mîinile!

Eram convins că mă aflu la cheremul lui. Nici nu-i trecea prin gînd că de fapt eu îi sînt stăpînul. Trebuia doar să profit cît mai abil şi energic de situaţie.

— Ei, ce faci? Executarea, că de nu, te împuşc! tună Santer. Aruncă hîrtiile!

Le lăsai să cadă.

— Întinde mîinile!

Aparent docil, întinsei mîinile către Gates, dar aşa fel, încît să-l oblig să se posteze între Santer şi mine.

— Dă-te la o parte, Gates! îi strigă banditul. Ce-mi stai în dreptul puştii?! Dacă...

Dar nu continuă, deoarece îi tăiai vorba într-un mod foarte nedelicat. În loc să mă lege Gates pe mine, îl apucai eu de mijloc, îl ridicai de jos şi-l zvîrlii cu toată puterea asupra lui Santer. Acesta dădu să se ferească, dar era prea tîrziu. Îl izbii atît de tare, încît căzu la pămînt şi puşca îi zbură din mînă. Cît ai clipi, mă şi aflam lîngă el; îi proptii genunchiul în piept şi dintr-un pumn îl ameţii bine de tot. Apoi, sărind în picioare, mă răstii la ceilalţi trei:

— Iată dovada că sînt într-adevăr Old Shatterhand! Va să zică, aţi vrut să mă legaţi? Jos armele, că vă împuşc! Aruncaţi-le! Vorbesc şi eu cît se poate de serios!

Îi smulsesem lui Santer pistolul de la brîu şi-l ţineam întins spre cei trei vajnici „*westmen*-i". Drept care oamenii se executară.

— Aşezaţi-vă colo, la mormîntul fiicei lui Inciu-ciuna! Hai, pas

alergător!

Se duseră şi se aşezară repede la locul indicat, îi trimisesem tocmai acolo, ca să stea departe de armele lor.

— Staţi liniştiţi! N-am să mă ating de voi, pentru că ştiu că aţi fost înşelaţi. Dar să n-o luaţi la picior, nici să vă daţi cumva la mine, că atunci e rău!

— Măi, ce nenorocire, ce năpastă! se tînguia Gates, frecîndu-şi mădularele lovite. Nici nu ştiu cînd şi cum m-am trezit zburînd ca o minge! Cred că mi-am frînt oasele.

— Nu-i decît vina dumitale. În orice caz, fii atent să n-o păţeşti şi mai rău. De unde ai cureaua?

— De la mister Santer.

— Mai ai şi altele?

— *Yes*.

— Dă-le-ncoace!

Îşi deşertă buzunarul şi mi le dădu, iar eu îl legai pe Santer de picioare şi cu mîinile la spate.

— Aşa, cu ăsta am rezolvat. Doriţi să vă leg şi pe voi?

— Nu, *sir*, mulţumesc, răspunse Gates plin de umilinţă. Mi-ajunge. Stau aici cît vă place. Nu mă mişc.

— Foarte înţelept, căci eu, după cum vezi, nu prea ştiu de glumă.

— Glumă? Ce să mai vorbim! Şi noi care vă credeam puitor de capcane...

— Nu v-aţi înşelat prea mult. Un vînător adevărat trebuie să se priceapă în toate cele. Dar cu vînătoarea de adineauri cum staţi? Aţi împuşcat ceva?

— Nici n-am tras măcar odată!

— Ia uitaţi-vă la curcile mele! Dacă staţi cuminţi, pînă la urmă le frigeţi şi le mîncaţi. Sper să vă convingeţi în curînd că acest Santer nu e omul cumsecade pe care l-aţi crezut, ci un ticălos fără pereche. O să vedeţi. Mi se pare că-şi revine.

Santer începu să dea semne de trezie. Se dezmetici şi deschise ochii. Stăteam în faţa lui şi-mi strîngeam catarama de la centură. Cînd îi văzu şi pe cei trei tovarăşi ai lui şezînd dezarmaţi lîngă mormîntul lui Nşo-ci, banditul exclamă speriat:

— Ce-i asta? Eu... Va să zică sînt legat!

— Întocmai! îl asigurai eu. Situaţia s-a schimbat spre mulţumirea dumitale. Cred că n-ai nimic împotrivă.

— Cîine! urlă el ca ieşit din minţi.

— Pst, nu-ţi agrava soarta.

— Lua-te-ar dracii, bestie!

— Te mai previn odată. Adineauri te-am lăsat să mă tutuieşti; aşa era situaţia, trebuia să înghit. Acum însă ai face foarte bine să te

porţi mai politicos.

Santer se uită întrebător la oamenii lui şi le strigă de departe:

— Doar n-oţi fi pălăvrăgit?!

— Nu, răspunse Gates.

— Vă sfătuiesc să n-o faceţi nici de-aici înainte.

— Ce s-a întîmplat? Despre ce anume le interzici să pălăvrăgească? Mă interesai eu.

— Despre nimic.

— Oho! Vorbeşte, că de nu, îţi deschid eu gura! Deci?

— E vorba de nişte aur, făcu el ca şi cînd mi-ar mărturisi-o silit de împrejurări.

— Aşa. Şi?

— Adică de locul unde cred eu că se află nişte aur. Le-am spus-o şi lor şi mă temeam să nu fi pălăvrăgit.

— Aşa e? îl întrebai pe Gates.

— Da, răspunse acesta.

— Şi de altceva nu-i vorba?

— Nu.

— Fii sincer! Vă atrag atenţia la tustrei că tot voi o să ieşiţi în pagubă dacă încercaţi să mă duceţi de nas.

Gates şovăi cîteva clipe, apoi mă asigură pe un ton convingător:

— Puteţi să mă credeţi, *sir*. Nu-i nici o minciună. De aur e vorba.

— Şi totuşi nu te cred. Dumneata te prefaci doar că eşti sincer, iar Santer e perfidia întruchipată. Ei bine, n-o să vă meargă aşa! Te invit din nou să-mi spui adevărul, mister Gates. V-a pomenit Santer jos, cînd v-aţi întîlnit cu el, despre kiowaşi?

— Da.

— Era singur?

— Absolut singur.

— Zicea că s-a întîlnit pe drum cu kiowaşii?

— Da.

— Şi de aceea nu s-a mai dus la Saltfork?

— Exact, nu s-a mai dus.

— Kiowaşii erau mulţi?

— Şaizeci.

— Sub conducerea cui?

— A lui Pida, fiul căpeteniei Tangua.

— Acum unde se află?

— Acasă, la corturile lor.

— Nu minţi?

— Deloc, *sir*!

— Bine, mister Gates, fă cum vrei! Voinţa îl poate duce pe om la fericire sau îl poate nenoroci. Dacă mă minţi, vei regreta amarnic

mai tîrziu. În ce priveşte aurul, degeaba v-aţi ostenit pînă aici. N-o să găsiţi nici un bob. Aurul s-a dus şi nu mai e.

Ridicai de jos testamentul, îl împăturii la loc în cele două plicuri de piele şi-l băgai în buzunar.

— Se pare că mister Santer ştie mai bine ca dumneavoastră unde se află aurul, mi se adresă Gates.

— Ştie mai mult decît nimic.

— Dar dumneavoastră ştiţi unde-i acum?

— Poate.

— Atunci spuneţi-ne şi nouă.

— Asta nu.

— Vedeţi, *sir*? Nu ne doriţi folosul, ci paguba.

— Doar aurul nu e al vostru!

— O să fie. Mister Santer ne arată locul şi ne luăm fiecare partea noastră.

— Cine să vi-l arate?! Păi Santer e în mîna mea!

— Ce-i puteţi face? O să fie din nou liber.

— Cam greu. Va plăti curînd pentru toate crimele lui.

La acestea, Santer izbucni într-un rîs impertinent, îmi întorsei faţa la el.

— Are să-ţi treacă pofta de rîs! Ce crezi c-am să fac cu dumneata?

— Nimic! rînji el.

— Ce mă poate împiedica să-ţi zbor creierii?

— Dumneata însuţi. Toată lumea ştie că Old Shatterhand nu ucide pe nimeni. Se teme.

— Mă feresc să ucid. Dumneata însă ai merita să te împuşc pe loc şi pot să-ţi spun că, dacă te întîlneam acum cîteva săptămîni, îţi astupam imediat gura. Dar între timp Winnetou a murit şi odată cu el am îngropat şi dorul de răzbunare.

— Lasă vorbele meşteşugite! Nu poţi să-mi faci nimic, asta e!

Ce neruşinat! Nu-mi explicam atitudinea lui decît prin tupeul care îi era propriu. Căci nu bănuiam ceea ce ştia el. Drept care, i-o întorsei cu tonul cel mai calm din lume:

— Vorbeşte, provoacă-mă cît îţi place! Unul ca dumneata nu mă poate scoate din fire. Spuneam că răzbunarea a fost înmormîntată odată cu Winnetou; dar una e răzbunarea şi alta pedeapsa... Fiecare crimă trebuie ispăşită. N-am să mă răzbun pe dumneata, dar de pedeapsă nu scapi.

— *Pshaw* ! Zi-i pedeapsă ori răzbunare, tot un drac! Căci nu vrei să te răzbuni, dar mă pedepseşti, adică mă ucizi pesemne. Păi omorul e omor, ce te joci cu cuvintele!

— Uite că greşeşti. Eu n-am să mă ating de viaţa dumitale. Te duc pînă la fortul cel mai apropiat şi te dau pe mîna judecătorilor.

— Zău? Vorbeşti serios?

— Foarte serios.

— Şi, mă rog, stimate domn, cum veţi face asta?

— Treaba mea.

— Ba e şi a mea, fiindcă îmi închipui că va trebui să ajung şi eu acolo. Cred însă că lucrurile se vor petrece invers. Am să te duc eu pe dumneata, nu dumneata pe mine. Or, eu sînt mai puţin evlavios, să ştii. Nici nu mă gîndesc să renunţ la răzbunare. Aha, uite-i! Au şi venit!

Banditul nu mai putea de bucurie. Şi nu fără motiv. Căci în clipa aceea un urlet asurzitor năvăli din toate părţile. O mulţime de kiowaşi cu feţele vopsite în culorile războiului veneau tîrîş ca şerpii, împresurîndu-mă.

Deci Gates mă minţise. Santer îi chemase pe kiowaşi la Nugget-tsil. Aflînd de moartea lui Winnetou, ei hotărîseră să prăznuiască fericitul eveniment chiar la mormintele tatălui şi surorii sale Nşo-ci. Astfel datina indienilor se împletise cu lăcomia şi cruzimea acestui neom, care mai avea şi satisfacţia de a-l prinde tocmai aici, la Mugworthills, pe cel mai bun prieten al lui Winnetou şi legatarul testamentului său.

Deşi lucrurile se întîmplaseră atît de neaşteptat, totuşi nu-mi pierdui cumpătul în nici un fel. La început, hotărît să mă apăr, scosei pistolul; apoi însă, văzîndu-mă înconjurat de şaizeci de inşi, renunţai şi-l băgai la loc. Să fug era imposibil; să opun rezistenţă ar fi fost în van. Puteam cel mult să-mi înrăutăţesc situaţia. Nu făcui decît să-i împing pe kiovaşii ce tăbărîseră asupra mea şi să strig cu glas tare:

— Old Shatterhand e gata să se predea războinicilor kiowaşi! Unde-i tînărul vostru şef? Vreau să mă predau lui de bună voie!

Roşii îmi dădură drumul căutîndu-l din ochi pe Pida, care încă nu se apropiase şi stătea după un copac.

— De bună voie? făcu ironic Santer. Individul care se făleşte cu porecla Old Shatterhand n-are ce vorbi despre o aşa-zisă predare de bună voie. E obligat să se predea, pentru că altminteri îl ia dracu. Pe el, băieţi!

Singur însă se feri să se apropie de mine, în timp ce kiowaşii, dîndu-i ascultare, se repeziră asupra mea cu mîinile goale, fără arme, voind să mă prindă de viu. Rezistai din răsputeri. Cu cîţiva din ei măturai chiar pămîntul. Dar pînă la urmă n-aş fi fost în stare să ţin piept atîtor oameni dacă nu intervenea Pida cu glas poruncitor.

— Lăsaţi-l în pace! Omul doreşte să mi se predea. N-are rost să-l loviţi!

Kiowaşii se dădură la o parte. Santer, însă, izbucni mînios.

— De ce să-l cruţe? Ba să-i care la pumni cît or putea! Pe el! Vă poruncesc!

Tînăra căpetenie se apropie atunci de bandit şi, cu un gest nu prea curtenitor, îl puse la respect.

— Te-ai apucat să ordoni aici? Ştii cine e căpetenia acestor războinici?

— Tu.

— Şi tu cine eşti?

— Sînt prietenul kiowaşilor: dorinţa mea se cade să fie luată în seamă.

— Prieten? Cine te socoate astfel?

— Tatăl tău.

— Nu-i adevărat. Tangua, căpetenia kiowaşilor, nu s-a împrietenit niciodată cu tine. Eşti doar un alb căruia i-am îngăduit să stea în mijlocul nostru.

Aş fi putut să profit de prilejul ce mi-l oferea acest schimb de cuvinte ca sa mă strecor din îngrămădeală şi să fug; probabil c-aş fi reuşit chiar să scap, căci indienii erau cu toţii atenţi la discuţia dintre Santer şi Pida; aproape că nici nu mă mai luau în seamă. Dar asta ar fi însemnat să-mi las armele acolo, ceea ce nu-mi convenea deloc. În fine, Pida veni spre mine şi rosti:

— Old Shatterhand vrea să-l iau prizonier. Se va preda el în bună pace şi va lepăda toate lucrurile?

— Da.

— Şi se va lăsa legat?

— Şi asta.

— Bine. Atunci să-mi dea armele!

Întrebările lui nu-mi displăceau. Însemna că-i e frică de mine. Îi dădui pistoalele şi cuţitul. Santer voi să ridice de jos carabina Henry şi doborîtorul meu de urşi. Interveni însă Pida.

— De ce iei armele? Lasă-le jos !

— Nici gînd să le las! Astea sînt ale mele.

— Ba ale mele!

— Ba nu, se îndărătnici Santer.

— Old Shatterhand e prizonierul meu, deci armele lui trec asupra mea.

— Şi cum l-ai prins, dacă nu datorită mie?! Doar era în mîinile mele! Nu renunţ nici la el, nici la carabina Henry!

Atunci Pida ridică ameninţător dreapta şi porunci:

— Lasă armele jos dacă-ţi spun!

— Ba nu le las!

— Luaţi-le! ordonă kiowaşul oamenilor săi.

— Va să zică săriţi la mine?... făcu Santer, luînd poziţie de apărare.

— Hai repede! îi îndemnă Pida pe kiowaşi. Văzîndu-se încolţit, Santer lepădă puştile.

— Poftim! Doar n-o să stea la voi pînă la sfîrşitul lumii! Am să mă plîng lui Tangua.

— N-ai decît, rosti Pida cu vădit dispreţ.

I se aduseră puştile. Kiowaşii tocmai se apucaseră să-mi lege mîinile, cînd Santer se apropie şi se făcu din nou auzit.

— Mă rog, armele păstraţi-le naibii, dar celelalte lucruri sînt ale mele. Uite astea, din buzunar...

Şi întinse mîna spre buzunarul în care păstram testamentul lui Winnetou.

— Înapoi! îl repezii cu.

Probabil că tonul meu îl cam sperie pe bandit. Se dădu înapoi. Dar imediat se reculese şi rînji.

— Obrăznicătura dracului! E prizonier, îşi vede moartea cu ochii şi tot mai latră ca dulăul legat de lanţ. Dar n-o să-ţi ajute, stimabile! Mie să-mi spui ce ai dezgropat adineauri şi ce-ai citit!

— Încearcă de-mi ia hîrtiile!

— Fireşte că am s-o fac. Şi ai să crapi de ciudă cînd voi pune mîna pe comoara aceea. Dar va trebui să te resemnezi.

Se apropie din nou şi dădu să-mi scoată testamentul din buzunar. Kiowaşii încă nu-mi legaseră de tot mîinile; abia de-mi petrecuseră cureaua în jurul uneia din încheieturi. Smucindu-mă fulgerător, îl apucai pe Santer de piept şi, repezindu-i un pumn în cap, îl făcui una cu pămîntul. Arăta ca şi cînd n-ar mai fi avut suflare în el.

— Iuf! Iuf! Iuf! se mirară indienii din jur.

— Hai, legaţi-mă! îi îndemnai cu, întinzînd amîndouă mîinile.

— Old Shatterhand îşi merită într-adevăr numele, mă lăudă Pida, tînărul şef. Ce voia Santer de la tine?

— O hîrtie, îi explicai, fără să dau alte amănunte.

— Parcă vorbea despre o comoară?

— *Pshaw*! Habar n-are ce scrie în hîrtia mea. Dar, la urma urmei, al cui prizonier sînt eu: al tău sau al lui?

— Păi, al meu.

— Atunci de ce-i dai voie să se atingă de mine şi să-mi ia lucrurile?

— Războinicii roşii nu-ţi iau decît armele. Cu celelalte n-au ce face.

— Şi asta înseamnă că lucrurile mele să încapă pe mîna unui mişel? Dar cine-i Old Shatterhand? Un băieţaş căruia orice haimana are dreptul să-i umble prin buzunare? Eu nu m-am predat decît lui Pida, cinstindu-l astfel ca pe un războinic şi conducător viteaz. Cu Santer n-aş face decît să-i dau un picior în dos!

Indianul preţuieşte curajul şi hotărîrea chiar dacă e vorba de cel mai înverşunat duşman al său. Or, eu nu aveam deloc reputaţia unui laş, iar cînd — pentru a-l salva pe Sam — fusesem nevoit să-l

răpesc pe tînărul Pida, îl tratasem cu toate menajamentele. Acum contam pe această amintire a lui şi se dovedi imediat că nu mă înşelam. Privindu-mă fără pic de duşmănie, Pida vorbi:

— Old Shatterhand e cel mai viteaz dintre vînătorii albi. În schimb ăsta, pe care l-ai doborît, are două limbi în gură şi cu fiecare spune într-alt fel; are şi două feţe schimbătoare. De aceea n-am să-i îngădui să-ţi umble prin buzunare.

— Mulţumesc. Se vede că meriţi într-adevăr rangul de căpetenie şi că vei ajunge cîndva printre cei mai străluciţi războinici ai kiowaşilor. Un luptător cinstit îşi ucide duşmanul, dar nu-l umileşte.

Vorbele mele îl umplură de mîndrie şi o undă de regret îi învălui glasul.

— Da, îl ucide... Old Shatterhand va trebui să moară. Va fi legat la stîlpul caznelor.

— Chinuiţi-mă, omorîţi-mă! Nu voi scoate nici un geamăt. Dar pe ticălosul acesta să-l ţineţi departe de mine!

După ce-mi legară mîinile, trebui să mă întind la pămînt ca să-mi lege şi picioarele. Între timp, Santer îşi reveni şi, sculîndu-se de jos, mă izbi cu vîrful cizmei strigînd:

— M-ai lovit, cîine! Ai să mi-o plăteşti! Te sugrum!

Şi se aplecă să mă strîngă de gît.

— Nu te atinge de el! interveni Pida răspicat. Îţi poruncesc!

N-ai ce să-mi porunceşti! Cîinele ăsta e duşmanul meu de moarte şi a cutezat să mă lovească. Las' că-l învăţ eu...

Nu apucă însă să-şi termine fraza, căci pe neaşteptate îmi încordai genunchii şi-l izbii în piept cu amîndouă picioarele. Lovitura fu atît de puternică, încît banditul se dădu peste cap şi rămase lat la pămînt. Se dezmetici totuşi repede şi, de furie, începu să urle ca o fiară; încercă să se ridice şi să se arunce asupra mea, dar nu izbuti: nu-l ţineau picioarele. Pînă la urmă, într-un efort îndîrjit, se sculă, scoase pistolul şi îl îndreptă asupra mea.

— Ţi-a sunat ceasul! În iad cu tine, cîine! Kiowaşul care se afla lîngă el îl apucă brusc de mînă şi glonţul scăpat din ţeava nimeri în gol.

— De ce te bagi? se răsti Santer la indian. Eu fac ce vreau! Cîinele ăsta m-a lovit şi m-a călcat în picioare. Trebuie să-l ucid!

— Nu, n-ai să faci ce vrei, interveni Pida apropiindu-se şi prinzîndu-l vîrtos de braţ. Old Shatterhand e prizonierul meu. Nimeni n-are vreun drept să se amestece. Eu şi numai eu îi hotărăsc soarta.

— Dar şi eu am o răfuială cu el. Şi încă una veche de tot.

— Asta nu mă priveşte. I-ai făcut unele servicii tatălui meu, pentru care ţi-a îngăduit să rămîi printre noi. Asta-i totul. Bagă-ţi deci minţile în cap şi nu te atinge de Old Shatterhand, că altminteri te omor cu mîna mea! Înţelegi?

— Păi, atunci ce facem cu el? întrebă Santer intimidat.

— Ne vom sfătui şi vom vedea.

— Ce mai e de sfătuit? Totul e limpede.

— Cum adică; limpede?

— Trebuie ucis.

— Îl vom ucide.

— Şi cînd? Doar aţi venit încoace ca să sărbătoriţi moartea lui Winnetou, cel mai aprig duşman al vostru! Nici că s-ar putea sărbătoare mai frumoasă decît chinuindu-l şi omorîndu-l chiar aici pe Old Shatterhand, care i-a fost cel mai apropiat prieten!

—- Asta n-o putem face.

— De ce?

— Trebuie să-l ducem la corturile noastre.

— Nu văd ce nevoie ar fi.

— Trebuie să-l înfăţişăm lui Tangua, părintele meu. Old Shatterhand i-a sfărîmat cîndva genunchii. Numai Tangua poate hotărî în ce fel să moară.

— Prostie! Să vă căraţi cu el pînă la corturi... Mare prostie!

— Taci! Pida, căpetenia kiowaşilor, nu spune prostii!

— Dar nu pricepi că...?

— N-am ce pricepe!

— Nu ştii că acest Old Shatterhand a mai fost prins în multe rînduri şi de fiecare dată a scăpat prin şiretlic? Dacă-l căraţi pînă la corturi, scapă din nou.

— Lasă, n-ai grijă! O să-i dăm cinstea ce se cuvine unui războinic încercat, dar nu-l vom slăbi din ochi. Degeaba s-ar gîndi la fugă!

— Fir-ar al naibii! Să-l mai şi trataţi ca şi cînd ar fi ceva de capul lui! Rămîne doar să-i împletiţi cununi de laur şi să agăţaţi medalii de piept!

— Nu înţeleg ce spui. Nu ştiu ce-s alea cununi de laur şi medalii. Dar Pida, căpetenia kiowaşilor, ştie un lucru: cu Old Shatterhand se cade să ne purtăm altfel decît ne-am purta cu tine dacai fi prizonier.

— Frumos! M-am lămurit. Deşi am drepturi mari asupra lui, totuşi eram gata să renunţ. Ziceam că vi-l las, să-l pedepsiţi voi. Dar se schimbă socoteala. Dacă aveţi de gînd să vă purtaţi cu el ca şi cum ar fi cogeamite om de seama, atunci lăsaţi că-i fac eu zile fripte! Pe voi poate să vă înşele şi să scape. Eu, însă, am să veghez şi am să i-o plătesc cu vîrf şi îndesat. Merg şi eu pînă la corturi.

— N-am să te opresc, dar îţi mai spun odată: nu te atinge de el, că mori de mîna mea. Şi acum, gata! E timpul să ne sfătuim şi să hotărîm ce-i de făcut.

— Nu e nevoie de sfat. Vă spun eu ce să faceţi.

— Păstrează părerile pentru tine. Doar nu te-a ridicat nimeni în sfatul bătrînilor şi al înţelepţilor.

Şi Pida îi întoarse spatele. Alese pe cîţiva dintre războinicii mai în vîrstă şi se aşeza cu ei la sfat. Ceilalţi stăteau în jurul meu şi discutau în şoaptă. Păreau bucuroşi şi mîndri că mă predasem în mîinile lor. Schingiuirea şi omorîrea lui Old Shatterhand ar fi fost pentru ei un titlu de glorie invidiat de toate celelalte triburi.

Mă prefăceam că nu-i iau în seamă, căutînd să citesc însă pe chipurile lor cum mă apreciază şi ce sentimente au faţă de mine. Ceea ce constatam nu aducea deloc a duşmănie, a ură pătimaşă. Altădată, pe cînd nu eram încă atît de vestit şi-l schilodisem pe Tangua pentru tot restul zilelor, ura lor trebuie să fi fost fără margini. Dar de atunci trecuseră ani. Îndîrjirea lor se potolise treptat, iar eu ajunsesem celebru, dovedind în repetate rînduri că ştiu să preţuiesc oamenii în mod egal, fie ei albi, fie roşii. Poate doar Tangua să-mi fi păstrat o ură neîmpăcată — lucru firesc, judecînd după nenorocirea ce-i provocasem. Că vina era numai a lui, asta n-ar fi recunoscut-o, desigur, nici în ruptul capului.

Faptul că odinioară, capturîndu-l pe Pida, mă purtasem cu el — deşi duşman — cu deosebită blîndeţe, nu prea se putea să nu atîrne în judecata lor. Ei mă priveau nu ca pe un alb oarecare, ce a îndrăznit să-l schilodească pe Tangua, ci ca pe vestitul Old Shatterhand. S-ar putea spune că mă priveau deci cu mult respect. Totuşi, nu trebuia să-mi fac iluzii în ce priveşte soarta mea. Stima rămîne stimă; la îndurare însă nu mă puteam aştepta. Ba mai curînd l-ar fi iertat pe oricare altul în locul meu; pentru că prinderea şi osîndirea lui Old Shatterhand avea să-i înalţe mult în ochii celorlalte seminţii indiene. Eram hărăzit unei morţi la stîlpul caznelor. Şi precum albii se duc plini de aşteptare la teatru spre a face cunoştinţă cu opera unui dramaturg sau compozitor, tot astfel — chiar cu mai multă curiozitate — aşteptau kiowaşii să vadă cum va îndura Old Shatterhand caznele la care va fi supus.

Deşi conştient de acest adevăr, nu eram stăpînit nici de frică, nici de îngrijorare. Din cîte situaţii aparent fără ieşire nu scăpasem pînă atunci! De ce să mă fi lăsat tocmai acum pradă deznădejdii, socotindu-mă iremediabil pierdut? Omul trebuie să spere pînă în ultimul ceas, acţionînd, fireşte, cu toată energia de care e capabil pentru a-şi împlini propria speranţă. Doar cine nu posedă această forţă se poate considera într-adevăr răpus.

Santer se aşeză lîngă Gates şi ai săi, vorbindu-le! E cu glas scăzut şi stăruitor. Bănuiam despre ce e vorba. Oamenii mai auziseră de mine, ştiau deci că nu sînt un nemernic. În consecinţă, purtarea lui Santer faţă de mine îi cam revolta. Probabil că se adăugau şi mustrările de conştiinţă căci — urmîndu-l docil pe Santer — ei mă minţiseră grav şi-mi tăinuiseră apariţia kiowaşilor. Erau deci direct

vinovaţi că ajunsesem să mă predau şi, nefiind totuşi nişte oameni fără scrupule, regretau acum gestul lor infam. De aceea Santer se ostenea să prezinte lucrurile în aşa fel încît el să apară în ochii lor basma curată.

Sfatul kiowaşilor nu dură mult. Participanţii se ridicară toţi în picioare, iar Pida se adresă cu glas tare oamenilor săi:

— Războinicii kiowaşi nu vor rămîne aici. Mîncăm şi pornim de îndată spre corturile noastre. Pregătiţi-vă deci de drum!

Eu mă aşteptasem la această hotărîre, nu însă şi Santer, care cunoştea prea puţin obiceiurile şi mentalitatea indienilor. Banditul sări de la locul lui şi se adresă lui Pida:

— Cum vine asta? Vreţi să plecaţi? Doar ne-am înţeles să mai stăm cîteva zile!

— Parcă odată se întîmplă să te înţelegi într-un fel şi pe urmă să se schimbe lucrurile? făcu tînărul şef.

— Păi, cum rămîne cu sărbătorirea morţii lui Winnetou?

— O sărbătorim noi altă dată.

— Cînd?

— Va hotărî Tangua.

— Nu înţeleg de ce aţi dat totul peste cap...

— Şi crezi c-ar trebui să-ţi dau socoteală?! Dar hai să-ţi spun, ca să audă şi Old Shatterhand.

Şi, întors mai mult spre mine decît spre Santer, continuă:

— Cînd veneam încoace ca să ne bucurăm de moartea lui Winnetou, mai-marele peste cîinii de apaşi, atunci noi nu ştiam că prietenul şi fratele său Old Shatterhand va cădea în mîinile noastre. Căzînd el, izbînda noastră e şi mai mare. Winnetou ne-a fost fără îndoială, duşman, dar să nu uităm că era totuşi din neamul nostru, pe cînd Old Shatterhand e şi duşman şi din neamul albilor! Moartea lui ne va bucura chiar mai mult decît aceea a lui Winnetou. Fiii şi fiicele kiowaşilor vor avea deci prilejul să prăznuiască în acelaşi timp două sărbători. Aici însă nu se află decît puţini războinici, iar eu sînt prea tînăr ca să hotărăsc de capul meu cînd şi în ce fel va muri Old Shatterhand. Va trebui ca pentru asta să se adune toţi kiowaşii şi Tangua, cel mai mare şi mai bătrîn dintre conducători, să-şi spună cuvîntul, să hotărască. Ce avem de făcut. De aceea plecăm de îndată spre corturi. Fraţii şi surorile noastre trebuie să afle cît mai degrabă ce s-a întîmplat.

— Dar nicăieri nu e un loc mai potrivit ca aici ca să-l supunem pe Old Shatterhand la chinurile morţii. L-aţi ucide chiar la mormîntul acelora pentru care v-a purtat atîta duşmănie.

— Înţeleg. Dar am hotărît noi oare ca să-l ucidem într-alt loc? Parcă nu putem să ne întoarcem?

— N-o să puteţi. Tangua va trebui să fie de faţă. Or, el nu-i în

stare să se ţină pe cal.

— O să-l aducem cu o pereche de cai. Ştie el ce şi cum. Iar Old Shatterhand va fi îngropat aici.

— Chiar dacă-l vom ucide la Saltfork?

— Da.

— Şi-o să-l căraţi încoace?

— Desigur.

— Şi cine-o să facă treaba asta?

— Eu.

— Nu înţeleg nimic. Ce-i nevoie ca un războinic întreg la minte să se ostenească atîta cu hoitul unui cîine alb?

— Am să-ţi răspund, nu de alta, dar pentru că nu strică să-l cunoşti mai bine pe Pida, şeful cel tînăr al kiowaşilor. Şi Old Shatterhand să asculte şi să afle cu acest prilej cîtă recunoştinţă îi port pentru faptul că nu m-a omorît mai demult, ci m-a lăsat liber în schimbul unui prizonier alb.

Şi adresîndu-se din nou, mai curînd mie decît lui Santer, urmă:

— Old Shatterhand ne duşmăneşte într-adevăr, dar e un duşman cu inima bună. La Rio Pecos el ar fi putut să-l ucidă pe Tangua şi nu l-a ucis. I-a zdrobit numai genunchii. Aşa s-a purtat întotdeauna. De aceea oamenii roşii se cade să-l cinstească. El va muri, desigur, dar nu oricum, ci ca un mare viteaz. Îndurînd cele mai grele chinuri ce i-au fost date cîndva unui om să îndure, dînsul nu va geme şi nu se va tîngui. Apoi, după ce va muri, trupul lui nu va fi mîncat de peşti, nici de vulturi sau de lupi. O căpetenie ca dînsul trebuie să-şi aibă lăcaşul său de veci spre cinstea celor care l-au înfrînt. Şi unde va trebui să fie mormîntul? Ştiu din auzite că Nşo-ci, frumoasa fiică a apaşilor, i-a dăruit cîndva inima ei înflăcărată. De aceea trupul lui va fi să odihnească lîngă al ei, pentru ca şi spiritele lor să-şi fie aproape în veşnicile plaiuri ale vînătoarei. Astfel îi mulţumeşte Pida celui care l-a cruţat cîndva. Fraţii mei roşii mi-au ascultat cuvintele. Oare sîntem cu toţii într-un acelaşi gînd, sau nu?

Îşi plimbă privirea întrebător peste chipurile kiowaşilor.

— *Howgh! Howgh! Howgh!* Veni aprobarea din toate gurile.

Fără îndoiala că acest Pida era un tînăr neobişnuit şi, ţinînd seama de mediul în care trăia, chiar un caracter nobil. Că vorbea cu atîta siguranţă despre moartea mea, aceasta nu mă impresiona prea mult; dar că-mi rezerva un sfîrşit atît de sublim, menit să-mi sporească, faima de erou, aceasta mă obliga într-adevăr la recunoştinţă. Iar grija lui de a mă aşeza după moarte lîngă Inciu-ciuna şi Nşo-ci vădea un suflet sensibil, duios, bineînţeles în raport cu felul de a fi al altor băştinaşi.

În timp ce războinicii îşi exprimau zgomotos aprobarea, Santer izbucni în rîs şi mă apostrofă:

— Felicitările mele, stimabile! Ce poate fi mai plăcut decît să te însori în veşnicele plaiuri ale vînătoarei cu o frumuseţe indiană! Zău că m-aş bucura barem cu o invitaţie, dacă nu mi-e dat să-i fiu eu mire. Mă pofteşti, ce zici?

Măgarul nu merita nici o replică. Ţinut totuşi să-l avertizez.

— De invitaţie nu va fi nevoie: vei fi acolo înaintea mea.

— Ba nu zău! Ţi-ai pus în gînd să fugi? Bine că mi-o spui pe şleau. Voi avea eu grijă de tine, te asigur.

Indienii se ridicară apoi îndreptîndu-se spre caii ce staţionau în vale. Mie îmi sloboziră picioarele şi mă legară în schimb de doi indieni care mă flancau. Aşa trebuia să merg pînă jos. Pida îşi agăţă de umeri amîndouă puştile mele. În urma lui veneau banditul de Santer împreună cu ceilalţi trei albi care-şi duceau caii de dîrlogi; pe al meu îl ducea un kiowaş.

Jos, poposirăm din nou. Indienii aprinseră un foc şi se apucară să frigă nişte vînat. In sacii lor de merinde aveau şi pastrama. Îmi oferiră şi mie ditamai porţia, pe care cu greu o putui dovedi. O înghiţii însă toată pentru că trebuia să-mi păstrez forţa fizică. Pe timpul mesei kiowaşii îmi scoaseră legăturile de la mîini; în schimb, mă păzeau cu atît mai vîrtos. Nici vorbă nu putea fi de o evadare. Apoi, după ce toată lumea termină de mîncat, mă legară strîns pe calul meu.. Şi astfel porniram la drum spre corturile kiowaşilor.

Ajunşi în cîmp, aruncai o ultimă privire spre Nugget-tsil. Oare aveam să mai revăd totuşi mormintele bravului Inciu-ciuna şi al gingaşei Nşo-ci? Speram. Trebuia să sper în viaţă. Căci mort degeaba m-ar mai fi adus Pida încoace. Morţii nu mai pot vedea.

Drumul spre Saltfork, lîngă Red River, e cunoscut cititorului. Nu e nevoie deci să-l mai descriu. De altfel, nici vreo întîmplare mai aparte n-aş avea de relevat. Kiovaşii mă păzeau cu toată sîrguinţa. Şi chiar dacă n-ar fi făcut-o, încă n-aş fi putut evada din cauza lui Santer care — aşa cum făgăduise îmi purta de grijă fără răgaz, căutînd cu un zel diabolic să-mi împovăreze drumul, să mă calce pe nervi, să mă umilească. Eforturile sale erau însă cu totul zadarnice. Eu nu dădeam nici o atenţie persecuţiilor şi provocărilor sale. Dimpotrivă, eram de un calm imperturbabil şi nu-i răspundeam la nimic în nici un fel. Iar Pida, la rîndul lui, nu permitea să mi se îngreuneze situaţia mai mult decît era necesar.

Gates, Clay şi Summer aproape că nici nu erau luaţi în scamă de indieni; se ţineau de Santer şi atît. Vedeam însă c-ar fi dorit să stea de vorbă cu mine, ceea ce Pida nu le-ar fi refuzat. În schimb Santer căuta să împiedice orice contact dintre noi. Făcea el cum făcea ca oamenii să nu se apropie de mine şi să nu am prilejul de a-i lămuri asupra persoanei mele. De altfel, nici nu-i trata ca pe nişte camarazi. Era clar că, după ce l-ar fi ajutat să descopere comoara, banditul s-ar fi

descotorosit de ei. Nu s-ar fi sfiit de loc să mai lichideze trei oameni! Acum însă situaţia se schimbase. Banditul ştia desigur chiar din gura lor că Winnetou — după afirmaţiile mele — şi-a mutat nuggeţii în altă parte. Iar hîrtiile pe care le văzuse la mine păreau să-i confirme acest lucru. Or, dacă aurul nu mai era acolo, ce rost ar fi avut să-l mai caute? Prin urmare, nici de ajutorul celor trei inşi nu mai avea nevoie. Gates, Clay şi Summer deveniseră, aşadar, o povară de care s-ar fi descotorosit fără nici un regret. Dar cum? Să-i expedieze pur şi simplu? Nu. Vrînd-nevrînd, trebuia să mai tolereze prezenţa lor pînă se ivea un prilej nimerit.

E lesne de înţeles că toată atenţia îi era concentrată asupra testamentului. Nu avea altă dorinţă mai mare decît să intre în posesia lui. Să-mi ia hîrtiile cu forţa? S-ar fi opus Pida. Nu avea deci decît una din două căi de ales: ori să mi le fure în timpul somnului, ori, ajungînd la kiowaşi, să-l determine pe Tangua să mi le ia. Nu i-ar fi fost de loc greu să-şi ajungă scopul pe una din aceste căi. Testamentul era tot în buzunarul meu. În ce alt loc l-aş fi putut ascunde? Poate în căptuşeală. Dar pentru asta ar fi trebuit să fiu singur şi cu mîinile libere. Cît priveşte cealaltă cale, Santer îi făcuse destule servicii lui Tangua pentru că bătrînul şef să-i fie îndatorat. Acesta s-ar lăsa deci uşor convins să-mi ia hîrtiile şi să i le cedeze banditului. De fapt, problema testamentului era singura ce-mi dădea dureri de cap. Nu mă preocupau nici persoana, nici viaţa mea. Toate gîndurile mele roiau în jurul acestor hîrtii lăsate de bunul meu prieten Winnetou.

Corturile kiowaşilor se aflau în locul ştiut, adică la întîlnirea dintre Saltfork şi Red River. Îl traversărăm pe acesta din urmă într-un punct unde apa era mai scăzută. Apoi, cînd mai rămăseseră doar puţine ore de mers, Pida expedie doi curieri care să anunţe sosirea noastră. Cîtă zarvă şi bucurie trebuie să fi stîrnit printre kiowaşi vestea că Old Shatterhand fusese făcut prizonier!

Ne aflam încă în plină prerie şi încă nu se zărea pădurea răspîndită pe malurile celor două rîuri, cînd ne şi întîmpinară călăreţi, venind valvîrtej cîte doi, cîte trei, după cum apucaseră să-şi mîie caii. Goneau nebuneşte, fiecare dorind să-l vadă cel dintîi pe faimosul Old Shatterhand.

Călăreţii, cum ajungeau în dreptul meu, scoteau cîte un strigăt ascuţit în semn de salut şi, după ce mă priveau o clipă, se orînduiau în urma coloanei noastre. Nimeni nu se înghesuia să mă vadă de aproape, să mă pipăie, cum ar face curioşii din lumea civilizată. Nu. Indienii sînt mult prea sobri pentru a-şi manifesta astfel interesul sau emoţia de care sînt cuprinşi.

În felul acesta eşalonul nostru creştea într-una fără ca eu, să fiu cîtuşi de puţin incomodat. Iar cînd în cele din urmă zărirăm pădurea care aici, pe malul lui Saltfork, nu alcătuia decît o fîşie îngustă, eram

însoţiţi de aproape patru sute de indieni, toţi bărbaţi, în puterea vîrstei. În ce priveşte satul kiowaşilor, acesta mai crescuse în ultimul timp şi ca întindere şi ca număr de locuitori.

Printre copaci se înălţau sumedenie de corturi în care desigur că nu era nimeni în acea clipă. Toată lumea ieşise afară să ne vadă. Femei bătrîne şi tinere, adolescenţi, fete, copii — toţi căscau ochii la noi. Nefiind obligaţi să păstreze rezerva gravă şi tăcută a războinicilor, aceştia făceau o asemenea larmă asurzitoare încît, dacă n-aş fi fost cu mîinile legate, mi-aş fi astupat numaidecît urechile. Ţipau, chiuiau, urlau, rîdeau zgomotos, pe scurt, făceau un tărăboi grozav, demonstrînd cît de mult îi bucură apariţia mea ca prizonier.

La un moment dat Pida, care călărea în faţă, ridică un braţ şi făcu semn de linişte. Larma încetă imediat. La un al doilea semn călăreţii alcătuiră din mers un semicerc. Eu veneam legat pe cal şi flancat de cîte un kiowaş. Santer, înghesuit în mulţimea călăreţilor, se ostenea să-şi taie drum spre noi. Pida însă nu-i acorda nici un fel de atenţie.

Ne apropiarăm astfel de un cort mare, împodobit cu pene în vîrf. La intrare şedea cam într-o rînă, chinuit şi chircit, însuşi Tangua. Îmbătrînise mult. Ajunsese ca un schelet şi parul îi albise de tot. Numai ochii scufundaţi în orbite fulgerară la vederea mea ca două pumnale reci. Mocnea în ei o veche şi năprasnică ură.

Pida sări de pe cal şi războinicii, descălecînd la rîndul lor, se adunară ca să audă primirea ce mi-o face bătrînul şef. Coborîndu-mă de pe cal, îmi dezlegară numai picioarele, ca să pot sta drept. Eram şi eu destul de curios să aud primul cuvînt al lui Tangua, dar acesta nu se grăbi deloc.

Mai întîi mă măsură îndelung şi de repetate ori cu nişte ochi crînceni care, mărturisesc, m-ar fi speriat într-adevăr dacă n-aş fi fost pregătit să-i înfrunt. Apoi îşi plecă pleoapele. Nimeni nu suflă un cuvînt. Se lăsase o liniştea grea, întreruptă doar din cînd în cînd de fornăitul cailor. Ca să spun drept, nu mă prea simţeam în apele mele. Îmi venea să sparg eu tăcerea aceasta cruntă, chinuitoare. Dar în cele din urmă Tangua, fără să deschidă ochii, rosti apăsat şi solemn:

— Floarea tînjeşte după rouă. Tot aşteptînd-o zadarnic, se apleacă şi se ofileşte. Gata-gata să moara, cînd iată că rouă se arată în sfîrşit!

Tăcu apoi un răstimp pînă să reia.

— Bivolul scormoneşte zăpada sub care nu se arată nici un fir de iarbă. Mugeşte flămînd şi cheamă primăvara, dar în zadar; slăbeşte apoi şi cocoaşa i se moaie, puterile îi scad, aproape să-şi dea sufletul. Şi iată că adie un vînt călduţ: se apropie primăvara.

Urmă o nouă pauză.

Ce făptură ciudată mai e şi omul! Indianul acesta m-a umilit şi

m-a batjocorit ca nimeni altul, m-a urmărit cu ura lui feroce, căutînd să mă ucidă. Care a fost răspunsul meu? L-am tratat cu îngăduinţă. În loc să-l omor, i-am zdrobit numai genunchii. Şi asta silit de împrejurări! Şi iată-l acum în faţa mea, o ruină, numai piele şi os, cu glasul stins, hîrîit, venind parcă din adîncul unei hrube. Şi ce simţeam de astă dată? Îl compătimeam, regretam sincer întîmplarea care m-a făcut să-l schilodesc, deşi îmi era clar că bătrînul arde de patima răzbunării. Stătea cu ochii închişi ca într-un extaz. Îl covîrşea clipa aceasta în care i-a fost dat în sfîrşit să-şi potolească setea de sînge. Da, omul e într-adevăr o fiinţă plină de ciudăţenii...

Ghemuit, cu faţa încremenită şi abia mişcîndu-şi buzele, bătrînul şef vorbi din nou.

— Tangua era floarea, era bivolul flămînd. El a dorit şi a chemat răzbunarea. Şi ea nu venea. Şi Tangua se stingea din lună-n lună, din săptămînă-n săptămînă, din zi în zi. Şi răzbunarea zăbovea mereu. Şi Tangua îmbătrînea şi moartea îl pîndea din ce în ce mai lacoma. Şi iată că ceasul răzbunării a sosit!

Şi spunînd acestea, bătrînul deschise ochii mari, se ridica pe cît îi îngăduia şubrezenia picioarelor, întinse amîndouă mîinile spre mine cu cîteşicinci degetele răşchirate şi strigă ca ieşit din minţi:

— Da, ceasul a sosit! E aici! Ochii mei văd răzbunarea! Eh, cum ai să piei, cîine! Cum ai sa crapi!

Se prăbuşi apoi epuizat şi închise din nou ochii. Nimeni nu se încumeta să spargă tăcerea. Nici măcar Pida, fiul său. Abia după un răstimp destul de lung bătrînul îşi înălţă iarăşi pleoapele şi întrebă:

— Cum de-a căzut în mîinile voastre acest broscoi împuţit? Povestiţi-mi!

Santer nu lăsă să-i scape ocazia. Căutînd s-o ia înaintea lui Pida, deşi acesta era singurul în drept să vorbească, banditul se oferi grăbit:

— Eu ştiu cel mai bine. Să spun?

— Vorbeşte!

Santer începu să povestească, arogîndu-şi cu neruşinare tot meritul. Nimeni nu protestă. Pida era prea mîndru ca s-o facă, iar mie puţin îmi păsa de lăudăroşenia banditului. La sfîrşit, Santer adăugă în chip de concluzie:

— Aşadar, numai datorită mie vă puteţi răzbuna în sfîrşit de acest nemernic. Recunoşti?

— Da, încuviinţă bătrînul.

— Atunci îmi împlineşti o dorinţă?

— Dacă pot.

— Sigur că poţi.

— Ce anume?

— Am nevoie de nişte hîrtii pe care le ţine Old Shatterhand în

buzunar.

— Le-a luat de la tine?

— Nu.

— Atunci ale cui sînt?

— Oricum, nu sînt ale lui. Eu m-am dus să le caut la Mugworthills, dar din păcate le-a găsit el mai înainte.

— Bine, ale tale să fie! Scoate-i-le din buzunar.

Santer, fericit că obţinuse această hotărîre, se apropie de mine. Eu stăteam liniştit, nu mă mişcăm. Doar cu ochii îl fixam ameninţător. Banditul se cam sperie.

— Aţi auzit, *sir*, ordinul căpeteniei? mi se adresă el.

De astă dată nu mă mai tutuia, ba îmi spunea chiar *sir*, eu însă nu-i dădui nici un răspuns.

— Mister Shatterhand, stărui el, cel mai bun lucru ar fi să nu vă împotriviţi. Staţi cuminte să vă caut în buzunar.

Se apropie şi mai mult şi întinse mîna. Atunci, deşi cu mîinile legate, îi repezii amîndoi pumnii sub bărbie, încît banditul zbură cît colo şi căzu icnind la pămînt.

— Iuf! exclamară cîţiva indieni cu o nuanţă de bucurie în glas.

Dar Tangua era de altă părere. El strigă foc de mînios:

— Legat şi tot se împotriveşte, cîinele! Ia faceţi să nu se mai poată mişca deloc şi scoateţi-i hîrtia din buzunar!

De data asta Pida îşi ieşi din muţenie:

— Părintele meu, marea căpetenie a kiowaşilor, e înţelept şi judecă cu dreptate, dar să asculte şi glasul fiului său.

Dacă pînă atunci bătrînul vorbise parcă întors către sine, ca într-o stare de transă, acum — îndreptîndu-şi ochii spre fiul său — chipul i se lumină ca prin farmec şi glasul i se limpezi.

— De ce vorbeşte fiul meu astfel? Oare Santer nu cere pe drept ceea ce cere?

— Nu.

— De ce?

— Nu Santer, ci noi l-am luat prizonier pe Old Shatterhand, care nici nu s-a împotrivit măcar şi n-a lovit pe nimeni. S-a predat de bună voie. Mie mi s-a predat. Şi atunci al cui prizonier e dînsul?

— Al tău.

— Ale cui trebuie să fie deci calul şi armele lui şi toate celelalte lucruri?

— Ale tale.

— Într-adevăr, aşa e drept. A mea e toată prada. Şi atunci, cum vine Santer să ceară pentru el acele hîrtii?

— Fiindcă sînt ale lui.

— Cum ale lui? S-o dovedească!

— Păi, cică a fost la Mugworthills ca să le caute acolo, dar Old

Shatterhand i-a luat-o înainte.

— Dacă s-a dus să le caute înseamnă că ştia şi ce scrie în ele. E adevărat, tată?

— Adevărat.

— Să spună atunci Santer ce scrie în hîrtiile acelea!

— Bine, să-l ascultăm. Dacă va şti, înseamnă că sînt ale lui.

Cererea aceasta îl puse pe Santer în mare încurcătură, îşi putea uşor imagina că e vorba de aurul care fusese ascuns la Nugget-tsil. Dar dacă totuşi hîrtiile se refereau la altceva? Atunci s-ar fi dat de gol. Şi apoi, parcă-i convenea să divulge adevărul adevărat? Taina cu aurul trebuia să rămînă numai a lui. De aceea căută să ameţească lucrurile.

— Ceea ce scrie acolo n-are însemnătate pentru nimeni afară de mine. Iar hîrtiile sînt ale mele, asta o vedeţi chiar din faptul că m-am dus să le iau de la Mugworthills. Numai întîmplarea a făcut ca Old Shatterhand să le găsească înaintea mea.

— Ai vorbit cu înţelepciune, hotărî Tangua. Vei primi hîrtiile; sînt ale tale.

Sosise şi pentru mine momentul să intervin, mai ales că Pida părea resemnat. Rostii calm şi cu hotărîre:

— Într-adevăr, a vorbit cu înţelepciune Santer, numai că a minţit. Nu pentru aceste hîrtii a urcat el la Mugworthills.

La auzul glasului meu, bătrînul tresărirea în faţa unei primejdii neaşteptate, apoi şuieră printre dinţi:

— Cîinele împuţit s-a pornit să latre, dar n-o să-i ajute la nimic!

— Pida, tînărul şi viteazul tău fiu, spunea adineauri că eşti înţelept şi judeci cu dreptate, continuai eu. Asta înseamnă că nu părtineşti pe nimeni.

— Aşa este.

— Atunci spune deschis: te aştepţi oare ca din gura mea să iasă vreo minciună?

— Nu. Old Shatterhand e cel mai primejdios dintre albi şi cel mai înverşunat duşman al meu, dar el nu vorbeşte niciodată cu două limbi.

— Ei, află că eu sînt singurul om care putea şti unde se găsesc hîrtiile şi ce scrie în ele. Santer habar n-avea de nimic. Nu i-am luat-o eu înainte ci dînsul le-a zărit din întîmplare, după ce le-am găsit. Sper că mă crezi.

— Tangua bănuieşte că Old Shatterhand nu spune minciuni. Dar şi Santer zice ca a spus adevărul. Cum vreţi atunci să judec cu dreptate?

— Judecata dreaptă merge mînă-n mînă cu înţelepciunea. Santer a mai fost în cîteva rînduri la Mugworthills. Voia să dea de aur, însă n-a găsit nimic. Asta o ştie şi Tangua, pentru că a făcut-o cu îngăduinţa lui. Or, acum tot după aur s-a dus!

— Minciună! exclamă Santer.

— Ba e adevărul adevărat, susţinui eu. Tangua n-are decît să întrebe pe ceilalţi trei albi, care trebuiau să-l ajute pe Santer la găsirea aurului.

Bătrînul îmi dădu ascultare. Iar Gates, Clay şi Summer n-avură încotro şi confirmară spusele mele. Atunci Santer mai făcu o ultimă tentativă.

— Şi totuşi m-am dus pentru hîrtii! E adevărat că şi aurul mă ispitea şi de aceea mi i-am luat de ajutor pe oamenii aceştia. Lor nu le-am spus nimic despre hîrtii. Astea mă priveau numai pe mine personal.

Bătrîna căpetenie îşi ieşi din fire şi exclamă:

— Acuma iar au dreptate amîndoi! Ce vreţi la urma urmei?

— Nimic decît o judecată dreaptă. Să spună Santer dacă hîrtiile au vreo valoare pentru el.

— Fireşte că au, răspunse banditul, chiar foarte mare. Altminteri n-aş stărui atît.

— Bine! Cîte foi sînt?

— Mai multe, se grăbi el să răspundă, căci le văzuse doar pe cînd le citeam lîngă mormînt.

— Cîte? Două, trei, patru, cinci?

Tăcu. Dacă nu reuşea să ghicească, se dădea de

— Vedeţi că tace?! Nu ştie.

— Nu mai ţin minte. Cine stă să le numere exact?

— Dacă hîrtiile au atîta valoare pentru el, atunci ar trebui să ştie şi cîte foi sînt. Dar hai să ne spună măcar dacă sînt scrise cu cerneală sau cu creionul. Sînt convins că o să tacă şi acum.

Vorbisem dinadins pe un ton foarte ironic pentru a-l provoca la un răspuns imediat. Mă aşteptam să nu ghicească, avînd în vedere faptul că în Vest cerneala e lucru rar, se găseşte doar prin forturi, iar oamenii scriu îndeobşte cu creionul. Calculasem fără greş, căci banditul] se grăbi să-mi pareze ironia printr-o afirmaţie pe cît de hotărîtă pe atît de necugetată:

— Fireşte că ştiu. Asta nu se uită. Sînt scrise cu creionul!

— Nu cumva te înşeli? stăruii eu ca să-l fac să mai repete odată.

— Nici gînd să mă-nşel: sînt scrise cu creionul, nu cu cerneală.

— Bun. E vreun războinic de faţă care ştie să deosebească cerneala de creion? Unul care a mai văzut hîrtii din acestea care grăiesc?

Cîţiva inşi se încumetară să-şi arate cunoştinţele. De altfel, mai erau de faţă şi Gates cu ai săi. Mă adresai atunci lui Pida:

— Tînăra căpetenie a kiowaşilor să scoată hîrtiile din buzunarul meu şi să le arate acestor războinici. Dar aşa fel încît Santer să nu le poată vedea.

Tînărul se învoi numaidecît, iar eu avui grijă ca ceilalţi trei albi să vadă şi ei în treacăt testamentul fără să-l poată citi. Toţi constatară că e scris cu cerneală, iar Tangua şi Pida, deşi nu pricepeau mare lucru, se declarară de acord cu ei.

— Dobitocilor! se răsti atunci Santer la Gates. Cine m-a pus să mă întovărăşesc cu voi? Nici nu ştiţi să deosebiţi cerneala de creion!

— Ei, chiar atît de proşti n-om fi noi, dom'le Santer! E cerneală toată ziua.

— Da? Şi aţi căzut acum ca musca în călimară! N-o să mai ieşiţi de-acolo uşor.

Bineînţeles că Santer nu îndrăznea să le spună de la obraz că ar fi trebuit să mintă.

În timpul acesta Pida, împăturind la loc testamentul în cele două plicuri de piele, se adresa tatălui său:

— Old Shatterhand a biruit. Părintele meu va hotărî acum dacă Santer are vreun drept asupra hîrtiilor.

— N-are nici un drept. Sînt ale lui Old Shatterhand, vorbi bătrînul.

— Atunci le iau eu, pentru că Old Shatterhand mi s-a predat mie. De vreme ce oamenii se ceartă atîta pentru ele, înseamnă că au un mare preţ. Am să le ţin în punga cu „medicamente".

Le ascunse într-adevăr în punga agăţată de gît. Lucrul era aproape funest pentru mine. Şi totuşi dintr-un anume punct de vedere îmi convenea. Desigur că aş fi dat orice ca testamentul sa rămînă în buzunarul meu. Aşa, cum aş fi putut sa mai ajung în posesia lui în cazul unei evadări? Pe de alta parte însă, dacă hîrtiile ar fi rămas la mine, foarte probabil că Santer ar fi încercat să mi le ia, fie pe ascuns în timpul somnului, fie chiar făţiş, cu forţa. Fiind legat, mă aflam la discreţia lui, nu mă puteam împotrivi în nici un fel. Judecind din acest punct de vedere, era mai convenabil ca testamentul să stea în păstrarea tînărului kiowaş de care Santer n-ar fi avut curajul să se atingă. De altfel, banditul renunţă imediat la stăruinţele sale şi se prefăcu că, în fond, nu-i prea pasă de hîrtii.

— Poftim, păstrează-le, că tot n-ai sa înţelegi nimic! Doar nu ştii să citeşti. Pentru mine, ce să zic, erau într-adevăr de preţ şi aş fi vrut să fie în mîna mea. Dar la urma urmei mă pot lipsi. Bine că ştiu ce scrie în ele. Haideţi, domnilor! Nu mai avem nici o treabă aici. Să ne căutam un adăpost.

Şi se depărtă împreună cu Gates, Clay şi Summer. Nimeni nu-l reţinu. Problema cu hîrtiile era deci rezolvată. Aşteptam ca Tangua să se ocupe, acum de mine. Şi, într-adevăr, bătrînul îl întrebă pe fiul său:

— Dacă Old Shatterhand mai avea asupra lui hîrtiile acelea care grăiesc, înseamnă că nu i-aţi golit buzunarele, nu-i aşa?

— Nu, nu i le-am golit, răspunse Pida. El e un mare războinic. Îi

vom lua viaţa, însă fără să-l jignim umblîndu-i prin buzunare. Destul că i-am luat armele. Celelalte lucruri şi aşa ne rămîn noua după ce-l omorîm.

Mă aşteptam ca bătrînul să fie de altă părere, dar mă înşelam. El îşi privi fiul cu mîndrie şi dragoste.

— Pida, tînăra căpetenie a kiowaşilor, e un războinic cu suflet mare şi cald. El îi cruţă pînă şi pe cei mai temuţi duşmani ai săi; îi ucide, dar nu-i jigneşte şi nu-i face de ocară. Numele lui va fi odată şi mai vestit decît al lui Winnetou, cîinele acela de apaş. Drept răsplată pentru vitejia lui am să-i îngădui să-şi moaie cuţitul în inima lui Old Shatterhand cînd, după toate caznele, acesta va fi să-şi dea sufletul. A lui să fie slava de a-l fi răpus cu propria mîna pe cel mai tare şi mai vestit dintre albi. Şi acum să vină bătrînii la sfat, să vedem ce fel de moarte îi hotărîm acestui cîine cu faţa palidă. Pînă atunci, agăţaţi-l de arborele morţii.

Ce fel de arbore era acesta? Explicaţia mi se oferi neîntîrziat. Fusei dus pînă la un pin cu diametrul de vreo două picioare, înconjurat de nişte stîlpi înfipţi în pămînt patru cîte patru, de al căror rost aveam să mă dumiresc abia seara. Pinului acesta kiowaşii îi ziceau „arborele morţii" pentru că de el erau legaţi prizonierii condamnaţi la moarte prin tortură. Jos, de trunchi erau fixate curelele. Aici mă legară exact după sistemul aplicat cîndva lui Winnetou şi tatălui său cînd aceştia căzuseră în mîinile noastre şi ale kiowaşilor. Doi războinici înarmaţi mă străjuiau în dreapta şi în stînga. În faţa cortului căpeteniei se adunaseră în semicerc bătrînii tribului pentru a-mi hotărî sfîrşitul, mai bine zis felul cum aveam să mor, pentru că, de fapt, condamnarea la moarte era de mult hotărîtă. Înainte de a începe dezbaterea, Pida se apropie de mine şi-mi controlă legăturile. Erau cumplit de strînse. Tînărul le mai slobozi puţin şi rosti către străjeri:

— Fiţi cu ochii-n patru, dar nu cumva să-l umiliţi. E o mare căpetenie a vînătorilor albi şi niciodată nu s-a atins din senin de vreun războinic roşu.

Apoi se depărta ca să participe la sfat.

Stăteam drept în picioare, legat cu spatele de copac şi pe dinaintea mea treceau mereu o mulţime curioasă de femei, fete şi copii. Războinicii, în schimb, se ţineau deoparte. Ba chiar şi băieţii mai răsăriţi, mîndri şi retraşi, căutau să-şi ascundă curiozitatea. Ură nu citeam în ochii nimănui, ci mai curînd respect şi aşteptare ca în ajunul unei sărbători. Îi interesa într-adevăr acest vînător alb despre care auziseră multe şi a cărui moarte avea să le ofere un spectacol nemaipomenit de crud şi pasionant.

Printre femei zării la un moment dat o tînără care părea să nu fie încă *squaw*, adică nevastă. Întîlnindu-mi privirile, fata se desprinse de cercul celorlalte şi se opri apoi în loc, examinîndu-mă pe furiş.

Parcă i-ar fi fost ruşine să se amestece şi ea în grămada de gură-cască. Nu era o frumuseţe fără cusur, dar nicidecum urîtă. Trăsăturile ei delicate atrăgeau atenţia, ca şi ochii ei mari cu profunzimi sincere şi grave. Îmi amintea de Nşo-ci, deşi nu semăna de loc cu sora apaşului. Dintr-un imbold de o clipă, îi făcui un semn prietenesc din cap. Fata se roşi ca focul, îmi întoarse spatele şi-şi văzu repede de drum. Dar după puţin se opri din nou şi, după ce mă privi încă odată, dispăru într-unul din corturile cele mai arătoase.

— Cine e tînăra fiică a kiowaşilor care a stat acolo singură şi apoi a plecat? îl întrebai pe unul din paznicii mei.

Neavînd consemn să refuze discuţia cu mine, străjerul îmi răspunse:

— E Kaho-oto —, Păr-negru", fiica lui Sus-ho-maşa — „Pană-de-vultur" — care încă de copil şi-a cucerit dreptul să poarte o pană în creştetul capului. Îţi place fata?

— Îmi place, confirmai eu, deşi în situaţia dată întrebarea indianului suna cel puţin ciudat.

— E soră cu nevasta lui Pida, completă el.

— Cu nevasta lui Pida?

— Da.

— Va să zică, e rudă cu tînăra voastră căpetenie.

— Desigur. Uite-l şi pe tatăl ei, colo la sfat, cu o pană mare în chică.

Scurta noastră convorbire se încheie aici; dar avea să aibă urmări nebănuite.

Sfatul bătrînilor dură mult, aproape două ceasuri, după care fui dezlegat şi adus în faţa lor ca să aflu soarta ce mă aşteaptă. A trebuit să ascult mai întîi lungi cuvîntări despre crimele albilor în general şi despre ale mele în particular. Tangua istorisi pînă în cele mai mici amănunte înfruntarea noastră de odinioară care se încheiase cu betegirea lui. Nu omise nici faptul că l-am eliberat pe Sam Hawkens capturîndu-l pe Pida. Într-un cuvînt, îmi fu dat să ascult un rechizitoriu cu atîtea capete de acuzare încît orice indulgenţă părea a fi exclusă. Dar şi mai lungă fu înşirarea chinurilor ce mă aşteptau. Cred că nici un alb osîndit de indieni nu fusese supus vreodată la atîtea rafinate şi sălbatice torturi. Puteam fi într-adevăr mîndru de o asemenea distincţie — cea mai concretă manifestare a stimei şi respectului de care se bucură cineva în ochii acestor oameni atît de îndatoritori! Singura-mi consolare consta în faptul că mi se acordase un termen de graţie pînă la revenirea din deplasare a unui detaşament de kiowaşi plecat nu ştiu unde. Nu se cădea ca războinicii absenţi să piardă marele prilej de a asista la moartea lui Old Shatterhand.

În faţa sentinţei mă comportai ca un om căruia nu-i pasă că va muri, dar fără să rămîn dator în ce priveşte răspunsul. Vorbii scurt,

cuprinzător, ferindu-mă să fac vreo afirmaţie prin care să-i jignesc pe judecătorii mei.

Atitudinea mea era foarte neobişnuita în asemenea cazuri cînd, spre a-şi dovedi neînfricarea, cel osîndit căuta cu tot dinadinsul să mai pună paie pe foc, copleşindu-i pe judecători cu blesteme şi injurii. Eu însă renunţai la acest joc de dragul lui Pida, care se purtase cu mine atît de prietenos şi chiar de dragul celorlalţi kiowaşi care nu-mi arătau nici un fel de ură. Mă bucurasem în fond de o primire foarte bună la ei, dacă ţineam seama de firea şi de obiceiurile lor, ca şi de duşmănia ce le-o purtau apaşilor. Că această atitudine a mea putea să fie interpretată ca un semn de laşitate? Nu, de asta eu unul, cu toate antecedentele mele, nu trebuia să mă tem.

Condus înapoi la „arborele morţii", trecui pe lîngă cortul ce aparţinea bătrînului Pană-de-vultur. Fiica lui stătea în faţa intrării. Fără vreun gînd anume, mă oprii şi o întrebai:

— Tînăra mea soră se bucură, desigur, că Old Shatterhand cel hain a fost în cele din urmă prins?

Fata se înroşi iar ca focul şi răspunse abia după un timp:

— Old Shatterhand nu e hain.

— De unde ştii?

— Toată lumea ştie.

— Atunci de ce-mi pregătiţi moartea?

— Fiindcă l-ai schilodit pe Tangua şi fiindcă nu mai eşti faţă palidă, ci apaş.

— Ba nu sînt apaş. Am fost şi rămîn alb.

— Inciu-ciuna te-a primit printre apaşi şi te-a făcut chiar căpetenie. N-ai băut tu din sîngele lui Winnetou şi el dintr-al tău?

— Asta-i adevărat. Dar în afară de cazul cînd am fost silit, ce rău le-am făcut eu vreodată kiowaşilor? Oare sora mea Kaho-oto uită cum m-am purtat?

— Cum, Old Shatterhand mă ştie pe nume?

— Am căutat să-ţi aflu numele fiindcă eşti fiica unui mare şi preţuit războinic. Fie ca să apuci multe ocoluri ale soarelui, mai multe decît mi-au rămas mie ceasuri de trăit!

Acestea zise, îmi continuai drumul. Străjerii nu interveniseră deloc în acest schimb de cuvinte. Alt prizonier ar fi fost tratat desigur cu mai puţine menajamente. Purtarea lor binevoitoare nu se datora numai atitudinii lui Pida, ci şi faptului că însuşi Tangua se schimbase mult. Şi la rîndul ei această schimbare nu se datora doar împrejurării că bătrîneţea te face mai îngăduitor sau îţi slăbeşte energia, ci serioasei înrîuriri pe care fiul o exercita asupra tatălui său. Un vlăstar mlădiu, viguros, împrumută şi bătrînului trunchi forţe noi.

După ce fusei iarăşi legat la „arborele morţii", se retraseră chiar şi femeile şi copiii. Părea că se dăduse ordin în această privinţă, ceea

ce mă bucura într-un fel; nu-mi făcea nici o plăcere sa se uite lumea la mine ca la urs, chiar dacă era vorba de copii.

Ceva mai tîrziu o văzui pe tînăra indiană ieşind din cortul ei. Venea spre mine ducînd un vas de lut.

— Tata mi-a îngăduit să-ţi aduc ceva demîncare. Primeşti? Mă întrebă ea cînd ajunse în dreptul meu.

— Cu plăcere, făcui eu prietenos. Dar nu mă pot servi de mîini. Mi-s, legate.

— N-ai nevoie de mîini. Voi fi slujnica ta.

Îmi adusese carne de bizon friptă şi tăiată bucăţi. Luînd cîte o bucată în vîrful cuţitului, mi-o ducea cu gingăşie la gură. Frumos, nu-i aşa? Old Shatterhand hrănit ca un prunc de o indiană! Cu toată situaţia mea deloc veselă, îmi venea să pufnesc în rîs. De ruşinat nu mă ruşinam, căci fata ce mă servea cu atîta graţie nu era o lady năzuroasă sau o signorina plină de fumuri, ci o indiană-kiowa, pentru care gestul acesta va fi fost cît se poate de firesc.

Cele două străji ne priveau fără să-şi mişte nici o cută a feţei, deşi cred că scena îi amuza. După ce terminai de mîncat, unul din ei, cam palavragiu, crezu de cuviinţa să-i facă fetei o surpriză plăcuta.

— Old Shatterhand zicea că Păr-negru îi place mult. Tînăra mă privi cu ochi mari şi cred că de astă dată mă roşii eu la faţă. Apoi dădu să plece. Dar se întoarse iar spre mine şi mă întrebă:

— E adevărat ce spune războinicul roşu?

— Dînsul voia să ştie dacă-mi placi şi i-am spus că da.

De astă dată fata plecă numaidecît.

Tîrziu după-amiază, zărindu-l pe Gates cum se plimbă printre corturi, mă adresai unuia dintre paznicii mei:

— S-ar putea să vorbesc cu această faţă palidă?

— Da, încuviinţă el. Dar să nu vorbeşti cumva despre fugă!

— Nicidecum. În privinţa asta fratele meu roşu poate fi liniştit.

Îl strigai pe Gates, care se apropie cu paşi înceţi, nesiguri, ca unul care nu prea ştie ce are de făcut.

— Stai, nu te sfii! îl îndemnai eu. Ori n-ai voie să vorbeşti cu mine?

— Mister Santer sar necăji, răspunse el.

— Ţi-a atras el atenţia să nu-mi vorbeşti?

— Da.

— Cred şi eu! Se teme să nu ţi-l descriu în adevărata lui lumină.

— Mi se pare şi acum că vă înşelaţi în ce-l priveşte, mister Shatterhand.

— Nu eu mă înşel, ci dumneata.

— E un gentleman.

— Cu ce-mi dovedeşti? Eu însă pot să-ţi demonstrez contrariul, cu fapte, concret şi temeinic.

— Nu mă interesează, de vreme ce ştiu că-l duşmăniţi.

— Asta da. Îl duşmănesc în aşa măsură, încît ar face bine să se păzească de mine.

— De dumneavoastră? Hm! Nu vă supăraţi, *sir*, dar nu văd cui şi cum i-aţi mai putea face vreun rău.

— Pentru că sînt condamnat la moarte?

— Păi?!

— Între dorinţă şi realizare e o serioasă distanţă. Eu am mai stat nu o dată pe muchia prăpastiei şi uite că n-am căzut în ea. Dar hai să vedem: crezi dumneata că Old Shatterhand e într-adevăr un ticălos abject cum susţine Santer?

— Cred şi nu cred. Adevărul e că vă duşmăniţi. De aceea nu mă interesează cine are dreptate.

— Atunci cel puţin să nu mă fi minţit!

— Cînd am făcut eu asta?

— Sus, la Mugworthills, cînd mi-ai ascuns faptul că kiowaşii sînt în apropiere. Dacă te-ai fi purtat cinstit cu mine, nu aş fi ajuns prizonier.

— Nu cumva aţi fost dumneavoastră mai sincer?

— Dar ce, v-am înşelat cu ceva?

— Fireşte.

— Cînd? Cum?

— Cînd v-aţi dat drept Jones.

— Asta numeşti dumneata înşelătorie?

— Fireşte!

— Înşelătoria presupune intenţia de a obţine un avantaj asupra altuia pe căi necinstite. În cazul meu nu era vorba de aşa ceva. Faptul că mi-am tăinuit numele şi am folosit altul, nu poate fi considerat nici măcar un şiretlic, ci doar o necesitate. Santer e un ucigaş notoriu, un escroc fără pereche, un ins extrem de periculos. A vrut să mă omoare şi pe mine. Cînd voi îl slujeaţi pe acest nemernic, cum era să vă spun că mă numesc Old Shatterhand şi că ţinta mea e Mugworthills?

— Hm! mormăi el.

— Iartă-mă, mister Gates, dar dacă tot te mai îndoieşti de mine, dă-mi voie să nu te înţeleg.

— Ar fi trebuit totuşi să ne spuneţi adevărul. Era de datoria dumneavoastră.

— Nu eram cu nimic obligat, înţelegi? Sînteţi nişte oameni lipsiţi de experienţa. Da, nişte uşuratici, cel puţin în comparaţie cu mine care ştiu ce înseamnă Vestul sălbatic. De aceea trebuia să fiu cu băgare de seamă.

— Dacă ne spuneaţi adevărul, v-am fi dat crezare.

— Nu mi-aţi fi dat.

— Ba da.

— Ba eu îţi dovedesc că nu.

— Cu ce?

— Păi acum, cînd ştii cine sînt, parcă-mi dai crezare?

— Acum e altceva... După ce ne-aţi indus odată în eroare, sigur că...

— Asta se cheamă pretext. Doar ştii acum şi cine sînt şi ce motive m-au determinat să-mi ascund numele. Şi ceea ce-i mai important, ai fost personal de faţă la maşinaţiile lui Santer împotriva mea.

— Nu v-a pus nici un gînd rău.

— Cine spune asta?

— El însuşi... A repetat-o chiar adineauri.

— Nu face decît să vă arunce praf în ochi. De fapt, ţelul lui e să mă omoare.

— Vă înşelaţi. Omul acesta nu minte.

— Uite că şi acuma ţii cu el. Cu atît mai inutil ar fi fost să vă împărtăşesc adevărul la Mugworthills. N-am căutat eu în zadar să vă conving acolo de faptul că Santer umblă cu gînduri ascunse? Iată că nici acuma n-o crezi, deşi datoria voastră ar fi să-mi luaţi apărarea, să mă ajutaţi, să mă scăpaţi de o moarte cumplită.

— Santer însuşi vrea să vă salveze. O ştiu de la el.

— Minte! Minte cu neruşinare! În sfîrşit, se vede că nu te laşi convins. V-a îmbrobodit serios banditul, n-am ce spune. N-o să vă dezmeticiţi decît prea tîrziu. Şi are să vă coste..

— Pe noi? Ce să ne coste? Cu dumneavoastră e altceva; l-aţi urmărit, îl ameninţaţi. Cu noi, însă, omul se poartă omeneşte.

— Va să zică, tot mai speraţi să găsiţi aurul?

— Păi cum!

— La Mugworthills n-o să găsiţi nici un bob.

— Atunci îl găsim în altă parte.

— Unde?

— Deocamdată nu ştim. O să aflăm.

— De la cine o să aflaţi?

— Santer va lămuri totul.

— Dar în ce fel? V-a spus?

— Nu.

— Vezi că nu e sincer cu voi?

— Cum să ne spună ceea ce nici el nu ştie încă?!

— Ba ştie! Ştie foarte bine cum poate afla locul unde sînt depozitaţi nuggeţii.

— Dacă vorbiţi astfel, înseamnă că ştiţi şi dumneavoastră.

— Desigur.

— Îmi spuneţi şi mie?

— Nu, asta nu.

— Aha! Unde-i sinceritatea? Şi mai pretindeţi să vă dăm ajutor!

— Aş vorbi foarte deschis cu voi dacă mi-aţi inspira încredere. Dar aşa, datorită atitudinii voastre, sînt silit să-mi păstrez secretul. Ia spune, unde v-aţi adăpostit?

— Stăm într-un cort ales de Santer.

— E şi dînsul acolo?

— Da.

— Şi unde-i cortul acesta?

— Lîngă cel al lui Pida.

— Ciudat. Zici că l-a ales chiar Santer?

— Chiar el. Tangua i-a îngăduit să locuiască unde-i place mai mult.

— Şi s-a stabilit tocmai lîngă Pida care, în nici un caz nu-i poartă simpatia ce i-o poartă bătrînul? Băgaţi de seamă! Se poate întîmpla ca Santer să dispară subit şi să vă lase de izbelişte! Şi atunci atitudinea kiowaşilor faţă de voi s-ar schimba radical.

— Nu înţeleg.

— Acum vă tolerează; atunci însă vă vor trata ca duşmani. Şi e destul de problematic ca eu să vă pot salva.

— Dumneavoastră... pe... pe noi?! se bîlbîi Gates. Vorbiţi de parc-aţi fi liber şi v-aţi bucura de prietenia kiowaşilor!

— Am şi eu nişte temeiuri, pentru că...

— Aoleu! mă întrerupse el deodată. Ne-a şi văzut stînd de vorbă!

Tocmai apăruse Santer dintre corturi. Se apropia repede de noi..

— Rău mai tremuri de frica individului ăstuia ! îl ironizai eu pe Gates.

— Nu că mi-e frică, dar dumnealui doreşte să nu stau de vorbă cu dumneavoastră.

— Atunci fugi, mister Gates, aruncă-te la picioarele lui şi cere-i îndurare, biet păcătos ce eşti!

— Ce faci aici, Gates? se răsti Santer încă de departe. Cine te-a trimis să vorbeşti cu acest om?

— Treceam din întîmplare şi dînsul a început vorba, se scuză Gates smerit.

— Aici n-ai ce căuta din întîmplare. Hai cu mine!

— Mister Santer, doar nu sînt copil şi...

— Ţine-ţi gura şi mişcă-te!

Banditul îl apucă de braţ şi-l trase după sine. Ce naiba le-o fi îndrugat el acestor gură-cască de-i îngăduiau să-i trateze astfel?

Paznicii mei fuseseră aleşi dintre kiowaşii care o rupeau niţel pe englezeşte. Înţeleseseră aşadar toată discuţia şi, drept dovadă că mă bucuram în ochii lor de mai multă stimă decît Santer, unul din ei —

cel care-mi vorbise adineauri — făcu următoarea observaţie:

— Ăştia parc-ar fi nişte oi blege care se iau după lup. Cînd l-o apuca foamea, îi înghite pe tustrei. De ce nu l-or fi ascultînd pe Old Shatterhand care le vrea binele?

După puţin sosi şi Pida pentru a-mi controla legăturile, dar şi pentru a se convinge de starea mea. Arătă spre stîlpii aceia înşiraţi cîte patru.

— Old Shatterhand o fi obosit de atîta stat în picioare. Noaptea va putea să se culce aici, între pari. Sau doreşte cumva să se culce de pe-acum?

— Nu. Mai stau aşa.

— Atunci după masa de seară. Are vînătorul alb vreo dorinţă?.

— Da.

— Vorbească! O îndeplinesc cu plăcere ducă pot.

— Vreau numai să te previn împotriva lui Santer.

— Faţă de Pida, fiul căpeteniei kiowaşilor, Santer nu-i decît un păduche!

— Foarte adevărat. Dar şi de păduche trebuie să te scapi cînd ţi se vîră sub cămaşă. Am auzit că Santer locuieşte chiar lîngă tine.

— Da. Cortul acela era liber.

— Atunci bagă de seamă să nu pătrundă în cortul tau! Se pare că asta urmăreşte.

— Îl dau afară!

— Fireşte, dac-ar intra sub ochii tăi. Ce te faci însă dacă vine pe furiş, fără să-l vezi?

— Îl văd eu!

— Chiar dacă eşti plecat?

— Atunci îl vede nevasta şi-l alungă.

— Să ştii că el vrea să pună mîna pe hîrtiile ce mi le-ai luat.

— N-am să i le dau.

— Ştiu că n-ai să i le dai. Însă fii atent să nu ţi le fure!

— Chiar dac-ar intra pe ascuns în cortul meu, tot nu le-ar găsi. Le păstrez la loc sigur.

— Să sperăm. Dar mie mi-ai îngădui să le mai văd odată?

— Păi le-ai văzut şi le-ai citit.

— Nu în întregime.

— Atunci ai să le vezi, dar nu acum cînd înserează. Ţi le aduc mîine în zori.

— Îţi mulţumesc. Şi încă ceva: Santer nu umbla numai după hîrtiile, ci şi după armele mele. Sînt nişte puşti fără seamăn de bune şi tare ar vrea să-i încapă pe mîini. Unde le ţii?

— La mine.

— Te sfătuiesc să le păzeşti.

— N-avea grijă. Chiar dac-ar intra în cort ziua-n amiaza-mare şi

tot nu le-ar vedea. Le-am învelit în două pături şi le-am ascuns sub aşternut ca să nu prindă umezeală. De-acuma numai eu mă voi sluji de ele. Cu carabina Henry va însemna că sînt urmaşul lui Old Shatterhand. Dă-mi voie să te rog un lucru.

— Poftim, te ascult cu dragă inimă.

— Am cercetat armele cu de-amănuntul. La doborîtorul de urşi mă pricep, dar cu carabina nu ştiu sa trag şi pace. Ai vrea, pînă nu mori, să-mi arăţi şi mie cum trebuie mînuită, cum se încarcă şi cum se trage cu ea?

— Sigur că-ţi arăt.

— Îţi mulţumesc. Nimeni nu te sileşte să-mi spui taina. Şi dacă nu mi-o spui, atunci carabina nu-mi foloseşte la nimic. Văd însă că vrei să mă ajuţi. De aceea şi eu am să-ţi port de grijă pînă vor începe caznele: ai să primeşti tot ce-ţi pofteşte inima.

Şi Pida se depărta fără să ştie ce nădejdi trezise în sufletul meu.

Ca să fiu sincer, crezusem la început că m-aş putea alege cu vreun folos de pe urma prezenţei lui Gates, a lui Clay şi Summer. Chiar dacă nu-mi erau cu adevărat prieteni, încă ar fi avut datoria — ca albi — să intervină pe cît posibil în favoarea mea. Cu oarecare bunăvoinţă ar fi găsit chiar un prilej să mă elibereze de acest păcătos „arbore al morţii". Să-mi fi tăiat numai legăturile de la mîini, că pe urmă m-aş fi descurcat şi singur. Din păcate însă trebuia să renunţ la acest gînd. Comportarea lui Gates îmi dovedea că nu pot nădăjdui în ajutorul lui, nici în al celorlalţi doi papă-lapte.

Nu mă puteam bizui decît pe propriile mele puteri. Dar şi aşa nu mă încerca desperarea. Trebuia, trebuia negreşit să găsesc un mijloc care să mă scape de tortură şi de moarte. Cîteva clipe doar să fi avut o mînă liberă şi un cuţit la dispoziţie! În fond lucrul nu era imposibil şi nici măcar atît de greu de realizat. Pînă atunci nu-mi trecuse prin gînd să cer ajutorul tinerei indiene, dar acum ideea aceasta mă obseda. Fata părea să nutrească sentimente de milă şi simpatie faţă de mine... Fie ce-o fi, trebuia să scap, să fug, să evadez, chiar recurgînd în ultima clipă la vreun act desperat!

Şi Pida! Vrea să-i explic mecanismul carabinei! Ce mi-aş putea dori mai mult? Ca să-i arăt cum se încearcă arma şi cum se manipulează, trebuie să mi se dezlege mîinile. Atunci aş putea să-i smulg cuţitul de la brîu şi să-mi tai curelele din jurul gleznelor. Ei şi pe urmă aş fi stăpîn şi pe mine şi pe carabina mea cu repetiţie! Ar fi, desigur, o lovitură foarte riscantă, dar în fond ce pot pierde decît viaţa, care şi altminteri e pierdută? Fireşte, ar fi mai bine dacă s-ar ivi prilejul să scap cu ajutorul unui şiretlic, fără să mă expun armelor pieilor-roşii. Deocamdată nu găseam nici o idee salvatoare, dar putea să-mi vină ulterior; timp era berechet.

Aşadar, noaptea voi sta culcat între parii aceştia, şaisprezece la

număr, înfipţi în grupuri de cîte patru în jurul copacului. Sînt deci ţarcuri pregătite pentru patru prizonieri şi, după dispoziţia parilor, se vede cam în ce fel te poţi simţi acolo, culcat la mijloc, cu membrele legate fiecare de cîte un par. Nici gînd să adormi răstignit astfel la orizontală. Iar şansa de a evada e inexistentă.

Pe cînd mă frămîntam cu aceste gînduri, seara coborî de-a binelea. La corturi se aprinseră focurile, iar femeile se apucară să gătească de cină. Din nou Păr-negru îmi aduse de mîncare şi de băut. Obţinuse, probabil, prin intermediul tatălui ei permisiunea lui Tangua de a se îngriji de mine. De astă dată nu schimbarăm nici un cuvînt. Îi mulţumii doar la plecare. Între timp, cei doi gardieni fură schimbaţi de alţi doi care se arătau nu mai puţin prietenoşi faţă de prizonierul lor. Întrebîndu-i cînd aveam să mă culc în ţarcul meu, îmi explicară că aceasta se va petrece în prezenţa lui Pida.

Dar pînă să apară tînăra căpetenie se apropie de mine cu paşi rari şi solemni altcineva — şi anume Pană-de-vultur, tatăl fetei care mă îngrijea. Se opri, mă măsură în tăcere preţ de un minut, după care ordonă străjilor:

— Fraţii mei să stea mai deoparte pînă îi chem din nou! Am ceva de vorbit cu acest alb.

Cei doi se retraseră imediat, ceea ce dovedea că Pană-de-vultur, chiar fără a fi căpetenie, se bucura de o trecere deosebită. După ce străjerii se depărtară, bătrînul se aşeză în faţa mea. Trecu din nou un răstimp pînă să înceapă vorba. Glasul lui avea în el ceva sărbătoresc.

— Feţele palide locuiesc dincolo de apa cea mare şi au pămînt destul. Totuşi au venit încoace sa ne răpească munţii şi plaiurile strămoşeşti.

Tăcu. Cunoscîndu-i pe indieni, mă aşteptam ca aceasta să nu fie decît o introducere. Pesemne că bătrînul voia să discute cu mine o problemă de mare importanţă. Dar ce anume? Aproape că ghiceam. Pană-de-vultur făcuse, desigur, pauza sperînd într-un răspuns. Dar văzînd că eu tac, reluă:

— Albii au fost primiţi cu bunăvoinţă de către oamenii roşii, dar ei ne-au răsplătit prin jaf şi omor.

Altă pauză.

— Chiar şi astăzi feţele palide folosesc tot soiul de vicleşuguri ca să ne asuprească, iar cînd nu le merge în felul ăsta, vin peste noi cu puterea armelor.

Din nou pauză.

— Cînd un om roşu vede în faţa lui un alb, poate fi sigur că acesta îi e duşman de moarte. Vor fi fiind oare şi feţe palide care nu ne duşmănesc?

Înţelegeam unde vrea să ajungă; de fapt, gîndurile lui mă vizau pe mine. Şi cum eu încă nu ma hotărîsem să răspund, omul atacă mai

direct chestiunea ce-l interesa.

— Văd că Old Shatterhand nu-mi răspunde. Oare nu s-au purtat albii faţă de noi aşa cum spun eu?

— Ba da, recunoscui. Pană-de-vultur are dreptate.

— Si nu sînt ei duşmanii noştri?

— Sînt.

— Vor fi fiind totuşi printre albi şi unii care ne duşmănesc mai puţin?

— Sînt şi din aceştia.

— Să-mi numească Old Shatterhand măcar unul dintre aceşti albi.

— Aş putea să-ţi dau destule nume, dar n-o fac. Dacă ai ochi de văzut, atunci vei recunoaşte că un asemenea alb stă acum în faţa ta!

— Nu-l văd decît pe Old Shatterhand.

— Păi da, la mine mă gîndesc.

— Va să zică pretinzi că te-ai purtat cu noi mai puţin duşmănos decît fraţii tăi?

— Nu, nu pretind.

— Nuuu?! Se miră Pană-de-vultur. Negaţia mea îi cam încurca şirul gîndurilor.

— Fratele meu roşu a rostit cuvinte nelalocul lor.

— Ce cuvinte?

— Că m-aş fi purtat doar mai puţin duşmănos decît alţii. Or, eu mă port faţă de oamenii roşii fără pic de duşmănie.

— N-ai ucis, n-ai rănit pe nimeni?

— Ba da, însă numai cînd am fost silit s-o fac. Eu nu m-am purtat, cum ai spus adineauri, mai puţin duşmănos cu indienii, ci v-ara arătat numai prietenie, am nenumărate dovezi. De cîte ori mi-a stat în puteri, v-am luat partea împotriva albilor, v-am apărat de samavolnicii. Dacă judeci cu dreptate, ai să recunoşti acest adevăr.

— Eu sînt un om drept.

— Aminteşte-ţi, de pildă, de Winnetou! Am fost cei mai buni prieteni şi fraţi de sînge. Oare Winnetou nu era indian?

— Nu zic ba. Însă Winnetou era duşmanul nostru.

— Greşeşti. Numai voi l-aţi făcut să vă duşmănească. El îi iubea pe toţi indienii ca şi pe apaşii lui şi ar fi vrut să trăiască în pace şi în bună înţelegere cu toţii. Dar triburile s-au apucat să se bată şi să se sfîşie între ele. Aceasta era marea lui suferinţă, mîhnirea care nu l-a părăsit nicicînd. Şi tot aşa simţeam şi eu. Toate faptele le săvîrşeam din dragoste pentru seminţiile roşii.

Vorbisem la fel de rar şi serios ca şi dînsul. Pană-de-vultur îşi înclină capul şi se scufundă cîtva timp în tăcere. Apoi, smulgîndu-se parcă din gînduri, rosti:

— Old Shatterhand a spus adevărul. Pană-de-vultur e un om

drept şi recunoaşte ce-i bun chiar şi la duşmanii săi. Dacă toţi oamenii roşii ar fi ca Winnetou şi toate feţele palide ca Old Shatterhand, atunci am trăi laolaltă ca fraţii, ne-am iubi şi ne-am ajuta la nevoie. Şi pămîntul ar fi destul pentru toţi fiii şi toate fiicele noastre. Dar e lucru primejdios să dai pilde pe care nimeni nu le urmează. Winnetou a căzut ucis de un glonţ duşman, iar Old Shatterhand va pieri în groaznice chinuri.

Discuţia se opri acum la punctul unde căuta el să ajungă. Socotii că e mai bine să tac şi să-l ascult. Pană-de-vultur reluă:

— Old Shatterhand e un viteaz; el va trebui să îndure cazne multe şi cumplite. Oare se va arăta el slab, spre bucuria judecătorilor săi?

— Nu. Dacă va fi să mor, atunci voi muri aşa fel încît să merit un mormînt pe care să-l cinstească lumea.

— Dacă va fi sa mori? Adică, te mai îndoieşti !

— Vad că eşti foarte sincer.

— Ai vrea să te mint?

— Nicidecum. Dar îţi trebuie mult curaj ca să vorbeşti astfel.

— Old Shatterhand n-a fost niciodată un laş.

— Va să zică ţi-ai pus nădejdea în fugă?

— Da. Şi sînt sigur că am să izbutesc. Afirmaţia mea categorică îl uimi şi mai mult decît primul răspuns.

— Iuf, iuf! exclamă el ridicînd mîinile la cer. Te-ai bucurat pînă acum de blîndeţe; va trebui să ţi se arate asprime mai multa.

— Nu mă tem de nimic. Nu mă îngrozeşte nici o asprime. Sînt chiar mîndru că nu simt nevoia să ascund adevărul. Altul în locul meu n-ar face aşa.

— Old Shatterhand are dreptate. E singurul prizonier care spune deschis, răspicat, că are de gînd să fugă. Nu e vorba numai de curaj. E şi obrăznicie!

— N-ai dreptate. Obraznicul fie că nu-şi dă seama ce face, fie că nu are nimic de pierdut. Eu însă vorbesc sincer, pentru că am temeiurile mele, pentru că urmăresc un scop cu totul diferit.

— Care anume?

— Asta nu-ţi spun. Trebuie să ţi-o închipui singur.

De fapt, era vorba de următoarele: Pană-de-vultur venise fără îndoială cu intenţia de a-mi oferi mîna fiicei sale şi de a mă salva în acest fel. Consimţind la această căsătorie, n-aş mai fi fost ucis, mi-aş fi redobîndit libertatea şi, în plus, m-aş fi ales cu o nevastă tînără. Dar asta însemna să devin kiowaş lucru fireşte inacceptabil pentru mine. A respinge propunerea echivala cu a-l jigni profund pe Pană-de-vultur şi a naşte în el dorinţa răzbunării. Pentru a evita asemenea complicaţii şi pentru a-l descumpăni pe bătrîn, îi făcusem acele mărturisiri pline de cutezanţă şi tupeu. Îi dădusem astfel a înţelege că n-are rost să mi-o

ofere pe fiica lui, pentru că eu aveam să-mi recapăt libertatea şi fără să ajung soţul unei indiene. Dacă mi-ar fi înţeles aluzia, ar fi evitat propria-i jignire şi, ca urmare, dorinţa de a se răzbuna împotriva mea.

Pană-de-vultur păru să cugete la cele spuse de mine, dar, din păcate, nu-mi sesiză adevărata intenţie, îmi răspunse pe tonul lui obişnuit, măsurat.

— Old Shatterhand caută doar să ne tulbure gîndurile, că de scăpat ştie şi el că nu va scăpa de aici. El nu vrea să recunoască pe faţă că a pierdut, pentru ca nu cumva să-şi piardă din faimă. Dar Pană-de-vultur nu se lasă amăgit. Degeaba orice gînd de fugă!

— Şi totuşi am să fug!

— Vei fi chinuit de moarte.

— Ba am să scap!

— Uite ce-i: dacă aş şti că poţi fugi, m-aş prinde chiar eu să te păzesc. Dar ştiu bine că nu poţi. Numai o singură scăpare ar fi, una singura...

— Care? Cum? întrebai eu, văzînd că nu-l pot scoate pe bătrîn din ale sale.

— Dacă te-aş ajuta eu.

— Nu-mi trebuie nici un ajutor!

— Eşti mai încrezut chiar decît bănuiam. Cum să respingi un ajutor care te poate scăpa de la moarte?

— De ce să nu-l resping cînd n-am nevoie de el, cînd ştiu că mă voi salva singur!

— Eşti prea mîndru şi încăpăţînat. Mai bine îţi dai viaţa decît să rămîi îndatorat faţă de cineva. Dar eu nu-ţi cer recunoştinţa. Nu vreau decît să te
văd liber.

— O ştii pe Kaho-oto care ţi-a adus de mîncare?

— O ştiu.

— Mi-e fiică. Şi tare îi mai e milă de tine!

— Înseamnă că Old Shatterhand nu e viteaz, ci un biet nevolnic, o făptură demnă de plîns. Mila nu e decît jignire!

Mă foloseam anume de acest limbaj sever şi brutal; voiam să-l abat de la intenţiile lui. Dar nu reuşii nici de astă dată. Pană-de-vultur mă asigură pe un ton prietenesc:

— N-am vrut să te supăr. Pînă a te fi întîlnit aici, Kaho-oto auzise multe despre tine. Ea ştie că Old Shatterhand e cel mai mare viteaz al albilor şi gîndul ei e să te scape de la moarte.

— Asta înseamnă că Păr-negru are inimă bună. Dar ca dînsa să mă scape de aici mi se pare cu neputinţă. Nu văd deloc cum.

— Ba să ştii că se poate. Nici măcar nu e greu.

— Te înşeli!

— Eu nu spun vorbe în vînt. Cunoşti, pesemne, datinele

oamenilor roşii, dar pe asta la care mă gîndesc s-ar putea să n-o ştii. Te vei supune deci acestei datini. Fiica mea îţi place, nu-i aşa? I-ai spus-o chiar tu.

— Nu-i adevărat; nu i-am spus-o eu.

— Păi de la dînsa o ştiu! Kaho-oto nu mă minte niciodată!

— E o neînţelegere la mijloc. Dînsa mi-a adus demîncare. Pe urmă unul din străjeri m-a întrebat dacă-mi place fata şi i-am răspuns că da. I-am spus-o deci străjerului.:

— Asta nu schimbă nimic. Înseamnă că-ţi place. Ştii că bărbatul care ia de squaw pe o fată roşie poate fi primit în tribul ei?

— Ştiu.

— Chiar dacă pînă atunci a fost duşman sau prizonier...

— Ştiu şi asta.

— ... e dezlegat de orice vină şi trăieşte în libertate...

— Toate astea le cunosc.

— Iuf! Atunci mă vei înţelege.

— Te-am şi înţeles.

— Tu o placi şi ea te place. Vrei să-ţi fie squaw.

— Nu.

Se lăsă o tăcere lungă şi penibilă. Pană-de-vultur nu se aşteptase la un asemenea refuz. Eu, un condamnat la moarte — iar dînsa, una din fetele cele mai rîvnite ale tribului, fiică de războinic fruntaş! Şi totuşi, o refuzam! Era de necrezut!

În cele din urmă bătrînul întrebă scurt:

— De ce?

Să-i fi spus adevăratul motiv? Să-i fi explicat că un european instruit nu-şi poate distruge întreaga viaţă căsătorindu-se cu o fată de indian? Că o asemenea căsnicie nu se poate ridica la înălţimea cerinţelor sale? Că Old Shatterhand nu e un nemernic dintre aceia care iau de soţii fete indiene spre a le părăsi la prima ocazie, căutîndu-şi apoi alte victime avînd pînă la urmă cîte o nevastă în fiecare trib? Să-i fi spus toate acestea, sa fi adăugat şi alte argumente pe care orizontul lui nu ar fi fost în stare să le cuprindă? Nu. Trebuia să-i dau un răspuns pe care să-l înţeleagă şi să-l găsească plauzibil.

— Fratele meu roşu spunea că vede în Old Shatterhand un mare războinic ; se pare însă că nu gîndeşte chiar aşa.

— Am spus ceea ce gîndesc.

— Atunci de ce-mi ceri să mă las salvat de o femeie?

Oare Pană-de-vultur aşa ar face?

— Iuf! făcu el contrariat.

Apoi tăcu. Argumentul acesta părea să-l convingă măcar în parte. După un răstimp, mă întrebă:

— Ce părere are Old Shatterhand despre Pană-de-vultur?

— Cred că e un războinic mare, viteaz, priceput, în care tribul

îşi poate pune toată nădejdea şi la luptă şi la sfat.

— Ai vrea să fim prieteni?

— Din toată inima.

— Şi ce crezi despre Kaho-oto, fiica mea mezină?

— E cea mai gingaşă dintre flori şi cea mai frumoasă dintre toate fiicele kiowaşilor.

— Are ea dreptul să-şi aleagă un bărbat după placul ei?

— Oricare dintre războinicii kiowaşi ar fi fericit să i-o dai de nevastă.

— Va să zică, nu e vorba că mă dispreţuieşti pe mine sau pe fata mea?

— Departe de mine acest gînd! Doar atît că Old Shatterhand vrea şi poate să-şi apere singur viaţa. Nu se cade a fi salvat de o femeie. Asta nu!

— Iuf! Iuf! încuviinţă bătrînul.

— Vrei ca oamenii adunaţi pe lîngă focurile de tabără să strîmbe din nas la auzul numelui meu?

— Ei, cum să vreau!?

— Vrei să se spună că Old Shatterhand a scăpat de moarte ascunzîndu-se în poala unei tinere squaw ?

— Nicidecum!

— Oare nu-i datoria mea să-mi apăr cinstea şi renumele chiar şi cu preţul vieţii?

— Fără îndoială.

— Atunci, îţi dai seama că nu pot primi propunerea. Dar vă mulţumesc din suflet şi ţie şi fiicei tale! Mult aş dori să vă arăt cîndva recunoştinţa-mi toată; cu fapta, nu cu vorba aş vrea să vă mulţumesc.

— Iuf! Iuf, iuf! Old Shatterhand e un om întreg. Păcat că va muri. Ceea ce am propus era singura ta cale de scăpare. Dar te înţeleg. Ca războinic viteaz şi vestit nu poţi merge pe acest drum. Îi voi spune totul fiicei mele şi dînsa n-o să-ţi poarte pică.

— Da, spune-i. Mi-ar părea tare rău dac-ar crede că din pricina ei nu m-am învoit.

— Ea te va iubi şi cinsti şi mai mult ca pînă acum; iar cînd vei îndura cumplitele chinuri şi oamenii se vor desfăta privind, ea va sta ascunsă în cel mai întunecat ungher al cortului, ascunzîndu-şi faţa şi ochii. *Howgh* !

După aceasta se ridică şi plecă. Abandonase probabil ideea de a mă supraveghea personal. Cei doi străjeri se întoarseră şi-şi ocupară posturile lor.

Slavă Domnului, ieşisem cu bine dintr-o situaţie gingaşă şi complicată; căci mă aflasem într-un impas în care speranţa de a mă salva era cît pe ce să naufragieze. Dacă Pană-de-vultur mi-ar fi devenit duşman, atunci vigilenţa lui ar fi fost mai primejdioasă decît toţi

străjerii la un loc.

Peste puţin sosi şi Pida. Era timpul să mă culc în ţarc. Fui legat între patru pari cu braţele şi picioarele larg răşchirate. Totuşi, oamenii îmi aduseră o pătura făcută sul şi servind drept pernă, iar cu alta mă acoperiră grijuliu.

Nici nu plecă bine Pida, că primii o altă vizită, care mă bucură nespus. Era calul meu! Păscuse, sărmanul, prin apropiere, singur, izolat de ceilalţi cal. Dar acum, mîngîindu-mă uşor cu botu-i catifelat, se întinse alături de mine. Străjerii nu interveniră; doar nu era în stare calul să mă dezlege şi să mă răpească.

Bravul animal! Gestul lui devotat putea să-mi fie de mare folos. Evadarea nu era realizabilă decît în timpul nopţii; or, dacă animalul se culca în fiecare seară lîngă mine, atunci, în momentul decisiv, n-aş mai fi obligat să caut la repezeală un alt cal, poate mai puţin potrivit şi să mai pierd şi timp preţios în dificila mea acţiune.

După cum prevăzusem, era imposibil de dormit. Membrele întinse pînă la refuz începură să mă doară, apoi îmi amorţiră. Abia aţipeam, sfîrşit de oboseală, că mă şi trezeam din nou. Astfel se scurse noaptea şi zorii se înălţară deasupra-mi ca un duh mîntuitor. Kiowaşii mă scoaseră din ţarc şi mă legară din nou de trunchiul copacului.

Dacă procedeul avea să se repete cîteva nopţi la rînd, atunci în ciuda alimentaţiei consistente, aş fi ajuns la capătul puterilor. Dar trebuia să rabd şi să tac. Un Old Shatterhand să se plîngă de nesomn? Mi-aş fi pierdut toate atuurile.

Eram curios să văd cine va veni cu mîncarea. Oare Păr-negru? Puţin probabil. Doar refuzasem s-o iau de soţie! Şi totuşi veni dînsa. Nu-mi adresă nici un cuvînt; se vedea însă că nu e supărată pe mine, ci doar tristă, mai tristă ca în ajun.

Pida, care veni apoi să-mi inspecteze legăturile, mă informă că se duce la vînătoare cu un grup de războinici şi că se va întoarce abia după prînz. Mai tîrziu ieşiră într-adevăr călare apucînd drumul preriei.

Trecură apoi cîteva ore liniştite pînă ce, deodată, apăru Santer dintre copaci. Cu puşca pe umăr, venea ducînd de frîu un cal înşăuat. Venea drept spre mine. Se opri şi-mi spuse plin de emfază:

— Mă duc şi eu la vînătoare, mister Shatterhand şi consider de datoria mea să vă dau raportul.

Poate să-l întîlnesc în prerie pe prietenul dumneavoastră Pida, care nu mă suferă de loc.

Părea să aştepte un răspuns, dar eu făcui pe surdomutul.

— V-aţi pierdut auzul, stimabile?

Îl ignorai şi de astă dată. Parcă nici nu exista.

— Îmi pare grozav de rău nu numai pentru dumneavoastră, ci şi pentru mine.

— Pleacă de-aici nemernicule! îl repezii în cele din urmă.

— Aha, limba se mai învîrte, doar timpanul s-a blegit. Păcat, mare păcat! Voiam să vă mai întreb cîte ceva.

Şi mă fixa cu impertinenţă drept în ochi. Avea o expresie diabolică, triumfătoare. Cocea el ceva, eram sigur de asta.

— Mda, voiam să vă mai întreb ceva, repetă el. Cred că v-ar fi interesat întrebarea, mister Shatterhand.

Şi se tot uita la mine aşteptînd un răspuns. Cum eu însă continuam să tac, banditul izbucni în rîs.

— Ha-ha-ha-ha, ce privelişte rară! Faimosul Old Shatterhand legat fedeleş de arborele morţii şi nemernicul de Santer plimbîndu-se liber! Dar ceea ce urmează e şi mai grozav, *sir*. Cunoaşteţi cumva o pădure, hm, de molizi...? Aţi auzit de Indelce-cil?

Denumirea aceasta mă zgudui ca un şoc electric. Winnetou se referea la ea în testamentul său. Îmi venea să-l străpung pe ticălos cu privirea.

— Ia te uită, acuma parc-ar avea săbii în loc de ochi! rîse el. Da, da, se pare că există asemenea pădure după cîte am auzit.

— Mizerabile, de unde ştii?

— Exact de-acolo de unde ştiu şi alte nume: Te-şoş. De ăsta aţi auzit cumva?

— Lua-te-ar moartea! Am să...

— Stai, nu te pripi! mă întrerupse el. Ce drăcie o mai fi şi aia Deklil-to, sau cum îi zice? Mi-ar plăcea să...

— Bestie! izbucnii aproape urlînd. Ai pus mîna pe hîrtiile care...

— Ei da! îmi rîse el în faţă batjocoritor.

— Le-ai furat de la Pida!

— Furat? Auzi ce-i în stare să-mi spună! N-am făcut decît să iau ce-mi aparţine. Asta se cheamă furt? Ei şi acum hîrtiile stau frumuşel aici cu tot cu ambalaj, se făli banditul lovindu-se cu palma de piept.

Atunci îmi ieşii complet din fire şi strigai către străjeri!

— Puneţi mîna pe el! Repede! Nu-l lăsaţi să fugă!

— Să mă oprească pe mine? rînji el sărind în şa. N-au decît să încerce!

— Nu-l lăsaţi! Săriţi! urlai eu. L-a prădat pe Pida! Nu cumva să scape... nu cumva...

Glasul mi se frînse din cauza efortului meu desperat de a mă smulge din legături. Banditul o luă la goană şi străjerii, deşi săriseră în picioare, nu făceau decît să se uite miraţi după el. Testamentul lui Winnetou, cel din urmă cuvînt al fratelui meu Winnetou fusese furat! Şi acolo, în prerie, galopa hoţul şi nimeni, absolut nimeni nu încerca măcar să-l oprească.

Îmi pierdusem complet cumpătul şi trăgeam nebuneşte de curelele de la mîini, ce mă imobilizau lîngă trunchiul copacului. Nici nu mai ţineam cont de faptul că era aproape imposibil să le rup, ca

eram legat şi de picioare, încît tot nu aş fi putut fugi. Nici nu mai simţeam durerea crîncenă pe care mi-o provocam la încheieturi. Mă zbăteam năprasnic, trăgeam şi urlam într-una, pînă ce deodată mă prăbuşii la pămînt. Curelele de la mîini se rupseseră!

— Iuf, iuf! exclamară străjile. S-au desfăcut, s-au rupt!

Săriră amîndoi, încercînd să mă apuce, să mă ţină în loc.

— Lăsaţi-mă, lăsaţi-mă în pace! urlam eu. Nu vreau să fug! Vreau numai să-l prind pe Santer, tîlharul, banditul care l-a jefuit pe Pida, tînărul vostru şef!

Bineînţeles că urletele mele sculară tot satul în picioare. Toată lumea se luă după mine. Era de altfel destul de uşor să mă prindă: ei, sute de inşi, iar eu unul singur şi cu picioarele legate. Totuşi afacerea nu se soldă fără lovituri şi cucuie, în sfîrşit, reuşiră să-mi pună alte curele şi să mă lege iarăşi de copac.

Kiowaşii, deşi se aleseseră cu destui pumni din partea mea, nu păreau de loc supăraţi. Dimpotrivă, comentau cu admiraţie faptul că izbutisem să rup curelele.

— Iuf, iuf, iuf... le-a rupt... nici un bivol n-ar fi fost în stare.. Măi, ce om!...

De peste tot auzeam asemenea comentarii pline de respect, în timp ce încheieturile de la mîini mă ardeau şi mă săgetau din ce în ce mai tare: pînă a se rupe, curelele îmi sfîşiaseră carnea pînă la os.

— Ce staţi şi vă holbaţi la mine? strigai cu către mulţimea de kiowaşi. Tot n-aţi înţeles nimic? Santer l-a jefuit pe Pida. Repede, urcaţi-vă pe cai şi aduceţi-l îndărăt!

Nici o mişcare. Nimeni nu catadicsi să-mi asculte îndemnul. Îmi venea să rup cerul în două; strigam şi urlam la ei — totul degeaba. În cele din urmă se găsi totuşi cineva mai înţelegător. Era Pană-de-vultur: îşi tăie drum pînă la mine şi se interesă ce anume se întîmplase. Îi dădui repede lămuriri.

— Va să zică hîrtiile care vorbesc sînt acum ale lui Pida? întrebă el în mod inutil.

— Fireşte, fireşte! Doar ai fost şi tu de faţă cînd le-a luat în primire de la mine.

— Şi eşti sigur că Santer a fugit cu ele şi nu se mai întoarce?

— Sigur, fără nici o îndoială!

— Atunci s-auzim ce spune Tangua. El e căpetenia şi va hotărî.

— Hai, întrebaţi-l, dacă vreţi ! Dar nu mai întîrziaţi, oameni buni! Grăbiţi-vă!

Şi totuşi Pană-de-vultur nu se grăbi. Văzînd curelele rupte, răspîndite pe jos, se aplecă, le culese, le examina îndelung şi, clătinînd din cap, se adresă celorlalţi:

— Pe astea le-a rupt?

— Da.

— Iuf, iuf! Şi un asemenea om trebuie să moară! De ce n-ar fi şi el un războinic de-al nostru, un kiowaş! De ce e o faţă palidă?

Abia acum se depărta luînd cu sine şi curelele. Kiowaşii îl urmară liniştiţi. Ramaseră numai paznicii mei.

Aşteptam cu încordare, cu neastîmpăr chinuitor, să înceapă urmărirea banditului. Dar nicăieri nici un semn! Viaţa satului se aşeză iarăşi în matca ei calmă şi tăcută. Simţeam că înnebunesc. Mă rugai de paznici să se informeze, dar aceştia n-aveau voie să părăsească postul. Îl chemară pe un alt kiowaş şi acesta le relată că Tangua nu era de acord cu urmărirea. Ce să se bată pentru nişte hîrtii pe care Pida nici nu ştia sa le citească? N-aveau nici o valoare, nu-i erau de nici un folos!

Îşi poate oricine închipui cîtă mînie clocotea în sufletul meu. Scrîşneam pur şi simplu din dinţi de ciudă. Paznicii vedeau în ce stare sînt şi mă pîndeau îngrijoraţi. Cît pe ce să mă smulg iarăşi din legături, cu toate durerile ce mi provoca orice mişcare. Eram disperat. La ce puteau folosi însă toate acestea? La absolut nimic! Nu-mi rămînea decît să mă resemnez. De aceea mă liniştii în cele din urmă, cel puţin aparent, concentrîndu-mi toate gîndurile asupra felului cum aveam să evadez din captivitate. Căci nu încăpea îndoială că trebuie să fug. Şi jurai în sinea mea că voi fugi trecînd peste orice obstacole.

După vreo trei ore de linişte auzii deodată ţipătul unei femei. Observasem eu mai înainte că Păr-negru, ieşind din cortul ei, plecase undeva, departe. Acum se întorcea fuga şi ţipa. Dispăru apoi în cort şi reveni însoţită de tatăl ei. Alergau amîndoi şi strigau cît îi ţinea gura. Kiowaşii aflaţi prin apropiere li se alăturară imediat. Se întîmplase, probabil, ceva deosebit, poate chiar în legătură cu furtul testamentului.

Nu dură mult şi Pană-de-vultur veni în mare grabă spre mine, strigînd încă de departe:

— Old Shatterhand se pricepe la multe. E şi vraci sau nu?

— Da, răspunsei eu, în speranţa că voi fi dezlegat ca să îngrijesc pe cineva.

— Ştii să alungi bolile?

— Desigur.

— Morţii ştii să-i înviezi?

— Dar ce, a murit cineva? Cine?

— Fiica mea.

— Cum? Păr-negru?

— Nu ea, ci sora ei mai mare, nevasta lui Pida. Zace jos, pe pămînt, legată, nemişcată. Vraciul nostru spune că a murit. Cică a ucis-o Santer, care a furat hîrtiile. Vrei s-o aduci din nou la viaţa?

— Duceţi-mă la ea!

Mă sloboziră de lîngă copac, dar avînd grijă sa mi lege totuşi

mîinile şi picioarele — ce-i drept, mai puţin strîns, ca să pot umbla. Mergînd astfel, încet şi bine păzit, ajunsei la cortul lui Pida. Mi se oferea deci prilejul să cunosc interiorul cortului, ceea ce-mi convenea foarte mult: ştiam doar că acolo se află armele mele. În faţa cortului se adunaseră între timp o mulţime de bărbaţi, femei şi copii care, privindu-mă respectuos, îmi făcură loc să trec.

Intrai în cort împreună cu Pană-de-vultur. Înăuntru se aflau Păr-negru şi un bătrîn hidos, şezînd ghemuit pe vine lîngă presupusul cadavru: era onorabilul vraci. La intrarea mea, bătrînul se ridică în picioare. Îmi plimbai privirea jur împrejur şi iată, da, da, colo în stînga, văzui şaua şi pătura mea, iar sus, atîrnate într-un par, pistoalele şi cuţitul meu de vînătoare! Era firesc ca lucrurile să se afle aici: doar îi aparţineau acum lui Pida. Inutil să spun cîtă bucurie îmi provocă aceasta descoperire.

— Să vadă Old Shatterhand dacă fiica mea mai poate să învie din morţi, mă rugă Pană-de-vultur.

Mă lăsai în genunchi şi aşa, cu mîinile legate, o examinai atent. Abia după cîtva timp constatai că pulsul femeii bate totuşi. Tatăl şi sora ei mă priveau cu o încordare plină de teamă.

— E moartă şi nimeni n-o mai poate învia! declară sentenţios vraciul.

— Ba Old Shatterhand poate! i-o întorsei eu hotărît.

—- Ai spus că poţi? Chiar poţi? întrebă radios Pană-de-vultur.

— Trezeşte-o, trezeşte-o! se rugă de mine Păr-negru, aşezîndu-mi mîinile pe umăr.

— Bine, se face. O trezesc. Dar pentru asta trebuie să mă lăsaţi singur.

— Vrei să ieşim din cort?

— Da.

— Iuf! îţi dai seama ce-mi ceri?

— Adică? făcui eu, deşi ştiam bine ce-l îngrijora.

-— Aici se află armele tale. Dacă le iei şi fugi? Făgăduieşte-mi că n-ai să te atingi de ele!

Se înţelege că-mi venea greu să promit. Ce ocazie minunată! Cu ajutorul cuţitului puteam să mă eliberez din legături — apoi, înarmat cu carabina şi cu pistoalele mele, puteam să evadez fără nici un risc. Care smintit ar mai fi cutezat să-mi stea în drum?! Dar nu! S-ar fi iscat totuşi o luptă şi un tărăboi sălbatic. Şi apoi — de ce să fug folosindu-mă de leşinul unei femei?

Pe o blană, între diverse mărunţişuri de uz casnic — ace, sfredele şi alte asemenea — zării şi două-trei lame din acelea de care se servesc femeile indiene pentru a tăia tendoanele de la cusături. Aceste lame sînt de obicei foarte fine şi ascuţite. Nu-mi trebuia decît o asemenea sculă ca să-mi tai legăturile fără multă greutate şi să ajung

iarăşi stăpîn pe propriile mele mişcări. De aceea îl asigurai pe Pană-de-vultur:

— N-am să mă ating de arme. Făgăduiesc. De altfel, puteţi să le luaţi cu voi.

— Nu, nu e cazul. Cînd Old Shatterhand făgăduieşte, înseamnă că se va ţine de cuvînt. Dar asta nu ajunge.

— S-ar putea să fugi şi fără arme, aşa cum ai încercat adineauri, cînd te-ai smuls de lîngă copac. Făgăduieşti că n-ai să fugi?

— Da.

— Şi că ai să te întorci la arborele morţii, ca să te legăm din nou?

— Vă promit!

— Atunci haidem afară! Old Shatterhand nu e un mincinos ca Santer; putem avea încredere în el.

După ce părăsiră ei cortul şi rămăsei doar cu femeia leşinată, prima mea grijă fu să ascund una din acele lame într-o manşetă a cămăşii. Apoi mă ocupai de aşa-zisa moartă.

Soţul ei, Pida, plecînd la vînătoare, Santer se folosise de prilej ca să pătrundă în cort. De atunci trecuse destulă vreme şi iată că femeia încă mai zăcea fără cunoştinţă. Nu se putea, deci, să fi leşinat doar datorită unui şoc psihic; cu siguranţă că fusese lovită. Îi săltai capul şi descoperii în creştet o umflătură serioasă. Apăsai şi femeia scoase un geamăt de durere. Repetînd apăsarea, o făcui să deschidă ochii. Se uită la mine mai întîi buimăcita, apoi privirea i se limpezi.

-— Old Shatterhand, şopti ea.

— Mă cunoşti?

— Da, te cunosc.

— Fii tare, să nu adormi şi să mori din nou! Adu-ţi aminte ce s-a întîmplat!

Teama că va muri dacă nu-şi forţează memoria o făcu să se concentreze la maximum. Îşi duse mîna la umflătura de la cap şi spuse:

— Eram singură... A intrat şi mi-a cerut punga cu „medicamente"...

— I-am dat-o... Atunci m-a lovit.

— Unde-i punga? Mai este?

Privi spre un ungher unde era înfipta o prăjină şi constată speriată:

— Iuf! Nu mai e! A furat-o! M-a lovit, am căzut şi... nu mai ştiu nimic.

Atunci îmi amintii că Pida îmi spusese în ajun unde şi-a ascuns hîrtiile şi anume în punga cu „medicamente". Iar azi, înainte de a fugi, Santer se lăudase că le are cu ambalaj cu tot, în buzunarul de la piept. Furase aşadar punga în care era şi testamentul. Pentru Pida, tînărul

şef, pierderea pungii echivala cu o catastrofă. Ar fi trebuit să plece imediat în urmărirea hoţului şi să-şi redobîndească amuletele.

— Poţi să te ţii aşa, trează? Te ajută puterile? Sau ai să mori iar? O întrebai pe femeie.

— Nu mai mor, mă asigură ea. M-ai adus iar la viaţă. Îţi mulţumesc.

Mă ridicai şi dădui la o parte perdeaua ce masca intrarea în cort. Afară, tatăl şi sora bolnavei, precum şi o mulţime de kiowaşi aşteptau rezultatul vrăjitoriei mele.

— Intraţi! îi poftii eu. Moarta a înviat!

Nu mai e cazul să descriu bucuria ce o răspîndiră aceste cuvinte. Toţi, în cap cu Pană-de-vultur şi fiica lui mezină, erau convinşi că săvîrşisem o minune. Iar eu nu aveam nici un interes să-i contrazic. Fireşte că nu-i recomandai pacientei decît nişte comprese reci, dînd indicaţii cum să fie pregătite şi aplicate.

Pe cît era de mare bucuria kiowaşilor în legătură cu „învierea" din morţi, pe atît de crîncenă furia lor împotriva hoţului care furase punga cu „medicamente". Desigur că faptul fu aduc la cunoştinţa lui Tangua, care ordonă imediat ca o trupa de războinici să-l urmărească pe bandit. În acelaşi timp cîţiva cercetaşi plecară să-l caute pe Pida. Iar eu, condus de Panăr-de-vultur, mă îndreptai iarăşi spre arborele morţii, de care bătrînul mă legă foarte meticulos. Era plin de laude pentru mine şi-mi arăta o recunoştinţă fără margini. Dar, fireşte, în felul său indienesc.

— Îţi vom pregăti chinuri şi mai grozave decît aveam de gînd, mă asigură el. Nimeni pe lume nu va fi pătimit cît ai să pătimeşti tu. Astfel, cînd ai să ajungi în veşnicele plaiuri ale vînătoarei, vei fi cel mai de vază şi mai cinstit dintre toţi albii care au pătruns acolo.

„Foarte plăcut, n-am ce zice", gîndii în sinea mea. Lui, însă, îi spusei cu glas tare:

— Dacă l-aţi fi urmărit pe Santer cînd v-am cerut eu, acum banditul ar fi fost în mîinile voastre. Aşa, însă, cred c-o să vă scape.

— Îl prindem noi! A lăsat urme foarte desluşite.

— Eh, dacă m-aş putea lua şi eu după el!

— Asta se poate.

— Cum? Doar sînt prizonier, sînt legat!

— Poţi să pleci călare împreună cu Pida. Numai să făgăduieşti că vii înapoi, ca să te supunem caznelor. Vrei?

— Nu. Dacă e să mor, atunci să se întîmple cît mai repede. Nu mai am răbdare să aştept.

— Eşti un mare viteaz, asta o ştie toată lumea. Numai un viteaz ca tine vorbeşte aşa. Kiowaşilor le pare foarte rău că nu eşti unul de-ai lor.

Pană-de-vultur plecă fără ca eu să-i fi mărturisit că regretul lor

nu găsea de fapt nici un ecou în sufletul meu insensibil şi că nutream speranţa să-i părăsesc pe toţi aceşti admiratori ai mei chiar în noaptea următoare. Şi încă fără să-mi iau rămas bun!

Pida fu repede găsit şi se întoarse în goana mare pe calul lui înspumat. Intră mai întîi în cortul lui, apoi în cel al bătrînului. Pe urmă veni spre mine. Părea cît se poate de calm, dîndu-şi desigur multă osteneală ca să-şi ascundă tulburarea inimii.

— Old Shatterhand a trezit-o din morţi pe soţia mea dragă şi i-a dat din nou viaţă. Îţi mulţumesc. Ai aflat cu de-amănuntul cum s-au petrecut lucrurile?

— Da. Cum se simte nevastă-ta?

— O doare capul, însă apa rece îi mai domoleşte durerile. Se va face bine curînd. În schimb, sufletul meu e bolnav şi nu poate fi tămăduit pînă nu-mi recapăt punga cu „medicamente".

— De ce n-aţi ţinut seama de cuvîntul meu?

— Old Shatterhand are totdeauna dreptate. Dacă războinicii noştri l-ar fi ascultat măcar azi şi s-ar fi luat de îndată pe urmele hoţului, atunci l-am avea de mult aici.

— Pida vrea să plece şi să-l caute?

— Da. Trebuie să plec în mare grabă şi am venit să-mi iau rămas bun de la tine. Acum iarăşi va trece o bucată de timp pînă să te omorîm, deşi, după cîte mi-a spus Pană-de-vultur, ai vrea să mori cît mai curînd. Ce să-i faci, trebuie să mai rabzi pînă mă-ntorc.

— Aştept cu plăcere!

O spusesem cu toată sinceritatea. El însă se simţi dator să mă consoleze cît de cît.

— Cred că nu e prea uşor să-ţi aştepţi atîta vreme sfîrşitul, să stai mereu cu moartea în faţa. Dar am poruncit să ţi se facă aşteptarea mai plăcută. Dac-ai vrea să-mi asculţi propunerea, ţi-ar fi şi mai uşor...

— Despre ce-i vorba?

— Vino cu mine!

— Vin, cum să nu!

— Iuf! Asta-i bine. Cu ajutorul tău nu mai încape îndoială că voi pune mîna pe hoţ. Te dezleg chiar acum şi-ţi dau înapoi armele.

— Stai! Încă nu! Am şi eu o dorinţă.

— Spune.

— Merg cu tine dacă mă eliberaţi cu totul.

— Iuf! Nu se poate!

— Atunci rămîn aici.

— Te eliberăm pentru cît durează drumul. Pe urmă, însă, te întorci ca să-ţi împlineşti soarta. Nu-ţi cerem decît să ne dai cuvîntul că nu vei fugi pe drum.

— Va să zică, mă luaţi cu voi numai pentru că ştiţi că ochiul meu descoperă orice urmă? Vă mulţumesc. Mai bine rămîn pe loc. Old

Shatterhand nu e un copoi, o javră pe care o foloseşti la vînat.

— Mai gîndeşte-te, totuşi.

— N-am ce mă gîndi!

— Hai, cumpăneşte bine. Fără ajutorul tău s ar putea să nu-l prindem pe hoţ. Şi atunci punga mea...

— Mie, dac-ar fi, nu mi-ar scăpa nici în gaură de şarpe. Dar nu eu sînt păgubitul, ci tu. Caută-l deci, prinde-l!

Fără să înţeleagă încotro bat, Pida dădu dezamăgit din cap şi rosti cu resemnare:

— Te-aş fi luat cu dragă inimă drept mulţumită că ai întors-o de la moarte pe soţia mea. Dar dacă nu vrei, n-am ce face.

— Mulţumeşte-mi într-alt chip. As avea, de pildă, o rugăminte.

— Te ascult.

— Bănuiesc ceva în legătură cu cei trei albi care l-au însoţit pe Santer. Unde se află acum?

— Sînt la ei în cort.

— Liberi?

— Ba nu. I-am legat. Doar sînt prieteni cu hoţul!

— Păi, ce vină au ei?

— Şi ei întreabă tot aşa. Însă Santer, fiind duşmanul nostru, înseamnă că şi prietenii lui trebuiesc socotiţi duşmani. Vor fi legaţi la arborele morţii şi vor muri o dată cu tine.

— Să ştii că ei habar n-au avut de isprava lui Santer.

— Asta nu ne priveşte. De ce nu te-au ascultat măcar pe tine? Doar i-ai sfătuit ce şi cum.

— Pida, tînărul, viteazul şi preacinstitul şef al kiowaşilor, să-şi plece urechea la cele ce-i spun: eu va trebui să mor, dar nu mă rog pentru viaţa mea. În schimb, vă cer să-i iertaţi pe aceşti oameni.

— Iuf! Şi ce să facem?

— Să le daţi drumul.

— Cum adică, să-i las să plece cu caii şi cu armele lor?

— Lasă-i, drept răsplată că ţi-am înviat soţia care zici că ţi-e dragă.

Se întoarse cu spatele la mine. Înţelegeam că se află pradă unui cumplit zbucium sufletesc. După un răstimp, mi se adresă din nou.

— Old Shatterhand nu seamănă cu celelalte feţe palide, nici cu alţi oameni. De aceea e greu să-l înţelegi. Dacă s-ar fi rugat pentru el, poate că i-am fi dat un prilej de scăpare încercîndu-l în luptă cu cei mai viteji şi mai tari războinici ai noştri. Insă el nu cere nimic pentru sine. Doar pentru alţii se roagă.

— E adevărat. Şi mă mai rog încă odată pentru ei.

— Bine, să fie liberi! Dar atunci să ne înţelegem asupra unui lucru.

— Să aud.

— Tu îţi pierzi astfel dreptul la orice îngăduinţă, ca şi la orice răsplată pentru învierea soţiei mele. Adică nu-ţi mai rămîn dator cu nimic.

— Fie şi aşa! Sîntem chit.

— Am să-i eliberez, dar de umilire n-am să-i scap. Destul că nu te-au ascultat la timpul cuvenit. Să vină deci la tine şi să-ţi mulţumească. *Howgh!*

Şi Pida se depărtă. Îl văzui apoi intrînd în cortul tatălui său care trebuia fireşte informat asupra discuţiei. După puţin ieşi din nou şi se pierdu printre arbori, revenind în cele din urmă cu cei trei albi care îşi purtau caii de dîrlogi. Pida întinse braţul în direcţia mea, dar fără să se apropie.

Gates, Clay şi Summer încălecară şi veniră spre mine cu nişte mutre de autentici pocăiţi.

— Mister Shatterhand, începu primul, am auzit ce s-a întîmplat. E oare atît de grav cînd dispare o biată pungă umplută cu cine ştie ce leacuri băbeşti?

— Întrebarea dumitale confirmă faptul că habar n-aveţi de datinile pieilor-roşii. Pierderea pungii cu „medicamente" e tot ce poate fi mai grav pentru un războinic indian. Măcar atîta s-ar fi cuvenit să ştiţi.

— *Well*! Acuma pricep de ce s-a înfuriat Pida atît de tare de a pus să ne lege numaidecît. Ce-o să mai păţească Santer cînd l-or prinde!

— Nici nu merită altceva. Ei, acum recunoaşteţi că banditul plănuia să vă ducă de nas?

— Pe noi? Ce ne pasă nouă de punga aia?

— Ba ar trebui să vă pese mult de tot! Aflaţi că în pungă se află hîrtiile pe care ţinea el să le aibă.

— Şi ce ne interesează pe noi hîrtiile?

— Acolo e descris exact locul unde se află nuggeţii.

— Ei, al dracului! Vorbiţi serios?

— Cît se poate de serios.

— Şi dacă totuşi vă înşelaţi?

— Nici gînd. Doar le-am citit cu ochii mei!

— Va să zică, ştiţi şi dumneavoastră locul?

— Fireşte.

— Păi, spuneţi-ne şi nouă! O să-l ajungem din urmă pe Santer şi-i luăm aurul de sub nas!

— Nu sînteţi voi făcuţi pentru aşa ceva. Şi-apoi, dacă nu m-aţi crezul mai înainte, ce vă face să-mi daţi crezare tocmai acum? Adevărul e că Santer v-ar fi folosit numai drept copoi care să adulmece vulpea de aur, după care v-ar fi împuşcat. Acum, însă. se poate lipsi de ajutorul vostru şi nici nu-şi mai bate capul cum să vă

înlăture, fiindcă ştie ca indienii, socotindu-vă complicii lui, vă vor trata ca pe nişte duşmani.

— De necrezut! Se pare că numai datorită dumneavoastră am fost eliberaţi... Aşa ne-a spus Pida.

— S-ar putea. În orice caz, vă aştepta tortura şi moartea alături de mine.

— Şi aţi intervenit pentru noi?... Dar cu dumneavoastră cum rămîne? Ce se întîmplă?

— Ce să se întîmple? O să mă tortureze şi atît.

— Şi va fi să muriţi?

— *Yes*.

— Ne pare rău, *sir*, ne pare foarte rău. N-am putea să vă ajutam în vreun fel?

— Mulţumesc, mister Gates. În cazul meu orice ajutor e de prisos. Vedeţi-vă de drum şi povestiţi pe unde treceţi că Old Shatterhand s-a dus dintre vii, că a murit printre kiowaşi la stîlpul torturii.

— Tragică veste! Aş prefera să le duc oamenilor un mesaj mai plăcut în legătură cu persoana dumneavoastră.

— Ai fi putut să-l duci, dacă nu mă minţeai la Mugworthills. Atunci kiowaşii n-ar mai fi pus mîna pe mine. De fapt şi dumneata eşti vinovat pentru moartea atît de oribilă şi grea care mă aşteaptă. Vă fac acest reproş şi vă urez ca, din cauza lui, să nu aveţi somn. Ei haide, plecaţi de-aici!

Gates se cam fîstîcise; nu ştia ce să răspundă. Clay şi Summer, care stătuseră ca muţii, păreau şi mai încurcaţi. Pînă la urmă tustrei găsiră cu cale să se cărăbănească. De fapt, nici nu-mi mulţumiră măcar. Atîta doar că, ajunşi la oarecare depărtare, mai întoarseră odată capetele şi mă răsplătiră cu nişte priviri idioate şi rătăcite.

Abia plecară ei, că şi Pida ieşi călare din sat, fără să se uite barem în direcţia mea. Şi pe bună dreptate.

Doar eram chit! Dînsul credea că la întoarcere mă va găsi tot aici, legat de copac. Eu, în schimb, eram convins că, dacă se ţinea mereu după Santer, aveam să-l revăd fie la Rio Pecos, fie şi mai departe, la Sierra Rita. Cine urma să aibă dreptate? El sau eu?

Cînd Păr-negru îmi aduse mîncarea de prînz, mă interesai cum îi merge pacientei mele şi aflai cu bucurie că durerile de cap scădeau din intensitate. Fata, drăguţa de ea, mă hrăni cu atîta sîrg, încît mă văzui nevoit s-o refuz pînă la urmă; nu mai încăpea în mine friptura. Cînd să plece, Păr-negru mă învălui într-o privire plină de compasiune. Ochii îi erau umezi. Vedeam că o apasă ceva pe suflet, dar se sfia să vorbească fără îndemnul meu. De aceea o încurajai.

— Tînăra mea soră vrea să-mi spună ceva?

— Old Shatterhand n-a făcut bine, îmi reproşa ea.

— În ce privinţă?

— Mai bine ar fi plecat cu Pida.

— N-aveam de ce să plec.

— Ba Old Shatterhand avea de ce! El aşteaptă să moară mîndru şi neînfricat la stîlpul caznelor. Dar Păr-negru crede că e totuşi mai bine să trăieşti mîndru şi în cinste, decît să mori.

— Aşa e. Numai că trebuia să mă întorc şi să mă las ucis.

— Pida nu putea să nu ceară acest lucru. Pînă la urmă însă, cine ştie dacă Old Shatterhand nu s-ar fi înfrăţit cu el fumînd pipa păcii!

— Şi dac-am fi fumat, crezi că m-ar fi scăpat el de la moarte?

— Da.

— Pesemne că ai dreptate. Eu însa trebuia să fac ce am făcut. Spune-mi: doreşti cu tot dinadinsul ca eu să rămîn în viaţă?

— Doresc, recunoscu ea cu sinceritate. Doar ai înviat-o pe sora mea!

— Atunci nu-ţi mai face griji. Old Shatterhand ştie totdeauna cum să se descurce.

Rămase o clipă pe gînduri, aruncă apoi o privire piezişa paznicilor şi făcu un gest nervos. O înţelesei. Dorea să-mi vorbească despre evadare şi nu putea. Îi vorbii eu zîmbind.

— Ochii tinerei mele surori sînt frumoşi şi limpezi. Old Shatterhand vede prin ei inima şi gîndurile tale.

— Le vede cu adevărat?

— Desigur. Şi gîndurile tale se vor împlini.

— Cînd?

— Foarte curînd.

— Împlinească-se ceea ce spui. Păr-negru va avea o mare bucurie.

Acest scurt schimb de cuvinte îi uşura inima şi-i dădu curaj. Seara, în timpul cinei, fata riscă şi mai mult. Ca şi în ajun, focurile ardeau în faţa corturilor, dar dincoace, pe sub arbori, era întuneric beznă. În timp ce mă hrănea, întinzîndu-mi cîte o bucată de friptură în vîrful cuţitului, fata se apropie mai mult de mine. La un moment dat, mă calcă pe picior, atrăgîndu-mi atenţia asupra celor ce avea să-mi spună şi-mi vorbi apăsat, cu tîlc:

— Old Shatterhand n-a mîncat destul. O să-i fie foame. Poate mai doreşte ceva? Sînt gata să-i aduc.

Paznicii nu se sesizară de aceste vorbe. Eu însă le descifrai imediat tîlcul. Trebuia să-i răspund referindu-mă foarte firesc la mîncare, dar indicîndu-i de fapt un obiect de care aş fi avut nevoie ca sa mi asigur posibilitatea unei evadări. Păr-negru se oferea să mi-l aducă.

— Sora mea e bună cu mine şi-i mulţumesc, rostii eu pe un ton

cît se poate de firesc. Mie însă nu-mi mai trebuie nimic, sînt îndestulat. Cum îi mai merge soţiei lui Pida, tînăra căpetenie a kiowaşilor?

— O doare din ce în ce mai puţin, dar mai trebuie legată la cap cu cîrpe reci.

— Foarte bine! Să i se dea îngrijire. Cine stă lîngă ea de obicei?

— Eu.

— Şi deseară?

— Tot eu.

— Dar nici noaptea nu trebuie părăsită!

— Stau eu toată noaptea. Glasul îi tremura. Înţelesese.

— Va să zică, stai cu ea pînă dimineaţa. Şi pe urmă mai treci pe-aici?

— Trec. O să ne revedem...

Şi plecă. Gardienilor le scăpase total sensul discuţiei noastre.

Trebuia deci, după ce îmi voi fi tăiat legăturile cu ajutorul lamei, să mă strecor în cortul lui Pida şi să iau de acolo lucrurile ce-mi aparţin. Cu siguranţă că Păr-negru avea să mă aştepte în cort. Faptul mă bucura, dar năştea în acelaşi timp unele complicaţii. Dacă-mi luam armele şi celelalte lucruri de faţă cu cele două surori, atunci a doua zi ar fi fost aspru dojenite. Pentru a nu mă da de gol, ele trebuiau să tacă mîlc — deşi datoria lor era să dea alarma, să strige după ajutor. Cum aveam să rezolv problema?

Numai determinîndu-le să se lase legate de mine. Apoi, după ce voi fi plecat, surorile n-aveau decît sa ţipe şi să se zbată în toată legea şi să povestească, îngrozite, că apărusem pe furiş în cortul lor şi ca le lovisem, năucindu-le dintr-un pumn. Kiowaşii le-ar fi crezut cu siguranţă: doar eram renumit în ce priveşte metoda cu pumnul. Că şi nevasta lui Pida va fi de acord cu acest şiretlic, nu mă îndoiam de vreme ce mă socotea salvatorul ei.

Mă mai frămînta încă o problemă cît se poate de serioasă. Oare carabina mea să fi rămas în cort? Oare Pida, care îi cunoştea valoarea, n-o fi luat-o cu el? Pe de altă parte însă, tînărul şef nu ştia s-o mînuiască şi nici nu venise la mine ca să-i explic mecanismul înainte de a pleca. Ce era mai probabil: s-o fi luat sau nu? Trebuia văzut la faţa locului. Dacă n-o găseam, atunci, pînă a mă ocupa de urmărirea lui Santer, trebuia să-mi regăsesc această armă de mare preţ.

În fine, sosi şi garda de noapte, dirijată personal de Pană-de-vultur. Serios, dar nu fără simpatie pentru mine, bătrînul mă dezlegă cu mîinile lui, temîndu-se ca nu cumva ceilalţi umblînd mai brutal, să-mi deschidă iar rănile de la încheieturi. Mă culcai în ţarcul meu şi, fără să observe nimeni, trăsei afară lama ascunsă în manşeta de la mîneca stîngă. Îmi întinsei apoi braţul stîng ca să mi-l lege de un par. Cînd îmi petrecură cureaua, făcui ca şi cum m-ar durea cumplit şi

dusei repede mîna la gură, în timp ce cu dreapta încă liberă tăiai legătura respectivă aproape complect.

— Bagă de seamă! îl dojeni Pană-de-vultur pe unul din kiowaşi. I-ai atins rana. O să-l chinuim noi la timpul cuvenit; acum n-are nici un rost!

Profitînd de acest moment, lăsai lama să cadă într-un loc ce-l alesesem dinainte, aşa fel încît s-o pot apuca mai tîrziu cu mîna stînga. Kiowaşii îmi legară apoi şi mîna dreaptă şi picioarele. Ca şi în seara precedentă, mă înveliră cu o pătură şi alta mi-o puseră sub cap. Totul fiind gata, Pană-de-vultur vorbi într-un fel cît se poate de liniştitor pentru mine.

— Înainte Old Shatterhand a putut să se smulgă de-aici cît de cît, dar acum, cu rănile astea la încheieturi, nici gînd să mai rupă curelele!

După care bătrînul plecă, iar străjerii se aşezară chiar la picioarele mele.

Sînt oameni care, în clipe de mare cumpănă, abia dacă îşi pot stăpîni nervii. Eu însă îmi păstram calmul dintotdeauna. Cred că eram chiar mai liniştit ca oricînd. Trecu o oră şi încă una. Focurile se stinseră pe rînd; numai cel din faţa cortului lui Tangua mai stăruia. Noaptea se lăsase răcoroasă şi paznicii şedeau ghemuiţi, cu genunchii strînşi la gură. Dar poziţia fiind mai incomodă, se lungiră la un moment dat cu capetele spre mine. Atunci... o smucitură scurtă şi cureaua din stînga, aproape tăiată, se rupse de tot. Îmi eliberasem deci mîna stînga. O întinsei uşurel şi, pipăind, găsii lama. Apoi, răsucindu-mă puţin într-o parte — ceea ce înainte n-ar fi fost de loc cu putinţă — îmi strecurai mîna stîngă pe sub pătură pînă izbutii să tai şi cureaua ce-mi imobiliza dreapta. În fine, nu mai era mult. Mă socoteam ca şi salvat!

Şi acum picioarele. Dar în ce fel? Ca să ajung cu mîna la picioare, trebuia nu numai să mă ridic puţin, dar să mă şi aplec înainte, către capetele celor doi indieni. Oare dorm? Mă mişcai anume, odată şi încă odată. Păreau că dorm şi nu aud nimic...

Fie ce-o fi!... Dădui pătura la o parte şi mă ridicai în capul oaselor... într-adevăr, flăcăii dormeau buştean. Două tăieturi repezi şi gata: liber! Apoi cîte un pumn zdravăn în capetele străjerilor! Bieţii kiowaşi, nici nu se mai deşteptară din somn. Îi legai cu bucăţile de curea ce le aveam la îndemînă, rupsei două colţuri din pătură şi le băgai la amîndoi în gură, drept căluşe ca să nu poată alarma satul cînd se vor trezi. Calul, credinciosul meu prieten, venise şi în seara aceea să se culce lîngă mine. Deci totul era în ordine.

Mă ridicai şi-mi dezmorţii mădularele. Cît de bine-mi făcea! Pornii apoi tîrîş de la copac la copac, de la cort la cort. Nimeni nu se mişca în tot satul. Ajunsei astfel cu bine la cortul lui Pida. Cînd să

intru, auzii în stînga mea un zgomot uşor. Trăsei cu urechea. Se apropiau de mine nişte paşi mărunţi. Şi cine credeţi că era?

— Păr-negru! şoptii eu.

— Old Shatterhand! se auzi vocea ei reţinută. Mă ridicai de la pămînt şi o întrebai.

-— De ce nu stai în cort?

— Nu e nimeni înăuntru. Ştii, ca să nu ne certe mîine, am dus-o pe sora dincolo, în cortul tatii. Cică s-o îngrijesc mai bine.

O, viclenie femeiască, multe mai eşti în stare să inventezi!

— Şi lucrurile mele unde sînt?

— Aici la locul lor.

— Le-am văzut eu azi atîrnate sus. Dar puştile?.

— Sub aşternutul lui Pida. Cal ai?

— Îl am pe-al meu; mă aşteaptă. Dragă Păr-negru, ai fost tare bună cu mine! S-ar cădea să-ţi mulţumesc pentru multe, pentru foarte multe...

— Old Shatterhand a fost bun cu toţi... Ai să te mai întorci pe la noi?

— Cred că da. Am să mă întorc cu Pida, care va fi să-mi fie frate şi prieten.

— Te duci după el?

— Da. Vreau să-l găsesc.

— Dar să nu-i spui că am vreun amestec în fuga ta. Numai sora mea şi cu mine să cunoaştem această taină.

— Ştiu că ai fi făcut şi mai mult. Dă-mi mîna să-ţi mulţumesc!

Mi-o întinse, vorbind cu gingăşie şi sfială.

— Fie ca toate să-ţi meargă din plin! Acum trebuie să plec; sora va fi îngrijorată.

Înainte de a fi putut face vreun gest de împotrivire, ea îmi duse mîna la buzele ei şi dispăru. Copilă indiană, dragă şi bună copilă!

Intrai repede în cort şi în primul rînd îmi căutai armele. Erau într-adevăr sub aşternut, învelite într-o pătură. Le scosei afară şi mi le atîrnai de umăr. Se aflau în cort şi pistoalele şi cuţitul meu de vînătoare, precum şi harnaşamentul întreg. După numai cinci minute părăseam cortul şi mă întorceam la arborele morţii ca să-mi înşeuez calul. Mă aplecai asupra celor doi paznici: se treziră între timp.

— Războinicii kiowaşilor n-au avut noroc, le vorbii eu în şoaptă. Ei nu-l vor vedea niciodată pe Old Shatterhand cum se chinuie şi piere la stîlpul caznelor. Acum mă duc în ajutorul lui Pida. Trebuie să-l prind pe Santer, tîlharul şi ucigaşul care ne-a scăpat din mîini. Iar cu tînăra voastră căpetenie să ştiţi că am să mă port ca un frate. Poate să ne întoarcem chiar împreună. Faceţi ca Tangua să afle cele ce vă spun. Să nu-şi facă griji în legătură cu fiul său, căci am să-l ocrotesc. Fiii şi fiicele kiowaşilor mi-au arătat multă prietenie. De aceea le

datorez mulţumiri. Spuneţi-le că n-am să uit niciodată. *Howgh!*

Luînd calul de dîrlogi, mă depărtai tiptil; mergeam deocamdată pe jos, ca să nu trezesc pe nimeni din somn. Abia mai încolo urcai în şa şi mă îndreptai, prin prerie, spre miazăzi. Deşi în întunericul nopţii nu vedeam nici urmele lui Santer, nici pe ale kiowaşilor care-l urmăreau, ştiam că trebuie să merg spre sud. Nici nu aveam intenţia să mă ţin după urme.

Santer o luase spre Rio Pecos şi atît îmi era de ajuns. De unde ştiam că o apucase într-acolo? Din testamentul lui Winnetou!

Fragmentul pe care izbutisem să-l citesc conţinea trei denumiri în apasă. Pe una din ele, Indelce-cil, banditul o înţelesese. Dar celelalte două — Te-şoş şi Deklil-to — îi erau total necunoscute. Şi chiar dac-ar fi priceput sensul cuvintelor, încă nu putea şti unde se găsesc de fapt „Stînca ursului" şi „Apa întunecată". Acestea se aflau departe, dincolo de Sierra Rita, pe unde trecusem o singură dată cu Winnetou. Noi înşine botezasem astfel stînca şi apa cu pricina, încît nimeni nu ştia la ce puncte se referă aceste denumiri — în afară de mine şi de doi apaşi care ne însoţiseră atunci şi care, îmbătrînind între timp, nu se mai urneau din satul lor de lîngă Rio Pecos. Deci, ca să dezlege misterul, Santer trebuia să-i caute pe ei.

Dar de unde să afle Santer că tocmai aceşti bătrîni erau singurii deţinători ai secretului? Nimic mai simplu. Orice apaş l-ar fi îndreptat spre ei; pentru că toţi ştiau denumirile respective, precum şi întîmplarea ce o trăisem atunci; doar că nimeni nu călcase vreodată pe-acolo, în afara celor doi bătrîni. Eram deci sigur că Santer, la îndemnul celorlalţi apaşi, li se va adresa lor.

Dar printre apaşi se găseau şi unii care ştiau că Santer fusese duşmanul lui Winnetou, că-i omorîse pe Inciu-ciuna şi Nşo-ci. Avea el să rişte într-atît şi să se arate chiar în satul lor?

De ce nu? De dragul aurului, banditul riscă orice. La nevoie recurge la tot soiul de şiretlicuri. Chiar şi testamentul furat îl putea scoate din cele mai grele încurcături, servindu-i de legitimaţie. Căci pe plicul de piele Winnetou îşi crestase totemul său.

Planul meu era să ajung la apaşi înaintea lui Santer, pentru ca, preveniţi din timp, aceştia să pună mîna pe bandit de îndată ce-ar fi apărut. Era cea mai bună soluţie, mai ales că mustangului meu iute ca vîntul nu i-ar fi fost prea greu să cîştige întrecerea cu calul lui Santer. Planul acesta mă scutea totodată de căutarea urmelor, ceea ce ar fi însemnat multă risipa de timp.

Din nefericire, încă de a doua zi calul meu începu să şchiopăteze şi mă căzneam în zadar să descopăr cauza. Abia a treia zi observai la picior o inflamaţie provocată de un spin. Îi scosei, ce-i drept, spinul din picior, dar incidentul mă şi întîrziase rău de tot. Era aproape sigur că nu-l mai puteam întrece pe bandit, ba că aveam să

ajung chiar mult în urma lui.

Încă înainte de Rio Pecos, pe cînd străbăteam o savană aproape lipsită de vegetaţie, apărură deodată doi călăreţi venind în direcţia mea. Erau indieni. Văzîndu-mă de unul singur, nu se sfiiră să-şi continue drumul. Ajunşi în dreptul meu, unul din ei îşi agită puşca deasupra capului şi strigîndu-mă pe nume, se apropie în galop. Era Yato-ka, adică „Picior-sprinten", un războinic apaş cu care mă cunoşteam. Pe celălalt nu-l întîlnisem pînă atunci. După un schimb de saluturi, mă adresai amîndurora:

— După cîte văd, fraţii mei nu se află nici pe picior de război, nici pe drum de vînătoare.. Atunci încotro graba?

— Mergem spre miazănoapte, în munţii Ventrei-Mari, ca să cinstim mormîntul lui Winnetou, căpetenia noastră, răspunse Yato-ka.

— Va să zică aţi aflat de moartea lui?

— Am aflat acum cîteva zile. Îţi închipui ce jale şi ce bocet a fost peste tot!

— Ştiu fraţii mei că eu am fost de faţă la moartea lui Winnetou?

— Da, ştim. Old Shatterhand ne va povesti totul şi ne va călăuzi apoi în luptă ca să răzbunăm moartea viteazului conducător.

— Despre asta o să mai vorbim. Şi aţi plecat numai aşa, în doi, spre miazănoapte? Doar e drum pînă acolo, nu şagă!

— Noi sîntem iscoade, pentru că potăile alea de comanşi iar au dezgropat securea războiului. Fraţii noştri ne urmează de departe.

— Cîţi?

— De cinci ori cîte zece.

— Cine vă conduce?

— Til-lata, „Mîna-sîngeroasă", pe care l-am ales căpetenie.

— Îl cunosc. E cel mai vrednic şi mai potrivit pentru rangul de căpetenie. Aţi văzut cumva vreun călăreţ străin?

— Am văzut unul.

— Cînd?

— Chiar ieri. Era o faţă palidă. Ne-a întrebat de Te-şoş şi l-am îndrumat spre pueblo, la bătrînul Inta.

— Iuf! făcui eu ca indienii. E tocmai omul pe care-l caut. Dînsul l-a ucis pe Inciu-ciuna. Trebuie să-l prind!

— Iuf, iuf! repetară amîndoi apaşii cu ciudă. Şi noi nici n-am ştiut! L-am lăsat să-şi vadă de drum!

— Nu face nimic. Bine că l-aţi văzut. Acuma, însă, faceţi calentoarsă! Haideţi! Vă conduc eu mai tîrziu în munţii Ventrei-Mari.

— Bine, ne întoarcem! consimţi Yato-ka. Trebuie să-l prindem pe ucigaş!

Pornirăm deci tustrei spre Rio Pecos.

După cîteva ore de călărie ajunserăm la rîu şi, traversîndu-l ne

continuarăm drumul de-a lungul malului. Între timp, le povestii celor doi războinici întîlnirea mea cu Santer la Nugget-tsil, precum şi celelalte întîmplări trăite printre kiowaşi.

— Va să zică Pida, tînăra căpetenie, îl urmăreşte pe mişel? întrebă Yato-ka.

— Întocmai.

— De unul singur?

— Înaintea lui a plecat şi o ceată de războinici trimisă de Tangua. Cred că trebuie s-o fi ajuns repede din urmă.

— Ştii cîţi războinici erau?

— I-am văzut la plecare. Erau zece. Acum, cu Pida, sînt unsprezece.

— Numai atîţia?

— Doar n-or fi prea puţini pentru urmărirea unui singur fugar! Mai degrabă sînt prea mulţi.

— Iuf! Fiii apaşilor se vor bucura grozav; o să-l prindem pe Pida împreună cu războinicii lui şi o să-i legăm pe toţi la stîlpul caznelor.

— Ba n-o să-i legaţi! rostii ferm.

— Nu? Crezi c-o să ne scape? Păi Santer a plecat spre satul nostru, iar kiowaşii vin pe urmele lui; aşa că putem să-i prindem.

— De asta sînt convins. Dar n-o să-i legaţi la stîlpul caznelor.

— Nu te înţeleg. Doar sînt duşmani! Şi pe tine au vrut să te omoare.

— Ba s-au purtat omeneşte. Şi să ştii un lucru: cu toate că potrivit obiceiului, se pregăteau să mă omoare, totuşi Pida mi-e prieten!

— Iuf! făcu Yato-ka. Old Shatterhand nu s-a schimbat deloc; îşi cruţă şi acum duşmanii. Dar va fi oare şi Til-lata de aceeaşi părere?

— N-am nici o îndoială.

— Nu uita că Til-lata a fost întotdeauna un războinic viteaz, iar acuma e căpetenia apaşilor! El trebuie să arate că merită a fi în fruntea războinicilor săi. Aici nu prea încape mila.

— Oare nu sînt şi eu o căpetenie a voastră?

— Da, Old Shatterhand e căpetenie.

-— Şi n-aş fi ajuns eu oare, încă înaintea lui Til-lata o căpetenie de-a voastră?

— Adevărat, chiar cu mult înainte.

— Atunci va trebui să mă asculte. Dacă-i prindeţi pe kiowaşi, Til-lata n-o să le facă nimic. Aceasta mi-e dorinţa.

Poate că apaşul ar mai fi înşirat unele argumente contra, dar deodată atenţia noastră fu atrasă de nişte urme care veneau dinspre stînga, unde albia rîului era mai uşor de trecut şi se înşirau pe mal paralel cu direcţia pe care ne mişcăm noi. Bineînţeles că descălecarăm

ca să le cercetăm mai îndeaproape. Călăreţii cu pricina trecuseră în şir indian pentru a nu-şi divulga numărul; se deplasau deci cu mare precauţie, ştiindu-se pe teritoriu duşman. Deşi nu puteam stabili numărul călăreţilor, bănuiam totuşi că e vorba de Pida şi kiowaşii lui.

După puţin ajunserăm într un loc unde călăreţii se opriseră părăsind ordinea strictă de pînă atunci. Izbutii astfel să desluşesc urmele a unsprezece cai. Aşadar, nu mă înşelasem.

— Războinicii voştri vin încoace, spre rîu? îl întrebai pe Yato-ka.

— Da, se vor întîlni deci cu kiowaşii. Aceştia sînt numai unsprezece, pe cînd ai noştri sînt de cinci ori zece.

— Şi la ce depărtare se află?

— Cînd te-am întîlnit, erau cam la o jumătate de zi în urmă.

— Iar kiowaşii, după cum se vede, sînt numai la o jumătate de ceas înaintea noastră. Hai să grăbim şi să-i ajungem pînă nu se vor întîlni cu fraţii tăi. Să dăm pinteni cailor!

Pornii la galop, pentru că din moment în moment, cele două tabere adverse s-ar fi putut ciocni, iar eu voiam să aşez întîlnirea lor sub semnul prieteniei. Pida merita să-i iau apărarea.

După scurtă vreme, rîul coti spre stînga. Kiowaşii o luaseră drept înainte, ca să scurteze drumul. Noi am procedat la fel şi în curînd, îi zărirăm înaintînd spre sud, în şir indian. Pe noi nu ne văzuseră, pentru că nici unul dintre ei nu privea înapoi.

Deodată opriră şi întoarseră caii pentru a o lua cît mai repede îndărăt. Atunci ne observară şi pe noi, zăboviră o clipă, apoi îşi continuară retragerea, dar nu chiar în direcţia noastră.

— De ce se întorc? întrebă Yato-ka.

— I-au văzut pe războinicii noştri şi şi-au dat seama că aceştia le sînt superiori ca număr. Noi sîntem numai trei, aşa că n-au de ce să se teamă.

— Adevărat, dintr-acolo vin apaşii noştri. Îi vezi? I-au zărit pe kiowaşi şi mîna la galop ca să-i ajungă.

— Ieşiţi-le voi în întîmpinare şi spuneţi-i lui Mîna-sîngeroasă să stea locului pînă vin şi eu.

— Tu de ce nu mergi cu noi?

— Am ceva de vorbit cu Pida. Haide, plecaţi repede!

Cei doi apaşi nu se împotriviră. Galoparăm deci pe urmele călăreţilor lui Pida. Aceştia erau încă prea departe ca să ne observe. Dar cînd ne apropiarăm, îşi întoarseră capetele şi ne recunoscură imediat. Pida răcni speriat, înfigîndu-şi călcîiele în burta calului. Eu însă o luai după el.

— Stai, Pida! Nu te teme! îi strigai cît putui de tare. Mă pun chezaş pentru tine în faţa apaşilor!

Cu toată spaima ce-i provocasem, tînărul păru să aibă încredere

în spusele mele. Îşi struni calul, dînd şi celorlalţi kiowaşi ordin de oprire... Pe măsură ce mă apropiam de el observam din ce în ce mai clar cît de uluit era de neaşteptata-mi apariţie. Cel puţin oamenii săi încremeniseră de-a binelea.

— Old... Shat... terhand! Făcu tînăra căpetenie. Old... Shat... terhand e liber! Cine ţi-a dat drumul?

— Nimeni. M-am dezlegat singur.

— Iuf, iuf, iuf! Asta nu se poate!

— Ba uite că se poate! Ştiam eu că am să fug. De aceea nici nu m-am dus cu tine; nu voiam ca tu să-mi faci vreo înlesnire. Fiecare să redobîndească singur ceea ce a pierdut, aşa ţi-am spus. Acum te rog să ai încredere. Îţi sînt prieten şi voi avea grija ca apaşii să nu-ţi facă nici un rău.

— Iuf! Vrei să-mi dai o mînă de ajutor?

— Da. Pe cuvîntul meu de cinste.

— Eu cred în cuvîntul lui Old Shatterhand.

— Crede şi nu fi neliniştit. Uită-te colo! Ceata apaşilor s-a şi întîlnit cu doi oameni trimişi de mine. Au descălecat şi mă aşteaptă. Voi aţi dat de urmele lui Santer?

— Am dat. Însă deocamdată nu l-am prins pe bandit.

— Dînsul vrea să ajungă în satul apaşilor.

— Aşa gîndim şi noi; urmele duc într-acolo. Tocmai ne ţineam de ele.

— Mare nechibzuinţă! Apaşii v-ar fi omorît pe toţi.

— Ce să fac! Trebuie să-mi caut punga cu „medicamente" fie şi cu preţul vieţii! Ziceam să ne furişăm pînă lîngă sat. Poate am fi izbutit să punem mîna pe Santer.

— Acum o să-l prindeţi mai uşor. Vă apăr eu de primejdii. Dar asta numai dacă ne înfrăţim. Descăleca şi hai să fumăm pipa păcii!

— Iuf! Old Shatterhand, marele războinic care a izbutit să scape de arborele morţii fără nici un ajutor, vrea să-l cinstească pe Pida cu prietenia lui?

— Vreau! Hai, grăbeşte-te, că altminteri apaşii îşi vor pierde răbdarea..

Descălecarăm, fumarăm calumetul potrivit ritualului, după care îl rugai pe Pida să stea pe loc pînă îi voi face semn. Mă săltai iarăşi în şa şi pornii către ceata apaşilor pe care Yato-ka îi informase între timp despre intenţiile mele. Ţinîndu-şi caii de căpăstru, oamenii formaseră un semicerc la mijlocul căruia stătea Til-lata.

Îl cunoşteam foarte bine pe acest apaş. Era, cei drept, foarte orgolios, dar în raporturile sale cu mine se purtase totdeauna plin de politeţe şi supunere. Puteam spera deci că n-o să refuze o înţelegere cu Pida. Îi strînsei mîna, îi adresai cîteva vorbe amicale şi adăugai:

— Old Shatterhand a venit de data asta singur, fără prietenul

său Winnetou, căpetenia apaşilor. Fraţii mei roşii vor afla de la mine toate amănuntele în legătură cu moartea mult slăvitului lor conducător. Dar mai întîi v-aş spune ceva despre kiowaşii aceştia.

— Ştiu ce vrea Old Shatterhand, interveni Mînă-sîngeroasă. Mi-a spus Yato-ka.

— Şi ce părere ai?

— Old Shatterhand e căpetenie şi apaşii îi cinstesc dorinţa. Cei zece războinici kiowaşi să se întoarcă fără zăbava la corturile lor. Atunci nu ne atingem de ei.

— Şi cum rămîne cu Pida, tînăra lor căpetenie?

— V-am văzut fumînd calumetul păcii. De aceea să vină Pida cu noi şi să fie oaspetele nostru cît timp vei dori tu. Pe urmă, o să-l socotim iarăşi duşman.

—- Bine, aşa să fie. Războinicii apaşilor să se întoarcă deci cu mine, ca să-l prindem pe ucigaşul lui Inciu-ciuna şi al fiicei sale Nşoci. După aceea vă voi însoţi la mormîntul lui Winnetou. *Howgh!*

— *Howgh!* făcu şi apaşul strîngîndu-mi dreapta spre a întări înţelegerea intervenită între noi.

Îi făcui apoi semn lui Pida să se apropie. Acesta se declară de acord cu condiţiile puse de Til-lata şi-i trimise pe cei zece kiowaşi înapoi, în tabăra lor. În sfîrşit, pornind-o cu toţii în jos pe malul lui Rio Pecos, călărirăm pînă spre seară, cînd făcurăm un popas.

Fiind pe teritoriul apaşilor, ne puturăm îngădui să încingem un foc de tabără. Ne aşezarăm în jurul focului, îmbucarăm cîte ceva şi pe urmă mă apucai să descriu în amănunt moartea lui Winnetou. Relatările mele făcură o impresie profundă. Multă vreme apoi oamenii statură tăcuţi şi duşi pe gînduri pînă ce ba unul, ba altul începură să-şi amintească întîmplările din viaţa neînfricatului conducător. Iar eu, ascultîndu-i, retrăiam parcă întreg tragismul ultimelor sale clipe. Chiar şi după ce apaşii adormiră pe rînd, eu încă nu-mi găseam somnul. Mereu mă frămînta chestiunea testamentului şi a comorii la care acesta se referea. Adormii abia într-un tîrziu şi mă scufundai într-un vis îngrozitor. Se făcea că nuggeţii zăceau într-o grămadă uriaşă cît muntele, iar Santer îi zvîrlea cu lopata în gura unei prăpăstii adînci. Eu, voind să salvez comoara, mă năpusteam zadarnic asupra banditului. Deodată, se căscă parcă pămîntul de sub noi. Făcui un salt în lături, în timp ce Santer se prăbuşi cu tot aurul în abis.

Mă deşteptai scăldat în sudori. Visurile sînt amăgiri; şi totuşi, cît fu ziua de lungă, nu reuşii să mă dezbăr de gîndul că visul acesta nu era ca toate celelalte, că ascundea şi el un anume tîlc. Şi de fapt era foarte uşor de explicat.

Călărind cu toată viteza, nu făcurăm decît un scurt popas înainte de prînz. Cum Santer era desigur interesat să dispară cît mai repede din satul apaşilor, ne temeam să nu ajungem prea tîrziu.

Soarele asfinţea cînd ne apropiarăm de pueblo. În dreapta se vedea monumentul funerar ridicat pe vremuri lui Klekih-Petra. În stînga şerpuia rîul prin care înotasem atunci nebuneşte ca să scap de caznele ce-mi pregătiseră apaşii. De cîte ori nu vizitasem apoi acele locuri împreună cu Winnetou, amintindu-mi de vechile păţanii!

Cotirăm spre dreapta prin vîlcea şi în faţa ochilor mei se desfăşură iarăşi priveliştea „capitalei" apaşilor, unde îl cunoscusem pe Winnetou şi pe ai săi. Fuioare albastre de fum se înălţau în limpezimea serii — dovadă că femeile pregăteau cina. Oamenii ne zăriră de departe şi Til-lata, făcîndu-şi mîinile pîlnie la gură, strigă din răsputeri:

— Old Shatterhand! Vine Old Shatterhand! Războinicii să-i iasă în întîmpinare!

Se iscă imediat o forfotă nemaipomenită la toate caturile marii clădiri comune. Trunchiurile de copaci ce serveau drept scări fură coborîte la repezeală. Sărirăm şi noi de pe cai şi începurăm urcuşul pe jos. Sute de mîini fluturau în semn de bun venit. O, cît de triste erau totuşi clipele acelea! Căci veneam de astă dată fără Winnetou, căruia soarta îi refuzase bucuria de a mai revedea aceste locuri atît de dragi sufletului său.

Cum spuneam încă de la începutul acestor istorisiri în pueblo locuia numai acea parte a tribului cu care Winnetou avea relaţii mai strînse, de rudenie sau de altă natură. E deci lesne de ghicit ce ploaie de întrebări mă potopi după primele cuvinte de salut, în cele din urmă reuşii să mai potolesc întrucîtva curiozitatea oamenilor şi mă interesai de cei doi bătrîni care cunoşteau secretul denumirilor din testament.

— E aici Inta? Trebuie să vorbesc cu el.

— E acasă, mi se răspunse. Să-l chemăm!

— Nu, lăsaţi-l în pace. E bătrîn şi bolnav. Mă duc eu să-l caut.

Oamenii mă conduseră într-un mic lăcaş săpat în stîncă, unde îşi trăia zilele bătrînul războinic. Inta se bucură sincer de venirea mea şi porni să-mi adreseze un lung discurs omagial pe care însă fui nevoit să-l întrerup.

— Lasă asta pe mai tîrziu! Spune-mi dacă a trecut pe la tine vreun alb.

— Da, răspunse bătrînul.

— Cînd?

— Ieri.

— Ţi-a spus cum îl cheamă?

— Nu. Zicea că Winnetou i-a poruncit sa nu-şi spună numele.

— Şi a plecat?

— Da.

— Cît a stat aici?

— O oră, după socoteala albilor.

— A venit să-ţi vorbească?

— Da. Cineva l-a călăuzit pînă la mine. Dînsul mi-a arătat pe o piele semnul lui Winnetou, dovada că era chemat să-i împlinească ultima dorinţă.

— Şi ce voia de la tine?

— Să-i spun unde se găseşte locul pe care voi l-aţi numit Deklil-to.

— Şi i-ai spus?

— Trebuia. Doar era porunca lui Winnetou.

— I-ai descris locul cu toate amănuntele?

— Da şi locul şi drumul pînă acolo.

— Şi partea de deasupra stîncii suspendate?

— Şi asta. Pentru sufletul meu a fost o adevărată desfătare să pot vorbi despre locurile pe unde am trecut cu Old Shatterhand şi cu Winnetou, căpetenia apaşilor, care ne-a părăsit şi s-a dus în veşnicele plaiuri ale vînătoarei. În curînd o să-l revăd acolo.

Bătrînul nu avea în fond nici o vină. Nu făcuse decît să respecte totemul veneratului său conducător plecat dintre cei vii.

— Spune-mi, calul albului era istovit sau nu prea? îl mai întrebai pe Inta.

— Deloc. Cînd 1-a încălecat, a luat-o la goană ca şi cînd n-ar fi venit de la drum.

— Albul a mîncat cumva la tine?

— A mîncat ceva la repezeală. Mi-a cerut şi nişte fire, ca să facă din ele fitil.

— Aha! Şi i-ai dat?

— Desigur.

— Ce nevoie avea de fitil?

— Nu mi-a spus. I-am dat şi o grămadă de pulbere.

— Ce fel de pulbere? Pentru armă?

— Nu. Cică trebuie să arunce ceva în aer.

— Ai văzut unde ţinea pielea cu semnul lui Winnetou?

— Într-o pungă cu „medicamente". M-am şi mirat de unde o are, că doar feţele palide nu cred ca noi.

— Iuf! exclamă deodată Pida, care stătuse tot timpul tăcut lîngă mine. Va să zică mai are punga la el! E a mea! Mi-a furat-o!

— Zău? se miră Inta. E cumva hoţ?

— Mai rău decît hoţ.

— Păi, cum de avea la el semnul lui Winnetou?!

— Tot de furat! El i-a ucis pe Inciu-Ciuna şi pe Nşo-ci. Îl cheamă Santer.

Bietul bătrîn încremeni. Iar eu îl lăsai singur cu spaima si cu remuşcarea lui.

Aşadar nu numai că nu-l ajunserăm din urmă pe Santer, dar

nici măcar nu ne apropiasem de el. Eram cît se poate de amărît. Atunci Mîna-sîngeroasă ne propuse:

— Să nu mai întîrziem. Mai bine ne luăm după el chiar acum. Poate să-l mai ajungem pînă la Apa-întunecată...

— Să plecăm aşa, neodihniţi? Adevărat că-i lună plină şi am putea mîna toată noaptea.

— Eu, unul, n-am nevoie de somn.

— Dar Pida?

— Eu nu ştiu ce-i aia pace pînă nu-mi găsesc punga cu „medicamente", răspunse acesta hotărît.

— Bine. Atunci să îmbucăm ceva şi să schimbăm caii. Îl las şi pe-al meu aici. Nici n-aş avea răbdare să stau pe loc. Dacă banditul şi-a făcut rost de fitil şi pulbere, înseamnă că pune la cale o explozie. Atunci tot planul nostru ar fi dat peste cap. Trebuie să ne grăbim!

Bineînţeles că apaşii din pueblo ne rugară stăruitor să mai stăm, să le mai povestesc despre Winnetou, despre ultimele noastre isprăvi şi despre moartea lui. Amînai însă totul pînă la întoarcerea noastră.

După nici două ore de la sosire călăream din nou pe cai odihniţi şi aprovizionaţi cu de toate — Til-lata, Pida, eu şi douăzeci de războinici apaşi. Til-lata stăruise să luăm cu noi o escortă atît de numeroasă, deşi teritoriul pe care urma să-l străbatem aparţinea tribului înrudit al mimbrenjoşilor, de care nu aveam a ne teme.

Pînă la Apa-întunecată aveam de parcurs cel puţin şaizeci de mile geografice, din care o bună parte şi mai ales în apropierea ţintei, pe un teren stîncos, foarte dificil. În asemenea condiţii cinci mile pe zi însemna foarte mult. Deci la un loc douăsprezece zile.

Urmele lui Santer nu ne interesau de fel. Căutîndu-le, n-am fi făcut decît să ne irosim timpul. Drumul îmi era doar binecunoscut de cînd îl bătusem alături de Winnetou. Mai mult ca sigur că şi Santer, dirijîndu-se după indicaţiile bătrînului Inta, apucase pe acest drum. Iar dacă s-a abătut cumva de la el, faptul nu era decît în favoarea noastră.

Timpul trecu fără nimic demn de relevat pînă ce, în a unsprezecea zi, ne întîlnirăm cu doi indieni, tată şi fiu. Pe bătrîn îl cunoşteam: era un mimbrenjo, care pe vremuri ne procurase carne, mie şi lui Winnetou. Omul mă recunoscu la rîndul său, îşi struni calul şi exclamă plin de bucurie:

— Ce-mi văd ochii! Old Shatterhand! Mai trăieşti, n-ai murit?

— Şi de ce să fi murit?

— Păi, cică te-ar fi împuşcat siucşii...

Bănuind că omul se întîlnise cu Santer, îl întrebai:

— De unde ai auzit asemenea lucru?

— Din gura unui alb. Dînsul ne-a povestit cum şi-au pierdut viaţa şi Old Shatterhand şi Winnetou. Puteam să nu-l cred? Doar avea

asupra lui semnul lui Winnetou şi chiar punga lui cu „medicamente"!

— Şi totuşi te-a minţit. Uite că mai sînt în viaţă!

— Atunci nici Winnetou n-a fost ucis?

— Cu el, din păcate, s-a sfîrşit... Dar cum de te-ai văzut cu albul acela?

— A venit chiar în tabăra noastră. Căuta un cal că al lui era sfîrşit de oboseală. Ne-a rugat să-i dăm şi o călăuză spre Deklil-to, adică Apa-întunecată. Mie mi-a dat în schimbul unui cal punga cu „medicamente" a lui Winnetou. Pe urmă eu şi feciorul meu l-am călăuzit pînă acolo. S-a uitat dînsul ce s-a uitat şi ne-a spus că e bine, că acolo e locul căutat.

— Dar pe tine te-a tras pe sfoară. Unde-i punga?

— O am aici.

— Arat-o, te rog.

Omul o scoase dintr-un buzunar al şeii. Pida nu mai putu de bucurie şi întinse mîna după ea. Bătrînul, însă, nici gînd să-i dea punga. Şi astfel se stîrni o scurtă harţă căreia îi pusei capăt lămurindu-l pe bătrîn:

— Să ştii că punga e a lui Pida, tînărul şef al kiowaşilor, aci de faţă. Winnetou nici n-a pus vreodată mîna pe ea.

— Trebuie că te înşeli! făcu omul contrariat.

— Crede ce-ţi spun: o ştiu foarte bine.

— Şi numai de dragul pungii i-am dat un cal de toată frumuseţea şi am mai făcut şi atîta drum cu el!

— Avea omul nevoie de un cal bun pentru că se ştia urmărit. Te-a minţit, ca să faci schimbul.

— De n-ai fi Old Shatterhand, zău dacă te-aş crede! Va să zică să dau înapoi punga?

— Neapărat.

— Bine! Dacă-i pe-aşa, atunci mă întorc şi-l omor, mincinosul naibii!

— Pofteşte cu noi! Să-i scurtăm împreună zilele! Omul ni se alătură fără altă vorbă. Cînd îi zugrăvii pe scurt cine anume e Santer şi cîte are pe conştiinţă, indianul se căi amarnic pentru faptul că-i dăduse un cal şi-l mai şi călăuzise pînă la ţintă — căci numai aşa banditul îşi putu menţine avansul faţă de noi.

Pida era fericit că reintrase în posesia „medicamentului", care nici nu suferise vreo stricăciune. Scopul era atins. Pe cînd eu?...

A doua zi ajunserăm la malul lacului, dar abia către seară, cînd nu mai era nimic de făcut. Poposirăm liniştiţi la adăpostul copacilor şi nu aprinserăm nici un foc. Santer nu le spusese celor doi mimbrenjos ce anume caută acolo. Îi expediase scurt, afirmînd că nu mai are nevoie de ei.

Venind dinspre Rio Pecos, tăiaserăm colţul de sud-vest al lui

New-Mexico şi ne aflam acum în Arizona, unde se întîlnesc cele două teritorii ale triburilor mimbrenjos — respectiv ghilenjos — acesta din urmă de asemenea înrudit cu apaşii. Pămînturile sînt aici aride şi triste. Stînci după stînci, piatră şi iar piatră! Doar în locurile străbătute de rîuri creşte o vegetaţie deasă, bogată, care însă nu trece mult dincolo de malul propriu-zis. Fără aceste ape care dăruiesc umezeală pămîntului din preajma lor, soarele ar pîrjoli şi ucide totul. Păduri aproape că nu există. Numai aici, în locul unde ne aflam, natura parcă făcuse o excepţie.

Cîteva izvoare umpluseră aici fundul unei văi şi formaseră un iezer întins. Noi ne aflam pe ţărmul de răsărit al iezerului. Ţărmul, bogat împădurit jur împrejur, se înălţa drept şi maiestuos, împrumutînd apei acel luciu închis, profund, care ne făcuse s-o denumim, Apa-întunecată", în timp ce mimbrenjoşii îi spuneau „Lacul-negru". Cel mai înalt dintre ţărmuri era cel nordic. O stîncă golaşă se desprindea din el, suspendată parcă deasupra apei. Şuvoaiele coborîte de pe culmile din spatele ei o sfredeliseră cu timpul, croindu-şi cale în adînc şi ţîşnind ca printr-un furtun uriaş de la o înălţime de cel puţin o sută de picioare. Aceasta era cascada pomenită în testamentul lui Winnetou. Exact deasupra ei se vedea o grotă de piatră la care pe vremuri nu putusem ajunge, dar pe care Winnetou probabil că o vizitase mai tîrziu. Şi încă şi mai sus, deasupra grotei, ieşea în afară partea de sus a stîncii ca o streaşină colosală şi nemaipomenit de grea, încît era de mirare că nu se prăbuşise încă din înalt.

Pe dreapta acestei stînci şi strîns lipită de ea, se înălţa o a doua stîncă, unde vînasem pe vremuri un urs cenuşiu. De aceea Winnetou o botezase Te-şoş, adică „Stînca-ursului". Toate acestea le spun pentru o mai bună cunoaştere a situaţiei în care ne aflam.

Se apropia clipa hotărîtoare şi gîndul la ea mă făcu să nu dorm decît foarte puţin. Abia se crăpă de ziuă, că ne şi apucarăm de căutat urmele lui Santer. Nu se vedea nimic. Mă hotărîi deci să urc mai sus, unde banditul trebuie să fi căutat comoara. Nu luai cu mine decît pe Til-lata şi pe Pida. Ne îndreptarăm spre păduricea de molizi de care pomenea Winnetou în testament şi urcarăm pînă la Stînca-ursului. „Acolo descaleci si te căţări...", cam aşa scria în testament. Mai mult nu apucasem să citesc din el. Unde să mă caţăr? Probabil sus, la grotă. Trebuia încercat. Peretele era foarte greu, dar nu cu totul inaccesibil. Astfel, urcînd cu greu, ajunserăm în sfîrşit sub grotă, pe stînga ei. Mai departe nu mergea. Dacă exista totuşi vreo cale de acces, însemna că, necunoscînd restul indicaţiilor cuprinse în testament, nu dădusem de această cale.

Mă gîndeam tocmai să cobor din nou cînd, deodată, se auzi o detunătură şi un glonţ şuieră pe lîngă umărul meu muşcînd din stînca. Şi în aceeaşi clipă răsună un glas venind de sus:

— Cîine, iar eşti liber? Credeam că numai kiowaşii vin pe urmele mele. Cară-te în iad!

Nici al doilea glonţ nu mă nimeri. Privirăm în sus: Santer stătea la gura grotei.

— Vrei testamentul, hai? Te ispiteşte comoara? Rîse el batjocoritor. Prea tîrziu, şmechere! Sînt demult aici şi fitilul e aprins. Arde, m-auzi?! Nu capeţi nimic, absolut nimic! Şi aurul destinat fundaţiilor alea tîmpite tot eu am să-l înghit!

Se porni pe un rîs isteric, nestăpînit, după care adăugă:

— Nu cunoşti drumul, precum văd?! Şi nici la vale nu mai ştii cum s-o iei! Am să car tot aurul fără să-mi puteţi face nimic Degeaba v-aţi ostenit, ha-ha-ha! De astă dată v-am dus!

Ce era de făcut? Banditul stătea sus, lîngă comoară, iar noi nu puteam ajunge pînă la el. Poate că în cele din urmă am fi găsit drumul, dar pînă atunci Santer ar fi dispărut cu pradă cu tot... Pe de altă parte, din locul unde ne aflam era aproape imposibil să-l împuşti, deşi de astă dată aş fi făcut-o fără nici un fel de şovăire. Mă lăsai deci ceva mai în jos, încet, cu atenţie şi-mi scosei carabina de pe umăr.

— Ia uite potaia, vrea sa mă împuşte! rînji Santer de sus. Aici n-o să-ţi meargă! Stai să vezi!

Dispăru pentru cîtva timp, ca să apară apoi şi mai sus, tocmai pe streaşina de piatră. Se opri la marginea ei. Privind de jos, cît pe ce să mă apuce ameţeala: banditul ţinea ceva alb în mîna!

— Căscaţi ochii! Iată testamentul, nu-mi mai trebuie: îl ştiu pe de rost. Ducă-se naibii! Îl arunc în lac, iar voi, ha-ha-ha, rămîneţi cu buzele umflate!

Rupse filele bucăţi-bucăţi şi le împrăştie în aer. Şi bucăţile se legănară multă vreme ca nişte fluturi albi pînă ce atinseră faţa lacului. Testamentul, cuvîntul cel din urmă al marelui Winnetou, fusese distrus. Ceea ce simţeam acum nu se mai putea numi nici ciudă, nici mînie, nici regret. Mi-ar trebui un cuvînt mai crîncen decît toate.

— Mişelule! urlai de jos către Santer. Fii atent la cele ce-ţi spun!

— Mă rog, cu plăcere! făcu el ironic.

— Inciu-ciuna îţi trimite salutări!

— Mulţumesc.

— Şi Nşo-ci!

— Oh, mulţumesc! Sînt încîntat!

— Dar pentru ceea ce urmează, n-o să-mi mai mulţumeşti. Mori, scîrnăvie, în numele lui Winnetou!!!

Dusesem de astă dată la ochi doborîtorul de urşi. Cu el ţinteam mai sigur. Trebuia cu orice preţ să-l nimeresc pe bandit! De obicei nu ocheam decît o fracţiune de secundă. Dar... ce-i asta? Îmi tremură mîinile? S-a mişcat Santer din loc? Se clatină stîncă. Ce s-a întîmplat?

Nu reuşeam să mă fixez asupra ţintei. Coborîi arma ca să privesc cu amîndoi ochii.

Dumnezeule, stînca se clatină! Şi o bubuitură surdă, grea, cutremură deodată depărtarea. Grota, ca o nară de monstru, suflă fumul în văzduh si, ca împinsă de un gigant, streaşină de piatră se înclină deasupra grotei, tot mai mult, tot mai adînc, cu Santer sus, agitîndu-şi desperat braţele şi urlînd după ajutor. Apoi, pierzîndu-şi ultima rezistenţă, colosul trosni sălbatic şi se rostogoli ca într-o viziune de coşmar de-a dreptul în lac! Sus, la locul exploziei, pulberea mai juca în aer ca un abur albicios.

Privisem totul cu groază şi în tăcere.

— Iuf! exclamă Pida înfiorat de cele văzute. Marele Spirit l-a judecat şi a rupt stînca de sub el.

Til-lata arătă spre apele răscolite ale lacului care, în clipa aceea, părea un cazan imens în plin clocot. Palid la faţă, în ciuda tenului său bronzat, căpetenia apaşilor rosti:

— Spiritul rău 1-a tras în jos înecîndu-l în apa care fierbe. S-a dus şi nu se mai întoarce în vecii vecilor. Era un blestemat!

Îl ascultai tăcut; nici nu eram în stare să vorbesc. Visul meu! Da, visul acela năprasnic! Aurul ce se prăvale în abis! Şi ce sfîrşit pentru Santer! Iată dar că şi în această clipă supremă fusesem scutit să-l omor cu mîna mea. S-a judecat el însuşi dînd foc fitilului. Călăul care nimicise atîtea vieţi şi-a fost pînă la urmă propriul său călău.

Jos, lîngă lac, apaşii discutau şi gesticulau însufleţiţi. Pida şi Til-lata coborîră să vadă dacă leşul lui Santer ieşise cumva la suprafaţă. Dar nu se zărea nimic. Colosul de piatră îl proiectase în adînc, într-un mormînt invizibil.

Pînă şi pe mine, om cu nervii tari şi greu de zdruncinat, mă cuprinse o stare de slăbiciune şi de ameţeală, încît trebuii să mă aşez şi să închid ochii. Şi tot mai vedeam parcă tabloul acela înfricoşător, teribila dislocare a stîncii şi prăbuşirea ei. Şi încă mai auzeam parcă strigătele de ajutor ale lui Santer.

Cum de se petrecuseră toate astea? Probabil că efectul catastrofal al exploziei se datora unei măsuri de prevedere luată de Winnetou. Descrierea ascunzătoarei, ca şi a felului cum trebuia umblat la intrarea ei vor fi fost astfel făcute în testament încît nimeni în afara mea să nu le poată înţelege decît greşit. Winnetou aşezase acolo o mină căreia impostorul, din pricina greşitei înţelegeri a textului, avea să-i dea foc fără să întrevadă că aceasta înseamnă propria sa pieire. Dar cum stăteau lucrurile cu comoara, cu aurul? Se mai afla oare sus, sau se prăvălise o dată cu stînca în fundul lacului?

La urma urmei, soarta nuggeţilor mă interesa prea puţin. În schimb pierderea pe veci a testamentului, această sacră amintire lăsată de Winnetou, mă lovea extrem de dureros. Gîndul că aş putea să

recuperez măcar o parte din bucăţile risipite aiurea îmi reînvie la un moment dat energia. Sării, de la locul meu şi coborîi cît putui de repede în vale. Da, parcă se vede licărind o hîrtie pe faţa lacului. Fără să preget, mă dezbrăcai, sării în apă şi înotai în direcţia respectivă. Era într-adevăr o părticică din testament! Străbătui apoi lacul în lung şi-n lat, căutai peste tot înfiorat de speranţă, pînă mai găsii încă trei astfel de bucăţi.

Aceste resturi ale testamentului le aşezai la soare ca să se usuce, după care dădui să descifrez scrisul lăţit, spălat şi cenuşiu. Fireşte că nu reuşii să dezleg ceva precis. Cu mari eforturi adunai următoarele cuvinte:... *„să capete jumătate... fiindcă sărăcia... stînca va crăpa... vei împărţi... fără răzbunare..."*

Asta era tot. Ca şi nimic şi totuşi suficient pentru a ghici măcar o parte a conţinutului. Ascunsei aceste patru petice de hîrtie ca să le păstrez cu toată sfinţenia.

Mai tîrziu, după ce-mi regăsii echilibrul sufletesc, reîncepui cercetările. Cîţiva apaşi porniră să facă ocolul lacului, ca să caute calul lui Santer; trebuia să-l găsim, altminteri — fiind desigur legat — s-ar fi prăpădit de foame şi de sete. Alţii urcară cu noi spre grota care nu mai exista de fapt, ca sa ne ajute să găsim eventual aurul. Pierdurăm în van cîteva ceasuri, pînă ce-mi amintii aproape cuvînt cu cuvînt cele citite în testament. Ultima frază nu-mi ieşea din cap: *„Acolo descaleci şi te caţări..."* Mă izbea mai ales cuvîntul „caţări". E drept că „a te căţăra" înseamnă de obicei să urci pe o înălţime, mai ales pe una foarte povîrnită, dar te pomeneşti că nu era vorba de aşa ceva. Nu cumva Winnetou se referise la un copac? Într-adevăr, chiar la marginea stîncii creştea un molid înalt şi gros. N-o fi ăsta? Mă căţărai pînă-n vîrf. De acolo mă săltai pe buza stîncii, care era mai lată decît părea de jos. Şi iată, trecînd de un colţ, zării un drum, o potecă de vreo doi coţi lăţime, ce ducea prin spatele stîncii, prelungindu-se apoi în sus spre o nouă streaşină de piatră născută prin prăbuşirea celei dintîi. Acolo mă întîmpină un vălmăşag haotic de bolovani şi dărîmături prin care totuşi se vedea ceea ce pînă nu demult fusese fundul grotei. Dacă aurul nu se găsea cumva îngropat sub fundul acesta, dacă Winnetou îl ascunsese în pereţii grotei — atunci nu mai era nimic de sperat. Atunci toată comoara se prăbuşise în adîncul lacului.

Îi mobilizai pe apaşi sa mă ajute la căutat. Răsturnarăm bolovănişul, răscolirăm totul pas cu pas, dar nicăieri, nu se ivi vreun semn lămuritor. Eram cu toţii bărbaţi deprinşi să ne orientăm după cel mai neînsemnat indiciu, după orice amănunt; aici însă toate eforturile se dovedeau inutile şi perspicacitatea noastră de prisos.

Către seară făcurăm drumul înapoi, în jos. Între timp reveniră apaşii trimişi în căutarea calului lui Santer. Îl găsiseră. Scotocii prin coburii şeii: nu conţineau nimic.

Mai zăbovirăm încă patru zile la Apa-întunecată, mereu încordaţi şi frămîntaţi, căutînd zadarnic o soluţie care să ne conducă la descoperirea comorii. Sînt convins că, dacă aurul ar fi rămas sus, la locul lui, nu se putea să nu-l găsim. Dar pesemne că uriaşul tezaur zăcea pe fundul lacului lîngă insul avid şi crunt care pierise năprasnic chiar în momentul cînd îşi credea visul împlinit.

Ne înapoiarăm astfel fără nici un rezultat la „reşedinţa"' apaşilor de la Rio Pecos, aducînd cu noi măcar consolarea că Inciuciuna şi frumoasa Nşo-ci fuseseră în sfîrşit răzbunaţi.

Aşa pieri testamentul gloriosului Winnetou, fiul vrednic al apaşilor, căruia nu i-a fost dat să ducă la bun sfîrşit înalta misiune ceşi asumase şi din care îşi făcuse scopul suprem al vieţii. Ca foile rupte din testament şi risipite în cele patru vînturi, aşa rătăceşte fără răgaz şi pace străvechiul său neam pe uriaşele întinderi de pămînt ce-i aparţinuseră cîndva.

Dar cel ce se opreşte în munţii Ventrei-Mari, la rîul Metsur, lîngă mormîntul marelui apaş, îşi spune cu respect şi pietate: *„Iată, aici doarme Winnetou, un om roşu, un om minunat!"*

Şi noile generaţii de oameni albi, cu simţul dreptăţii mult evoluat, trecînd prin preriile Vestului sălbatic, prin faţa munţilor săi semeţi, vor rosti cîndva cu gravitate: *„Aici odihneşte un vlăstar al rasei roşii care n-a ajuns mare fiindcă nu i s-a îngăduit să ajungă!..."*

SFÎRŞIT

{1} E vorba de Preşedintele Statelor Unite ale Americii.

{2} Mexic

Table of Contents

Title page